

မိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဒုတိယဘာဏ

မာတိကာ			ပိဋက
	၁၂-ဣဒ္ဓိဝိနိဒ္ဓေသ		
၁-အဘိညာကထာ			၁
၂-ဒယဣဒ္ဓိကယာ			၆
၃-နဋ္ဌောပနန္ဒနာဂဒမနကထာ			၂၇
	၁၃-အဘိညာနိဒ္ဓေသ		
၁-ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ			၃၇
၂-စေတောပရိယဉာဏကထာ			၃၉
၃-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာ			၄၀
၄-စုတူပပါတဉာဏကထာ			၅၃
၅-ပကိဏ္ဍကကထာ			၅၉
	၁၄-မဇ္ဈနိဒ္ဓေသ		
၁-ပညာကထာ			၆၆
၂-ပညာပဘေဒကထာ			၆၈
၃-ရူပက္ခန္ဓကထာ			၇၃
၄-ဝိညာဏက္ခန္ဓကထာ			၈၂
၅-ဝေဒနာက္ခန္ဓကထာ			၉၀
၆-သညာက္ခန္ဓကထာ			၉၁
၇-ဇာဓိရက္ခန္ဓကထာ			၉၂
၈-အတိတာဒိဝိဘာဂကထာ			၁၀၂
၉-ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ			၁၀၇
	၁၅-အာယတနဓာတုနိဒ္ဓေသ		
၁-အာယတနဝိတ္ထာရကထာ			၁၁၂
၂-ဓာတုဝိတ္ထာရကထာ			၁၁၉
မိသုဒ္ဓိ ၂-က			

မာတိကာ		ပိုဒ်
	၁၆-ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသ	
၁-ဣန္ဒြိယဝိတ္ထာရကထာ		၁၂၂
၂-သစ္စဝိတ္ထာရကထာ		၁၂၄
၃-ဒုက္ခနိဒ္ဒေသကထာ (ဇာတိနိဒ္ဒေသ)		၁၂၉
၄-သမုဒယနိဒ္ဒေသကထာ		၁၃၇
၅-နိရောဓနိဒ္ဒေသကထာ		၁၃၈
၆-မဂ္ဂနိဒ္ဒေသကထာ		၁၄၁
၇-ဧကဝိဓာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ		၁၄၄
	၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ	
၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ		၁၄၈
၂-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒကထာ		၁၆၁
၃-ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာ		၁၆၃
၄-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာ		၁၇၃
၅-သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာ		၁၇၇
၆-ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာ		၁၉၂
၇-နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိတ္ထာရကထာ		၁၉၆
၈-သဠာယတနပစ္စယာဓဿပဒဝိတ္ထာရကထာ		၁၉၉
၉-ဓဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိတ္ထာရကထာ		၂၀၁
၁၀-ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိတ္ထာရကထာ		၂၀၂
၁၁-တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာ		၂၀၃
၁၂-ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒဝိတ္ထာရကထာ		၂၀၅
၁၃-ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိဝိတ္ထာရကထာ		၂၁၀
၁၄-ဘဝစက္ကကထာ		၂၁၁
	၁၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ	
၁-နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာ		၂၂၂
၂-အရူပဓမ္မာနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရကထာ		၂၂၆
၃-သမ္ပဟုလသုတ္တန္တသံသန္တနာ		၂၂၈
၄-ဥပမာဟိ နာမရူပဝိဘာဝနာ		၂၂၈

မာတိကာ

ပိဋက

၁၉-ကင်္ခါရကရဏသိသုတ္တနိဒ္ဒေသ

၁-ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာ		၂၃၃
-------------------	------	-----

၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနသိသုတ္တနိဒ္ဒေသ

၁-သမ္ပသနဉာဏကထာ		၂၄၁
၂-စတ္တာရိသာကာရအနုပဿနာ		၂၄၆
၃-ဣန္ဒြိယတ်က္ခကာရဏနဝက		၂၄၈
၄-ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ		၂၄၉
၅-အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ		၂၅၂
၆-ရူပသတ္တကသမ္ပသနကထာ		၂၅၃
၇-အရူပသတ္တကသမ္ပသနကထာ		၂၆၁
၈-ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာ		၂၆၅
၉-ဝိပဿနုပတ္တိလေသကထာ		၂၆၉
၁၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဝတ္ထာနကထာ		၂၇၄

၂၁-ပဋိပဒါဉာဏဒဿနသိသုတ္တနိဒ္ဒေသ

၁-ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာ		၂၇၆
၂-ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာ		၂၇၇
၃-ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏကထာ		၂၈၂
၄-အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏကထာ		၂၈၄
၅-နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာ		၂၈၇
၆-မုဗ္ဗိတုကမျတာဉာဏကထာ		၂၈၈
၇-ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာ		၂၈၉
၈-သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏကထာ		၂၉၁
၉-အနုလောမဉာဏကထာ		၃၀၈
၁၀-ဝုဋ္ဌာနဝါနိနိဝိပဿနာကထာ		၃၀၉

၂၂-ဉာဏဒဿနသိသုတ္တနိဒ္ဒေသ

၁-ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာ		၃၁၂
၂-သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာ		၃၁၅

[သ]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဒုတိယဘာဂ

မာတိကာ			ပိဋက
၃-ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာ			၃၁၆
၄-တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာ			၃၁၇
၅-စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာ			၃၁၇
၆-အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာ			၃၁၈
၇-ဗောဓိပက္ခိယကထာ			၃၁၈
၈-ပုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂကထာ			၃၂၁
၉-ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာ			၃၂၃
၁၀-ပရိညာဒိကိစ္စကထာ			၃၃၁
၁၁-ပရိညာဒိပ္ပဘေဒကထာ			၃၃၄

၂၃-ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသ

၁-အာနိသံသပကာသနာ			၃၄၀
၂-နာနာကိလေသဝိဒ္ဓိသနကထာ			၃၄၀
၃-ဖုလသမာပတ္တိကထာ			၃၄၀
၄-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ			၃၄၄
၅-အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာ			၃၅၂
နိဂမကထာ			၃၅၄

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ဒုတိယဘာဂ မာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁၂-ဣဒ္ဓိဝိနိဇ္ဇေသ

အဘိညာကထာ

၃၆၅။ ဣဒါနိ ယာသံ လောကိကာဘိညာနံ ဝသေန အယံ သမာဓိဘာဝနာ အဘိညာနိသံသာတိ ဝုတ္တာ၊ တာ အဘိညာ သမ္မာဒေတုံ ယသ္မာ ပထဝီ- ကသိကာဒိသု အဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနေန ယောဂိနာ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ ဝေဠိဿ သာ သမာဓိဘာဝနာ အဓိဂတာနိသံသာ စေဝ ဘဝိဿတိ ထိရတရာ စ၊ သော အဓိဂတာနိသံသာယ ထိရတရာယ သမာဓိဘာဝနာယ သမန္နာဂတော သုခေနေဝ ပညာဘာဝနံ သမ္မာဒေသတိ။ တသ္မာ အဘိညာကထံ ဟာဝ အာရဘိဿာမ။

ဘဂဝတာ ဟိ အဓိဂတစတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနံ ကုလပုတ္တာနံ သမာဓိ- ဘာဝနာနိသံသဒဿနတ္ထဇ္ဈေဝ ဥတ္တရုတ္တရိပဏီတပဏီတဗ္ဗေဒသနတ္ထဇ္ဈ “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတု- ပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ ကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဒိဗ္ဗသောတ- ဓာတုဉာဏံ၊ စေတောပရိယဉာဏံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ၊ သတ္တာနံ စုတူပပါတေ ဉာဏန္တိ ပဉ္စ လောကိကာဘိညာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဝေ ဟောတိတိအာဒိကံ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ ကာတု-
ကာမေန အာဒိကမ္ပိကေန ယောဂိနာ ဩဒါတကသိဏပရိယန္တေသု အဋ္ဌသု
ကသိဏေသု အဋ္ဌ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ—

ကသိဏာနုလောမတော၊ ကသိဏပဋိလောမတော၊ ကသိဏာ-
နုလောမပဋိလောမတော၊ ဈာနာနုလောမတော၊ ဈာနပဋိလောမ-
တော၊ ဈာနာနုလောမပဋိလောမတော၊ ဈာနုက္ကန္တိကတော၊ ကသိ-
ဏုက္ကန္တိကတော၊ ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကတော၊ အင်္ဂသင်္ဂန္တိတော၊
အာရမ္မဏသင်္ဂန္တိတော၊ အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ဂန္တိတော၊ အင်္ဂဝဝတ္ထာ-
ပနတော၊ အာရမ္မဏဝဝတ္ထာပနတောတိ။

ဣမေဟိ စုဒ္ဓသဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ ပရိဒမေတဗ္ဗံ။

၃၆၆။ ကတမံ ပနေတ္ထ ကသိဏာနုလောမံ။ပ။ ကတမံ အာရမ္မဏ-
ဝဝတ္ထာပနန္တိ။ ဣမံ သိက္ခု ပထဝီကသိဏေ ဈာနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ တတော
အာပေါကသိဏေတိ ဧဝံ ပဋိပါဋိယာ အဋ္ဌသု ကသိဏေသု သတက္ခတ္တုမ္ပိ
သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ကသိဏာနုလောမံ နာမ။

ဩဒါတကသိဏတော ပန ပဋ္ဌာယ တထေဝ ပဋိလောမက္ကမေန သမာပဇ္ဇနံ
ကသိဏပဋိလောမံ နာမ။

ပထဝီကသိဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဩဒါတကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိဏ-
တောပိ ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပထဝီကသိဏန္တိ ဧဝံ အနုလောမပဋိလောမဝသေန
ပုနပျုနံ သမာပဇ္ဇနံ ကသိဏာနုလောမပဋိလောမံ နာမ။

ပဌမဇ္ဈာနတော ပန ပဋ္ဌာယ ပဋိပါဋိယာ ယာဝ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနံ၊ တာဝ ပုနပျုနံ သမာပဇ္ဇနံ ဈာနာနုလောမံ နာမ။

နေဝသညာနာသညာယတနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ တာဝ
ပုနပျုနံ သမာပဇ္ဇနံ ဈာနပဋိလောမံ နာမ။

ပဌမဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာ-
နာသညာယတနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပဌမဇ္ဈာနန္တိ ဧဝံ အနုလောမပဋိလောမ-
ဝသေန ပုနပျုနံ သမာပဇ္ဇနံ ဈာနာနုလောမပဋိလောမံ နာမ။

ပထဝီကသိဏေ ပန ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတ္ထေဝ တတိယံ သမာ-
ပဇ္ဇတိ၊ တတော တဒေဝ ဥပ္ပါဋေတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ တတော

အာကိဉ္ဇညာယတနန္တိ ဧဝံ ကသိဏံ အနုက္ကမိတွာ ဈာနဿေဝ ဧကန္တရိက-
ဘာဝေန ဥက္ကမနံ ဈာနုက္ကန္တိကံ နာမ။ ဧဝံ အာပေါကသိဏာဒိမူလိကာပိ
ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

ပထဝီကသိဏေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိတွာ ပုန တဒေဝ တေဇောကသိဏေ၊
တတော နီလကသိဏေ၊ တတော လောဟိတကသိဏေတိ ဣမိနာ နယေန
ဈာနံ အနုက္ကမိတွာ ကသိဏဿေဝ ဧကန္တရိကဘာဝေန ဥက္ကမနံ၊ ကသိ-
ဏုက္ကန္တိကံ နာမ။

ပထဝီကသိဏေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိတွာ တတော တေဇောကသိဏေ
တတိယံ၊ နီလကသိဏံ ဥဋ္ဌါငွေတွာ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ၊ လောဟိတ-
ကသိဏတော အာကိဉ္ဇညာယတနန္တိ ဣမိနာ နယေန ဈာနဿ ဧဝေ
ကသိဏဿ စ ဥက္ကမနံ ဈာနကသိဏုက္ကန္တိကံ နာမ။

ပထဝီကသိဏေ ပုန ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိတွာ တတ္ထေဝ ဣတရေသမ္ပိ
သမာပဇ္ဇနံ အင်္ဂသင်္ဂန္တိကံ နာမ။

ပထဝီကသိဏေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိတွာ တဒေဝ အာပေါကသိဏေ။ပ။
တဒေဝ ဩဒါတကသိဏေတိ ဧဝံ သဗ္ဗကသိဏေသု ဧကဿေဝ ဈာနဿ
သမာပဇ္ဇနံ အာရမ္မဏသင်္ဂန္တိကံ နာမ။

ပထဝီကသိဏေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဋိတွာ အာပေါကသိဏေ ဒုတိယံ၊
တေဇောကသိဏေ တတိယံ၊ ဝါယောကသိဏေ စတုတ္ထံ၊ နီလကသိဏံ
ဥဋ္ဌါငွေတွာ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ၊ ဝီတကသိဏတော ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ၊
လောဟိတကသိဏတော အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ဩဒါတကသိဏတော နေဝ-
သညာနာသညာယတနန္တိ ဧဝံ ဧကန္တရိကဝသေန အင်္ဂါနဉ္ဇ အာရမ္မဏာနဉ္ဇ
သင်္ဂမနံ အင်္ဂါရမ္မဏသင်္ဂန္တိကံ နာမ။

ပဌမံ ဈာနံ ပုန ပဉ္စမိကန္တိ ဝေဠုပေတွာ^၁ ဒုတိယံ တိဝဂီကံ၊ တတိယံ
ဒုဝဂီကံ၊ တထာ စတုတ္ထံ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ။ပ။ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနန္တိ ဧဝံ ဈာနင်္ဂမတ္တဿေဝ ဝေတ္တာပနံ အင်္ဂဝေတ္တာပနံ နာမ။

တထာ ဣဒံ ပထဝီကသိဏန္တိ ဝေတ္တာပေတွာ ဣဒံ အာပေါကသိဏံ။ပ။ ဣဒံ
ဩဒါတကသိဏန္တိ ဧဝံ အာရမ္မဏမတ္တဿေဝ ဝေတ္တာပနံ အာရမ္မဏဝေတ္တာပနံ

နာမ။ အင်္ဂါရမ္မဏဝဝတ္ထာပနဗ္ဗိ ဧကေ ဣစ္ဆန္တိ။ အဋ္ဌကထာသု ပန အနာဂတတ္ထာ အဋ္ဌါ တံ ဘာဝနာမုခံ န ဟောတိ။

၃၆၇။ ဣမေဟိ^၁ ပန စုဒ္ဓသဟိ အာကာရေဟိ စိတ္တံ အပရိဒ္ဓမေတွာ ပုဗ္ဗေ အဘာဝိတဘာဝနော အာဒိကမ္ပိကော ယောဂါဝစရော ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ သမ္ပုဒေသတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အာဒိကမ္ပိကဿ ဟိ ကသိဏပရိကမ္ပမ္ပိ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ သက္ကောတိ။ ကတကသိဏပရိကမ္ပဿ နိမိတ္တုပ္ပါဒနံ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ သက္ကောတိ။ ဥပ္ပန္နန္တ နိမိတ္တေ တံ ဝဇေတွာ အပ္ပနာဓိဂမော ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ သက္ကောတိ။ အဓိဂတပ္ပနဿ စုဒ္ဓသဟာကာရေဟိ စိတ္တပရိဒ္ဓမနံ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ သက္ကောတိ။ စုဒ္ဓသဟာကာရေဟိ ပရိဒ္ဓမိတစိတ္တဿာပိ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ နာမ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ သက္ကောတိ။ ဝိကုဗ္ဗနုပ္ပတ္တဿာပိ^၂ ခိပ္ပနိသန္တိ ဘာဝေါ နာမ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ ခိပ္ပနိသန္တိ ဟောတိ။ ထေရမ္ပတ္တလေ^၃ မဟာရောဟဏဂုတ္တတ္ထေရဿ ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ အာဂတေသု တိသမတ္တေသု ဣဒ္ဓိမန္တသဟဿေသု ဥပသမ္ပဒါယ အဋ္ဌဝဿိကော ရက္ခိတတ္ထေရော ဝိယ။ တဿာနုဘာဝေါ ပထဝိကသိဏနိဒ္ဒေသေ^၄ ဝုတ္တောယေဝ။ တမ္ပနဿာနုဘာဝံ ဒိသ္မာ ထေရော အာဟ “အာဝုသော သစေ ရက္ခိတော နာဘဝိဿ သဗ္ဗေ ဂရဟပ္ပတ္တာ အဿာမ ‘နာဂရာဇာနံ ရက္ခိတုံ နာသက္ခိသု’တိ။ တဿာ အတ္တနာ^၅ ဂဟေတွာ ဝိစရိတဗ္ဗံ အာဝုခံ နာမ မလံ သောဓေတွာဝ ဂဟေတွာ ဝိစရိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ တေ ထေရဿ ဩဝါဒေ ဌတွာ တိသသဟဿာပိ ဘိက္ခု ခိပ္ပနိသန္တိနော အဟေသုံ။

ခိပ္ပနိသန္တိယာပိ စ သတိ ပရဿ ပတိဋ္ဌာဘာဝေါ ဘာရော၊ သတေသု သဟဿေသု ဝါ ဧကောဝ ဟောတိ^၆၊ ဝိရိဘဏ္ဍဝါဟနပူဇာယ မာရေန အင်္ဂါရဝဿေ ပဝတ္တိတေ အာကာသေ ပထဝိ^၇ မာပေတွာ အင်္ဂါရဝဿပရိတ္တာရကော ထေရော ဝိယ။

ဗလ္လဝပုဗ္ဗယောဂါနံ ပန ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓအဂ္ဂသာဝကာဒိနံ ဝိနာပိ ဣဒ္ဓိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဘာဝနာနုက္ကမေန အရဟတ္တပဋိလာဘေနေဝ^၇ ဣဒ္ဓန္တ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ

၁-ဣတိ ဣမေဟိ (သျှာ)

၄-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၅၀-ဝိဇ္ဇေ။

၆-သက္ကောတိ (သိ၊ သျှာ)၊ ပရဿ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ (?)

၂-ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနုပ္ပတ္တဿာပိ (သျှာ)

၃-ထေရမ္ပတ္တလေဏေ (က)

၅-အတ္တနောဝ (သျှာ)

၇-ပဋိလာဘဝသေနေဝ (သျှာ)

အညေ့ စ ပဋိသန္ဓိဒါဒိဘေဒါ ဂုဏာ ဣစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ယထာ ပိဋန္တနဝိကတိ^၁ ကတ္တုကာမော သုဝဏ္ဏကာရော အဂ္ဂိမေနာဒီဟိ သုဝဏ္ဏံ မုဒုံ ကမ္မည် ကတွာဝ ကရေတိ။ ယထာ စ ဘာဇနဝိကတိ^၂ ကတ္တုကာမော ကုမ္ဘကာရော မတ္တိကံ သုပရိမဒ္ဓိတံ မုဒုံ ကတွာ ကရေတိ။ ဧဝမေဝ အာဒိကမ္ပိကေန ဣမေဟိ စုဒ္ဓ- သဟာကာရေဟိ စိတ္တံ ပရိဒမေဘွာ ဆန္ဒသီသစိတ္တသီသဝိရိယသီသဝိသေ- သီသသမာပဇ္ဇနဝသေန စေဝ အာဝဇ္ဇနာဝိသိဘာဝဝသေန စ မုဒုံ ကမ္မည် ကတွာ ဣဒ္ဓိဝိဿယ ယောဂေါ ကရဏီယော။ ပုဗ္ဗဟေတုသမ္ပန္နေန ပန ကသိဏေသု စတုတ္ထဈာနမတ္တေ မိဏ္ဍဝသိနာပိ ကာတုံ ဝန္တတိ။ ယထာ ပနေတ္ထ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ ဟံ ဝိမိ^၃ ဒဿေန္တော ဘဂဝါ “သော ဧဝံ သမာဟိ- တေ စိတ္တေ”တိအာဒိမာဟ။

၃၆၈။ တတြာယံ ပါဠိနယသုသာရေနေဝ ဝိနိစ္ဆယကယာ။ တတ္ထ သောတိ သော အဓိဂတစတုတ္ထဈာနော ယောဂီ။ ဧဝံ စတုတ္ထဈာနက္ခမနိဒဿနဇေတံ၊ ဣမိနာ ပဌမဈာနာဓိဂမာဒိနာ ကမေန စတုတ္ထဈာနံ ပဋိလဘိတွာတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ သမာဟိတေတိ ဣမိနာ စတုတ္ထဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ၊ စိတ္တေတိ ရူပါဝစရစိတ္တေ။ ပရိသုဒ္ဓေတိအာဒိသု ပန ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ- ဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ။ ပရိသုဒ္ဓတ္တာယေဝ ပရိယောဒါတေ၊ ပဘဿရေတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ သုခါဒိနံ ပဗ္ဗယာနံ ဃာတေန ဝိဟတရာဂါဒိအင်္ဂဏတ္တာ အနင်္ဂဏေ။ အနင်္ဂဏတ္တာယေဝ ဝိဂတူပတ္တိလေသေ။ အင်္ဂဏေန ဟိ တံ စိတ္တံ ဥပတ္တိလိဿတိ။ သုဘာဝိတတ္တာ မုဒုဘူတေ၊ ဝသိဘာဝပုတ္တေတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ဝသေ ဝတ္တမာနံ ဟိစိတ္တံ မုဒုန္တိ ဂုတ္တတိ။ မုဒုတ္တာယေဝ စ ကမ္မနိယေ၊ ကမ္မက္ခမေ ကမ္မယောဂေတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ မုဒုံ ဟိ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ဟောတိ သုဒန္တမိဝ သုဝဏ္ဏံ၊ တဉ္စ ဥဘယမ္ပိ သုဘာဝိတတ္တာယေဝါတိ။ ယထာဟ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေမ္မေမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ ဘာဝိတံ ဗဟုလိကတံ မုဒုဉ္စ ဟောတိ ကမ္မနိယဉ္စ၊ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ”န္တိ^၁။

ဧတေသု ပရိသုဒ္ဓဘာဝါဒိသု ဌိတတ္တာ ဌိတေ။ ဌိတတ္တာယေဝ အာနေဉ္စ- ပ္ပတ္တေ၊ အာလေ နိရိဉ္စနေတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ မုဒုကမ္မညဘာဝေန ဝါ အတ္တနော ဝသေ ဌိတတ္တာ ဌိတေ။ သဒ္ဓါဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ။ သဒ္ဓါ- ပရိဂ္ဂဟိတံ ဟိ စိတ္တံ အဿဗ္ဗိယေန န ဣဉ္စတိ။ ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတံ ကောဿဇ္ဇေန န ဣဉ္စတိ။ သဘိပရိဂ္ဂဟိတံ ပမာဒေန န ဣဉ္စတိ။ သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတံ ဥဒ္ဓဇ္ဇေန န

ဣဒ္ဓတိ။ ပညာပရိဂ္ဂဟိတံ အဝိဇ္ဇာယ န ဣဒ္ဓတိ။ ဩဘာသဂတံ ကိလေသန္ဓု-
ကာရေန န ဣဒ္ဓတိ။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ။
ဧဝံ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ စိတ္တံ အဘိနိဟာရက္ခမံ ဟောတိ အဘိညာသမ္ဘိကရဏီ-
ယာနံ ဓမ္မာနံ အဘိညာသမ္ဘိကိရိယာယ။

အပရော နယော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ။ နိဝရဏခုရဘာဝေန
ပရိသုဇ္ဈေ။ ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန ပရိယောဒါတေ။ ဈာနပဋိလာဘ-
ပစ္စယာနံ ဣန္ဒြာဝဂ္ဂရာနံ အဘာဝေန အနင်္ဂဏေ။ အဘိဇ္ဈာဒိနံ စိတ္တဿ
ဥပတ္တိလေသာနံ ဝိဂမေန ဝိဂတူပတ္တိလေသေ။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ အနင်္ဂဏသုတ္တ-
ဝတ္ထသုတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝသိပ္ပတ္တိယာ မုဒုဘူတေ။ ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝူပ-
ဂမေန ကမ္မနိယေ။ ဘာဝနာပါရိပူရိယာ ပဏိတဘာဝူပဂမေန ဌိတေ
အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ။ ယထာ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဌိတေတိ အတ္ထော။ ဧဝမ္ပိ
အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ စိတ္တံ အဘိနိဟာရက္ခမံ ဟောတိ အဘိညာသမ္ဘိကရဏီယာနံ
ဓမ္မာနံ အဘိညာသမ္ဘိကိရိယာယ ပါဒကံ ပဒဋ္ဌာနဘူတန္တိ။

ဒသဣဒ္ဓိကထာ

၃၆၉။ ဣဒ္ဓိဝိစာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိတိ ဧတ္ထ ဣဇ္ဈန-
ဌေန ဣဒ္ဓိ၊ နိပ္ပတ္တိအတ္ထေန ပဋိလာဘဌေန စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဉ္ဇိ နိပ္ပဇ္ဇတိ
ပဋိလဗ္ဗတိ စ၊ တံ ဣဇ္ဈတိတိ ဝုတ္တတိ။ ယထာဟ “ကာမံ ကာမယမာနဿ၊ တဿ
စေတံ သမိဇ္ဈတိ”တိ ၂။ တထာ “နေက္ခမ္ပံ ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဋိဟရတိတိ
ပါဠိဟာရိယံ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဣဇ္ဈတိတိ ဣဒ္ဓိ၊ ပဋိဟရတိတိ ပါဠိဟာရိယံ”န္တိ ၃။

အပရော နယော၊ ဣဇ္ဈနဌေန ဣဒ္ဓိ။ ဥပါယသမ္ပဒါယေတမဓိဝစနံ။
ဥပါယသမ္ပဒါ ဟိ ဣဇ္ဈတိ အဓိပ္ပေတဖလပ္ပသဝနတော။ ယထာဟ “အယံ ခေါ
စိတ္တော ဂဟပတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော သစေ ပဏိဒဟိဿတိ
‘အနာဂတမဉ္ဇါနံ ရာဇာ အဿံ စက္ကဝတ္တိ’တိ၊ တဿ ခေါ အယံ ဣဇ္ဈဿတိ
သီလဝတော စေတောပဏိမိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ”တိ ၄။

အပရော နယော၊ ဧတာယ သတ္တာ ဣဇ္ဈန္တိတိ ဣဒ္ဓိ။ ဣဇ္ဈန္တိတိ ဣဒ္ဓါ
ဝုတ္တိ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သာ ဒသဝိစာ။ ယထာဟ
“ကတိ ဣဒ္ဓိယောတိ ၁ ဒသ ဣဒ္ဓိယော” ။ ပုန စပရံ အာဟ “ကတမာ ဒသ

ဣဒ္ဓိယော။ အဓိဋ္ဌာနာ ဣဒ္ဓိ၊ ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ၊ မနောမယာ ဣဒ္ဓိ၊ ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ၊ သမာဓိဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ၊ အရိယာ ဣဒ္ဓိ၊ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ၊ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ၊ ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ၊ တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ”တိ။

၃၇၀။ တတ္ထ “ပကတိယာ ဧကော ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိ။ သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ သတသဟဿံ ဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ‘ဗဟုကော ဟောမီ’တိ”။ ဧဝံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာ ဣဒ္ဓိ အဓိဋ္ဌာနဝသေန နိပ္ပန္တတ္တာ အဓိဋ္ဌာနာ ဣဒ္ဓိ နာမ။ (၁)

၃၇၁။ “သော ပကတိဝဏ္ဏံ ဝိဇဟိတွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ နာဂဝဏ္ဏံ ဝါ။ ပ။ ဝိဝိဓမ္မိ သေနာဗျူဟံ ဒဿေတိ”တိ။ ဧဝံ အာဂတာ ဣဒ္ဓိ ပကတိဝဏ္ဏဝိဇဟနဝိကာရဝသေန ပဝတ္တတ္တာ ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ နာမ။ (၂)

၃၇၂။ “ဣဓ ဘိက္ခု ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗိနာတိ ရူပံ မနောမယ”န္တိ။ ဣမိနာ နယေန အာဂတာ ဣဒ္ဓိ သရီရဗ္ဗန္တရေ အညဿေဝ မနောမယဿ သရီရဿ နိပ္ပတ္တိဝသေန ပဝတ္တတ္တာ မနောမယာ ဣဒ္ဓိ နာမ။ (၃)

၃၇၃။ ဉာဏပုတ္တိတော^၁ ပန ပုဗ္ဗေ ပါ ပစ္ဆာ ဝါ တံခဏေ ဝါ ဉာဏာ-
နဘာဝနိဗ္ဗတ္တော ဝိသေသော ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ နာမ။ ပုတ္တဗျေတံ “အနိဇ္ဇာ-
နပဿနာယ နိစ္စသညာယ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတိတိ ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ။ ပ။
အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတိတိ ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ။
အာယသ္မတော ဗာက္ကလဿ ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ။ အာယသ္မတော သံကိစ္စဿ
ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ။ အာယသ္မတော ဘူတပါလဿ ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ”တိ။

တတ္ထ အာယသ္မာ ဗာက္ကလော ဒဟရောဝ မင်္ဂလဒိဝသေ နဒိယာ နာဂိယ-
မာနော ဓာတိယာ ပမာဒေန သောတေ ပတိတော။ တမေနံ မစ္ဆော ဂိလိတွာ
ဗာရာဏသီတိတ္ထံ အဂမာသိ။ တတြ တံ မဇ္ဈဗန္ဓော ဂဟေတွာ သေဋ္ဌိဘရိယာယ
ဝိတ္တိဏိ။ သာ မစ္ဆေ သိနေဟံ ဥပ္ပါဒေတွာ အဟမေဝ နံ ပစိဿာမီတိ ဖာလေန္တိ
မစ္ဆကုန္တိယံ သုဝဏ္ဏမိဗ္ဗံ ဝိယ ဒါရကံ ဒိသွာ ပုတ္တော မေ လဒ္ဓေတိ သောမနဿ-
ဇာတာ အဟောသိ။ ဣတိ မစ္ဆကုန္တိယံ အရောဂဘာဝေါ အာယသ္မတော

၁-ပဋိသံ ၃၀၃-ပိဋကေ။

၄-ပဋိသံ ၃၀၉-ပိဋကေ။

၂-ပဋိသံ ၃၀၅-ပိဋကေ။

၅-ဉာဏပုတ္တိတော (က-သီ၊ သျာ)

၃-ပဋိသံ ၃၀၈-ပိဋကေ။

၆-ပဋိသံ ၃၀၉-ပိဋကေ။

ဗာက္ခလဿ ပဋိမဘဝိကဿ တေန အတ္တဘဒ္ဒဝေန ပဋိလဘိတဗ္ဗအရဟတ္တ-
မဂ္ဂဉာဏာနဘာဝေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဉာဏဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ နာမ။ ဝတ္ထု ပန ဝိတ္ထာရေန
ကထေတဗ္ဗံ။

သံကိစ္စတ္ထေရဿ ပန ဂဗ္ဘဂတဿေဝ မာတာ ကာလမကာသိ။ တဿာ
စိတကံ အာရောပေတွာ သူလေဟိ ဝိဇ္ဈိတွာ ဈာပိယမာနာယ ဒါရကော
သူလကောဋိယာ အက္ခိကူဠေ ပဟာရံ လဘိတွာ သဒ္ဓိံ အကာသိ။ တတော
ဒါရကော ဝိဘတိကံ ဩကာရေတွာ ကုဏ္ဍိံ ဇာလေတွာ ဒါရကံ အယျိကာယ
အဒံသု။ သော တာယ ပဋိဇဉ်တော ဝုဋ္ဌမန္တာယ ပဗ္ဗဒိတွာ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ
အရဟတ္တံ ပါပုဏိ ၂။ ဣတိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒါရုစိဟကာယ အရောဂဘာဝေါ
အာယသ္မတော သမာဓိဗ္ဗဿ ဉာဏဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ နာမ။

ဘူတပါလဒါရကဿ ပန ဝိတာ ရာဇဂဟေ ဒလိဒ္ဓမနုဿော။ သော
ဒါရုနံ အတ္တာယ သကဇ္ဇေန အဇ္ဈင်္ဂိ ဂန္ဓာဒါရဘာရံကတွာ သာယံ နဂရဒ္ဓါရသမိပံ
ပတ္တော။ အေသဿ ဂေါဏာယုဂံ ဩဿန္တိတွာ နဂရံ ပဝိသိံသု။ သော သကဇ္ဇ-
မူလေ ပုတ္တကံ နိသိဒါပေတွာ ဂေါဏာနံ အနုပဉ် ဂစ္ဆန္တော နဂရမေဝ ပါဝိသိ။
တဿ အနိက္ခန္တဿေဝ ဒ္ဓါရံ ဝိဟိတံ။ ဒါရကဿ ဝါဠယက္ခာနဝပိတေဝိ
ဗဟိနဂရေ ဟိယာမရတ္တိံ အရောဂဘာဝေါ ဝုတ္တနယေနေဝ ဉာဏဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ
နာမ။ ဝတ္ထု ပန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ (၄)

၃၇၄။ သမာဓိတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ တံခဏေ ဝါ သမထာန-
ဘာဝနိဗ္ဗတ္တော ဝိသေသော သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ပဌမဇ္ဈာနေန
နီဝရဏာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတိတိ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ ပ။ နေဝသညာနာ-
သညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယ ပဟာနဋ္ဌော
ဣဇ္ဈတိတိ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။
အာယသ္မတော သဒ္ဓိဝဿ၊ အာယသ္မတော ခါဏကောဏုညဿ၊ ဥတ္တရာယ
ဥပါသိကာယ၊ သာမာဝတိယာ ဥပါသိကာယ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ”တိ ၇။

တတ္ထ ယဒါ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ
ကပေါတကန္တရာယံ ဝိဟရတော ဇုဏှာယ ရတ္တိယာ နဝေါရောပိတေဟိ
ကေသေဟိ အဇ္ဈောကာသေ နိသိန္တဿ ဧကော ဒုဋ္ဌယက္ခော သဟာယကေန
ယက္ခေန ဝါရိယမာနောပိ သိသေ ပဟာရမဒါသိ။ ယဿ မေသဿ ဝိယ

ဂဇ္ဇတော^၁ သဒ္ဓေါ အဟောသိ။ တဒါ ထေရော တဿ ပဟရဏသမယေ သမာပတ္တိ^၂ အပ္ပေသိ။ အထဿ တေန ပဟာရေန န ကောစိ အာဗာဓော အဟောသိ။ အယံ ဘဿာယသ္မတော သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဝတ္ထု ပန ဥဒါနေ^၃ အာဂတမေဝ။

သဒ္ဓိဝတ္ထေရံ ပန နိရောသေဗာပန္နံ ကာလကတောတိ^၄ သလ္လက္ခေတွာ ဂေါပါလကာဒယော တိဏကဋ္ဌဂေါမယာနိ သက်ဗေတွာ အဂ္ဂိ^၅ အဒံသု။ ထေရဿ စိဝေရ အံဗုမတ္တမိ နဇ္ဈာယိတ္ထ။ အယမဿ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိဝသေန ပဝတ္တသမထာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တတ္တာ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဝတ္ထု ပန သုတ္တေ^၆ အာဂတမေဝ။

ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရော ပန ပကတိယာဝ သမာပတ္တိဗဟုလော။ သော အညတရသ္မိ^၇ အရညေ ရတ္တိ^၈ သမာပတ္တိ^၉ အပ္ပေတွာ နိသီဒိ။ ပဉ္စသတာ စောရာ ဘဏ္ဍကံ ထေနေတွာ ဂစ္ဆန္တာ “ဣဒါနိ အမှာကံ အနုပထံ အာဂစ္ဆန္တာ နတ္ထိ”တိ ဝိဿနိတုကာမာ ဘဏ္ဍကံ ဩရောပယမာနာ “ခါဏုကော အယ”န္တိ မညမာနာ ထေရဿေဝ ဥပရိ သဗ္ဗဘဏ္ဍကာနိ ဌပေသုံ။ တေသံ ဝိဿနိတွာ ဂစ္ဆန္တာနံ ပဌမံ ဌပိတဘဏ္ဍကဿ ဂဟဏကာလေ ကာလပရိစ္ဆေဒဝသေန ထေရော ဝုဋ္ဌာသိ။ တေ ထေရဿ စလနာကာရံ ဒိသ္မာ ဘိတာ ဝိရဝိ^{၁၀}သု။ ထေရော “မာ ဘာယိတ္ထ ဥပါသကာ၊ ဘိက္ခု အဟ”န္တိ အာဟ။ တေ အာဂန္တာ ဝဋ္ဌိတွာ ထေရဂတေန ပသာဒေန ပဗ္ဗဇိတွာ သဟ ပဋိသန္တိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ^{၁၁}သု။ အယမေတ္ထ ပဉ္စဟိ ဘဏ္ဍကသတေဟိ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌဿ ထေရဿ အာဗာဓာဘာဝေါ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။

ဥတ္တရာ ပန ဥပါသိကာ ပုဏ္ဏသေဋ္ဌိဿ^{၁၂} စိတာ။ တဿာ သိရိမာ နာမ ဂဏိကာ ဣဿာပကတာ တတ္ထတေလကဋ္ဌာဟံ သီသေ အာသိန္တိ။ ဥတ္တရာ တံခဏညေဝ မေတ္တံ သမာပဋိ။ တေလံ ပေါက္ခရပတ္တတော ဥဒကမိန္ဒု၊ ဝိယ ဝိဝဇ္ဇမာနံ အဂမာသိ။ အယမဿာ သမာဓိဝိပ္ပာရာ ဣဒ္ဓိ။ ဝတ္ထု^{၁၃} ပန ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။

သမာဓဝတိ နာမ ဥဒေနဿရညော အဂ္ဂမဟေသိ။ မာဂဏ္ဍိယ^{၁၄} မြာဟ္မဏော အတ္တံနော စိတာယ အဂ္ဂမဟေသိဋ္ဌာနံ ပတ္တယမာနော တဿာ ဝိဏာယ

၁-ဂဇ္ဇယတော (သိ)၊ ဂဇ္ဇိတော (သျှာ၊ က)

၂-ဒ ၁-၁၂၃-ပိဋေ။

၃-ကာလကတောတိ (က)

၄-မ ၁-၄၀၉-ပိဋေ။

၅-ဗေ ၆ ဂ-ဝတ္ထေ။

၆-ပုဏ္ဏကံသေဋ္ဌိဿ (သဗ္ဗတ္ထ)

၇-ဗေ ၆ ၁၇-ဝဂ္ဂေ၊ အံ ၆ ၁-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂေပိ။

၈-မာဂဏ္ဍိယ (သိ၊ ဣ)

အာသီဝိသံ ပက္ခိပါပေတွာ ရာဇာနံ အာဟ “မဟာရာဇ သာမာဝတီ တံ
မာရေတုကာမာ ဝိဏာယ အာသီဝိသံ ဂဟေဟ္မာ ပရိဟရတီ”တိ။ ရာဇာ တံ
ဒိဿာ ကုပိဟော သာမာဝတီ ဝဓိဿာမီတိ ခနံ အာရောပေတွံ ဝိသပီတံ
ခုရပွံ သန္ဓယံ။ သာမာဝတီ သပရိဝါရာ ရာဇာနံ မေတ္တာယ ဖပိ။ ရာဇာ နေဝ
သရံ ဒိပိတုံ န ဩရောပေတုံ သက္ကောန္တော ဝေဓမာနော အဋ္ဌာသိ။ တတော နံ
ဒေဝိ အာဟ “ဟိ မဟာရာဇ ကိလမသိ”တိ။ အာမ ကိလမာမီတိ။ တေန ဟိ
ဓနံ ဩရောပေတီတိ။ သရော ရညော ပါဒပူလေယေဝ ပတိ။ ဟတော နံ ဒေဝိ
“မဟာရာဇ အပ္ပဒုဋ္ဌဿ နပ္ပဒုဋ္ဌကမ္ဘ”န္တံ ဩဝေဒိ။ ဣတိ ရညော သရံ
မုဗ္ဗိတုံ အဝိသဟနဘာဝေါ သာမာဝတီယာ ဥပါသိကာယ သမာဓိဝိပ္ဗါရာ
ဣဒ္ဓိတိ။ (၅)

၃၇၅။ ပဋိက္ခလ္လာဒိသု အပ္ပဋိက္ခလ္လသညိဝိဟာရာဒိကာ ပန အရိယာ ဣဒ္ဓိ
နာမ။ ယကာဟ “ကတမာ အရိယာ ဣဒ္ဓိ၊ ဣမ ဘိက္ခု သစေ အာကင်္ခတိ
‘ပဋိက္ခလ္လေ အပ္ပဋိက္ခလ္လသညိ ဝိဟရေယျ’န္တိ၊ အပ္ပဋိက္ခလ္လသညိ တတ္ထ
ဝိဟရတိ။ ပ။ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော”တိ။ အယဉ္ဇိ
စေတောဝသိပ္ပတ္တာနံ အရိယာနံယေဝ သမ္ဘဝတော အရိယာ ဣဒ္ဓိတိ ဂုစ္စတိ။

တောယ ဟိ သမန္နာဂတော ဒိဏာသဝေါ ဘိက္ခု ပဋိက္ခလ္လေ အနိဋ္ဌေ
ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာဖရဏံ ဝါ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော အပ္ပဋိက္ခလ္လ-
သညိ ဝိဟရတိ။ အပ္ပဋိက္ခလ္လေ ဣဒ္ဌေ ဝတ္ထုသ္မိံ အသုဘဖရဏံ ဝါ အနိစ္စန္တိ
မနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော ပဋိက္ခလ္လသညိ ဝိဟရတိ။ တထာ ပဋိက္ခလ္လာ-
ပဋိက္ခလ္လေသု တဒေဝ မေတ္တာဖရဏံ ဝါ ဓာတုမနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော
အပ္ပဋိက္ခလ္လသညိ ဝိဟရတိ။ အပ္ပဋိက္ခလ္လပဋိက္ခလ္လေသု စ တဒေဝ အသုဘဖရဏံ
ဝါ အနိစ္စန္တိ မနသိကာရံ ဝါ ကရောန္တော ပဋိက္ခလ္လသညိ ဝိဟရတိ။ စက္ခုနာ
ရူပံ ဒိဿာ နေဝ သုမနော ဟောတိတိအာဒိနာ နယေန ဂုတ္တံ ပန သဠင်္ဂပေက္ခံ
ပဝတ္တယမာနော ပဋိက္ခလ္လေ စ အပ္ပဋိက္ခလ္လေ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇိတွာ
ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ပဋိသမ္ဘိဒါယဉ္ဇိ “ကထံ ပဋိက္ခလ္လေ
အပ္ပဋိက္ခလ္လသညိ ဝိဟရတိ။ အနိဋ္ဌသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မေတ္တာယ ဝါ ဖရတိ ဓာတုသော
ဝါ ဥပသံဟရတိ”တိအာဒိနာ၊ နယေန အယမေဝ အတ္ထော ဝိဘတ္ထော။
အယံ စေတောဝသိပ္ပတ္တာနံ အရိယာနံယေဝ သမ္ဘဝတော အရိယာ ဣဒ္ဓိတိ
ဂုစ္စတိ။ (၆)

၃၇၆။ ပက္ခိအာဒိနံ ပန ဝေဟာသဂမနာဒိကာ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ နာမ။
ယထာဟ “ကတမာ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ။ သဗ္ဗေသံ ပက္ခိနံ သဗ္ဗေသံ ဒေဝါနံ
ကေစ္စာနံ မနုဿာနံ ကေစ္စာနဉ္စ ဝိနိပါတိကာနံ အယံ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ”တိ။
ဧတ္ထ ဟိ သဗ္ဗေသံ ပက္ခိနံ ဈာနံ ဝါ ဝိပဿနံ ဝါ ဝိနာယေဝ အာကာသေန
ဂမနံ။ တထာ သဗ္ဗေသံ ဒေဝါနံ ပဌမကပ္ပိကာနဉ္စ ကေစ္စာနံ မနုဿာနံ။ တထာ
ဝိယက်ရမာတာ၂ ယက္ခိနိ ဥတ္တရမစတာ၂ ဗုဿမိတ္တာ မေဃုတ္တာတိ -ဝေမာဒိနံ
ကေစ္စာနံ ဝိနိပါတိကာနံ အာကာသေန ဂမနံ ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိတိ။ (၇)

၃၇၇။ စက္ကဝတ္ထိအာဒိနံ ဝေဟာသဂမနာဒိကာ ပန ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ
နာမ။ ယထာဟ “ကတမာ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္ထိ ဝေဟာသံ
ဂဇ္ဈတိ သဒ္ဓိ” စတုရင်္ဂိယာ သေနာယ အန္တမသော အဿဗန္ဓဂေါဗန္ဓပုရိသေ
ဥပါဒါယ။ ဇောတိကဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ဇဋ္ဌိလကဿ
ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ဇောသိတဿ^၁ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော
ဣဒ္ဓိ။ မေဏှကဿ ဂဟပတိဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ပဉ္စန္ဒ မဟာပုညာနံ
ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ”တိ။ သင်္ခေပတော ပန ပရိပိကံ ဂတေ ပုညသမ္ဘာရေ
ဣဇ္ဈနကဝိသေသော ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။

ဧတ္ထ စ ဇောတိကဿ^၁ ဂဟပတိဿ ပထဝီ^၂ ဘိဒ္ဓိတွာ မဏိပါသဒေါ
ဥဋ္ဌဟိ။ စတုသဋ္ဌိ စ ကပ္ပရက္ခာတိ အယမဿ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ဇဋ္ဌိလကဿ^၃
အသိတိဟတ္ထော သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတော နိဗ္ဗတ္တိ။ ဇောသိတဿ သတ္တသု ဌာနေသု
မာရဏတ္ထာယ ဥပက္ကမေ ကတေဝိ အရောဂဘာဝေါ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။
မေဏှကဿ^၄ ကေကရီသမတ္တေ^၅ ပဒေသေ သတ္တရတနမယာနံ မေဏှကာနံ
ပါတုဘာဝေါ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ။ ပဉ္စမဟာပုညာ နာမ မေဏှကသေဋ္ဌိ၊ တဿ
ဘရိယာ စန္ဒပဒုမသိရိ၊ ပုတ္တော နေဉ္စယသေဋ္ဌိ၊ သုဏိသာ သုမနဒေဝီ၊ ဒါသော
ပုတ္တော နာမာတိ။ တေသု သေဋ္ဌိဿ သီသံ နှာတဿ အာကာသံ ဥလ္လောက-
နကာလေ အဗုတေဋ္ဌသကောဋ္ဌသဟဿာနိ အာကာသတော ရတ္တသာလီနံ
ပူရေန္တိ။ ဘရိယာယ နာဠိကောဒနမတ္တမ္ပိ ဂဟေတွာ သကလဇမ္ပုဒိပဝါသိကေ
ပရိဝိသမာနာယ ဘတ္တံ န ခီယတိ။ ပုတ္တဿ သဟဿတ္တဝိကံ ဂဟေတွာ
သကလဇမ္ပုဒိပဝါသိကာနမ္ပိ ဒေန္တဿ ကဟာပဏာ န ခီယန္တိ။ သုဏိသာယ

၁-ပဋိသံ ၃၉၁-ပိဋေ။

၂-ဇောသိတဿ (သု၊)၊ ဇောသိကဿ (က)

၃-ဝိတ္ထာရဝတ္ထု၊ ဓမ္မ ၁၀-ဝဂ္ဂေ၊ ဝိ ၃-၃၃၇-ပိဋေဝိ။

၄-ကေကသိတမတ္တေ (သု၊)၊ က) အဋ္ဌကရီသမတ္တေ (ဓမ္မ-၄)

၅-သံ ၁-၂၁၁-၂၁၂-ပိဋေသု။

၆-ဝိတ္ထာရဝတ္ထု၊ ဓမ္မ-၄ ၂၆-ဝဂ္ဂေ။

ဧကံ ဝိဟိတုမ္ပံ ဂဟေတွာ သကလဇမ္ပုဒီပဝါသိကာနမ္ပိ ဘာဇယမာနာယ ဧညံ
န ဝီယတိ။ ဒါသဿ ဧကေန နင်္ဂလေန ကသတော ဣတော သတ္တ ဣတော
သတ္တာတိ စုဒ္ဓသ မဂ္ဂါ ဟောန္တိ ၁။ အယံ နေသံ ပုံညဝတော ဣဒ္ဓိ။ (၈)

၃၇၈။ ဝိဇ္ဇာဓရာဒီနံ ဝေဟာသဂမနာဒိကာ ပန ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ။
ယထာဟ “ကတမာ ဝိဇ္ဇာမယာ ဣဒ္ဓိ။ ဝိဇ္ဇာဓရာ ဝိဇ္ဇံ ပရိဇေပိတွာ ၂ ဝေဟာသံ
ဂစ္ဆန္တိ။ အာကာသေ အန္တလိက္ခေ ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေန္တိ။ ၃။ ဝိဝိဓေ သေနာဗျူဟံ
ဒဿေန္တိ”တိ ၃။ (၉)

၃၇၉။ တေန တေန ပန သမ္မာပယောဂေန တဿ တဿ ကမ္မဿ ဣဇ္ဈနံ
တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ ယထာဟ “နေက္ခမ္ပေန
ကာမစ္ဆန္တဿ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတိတိ တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ
ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ ၁။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ ပဟာနဋ္ဌော ဣဇ္ဈတိတိ
တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ”တိ ၄။ ဧတ္ထ စ ပဋိပတ္တိသင်္ခါ-
တဿေဝ သမ္မာပယောဂဿ ဒီပနဝသေန ပုရိမပါဠိသဒိသာဝ ပါဠိ အာဂတာ။
အဋ္ဌကထာယံ ပန သကဋဗျူဟာဒိကရဏဝသေန ယံကိဉ္စ သိပ္ပကမ္ပံ ယံကိဉ္စ
ဝေဇ္ဇကမ္ပံ တိဏ္ဍံ ဗေဒါနံ ဥဂ္ဂဟဏံ တိဏ္ဍံ ဝိဇ္ဇကာနံ ဥဂ္ဂဟဏံ အန္တမသော
ကသနသပနာဒီနိ ဥပါဒါယ တံ တံ ကမ္ပံ ကဘွာ နိဗ္ဗတ္တဝိသေသော တတ္ထ တတ္ထ
သမ္မာပယောဂပစ္စယာ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိတိ အာဂတာ။ (၁၀)

ဣတိ ဣမာသု ဒဿသု ဣဒ္ဓိသု ဣဒ္ဓိဝိဓာယာတိ ဣမသ္မိံ ပဒေ အဓိဋ္ဌာနာ
ဣဒ္ဓိယေဝ အာဂတာ။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ ဝိကုဗ္ဗနာမနောမယာ ဣဒ္ဓိယောပိ
ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ ဝေ။

၃၈၀။ ဣဒ္ဓိဝိဓာယာတိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသာယ။ ဣဒ္ဓိဝိကပ္ပါယ ဝါ။ ဝိတ္တံ
အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိတိ သော ဘိက္ခု၊ ဝုတ္တပ္ပကာရဝသေန တသ္မိံ
စိတ္တေ အဘိညာပါဒကေ ဇာတေ ဣဒ္ဓိဝိဓာဓိဂမတ္တာယ ပရိကမ္မစိတ္တံ အဘိ-
နိဟရတိ ကသိဏာရမ္ပဏတော အပနေတွာ ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိမုခံ ပေသေတိ။
အဘိနိန္ဒာမေတိတိ အဓိဂန္တဗ္ဗဣဒ္ဓိပေါဏံ ဣဒ္ဓိပံဗ္ဗာရံ ကရေတိ။ သောတိ
သော ဧဝံ ကတစိတ္တာဘိနိဟာရေ ဘိက္ခု။ အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ
နာနပ္ပကာရကံ။ ဣဒ္ဓိဝိဓန္တိ ဣဒ္ဓိကောဋ္ဌာသံ။ ပစ္စနုဘောတိတိ ပံဗ္ဗနုဘဝတိ။

၁-ဝိတ္တာရဝတ္ထု၊ ဓမ္မ ၉-၁၀-ဝဂ္ဂေ၊ ဝိ ၃-၃၃၇-ပိဋ္ဌေပိ။

၃-ပဋိသံ ၃၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပရိဇေပိတွာ(သျှာ)၊ ပရိဇေပေတွာ (က)

၄-ပဋိသံ ၃၉၁-ပိဋ္ဌေ။

ဖုသတိ သန္တိကရေတိ ပါပုဏာတိတိ အတ္ထော။ ဣဒါနိဿ အနေကရိဟိတဘာဝံ ဒဿေန္တော “ဧကောပိ ဟုတွာ” တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဧကောပိ ဟုတွာတိ ဣဗ္ဗိ-
ကရဏတော ပုဗ္ဗေ^၁ ပကတိယာ ဧကောပိ ဟုတွာ။ ဗဟုဓာ ဟောတိတိ ဗဟုနံ
သန္တိကေ စက်မိတုကာမော ဝါ သဇ္ဈာယံ ဝါ ကတ္တုကာမော ပဉ္စ ဝါ
ပုစ္ဆိတုကာမော ဟုတွာ သတဗ္ဗိ သဟဿဗ္ဗိ ဟောတိ။ ကထမ္ပနာယမေဝံ
ဟောတိ။ ဣဗ္ဗိယာ စတဿော ဘူမိယော စတ္တာရော ပါဒါ အဠ ပဒါနိ
သောဠသ စ မုလာနိ သမ္မာဒေတွာ ဉာဏေန အဓိဠဟန္တော။

၃၀၁။ တတ္ထ စတဿော ဘူမိယောတိ စတ္တာရိ ဈာနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ “ဣဗ္ဗိယာ ကတမာ စတဿော ဘူမိယော။
ဝိဝေကဇဘူမိ ပဌမံ ဈာနံ။ ဝီတိသုခဘူမိ ဒုတိယံ ဈာနံ။ ဥပေက္ခာသုခဘူမိ
တတိယံ ဈာနံ။ အဒုက္ခမသုခဘူမိ စတုတ္ထံ ဈာနံ။ ဣဗ္ဗိယာ ဣမာ စတဿော
ဘူမိယော ဣဗ္ဗိလာဘာယ ဣဗ္ဗိပဋိလာဘာယ ဣဗ္ဗိကုဗ္ဗနတာယ ဣဗ္ဗိဝိသဝိတာယ
ဣဗ္ဗိဝသိတာယ ဣဗ္ဗိဝေသာရဇာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ^၂။ ဧတ္ထ စ ပုရိမာနိ တိဏိ
ဈာနာနိ ယသ္မာ ဝီတိဖရဏေန စ သုခဖရဏေန စ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ
ဩက္ကမိတွာ လဟုမုဒုကမ္မညကာယော ဣဗ္ဗိ^၃ ပါပုဏာတိ။ တသ္မာ ဣမိနာ
ပရိယာယေန ဣဗ္ဗိလာဘာယ သံဝတ္တနတော သမ္ဘာရဘူမိယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
စတုတ္ထဇ္ဈာနဗ္ဗန ဣဗ္ဗိလာဘာယ ပကတိဘူမိယေဝ။

၃၀၂။ စတ္တာရော ပါဒါတိ စတ္တာရော ဣဗ္ဗိပါဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
“ဣဗ္ဗိယာ ကတမေ စတ္တာရော ပါဒါ။ ဣဓ ဘိက္ခု ဆန္ဒသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ-
သမန္နာဂတံ ဣဗ္ဗိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဝီရိယ။ စိတ္တ။ ဝိမံသာသမာဓိပဓာနသင်္ခါရ-
သမန္နာဂတံ ဣဗ္ဗိပါဒံ ဘာဝေတိ။ ဣဗ္ဗိယာ ဣမေ စတ္တာရော ပါဒါ
ဣဗ္ဗိလာဘာယ။ ပ။ ဣဗ္ဗိဝေသာရဇာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ^၃။ ဧတ္ထ စ ဆန္ဒဟေတုကော
ဆန္ဒာဓိကော ဝါ သမာဓိ ဆန္ဒသမာဓိ။ ကတ္တုကမ္ပတာဆန္ဒံ အဓိပတိံ ကရိတွာ
ပဋိလဒ္ဓသမာဓိဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပဓာနဘူတာ သင်္ခါရာ ပဓာနသင်္ခါရာ။
စတုကိစ္စသာဓကဿ သမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ သမန္နာဂတန္တိ
ဆန္ဒသမာဓိနာ စ ပဓာနသင်္ခါရေဟိ စ ဥပေတံ။ ဣဗ္ဗိပါဒန္တိ နိပ္ပတ္တိပရိယာယေန
ဝါ ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန၊^၄ ဣဇ္ဈန္တိ တောယ သတ္တာ ဣဒါ ဝုဒ္ဓါ ဥက္ကံသဂတာ ဟောန္တိတိ
ဣမိနာ ဝါ ပရိယာယေန ဣဗ္ဗိတိ သင်္ခံ ဂတာနံ အဘိညာစိတ္တသမ္ပယုတ္တာနံ

၁-ပုဗ္ဗေဝ (သီ၊ သျှ၊ က)

၃-ပဋိသံ ၃၀၄-ပိဋေ။

၂-ပဋိသံ ၃၀၄-ပိဋေ။

၄-ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒါ၊ (သျှ၊)

ဆန္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရာနံ အဓိဋ္ဌာနဋ္ဌေန ပါဒဘူတံ သေသစိတ္တစေတသိကရာ-
သိန္တိ အတ္ထော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ တထာဘူတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပ။
ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ^၁။

အထ ဝါ ပဇ္ဇတေ အနေနာတိ ပါဒေါ။ ပါပုဏီယတိတိ အတ္ထော။ ဣဒ္ဓိယာ
ပါဒေါ ဣဒ္ဓိပါဒေါ။ ဆန္တာဒိနမေတံ အဓိဝစနံ။ ယထာဟ “ဆန္တဉ္ဇေ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
ဆန္တသမာဓိ။ သော အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ။ပ။ ပဒဟတိ၊ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ
ပဓာနသင်္ခါရာ။ ဣတိ အယဉ္ဇ ဆန္တော အယဉ္ဇ ဆန္တသမာဓိ ဣမေ စ ပဓာနသင်္ခါရာ၊
အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဆန္တသမာဓိပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတော ဣဒ္ဓိပါဒေါ”တိ^၂။
ဧဝံ သေသိဒ္ဓိပါဒေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၀၃။ အဋ္ဌ ပဒါနီတိ ဆန္တာဒိနိ အဋ္ဌ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဣဒ္ဓိယာ
ကတမာနိ အဋ္ဌ ပဒါနိ။ ဆန္တဉ္ဇေ ဘိက္ခု နိဿာယ လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ
စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ၊ ဆန္တော န သမာဓိ၊ သမာဓိ န ဆန္တော။ အညော ဆန္တော။
အညော သမာဓိ။ ဝိရိယဉ္ဇေ ဘိက္ခု။ စိတ္တဉ္ဇေ ဘိက္ခု။ ဝိမံသာဉ္ဇေ ဘိက္ခု နိဿာယ
လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ စိတ္တဿေကဂ္ဂတံ။ ဝိမံသာ န သမာဓိ၊ သမာဓိ
န ဝိမံသာ။ အညော ဝိမံသာ။ အညော သမာဓိ။ ဣဒ္ဓိယာ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပဒါနိ
ဣဒ္ဓိလာဘာယ။ပ။ ဣဒ္ဓိဝေသာရဇ္ဇာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ^၃။ ဧတ္ထ ဟိ ဣဒ္ဓိပုပ္ပါဒေတု-
ကာမတာဆန္တော သမာဓိနာ ဧကေတော နိယုတ္တောဝ ဣဒ္ဓိလာဘာယ သံဝတ္တတိ။
တထာ ဝိရိယာဒယော။ တသ္မာ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပဒါနိ ဝုတ္တာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၃၀၄။ သောဠသ မူလာနီတိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ အာနေဉ္ဇတာ
စိတ္တဿ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဣဒ္ဓိယာ ကတိ မူလာနိ၊ သောဠသ မူလာနိ
အနောနတံ^၄ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ အနန္တတံ^၅ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ
န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ အနဘိနတံ စိတ္တံ ရာဂေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊
အနပနတံ စိတ္တံ ဗျာပါဒေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ အနိဿိတံ စိတ္တံ ဒိဋ္ဌိယာ
န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ အပုဋိဗဒ္ဓံ စိတ္တံ ဆန္တရာဇဂ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊
ဝိပ္ပမုတ္တံ စိတ္တံ ကာမရာဂေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ဝိသံယုတ္တံ စိတ္တံ ကိလေသေ
န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ဝိမရိယာဒိကတံ စိတ္တံ ကိလေသမရိယာဒေ န ဣဉ္ဇတိတိ
အာနေဉ္ဇံ၊ ဧကတ္တဂတံ စိတ္တံ နာနတ္တကိလေသေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ သဒ္ဓါယ

ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ အဿုပ္ပိယေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ဝိရိယေန ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ သတိယာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ပမာဒေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ သမာဓိနာ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ပညာယ ပရိဂ္ဂဟိတံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇာယ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ဩဘာသဂတံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇန္တကာရေ န ဣဉ္ဇတိတိ အာနေဉ္ဇံ၊ ဣဒ္ဓိယာ ဣမာနိ သောဠသုမ္မလာနိ ဣဒ္ဓိလာဘာယ။ ပ။ ဣဒ္ဓိဝေသာရဇာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ။

ကာမဉ္စ ဧသ အတ္တော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိအာဒိနာပိ သိဒ္ဓေါယေဝ၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ပန ဣဒ္ဓိယာ ဣပိပါဒပဒမူလဘာဝဒဿနတ္ထံ ပုန ဝုတ္တော။ ပုရိမော စ သုတ္တေသု အာဂတနယော။ အယံ ပဋိသန္တိဒါယံ။ ဣတိ ဥဘယတ္ထ အသမ္မောဟတ္ထမ္ပိ ပုန ဝုတ္တော။

၃၀၅။ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာဟန္တောတိ သွာယမေတေ ဣဒ္ဓိယာ ဘူမိပါဒပဒ-
ဘူတေ ဓမ္မေ သမ္မာဒေတွာ အဘိညာပါဒကံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ
သစေ သတံ ဣစ္ဆတိ “သတံ ဟောမိ သတံ ဟောမိ”တိ ပရိကမ္မံ ကတွာ ပုန
အဘိညာပါဒကံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန
သဟေဝ သတံ ဟောတိ။ သဟဿာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ဧဝံ န
ဣစ္ဆတိ ပုန ပရိကမ္မံ ကတွာ ဒုတိယမ္ပိ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ အဓိဋ္ဌာတမ္ပိ။
သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ဟိ ဧကဝါရံ ဒွေဝါရံ သမာပဇ္ဇိတုံ ဝုဠတိတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ နိဗ္ဗိတ္တာရမ္ပဏံ။ ပရိကမ္မစိတ္တာနိ သတာရမ္ပဏာနိ ဝါ
သဟဿာရမ္ပဏာနိ ဝါ၊ တာနိ စ ခေါ ဝဏ္ဏဝသေန၊ နော ပဏ္ဏတ္တိဝသေန။
အဓိဋ္ဌာနစိတ္တမ္ပိ တထေဝ သတာရမ္ပဏံ ဝါ သဟဿာရမ္ပဏံ ဝါ။ တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ
အပ္ပနာစိတ္တမိဝ ဂေါတြဘုအနန္တရံ ဧကမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ။

၃၀၆။ ယမ္ပိ ပဋိသန္တိဒါယံ ဝုတ္တံ “ပကတိယာ ဧကော ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိ
သတံ ဝါ သဟဿံ ဝါ သတသဟဿံ ဝါ၊ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ
‘ဗဟုကော ဟောမိ’တိ၊ ဗဟုကော ဟောတိ၊ ယထာ အာယသ္မာ ဂူဠပန္တိ-
ကော”တိ။ တတြာပိ အာဝဇ္ဇတိတိ ပရိကမ္မဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ အာဝဇ္ဇိတွာ
ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ အဘိညာဉာဏဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဗဟုကံ အာဝဇ္ဇတိ၊
တတော တေသမ္ပိ ပရိကမ္မစိတ္တာနံ အဝသာနေ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ္တိတော
ဝုဠဟိတွာ ပုန ဗဟုကော ဟောမိတိ အာဝဇ္ဇိတွာ တတော ပရံ ပဝတ္တာနံ
တိဏ္ဏံ စတုန္တံ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနံ အနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇေန သန္တိဋ္ဌာပနဝသေန

အဓိဋ္ဌာနန္တိ လဒ္ဓနာမေန ဧကေနော အဘိညာဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိတိ ဝေမေတ္တ
အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယံ ပန ဝုတ္တံ “ယထာ အာယသ္မာ စူဠပန္နကော”တိ၊ တံ ဗဟုဓာဘာဝဿ
ကာယသက္ခိယသနတ္တံ ဝုတ္တံ။ တံ ပန ဝတ္ထုနာ ဒီပေတဗ္ဗံ။ တေ ကိရဒ္ဓေဟာတရော
ပန္နေ ဇာတတ္တာ ပန္နကာတိ နာမံ လဘိံ သု။ တေသံ ဇေဋ္ဌော မဟာပန္နကော၊
သော ပဗ္ဗဇိတွာ သဟ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ အရဟာ ဟုတွာ
စူဠပန္နကံ ပဗ္ဗာဇေတွာ—

ပဒုမံ ယထာ ကောကနဒံ သုဂန္ဓံ၊ ပါတော သိယာ ဖုလ္လမဝီတဂန္ဓံ။
အင်္ဂီရသံ ပဿ ပိရောစမာနံ၊ တပန္နမာဒိဋ္ဌိဝိဝိန္နလိက္ခေတိ ၊—

ဣမံ ဂါထံ အဒါသိ။ သော တံ စတူဟိ မာသေဟိ ပရုဏံ ကာတုံ နာသက္ခိ။
အထ နံ ထေရော အဘဗ္ဗော တံ သာသနေတိ ဝိဟာရတော နိဟရိ။ တသ္မိဉ္စ
ကာလေ ထေရော ဘတ္ထုဒ္ဓေသကော ဟောတိ။ ဇီဝကော ထေရံ ဥပသင်္ကမိတွာ
သွေ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဂဟေတွာ အမှာကံ ဂေဟေ
ဘိက္ခု ဂဏှထာတိ အာဟ။ ထေရောပိ ဌပေတွာ စူဠပန္နကံ သေသာနံ
အဓိဝါသေမိတိ အဓိဝါသေသိ။

စူဠပန္နကော ဒွါရကောဌကေ ဌတွာ ရောဒတိ။ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဒိဿာ
တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ကဿ ရောဒသီတိ အာဟ။ သော တံ ပဝတ္ထိမာစိက္ခိ။
ဘဂဝါ န ဘဇ္ဈာယံ ကာတုံ အသက္ကောန္တော မမ သာသနေ ဒေသာဗ္ဗော နာမ
ဟောတိ၊ မာ သောစိ ဘိက္ခုတိ တံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ
ဣဒ္ဓိယာ ပိလောတိကခဏှံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ အဒါသိ၊ ဟန္တ ဘိက္ခု ဣမံ
ပရိမဇ္ဇန္တော ရဇောဟရဏံ ရဇောဟရဏန္တိ ပုနပျုနံ သဇ္ဈာယံ ကရောဟိတိ။
တဿ တထာ ကရောတော တံ ကာဠဝဏှံ အဟောသိ။ သော ပရိသုဒ္ဓိံ ဝတ္ထံ၊
နတ္ထေတ္ထ ဒေါသော၊ အတ္တဘာဝဿ ပနာယံ ဒေါသောတိ သညံ ပဋိလဘိတွာ
ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ဉာဏံ ဩတာရေတွာ ဝိပဿနံ ဝဍေတွာ အနုလောမတော
ဂေါတြဘုသမိပံ ပါပေသိ။ အထဿ ဘဂဝါ ဩဘာသဂါထာ အဘာသိ—

“ရာဂေါ ရဇော န စ ပန ရေဏု ဝုဇ္ဇတိ၊
ရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ ရဇောတိ။
ဧတံ ရဇံ ပိပ္ပဇဟိတွာ ပဏှိတာ၊
ဝိဟရန္တိ တေ ဝိဂတရဇဿ ? သာသနေ။

ဒေါသော။ပ။

မောဟော ရဇော န စ ပန ရေဏု ဂုစ္စတိ၊
မောဟသေတံ အဓိဝစနံ ရဇောတိ။
ဧတံ ရဇံ ဝိပုဇဟိတွာ ပဏှိတံ၊
ဝိဟရန္တိ တေ ဝိဂတရဇဿ သာသနေ”တိ”။

တဿ ဂါတာပရိယောသာနေ စတုပဋိသန္တိဒါဆဋ္ဌဘိညာပရိဝါရာ နဝ-
လောကုတ္တရဓမ္မော ဟတ္ထဂတာဝ အဟေသုံ။

သတ္တာ ဒုဘိယဒိဝသေ ဇီကဿ ဂေဟံ အဂမာသိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။
အတဒက္ခိဏောဒကာဝသာနေ ယာဂုယာ ဒိယျမာနာယ ဟတ္ထေန ပတ္တံ ဝိဒဟိ။
ဇီဝကော ကိံ ဘန္တေတိ ပုစ္ဆိ။ ဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု အတ္ထိတိ။ သော ပုဋိသံ
ပေသေသိ “ဂစ္ဆ အယျံ ဂဟေတွာ သီဃံ ဧဟိ”တိ။ ဝိဟာရတော နိက္ခန္တေ ပန
ဘဂဝတိ၊

သဟဿက္ခတ္တုမတ္တာနံ၊ နိဗ္ဗိနိတွာန ပန္နကော။
နိသီဒ’မ္ပဝနေ ရဓ္မေ၊ ယာဝ ကာလပ္ပဝေဒနာတိ”။

အထ သော ပုရိသော ဂန္တော ကာသာဝေဟိ ဧကပဇ္ဇောတံ အာရာမံ ဒိသ္မာ
အာဂန္တော ဘိက္ခုဟိ ဘရိတော ဘန္တေ အာရာမော၊ နာဟံ ဇာနာမိ ကတဇော
သော အယျောတိ အာဟ။ တတော နိ ဘဂဝါ အာဟ “ဂစ္ဆ ယံ ပဌမံ ပဿသိ၊ တံ
စီဝရကဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ‘သတ္တာ တံ အာမန္တေတိ’တိ ဝတွာ အာနေဟိ”တိ။
သော တံ ဂန္တော ထေရဿဝ စီဝရကဏ္ဍေ အဂ္ဂဟေသိ။ တာဝဒေဝ သဗ္ဗေပိ
နိဗ္ဗိတာ အန္တရဓာယိံ သု။ ထေရော “ဂစ္ဆ တွ”န္တိ တံ ဥယျောဇေတွာ မုခဓော-
နောဒိသရိရကိဉ္စ နိဌပေတွာ ပဌမတရံ ဂန္တော ပတ္တာသနေ နိသီဒိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ
ဂုတ္တံ “ယထာ အာယသ္မာ စူဠပန္နကော”တိ။

တတြိ ယေ တေ ဗဟူ နိဗ္ဗိတာ တေ အနိယမေတွာ နိဗ္ဗိတတ္တာ ဣဒ္ဓိမတာ
သဒိသာဝ ဟောန္တိ။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဝါ ဘာသိတတုဏှိဘာဝါဒိသု ဝါ ယံ ယံ
ဣဒ္ဓိမာ ကုရေတိ၊ တံ တဒေဝ ကရေန္တိ။ သစေ ပန နာနာဝဏ္ဏေ ကာတု-
ကာမော ဟောတိ၊ ကေစိ ပဌမဝယေ၊ ကေစိ မဇ္ဈိမဝယေ၊ ကေစိ ပစ္ဆိမဝယေ၊

တထာ ဝိသကေသေ၊ ဥပဗုဗ္ဗေ၊ မုဏ္ဍေ၊ မိဿကေသေ၊ ဥပဗုဗ္ဗေဝိဝရေ၊ ပဏ္ဍုကဝိဝရေ၊ ပဒဘာဏ မေဓကထာသရဘည ဗညပုစ္ဆန ပဉ္စဝိသဇ္ဇန ရဇနပစန ဝိဝရသိဗ္ဗန ဓောဝနာဒိနိ ကရောန္တေ အပရေပိ ဝါ နာနပ္ပကာရဇက ကာတုကာမော ဟောတိ၊ တေန ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ဧတ္တကာ ဘိက္ခု၊ ပဌမဝယာ ဟောန္တိ၊ တိအာဒိနာ နယေန ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယပ္ပကာရာယေဝ ဟောန္တိတိ။ ဧသ နယော ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိတိအာဒိသု။

အယမ္ပန ဝိသေသော၊ ဣဒိနာ ဘိက္ခုနာ ဧဝံ ဗဟုဘာဝံ နိဗ္ဗိနိတွာ ပုန “ဧကောဝ ဟုတွာ စက်မိဿာမိ၊ သဇ္ဈာယံ ကရိဿာမိ၊ ပဉ္စ ပုစ္ဆိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ ဝါ၊ “အယံ ဝိဟာရော အပ္ပဘိက္ခုကော၊ သစေ ကေစိ အာဂမိသန္တိ ‘ကုတော ဣမေ ဧတ္တကာ ဧကသဒိသာ ဘိက္ခု၊ အဒ္ဓါ ထေရဿ ဧသ အာနုဘာဝေါ’တိ မံ ဇာနိသန္တိ”တိ အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝါ အန္တရာဝ “ဧကော ဟောမိ”တိ ဣစ္ဆန္တေန ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ “ဧကော ဟောမိ”တိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ “ဧကော ဟောမိ”တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန သဒ္ဓိံယေဝ ဧကော ဟောတိ။ ဧဝံ အကရောန္တော ပန ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန သယမေဝ ဧကော ဟောတိ။

၃၈၇။ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝန္တိ ဧတ္ထ အာဝိဘာဝံ ကရောတိ တိရောဘာဝံ ကရောတိတိ အယမေတ္ထော။ ဣဒမေဝ ဟိ သန္ဓာယ ပဋိသမ္ဘိဒါယံ ဝုတ္တံ “အာဝိဘာဝန္တိ ကေနစိ အနာဝဋ် ဟောတိ အပ္ပုစ္ဆန္တံ ဝိဝဋ် ပါကဋ်။ တိရောဘာဝန္တိ ကေနစိ အာဝဋ် ဟောတိ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝိဟိတံ ပဋိကုဇ္ဇိတ”န္တိ။ တတြာယံ ဣဒ္ဓိမာ အာဝိဘာဝံ ကာတုကာမော အန္ဓကာရံ ဝါ အာလောကံ ကရောတိ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝဋ်၊ အနာပါယံ ဝါ အာပါယံ ကရောတိ။ ကထံ? အယဂ္ဂိယထာ ပဋိစ္ဆန္တောပိ ခူရေ ဌိတောပိ ဝါ ဝိသတိ၊ ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ ကာတုကာမော ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ဣဒံ အန္ဓကာရဌာနံ အာလောကဇာတံ ဟောတူတိ ဝါ၊ ဣဒံ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝိဝဋ် ဟောတူတိ ဝါ၊ ဣဒံ အနာပါယံ အာပါယံ ဟောတူတိ ဝါ အာဝဋ်တွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သဟ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန ၂ ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ပရေ ခူရေ ဌိတာပိ ပဿန္တိ။ သယမ္ပိ ပဿိတုကာမော ပဿတိ။

၃၀၀။ ဧတံ ပန ပါဠိဟာရိယံ ကေန ကတပုဗ္ဗန္တိ? ဘဂဝတာ။ ဘဂဝါ
 ဟိ စူဠသုဘဒ္ဒါယ နိမန္တိတော ဝိဿကဗျူနာ^၁ နိဗ္ဗိတေဟိ ပဉ္စဟိ ကုဋ္ဌာဂါရ-
 သတေဟိ သာဝတ္ထိတော သတ္တယောဇနဗ္ဗန္တရံ သာကေတံ ဂစ္ဆန္တော ယထာ
 သာကေတနဂရဝါသိနော သာဝတ္ထိဝါသိကေ၊^၂ သာဝတ္ထိဝါသိနော စ
 သာကေတဝါသိကေ ပဿန္တိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာသိ။ နဂရမဇ္ဈေ စ ဩတရိတွာ
 ပထဝီ^၃ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ယာဝ အဝိစိ^၄ အာကာသဉ္စ ဒွိဓာ ဝိယူဟိတွာ ယာဝ
 မြဟ္မလောကံ ဒဿေသိ။

ဒေဝေါရောဟဏေနပိ စ ဖာယမတ္ထော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ဘဂဝါ ကိရ
 ယမကပါဠိဟာရိယံ ကတွာ စတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ ဗန္ဓနာ ပမော-
 စေတွာ အတိတာ ဗုဒ္ဓါ ယမကပါဠိဟာရိယာဝသာနေ ကုဟိ^၅ ဂတာတိ
 အာဝဇ္ဇိတွာ တာဝတိံသဘဝနံ ဂတာတိ အဒ္ဓသ။ အထေကေန ပါဒေန
 ပထဝီတလံ အက္ကမိတွာ ဒုတိယံ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတေ ပတိဋ္ဌပေတွာ ပုန
 ပုရိမပါဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ သိနေရမတ္ထကံ အက္ကမိတွာ တတ္ထ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာတလေ
 ဝဿံ ဥပဂန္တော သဒ္ဓိပတိတာနံ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝတာနံ အာဒိတော
 ပဋ္ဌာယ အဘိဓမ္မကထံ အာရဘိ။ ဘိက္ခာစာရဝေလာယ နိဗ္ဗိတဗုဒ္ဓံ မာပေသိ။
 သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဘဂဝါ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ ခါဒိတွာ အနောတတ္ထ-
 ဒဟေ မုခံ ဓောဝိတွာ ဥတ္တရကုရုသု ပိဏ္ဍပါတံ ဂဟေတွာ အနောတတ္ထဒဟ-
 တီရေ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ သာဂီပုတ္တတ္ထေရော တတ္ထ ဂန္တော ဘဂဝန္တံ ဝဉ္ဇတိ။ ဘဂဝါ
 အဇ္ဇ ဧတ္တကံ ဓမ္မံ ဒေသေသိန္တိ ထေရဿ နယံ ဒေတိ။ ဧဝံ တယော မာသေ
 အဗ္ဗောဓိန္တံ အဘိဓမ္မကထံ ကထေသိ။ တံ သုတွာ အသီတိကောဠိဒေဝတာနံ
 ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသိ။

ယမကပါဠိဟာရိယေ သဒ္ဓိပတိတာပိ ဒွါဒသယောဇနာ ပရိသာ ဘဂဝန္တံ
 ပဿိတွာဝ ဂမိဿာမာတိ ခန္ဓာဝါရံ ဗန္ဓိတွာ အဋ္ဌာသိ။ တံ စူဠအနာထ-
 ပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိယေဝ သဗ္ဗပစ္စယေဟိ ဥပဋ္ဌာသိ။ မနုဿာ ကုဟိ^၆ ဘဂဝါတိ
 ဇာနနတ္ထာယ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရံ ယာစိံသု။ ထေရော အာလောကံဝဓေတွာ အဒ္ဓသ
 ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ တတ္ထ ဝဿူပဂတံ ဘဂဝန္တံ ဒိသော အာရောစေသိ။

တေ ဘဂဝတော ဝန္တနတ္ထာယ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ ယာစိံသု။
 ထေရော ပရိသမဇ္ဈေယေဝ မဟာပထဝီယံ နိမုဇ္ဇိတွာ သိနေရပဗ္ဗတံ နိဗ္ဗိတိတွာ^၇

၁-ဝိသုကဗျူနာ (သျှာ)၊ ဝိသုကဗျူနာ (က) ၂-သာဝတ္ထိဝါသိကေ ပဿန္တိ (သျှာ)
 ၃-ဝိနိဗ္ဗိတိတွာ (သျှာ)

တထာဂတပါဒမူလေ 'ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တမာနောဝ' ဥဗ္ဗုဇ္ဈိတွာ ဘဂဝန္တံ
 တေဒဝေါစ "ဇမ္ဗုဒ္ဓိပဝါသိနော ဘန္တေ ဘဂဝတော ပါဒေ ဝန္တိတွာ
 ပဿိတွာဝ ဂမိဿာမာတိ ဝဒန္တိ" တိ။ ဘဂဝါ အာဟ "ကုဟိ" ပန တေ
 မောဂ္ဂလ္လာန တေရဟိ ဇေဋ္ဌဘာတာ မဗ္ဗသေနာပတိ" တိ။ သင်္ကဿနဂရေ
 ဘန္တေတိ။ မောဂ္ဂလ္လာန မံ ဒဋ္ဌကာမာ သွေ သင်္ကဿနဂရံ အာဂစ္ဆန္တိ၊ အဟံ
 သွေ မဟာပဝါရဏပုဏ္ဏမာသိဥပေါသထဒိဝသေ သင်္ကဿနဂရေ ဩတ-
 ရိဿာမီတိ။ "သာဓု ဘန္တေ" တိ ထေရော ဒသဗလံ ဝန္တိတွာ အာဂတမဂ္ဂေနဝ
 ဩရုပ္ပ မနုဿာနံ သန္တိကံ သမ္မာပုဏ္ဏိ။ ဂမနာဂမနကာလေ စ ယထာ နံ
 မနုဿာ ပဿန္တိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာသိ။ ဣဒံ တာဝေတ္ထ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော
 အာဝိဘာဝပါဠိဟာရိယံ အကာသိ။

သော ဧဝံ အာဂတော တံပဝတ္ထိံ အာရောစေတွာ "ဒူရန္တိ သညံ အကတွာ
 ကတပါတရာသာဝ နိက္ခမထာ" တိ အာဟ။ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝရညော အာ-
 ရောစေသိ "မဟာရာဇ သွေ မနုဿလောကံ ဂစ္ဆာမီ" တိ။ ဒေဝရာဇာ ဝိဿကမ္ပံ
 အာဏာပေသိ "တာတ သွေ ဘဂဝါ မနုဿလောကံ ဂန္တုကာမော၊ တိဿော
 သောပါနပန္နိယော မာပေဟိ ဧကံ ကနကမယံ၊ ဧကံ ရဇတမယံ၊ ဧကံ
 မဏိမယ" န္တိ။ သော တထာ အကာသိ။ ဘဂဝါ ဒုတိယဒိဝသေ သိနေရုဗုဒ္ဓနိ
 ဌတွာ ပုရတ္ထိမလောကဓာတု ဩလောကေသိ၊ အနေကာနိ စက္ကဝါဠသဟဿာနိ
 ဝိဝဋ္ဋာနိ ဟုတွာ ဧကင်္ဂဏံ ဝိယ ပကာသိ" သု။ ယထာ စ ပုရတ္ထိမေန၊ ဧဝံ
 ပစ္ဆိမေနပိ ဥတ္တရေနပိ ဒက္ခိဏေနပိ သဗ္ဗံ ဝိဝဋ္ဋမဒ္ဓသ။ ဟေဋ္ဌာပိ^၂ ယာဝ အဝိစိ၊
 ဥပရိ^၃ ယာဝ အကနိဋ္ဌဘဝနံ၊ တာဝ အဒ္ဓသ။

တံ ဒိဝသံ ကိရ လောကဝိဝရဏံ နာမ အဟောသိ။ မနုဿာပိ ဒေဝေ
 ပဿန္တိ၊ ဒေဝါပိ မနုဿေ။ တတ္ထ နေဝ မနုဿာ ဥဒ္ဓိ ဥလ္လောကေန္တိ၊ န ဒေဝါ
 အမော ဩလောကေန္တိ၊ သဗ္ဗေ သမ္မုခေါဝ အညမညံ ပဿန္တိ။ ဘဂဝါ
 မဇ္ဈေ မဏိမယေန သောပါနေန ဩတရတိ၊ ဆကာမာဝစရဒေဝါ ဝါမပသေ
 ကနကမယေန၊ သုဒ္ဓါဝါသာ စ မဟာဗြဟ္မာ စ ဒက္ခိဏပသေ ရဇတမယေန။
 ဒေဝရာဇာ ပတ္တစိဝရံ အဂ္ဂဟေသိ၊ မဟာဗြဟ္မာ ဘိယောဇနိကံ သေတစ္ဆတ္ထံ၊
 သုယာမော ဝါဠဗိဇနိ၊ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗပုတ္တော တိဂါဝုတမတ္တံ ဗေဠဝပဏ္ဍု-
 ဝိဏံ ဂဟေတွာ တထာဂတဿ ပူဇံ ကရောန္တော ဩတရတိ။ တံဒိဝသံ
 ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ဗုဒ္ဓဘာဝါယ ဝိဟံ အနုပ္ပါဒေတွာ ဌိတသတ္တော နာမ နတ္ထိ။
 ဣဒမေတ္ထ ဘဂဝါ အာဝိဘာဝပါဠိဟာရိယံ အကာသိ။

အပိဝ တဗ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ တလင်္ဂရဝါသီ^၁ ဓမ္မဒိန္နတ္ထေရောပိ တိဿမဟာဝိဟာရေ
စေတိယင်္ဂဏသ္မိ^၂ နိသိဒ္ဓိတွာ “တိဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု
အပဏ္ဏကပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ”တိ အပဏ္ဏကသုတ္တံ^၂ ကယေန္တော ဟေဋ္ဌာ-
မုခံ ဗီဇနိ^၃ အကာသိ၊ ယာဝ အဝိစိတော ဧကင်္ဂဏံ အဟောသိ။ တတော
ဥပရိမုခံ အကာသိ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ ဧကင်္ဂဏံ အဟောသိ။ ယေရော
နိရယဘယေန တဇ္ဇေတွာ သဂ္ဂသုခေန စ ပလောဘေတွာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။
ကေစိ သောတာပန္နာ အဟေသုံ၊ ကေစိ သကဒါဂါမီ အနာဂါမီ အရဟန္တာတိ။

၃၀၉။ တိရောဘာဝံ ကာတုကာမော ပန အာလောကံ ဝါ အန္ဓကာရံ
ကရေတိ၊ အပ္ပုဋ္ဌိန္နန္တံ ဝါ ပဋိန္နန္တံ၊ အာပါယံ ဝါ အနာပါယံ ကရေတိ။
ကထံ? အယဉ္ဇိ ယထာ အပ္ပုဋ္ဌိန္နန္တောပိ သမိပေ ဌိတာပိ ဝါ န ဝိဿတိ၊
ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ ကာတုကာမော ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ “ဣဒံ
အာလောကဋ္ဌာနံ အန္ဓကာရံ ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ အပ္ပုဋ္ဌိန္နန္တံ ပဋိန္နန္တံ
ဟောတူ”တိ ဝါ, “ဣဒံ အာပါယံ အနာပါယံ ဟောတူ”တိ ဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ
ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတိ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန^၄
ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ပရေ သမိပေ ဌိတာပိ န ပဿန္တိ။ သယမ္ပိ
အပဿိတုကာမော န ပဿတိ။

၃၉၀။ ဧတံ ပန ပါဠိဟာရိယံ ကေန ကတပုဗ္ဗန္တိ? ဘဂဝတာ။ ဘဂဝါ
ဟိ ယသံ ကုလပုတ္တံ သမိပေ နိသိန္နံယေဝ ယထာ နံ ဝိတာ န ပဿတိ၊
ဝေမကာသိ^၅။ တထာ ဝိသယောဇနသတံ မဟာကပ္ပိနဿ ပစ္စုဂ္ဂမနံ ကတွာ
တံ အနာဂါမိဖလေ၊ အမစ္စသဟဿဉ္စဿ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊
တဿ အနုမဂ္ဂံ အာဂတာ သဟဿိတ္ထိပရိဝါရာ အနောဇာဒေဝီ အာဂန္တော
သမိပေ နိသိန္နာပိ ယထာ သပရိသံ ရာဇာနံ န ပဿတိ၊ တထာ ကတွာ
“အပိ ဘန္တေ ရာဇာနံ ပဿထာ”တိ ဝုတ္တေ “ကိ” ပန တေ ရာဇာနံ
ဂဝေသိတုံ ဝရံ၊ ဥဒါဟု အတ္တာနံ”န္တိ။ “အတ္တာနံ ဘန္တေ”တိ ဝတွာ နိသိန္နာယ
တဿာ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ ယထာ သာ သဒ္ဓိ^၆ ဣတ္ထိသဟဿေန သောတာ-
ပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ အမစ္စာ အနာဂါမိဖလေ၊ ရာဇာ အရဟတ္တေတိ^၇။ အပိဝ

၁-တဋ္ဌင်္ဂရဝါသီ (သျှာ၊ ဣ)၊ ဝါဋ္ဌင်္ဂရဝါသီ (က)

၂-ဧတ္ထ ပန နတ္ထိ ပါဌဘေဒေါ။

၂-အံ ၁-၁၁၁-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၃-၂၂-ပိဋေ။

၅-ဓမ္မ-၄ ၆-ဝဂ္ဂေ၊ အံ ၄ ၁-တေဒဂ္ဂဝဂ္ဂေပိ။

တမ္ဗပဏ္ဍိတိပံ အာဂတဒိဝံသေ ယထာ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ အာဂတေ အဝသေသေ ရာဇာ န ပဿတိ၊ ဧဝံ ကရောန္တေန မဟိန္ဒတ္ထေရေနာပိ ဣဒံ ကတမေဝံ။

၃၉၁။ အပိစ သဗ္ဗမ္ပိ ပါကဋံ ပါဠိဟာရိယံ အာဝိဘာဝံ နာမ။ အပါကဋ-
ပါဠိဟာရိယံ တိရောဘာဝံ နာမ။ တတ္ထ ပါကဋပါဠိဟာရိယေ ဣဒ္ဓိပိ ပညာယတိ
ဣဒ္ဓိမာပိ။ တံ ယမကပါဠိဟာရိယေန ဒီပေတဗ္ဗံ။ တတြ ဟိ “ဣမ တထာဂတော
ယမကပါဠိဟာရိယံ ကရောတိ အသာဓာရဏံ သာဝကေဟိ။ ဥပရိမကာယတော
အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ပဝတ္တဟိ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယတော ဥဒကဓာရာ ပဝတ္တတိ”တိ၊ ဧဝံ
ဥဘယံ ပညာယိတ္ထ။ အပါကဋပါဠိဟာရိယေ ဣဒ္ဓိယေဝ ပညာယတိ၊ န
ဣဒ္ဓိမာ။ တံ မဟကသုတ္တေန၊ စ ဗြဟ္မနိမန္တနိကသုတ္တေန၊ စ ဒီပေတဗ္ဗံ။ တတြ
ဟိ အာယသ္မတော စ မဟကဿ၊ ဘဂဝတော စ ဣဒ္ဓိယေဝ ပညာယိတ္ထ၊ န
ဣဒ္ဓိမာ။

ယထာဟ—

“ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ စိတ္တော ဂဟပတိ အာယသ္မန္တံ
မဟကံ ဧတဒဝေါစ ‘သာဓု မေ ဘန္တေ အယျော မဟကော
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ ဒဿေတူ’တိ။ တေန ဟိ
တွံ ဂဟပတိ အာဠိန္တေ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ပညာပေတွာ တိဏကလာပံ
ဩကာသေဟိတိ။ ‘ဧဝံ ဘန္တေ’တိ ခေါ စိတ္တော ဂဟပတိ
အာယသ္မတော မဟကဿ ပဋိသုတွာ အာဠိန္တေ ဥတ္တရာသင်္ဂံ
ပညာပေတွာ တိဏကလာပံ ဩကာသေသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ
မဟကော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ၊ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ
အဘိသင်္ခါသိ၊ ယထာ တာလန္တိဂ္ဂဋ္ဌေန စ အဂ္ဂဋ္ဌန္တရိကာယ စ အစွိ
နိက္ခမိတွာ တိဏာနိ ဈာပေသိ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ န ဈာပေသိ”တိ။

ယထာ စာဟ—

“အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ တထာရူပံ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခါသိ
‘တ္ထောဝတာ ဗြဟ္မာ စ ဗြဟ္မပရိသာ စ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ စ သဒ္ဓဉ္စ
မေ သောဿန္တိ၊ န စ မံ ဒက္ခိဿန္တိ’တိ အန္တရဟိတော ဣမံ ဂါထံ
အဘာသိ—

‘ဘဝေ ဝါဟံ ဘယံ ဒိသ္မာ၊ ဘဝဉ္စ ဝိဘဝေသိနံ။
ဘဝံ နာဘိဝဒိံ ကိဉ္စ၊ နန္ဒိဉ္စ န ဥပါဒိယိန္တိ’ ၁။

၃၉၂။ တိရောကုဋ်၊ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေတိ ဧတ္ထ တိရောကုဋ်န္တိ ပရကုဋ်၊ ကုဋ္ဌဿ ပရဘာဂန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေ နယော ဣတရေသု။ ကုဋ္ဌောတိ စ ဂေဟဘိတ္တိယာ တေမမိဝစနံ။ ပါကာရောတိ ဂေဟဝီဟာရဂါမာဒိနံ ပရိက္ခေပပါကာရော။ ပဗ္ဗတောတိ ပံသုပဗ္ဗတော ဝါ ပါသာဏပဗ္ဗတော ဝါ။ အသဇ္ဇမာနောတိ အလဂ္ဂမာနော။ သေယျထာပိ အာကာသေတိ အာကာသေ ဝိယ။ ဧဝံ ဂန္တုကာမေန ပန အာကာသကသိဏံ သမာပဇ္ဇိသ္မာ ဝုဋ္ဌာယ ကုဋ် ဝါ ပါကာရံ ဝါ သိနေရုစက္ကဝါဠေသုပိ အညတရံ ပဗ္ဗတံ ဝါ အာဝဇ္ဇိတွာ ကတပရိကမ္မေန အာကာသော ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ အာကာသောယေဝ ဟောတိ။ အမော ဩတရိတုကာမဿ၊ ဥဒ္ဓံ ဝါ အာရောဟိတုကာမဿ သုသိရော ဟောတိ။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ ဂန္တုကာမဿ ဆိဒ္ဓေါ။ သော တတ္ထ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ။

တိဝိဇ္ဇကုဋ္ဌာဘယတ္ထေရော ပနေတ္ထာဟ၊ အာကာသကသိဏသမာပဇ္ဇနံ အာဝုသော ကိမတ္ထိယံ၊ ကံ ဟတ္ထိအဿာဒိနိ အဘိနိဗ္ဗိနိတုကာမော ဟတ္ထိ-အဿာဒိ ကသိဏာနိ သမာပဇ္ဇတိ၊ နန ယတ္ထ ကတ္ထမိ ကသိဏေ ပရိကမ္မံ ကတွာ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသီဘာဝေါယေဝ ပမာဏံ။ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တဒေဝ ဟောတိတိ။ ဘိက္ခု၊ အာဟံသု၊ ပါဠိယာ ဘန္တေ အာကာသကသိဏံယေဝ အာဂတံ၊ တသ္မာ အဝဿမေတံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။ တတြာယံ ပါဠိ—

“ပကတိယာ အာကာသကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ အာကာသော ဟောတူတိ၊ အာကာသော ဟောတိ။ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ။ ယထာ မနဿာ ပကတိယာ အနိဗ္ဗိမန္တော ကေနဝိ အနာဝဇ္ဇေ အပရိက္ခိတ္တေ အသဇ္ဇမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝမေဝ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရော-ပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ”တိ ၃။

သစေ ပနဿ ဘိက္ခုနော အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ အန္တရာ ပဗ္ဗတော ဝါ ရုက္ခော ဝါ ဥဋ္ဌေတိ၊ ကိံ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ? ဒေါသော နတ္ထိ။ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာနံ ဟိ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ နိဿယဂ္ဂဟဏသဒိသံ ဟောတိ။ ဣမိနာ စ ပန ဘိက္ခုနာ အာကာသော ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ အာကာသော ဟောတိယေဝ။ ပုရိမာဓိဋ္ဌာနဗလေနေဝ စဿ အန္တရာ အညော ပဗ္ဗတော ဝါ ရုက္ခော ဝါ ဥတုမယော ဥဋ္ဌဟိဿတိတိ အဋ္ဌာနမေဝေတံ။ အညေန ဣဒ္ဓိမတာ နိမ္မိတေ ပန ပဌမနိမ္မာနံ ဗလဝံ ဟောတိ။ ဣတရေန တဿ ဥဒ္ဓံ ဝါ အဓော ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ။

၃၉၃။ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇန္တိ ဣတ္ထ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ ဥဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ။ နိမုဇ္ဇန္တိ သံသိဒနံ။ ဥမ္မုဇ္ဇေ နိမုဇ္ဇေ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ။ ဧဝံ ကာတုကာမေန အာပေါကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌာယ ဣက္ခေ ဌာနေ ပထဝီ ဥဒကံ ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနေန ယထာ ပရိစ္ဆိန္ဒေ ဌာနေ ပထဝီ ဥဒကမေဝ ဟောတိ။ သော တတ္ထ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေတိ။ တတြာယံ ပါဠိ—

“ပကတိယာ အာပေါကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘီ ဟောတိ။ ပထဝီ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ဥဒကံ ဟောတူတိ၊ ဥဒကံ ဟောတိ။ သော ပထဝိယာ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ဥဒကေ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေန္တိ။ ဧဝမေဝ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ပထဝိယာ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရေတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ”တိ။

န ကေဝလဉ္စ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇမေဝ၊ နာနပါနမုခမောဝနာဏှကမောဝနာဒိသု ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ကရေတိ။ န ကေဝလဉ္စ ဥဒကမေဝ၊ သပ္ပိတေလမဓု-
ဇာဏိတာဒိသုပိ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ဣဒ္ဓိဒဉ္စ ဣက္ခေ ဟောတူတိ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ယထာဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ ဥဒ္ဓရိတွာ ဘာဇနဂတံ ကရေန္တဿ သပ္ပိ သပ္ပိမေဝ ဟောတိ။ တေလာဒိနိ တေလာဒိနိ-
ယေဝ။ ဥဒကံ ဥဒကမေဝ။ သော တတ္ထ တေမိတုကာမောဝ တေမေတိ၊ န တေမိတုကာမော န တေမေတိ။ တဿေဝ စ သာ ပထဝီ ဥဒကံ ဟောတိ သေသဇနဿ ပထဝီယေဝ။ တတ္ထ မနုဿာ ပတ္တိကာပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယာနာဒိဟိပိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကသိကမ္ဘာဒိနိပိ ကရေန္တိယေဝ။ သစေ ပနာယံ တေသမ္ပိ ဥဒကံ

ဟောတူတိ ဣစ္ဆတိ၊ ဟောတိယေဝ။ ပရိစ္ဆိန္ဒကာလ ပန အတိက္ကမိတွာ ယံ ပကတိယာ ဗုဒ္ဓဟဋ္ဌာကာဒိသု ဥဒကံ၊ တံ ဌပေသျှာ အာသေသံ ပရိစ္ဆိန္ဒဉာနံ ပထဝီယေဝ ဟောတိ။

၃၉၄။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေတိ ဧတ္ထ ယံ ဥဒကံ အတ္တမိတွာ သံသီဒတိ၊ ဘံ ဘိဇ္ဇမာနန္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ဝိပရိတံ အဘိဇ္ဇမာနံ။ ဧဝံ ဂန္တုကာမေန ပန ပထဝီကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဧတ္တကေ ဌာနေ ဥဒကံ ပထဝီ ဟောတူတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနေန ယထာ ပရိစ္ဆိန္ဒဉာနေ ဥဒကံ ပထဝီယေဝ ဟောတိ။ သော တတ္ထ ဂစ္ဆတိ၊ တတြာယံ ပါဠိ—

“ပကတိယာ ပထဝီကသိဏသမာပဇ္ဇိယာ လာဘီ ဟောတိ။ ဥဒကံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ပထဝီ ဟောတူတိ၊ ပထဝီ ဟောတိ။ သော အဘိဇ္ဇမာနေ ဥဒကေ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ မနုဿာ ပကတိယာ အနိပ္ပိမန္တော အဘိဇ္ဇမာနာယ ပထဝီယာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝမေဝ သော ဣပ္ပိမေ စေတောဝသိပ္ပတ္တော အဘိဇ္ဇမာနေ ဥဒကေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝီယ”န္တိ။

န ကေဝလဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ ယံ ဣရိယာပထံ ဣစ္ဆတိ၊ ဘံ တံ ကရောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ပထဝီမေဝ ကရောတိ၊ မဏိသုဝဏ္ဏပဗ္ဗတရုက္ခာဒိသုပိ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ တံ ဝုတ္တနယေနော အာဝဇ္ဇိတွာ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ယထာမိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ တဿေဝ စ တံ ဥဒကံ ပထဝီ ဟောတိ၊ သေသဇေနဿ ဥဒကမေဝ၊ မစ္ဆကစ္ဆပါ စ ဥဒကကာကာဒယော စ ယထာရူပိ ဝိစရန္တိ။ သစေ ပနာယံ အညေသမ္ပိ မနုဿာနံ တံ ပထဝီ ကာတုံ ဣစ္ဆတိ၊ ကရောတိယေဝ။ ပရိစ္ဆိန္ဒကာလာတိက္ကမေန^၂ ပန ဥဒကမေဝ ဟောတိ။

၃၉၅။ ပလ္လင်္ကေန ကမတိတိ ပလ္လင်္ကေန ဂစ္ဆတိ။ ပက္ခိ သကုဏောတိ ပက္ခေဟိ ယုတ္တသကုဏော။ ဧဝံ ကာတုံကာမေန ပန ပထဝီကသိဏံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ သစေ နိသိန္ဓော ဂန္တုမိစ္ဆတိ၊ ပလ္လင်္ကပ္ပမာဏံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သစေ နိပဇ္ဇော ဂန္တုကာမော ဟောတိ မဉ္ဇပ္ပမာဏံ၊ သစေ ပဒသာ ဂန္တုကာမော ဟောတိ မဂ္ဂပ္ပမာဏန္တိ ဧဝံ ယထာနုရူပံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဝုတ္တနယေနော ပထဝီ ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ သဟ အဓိဋ္ဌာနေန ပထဝီယေဝ ဟောတိ။ တတြာယံ ပါဠိ—

“အာကာသေဝိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏောတိ ပကတိယာ ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိယာ လာဘိ ဟောတိ၊ အာကာသံ အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ ပထဝီ ဟောတူတိ၊ ပထဝီ ဟောတိ။ သော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ စက်မတိပိ တိဋ္ဌတိပိ နိဿိဒတိပိ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ။ ယထာ မနဿာ ပကတိယာ အနိဒ္ဓိမန္တော ပထဝီယံ စက်မန္တိပိ။ ပ။ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေန္တိ။ ဝေမေဝ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသံပုတ္တော အာကာသေ အန္တလိက္ခေ စက်မတိပိ။ ပ။ သေယျမ္ပိ ကပ္ပေတိ”တိ။

အာကာသေ ဂန္ထကာမေန စ ဘိက္ခုနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနာပိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကဿာ’ အန္တရေ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ ဝါ ပဗ္ဗတရုက္ခာဒယော ဟောန္တိ၊ နာဂ- သုပဏ္ဏာဒယော ဝါ ဥသူယန္တာ မာပေန္တိ၊ နေသံ ဒဿနတ္ထံ။ တေ ပန ဒိဿာ ကိ’ ကာတဗ္ဗန္တိ? ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဋိတွာ ဝုဋ္ဌာယ အာကာသော ဟောတူတိ ပရိကမ္ပံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ထေရော ပနာဟ “သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ အာဝုသော ကိမတ္ထိယံ၊ နန သမာဟိတမေဝဿ စိတ္တံ၊ တေန ယံ ယံ ဌာနံ အာကာသော ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အာကာသောယေဝ ဟောတိ”တိ။ ကိဉ္ဇာပိ ဝေမာဟ၊ အထ ခေါ တိရောကုဋ္ဌပါရိဟာရိယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ။

အပိစ ဩကာသေ ဩရောဟဏတ္ထမ္ပိ ဣမိနာ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အယဉ္ဇိ သစေ အနောကာသေ နာနတိတ္ထေ ဝါ ဂါမဒ္ဓါရေ ဝါ ဩရောဟတိ။ မဟာဇနဿ ပါကဇ္ဇော ဟောတိ။ တဿာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပဿိတွာ အနောကာသံ ဝဇ္ဇေတွာ ဩကာသေ ဩတရတိတိ။

၃၉၆။ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ^၂ ဧဝံမဟိဋ္ဌိကေ ဧဝံမဟာနဘာဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ စန္ဒိမသူရိယာနံ ဒွါစက္ကာလီသယောဇန- သဟဿဿ ဥပရိ စရဏေန မဟိဋ္ဌိကတာ၊ တီသု ဒိပေသု ဧကက္ခဏေ အာလောကကရဏေန မဟာနဘာဝတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဥပရိ စရဏ- အာလောကကရဏေဟိ ဝါ မဟိဋ္ဌိကေ တေနေဝ မဟာနဘာဝေ။ ပရာမသတိတိ ပရိဂ္ဂဏတိ? ဧကဒေသေ ဝါ ဆုပတိ။ ပရိမဇ္ဇတိတိ သမန္တတော အာဒါသတလံ ဝိယ ပရိမဇ္ဇတိ။ အယမ္ပနဿ ဣဒ္ဓိ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနဝသေနေဝ ဣဇ္ဈတိ၊ နတ္ထေတ္ထ ကသိဏသမာပတ္တိနိယမော။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋိသန္တိဒါယံ—

“ဣမေဝိ စန္ဒိမသုရိယေ။ပ။ ပရိမဇ္ဇတိတိ ဣမ သော ဣဒ္ဓိမာ
စေတောဝသိပ္ပတ္တော စန္ဒိမသုရိယေ အာဝဇ္ဇတိ၊ အာဝဇ္ဇသ္မာ ဩဇ္ဇောန
အဓိဋ္ဌာတိ ဟတ္ထပါသေ ဟောတူတိ၊ ဟတ္ထပါသေ ဟောတူ သော
နိသိန္နကော ဝါ နိပန္နကော ဝါ စန္ဒိမသုရိယေ ပါဏိနာ အာမသတိ
ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယထာ မနဿာ ပကတိယာ အဇ္ဈိမဇ္ဇေ
ကိဉ္စိဒေဝ ရူပဂတံ ဟတ္ထပါသေ အာမသန္တိ ပရာမသန္တိ၊ ပရိမဇ္ဇေ
ဝေမေဝ သော ဣဒ္ဓိမာ။ပ။ ပရိမဇ္ဇတိ”တိ။

သွာယံ ယဒိ ဣစ္ဆတိ ဂန္ဓာ ပရာမသိတုံ၊ ဂန္ဓာ ပရာမသတိ၊ ယဒိ ယဒိ ဣဒေ
နိသိန္နကော ဝါ နိပန္နကော ဝါ ပရာမသိတုကာမော ဟောတိ ဟတ္ထပါသေ
ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတိ၊ အဓိဋ္ဌာနဗလေန ဝဏှာ မုတ္တတာလဖလံ ဦးယ ဩဂန္ဓာ
ဟတ္ထပါသေ ဌိတေ ဝါ ပရာမသတိ၊ ဟတ္ထံ ဝါ ဝဇ္ဇေတွာ။ ဝဇ္ဇေသ္မာ ပန ကိ
ဥပါဒိဏ္ဏကံ ဝဇ္ဇတိ၊ အနုပါဒိဏ္ဏကန္တိ။ ဥပါဒိဏ္ဏကံ နိဿာယ အနုပါဒိဏ္ဏကံ
ဝဇ္ဇတိ။

တတ္ထ တိပိဋကဗျူဟနာဂတ္ထေရော အာဟ “ကိံ ပနာဝသော ဥပါဒိဏ္ဏကံ
ခုဒ္ဒကမ္ပိ မဟန္တမ္ပိ န ဟောတိ၊ နန ယဒါ ဘိက္ခု တာလစ္ဆိဋ္ဌံဒီဟိ နိက္ခမတိ
တဒါ ဥပါဒိဏ္ဏကံ ခုဒ္ဒကံ ဟောတိ။ ယဒါ မဟန္တံ အတ္တဘာဝံ ကရေသတိ၊ တဒ
မဟန္တံ ဟောတိ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဝိယာ”တိ။

နန္ဒောပနန္ဒနာဂဒမနကထာ

ကေသ္မိံ ကိရ သမယေ အနာထပိဏ္ဏိကော ဂဟပတိ ဘဂဝဘော ခန္ဓဒေသနံ
သုတွာ သွေ ဘန္တေ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗိံ အဗ္ဗာကံ ဝေဇာဘ ဘိက္ခု
ဂဏှထာတိ နိမန္တေတွာ ပက္ကမိ။ ဘဂဝါ အဓိဝါသေတွာ တံဒိဝသေဝသေသ
ရတ္တိဘာဂဉ္စ ဝိတိနာမေတွာ ပစ္စုသသမယေ ဒသသဟသိဝေဇာကဓာသ
ဩလောကေသိ။ အထဿ နန္ဒောပနန္ဒော နာမ နာဂရာဒာ ဩဏမုခေ
အာပါယမာဂစ္ဆိ။ ဘဂဝါ “အယံ နာဂရာဇာ မယံ ဩဏမုခေ အာပါယမာဂန္တံ
အတ္ထိ န ခေါ အဿ ဥပနိဿယော”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော “အယံ မိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိတေ
တိသု ရတနေသု အပ္ပသန္တောတိ ဒိသွာ ကော န ခေါ ဣဒံ မိဇ္ဇာဒိဋ္ဌိတေ
ဝိဝေစေယျာ”တိ အာဝဇ္ဇေန္တော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရံ အဋ္ဌသ။

တတော ပဘာတာယ ရတ္တိယာ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ ကတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ၊ အာနန္တံ ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခုသတေနံ အာရောစေဟိ တထာဂတော ဒေဝစာရိကံ ဂစ္ဆတိတိ။ တံ ဒိဝသဉ္စ နန္ဒောပနန္တဿ အာပါနဘူမိံ သုဇ္ဈယိံသု။ သော ဒိဗ္ဗရတနပလ္လင်္ဂေ ဒိဗ္ဗေန သေတစ္ဆတ္တေန ဓာရိယမာနေန တိရိစ္ဆာ-
ဇကေဟိ စေဝ နာဂပရိသာယ စ ပရိဝုတော ဒိဗ္ဗဘာဇနေသု ဥပဋ္ဌာပိတံ အန္တပါနဝိမိံ ဩလောကယမာနော နိဿိန္တော ဟောတိ။ အထ ဘဂဝါ ယထာ နာဂရာဇာ ပဿတိ၊ တထာ ကတွာ တဿ ဝိတာနမတ္ထကေနော^၁ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သဗ္ဗိံ တာဝတိံသဒေဝလောကာဘိမုခေါ ပါယာသိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန နန္ဒောပနန္တဿ နာဂရာဇဿ ဝေရူပံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္တံ ဟောတိ၊ ဣမေ ဟိ နာမ မုဏ္ဍကာ သမဏကာ အမှာကံ ဥပရူပရိ-
ဘဝနေန ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘဝနံ ပဝိသန္တိပိ နိက္ခမန္တိပိ၊ န ဒါနိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမေသံ အမှာကံ မတ္ထကေ ပါဒပံသု ဩကိရန္တာနံ ဂန္တံ ဒဿာမိတိ၊
ဥဋ္ဌာယ သိနေရူပါဒံ ဂန္တော တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သိနေရုံ သတ္တက္ခတ္တံ၊
ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိ ဖဏံ ကတွာ တာဝတိံသဘဝနံ အဝကုဇ္ဇေန
ဖဏေန ဂဟေတွာ အဒဿနံ ဂမေသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ရဋ္ဌပါလော ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ “ပုဗ္ဗေ ဘန္တေ
ဣမသ္မိံ ပဒေသေ ဌိတော သိနေရုံ ပဿာမိ၊ သိနေရူပရိဘဏ္ဍံ ပဿာမိ၊
တာဝတိံသံ ပဿာမိ၊ ဝေဇယန္တံ ပဿာမိ၊ ဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿ
ဥပရိ ဓဇံ ပဿာမိ။ ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ
တေရဟိ နေဝ သိနေရုံ ပဿာမိ။ ပ။ န ဝေဇယန္တဿ ပါသာဒဿ ဥပရိ ဓဇံ
ဂဿာမိ”တိ၊ အယံ ရဋ္ဌပါလ နန္ဒောပနန္တော နာမ နာဂရာဇာ တုမှာကံ
ကုပိတော သိနေရုံ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ ဥပရိ ဖဏေန
ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အန္ဓကာရံ ကတွာ ဌိတောတိ။ “ဒမေမိ နံ ဘန္တေ”တိ။ န
ဘဂဝါ အနုဇာနိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဘဒ္ဒိယော အာယသ္မာ ရာဟုလောတိ
အနုက္ကမေန သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခု၊ ဥဋ္ဌဟိံသု။ န ဘဂဝါ အနုဇာနိ။

အဝသာနေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော “အဟံ ဘန္တေ ဒမေမိ န”န္တိ
အာဟ။ “ဒမေဟိ မောဂ္ဂလ္လာနာ”တိ ဘဂဝါ အနုဇာနိ။ ထေရော အတ္တဘာဝံ
ဝိဇဟိတွာ မဟန္တံ နာဂရာဇေဏ္ဍိ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ နန္ဒောပနန္တံ စုဒ္ဓသက္ခတ္တံ၊
ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွာ တဿ ဖဏမတ္ထကေ အတ္တနော ဖဏံ ဌပေတွာ

သိနေရနာ သဒ္ဓိံ အဘိနိဗ္ဗိဋ္ဌေသိ။ နာဂရာဇာ ပရုမာယိံ။ ထေရောပိ န ဘုယံ-
ယေဝ သရိရေ ဝုမော အတ္ထိ၊ မယုမ္ပိ အတ္ထိတိ ပရုမာယိ။ နာဂရာဇဿ ဝုမော
ထေရံ န ဗာဓတိ။ ထေရဿ ပန ဝုမော နာဂရာဇာနံ ဗာဓတိ။ တတော
နာဂရာဇာ ပဇ္ဇလိ။ ထေရောပိ န ဘုယံယေဝ သရိရေ အဂ္ဂိအတ္ထိ၊ မယုမ္ပိ အတ္ထိတိ
ပဇ္ဇလိ။ နာဂရာဇဿ တေဇော ထေရံ န ဗာဓတိ။ ထေရဿ ပန တေဇော
နာဂရာဇာနံ ဗာဓတိ။ နာဂရာဇာ အယံ မံ သိနေရနာ အဘိနိဗ္ဗိဋ္ဌေဘူ
ဝုမာယတိ စေဝ ပဇ္ဇလတိ စာတိ စိန္တေတွာ “ဘော တံ ကောသိ”တိ ပဋိပုဋ္ဌိ၊
အဟံ ခေါ နန္ဒ မောဂ္ဂလ္လာနောတိ။ ဘန္တေ အတ္တနော ဘိက္ခုဘာဝေန
တိဋ္ဌာဟိတိ ၂။

ထေရော တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ တဿ ဒက္ခိဏကဏ္ဍသောတေန
ပဝိသိတွာ ဝါမကဏ္ဍသောတေန နိက္ခမိ၊ ဝါမကဏ္ဍသောတေန ပဝိသိတွာ
ဒက္ခိဏကဏ္ဍသောတေန နိက္ခမိ၊ တထာ ဒက္ခိဏနာသဝသောတေန ပဝိသိတွာ
ဝါမနာသသောတေန နိက္ခမိ၊ ဝါမနာသသောတေန ပဝိသိတွာ ဒက္ခိဏနာသ-
သောတေန နိက္ခမိ။ တတော နာဂရာဇာ မုခံ ဝိဝရိ။ ထေရော မုခေန ပဝိသိတွာ
အန္တောကုမ္ဘိယံ ပါစိနေန စ ပစ္ဆိမေန စ စက်မတိ။ ဘဂဝါ “မောဂ္ဂလ္လာနံ”
မနသိကရောဟိ မဟိဋ္ဌိကော ယေ နာဂေါ”တိ အာဟ။ ထေရော “မယု” ခေါ
ဘန္တေ စတ္တာရော ဗုဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ
အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဋ္ဌါ၊ တိဋ္ဌတု ဘန္တေ နန္ဒောပနန္ဒော အဟံ
နန္ဒောပနန္ဒသဒိသာနံ နာဂရာဇာနံ သတမ္ပိ သဟဿမ္ပိ သတသဟဿမ္ပိ
ဒမေယျ”န္တိ အာဟ။

နာဂရာဇာ စိန္တေသိ “ပဝိသန္တော တာဝ မေ န ဒိဋ္ဌော၊ နိက္ခမနကာလေ
ဒါနိ နံ ဒါဌန္တရေ ပက္ခိပိတွာ သင်္ခါဒိဿာမိ”တိ စိန္တေတွာ နိက္ခမ ဘန္တေ မာ ခံ
အန္တောကုမ္ဘိယံ အပရာပရံ စက်မန္တော ဗာဓယိတ္တာတိ အာဟ။ ထေရော
နိက္ခမိတွာ ဗဟိ အဋ္ဌာသိ။ နာဂရာဇာ အယံ သောတိ ဒိဿာ နာသဝါတံ
ဝိဿမ္ဗိ။ ထေရော စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ လောမကူပမ္ပိဿ ဝတော
စာလေတုံ နာသက္ခိ။ အဝသေသာ ဘိက္ခု ကိရ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗ-
ပါဠိဟာရိယာနိ ကာတုံ သက္ကုဏေယျ၊ ဣမံ ပန ဌာနံ ပတွာ ဧဝံ ခိပ္ပနိသန္တေနော
ဟုတွာ သမာပဇ္ဇိတုံ န သက္ခိဿန္တိတိ တေသံ ဘဂဝါ နာဂရာဇဗမနံ နာနုဇာနိ၊

၁-ဝုမာသိ (သျှာ)၊ ပရုပါသိ (ဣ)၊ ပရုမာသိ (က)

၂-ပဟိဋ္ဌာဟိတိ (သ)၊ က)

၃-ဒက္ခိဏနာသာ (သိ)၊ ဣ) ၄-မောဂ္ဂလ္လာန မောဂ္ဂလ္လာန (သိ)၊ ဣ) ၅-နာသဝါတံ (သိ)၊ ဣ)

နာဂရာဇာ “အဟံ ဣမဿ သမဏဿ နာသဝါတေန လောမကူပမ္ပိ စာလေတုံ နာသက္ခိ၊ ‘မဟိဒ္ဓိကော သမဏော’”တိ စိန္တေသိ။ ထေရော အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ သုပဏ္ဏရူပံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ သုပဏ္ဏဝါတံ ဒုဿေန္တော နာဂရာဇာနံ အနုဗန္ဓိ။ နာဂရာဇာ တံ အတ္တဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ မာဏဝကဝဏ္ဏံ အဘိနိဗ္ဗိနိတွာ “ဘန္တေ တုမှာကံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဝဒန္တော ထေရဿ ပါဒေ ဝန္တိ။ ထေရော “သတ္တာ နန္ဒ အာဂတော၊ ဧဟိ ဂမိဿာမာ”ကိ နာဂရာဇာနံ ဒမယိတွာ နိဗ္ဗိသံ ကတွာ ဂဟေတွာ ဘဂဝတော သန္တိကံ အဂမာသိ။ နာဂရာဇာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွာ “ဘန္တေ တုမှာကံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ အာဟ။ ဘဂဝါ “သုဒ္ဓိ ဟောဟိ နာဂရာဇာ”တိ ဝတွာ ဘိက္ခုသံသပရိဝုတော အနာတပိဏ္ဍိကဿ နိဝေသနံ အဂမာသိ။

အနာထပိဏ္ဍိကော “ကိံ ဘန္တေ အတိဒိဝါ အာဂတတ္တာ”တိ အာဟ။ မောဂ္ဂလ္လာနဿ စ နန္ဒောပနန္ဒဿ စ သင်္ဂါမော အဟောသီတိ။ ကဿ ဘန္တေ ဇယော၊ ကဿ ပရာဇယောတိ။ မောဂ္ဂလ္လာနဿ ဇယော၊ နန္ဒဿ ပရာဇယောတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော “အဓိဝါသေတု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ သတ္တာဟံ ဧကပဋိပါဋိယာ ဘတ္တံ၊ သတ္တာဟံ ထေရဿ သက္ကာရံ ကရိဿာမိ”တိ ဝတွာ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓပမုခါနိ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ မဟာသက္ကာရံ အကာသိ။ ဣတိ ဣမံ ဣမသ္မိံ နန္ဒောပနန္ဒဒမနေ ကတံ မဟန္တံ အတ္တဘာဝံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “ယဒါ မဟန္တံ အတ္တဘာဝံ ကရေတိ၊ တဒါ မဟန္တံ ဟောတိ မဟာ-မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ဝိယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ဘိက္ခု၊ ဥပါဒိဏ္ဏကံ နိဿာယ အနုပါဒိဏ္ဏကမေဝ ဝစုတိတိ အာဟံသု။ အယမေဝ စေတ္တ ယုတ္တိ။

သော ဧဝံ ကတွာ န ကေဝလံ စန္ဒိမသုရိယေ ပရာမသတိ။ သစေ ဣစ္ဆတိ ပါဒကထလိကံ ကတွာ ပါဒေ ဌပေတိ၊ ဝိဋ္ဌိ ကတွာ နိဿိတိ၊ မဉ္စ ကတွာ နိပဇ္ဇတိ၊ အပဿေနဖလကံ ကတွာ အပဿယတိ။ ယထာ စ ဧကော၊ ဧဝံ အပရောပိ။ အနေကေသုပိ ဟိ ဘိက္ခုသတသဟဿေသု ဧဝံ ကရောန္တေသု တေသဉ္စ ဧကမေကဿ တထေဝ ဣဇ္ဈတိ။ စန္ဒိမသုရိယာနဉ္စ ဂမနမ္ပိ အာလောက-ကရဏမ္ပိ တထေဝ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ပါတိသဟဿေသု ဥဒကပူရေသု သဗ္ဗပါတိသု စ စန္ဒမဏ္ဍလာနိ ဒိဿန္တိ။ ပါကတိဓာမေဝ စ စန္ဒဿ ဂမနံ အာလောကကရဏဉ္စ ဟောတိ။ တထူပမမေတံ ပါဋိဟာရိယံ။

၃၉၇။ ယာဝ မြဟ္မလောကာပီတိ မြဟ္မလောကမ္ပိ ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ။ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိတိ တတ္ထ မြဟ္မလောကေ ကာယေန အတ္တနော ဝသံ ဝတ္တေတိ။ တဿတ္ထော ပါဋိံ အနုဂန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဓေတ္ထ ပါဋိ—

“ယာဝ ဗြဟ္မလောကံ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိတိ သဝေ
သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဗြဟ္မလောကံ ဂန္ထကာမော
ဟောတိ၊ ဒူရေပိ သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတိ သန္တိကေ ဟောတူတိ၊
သန္တိကေ ဟောတိ။ သန္တိကေပိ ဒူရေ အဓိဋ္ဌာတိ ဒူရေ ဟောတူတိ၊
ဒူရေ ဟောတိ။ ဗဟုကမ္ပိ ယောကန္တိ အဓိဋ္ဌာတိ ယောကံ ဟောတူတိ၊
ယောကံ ဟောတိ။ ယောကမ္ပိ ဗဟုကန္တိ အဓိဋ္ဌာတိ ဗဟုကံ
ဟောတူတိ၊ ဗဟုကံ ဟောတိ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝဿ ဗြဟ္မာနော
ရူပံ ပဿတိ။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ တဿ ဗြဟ္မာနော သဒ္ဓိ
သုဏာတိ။ ဧတောပရိယဉာဏေန တဿ ဗြဟ္မာနော စိတ္တံ ပဇာ-
နာတိ။ သဝေ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော ဒိဿမာနေန
ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂန္ထကာမော ဟောတိ၊ ကာယဝသေန
စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ၊ ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ကာယဝသေန
စိတ္တံ ပရိဏာမေတွာ ကာယဝသေန စိတ္တံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ သုခသညဉ္စ
လဟသညဉ္စ ဩက္ကမိတွာ ဒိဿမာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ
ဂစ္ဆတိ။ သဝေ သော ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္တော အဒိဿမာနေန
ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂန္ထကာမော ဟောတိ၊ စိတ္တဝသေန
ကာယံ ပရိဏာမေတိ၊ စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌာတိ။ စိတ္တဝသေန
ကာယံ ပရိဏာမေတွာ စိတ္တဝသေန ကာယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ
သုခသညဉ္စ လဟသညဉ္စ ဩက္ကမိတွာ အဒိဿမာနေန ကာယေန
ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ။ သော တဿ ဗြဟ္မာနော ပုရတော ဥပ
အဘိနိဗ္ဗိနာတိ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပဉ္စင်္ဂံ အဟိနိဗ္ဗိယံ။ သဝေ သော
ဣဒ္ဓိမာ စက်မတိ၊ နိဗ္ဗိတောပိ တတ္ထ စက်မတိ။ သဝေ သော ဣဒ္ဓိမာ
တိဋ္ဌတိ၊ နိဗ္ဗိတိ၊ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ နိဗ္ဗိတောပိ တတ္ထ သေယျံ
ကပ္ပေတိ။ သဝေ သော ဣဒ္ဓိမာ ဝုဓာယတိ၊ ပဇ္ဇေတိ၊ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊
ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ၊ ပဉ္စံ ပုစ္ဆော ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ နိဗ္ဗိတောပိ တတ္ထ ပဉ္စံ ပုစ္ဆော
ဝိဿဇ္ဇေတိ။ သဝေ သော ဣဒ္ဓိမာ တေန ဗြဟ္မာနာ သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌတိ၊
သလ္လပတိ၊ သာကန္တံ သမာပဇ္ဇေတိ၊ နိဗ္ဗိတောပိ တတ္ထ တေန
ဗြဟ္မာနာ သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌတိ၊ သလ္လပတိ၊ သာကန္တံ သမာပဇ္ဇေတိ။ ယံ
ယဒေဝ ဟိ သော ဣဒ္ဓိမာ ကရေတိ၊ တံ တဒေဝ နိဗ္ဗိတော
ကရေတိ”တိ။

တတ္ထ ခူရေဝိ သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတိတိ ပါဒကဏ္ဍာနတော ဝုဋ္ဌာယ ခူရေ
ဒေဝလောကံ ဝါ ဗြဟ္မလောကံ ဝါ အာဝဇ္ဇတိ သန္တိကေ ဟောတူတိ။
အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဤဏေန အဓိဋ္ဌာတိ သန္တိကေ
ဟောတူတိ။ သန္တိကေ ဟောတိ။ ဒေသ နယော သေသပဒေသုပိ။

တတ္ထ ကော ခူရံ ဂဟေတွာ သန္တိကံ အကာသီတိ? ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ဟိ
ယမကပါဋိဟာရိယာဝသာနေ ဒေဝလောကံ ဂစ္ဆန္တော ယုဂန္ဓရဉ္စ သိနေရဉ္စ
သန္တိကေ ကတွာ ပထဝီတလတော ဧကပါဒံ ယုဂန္ဓရေ ပတိဌပေတွာ ဒုတိယံ
သိနေရမတ္ထကေ ဌပေသိ။ အညော ကော အကာသိ? မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဉ္စေရော။
ထေရော ဟိ သာဝတ္ထိတော ဘတ္တကိစ္စံ ကတွာ နိက္ခန္တံ ဒွါဒသယောဇနိကံ
ပရိသံ တိသယောဇနံ သင်္ကဿနဂရမဂ္ဂံ သဒ္ဓိငါတွာ တင်္ဂဏညေဝ သမ္ပာပေသိ။

အဝိစ တမ္ပပဏ္ဍိတိပေ ဝုဋ္ဌသမုဒ္ဓတ္တေရောပိ အကာသိ။ ဒုတ္တိက္ခသမယေ ကိရ
ထေရဿ သန္တိကံ ပါတောဝ သတ္တ ဘိက္ခုသတာနိ အာဂမံသု။ ထေရော
“မဟာ ဘိက္ခုသံသော ဣဟိ” ဘိက္ခာစာရော ဘဝိဿတိ”တိ စိန္တေန္တော
သကလတမ္ပပဏ္ဍိတိပေ အဒိသွာ “ပရတိရေ ပါဠိလိပုတ္တံ ဘဝိဿတိ”တိ ဒိသွာ
ဘိက္ခု ပတ္တစိဝရံ ဂါဟာပေတွာ “ထောဝုသော ဘိက္ခာစာရံ ဂမိဿာမာ”တိ
ပထဝီ သဒ္ဓိပိတွာ ပါဠိလိပုတ္တံ ဂတော။ ဘိက္ခု “ကတရံ ဘန္တေ ဣမံ နဂရ”န္တိ
ပုစ္ဆိံသု။ ပါဠိလိပုတ္တံ အာဝုသောတိ။ ပါဠိလိပုတ္တံ နာမ ခူရေ ဘန္တေတိ။
အာဝုသော မဟလ္လကတ္တေရာ နာမ ခူရေဝိ ဂဟေတွာ သန္တိကေ ကရောန္တိတိ။
မဟာသမုဒ္ဓေါ ဣဟိ” ဘန္တေတိ။ နန အာဝုသော အန္တရာ ဧကံ နီလမာတိကံ
အတိက္ကမိတွာ အာဂတတ္တာတိ။ အာမ ဘန္တေ။ မဟာသမုဒ္ဓေါ ပန မဟန္တောတိ။
အာဝုသော မဟလ္လကတ္တေရာ နာမ မဟန္တမ္ပိ ခုဒ္ဒကံ ကရောန္တိတိ။

ယထာ စာယံ၊ ဧဝံ တိဿဒတ္တိတ္ထေရောပိ သာယနသမယေ နှာယိတွာ
ကတုတ္တရာသင်္ဂေါ မဟာဗောဓိ ဝိဇ္ဇိဿာမိတိစိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ သန္တိကေ အကာသိ။

သန္တိကံ ပန ဂဟေတွာ ကော ခူရမကာသီတိ? ဘဂဝါ။ ဘဂဝါ ဟိ
အတ္တနော စ အင်္ဂလိမာလဿံ စ အန္တရံ သန္တိကမ္ပိ ခူရမကာသီတိ။

အထ ကော ဗဟုကံ ထောက် အကာသီတိ? မဟာကဿပတ္ထေရော။ ရာဇ-
ဂဟေ ကိရ နက္ခတ္တဒိဝသေ ပဉ္စသတာ ဣမာရိယော စန္ဒပူဝေ ဂဟေတွာ
နက္ခတ္တကိဋ္ဌနက္ခာယ ဂစ္ဆန္တိယော ဘဂဝန္တံ ဒိသွာ ကိဉ္စ နာဒံသု။ ပစ္ဆတော
အာဂစ္ဆန္တံ ပန ထေရံ ဒိသွာ အမှာကံ ထေရော ဧတိ ပူဝံ ဒဿာမာတိ သမ္ပာ

ပူဝေ ဂဟေတွာ ထေရံ ဥပသင်္ကမိံသု။ ထေရော ပတ္တံ နိဟရိတွာ သဗ္ဗံ ဧကပတ္တ-
ပူရမတ္တမကာသိ။ ဘဂဝါ ထေရံ အာဂမယမာနော ပုရတော နိသီဒိ။ ထေရော
အာဟရိတွာ ဘဂဝတော အဒါသိ။

ဣန္ဒြိယဗေဒိဝတ္ထု၊ သို့^၁ ပန မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော ထောက် ဗဟုက-
မကာသိ။ ကာကဝလိယ^၂ဝတ္ထု၊ သို့^၃ ဘဂဝါ။ မဟာကဿပတ္ထေရော ကိရ
သတ္တာဟံ ဘမာပတ္တိယာ ဝိတိနာမေတွာ ဒလိဒ္ဓသင်္ဂဟံ ကရောန္တော ကာက-
ဝလိယဿ နာမ ဒုဂ္ဂတမနုဿဿ ဃရဒ္ဓါ^၄ရေ အဋ္ဌာသိ။ တဿ ဇာယာ ထေရံ
ဒိသ္ဗာ ပတိနော ပက္ကံ အလောဏမ္ဘိလယာဂံ ပတ္ထေ အာကိရိ။ ထေရော တံ
ဂဟေတွာ ဘဂဝတော ဟတ္ထေ ဌပေသိ။ ဘဂဝါ မဟာဘိက္ခုသံဃဿ
ပဟောနကံ ကတွာ အဓိဋ္ဌာသိ။ ဧကပတ္ထေန အာဘတာ သဗ္ဗေသံ ပဟောသိ။
ကာကဝလိယောပိ သတ္တမေ ဒိဝသေ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနံ အလတ္တာတိ။

န ကေဝလဉ္စ ထောက်ကဿ ဗဟုကရဏံ။ မဓုရံ အမဓုရံ၊ အမဓုရံ မဓုရန္တိ-
အာဒိသုပိ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ။ သဗ္ဗံ ဣဗ္ဗိမတော ဣဇ္ဈတိ။ တထာ ဟိ မဟာ-
အနုဋ္ဌတ္ထေရော နာမ သမ္ပဟုလေ ဘိက္ခု။ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ သုက္ခဘတ္တမေဝ^၅
လဘိတွာ ဂင်္ဂါတိရေ နိသီဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇမာနေ ဒိသ္ဗာ ဂင်္ဂါယ ဥဒကံ သပ္ပိမဏ္ဍန္တိ
အဓိဋ္ဌဟိတွာ သာမဏေရာနံ သညံ အဒါသိ။ တေ ထာလကေဟိ အာဟရိတွာ
ဘိက္ခုသံဃဿ အဒိသု။ သဗ္ဗေ မဓုရေန သပ္ပိမဏ္ဍေန ဘုဉ္ဇိံသုတိ။

ဒိဗ္ဗေန ဗန္ဓု^၆နာတိ ဣဓေဝ ဌိတော အာလောကံ ဝဓေတွာ တဿ ဗြဟ္မာနော
ရူပံ ပဿတိ။ ဣဓေဝ စ ဌိတော သဗ္ဗံ တဿ ဘာသတော သဒ္ဓိံ သုဏာဟံ။ စိတ္တံ
ပဇာနာတိ။ ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ^၇ ကရဇကာယဿ ဝသေန
စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ။ ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ ဂဟေတွာ ကာယေ အာရောပေတိ။
ကာယာနုဂတိကံ ကရောတိ ဒန္ဓဂမနံ။ ကာယဂမနံ ဟိ ဒန္ဓံ ဟောတိ။
သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမတိ^၈ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္ပဏေန ဣဗ္ဗိစိတ္တေန
သဟဇာတံ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမတိ ပဝိသတိ ဖဿေတိ^၉ သမ္မာ-
ပုဏာတိ။ သုခသညာ နာမ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တသညာ။ ဥပေက္ခာ ဟိ သန္တံ
သုခန္တိ ဝုတ္တာ။ သာယေဝ စ သညာ နိဝရဏေဟိ စေဝ ဝိတက္ကာဒိဟိ
ပစ္စနိကေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ လဟုသညာတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ ဩက္ကန္တဿ ပနဿ
ကရဇကာယောပိ တူလပိစု ဝိယ သလ္လဟုကော ဟောတိ။ သော ဧဝံ ဝါယုက္ခိတ္တံ^၆

၁-ဓမ္မ-ဋ္ဌ ၄-ဝဂ္ဂေ၊ ၅-ဝတ္ထု၊ ၆-ဇာတကေပိ။

၄-လူခဘတ္တမေဝ (သျှာ)

၆-သုဒ္ဓိ ၂-၃

၂-ကာကဝလိယ (သျှာ၊ ဣ)

၅-ဗုသတိ (သျှာ)

၃-မဋ္ဌ-၃-၄-ပိဋေ

၆-ဝါတက္ခိတ္တ (သီ၊ ဣ)

တူလဝိစုနာ ဝိယ 'သလ္လဟုကေန ဒိဿမ္မာနေန ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ။' ဧဝံ ဂစ္ဆန္တော စ သစေ ဣစ္ဆတိ ပထဝီကသိဏဝသေန အာကာသေ မဂ္ဂံ နိဗ္ဗိနိတွာ ပဒဿာ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ဣစ္ဆတိ ဝါယောကသိဏဝသေန ဝါယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ တူလဝိစု ဝိယ ဝါယုနာ ဂစ္ဆတိ။ အဝိစ ဂန္တုကာမတာ ဧဝံ ဧတ္ထ ပမာဏံ။ 'သတိ ဟိ ဂန္တုကာမတာယ' ဧဝံ ကတစိတ္တာဓိဋ္ဌာနော အဓိဋ္ဌာန-ဝေဂုက္ခိတ္တောဝ သော ဣဿာသဒိတ္တသရော ဝိယ ဒိဿမ္မာနေနာ ဂစ္ဆတိ။

စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတိတိ ကာယံ ဂဟေတွာ စိတ္တေ အာရောပေတိ။ စိတ္တာနဂတိကံ ကရောတိ သီလဂမနံ။ စိတ္တဂမနံ ဟိ သီလံ ဟောတိ။ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမတိတိ ရူပကာယာရမ္မဏေန ဣဒ္ဓိစိတ္တေန သဟဇာတံ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ ဩက္ကမတိတိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပန စိတ္တဂမနမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ အဒိဿ-မာနေန ကာယေန ဂစ္ဆန္တော ပနာယံ ကိံ တဿ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဂစ္ဆတိ။ ဥဒါဟု ဌိတိက္ခဏေ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝါတိ ဝုတ္တေ တီသုပိ ခဏေသု ဂစ္ဆတိတိ ထေရော အာဟ။ ကိံ ပန သော သယံ ဂစ္ဆတိ နိဗ္ဗိတံ ပေသေတိတိ။ ယထာရူစိ ကရောတိ။ ဣဓ ပနဿ သယံ ဂမနမေဝ အာဂတံ။

မနောမယန္တိ အဓိဋ္ဌာနမနေန နိဗ္ဗိတတ္တာ မနောမယံ။ အဟိနိဇ္ဈိယန္တိ ဣဒံ စက္ခုသောတာပိနံ သဏ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗိတရူပေ ပန ပဿာဒေါ နာမ နတ္ထိ။ သစေ ဣဒ္ဓိမာ စက်မတိ နိဗ္ဗိတောပိ တတ္ထ စက်မတိတိအာဒိ သဗ္ဗံ သာဝကနိဗ္ဗိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓနိဗ္ဗိတော ပန ယံ ယံ ဘဂဝါ ကရောတိ၊ တံ တမ္ပိ ကရောတိ။ ဘဂဝတော ရူစိဝသေန အညမ္ပိ ကရောတိတိ။ ဧတ္ထ စ ယံ သော ဣဒ္ဓိမာ ဣဓေဝ ဌိတော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ၊ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဓိ သုဏာတိ၊ စေတောပရိယဉာဏေန စိတ္တံ ပဇာနာတိ၊ န ဧတ္တာဝတာ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ယမ္ပိ သော ဣဓေဝ ဌိတော တေန ဗြဟ္မာနာ သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌတိ သလ္လပတိ သာကမ္ဘံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ န ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ယမ္ပိဿ ဒူရေပိ သန္တိကေ အဓိဋ္ဌာတိတိအာဒိကံ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဧတ္တာဝတာပိ န ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ယမ္ပိ သော ဒိဿမ္မာနေန ဝါ အဒိဿမ္မာနေန ဝါ ကာယေန ဗြဟ္မလောကံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ န ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ ယဉ္စ ခေါ သော တဿ ဗြဟ္မာနော ပုရတော ရူပံ အဘိနိဗ္ဗိနာတိတိအာဒိနာ

နယေန ဝုတ္တဝိဓာနံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ နာမ။
သေသံ ပနေတ္ထ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တနာယ ပုဗ္ဗဘာဂဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ အယံ
တာဝ အဓိဋ္ဌာနာ ဣဒ္ဓိ။

၃၉၈။ ဝိကုဗ္ဗနာယ ပန မနောမယာယ စ ဣဒံ နာနာကရဏံ။ ဝိကုဗ္ဗနံ
တာဝ ကရောန္တေန “သော ပကတိဝဏ္ဏံ၊ ဝိဇဟိတွာ ကုမာရကဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊
နာဂဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ သုပဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ အသုရဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊
ဣန္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ ဒေဝဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ ဗြဟ္မဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊
သမုဒ္ဒဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ ပဗ္ဗတဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ သိဟဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊
ဗျဿဝဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ ဒီပိဏ္ဏံ ဝါ ဒဿေတိ၊ ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေတိ၊ အဿမ္ပိ
ဒဿေတိ၊ ရထမ္ပိ ဒဿေတိ၊ ပတ္တိမ္ပိ ဒဿေတိ၊ ဝိဝိဓမ္ပိ သေနာဗျူဟံ
ဒဿေတိ”တိ^၁ ဧဝံ ဝုတ္တေသု ကုမာရကဝဏ္ဏာဒိသု ယံ ယံ အာကင်္ခတိ၊ တံ တံ
အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အဓိဋ္ဌဟန္တေန စ ပထဝီကသိဏာဒိသု အညတရာရမ္မဏတော
အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ အတ္တနော ကုမာရကဝဏ္ဏော အာဝဇ္ဇိ-
တဗ္ဗော။ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ဘာဝဿာနေ ပုန သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဧဝရူပေါ
နာမ ကုမာရကော ဟောမိတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ သဟ အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန
ကုမာရကော ဟောတိ ဒေဝဒတ္တော ဝိယ^၂။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေတိတိအာဒိ ပနေတ္ထ ဗဟိဒ္ဓါပိ ဟတ္ထိအာဒိဒဿနဝသေန
ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟတ္ထိ ဟောမိတိ အနဓိဋ္ဌဟိတွာ ဟတ္ထိ ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊
အဿာဒိသုပိ ဒေသေ နယောတိ။ အယံ ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ။

၃၉၉။ မနောမယံ ကာတုကာမော ပန ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ကာယံ
တာဝ အာဝဇ္ဇိတွာ ဝုတ္တနယေနော သုသိရော ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတိ၊ သုသိရော
ဟောတိ။ အထဿ အပ္ပန္နရေ အညံ ကာယံ အာဝဇ္ဇိတွာ ပရိကမ္ပံ ကတွာ
ဝုတ္တနယေနော အဓိဋ္ဌာတိ၊ တဿ အပ္ပန္နရေ အညော ကာယော ဟောတူတိ။
သော တံ မုဉ္ဇမှာ ဤသိကံ ဝိယ ကောသိယာ အသိံ ဝိယ ကရဏာယ အဟိံ ဝိယ
စ အဗ္ဗာဟတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣဓ ဘိက္ခု၊ ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ
အဘိနိဗ္ဗိနာတိ ရူပိံ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ” အဟိနိဗ္ဗိယံ။ သေယုထာပိ
ပုရိသော မုဉ္ဇမှာ ဤသိကံ ပဝါဟေယု၊ တဿ ဧဝမဿ အယံ မုဉ္ဇော အယံ

ဤသိကာ၊ အညော မုညော အညာ ဤသိကာ၊ မုညောဘွေဝ ဤသိကာ
ပဝါဠာ”တိအာဒိ”။ ဣတ္ထ ဝ ယသော ဤသိကာဒယော မုညောဒိဟိ သဒိသာ
ဟောဒ္ဓိ၊ ဧဝံ မနောမယရူပံ ဣဒ္ဓိမတာသဒိသမေဝ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ
တော ဥပမာ ဝုတ္တာတိ။ အယံ မနောမယာ ဣဒ္ဓိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ဣဒ္ဓိဝိဓေနိဒ္ဒေသော နာမ ဒွါဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၃-အဘိညာနိဒ္ဒေသ

ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ

၄၀၀။ ဣဒါနိ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုယာ နိဒ္ဒေသက္ကမော အနုပ္ပတ္တော။ တတ္ထ တတော ပရာသု စ တီသု အဘိညာသု သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ- အာဒိနံ^၁ အတ္ထော ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗတ္ထ ပန ဝိသေသမတ္တဇေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ တတြ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာတိ ဧတ္ထ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ ဒေဝါနံ ဟိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ဝိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓါ ဥပက္ကိ- လေသဝိမုတ္တတာယ ခူရေပိ အာရမ္မဏံ သဗ္ဗဋ္ဌိန္နနသမတ္တာ ဒိဗ္ဗပသာဒသောတ- ဓာတု ဟောတိ။ အယဉ္ဇာပိ ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဝီရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တာ ဉ္ဇုဏသောတဓာတု တာဒိသာယေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗာ။ အပိစ ဒိဗ္ဗ- ဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္ဓိသိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗာ။ သဝနဋ္ဌေန နိဇ္ဈိဝဋ္ဌေန စ သောတဓာတု။ သောတဓာတုကိစ္စကရဏေန စ သောတဓာတု ဝိယာတိပိ သောတဓာတု။ တာယ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ။

ဝိသုဒ္ဓါယာတိ ပရိသုဒ္ဓါယ နိရုပက္ကိလေသာယ။ အတိက္ကန္တမာနုသိ- ကာယာတိ မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိဘွာ သဒ္ဓသဝနေန မာနုသိကံ မံသ- သောတဓာတုံ အတိက္ကန္တာယ ဝီတိဝတ္တိဘွာ ဌိတာယ။ ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏာတီတိ ဒွေ သဒ္ဓေ သုဏာတိ။ ကတမေ ဒွေ။ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ၊ ဒေဝါနဉ္စ မနုဿာနဉ္စ သဒ္ဓေတိ ဝုတ္တိံ ဟောတိ။ ဧတေန ပဒေသပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယေ ခူရေ သန္တိကေ စာတိ ယေ သဒ္ဓါ ခူရေ ပရစက္ကဝါဠေပိ ယေ စ သန္တိကေ အန္တမသော သဒေဟသန္ဓိသိတပါဏကသဒ္ဓါပိ၊ တေ သုဏာ- တီတိ ဝုတ္တိံ ဟောတိ။ ဧတေန နိပ္ပဒေသပရိယာဒါနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထံ ပနာယံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာတိ? တေန ဘိက္ခုနာ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိဘွာ ဝုဠာယ ၊ ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တေန ပဌမတရံ ပကတိသောတ- ပထေ ခူရေ ဩဠာရိကော အရညေ၊ သိဟာဒိနံ သဒ္ဓေါ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗော။ ဝိဟာရေ ဃာဏိသဒ္ဓေါ၊ ဘေရိသဒ္ဓေါ၊ သင်္ခသဒ္ဓေါ၊ သာမဏေရဒဟရဘိက္ခုနံ သဗ္ဗထာမေန သဇ္ဈာယန္တာနံ သဇ္ဈာယနသဒ္ဓေါ၊ ပကတိကထံ ကထေန္တာနံ “ကိံ ဘန္တေ၊ ကိမာဝသော” တိအာဒိသဒ္ဓေါ၊ သကုဏသဒ္ဓေါ၊ ဝါတသဒ္ဓေါ၊ ပဒသဒ္ဓေါ၊

ပက္ကုထိတဥဒကဿ^၁ 'စိစ္စိဋ္ဌာယနသဒ္ဓေါ၊ အာတပေ သုဿမာနတာလပက္ကုသဒ္ဓေါ၊ ကုန္တကိပိလိကာဒိသဒ္ဓေါတိ ဧဝံသဗ္ဗောဋ္ဌာရိကတော ပဘုတိ ယထာက္ကမေန^၂ သုခုမသဒ္ဓါအာဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ တေန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ သဒ္ဓါနံ သဒ္ဓနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ပစ္ဆိမာယ၊ ဥတ္တရာယ၊ ဒက္ခိဏာယ၊ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ ဥပရိမာယ ဒိသာယ၊ ပုရတ္ထိမာယ အနုဒိသာယ၊ ပစ္ဆိမာယ၊ ဥတ္တရာယ၊ ဒက္ခိဏာယ အနုဒိသာယ သဒ္ဓါနံ သဒ္ဓနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ ဩဋ္ဌာရိကာနမ္ဘိ သုခုမာနမ္ဘိ သဒ္ဓါနံ သဒ္ဓနိမိတ္တံ မနသိကာတဗ္ဗံ။ တဿ တေ သဒ္ဓါ ပါကတိကစိတ္တဿာပိ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ပရိကမ္ဘသမာဓိစိတ္တဿ ပန အတိဝိယ ပါကဋ္ဌာ။

တဿေဝံ သဒ္ဓနိမိတ္တံ မနသိကရောတော ဣဒါနိ ဒိဗ္ဗသောတဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇိဿ-
တီတံ တေသု သဒ္ဓေသု အညတရံ အာရမ္မဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေ စက္ကာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ ဇေန္တိ၊ ယေသံ ပုရိမာနိ တိဏိ စက္ကာရိ ဝါ
ပရိကမ္ဘဥပစာရာနုလောမဂေါတြဘုနာမကာနိ ကာမာဝစရာနိ၊ စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ
ဝါ အပ္ပနာစိတ္တံ ရူပါဝစရံ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ။ တတ္ထ ယံ တေန အပ္ပနာစိတ္တေန
သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ၊ အယံ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။^၃ တတော ပရံ တသ္မိံ
သောတေ ပတိတော^၄ ဟောတိ^၅။ တံ ထာမဇာတံ ကရောန္တေန “တ္ထေန္တရေ
သဒ္ဓိသုဏာမိ”တိ ကေင်္ဂလမတ္ထံ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဝဇေတဗ္ဗံ။ တတော ဒွင်္ဂလ စတုရင်္ဂလ-
အဋ္ဌင်္ဂလ ဝိဒတ္ထိ ရတန အန္တောဂဗ္ဘ ပမုခ ပါသာဒ ပရိဝေဏ သံဃာရာမ-
ဂေါစရဂါမဇနပဒါဒိဝသေန ယာဝ စက္ကဝါဠံ တတော ဝါ ဘိယျောပိ
ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဝဇေတဗ္ဗံ။

ဧဝံ အဓိဂတာဘိညော ဒေသ ပါဒကဇ္ဈာနာရမ္မဏေန ဖုဋ္ဌောကာသမ္ဘန္တရ-
ဂတေပိ ဘိသဒ္ဓေ ပုန ပါဒကဇ္ဈာနံ အသမာပဇ္ဇိတွာပိ အဘိညာဉာဏေန
သုဏာတိယေဝ^၁။ ဧဝံ သုဏန္တော စ^၆ သစေပိ ယာဝ မြဟ္မလောကာ
သင်္ခဘေရိပဏဝါဒိသဒ္ဓေဟိ ကေကောလာဟလံ ဟောတိ၊ ပါဠိယေက္ကံ
ဝဝတ္ထပေတုကာမတာယ သတိ အယံ သင်္ခသဒ္ဓေါ အယံ ဘေရိသဒ္ဓေါတိ
ဝဝတ္ထပေတုံ သက္ကောတိယေဝါတိ။

ဒိဗ္ဗသောတဓာတုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပက္ကုထိတဥဒကဿ (သီ)၊ ပက္ကုဋ္ဌိတဥဒကဿ (သျှ၊ ဣ)	၂-ယထာနက္ကမေန (သျှ၊)
၃-၃-ပဋိသံ-အဋ္ဌကထာသံ ပန ဣဒံ ဝါကျမေဝ န ဒိဿတိ။	၄-ပတိတာ (သျှ၊၊ ဣ)
၅-၅-သဒ္ဓေ သုဏာတိယေဝ (သျှ၊၊ ဣ)	၆-ဧဝံ သုဏန္တောဝ (သီ၊ ဣ)

စေတောပရိယဉာဏကထာ

၄၀၁။ စေတောပရိယဉာဏကထာယ စေတောပရိယဉာဏာယာတိ ဧတ္ထ ပရိယာတိတိ ပရိယံ၊ ပရိစ္ဆိန္ဒတိတိ အတ္ထော။ စေတသော ပရိယံ စေတောပရိယံ။ စေတောပရိယဉာဏံ တံ ဉာဏဉာတိ စေတောပရိယဉာဏံ။ တဒတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရသတ္တာနန္တိ အတ္တာနံ ဌပေတွာ သေသသတ္တာနံ။ ပရပုဂ္ဂလာနန္တိ ဣဗ္ဗိ ဣဗ္ဗိနာ ကေတ္ထမေဝ။ ဝေနေယျဝဋ္ဋေသန ပန ဒေသနာဝိလာသေန စ ဗျဉ္ဇနနာနတ္ထံ ကတံ။ စေတသာ စေတောတိ အတ္တနော စိတ္တေန တေသံ စိတ္တံ။ ပရိစ္စ ပဇာနာတိတိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ သရာဂါဒိဝသေန နာနပ္ပကာရတော ဇာနာတိ။

ကထံ ပနေတံ ဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗန္တိ။ ဧတဉ္စိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝသေန ဣဇ္ဈတိ၊ တံ ဧတဿ ပရိကမ္ပံ။ တသ္မာ တေန ဘိက္ခုနာ အာလောကံ ဝဇေတွာ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ပရဿ ဟဒယရူပံ နိဿာယ ဝတ္တမာနဿ လောဟိတဿ ဝဏ္ဏံ ပဿိတွာ စိတ္တံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ယဒါ ဟိ သောမနဿစိတ္တံ ဝတ္တတိ၊ တဒါ ရတ္တံ နိဂြောပေက္ခသဒိသံ ဟောတိ။ ယဒါ ဒေါမနဿစိတ္တံ ဝတ္တတိ၊ တဒါ ကာဠကံ ဇမ္ဗုပက္ခသဒိသံ။ ယဒါ ဥပေက္ခာစိတ္တံ ဝတ္တတိ၊ တဒါ ပဿန္နတိလတေလသဒိသံ။ တသ္မာ တေန “ဣဒံ ရူပံ သောမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယသမုဋ္ဌာနံ၊ ဣဒံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယသမုဋ္ဌာနံ”န္တိ ပရဿ ဟဒယလောဟိတဝဏ္ဏံ ပဿိတွာ စိတ္တံ ပရိယေသန္တေန စေတောပရိယဉာဏံ ထာမဂတံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ထာမဂတေ ဟိ တသ္မိ အနုက္ကမေန သဗ္ဗမ္ပိ ကာမာဝစရစိတ္တံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရစိတ္တဉ္စ ပဇာနာတိ စိတ္တာ စိတ္တမေဝ သင်္ကမန္တော ဝိနာပိ ဟဒယရူပဒဿနေန။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အဋ္ဌကထာယံ “အာရုပ္ပေ ပရဿ စိတ္တံ ဇာနိတုကာမော ကဿ ဟဒယရူပံ ပဿတိ၊ ကဿိန္ဒြိယဝိကာရံ ဩလောကေတိတိ။ န ကဿစိ။ ဣဒ္ဓိမတော ဝိသယော သေ ယဒိဒံ ယတ္ထ ကတ္တစိ စိတ္တံ အာဝဇ္ဇန္တော သောဠသပ္ပဘေဒံ စိတ္တံ ဇာနာတိ။ အကတာဘိနိဝေသဿ ပန ဝသေန အယံ ကထာ”တိ။

သရာဂံ ဝါ စိတ္တန္တိအာဒိသု ပန အဋ္ဌဝိဓံ လောဘသဟဂတံ စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ စတုဘူမကံ ကုသလာဗျာကတံ စိတ္တံ ဝိတရာဂံ။ ဒွေ ဒေါမနဿစိတ္တာနိ ဒွေ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စစိတ္တာနိတိ ဣမာနိ ပန စတ္တာရိ စိတ္တာနိ ဣမသ္မိ ဒုကေ သင်္ကဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ သင်္ကဏန္တိ။ ဒုဝိဓံ ပန ဒေါမနဿစိတ္တံ သဒေါသံ စိတ္တံ နာမ။ သဗ္ဗမ္ပိ စတုဘူမကံ ကုသလာဗျာကတံ ဝိတဒေါသံ။ သေသာနိ ဒသာကုသလစိတ္တာနိ ဣမသ္မိ ဒုကေ သင်္ကဟံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ကေစိ ပန ထေရာ တာနိပိ သင်္ကဏန္တိ။

သမောဟံ ဝိတမောဟန္တိ ဧတ္ထ ပန ပါဠိပုဂ္ဂလိကနယေန ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စ-
သဟဂတဒ္ဓယမေဝ သမောဟံ၊ မောဟဿ ပန သဗ္ဗာကုသလေသု သမ္ဘဝတော
ဒွါဒသဝိဓေ အကုသလစိတ္တံ သမောဟံ စိတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ ဝိတ-
မောဟံ။ ထိနမိဒ္ဓါနဂတံ ပန သံဓိတ္တံ။ ဥဒ္ဓန္ဓာနဂတံ ဝိက္ခိတ္တံ။ ရူပါဂစရာရူပါဝစရံ
မဟဂ္ဂတံ။ အဝသေသံ အမဟဂ္ဂတံ။ သဗ္ဗမ္ဘိ တေဘူမကံ သဥတ္တရံ။ လောကုတ္တရံ
အနုတ္တရံ။ ဥပစာရပ္ပတ္တိ အပ္ပနာပ္ပတ္တိ သမာဟိတံ။ ဥဘယမပ္ပတ္တိ အသမာဟိတံ။
တဒဂ်ဝိက္ခန္ဓနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿဒ္ဓိနိဿရဏာဝိမုတ္တိပ္ပတ္တိ ဝိမုတ္တံ။ ပဉ္စဝိဓေ တေ
ဝိမုတ္တိမပ္ပတ္တိ အဇိမုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ စေတောပရိယဉာဏလာဘိ ဘိက္ခု
သဗ္ဗပ္ပကာရမ္ဘိ ဣဒံ သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ။ ပ။ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ
ပဇာနာတိတိ။

စေတောပရိယဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာ

၄၀၂။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏကထာယံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာ-
ယာတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိမှိ ယံ ဉာဏံ၊ တဒတ္ထာယ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသောတိ
ပုဗ္ဗေ အတိတဇာတိသု နိရုတ္တက္ခန္ဓာ။ နိရုတ္တာတိ အဇ္ဈာဝုတ္တာ အနဘူတာ
အတ္တနော သန္တာနော ဥပ္ပဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ။ နိရုတ္တဓမ္မော ဝါ။ နိရုတ္တာတိ ဂေါစရ-
နိဝါသေန နိရုတ္တာ အတ္တနော ဝိညာဏေန ဝိညာတာ ပရိစ္ဆိန္ဓာ၊ ပရဝိညာဏ-
ဝိညာတာဝိ ဝါ ဆိန္နဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏာဒိသု၊ တေ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ လဗ္ဘန္တိ။
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိတိ ယာယ သတိယာ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ သာ
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ။ ဉာဏန္တိ တာယ သတိယာ သမ္ပယုတ္တဉာဏံ။ ဧဝမိမဿ
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ အတ္တာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ။
တေဿ ဉာဏဿ အဓိဂမာယ ပတ္တိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ၊ အနေကေဟိ ဝါ ပကာရေဟိ ပဝတ္တိတံ၊
သံဝဏ္ဏိတန္တိ အတ္ထော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္တိ သမနန္တရာတိတဘဝံ အာဒိ ဣတ္တာ
တတ္ထ တတ္ထ နိရုတ္တသန္တာနံ။ အနုဿရတိတိ ခန္ဓပဋိပါဠိဝသေန စုတိပဋိသန္ဓိ-
ဝသေန ဝါ အနုဂန္ဓာ အနုဂန္ဓာ သရတိ။ ဣမဉ္စိ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ ဆဇနာ အနုဿ-
ရန္တိ တိတ္ထိယာ၊ ပကဘိသာဝကာ၊ မဟာသာဝကာ၊ အဂ္ဂသာဝကာ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊
ဗုဒ္ဓါတိ။

တတ္ထ တိတ္ထိယာ စတ္တာလီသံယေဝ ကပ္ပေ အနုဿရန္တိ၊ န တတော ပရံ။ ကသ္မာ၊ ဒုဗ္ဗလပညတ္တာ။ တေသဉ္စိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဝိရဟိတတ္တာ ဒုဗ္ဗလာ ပညာ ဟောတိ။ ပကတိသာဝကာ ကပ္ပသတမ္ဘိ ကပ္ပသဟဿမ္ဘိ အနုဿရန္တိယေဝ၊ ဗလဝပညတ္တာ။ အသီတိမဟာသာဝကာ သတသဟဿကပ္ပေ အနုဿရန္တိ။ ခွေ အဂ္ဂသာဝကာ ဧကံ အသင်္ချေယျံ သတသဟဿဉ္စ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ခွေ အသင်္ချေယျာနိ သတသဟဿဉ္စ။ ဧတ္တကော ဟိ ဧတေသံ အဘိနိဟာဓရာ။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ နတ္ထိ။

တိတ္ထိယာ စ ခန္ဓပဋိပါငြိခေဝ သရန္တိ၊ ပဋိပါငြိ မုဉ္ဇိတွာ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန သရိတုံ န သက္ကောန္တိ။ တေသဉ္စိ အန္ဓာနံ ဝိယ ဣစ္ဆိတပဒေသောက္ကမနံ နတ္ထိ။ ယထာ ပန အန္ဓာ ယဉ္စိ အမုဉ္ဇိတွာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ တေ ခန္ဓာနံ ပဋိပါငြိ အမုဉ္ဇိတွာဝ သရန္တိ။ ပကတိသာဝကာ ခန္ဓပဋိပါငြိယာပိ အနုဿရန္တိ ခုတိ- ပဋိသန္ဓိဝသေနပိ သင်္ကမန္တိ။ တထာ အသီတိမဟာသာဝကာ။ ဤနံ ပန အဂ္ဂသာဝကာနံ ခန္ဓပဋိပါငြိကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဧကဿ အတ္တဘာဝဿ စုတိံ ဒိသ္မာ ပဋိသန္ဓိံ ပဿန္တိ၊ ပုန အပရဿ စုတိံ ဒိသ္မာ ပဋိသန္ဓိန္တိ၊ ဧဝံ စုတိပဋိသန္ဓိ- ဝသေနေဝ သင်္ကမန္တာ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ။

ဗုဒ္ဓါနံ ပန နေဝ ခန္ဓပဋိပါငြိကိစ္စံ၊ န စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန သင်္ကမနကိစ္စံ အတ္ထိ။ တေသဉ္စိ အနေကာသု ကပ္ပကောဋီသု ဟေဋ္ဌာ ဝါဥပရိ ဝါ ယံ ယံ ဌာနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ တံ ပါကဋမေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ အနေကာပိ ကပ္ပကောဋီယော ပေယျာလ- ပါငြိ ဝိယ သံခိပိတွာ ယံ ယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တတြ တတြေဝ ဩက္ကမန္တာ သီဟောက္ကန္တ- ဝသေန ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ နေသံ ဉာဏံ ယထာ နာမ ကတဝါလဝေ- ပရိစယဿ သရဘင်္ဂသဒိသဿ ဓနုဂ္ဂဟဿ ခိတ္တော သရော အန္တရာရုက္ခလတာ- ဒီသု အသဇ္ဇမာနော လက္ခေယေဝ ပတတိ၊ န သဇ္ဇတိ၊ န ဝိရဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ အန္တရန္တရာသု ဇာတိသု န သဇ္ဇတိ၊ န ဝိရဇ္ဈတိ၊ အသဇ္ဇမာနံ အဝိရဇ္ဈမာနံ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဌာနံယေဝ ဂဏှာတိ။

ဣမေသု စ ပန ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရဏသတ္တေသု တိတ္ထိယာနံ ပုဗ္ဗေနိဝါသ- ဒဿနံ ခဇ္ဇ၊ ပနကပဘာသဒိသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ပကတိသာဝကာနံ ဒီပပ္ပ- ဘာသဒိသံ၊ မဟာသာဝကာနံ ဥက္ကာပဘာသဒိသံ။ အဂ္ဂသာဝကာနံ ဩသ- မိတာရကပ္ပဘာသဒိသံ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ စန္ဒပ္ပဘာသဒိသံ။ ဗုဒ္ဓါနံ ရသ္မိသဟဿ- ပဋိမဏ္ဍိတသရဒဿရိယမဏ္ဍလသဒိသံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတိ။

တိတ္ထိယာနဉ္စ ပုဗ္ဗေဒိဝါသာနုဿရဏံ အန္ဓာနံ ယဉ္ဇိကောဋိဂမနံ ဝိယ
ဟောတိ။ ပကတိသာဝကာနံ ဒဏ္ဍကသေတုဂမနံ ဝိယ။ မဟာသာဝကာနံ
ဇဉ်သေတုဂမနံ ဝိယ။ အဂ္ဂသာဝကာနံ သကဋသေတုဂမနံ ဝိယ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ
မဟာဇဉ်မဂ္ဂဂမနံ ဝိယ။ ဗုဒ္ဓါနံ မဟာသကဋမဂ္ဂဂမနံ ဝိယ။

ဣမသ္မိံ ပန အဓိကာရေ သာဝကာနံ ပုဗ္ဗေဒိဝါသာနုဿရဏံ အဓိပ္ပေတံ။
တေန ဝုတ္တံ “အနုဿရတိတိ ခန္ဓပဋိပါငြိဝသေန စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝါ
အနုဂန္ဓာ အနုဂန္ဓာ သရတိ”တိ။

၄၀၃။ တသ္မာ ဧဝမနုဿရိတုကာနေ အာဒိကမ္ဘိကေန ဘိက္ခုနာ ပစ္ဆာ-
ဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန ပဋိပါငြိယာ စတ္တာရိ
ဈာနာနိ သမာပဇ္ဇိတွာ အဘိညာပါဒကစတုတ္ထဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ သဗ္ဗပစ္စိမာ
နိသဇ္ဇာ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ။ တတော အာသနပညာပနံ၊ သေနာသနပ္ပဝေသနံ၊ ပတ္တ-
စိဝရပဋိသာမနံ၊ ဘောဇနကာလော၊ ဂါမတော အာဂမနကာလော၊ ဂါမေ
ပိဏ္ဍာယ စရိတကာလော၊ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပရိဋ္ဌကာလော၊ ဝိဟာရတော
နိက္ခမနကာလော၊ စေတိယင်္ဂဏဗောဓိယင်္ဂဏဝန္တနကာလော၊ ပတ္တဓောဝန-
ကာလော၊ ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏကာလော၊ ပတ္တပဋိဂ္ဂဟဏတော ယာဝ မုခဓောဝနာ
ကတကိစ္စံ၊ ဇမ္ဗူသကာလေ ကတကိစ္စံ၊ မဇ္ဈိမယာမေ ကတကိစ္စံ၊ ပဌမယာမေ
ကတကိစ္စန္တိ ဧဝံ ပဋိလောမက္ကမေန သကလံ ရတ္တိန္ဒြိယံ ကတကိစ္စံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ။
ဧတ္ထကံ ပန ပကတိစိတ္တဿပိ ပါကဋံ ဟောတိ။ ပရိကမ္မသမာဓိစိတ္တဿ ပန
အတိပါကဋမေဝ။

သစေ ပနေတ္ထ ကိဉ္စ န ပါကဋံ ဟောတိ။ ပန ပါဒကဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ
ဝုဋ္ဌာယ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ။ ဧတ္ထကေန ဒီပေ ဇလိတေ ဝိယ ပါကဋံ ဟောတိ။ ဧဝံ
ပဋိလောမက္ကမေန ခုတိယဒိဝသေပိ တတိယစတုတ္ထပဉ္စမဒိဝသေပိ ဒဿာ-
ဟေပိ အနုမာသေပိ မာသေပိ ယာဝ သံဝစ္ဆရာပိ ကတကိစ္စံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ။
ဧတေန ဥပါယေန ဒဿဝဿာနိ ဝိသတိဝဿာနိတိ ယာဝ ဣမသ္မိံ ဘဝေ
အတ္တနော ပဋိသန္ဓိ၊ တာဝ အာဝဇ္ဇန္တေန ပုရိမဘဝေ စုတိက္ခဏေ ပဝတ္တိတ-
နာမရူပံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ။ ပဟောတိ ဟိ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု ပဌမဝါရေန ဝေ ပဋိသန္ဓိ
ဥပ္ပါဒေတွာ စုတိက္ခဏေ နာမရူပမာရမ္မဏံ ကာတုံ။

ယသ္မာ ပန ပုရိမဘဝေ နာမရူပံ အသေသံ နိရုဒ္ဓံ အညံ ဥပ္ပန္နံ၊ တသ္မာ တံ
ဌာနံ အာဟုန္တရိကံ အန္ဓတမဓိဝံ ဟောတိ ဒုဒ္ဓသံ ဒုပ္ပညေန။ တေနာပိ “န

သက္ကောမဟံ ပဋိသန္ဓိံ ဥဿါဇေတွာ စုတိက္ခဏေ ပဝတ္တိတနာမရူပမာရမ္ပဏံ ကာတု”န္တိ ဓုရနိက္ခေပေါန ကာတဗ္ဗော။ တဒေဝ ပန ပါဒကဇ္ဈာနံ ပုနပ္ပါနံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ တတော စ ဝုဠာယ ဝုဠာယ တံ ဌာနံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော ကုဋ္ဌာဂါရကဏ္ဍိ-
ကတ္တာယ မဟာရက္ခံ ဆိန္ဒန္တော သာခါပလာသန္တေဒနမတ္တေနဝ ဖရသုခာရာယ
ဝိပန္နာယ မဟာရက္ခံ ဆိန္ဒိတုံ အသိက္ကောန္တောပိ ဓုရနိက္ခေပံ အကတွာဝ ကမ္မာ-
ရသာလံ ဂန္တော တိခိဏံ ဖရသုံ ကာရာပေတွာ ပုန အာဂန္တော ဆိန္ဒေယျ။ ပုန
ဝိပန္နာယ စ ပုနပိ တထေဝ ကာရေတွာ ဆိန္ဒေယျ။ သော ဧဝံ ဆိန္ဒန္တော ဆိန္ဒဿ
ဆိန္ဒဿ ပုန ဆေတဗ္ဗာဘာဝတော အတ္ထိန္ဒဿ စ ဆေဒနတော နစိရဿေဝ
မဟာရက္ခံ ပါတေယျ။ ဧဝပေဝံ ပါဒကဇ္ဈာနာ ဝုဠာယ ပုဗ္ဗေ အာဝဇ္ဇိတံ
အနာဝဇ္ဇိတွာ ပဋိသန္ဓိမေဝ အာဝဇ္ဇန္တော နစိရဿေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဥဿါဇေတွာ
စုတိက္ခဏေ ပဝတ္တိတနာမရူပံ အာရမ္ပဏံ ကရေယျာတိ။ ကဋ္ဌဗာလကကေသော-
ဟာရကာဒိဟိပိ အယမတ္တော ဒီပေတဗ္ဗော။

တတ္ထ ပစ္ဆိမနိသဇ္ဇတော ပဘုတိ ယာဝ ပဋိသန္ဓိတော အာရမ္ပဏံ ကတွာ
ပဝတ္တံ ဉာဏံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ နာမ န ဟောတိ။ တံ ပန ပရိကမ္မသမာဓိ-
ဉာဏံ နာမ ဟောတိ။ အတိတံသဉာဏန္တိပိ ဧကေ ဝဒန္တိ။ တံ ရူပါဝစရံ
သန္ဓာယ န ယုဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပနဿ ဘိက္ခုနော ပဋိသန္ဓိံ အတိက္ကမ္မ စုတိက္ခဏေ
ပဝတ္တိတနာမရူပံ အာရမ္ပဏံ ကတွာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိဉ္စ နိရုဋ္ဌေ
တဒေဝါရမ္ပဏံ ကတွာ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ ဇေန္တိ။ သေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တ-
နယေနေဝ ပုရိမာနိ ပရိကမ္မာဒိနာမကာနိ ကာမာဝစရာနိ ဟောန္တိ။ ပစ္ဆိမံ
ရူပါဝစရံ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ အပ္ပနာစိတ္တံ။ တဒါဿ ယံ တေန စိတ္တေန သဟ
ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏံ နာမ။ တေန ဉာဏေန
သမ္ပယုတ္တာယ သတိယာ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊
ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော။ ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေက-
ဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိတိ။

၄၀၄။ တတ္ထ ဧကမ္ပိ ဇာတိန္တိ ဧကမ္ပိ ပဋိသန္ဓိမူလံ စုတိပရိယောသာနံ
ဧကဘဝပရိယာပန္တံ ခန္ဓသုန္တာနံ။ သေ နယော ဒွေပိ ဇာတိယောတိ-
အာဒိသုပိ။ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေတိအာဒိသု ပန ပရိဟာယမာနော
ကပ္ပေါ သံဝဋ္ဋကပ္ပေါ၊ ဝမုမာနော ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သံဝဋ္ဋေန

သံဝုဋ္ဌာယီ ဂဟိတော ဟောတိ၊ တံမူလကတ္တာ။ ဝိဝဇ္ဇေန စ ဝိဝုဋ္ဌာယီ၊ ဝေဠု သတိ ယာနိ တာနိ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ သံဝဇ္ဇော၊ သံဝုဋ္ဌာယီ၊ ဝိဝဇ္ဇော၊ ဝိဝုဋ္ဌာယီတိ” ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ပရိဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။

တတ္ထ တယော သံဝဇ္ဇော အာပေါသံဝဇ္ဇော၊ တေဇောသံဝဇ္ဇော၊ ဝါယော-သံဝဇ္ဇောတိ။ တိဿော သံဝဇ္ဇသီမာ အာဘဿရာ၊ သုဘကိဏှာ၊ ဝေ-ဟပ္ပလတိ။

ယဒါ ကပ္ပေါ တေဇေန သံဝဇ္ဇတိ၊ အာဘဿရတော ဟေဋ္ဌာ အဂ္ဂိနာ ဥယျတိ။ ယဒါ အာပေန သံဝဇ္ဇတိ၊ သုဘကိဏှဟော ဟေဋ္ဌာ ဥဒကေန ဝိလိယတိ။ ယဒါ ဝါယုနာ သံဝဇ္ဇတိ၊ ဝေဟပ္ပလတော ဟေဋ္ဌာ ဝါတေန ဝိဒ္ဓံသတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန သဒါပိ ဧကံ ဗုဒ္ဓဓေတ္တံ ဝိနဿတိ။

ဗုဒ္ဓဓေတ္တံ နာမ တိဝိဓံ ဟောတိ ဇာတိဓေတ္တံ၊ အာဏာဓေတ္တံ၊ ဝိသယဓေတ္တံ။ တတ္ထ ဇာတိဓေတ္တံ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠပရိယန္တံ ဟောတိ။ ယံ တထာဂတဿ ပဋိသန္ဓိဂဟဏာဒိသု ကမ္မတိ။ အာဏာဓေတ္တံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠ-ပရိယန္တံ၊ ယတ္ထ ရတနသုတ္တံ^၂ ခန္ဓပရိတ္တံ^၃ ဇေဂ္ဂပရိတ္တံ^၄ အာဠာနာဋိယပရိတ္တံ^၅ မောရပရိတ္တန္တိ^၆ ဣမေသံပရိတ္တာနံ အာနုဘာဝေါဝတ္တတိ။ ဝိသယဓေတ္တံ အနန္တမ-ပရိမာဏံ။ ယံ “ယာဝတာ ဝါပန အာကင်္ခေယျာ”တိ^၇ ဝုတ္တံ၊ ယတ္ထ ယံ ယံ တထာဂတော အာကင်္ခတိ၊ တံ တံ ဇာနာတိ။ ဧဝမေတေသု တီသု ဗုဒ္ဓဓေတ္တေသု ဧကံ အာဏာဓေတ္တံ ဝိနဿတိ။ တသ္မိံ ပန ဝိနဿန္တေ ဇာတိဓေတ္တမ္ပိ ဝိနဋ္ဌမေဝ ဟောတိ။ ဝိနဿန္တေ ဧကတောဝိနဿတိ၊ သဏ္ဌဟန္တမ္ပိ ဧကတော သဏ္ဌဟတိ။ တဿေဝံ ဝိနာသော စ သဏ္ဌဟနန္တ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၀၅။ ယသ္မိံ ဟိ သမယေ ကပ္ပေါ အဂ္ဂိနာ နဿတိ၊ အာဒိတောဝ ကပ္ပဝိနာ-သကမဟာမေသော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေ ဧကံ မဟာဝဿံ ဝဿတိ။ မနုဿာ တုဋ္ဌဟဋ္ဌာ သဗ္ဗဗိဇာနိ နိဟရိတွာ ဝပန္တိ။ သဿေသု ပန ဂေါခါယိတကမတ္တေသု ဇာတေသု ဂဠာရဝံ ရဝန္တော ဧကဗိန္ဒုမြိ န ဝဿတိ၊ တဒါ ပစ္ဆိန္နံ ပစ္ဆိန္နမေဝ ဝဿံ ဟောတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဟိ ဘဂဝတာ “ဟောတိ ခေါသော ဘိက္ခဝေ သမယော ယံ ဗဟူနိ ဝဿာနိ ဗဟူနိ

၁-အံ ၁-၄၆၀-ပိဋေ၊ ပါဠိသံဒိတ္တာ။

၂-ရတနပရိတ္တံ (သျှာ)၊ ၃ ၁-၄-ပိဋေ။

၃-ပိ ၄-၂၄၅၊ အံ ၁-၃၈၄-ပိဋေသု။

၄-သံ ၁-၂၂၀-ပိဋေ။

၅-ဒီ ၃-၁၅၈-ပိဋေ။

၆-ဇာ ၁-၃၈-ပိဋေ။

၇-အံ ၁-၂၂၉-ပိဋေ။

ဝဿသတနိ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ ဗဟူနိ ဝဿသတသဟဿာနိ ဒေဝေါ
န ဝဿတိ”တိ^၁ ဂုတ္တံ။ ဝဿပဇိဝိနော သတ္တာ ကာလင်္ကတွာ ဗြဟ္မလောကေ
နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ပုပ္ဖလူပဇိဝိနိယော စ ဒေဝတာ။ ဧဝံ ဒီဃေ အဗ္ဗါနေ ဝိတိဝဇ္ဇေ
တတ္ထ တတ္ထ ဥဒကံ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆတိ၊ အာသနုပုဗ္ဗေန မစ္ဆကဋ္ဌပါဝိ ကာလင်္ကတွာ
ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ နေရယိကသတ္တာပိ။ တတ္ထ နေရယိကာ သတ္တမသုရိယ-
ပါတုဘာဝေ ဝိနဿန္တိတိ ဧကေ။

ဈာနံ ဝိနာ နတ္ထိ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဧတေသဉ္စ ကေစိ ဒုန္တိက္ခဝိဋ္ဌိတာ ကေဝိ
အာဗ္ဗာ ဈာနာဓိဂမာယ၊ ဟေ ကထံ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ။ ဒေဝလောကေ
ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနဝသေန။ တဒါ ဟိ “ဝဿသတသဟဿသစ္စယေန ကပ္ပုဋ္ဌာနံ
ဘဝိဿတိ”တိ လောကဗျူဟာ နာမ ကာမာဝစရဒေဝါ မုတ္တသိရာ ဝိကိဏ္ဍု-
ကေသာ ရုဒမုခါ အဿုနိ ဟတ္ထေဟိ ပုဉ္ဇမာနာ ရတ္တဝတ္ထနိဝတ္ထာ အတိဝိယ
ဝိရူပဝေသခာရိနော ဟုတွာ မနုဿပထေ ဝိစရန္တာ ဧဝံ အာရောဓေန္တိ
“မာရိသာ၊ ဣတော ဝဿသတသဟဿသစ္စယေန ကပ္ပုဋ္ဌာနံ ဘဝိဿတိ၊
အယံ လောကော ဝိနဿိဿတိ၊ မဟာသမုဒ္ဓေါပိ ဥဿုဿိဿတိ၊ အယဉ္စ
မဟာပထဝီ သိနေရု စ ပဗ္ဗတရာဇာ ဥဒ္ဓယိဿန္တိ ဝိနဿိဿန္တိ။ ယာဝ
ဗြဟ္မလောကာ လောကဝိနာသော ဘဝိဿတိ။ မေတ္တံ မာရိသာ ဘာဝေထ၊
ကရုဏံ၊ မုဒိတံ၊ ဥပေက္ခံ မာရိသာ ဘာဝေထ၊ မာတရံ ဥပဋ္ဌဟထ၊ ဝိတရံ
ဥပဋ္ဌဟထ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနော ဟောထာ”တိ။

တေသံ ဝစနံ သုတွာ ယေဘုယျေန မနုဿာ စ ဘုမ္မဒေဝတာ စ
သံဝေဂဇာတာ အညမညံ မုဒုစိတ္တာ ဟုတွာ မေတ္တာဒီနိ ပုညာနိ ကရိတွာ
ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တတ္ထ ဒိဗ္ဗသုခာဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝါယောကသိဏေ
ပရိကမ္ပံ ကတွာ ဈာနံ ပဋိလဘန္တိ။ တဒညေ ပန အပရာပရိယဝေဒနီယေန
ကမ္မေန ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မရဟိတော ဟိ
သံသာရေ သံသရမာနော သတ္တော နာမ နတ္ထိ။ တေပိ တတ္ထ တထေဝ
ဈာနံ ပဋိလဘန္တိ။ ဧဝံ ဒေဝလောကေ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနဝသေန သဗ္ဗေပိ
ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ။

ဝဿပစ္ဆေဒတော ပန ဥဒ္ဓံ ဒီဃဿ အဗ္ဗါနေ အစွယေန ဒုတိယော
သုရိယော ပါတုဘဝတိ။ ဂုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ “ဟောတိ ခေါ သော
ဘိက္ခဝေ သမယော”တိ သတ္တသုရိယံ^၂ ဝိတ္တာရေတမ္ပံ၊ ပါတုဘူတေ စ ပန တသ္မိံ^၃

နေဝ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒေါ၊ န ဒိဝါပရိစ္ဆေဒေါ ပညာယတိ။ ဧကော သူရိယော ဥဋ္ဌေတိ၊ ဧကော အတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ အဝိဇ္ဇန္တသူရိယသန္တာပေါဝ လောကော ဟောတိ။ ယထာ စ ပကတိသူရိယေ သူရိယဒေဝပုတ္တော ဟောတိ၊ ဧဝံ ကပ္ပဝိနာသကသူရိယေ နတ္ထိ။ တတ္ထ ပကတိသူရိယေ ဝတ္တမာနေ အာကာသေ ဝလာဟကာပိ ဓူမသိခါပိ စရန္တိ။ ကပ္ပဝိနာသကသူရိယေ ဝတ္တမာနေ ဝိဂတဓူမဝလာဟကံ အာဒါသမဏ္ဍလံ ဝိယ နိဗ္ဗလံ နာမ် ဟောတိ။ ဌပေတွာ ပဉ္စ မဟာနဒိယော သေသကုန္တဒီအာဒိသု ဥဒကံ သုဿတိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစွယေန တတိယော သူရိယော ပါတုဘဝတိ။ ယဿ ပါတုဘဝါ မဟာနဒိယောပိ သုဿန္တိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစွယေန စတုတ္ထော သူရိယော ပါတုဘဝတိ။ ယဿ ပါတုဘဝါ ဟိမဝတိ မဟာနဒိနံ ပဘဝါ “သီဟပပါတော”^၁ ဟံသပါတနော၊^၂ ကဏ္ဍမုဏ္ဍကော ရထကာရဒဟော အနောတတ္ထဒဟော ဆဒ္ဒန္တဒဟော ကုဏာလဒဟော”^၃တိ ဣမေ သတ္တ မဟာသရာ သုဿန္တိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစွယေန ပဉ္စမော သူရိယော ပါတုဘဝတိ။ ယဿ ပါတုဘဝါ အနုပုဗ္ဗေန မဟာသမုဒ္ဒေ အင်္ဂုလိပဗ္ဗတေမနမတ္တမ္ဘိ ဥဒကံ န သဏ္ဌာတိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစွယေန ဆဋ္ဌော သူရိယော ပါတုဘဝတိ။ ယဿ ပါတုဘဝါ သကလစက္ကဝါဠံ ဧကဓူမံ ဟောတိ။ ပရိယာဒိဏ္ဍသိနေဟံ ဓူမေန။ ယထာ စိဒ္ဓိ၊ ဧဝံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠာနိပိ။

တတောပိ ဒီဃဿ အဗ္ဗုနော အစွယေန သတ္တမော သူရိယော ပါတုဘဝတိ။ ယဿ ပါတုဘဝါ သကလစက္ကဝါဠံ ဧကဇာလံ ဟောတိ သဒ္ဓိံ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠေဟိ။ ယောဇနသတိကာဒိဘေဒါနိ သိနေရုက္ခဋ္ဌာနိပိ ပလုဇ္ဇိတွာ အာကာသေယေဝ အန္တရဓာယန္တိ။ သာ အင်္ဂုဇာလာ ဥဋ္ဌဟိတွာ စာတုမဟာရာဇိကေ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ ကနကဝိမာနရတနဝိမာနမဏိဝိမာနာနိ ဈာပေတွာ တာဝတိံသဘဝနံ ဂဏှာတိ။ ဧတေနံ ဥပါယေန ယာဝ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိံ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ တယောပိ ဗြဟ္မလောကေ ဈာပေတွာ အာဘဿရေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ သာ ယာဝ အဏုမတ္တမ္ဘိ သင်္ခါရဂတံ အတ္ထိ၊ တာဝ န နိဗ္ဗာယတိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရပရိက္ခယာ ပန သပ္ပိတေလဈာပနဂ္ဂိသိခါ ဝိယ

ဆာရိကမ္ပိ အနဝသေသေတွာ နိဗ္ဗာယတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ ဥပရိ-
အာကာသော ဧကော ဟောတိ မဟန္တကာရော။

၄၀၆။ အထ ဝိသဿ အဋ္ဌာနော အဇ္ဈယေန မဟာမေဇော ဥဒ္ဓါတိတွာ
ပဌမံ သုခုမံ သုခုမံ ဝဿတိ။ အနုပုဗ္ဗေန ကုမုဒနာဋ္ဌယဋ္ဌိမုသလဏာလ ဉန္နာ-
ဒိပ္ပမာဏာဟိ ဓာရာဟိ ဝဿန္တော ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌေသ သဗ္ဗံ
ဒဗ္ဗဋ္ဌာနံ ပူရေတွာ အန္တရဓာယတိ။ တံ ဥဒကံ ဟေဋ္ဌာ စ တိရိယဉ္စ ငါတော
သမုဋ္ဌဟိတွာ သနံ ကရေတိ ပရိဝုဋ္ဌမံ ပဒုမိနိပတ္တေ ဥဒကဗိန္ဒုသဒိသံ။ ကထံ
တာဝ မဟန္တံ ဥဒကရာသိ သနံ ကရေတိတိ စေ။ ဝိဝရသဗ္ဗဒါဒဘော။
တဉ္စိဿ တမ္ပိ တမ္ပိ ဝိဝရံ ဒေတိ။ တံ ဧဝံ ဝါတေန သမ္ပိဏ္ဍိယမာနံ သနံ
ကရိယမာနံ ပရိက္ခယမာနံ အနုပုဗ္ဗေန ဟေဋ္ဌာဩတရတိ။ ဩတိဏ္ဏေ ဩဘိဏ္ဏေ
ဥဒကေ မြဟ္မလောကဋ္ဌာနေ မြဟ္မလောကာ၊ ဥပရိ^၁ စတုကာမာဝဒဒေဝ-
လောကဋ္ဌာနေ စ ဒေဝလောကာ ပါတုဘဝန္တိ။

ပုရိမပထဝိဋ္ဌာနံ ဩတိဏ္ဏေ ပန ဗလဝဝါတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေ တံ ဩတိ-
ဒ္ဓါရေ ဓမကရဏေ ဌိတဥဒကဗိဝ နိရဿာသံ^၂ ကတွာ ရုန္တန္တိ^၃။ မဓုဒေဝဒကံ
ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆမာနံ ဥပရိ ရသပထဝိ^၄ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ စေဝ
ဟောတိ ဂန္ဓရသသမ္ပန္နာ စ နိရုဒကပါယာသဿ ဥပရိ ပဋုလံ ဝိသ။

တဒါ စ အာဘဿရမြဟ္မလောကေ ပဌမတရာဘိနိဗ္ဗတ္တာ သတ္တာ အေသုက္ခ-
ယာ ဝါ ပုညက္ခယာ ဝါတတော စရိတွာ ဣရူပပဇ္ဇန္တိ။ တေ ဟောန္တိ သဿမ္ပဘာ
အန္တလိက္ခစရံ။ တေ အဂ္ဂဉာသုဏ္ဏေ^၅ ပုတ္တနယေန တံ ရသပထဝိ သာသိတွာ
တဏှာဘိဘူတာ အာလုပ္ပကာရကံ ပရိဘုဉ္စိတုံ ဥပက္ကမန္တိ။ အထ နေသံ
သယမ္ပဘာ အန္တရဓာယတိ၊ အန္တကာရော ဟောတိ။ တေ အန္တကာနံ ဒိသွာ
ဘာယန္တိ။

တတော နေသံ ဘယံ နာသေတွာ သူရဘာဝံ ဇနယန္တိ ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာသ-
ယောဇနံ သူရိယမဏ္ဍလံ ပါတုဘဝတိ။ တေ တံ ဒိသွာ “အာလောကံ ပဋိ-
လုဘိမှာ”တိ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွာ “အမှာကံ ဘိတာနံ ဘယံ နာသေတွာ သူရဘာဝံ
ဇနယန္တော ဥဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ “သူရိယော ဟောတူ”တိ သူရိယောဉ္ဇေဝဿ
နာမံ ကရေန္တိ။

၁-ဥပရိတော (က)

၂-ရုမေန္တိ (သိ)၊ ရုမန္တိ (သု၊ ဣ)၊ ရုမန္တိ (က)

၂-နိရဿာဟံ (သိ)၊ နိရဿာသံ (ဃ၊ က)

၄-ဝိ ၃-၇၀-ဝိဇ္ဇေ

အထ သူရိယေ ဒိဝသံ အာလောကံ ကတွာ အတ္တင်္ဂတေ ယမ္ပိ အာလောကံ လဘိမှာ၊ သောပိ နော 'နဋ္ဌောတိ ပုန ဘိတာ ဟောန္တိ။' တေသံ ဧဝံ ဟောတိ “သာဓု ဝတဿ သစေ အညံ အာလောကံ လဘေယျာမာ”တိ။ တေသံ စိတ္တံ ဥတွာ ဝိယ ကေနပဏ္ဏာသယောဇနံ စန္ဒမဏ္ဍလံ ပါတုဘဝတိ။ တေ တံ ဒိသွာ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟတွာ “အမှာကံ ဆန္ဒံ ဥတွာ ဝိယ ဥဋ္ဌိတော၊ တသ္မာ စန္ဒော” ဟောတူ”တိ စန္ဒောတွေဝဿ နာမံ ကရေန္တိ။ ဧဝံ စန္ဒိမသူရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပါတုဘဝန္တိ။

တတော ပဘုတိ ရတ္တိဒ္ဓိဝါ ပညာယန္တိ၊ အနက္ကမေန စ မာသဒ္ဓမာသဥတုသံဝစ္ဆရာ။ စန္ဒိမသူရိယာနံ ပန ပါတုဘူတဒိသေယေဝ သိနေရစက္ကဝါဠာဟိမဝန္တပဗ္ဗတာ ပါတုဘဝန္တိ။ တေ စ ခေါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဖဂ္ဂဏပုဏ္ဏမဒိဝသေယေဝ ပါတုဘဝန္တိ။ ကထံ? ယထာ နာမ ကင်္ဂဘတ္တေ ပစ္စမာနေ ကေပုဟာရေနေဝ ပုပ္ဖုဠကာနိ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ ဧကေ ပဒေသာ ထူပထူပါ ဟောန္တိ၊ ဧကေ နိန္ဒနိန္ဒာ၊ ဧကေ သမသမာ။ ဧဝမေဝံ ထူပထူပဋ္ဌာနေ ပဗ္ဗတာ ဟောန္တိ၊ နိန္ဒနိန္ဒဋ္ဌာနေ သမုဒ္ဓါ၊ သမသမဋ္ဌာနေ ဒိပါတိ။

အထ တေသံ သတ္တာနံ ရသပထဝီ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနံ ကမေန ကေစ္စေ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ ကေစ္စေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဝဏ္ဏဝန္တော ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ အတိမညန္တိ။ တေသံ အတိမာနပစ္စယာ သာပိ ရသပထဝီ အန္တရဓာယတိ။ ဘူမိပဋ္ဌေကော ပါတုဘဝတိ။ အထ နေသံ တေနေဝ နယေန သောပိ အန္တရဓာယတိ။ ပဒါလတာ၊ ပါတုဘဝတိ။ တေနေန နယေန သာပိ အန္တရဓာယတိ။ အကဋ္ဌပါကော သာလိ ပါတုဘဝတိ အကဏော အထုသော သုဒ္ဓေါ သုဂန္ဓော တဏှုလပ္ပလော။

တတော နေသံ ဘာဇနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေ သာလိ ဘာဇနေ ဌပေတွာ ပါသာဏပိဋိယာ ဌပေန္တိ၊ သယမေဝ ဇာလသိခါ ဥဋ္ဌဟိတွာ တံ ပစတိ။ သော ဟောတိ ဩဒနော သုမနဇာတိပုပ္ဖသဒိသော၊ န တဿ သူပေန ဝါ ဗျဉ္ဇနေန ဝါ ကရဏီယံ အတ္ထိ။ ယံ ယံ ရသံ ဘုဉ္ဇိတုကာမာ ဟောန္တိ၊ တံ တံ ရသောဝ ဟောတိ။ တေသံ တံ ဩဋ္ဌာရိကံ အာဟာရံ အာဟာရယတံ တတော ပဘုတိ မုတ္တကရိသံ သဉ္ဇာယတိ။ အထ နေသံ တဿ နိက္ခမနတ္ထာယ ဝဏ္ဏမုခါနိ ပဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပုရိသဿ ပုရိသဘာဝေါ၊ ဣတ္ထိယာပိ ဣတ္ထိဘာဝေါ ပါတုဘဝတိ။

တကြ သုဒ္ဓိ ဣတ္ထိ ပုရိသံ၊ ပုရိသော စ ဣတ္ထိ° အတိဝေလံ ဥပနိဇ္ဈာယတိ။ တေသံ အတိဝေလံ ဥပနိဇ္ဈာယနပစ္စယာ ကာမပရိဋ္ဌာဟော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော မေထုနဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တိ။ တေ အသဒ္ဓမ္မပဋိသေဝနပစ္စယာ ဝိညူဟိ ဂရဟိယ-မာနာ ဝိဟေဋ္ဌိယမာနာ 'ကဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိစ္စာဒနဟေတု အဂါရာနိ ကရောန္တိ။ တေ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသမာနာ အနက္ကမေန အညတရဿ အလသ-ဇာတိကဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ° အာပဇ္ဇန္တာ သန္နိမိ° ကရောန္တိ။ တတော ပဘုတိ ကဏောပိ ထုသောပိ တဏှာလံ ပရိယောနန္တတိ၊ လာယိတဋ္ဌာနမ္ပိ န ပဋိဝိရူဟတိ။

တေ သန္နိပတိတွာ အနတ္တနန္တိ “ပါပကာ ဝတ ဘော ဓမ္မာ သက္ကေသု ပါတုဘူတာ၊ မယံ ဟိ ပုဗ္ဗေမနောမယာ အဟုမ္မာ”တိ အဂ္ဂညသုက္ခေ° ဝုတ္တနယေန ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ တတော မရိယာဒံ ဌပေန္တိ။ အထ အညတရော သက္ကော အညဿ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယတိ။ တံ ဒွိက္ခတ္တံ၊^၂ ပရိဘာသေတွာ တတိယ-ဝါရေ ပါဏိလေဇ္ဈဒဏှောဟိ ပဟရန္တိ။ တေ ဧဝံ အဒိန္နာဒါနဂရဟမုသာဝါဒ-ဒဏှာဒါနေသု ဥပ္ပန္နေသု သန္နိပတိတွာ စိန္တယန္တိ “ယံနုန မယံ ဧကံ သတ္တံ သမ္ပန္နေယျာမ၊ ယော နော သမ္မာ ဒီယိတဗ္ဗံ ဒီယေယျ၊ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟေယျ၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေယျ၊ မယံ ပနဿ သာလိနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒဿာမာ”တိ။

ဧဝံ ကတသန္နိဋ္ဌာနေသု ပန သက္ကေသု ဣမသ္မိ° တာဝ ကပ္ပေ အယမေဝ ဘဂဝါ ဗောဓိသတ္တဘူတော တေန သမယေန တေသု သက္ကေသု အဘိရူပတရော စ ဒဿနိယတရော စ မဟေသက္ခတရော စ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ပဋိဗလော နိဂ္ဂဟ-ပဂ္ဂဟံ ကာတုံ။ တေ တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ယာစိတွာ သမ္ပန္နိ°သု။ သော တေန မဟာဇနေန သမ္ပတောတိ မဟာသမ္ပတော၊ ခေတ္တာနံ အဓိပတိတိ ခတ္တိယော၊ ဓမ္မေန သမေန ပရေ ရဉ္စေတိတိ ရာဇာတိ တိဟိ နာမေဟိ ပညာယိတ္ထ။ ယဉ္ဇိ° လောကေ အတ္တရိယဋ္ဌာနံ၊ ဗောဓိသက္ကောဝ တတ္ထ အာဒိပုရိသောတိ ဧဝံ ဗောဓိသတ္တံ အာဒိ° ကတွာ ခတ္တိယမဏှလေ သဏှိတေ အနုပုဗ္ဗေန ဗြာဟ္မဏာ-ဒယောပိ ဝဏှာ သဏှဟိ°သု။

တတ္ထ° ကပ္ပဝိနာသင်္ကမဟာမေသတော ယာဝ ဇာလုပစ္ဆေဒေါ၊ ဣဒမေကံ အသင်္ချေယျံ သံဝဇ္ဇောတိ ဝုစ္စတိ။

ကပ္ပဝိနာသကဇာလုပစ္ဆေဒတော ယာဝ ကောဠိသတသဟဿစက္ကဝါဠ-
ပရိပူရကော သမ္ပတ္တိမဟာမေဃော၊ ဣဒံ ဒုတိယံ အသင်္ချေယျံ သံဝေဒဋ္ဌာယီတိ
ဝုစ္စတိ။

သမ္ပတ္တိမဟာမေဃတော ယာဝ စန္ဒိမသူရိယပါတုဘာဝေါ၊ နှံ တတိယံ
အသင်္ချေယျံ ဝိဝေဒဋ္ဌာယီတိ ဝုစ္စတိ။

စန္ဒိမသူရိယပါတုဘာဝတော ယာဝ ပုန ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃော၊ ဣဒံ
စတုတ္ထံ အသင်္ချေယျံ ဝိဝေဒဋ္ဌာယီတိ ဝုစ္စတိ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ
ဧကော မဟာကပ္ပေါ ဟောတိ။ ဧဝံ တာဝ အဂ္ဂိနာ ဝိနာသော စ သဏ္ဌဟနဉ္စ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၀၇။ ယသ္မိံ ပန သမယေ ကပ္ပေါ ဥဒကေန နဿတိ၊ အာဒိတောဝ
ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃော ဥဋ္ဌဟိတွာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနောဝ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။
အယံ ပန ဝိသေသော၊ ယထာ တတ္ထ ဒုတိယသူရိယော၊ ဧဝမိမ ကပ္ပဝိနာ-
သကော ခါရုဒကမဟာမေဃော ဝုဋ္ဌာတိ။ သော အာဒိတော သုခုမံ သုခုမံ
ဝဿန္တော အနုက္ကမေန မဟာဓာရာဟိ ကောဠိသတသဟဿစက္ကဝါဠာနံ
ပူရေန္တော ဝဿတိ။ ခါရုဒကေန ဖုဋ္ဌဖုဋ္ဌာ ပထဝီပဗ္ဗတာဒယော ဝိလိယန္တိ၊
ဥဒကံ သမန္တတော ဝါတေဟိ ဓာရိယတိ။ ပထဝီတော ယာဝ ဒုတိယဇ္ဈာန-
ဘူမိံ ဥဒကံ ဂဏှာတိ။ တတ္ထ တယောပိ မြဟ္မလောကေ ဝိလိယာပေတွာ
သုဘကိဏှေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ တံ ယာဝ အဏုမတ္တမ္ဘိ သင်္ခါရဂတံ အတ္ထိ၊ တာဝ
န ဝူပသမ္ပတိ၊ ဥဒကာနုဂတံ ပန သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ အဘိဘဝိတွာ သဟဿ
ဝူပသမ္ပတိ အန္တရဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ ဥပရိ-
အာကာသော ဧကော ဟောတိ မဟန္တကာရောတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တသဒိသံ။ ကေဝလံ
ပနိမ အာဘဿရမြဟ္မလောကံ အာဒိံ ကတွာ လောကော ပါတုဘဝတိ။
သုဘကိဏှတော စ စဝိတွာ အာဘဿရဋ္ဌာနာဒိသု သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

တတ္ထ ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေဃတော ယာဝ ကပ္ပဝိနာသကုဒကူပစ္ဆေဒေါ၊
ဣဒမေကံ အသင်္ချေယျံ။ ဥဒကူပစ္ဆေဒတော ယာဝ သမ္ပတ္တိမဟာမေဃော၊
ဣဒံ ဒုတိယံ အသင်္ချေယျံ။ သမ္ပတ္တိမဟာမေဃတော။ ပ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ
အသင်္ချေယျာနိ ဧကော မဟာကပ္ပေါ ဟောတိ။ ဧဝံ ဥဒကေန ဝိနာသော
စ သဏ္ဌဟနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၀၈၂ ယသ္မိံ သမယေ ကပ္ပေါ ဝါတေန ဝိနဿတိ၊ အာဒိတောဝ ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေသော ဥဋ္ဌဟိတွာတိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော၊ ယထာ တတ္ထ ဒုတိယသုရိယော၊ ဧဝမိမ ကပ္ပဝိနာသ-
နတ္ထံ ဝါတော သမုဋ္ဌာတိ။ သော ပဌမံ ထူလရဇံ ဥဋ္ဌာပေတိ။ တတော သဏ္ဍရဇံ သုခုမဝါလိကံ ထူလဝါလိကံ သက္ကရပါသာဏာဒယောတိ ယာဝ ကူဋ္ဌာဂါရမတ္ထေ ပါသာဏေ ဝိသမုဋ္ဌာနေ ဌိတမဟာရုက္ခေ စ ဥဋ္ဌာပေတိ။
တေ ပထဝိတော နာမဂ္ဂတာ န စ ပုန ပတန္တိ။ တတ္ထေဝ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။

အထာနုက္ကမေန ဟေဋ္ဌာ မဟာပထဝိယာ ဝါတော သမုဋ္ဌဟိတွာ ပထဝိ-
ပရိဝတ္ထေတွာ ဥဋ္ဌံ မူလံ ကတွာ အာကာသေ ခိပတိ။ ယောဇနသတပ္ပမာဏာပိ
ပထဝိပဒေသာ ဒွိယောဇနတိယောဇနစတုယောဇနပဉ္စယောဇနသတပ္ပ-
မာဏာပိ ဘိဇ္ဇိတွာ ဝါတဝေဂေန ခိတ္တာ အာကာသေယေဝ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ
ဟုတွာ အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတမ္ပိ သိနေရပဗ္ဗတမ္ပိ ဝါတော ဥက္ခိပိတွာ
အာကာသေ ခိပတိ။ တေ အညမညံ အဘိဟန္တာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ
ဝိနဿန္တိ။ ဧတေနော ဥပါယေန ဘုမ္မဋ္ဌကဝိမာနာနိ စ အာကာသဋ္ဌကဝိမာနာနိ
စ ဝိနာသေန္တော ဆကာမာဝစရဒေဝလောကေ ဝိနာသေတွာ ကောဋိသတ-
သဟဿစက္ကဝါဠာနိ^၁ ဝိနာသေတိ။ တတ္ထ စက္ကဝါဠာ စက္ကဝါဠေဟိ ဟိမေန္တော
ဟိမဝေန္တေဟိ သိနေရူ သိနေရူဟိ အညမညံ သမာဂန္တာ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏာ ဟုတွာ
ဝိနဿန္တိ။ ပထဝိတော ယာဝ တတိယဇ္ဈာနဘူမိံ ဝါတော ဂဏှာတိ။ တတ္ထ
တယောပိ ဗြဟ္မလောကေ ဝိနာသေတွာ ဝေဟပ္ပလံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ
သဗ္ဗသင်္ခါရဂတံ ဝိနာသေတွာ သယပ္ပိ ဝိနဿတိ။ ဟေဋ္ဌာအာကာသေန သဟ
ဥပရိအာကာသော ဧကော ဟောတိ မဟန္တကာရေတိ သဗ္ဗံ ဝုတ္တသဒိသံ။ ဣမ
ပန သုဘကိဏှဗြဟ္မလောကံ အာဒိံ ကတွာ လောကော ပါတုဘဝတိ၊
ဝေဟပ္ပလတော စ စဝိတွာ သုဘကိဏှဋ္ဌာနာဒိသု သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။

တတ္ထ ကပ္ပဝိနာသကမဟာမေသတော ယာဝ ကပ္ပဝိနာသကဝါတူပစ္ဆေဒေါ၊
ဣဒမေကံ အသင်္ချေယျံ။ ဝါတူပစ္ဆေဒတော ယာဝ သမ္ပတ္တိမဟာမေသော၊ ဣဒံ
ဒုတိယံ အသင်္ချေယျံ။ ပ။ ဣမာနိ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ ဧကော မဟာကပ္ပေါ
ဟောတိ။ ဧဝံ ဝါတေန ဝိနာသော စ သဏ္ဌဟနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၀၉။ ကိံကာရဏာ ဧဝံ လောကော ဝိနဿတိ။ အကုသလမူလ-
ကာရဏာ။ အကုသလမူလေသု ဟိ ဥဿန္တေသု ဧဝံ လောကော ဝိနဿတိ။
သော စ ခေါ ရာဂေ ဥဿန္တတရေ အဂ္ဂိနာ ဝိနဿတိ။ ဒေါသေ ဥဿန္တတရေ
ဥဒကေန ဝိနဿတိ။ ကေမိ ပန ဒေါသေ ဥဿန္တတရေ အဂ္ဂိနာ။ ရာဂေ
ဥဿန္တတရေ ဥဒကေနာတိ ဝဒန္တိ။ မောဟေ ဥဿန္တတရေ ဝါတေန
ဝိနဿတိ။ ဧဝံ ဝိနဿန္တောပိ စ နိရန္တရမေဝ သတ္တဝါရေ အဂ္ဂိနာ ဝိနဿတိ။
အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒကေန။ ပုန သတ္တဝါရေ အဂ္ဂိနာ။ အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဥဒက-
နာတိ ဧဝံ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ ဝါရေ ဝိနဿန္တော သတ္တက္ခတ္တံ ဥဒကေန
ဝိနဿိတွာ ပုန သတ္တဝါရေ အဂ္ဂိနာ နဿတိ။ ဧတ္တာဝတာ တေသဋ္ဌိ ကပ္ပိ
အတိတာ ဟောန္တိ။ ဧတ္တန္တရေ ဥဒကေန နဿနဝါရံ သမ္ပတ္တမ္ပိ ပဋိဗာဟိတွာ
လဒ္ဓေါကာသော ဝါတော ပရိပုဏ္ဏစတုသဋ္ဌိကပ္ပိယုကေ သုဘကိဏ္ဍေ ဝိဇ္ဇ-
သေန္တော လောကံ ဝိနာသေတိ။

၄၁၀။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရန္တောပိ စ ကပ္ပိနုဿရဏကော ဘိက္ခု
ဧတေသု ကပ္ပေသု အနေကေပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ အနေကေပိ
သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇကပ္ပေ အနုဿရတိ။ ကထံ? “အမုတြာသိ”န္တိအာဒိနာ နယေန။

တုတ္ထ အမုတြာသိန္တိ အမုမ္ပိ သံဝဇ္ဇကပ္ပေ အဟံ အမုမ္ပိ ဘဝေ ဝါ ယောနိယာ
ဝါ ဂတိယာ ဝါ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ ဝါ သတ္တာဝါသေ ဝါ သတ္တနိကာယေ ဝါ
အာသိ။ ဧဝံနာမောတိ တိဿော ဝါ ဖုဿော ဝါ။ ဧဝံဂေါဇ္ဈောတိ
ကစ္စာနော ဝါ ကဿပေါ ဝါ။ ဣဒမဿ အတိတဘဝေ အတ္တနော နာမ-
ဂေါတ္တာနုဿရဏဝသေန ဝုတ္တံ။ သစေ ပန တသ္မိံ ကာလေ အတ္တနော ဝဏ္ဏ-
သမ္ပတ္တိံ ဝါ လူပဏီတဇီဝိကဘာဝံ ဝါ သုခဒုက္ခဗဟုလတံ ဝါ အပ္ပါယုက-
ဒိဃာယုကဘာဝံ ဝါ အနုဿရိတုကာမော ဟောတိ။ တမ္ပိ အနုဿရတိယေဝ။
တေနာဟ “ဧဝံဝဏ္ဏော။ ပ။ ဧဝမာယုပရိယန္တော”တိ။

တတ္ထ ဧဝံဝဏ္ဏောတိ ဩဒါတော ဝါ သာမော ဝါ။ ဧဝမာဟာရေတိ
သာလိမံသောဒနာဟာရေ ဝါ ပဝတ္တဖလဘောဇနော ဝါ။ ဧဝံ သုခဒုက္ခ-
ပဋိသံဝေဒီတိ အနေကပ္ပကာရေန ကာယိကစေတသိကာနံ သာမိသနိရာမိသာ-
ဒိပ္ပဘေဒါနံ ဝါ သုခဒုက္ခာနံ ပဋိသံဝေဒီ။ ဧဝမာယုပရိယန္တောတိ ဧဝံ
ဝိသုသတပရိမာဏာယုပရိယန္တော ဝါ စတုရာသီတိကပ္ပသတသဟဿာ-
ယုပရိယန္တော ဝါ။ သော တတော စူတော အမုတြ ဥပပါဒိန္တိ သောဟံ

တတော ဘဝတော ယောနိတော ဂတိတော ဝိညာဏဋ္ဌိတိတော သတ္တာ-
ဝါသတော သတ္တနိကာယတော ဝါ စုတော ပုန အမုကသ္မိ နာမ ဘဝေ
ယောနိယာ ဂတိယာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ သတ္တနိကာယေ ဝါ
ဥဒပါဒိ။ တတြာပါသိန္တိ အထ တတြာပိ ဘဝေ ယောနိယာ ဂတိယာ
ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ သတ္တာဝါသေ သတ္တနိကာယေ ဝါ ပုန အဟောသိ။ ဧဝံ-
နာမောတိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။

အပိစ ယသ္မာ အပုတြာသိန္တိ ဣဒံ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန္တဿ ယာဝဒိစ္ဆကံ
အနုဿရဏံ။ သော တတော စုတောတိ ပဋိနိဝတ္တန္တဿ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ တသ္မာ
“ဣရူပပန္နော”တိ ဣမိဿာ ဣရူပပတ္တိယာ အနန္တရမေဝဿ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ
“အမုတြ ဥဒပါဒိ”န္တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာပါသိန္တိ ဧဝမာဒိ ပနဿ
တတြ ဣမိဿာ ဥပပတ္တိယာ အနန္တရေ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနေ နာမဂေါတ္တာဒိနံ
အနုဿရဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သော တတော စုတော ဣရူပပန္နောတိ သွဟံ
တတော အနန္တရူပပတ္တိဋ္ဌာနတော စုတော ဣဒံ အသုကသ္မိ နာမ ခတ္တိယကုလေ
ဝါ ဗြာဟ္မဏကုလေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တောတိ။ ဣတိတိ ဧဝံ။ သာကာရံ သဥဒ္ဓေသန္တိ
နာမဂေါတ္တဝသေန သဥဒ္ဓေသံ၊ ဝဏ္ဏာဒိဝသေန သာကာရံ။ နာမဂေါတ္တေန
ဟိ သတ္တာ တိဿော ကဿပေါတိ ဥဒ္ဓိသီယတိ။ ဝဏ္ဏာဒိဟိ သာမော
ဩဒါတောတိ နာနတ္တတော ပညာယတိ။ တသ္မာ နာမဂေါတ္တံ ဥဒ္ဓေသော၊
ဣတရေ အာကာရာ။ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသမနုဿရတိတိ ဣဒံ ဥတ္တာ-
နတ္ထမေဝါတိ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသနုဿတိဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စုတူပပါတဉာဏကထာ

၄၁၁။ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏကထာယ စုတူပပါတဉာဏာယာတိ^၁
စုတိယာ စ ဥပပါတေ စ ဉာဏာယ။ ယေန ဉာဏေန သတ္တာနံ စုတိ စ
ဥပပါတော စ ဉာယတိ၊ တဒတ္ထံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စိတ္တံ
အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိတိ ပရိကမ္ဘမိတ္တံ အဘိနိဟရတိ စေဝ အဘိ-
နိန္ဒာမေတိ စ။ သောတိ သော ကတမိတ္တာဘိနိဟာရော ဘိက္ခု။ ဒိဗ္ဗေနာတိ-
အာဒိသု ပန ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒေဝတာနဉ္စိ သုစရိတကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ ပိတ္တသေမှ-
ရဟိရာဒိဟိ အပလိဗုဒ္ဓိ ဥပတ္တိလေသဝိမုတ္တတာယ ဒူရေပိ အာရမ္မဏံ သမ္ပဋိစ္ဆန-
သမတ္ထံ ဒိဗ္ဗံ ပဿာဒစက္ခု ဟောတိ။ ဣဒဗ္ဗာပိ ဝိရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တံ

ဤဏစက္ခု တာဒိသမေဝါတိ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ ဒိဗ္ဗံ။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန ပဋိလဒ္ဓတ္တာ အတ္တနာ စ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန မဟာ-
ဇုတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။ တိရောကုဇာဒိဂတရူပဒဿနေန မဟာဂတိကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗံ။
ဘံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒဿနဋ္ဌေန စက္ခု။ စက္ခုကြိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု။ စုတူပပါတ-
ဒဿနေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓံ။ ယော ဟိ စုတိမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ န
ဥပပါတံ။ သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ဥပပါတမတ္တမေဝ ပဿတိ၊ န
စုတိံ။ သော နဝသတ္တပတုဘာဝဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ ယော ပန တဒုဘယံ
ပဿတိ၊ သော ယသ္မာ ဒုဝိဓေ တံ ဒိဋ္ဌိဂတံ အတိဝတ္တတိ။ တသ္မာဿ တံ
ဒဿနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတု ဟောတိ။ ဥဘယမ္ပိ စေတံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာ ပဿန္တိ။ တေန
ဝုတ္တံ “စုတူပပါတဒဿနေန ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ ဝိသုဒ္ဓံ” ဟိ။

မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိတ္တာ ရူပဒဿနေန အတိက္ကန္တမာနုသကံ၊ မာနုသကံ
ဝါ မံသစက္ခု အတိက္ကန္တတ္တာ အတိက္ကန္တမာနုသကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ဒိဗ္ဗေန
စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန။ သတ္တေ ပဿတိတိ မနုဿာနံ
မံသစက္ခုနာ ဝိယ သတ္တေ ဩလောကေတိ။

စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေတိ ဣတ္ထ စုတိက္ခဏေ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ
ဒဋ္ဌံ န သက္ကာ။ ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ ဣဒါနိ စဝိဿန္တိ၊ တေ စဝမာနာ။
ယေ စ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာ သမ္ပတိနိဗ္ဗတ္တာဝ၊ တေ ဥပပဇ္ဇမာနာတိ အဓိပ္ပေတာ။
တေ ဧဝရူပေ စဝမာနေ စ ဥပပဇ္ဇမာနေ စ ပဿတိတိ ဒဿေတိ။

ဟိနေတိ မောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဟိနာနံ ဇာတိကုလဘောဂါဒိနံ ဝသေန
ဟိဋ္ဌိတေ ဩဟိဋ္ဌိတေ ဩညာတေ အဝညာတေ။ ပဏီတေတိ အမောဟနိဿန္တ-
ယုတ္တတ္တာ တဗ္ဗိပရိတေ။ သုဝဏ္ဏေတိ အဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဣဋ္ဌကန္တမနာပ-
ဝဏ္ဏယုတ္တေ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေတိ ဒေါသနိဿန္တယုတ္တတ္တာ အနိဋ္ဌာကန္တအမနာပဝဏ္ဏ-
ယုတ္တေ။ အနဘိရူပေ ဝိရူပေတိပိ အတ္ထော။ သုဂတေတိ သုဂတိဂတေ။
အလောဘနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဝါ အဓေ မဟဒ္ဓနေ။ ဒုဂ္ဂတေတိ ဒုဂ္ဂတိဂတေ။
လောဘနိဿန္တယုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ အပ္ပန္နပါနေ။

ယထာကမ္မုပဂေတိ ယံ ယံ ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ တေန တေန ဥပဂတေ။ တတ္ထ
ပုရိမေဟိ စဝမာနေတိအာဒိဟိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကြိစ္စံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ပန ပဒေန ယထာ-
ကမ္မုပဂဉာဏကြိစ္စံ။ တဿ စ ဉာဏဿ အယမုပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဣမ ဘိက္ခု ဟေဋ္ဌာ

နိရယာဘိမုခံ အာလောကံ ဝဇေတွာ နေရယိကေ သတ္တေ ပဿတိ မဟာ-
ဒုက္ခမနုဘဝမာနေ။ တံ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။ သော ဧဝံ မနသိကရေတိ
“ကိံ န ခေါ ကမ္မံ ကတွာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တိ”တိ။ အထဿ
ဣဒံ နာမ ကတွာတိ တံကမ္မာရမ္ပဏံ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တထာ ဥပရိဒေဝ-
လောကာဘိမုခံ အာလောကံ ဝဇေတွာ နန္ဒနဝန မိဿကဝန ဖာရသကဝနာဒီသု
သတ္တေ ပဿတိ မဟာသမ္ပတ္တိံ အနုဘဝမာနေ။ တမ္ပိ ဒဿနံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စမေဝ။
သော ဧဝံ မနသိကရေတိ “ကိံ န ခေါ ကမ္မံ ကတွာ ဣမေ သတ္တာ ဧတံ
သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝန္တိ”တိ။ အထဿ ဣဒံ နာမ ကတွာတိ တံကမ္မာရမ္ပဏံ ဉာဏံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ယထာကမ္မုပဂဉာဏံ နာမ။ ဣမဿ ဝိသုံ ပရိကမ္မံ နာမ နတ္ထိ၊
ယထာ စိမဿ၊ ဧဝံ အနာဂတံသဉာဏဿာပိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနေဝ ဟိ
ဣမာနိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ သဟေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။

ကာယဒုစ္စရိတေနာတိအာဒိသု ဒုဋ္ဌ၊^၁ စရိတံ၊ ဒုဋ္ဌ၊^၂ ဝါ စရိတံ ကိလေသပူတိ-
ကတ္တာတိ ဒုစ္စရိတံ။ ကာယေန ဒုစ္စရိတံ၊ ကာယတော ဝါ ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတန္တိ
ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ဣတရေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ သမန္နာဂတာတိ သမဂ္ဂိဘူတာ။
အရိယာနံ ဥပဝါဒကာတိ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ သာဝကာနံ အရိယာနံ အန္တမသော
ဂိဟိသောတာပန္နာနမ္ပိ အနတ္ထကာမာ ဟုတွာ အန္တိမဝတ္ထုနာ ဝါ ဂုဏပရိရံ-
သနေန ဝါ ဥပဝါဒကာ အက္ခောသကာ ဂရဟကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ
နတ္ထိ ဣမေသံ သမဏမဓမ္မော၊ အဿမဏာ ဧတေတိ ဝဒန္တော အန္တိမပတ္ထုနာ
ဥပဝဒတိ။ နတ္ထိ ဣမေသံ ဈာနံ ဝါ ဝိမောက္ခော ဝါ မဂ္ဂေါ ဝါ ဖလံ ဝါတိအာဒိနိ
ဝဒန္တော ဂုဏပရိရံသနဝသေန ဥပဝဒတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ ဇာနံ ဝါ
ဥပဝဒေယျ အဇာနံ ဝါ၊ ဥဘယထာပိ အရိယူပဝါဒေါဝ ဟောတိ။ ဘာရိယံ
ကမ္မံ အာနန္တရိယသဒိသံ သဂ္ဂါဝရဏဉ္စ မဂ္ဂါဝရဏဉ္စ၊ သတေကိစ္ဆံ ပန ဟောတိ။
တဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ ဣဒံ ဝတ္ထု ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အညတရသ္မိံ ကိရ ဂါမေ ဧကော ထေရော စ ဒဟရဘိက္ခု စ ပိဏ္ဍာယ
စရန္တိ။ ဧတ ပဌမသရေယေဝ ဥဠုကံမတ္တံ ဥဏ္ဍယာဂုံ လဘိံသု။ ထေရဿ စ
ကုစ္ဆိဝါတော ရုဇ္ဈတိ။ သော စိန္တေသိ “အယံ ယာဂု မယံ သပ္ပါယာ၊ ယာဝ န
သီတုလာ ဟောတိ၊ တာဝ နံ ပိဝါမိ”တိ။ သော မနုဿေဟိ ဥဗ္ဗာရတ္ထာယ
အာဟဇ္ဇေ ဒါရုခဏ္ဍေ နိသီဒိတွာ ပိဝိ။ ဣတရော တံ ဇိဂစ္ဆန္တော “အတိ-
ဒုဒ္ဓါဘိဘူတော? မဟလ္လကော အမှာကံ လဇ္ဇိတဗ္ဗကံ အကာသီ”တိ အာဟ။

ထေရော ဂါမေ စရိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ဒဟရဘိက္ခု အာဟ “အတ္ထိ တေ အာရသော ဣမသ္မိံ သာသနေ ပတိဋ္ဌာ”တိ။ အာမ ဘန္တေ သောတာပန္နော အဟန္တိ။ တေန ဟာရသောဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဝါယာမံ မာ အကာသိ။ ခိဏာသဝေါ တယာ ဥပဝဒိတောတိ။ သော တံ ခမာပေသိ။ တေနဿ တံ ကမ္ပံ ပါကဘိကံ အဟောသိ။

တသ္မာ ယော အညောပိ အရိယံ ဥပဝဒတိ။ တေန ဂန္ဓာ သစေ အတ္တနာ ဝုဗ္ဗတရော ဟောတိ။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ “အဟံ အာယသ္မန္တံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အဝဏံ၊ တံ မေ ခမာဟိ”တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ နဝကတရော ဟောတိ။ ဝဋ္ဋိတွာ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ “အဟံ ဘန္တေ တုမှေ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အဝဏံ၊ တံ မေ ခမထာ”တိ ခမာပေတဗ္ဗော။ သစေ ဒိသာပက္ကန္တော ဟောတိ။ သယံ ဝါ ဂန္ဓာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိကေ ဝါ ပေသေတွာ ခမာပေတဗ္ဗော။

သစေ စ နာပိ ဂန္ဓာ၊ န ပေသေတုံ သက္ကာ ဟောတိ။ ယေ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု ဝသန္တိ။ တေသံ သန္တိကံ ဂန္ဓာ သစေ နဝကတရော ဟောန္တိ။ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ၊ သစေ ဝုဗ္ဗတရော၊ ဝုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော ပဋိပဇ္ဇိတွာ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အဝဏံ၊ ခမတု မေ သော အာယသ္မာ”တိ ဝတွာ ခမာပေတဗ္ဗံ။ သမ္ဗုဒ္ဓါ အခမန္တေပိ ဧတဒေဝ ကတ္တဗ္ဗံ။

သစေ ဧကစာရိကဘိက္ခု ဟောတိ။ နေဝဿ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ န ဂတဋ္ဌာနံ ပညာယတိ။ ဧကဿ ပဏ္ဍိတဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္ဓာ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ အာယသ္မန္တံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အဝဏံ၊ တံ မေ အနဿရတော ဝိပုဋ္ဌိသာရော ဟောတိ။ ကိံ ကရောမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သော ဝက္ခတိ “တုမှေ မာ စိန္တယိတ္ထ၊ ထေရော တုမှာကံ ခမတိ။ စိတ္တံ ဝုပသမေထာ”တိ။ တေနာပိ အရိယဿ ဂတဒိသာဘိမုခေန အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ခမတူတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ပရိနိဗ္ဗုတော ဟောတိ။ ပရိနိဗ္ဗုတမဉ္ဇဋ္ဌာနံ ဂန္ဓာ ယာဝသိဝထိကံ ဂန္ဓာပိ ခမာပေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတေ နေဝ သဂ္ဂါဝရဏံ၊ န မဂ္ဂါဝရဏံ ဟောတိ။ ပါကတိကမေဝ ဟောတိတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာတိ ဝိပရိတဒဿနာ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္ပသမာဒါနာတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန သမာဒိန္နနာနာဝိကေမ္မာ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမူလကေသု ကာယကမ္မာဒိသု အညောပိ သမာဒပေန္တိ။ ဧတ္ထ စ ဝစီဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေနော အရိယူပဝါဒေ မနောဒုစ္စရိတဂ္ဂဟဏေန စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ သင်္ဂဟိတာယပိ ဣမေသံ ဦးစွံ ပုန

ဝစနံ မဟာသာဝဇ္ဇဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဟာသာဝဇ္ဇော ဟိ အရိယူပဝါဒေါ၊ အာနန္တရိယသဒိသတ္တာ။ ဂုတ္တမ္ပိစေတံ “သေယျထာပိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော သမာဓိသမ္ပန္နော ပညာသမ္ပန္နော ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ အညံ အာရာဓေယျ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ သာရိပုတ္တ ဝဒါမိ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ တံ စိတ္တံ အပ္ပ-ဟာယ တံ ဝိဇ္ဇိံ အပ္ပဋိနိဿန္တိတွာ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော၊ ဧဝံ နိရယေ”တိ^၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော စ မဟာသာဝဇ္ဇတရံ နာမ အညံ နတ္ထိ။ ယထာဟ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ဧကဓမ္မမ္ပိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟာသာဝဇ္ဇံ^၂၊ ယထာယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ”တိ^၃။

ကာယဿ ဘေဒါဟိ ဥပါဒိက္ခက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ။ ပရမ္မရဏာတိ တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိက္ခန္ဓဂဟဏေ။ အထ ဝါ ကာယဿ ဘေဒါဟိ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒါ။ ပရမ္မရဏာတိ စုတိစိတ္တတော ဥဗ္ဗံ။ အပါယန္တိ ဝေမာဒိ သဗ္ဗံ နိရယဝေဝစနမေဝ။

နိရယော ဟိ သဂ္ဂမောက္ခဟေဘုဘူတာ ပုညသမ္ပတာ အယာ အပေတတ္တာ၊ သုခါနံ ဝါ အာယဿ အဘာဝါ အပါယော။ ဒုက္ခဿ ဂတိ ပဋိသရဏန္တိ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒေါသဗဟုလတာယ ဝါ ဒုဋ္ဌေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တာ ဂတိတိ ဒုဂ္ဂတိ။ ဝိဝဿာ နိပတန္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌကာရိနောတိ ဝိနိပါတော။ ဝိနဿန္တာ ဝါ ဧတ္ထ ပတန္တိ သံဘိဇ္ဇမာနဂ်ပစ္စင်္ဂါတိဝိ ဝိနိပါတော။ နတ္ထိ ဧတ္ထ အဿာဒသညိတော အယောတိ နိရယော။

အထ ဝါ အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရစ္ဆာနယောနိံ ဒီပေတိ။ တိရစ္ဆာနယောနိ ဟိ အပါယော သုဂတိတော အပေတတ္တာ၊ န ဒုဂ္ဂတိ မဟေသက္ခာနံ နာဂ-ရာဇာဒီနံ သမ္ဘဝတော။ ဒုဂ္ဂတိဂ္ဂဟဏေန ပေတ္တိဝိသယံ။ သော ဟိ အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ၊ သုဂတိတော အပေတတ္တာ ဒုက္ခဿ စ ဂတိဘူတတ္တာ။ န တု ဝိနိပါတော အသုရသဒိသံ အဝိနိပတိတတ္တာ^၄။ ဝိနိပါတဂ္ဂဟဏေန အသုရ-ကာယံ။ သော ဟိ ယထာဝုတ္တေန အတ္တေန အပါယော စေဝ ဒုဂ္ဂတိ စ သဗ္ဗ-သမုဿယေဟိ စ ဝိနိပတိတတ္တာ^၅ ဝိနိပါတောတိ ဂုစ္စတိ။ နိရယဂ္ဂဟဏေန အဝိစိအာဒိအနေကပ္ပကာရံ နိရယမေဝါတိ။ ဥပပန္နာတိ ဥပဂတာ၊ တတ္ထ အဘိနိဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဂုတ္တဝိပရိယာယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-မ ၁-၁၀၂-ပိဋေ။

၂-မဟာသာဝဇ္ဇတရံ (သဗ္ဗတ္ထ)

၃-အံ ၁-၃၅-ပိဋေ။

၄-အဝိနိပါတတ္တာ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ အဝိနိပါတိတတ္တာ (သျှာ)

၅-ဝိနိပါတတ္တာ (သီ၊ က)၊ ဝိနိပါတိတတ္တာ (သျှာ)

အယံ ပန ဝိသေသော၊ တတ္ထ သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယတိ။ သုဂ္ဂဟဏေန ဒေဝဂတိယေဝ။ တတ္ထ သုန္တရာ ဂတိတိ သုဂတိ။ ရူပါဒီဟိ ဝိသယေဟိ သုဠ အဂ္ဂေါတိ သဂ္ဂေါ။ သော သဗ္ဗောပိ လုဇ္ဈနပလုဇ္ဈနဋ္ဌေန လောကောတိ အယံ ဝစနတ္ထော။

“ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ”တိအာဒိသဗ္ဗံ နိဂမနဝစနံ။ ဧဝံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ။ပ။ ပဿတိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော။

၄၁၂။ ဧဝံ ပဿိတုကာမေန ပန အာဒိကမ္ဘိကေန ကုလပုတ္တေန ကသိဏာရမ္မဏံ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ သဗ္ဗာကာရေန အဘိနိဟာရက္ခမံ ကတွာ “တေဇောကသိဏံ၊ ဩဒါတကသိဏံ၊ အာလောကကသိဏံ”န္တိ ဣမေသု တိသု ကသိဏေသု အညတရံ အာသန္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ဥပစာရဇ္ဈာနဂေါစရံ ကတွာ ဝဓေတွာ ဌပေတဗ္ဗံ။ န တတ္ထ အပ္ပနာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ သစေ ဟိ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ပါဒကဇ္ဈာနနိဿယံ ဟောတိ၊ န ပရိကမ္မနိဿယံ။ ဣမေသု စ ပန တိသု အာလောကကသိဏံယေဝ သေဋ္ဌတရံ။ တသ္မာ တံ ဝါ ဣတရေသံ ဝါ အညတရံ ကသိဏနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေန ဥပ္ပါဒေတွာ ဥပစာရဘူမိယံယေဝ ဌတွာ ဝဓေတဗ္ဗံ။ ဝနနာနယောပိ စဿ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝနိတဋ္ဌာနဿ၊ အန္တောယေဝ ရူပဂတံ ပဿိတဗ္ဗံ။ ရူပဂတံ ပဿတော ပနဿ ပရိကမ္မဿ ဝါရော အတိက္ကမတိ။ တတော အာလောကော အန္တရဓာယတိ။ တသ္မိ အန္တရဟိတေ ရူပဂတဗ္ဗိ န ဒိဿတိ။ အထာနေန ပုနပ္ပုနံ ပါဒကဇ္ဈာနမေဝ ပဝိသိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အာလောကော ဖရိတဗ္ဗော။ ဧဝံ အနုက္ကမေန အာလောကော ထာမဂတော ဟောတိတိ ဧတ္ထ အာလောကော ဟောတုတိ ယတ္ထကံ ဌာနံ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊ တတ္ထ အာလောကော တိဋ္ဌတိယေဝ။ ဒိဝသမ္ဘိ နိသိဒိတွာ ပဿတော ရူပဒဿနံ ဟောတိ။ ရတ္ထိ တိဏုက္ကာယ မဂ္ဂပဋိပန္နော စေတ္ထ ပုရိသော ဩပမ္ပံ။

ဧကော ကိရ ရတ္ထိ တိဏုက္ကာယ မဂ္ဂ ပဋိပဇ္ဇိ။ တဿ သာ တိဏုက္ကာ ဝိဇ္ဈာယိ။ အထဿ သမဝိသမာနိ န ပညာယိသု။ သော တံ တိဏုက္ကံ ဘူမိယံ ခံသိတွာ တိဏုက္ကာ ပုန ဥဇ္ဇာလေသိ။ သာ ပဇ္ဇလိတွာ ပုရိမာလောကတော မဟန္တတရံ အာလောကံ အကာသိ။ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ဝိဇ္ဈာတံ၊ ဥဇ္ဇာလယတော ကမေန သူရိယော ဥဋ္ဌာသိ။ သူရိယေ ဥဋ္ဌိတေ ဥက္ကာယ ကမ္မံ နတ္ထိတိ တံ ဆဇေတွာ ဒိဝသမ္ဘိ အဂမာသိ။ တတ္ထ ဥက္ကာလောကော ဝိယ ပရိကမ္မကာလေ ကသိဏာလောကော။

ဥက္ကာယ ဝိဇ္ဈာတယ သမဝိသမာနံ အဒဿနံ ဝိယ ရူပဂတံ ပဿတော
ပရိကမ္မဿ ဝါရာတိက္ကမေန အာလောကော အန္တရသီလော ရူပဂတာနံ အဒဿနံ။
ဥက္ကာယ ခံသနံ ဝိယ ပုနပျုနံ ပဝေသနံ။ ဥက္ကာယ ပုရိမာသောဏတော
မဟန္တတရာလောကကရဏံ ဝိယ ပုန ပရိကမ္မံ ကရောတော ဗေဒနာရာ-
လောကဇရဏံ။ သူရိယုဋ္ဌာနံ ဝိယ ဓာမဂတာလောကဿ သဿပရိဇ္ဈေနေန
ဌာနံ။ တိဏုက္ကံ ဆဇ္ဇေတွာ ဒိဝသမ္ပိ ဂမနံ ဝိယ ပရိတ္တာသောဂံ ဆဇ္ဇေတွာ
ထာမဂတေနာလောကေန ဒိဝသမ္ပိ ရူပဒဿနံ။

တတ္ထ ယဒါ တဿ ဘိက္ခုနော မံသစက္ခုဿ အနာပါသဂတံ အန္တော-
ကုမ္ဘိဂတံ ဟဒယဝတ္ထုနိဿိတံ ဟေဋ္ဌာပထဝီတလနိဿိတံ ဘိက္ခေကုဋ္ဌမဗ္ဗတ-
ပါကာရဂတံ ပရစက္ကဝါဠဂတန္တိ ဣဒံ ရူပံ ဉာဏစက္ခုဿ အာပါယံ အာပေဋ္ဌတိ။
မံသစက္ခုနာ ဒိဿမာနံ ဝိယ ဟောတိ။ တဒါ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပန္နံ ဟေဋ္ဌာသီတိ
ဝေဒိတမ္ပံ။ တဒေဝ စေတ္ထ ရူပဒဿနသမတ္ထံ၊ န ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိ။

တံ ပနေတံ ပုထုဇ္ဇနဿ ပရိဗန္ဓော^၁ ဟောတိ။ ကသ္မာ? သောဟံ သသ္မာ
ယတ္ထ ယတ္ထ အာလောကော ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာတိ။ တံတံ ပထဝီသမုဋ္ဌယဗ္ဗတေ
ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာပိ ကောလောကံ ဟောတိ။ အထဿ တတ္ထ ဘယာနကာနိ သက္ခ-
ရက္ခသဒိရူပါနိ ပဿတော ဘယံဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေန စိတ္တဝိက္ခေပံ ဗညော ချာန-
ဝိဗ္ဗန္တကော ဟောတိ။ တသ္မာ ရူပဒဿနေ အပ္ပမတ္တေန ဘဒိတမ္ပံ။

တတြာယံ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ဥပ္ပတ္တိက္ကမော။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေတံ နုပမာနမ္ပဏံ
ကတွာ မနောခွါရာဝဇ္ဇနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေ တဒေဝ ရူပံ အာဠေဏံ ကတွာ
စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ ဇေနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သမ္ပံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတမ္ပံ။ ဣဓာပိ
ပုဗ္ဗဘာဂစိတ္တာနိ သဝိတက္ကသဝိစာရာနိ ကာမာဝစရာနိ။ ပရိယောဿာနေ
အတ္ထသာမေကစိတ္တံ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ ရူပါဝစရံ။ တေန သဟဇာတံ ဉာဏံ သဗ္ဗာနံ
စုတူပပါတေ ဉာဏန္တိပိ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏန္တိပိ ဝုစ္စတိတိ။

စုတူပပါတဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပက်ဏ္ဏကကထာ

၄၁၃။ ဣတိ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိဒ္ဓါ၊ ပဉ္စ အဘိညာ အဝေါစ ယာ နာသော။
တာ ဥတွာ တာသု အယံ၊ ပက်ဏ္ဏကကထာပိ ဝိညေဿ။

တောသု ဟိ ယဒေတံ စုတူပပါတဉာဏသင်္ခါတံ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ တဿ အနာဂတံသဉာဏန္တ ယထာကမ္မပဂဉာဏန္တာတိ ဒွေဝိ ပရိဘဏ္ဍဉာဏာနိ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဣမာနိ စ ဒွေ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒီနိ စ ပဉ္စာတိ သတ္တ အဘိညာဉာဏာနိ ဣဒါဂတာနိ။ ဣဒါနိ တေသံ အာရမ္မဏဝိဘာဂေ အသမ္မောဟတ္ထံ—

အာရမ္မဏတ္တိကာ ဝုတ္တာ၊ ယေ စတ္တာရော မဟေသိနာ။

သတ္တန္တမိ ဉာဏာနံ၊ ပဝတ္တိံ တေသု ဒီပယေ။

တတြာယံ ဒီပနာ။ စတ္တာရော ဟိ အာရမ္မဏတ္တိကာ မဟေသိနာ ဝုတ္တာ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိကော၊ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကော၊ အတိတာ-
ရမ္မဏတ္တိကော၊ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏတ္တိကောတိ^၁။

၄၁၄။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန သတ္တသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ ကထံ? တဉ္စိ ယဒါ
ကာယံ စိတ္တသန္တိသိတံ ကတွာ အဒိဿမာနေန ကာယေန ဂန္တုကာမော
စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာမေတိ၊ မဟဂ္ဂတစိတ္တေ သမောဒဟတိ သမာရော-
ပေတိ၊ တဒါ ဥပယောဂလဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ဟောတိတိ ကတွာ ရူပကာယာရမ္မဏ-
တော ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ယဒါ စိတ္တံ ကာယသန္တိသိတံ ကတွာ ဒိဿ-
မာနေန ကာယေန ဂန္တုကာမော ကာယဝသေန စိတ္တံ ပရိဏာမေတိ၊
ပါဒကဇ္ဈာနစိတ္တံ ရူပကာယေ သမောဒဟတိ သမာရောပေတိ၊ တဒါ
ဥပယောဂလဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ဟောတိတိ ကတွာ မဟဂ္ဂတစိတ္တာရမ္မဏတော
မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ ဟောတိ။

ယသ္မာ ပန တဒေဝ စိတ္တံ အတိတံ နိရုဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ တသ္မာ
အတိတာရမ္မဏံ ဟောတိ။ မဟာဓာတုနိဓာနေ မဟာကဿပတ္တေရာဒီနံ ဝိယ
အနာဂတံ အဓိဋ္ဌဟန္တာနံ အနာဂတာရမ္မဏံ ဟောတိ။ မဟာကဿပတ္တေရော
ကိရ မဟာဓာတုနိဓာနံ ကရေန္တော “အနာဂတေ အဋ္ဌာရသဝဿာမိကာနိ
ဒွေဝဿသတာနိ ဣမေ ဂန္ဓာ မာ သုဿိံသု၊ ပုပ္ဖါနိ မာ မိလယိံသု၊ ဒီပါ
မာ နိဗ္ဗာယိံသု”တိ အဓိဋ္ဌဟိ^၂။ သဗ္ဗံ တထေဝ အဟောသိ။ အဿရုတ္တတ္တေရော
ဝတ္တနိယသေနာသနေ ဘိက္ခုသံဃံ သုက္ခဘတ္တံ ဘုဒ္ဓမာနံ ဒိသ္မာ ဥဒကသောဏ္ဍိံ^၃
ဒိဝသေ ဒိဝသေ ပုရောဘတ္တေ ဒဓိရသံ ဟောတူတိ အဓိဋ္ဌာသိ။ ပုရောဘတ္တေ
ဂဟိတံ ဒဓိရသံ ဟောတိ။ ပစ္ဆာဘတ္တေ ပါကတိကဥဒကမေဝ^၄။ ကာယံ ပန

၁-သတ္တန္တမိဉာဏာနံ (သု၊ ဣ)

၂-ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၂၀၄-ပိဋ္ဌေ၊ အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၄၄-ပိဋ္ဌေပိ။

၂-အဘိ ၁-၂-၃-ပိဋ္ဌေသု။

၄-အဘိ-ဋ္ဌ ၁-၄၄၄-ပိဋ္ဌေ။

စိတ္တသန္တိသိတံ ကတွာ အဒိဿမာနေန ကာယေန ဂမနကာလေ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ဟောတိ။

ကာယဝသေန စိတ္တံ၊ စိတ္တဝသေန ဝါ ကာယံ ပရိဏာမနကာလေ အတ္တနော ကုမာရကဏ္ဍာဒိနိမ္မာနကာလေ စ သကာယစိတ္တာနံ အာရမ္မဏကရဏတော အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဟညိအဿာဒိဿနကာလေ ပန ဗဟိဒ္ဓါ-ရမ္မဏန္တိ ဒဝံ တာဝ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ သတ္တသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိ-တဗ္ဗာ။

၄၁၅။ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဉာဏံ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန စတူသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တကိ။ ကထံ? တဉ္စိ ယသ္မာ သဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ သဒ္ဓေါ စ ပရိတ္တော၊ တသ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနံ-ယေဝ ပန သဒ္ဓိ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တနတော ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ဟောတိ။ တံ အတ္တနော ကုမ္ဘိသဒ္ဓသဝနကာလေ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ။ ပရေသံ သဒ္ဓသဝန-ကာလေ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏန္တိ ဧဝံ ဒိဗ္ဗသောတဓာတုဉာဏဿ စတူသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၁၆။ စေတောပရိယဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂအတိတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန္နဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တကိ။ ကထံ? တဉ္စိ ပရေသံ ကာမာဝစရစိတ္တဇာနနကာလေ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ရူပါဝစရအရူပါဝစရ-စိတ္တဇာနနကာလေ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ ဟောတိ။ မဂ္ဂဖလဇာနနကာလေ အပ္ပ-မာဏာရမ္မဏံ ဟောတိ။

ဧတ္ထ စ ပုထုဇ္ဇနော သောတာပန္နဿ စိတ္တံ န ဇာနာတိ။ သောတာပန္နော ဝါ သကဒါဂါမိဿာတိ ဧဝံ ယာဝ အရဟတော နေတဗ္ဗံ။ အရဟာ ပန သဗ္ဗေသံ စိတ္တံ ဇာနာတိ။ အညောပိ စ ဥပရိမော ဟေဋ္ဌိမဿာတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ မဂ္ဂစိတ္တာရမ္မဏကာလေ မဂ္ဂါရမ္မဏံ ဟောတိ။ ယဒါ ပန အတိတေ သတ္တဒိဝသဟန္တရေ စ အနာဂတေ သတ္တဒိဝသဟန္တရေ စ ပရေသံ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ တဒါ အတိတာရမ္မဏံ အနာဂတာရမ္မဏဉ္စ ဟောတိ။

ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ တိဝိဓံ ခဏပစ္စုပ္ပန္နံ သန္တတိ-ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ။ တတ္ထ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဘဂ်ပုတ္တံ ခဏပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဧကဒ္ဓေသန္တတိ-ဝါရပရိယာပန္နံ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ။ တတ္ထ အန္တကာရေ နိသိဒ္ဓိတွာ အာလောက-ဋ္ဌာနံ ဂတဿ န တာဝ အာရမ္မဏံ ပါကဋ် ဟောတိ၊ ယာဝ ပန တံ ပါကဋ်

ဟောတိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ဧကဒ္ဒေသန္တတိဝါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာလောကဋ္ဌာနေ
ဝိစရိတွာ ဩဝရကံ ပဝိဋ္ဌဿာပိ န တာဝ သဟဿာ ရူပံ ပါကဋံ ဟောတိ၊
ယာဝ ပန တံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ ဧတ္ထန္တရေ ဧကဒ္ဒေသန္တတိဝါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဒူရေ ဌတွာ ပန ရဇကောနံ ဟတ္ထဝိကာရံ၊ ဃဏှိဘေရိအာကောဠနဝိကာရဉ္စ
ဒိဿာပိ န တာဝ သဒ္ဓံ သုဏာတိ၊ ယာဝ ပန တံ သုဏာတိ၊ တေသ္မိမ္ပိ၊
အန္တရေ ဧကဒ္ဒေသန္တတိဝါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ တာဝ မဇ္ဈိမဘာဏကာ။

သံယုတ္တဘာဏကာ ပန ရူပသန္တတိ အရူပသန္တတိတိ ဒွေ သန္တတိယော
ဝတွာ ဥဒကံ အက္ကမိတွာ ဂတဿ ယာဝ တီရေ အက္ကန္တဥဒကလေခါ န
ဝိပ္ပသီဒတိ၊ အဗ္ဗါနတော အာဂတဿ ယာဝ ကာယေ ဥသုမဘာဝေါ န
ဝူပသမ္ပတိ၊ အာတပါ အာဂန္တော ဂစ္ဆံ ပဝိဋ္ဌဿ ယာဝ အန္တကာရဘာဝေါ န
ဝိဂစ္ဆတိ၊ အန္တောဂဗ္ဗေ ကမ္မဋ္ဌာနံ မနသိ ကရိတွာ ဒိဝါ ဝါတပါနံ ဝိစရိတွာ
ဩလောကေန္တဿ ယာဝ အက္ခိနံ ဖန္တနဘာဝေါ န ဝူပသမ္ပတိ၊ အယံ ရူပသန္တတိ
နာမ။ ဒွေ တယော ဇဝနဝါရာ အရူပသန္တတိ နာမာတိ ဝတွာ တဒုဘယမ္ပိ
သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ နာမာတိ ဝဒန္တိ။

ကောဘဝပရိစ္ဆိန္နံ ပန အဗ္ဗါပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ။ ယံ သန္ဓာယ ဘဒ္ဒေကံရက္ခသုတ္တေ
“ယော စာဝုသော မနော ယေ စ ဓမ္မော ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ
ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂပ္ပုဋ်ဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပုဋ်ဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ
တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟိရတိ”တိ? ဝုတ္တံ။
သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေတ္ထ အဋ္ဌကထာသု အာဂတံ။ အဗ္ဗါပစ္စုပ္ပန္နံ သုတ္တေ။

တတ္ထ ကေမိ ခဏပစ္စုပ္ပန္နံ စိတ္တံ စေတောပရိယဉာဏဿ အာရမ္မဏံ
ဟောတိတိ ဝဒန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? ယသ္မာ ဣဒ္ဓိမတော စ ပရဿ စ ကေက္ခဏေ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဣဒဉ္စ နေသံ ဩပမ္ပံ၊ ယထာ အာကာသေ ခိတ္တေ ပုပ္ဖမုဋ်မိ
အဝဿံ ဧကံ ပုပ္ဖံ ကေဿ ဝဏ္ဏေန ဝဏ္ဏံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ဧဝံ ပရဿ စိတ္တံ
ဇာနိဿာမီတိ ရာသိဝသေန မဟာဇနဿ စိတ္တေ အာဝဇ္ဇိတေ အဝဿံ
ကေဿံ စိတ္တံ ဧကေန စိတ္တေန ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဝါ ဌိတိက္ခဏေ ဝါ ဘင်္ဂက္ခဏေ
ဝါ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ။ တံ ပန ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ အာဝဇ္ဇန္တော ယေန
စ စိတ္တေန အာဝဇ္ဇတိ၊ ယေန စ ဇာနာတိ။ တေသံ ဦးနံ သဟ ဌာနာဘာဝတော
အာဝဇ္ဇနဇဝနာနဉ္စ အနိဋ္ဌဋ္ဌာနေ နာနာရမ္မဏဘာဝပ္ပတ္တိဒေါသတော အယုတ္တန္တိ
အဋ္ဌကထာသု ပဋိက္ခိတ္တံ။

သန္တတိပစ္စုပ္ပန် ပန အပ္ပါပစ္စုပ္ပန် အာရမ္မဏံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗျံ။ ဘတ္တယံ ဝတ္တမာနဇဝနဝိသိတော အတိတာနာဂဟဝသေန ဝိတ္တိဇဝနဝိသိပဋိ - ဘဏေကာလေ ပရဿ ဖိတ္တံ။ တံ သဗ္ဗေ သန္တတိပစ္စုပ္ပန် နာမ။ “အပ္ပါပစ္စုပ္ပန် ပန ဇဝနဝါရေန ဒီပေတဗ္ဗ” နှိ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တံ သုဠ ဝုတ္တံ။

တကြာယံ ဒီပနာ၊ ဣဒ္ဓိမာ ပရဿ ဖိတ္တံ ဇာနိတုကာမော အာဝဇ္ဇတိ။ အာဝဇ္ဇနံ ခဏပစ္စုပ္ပန် အာရမ္မဏံ ကတွာ တေနော သဟ နိရုဇ္ဈတိ။ တတော ခဏာနိ ပဉ္စ ဝါ ဇဝနာနိ။ ယေသံ ပစ္ဆိမံ ဣဒ္ဓိဖိတ္တံ။ သေသာနိ ကာမာဝစရနိ။ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ တဒေဝ နိရုဇ္ဈံ ဖိတ္တမာရမ္မဏံ ဟောတိ။ န စ တာနိ နာနာဇ္ဇေကာနိ ဟောန္တိ။ အပ္ပါဝသေန ပစ္စုပ္ပန်အာရမ္မဏတ္တာ။ ကောရမ္မဏတ္ထေဝိ စ ဣဒ္ဓိ ဩမေဝ ပရဿ ဖိတ္တံ ဇာနာတိ။ န ဣတရာနိ။ ယထာ စက္ခုဒွါရေ စက္ခုဋ္ဌာနာမေဝ ရူပံ ပဿတိ။ န ဣတရာနိတိ။ ဣတိ ဣဒံ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဿ စေတ အပ္ပါပစ္စုပ္ပန်ဿ စ ဝသေန ပစ္စုပ္ပန်အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ယသ္မာ ဝါ သန္တတိ - ပစ္စုပ္ပန် အပ္ပါပစ္စုပ္ပန်ဌေယေဝ ပတတိ။ တသ္မာ အပ္ပါပစ္စုပ္ပန်ဝသေနေဝေတံ ပစ္စုပ္ပန်အာရမ္မဏန္တိ ဝေဒိတဗျံ။ ပရဿ ဖိတ္တာရမ္မဏတ္တာယေဝ ပန ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ ဟောတီတိ ဧဝံ စေတောပရိယဉာဏဿ အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗျံ။

၄၁၇။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂအတိတအတ္ထတ္တဗဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ ကဏံ ? တဋ္ဌိ ကာမာဝစရက္ခန္ဓာနုဿရဏကာလေ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ရူပါဝေဇျ-ဗျူပါဝေရက္ခန္ဓာနုဿရဏကာလေ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ။ အတိတေ အတ္တနာ ပဇေယဟိ ဝဘာဝိတမဂ္ဂံ သမ္ဘိကတဖလဉ္စ အနုဿရဏကာလေ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ။ ဘာဝိတမဂ္ဂမေဝ အနုဿရဏကာလေ မဂ္ဂါရမ္မဏံ။ နိယမတော ပနော အတိတာရမ္မဏမေဝ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ စေတောပရိယဉာဏယထာကမ္မပဂဉာဏာနိပိ အဘိတာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။ အထ ခေါ တေသံ စေတောပရိယဉာဏဿ သတ္တဒိဝသတ္တနုဇ္ဈာတိတံ ဖိတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ။ တဉ္စိ အညံ ခန္ဓ ဝါ ခန္ဓပဋိပဋ္ဌ ဝါ န ဇာနာတိ။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဖိတ္တာရမ္မဏတ္တာ ပန ပရိယာယတော မဂ္ဂါရမ္မဏန္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာကမ္မပဂဉာဏဿ စ အတိတံ စေတနာမတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏဿ ပန အတိတာ ခန္ဓာ ခန္ဓပဋိပဋ္ဌ ကိဉ္စိ အနာရမ္မဏံ နာမ

နတ္ထိ။ တဉ္စိ အတိတက္ခန္ဓခန္ဓပုဂ္ဂိုလ်သေသု ခမ္မေသု သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကံ^၁ ဟောတိတိ အယံ ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော^၂။ အယမေတ္ထ အဋ္ဌကထာနယော။ ယသ္မာ ပန “ကုသလာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဗျေဏဿ စေတောပရိယဉာဏဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏဿ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ အနာဂတံသဉာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၃ ပဋ္ဌာနေ ဂုတ္တံ။ တသ္မာ စတ္တာရောပိ ခန္ဓာ စေတောပရိယဉာဏယထာကမ္မုပဂဉာဏာနံ အာရမ္မဏာ ဟောန္တိ။ တတြာပိ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ ကုသလာကုသလာ ဧဝိတိ။

အတ္တနော ခန္ဓာနဿရဏကာလေ ပနေတံ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ။ ပရဿ ခန္ဓာနဿရဏကာလေ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ။ “အတိတေ ဝိပဿီ ဘဂဝါ အဟောသိ။ တဿ မာတာ ဗန္ဓုမတိ၊ ပိတာ ဗန္ဓုမာ”တိအာဠိနာ^၄ နယေန နာမဂေါတ္တ-ပထဝိနိမိတ္တာဒိအနဿရဏကာလေ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ ဟောတိ။ နာမဂေါတ္တန္တိ စေတ္ထ ခန္ဓုပနိဗန္ဓော သမ္ပုတိသိဒ္ဓေါ ပျဉ္စနတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ပျဉ္စနံ။ ပျဉ္စနဉ္စိ သဒ္ဓါယတနသင်္ဂဟိတတ္တာ ပရိတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဟ “နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ ပရိတ္တာရမ္မဏာ”တိ^၅။ အယမေတ္ထ အမှာကံ ခန္တိ။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏဿ အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၁၈။ **ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ** ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန္နအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဝသေန စတုသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တကိ။ ကထံ? တဉ္စိ ယသ္မာ ရူပံ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ ရူပဉ္စ ပရိတ္တံ၊ တသ္မာ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ စ ရူပေ ပဝတ္တတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ။ အတ္တနော ကုတ္တိဂတာဒိရူပဒဿနကာလေ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ။ ပရဿ ရူပဒဿနကာလေ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏန္တိ ဧဝံ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ စတုသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၁၉။ **အနာဂတံသဉာဏံ** ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏမဂ္ဂအနာဂတအဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓါနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဝသေန အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တကိ။ ကထံ? တဉ္စိ “အယံ အနာဂတေ ကာမာဝစရေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဇာနနကာလေ ပရိတ္တာ-ရမ္မဏံ ဟောတိ။ “ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ဝါ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဇာနနကာလေ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ။ “မဂ္ဂံ ဘာဝေဿတိ၊ ဖလံ သန္တိကရိဿတိ”တိ ဇာနနကာလေ အပ္ပမာဏာရမ္မဏံ။ “မဂ္ဂံ ဘာဝေဿတိ”စွေဝ ဇာနနကာလေ မဂ္ဂါရမ္မဏံ။ နိယမတော ပန တံ အနာဂတာရမ္မဏမေဝ။

၁-.....သမာနဂတိကံ (သျှာ)၊သမဂတိကံ (ဇု)

၃-အဘိ ၈-၁၃၃-ပိဋေ။

၄-ဒိ ၂-၆-ပိဋေ။

၂-ဝေဒိတဗ္ဗောတိ (သျှာ)

၅-အဘိ ၂-၃၂၀-ပိဋေ။

တတ္ထိ ကိဉ္ဇာပိ စေတောပရိယဉာဏမ္ပိ အနာဂတံရမ္မဏံ ဟောတိ။ အထ ခေါ တဿ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရာနာဂတံ စိတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ။ တဉ္စိ အညံ ခန္ဓံ ဝါ ခန္ဓပဋိဗ္ဗံ ဝါ န ဇာနာတိ။ အနာဂတံသညဏဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏေ ဝုတ္တနယေန အနာဂတေ အနာရမ္မဏံ နာမ နတ္ထိ။ “အဟံ အမုတြ နိဗ္ဗတ္တိဿာမိ”တိ ဇာနနကာလေ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ။ “အသုကော အမုတြ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ”တိ ဇာနနကာလေ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ။ “အနာဂတေ မေတ္တေယျော ဘဂဝါ ဥပ္ပုဇ္ဈိဿတိ။ သုဗြဟ္မာ နာမဿ ဗြာဟ္မဏော ဝိတာ ဘဝိဿတိ။ ဗြဟ္မဝတိ နာမ ဗြာဟ္မဏီ မာတာ”တိအာဒိနာ” ပန နယေန နာမဂေါတ္တဇာန- နကာလေ ပုဗ္ဗေနိဝါသညဏေ ဥတ္တနယေနေဝ န ဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ ဟောတိတိ ဧဝံ အနာဂတံသညဏဿ အဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ပေဒိတဗ္ဗာ။

၄၂၀။ ယထာကမ္မုပဂဉာဏံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအတိတအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏ- ဝသေန ပဉ္စသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ ကထံ? တဉ္စိ ကာမာဝစရကမ္မဇာန- နကာလေ ပရိတ္တာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကမ္မဇာနနကာလေ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏံ။ အတိတမေဝ ဇာနာတိတိ အတိတာရမ္မဏံ။ အတ္တနော ကဉ္စ ဇာနနကာလေ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏံ။ ပရဿ ကမ္မံ ဇာနနကာလေ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဧဝံ ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ ပဉ္စသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိ ပေဒိတဗ္ဗာ။ ယဉ္စေတ္ထ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏဉ္စေဝ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏဉ္စာတိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကာလေန အဇ္ဈတ္တံ ကာလေန ဗဟိဒ္ဓါ ဇာနနကာလေ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏမ္ပိ ဟောတိယေဝါတိ။

ဣတိ သာဓုဇေနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

အဘိညာနိဒ္ဒေသော နာမ တေရသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၄-ခန္ဓနိဒ္ဒေသ

ပညာကဏ္ဍ

၄၂၁။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ဧဝံ အဘိညာဝသေန အဓိဂတာနိသံသာယ ထိရ-
တရာယ သမာဓိဘာဝနာယ သမန္တာဂတေန ဘိက္ခုနာ သီလေ ပတိဋ္ဌာယ
နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တသီသေန နိဗ္ဗိဋ္ဌော သမာဓိ
သဗ္ဗာကာရေန ဘာဝိတော ဟောတိ။

တဒနန္တရာ^၁ ပန ပညာ ဘာဝေဟဗ္ဗာ။ သာ ဇ အတိသင်္ခေပဒေသိတတ္တာ
ဝိညာကုမ္ပိ တာဝ န သုကရာ၊ ပဂေဝ ဘာဝေတုံ။ တသ္မာ တဿာ ဝိတ္ထာရံ
ဘာဝနာနယဉ္စ ဒဿေတုံ ဣဒံ ပညာကမ္ပံ ဟောတိ။

ကာ ပညာ၊ ကေနဋ္ဌေန ပညာ၊ ကာနဿာ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်
ပဒဋ္ဌာနာနိ၊ ကတိဝိဓာ ပညာ၊ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ ပညာဘာဝနာယ ကော
အာနိသံသောတိ။

၄၂၂။ တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကာ ပညာတိ ပညာ ဗဟုဝိဓာ နာနပ္ပကာရာ။
တံ သဗ္ဗံ ဝိဘာဝယိတုံ အာရမ္ဘမာနံ ဝိဿဇ္ဇနံ အဓိပ္ပေတဉ္စေဝ အတ္ထံ န
သာဓေယျ၊ ဥတ္တရိ စ ဝိက္ခေပါယ သံဝတ္ထေယျ၊ တသ္မာ ဣဓ အဓိပ္ပေတမေပ
သန္ဓာယ ဝဒါမ။ ကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တံ ဝိပဿနာဉာဏံ ပညာ။

၄၂၃။ ကေနဋ္ဌေန ပညာတိ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ ကိမိဒံ ပဇာနနံ နာမ?
သဉ္ဇာနနဝိဇာနနာကာရဝိသိဋ္ဌံ နာနပ္ပကာရတော ဇာနနံ။ သညာဝိညာဏ-
ပညာနံ ဟိ သမာနေပိ ဇာနနဘာဝေ၊ သညာ “နီလံ ဝီတက”န္တိ အာရမ္မဏ-
သဉ္ဇာနနမတ္တမေဝ ဟောတိ။ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ လက္ခဏပဋိဝေဓံ
ပါပေတုံ န သက္ကောတိ။ ဝိညာဏံ “နီလံ ဝီတက”န္တိ အာရမ္မဏဉ္စ ဇာနာတိ၊
လက္ခဏပဋိဝေဓဉ္စ ပါပေတိ။ ဥဿက္ကိတွာ ပန မဂ္ဂပါတုဘာဝံ ပါပေတုံ န
သက္ကောတိ။ ပညာ ဝုတ္တနယဝသေန အာရမ္မဏဉ္စ ဇာနာတိ၊ လက္ခဏပဋိဝေဓဉ္စ
ပါပေတိ၊ ဥဿက္ကိတွာ မဂ္ဂပါတုဘာဝဉ္စ ပါပေတိ။

ယထာ ဟိ ဟေရညိကဗလကေ ဌဝိတံ ကဟာပဏရာသိ^၂ ဧကော အဇာတ-
ဗုဒ္ဓိဒါရကော၊ ဧကော ဂါမိကပုရိသော၊ ဧကော ဟေရညိကောတိ တိသု ဇနေသု

ပဿမာနေသု အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကော ကဟာပဏာနံ စိတ္တဝိစိတ္တဒီဃစတုရဿ-
 ပရိမဏ္ဍလဘာဝမတ္တမေဝ ဇာနာတိ။ “ဣဒံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ
 ရတနသမ္ပတ”န္တိ န ဇာနာတိ။ ဂါမိကပုရိသော စိတ္တဝိစိတ္တာဒိဘာဝံ ဇာနာတိ။
 “ဣဒံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ရတနသမ္ပတ”န္တိ စ။ “အယံ ဆေကော၊
 အယံ ကူဇော၊ အယံ အဗ္ဗဿာရော”တိ ဣမံ ပန ဝိဘာဂံ န ဇာနာတိ။
 ဟေရညိကော သဗ္ဗေပိ တေ ပကာရေ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တော စ ကဟာပဏံ
 ဩလောကေတွာပိ ဇာနာတိ။ အာကောဂ္ဂိတဿ သဒ္ဓိံ သုတွာပိ၊ ဂန္ဓိ
 ဃာယိတွာပိ၊ ရသံ သာယိတွာပိ၊ ဟတ္ထေန ဓာရယိတွာပိ၊ အသုကသ္မိံ နာမ
 ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ နဂရေ ဝါ ပဗ္ဗဟေ ဝါ နဒီတိရေ ဝါ၊ ကတောတိပိ၊
 အသုကာစရိယေန ကတောတိပိ ဇာနာတိ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သညာ ဟိ အဇာတဗုဒ္ဓိနော ဒါရကဿ ကဟာပဏဒဿနံ ဝိယ ဟောတိ။
 နီလာဒိဝသေန အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနာကာရမတ္တဂဟဏတော။ ဝိညာဏံ
 ဂါမိကဿ ပုရိသဿ ကဟာပဏဒဿနမိဝ ဟောတိ။ နီလာဒိဝသေန
 အာရမ္မဏာကာရဂဟဏတော၊ ဥဒ္ဓိပိ စ လက္ခဏပဋိဝေဓသမ္ဘာပနတော။
 ပညာ ဟေရညိကဿ ကဟာပဏဒဿနမိဝ ဟောတိ။ နီလာဒိဝသေန အာရမ္မ-
 ဏာကာရံ ဂဟေတွာ၊ လက္ခဏပဋိဝေဓေ ပါပေတွာ၊ တတော ဥဒ္ဓမ္မိ မဂ္ဂပါတု-
 ဘာဝပါပနတော။ တသ္မာ ယဒေတံ သဉ္ဇာနနဝိဇာနနာကာရဝိသိဋ္ဌံ နာနပ္ပ-
 ကာရတော ဇာနနံ။ ဣဒံ ပဇာနနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဟိ ဧတံ ဝုတ္တံ
 “ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ”တိ။

သာ ပနေသာ ယတ္ထ သညာဝိညာဏာနိ၊ န တတ္ထ ဧကံသေန ဟောတိ။
 ယဒါ ပန ဟောတိ၊ တဒါ အဝိနိဗ္ဗုတ္တာ တေဟိ ဓမ္မေဟိ “အယံ သညာ၊ ဣဒံ
 ဝိညာဏံ၊ အယံ ပညာ”တိ ဝိနိဗ္ဗုဋ္ဌိတွာ အလဗ္ဘနေယျနာနတ္တာ သုခုမာ ဒုဒ္ဓသာ။
 တေနာဟ အာယသ္မာ နာဂသေနော “ဒုက္ကရံ မဟာရာဇ ဘဂဝတာ ကတ”န္တိ။
 ကိံ ဘန္တေ နာဂသေန ဘဂဝတာ ဒုက္ကရံ ကတန္တိ။ “ဒုက္ကရံ မဟာရာဇ
 ဘဂဝတာ ကတံ ယံ အရူပီနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဧကာရမ္မဏေ ပဝတ္တ-
 မာနာနံ ဝဝတ္တာနံ အက္ခာတံ အယံ ဖဿော၊ အယံ ဝေဒနာ၊ အယံ သညာ၊
 အယံ စေတနာ၊ ဣဒံ စိတ္တ”န္တိ။

၄၂၄။ ကာနဿာ လက္ခဏာရသပစ္စုပ္ပန်ပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ ပန ဓမ္မသဘာဝပဋိဝေဓလက္ခဏာ ပညာ၊ ဓမ္မာနံ သဘာဝပဋိစ္ဆာဒကမောဟန္တကာရိဒ္ဓိသနရသာ၊ အသမ္မောဟပစ္စုပ္ပန်ပဋ္ဌာနာ။ “သမာဟိတော ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ”တိ ဝစနတော ပန သမာဓိ တဿာ ပဒဋ္ဌာနံ။

ပညာပဘေဒကထာ

၄၂၅။ ကတိဝိဓော ပညာတိ ဓမ္မသဘာဝပဋိဝေဓလက္ခဏေန တာဝ ကေဝိဓာ။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓော။ တထာ သာသဝါနာသဝါဒိဝသေန၊ နာမရူပဝဝတ္ထာပနဝသေန၊ သောမနဿုပေက္ခာသဟဂတဝသေန၊ ဒဿနဘာဝနာဘူမိဝသေန စ။ တိဝိဓော စိန္တာသုတဘာဝနာမယဝသေန။ တထာ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတအပ္ပမာဏာရမ္မဏဝသေန၊ အာယာပါယဥပါယကောသလ္လဝသေန၊ အဇ္ဈတ္တာဘိနိဝေသာဒိဝသေန စ။ စတုဗ္ဗိဓော စတုသု သစ္စေသု ဉာဏဝသေန စတုပဋိသမ္ဘိဒါဝသေန စာတိ။

၄၂၆။ တတ္ထကေဝိဓကောဋ္ဌာသော ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။ ဒုဝိဓကောဋ္ဌာသေ လောကီယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ လောကီယာ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ လောကုတ္တရာတိ ဧဝံ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဒုဝိဓော။

ဒုတိယဒုကေ အာသဝါနံ အာရမ္မဏဘူတာ သာသဝါ။ တေသံ အနာရမ္မဏာ အနာသဝါ။ အတ္တတော ပနေသာ လောကီယလောကုတ္တရာဝ ဟောတိ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ သာသဝါ။ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တာ အနာသဝါတိအာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ သာသဝါနာသဝါဒိဝသေန ဒုဝိဓော။

တတိယဒုကေ ယာ ဝိပဿနံ အာရဘိတုကာမဿ စတုန္တံ အရူပက္ခန္ဓာနံ ဝဝတ္ထာပနေ ပညာ၊ အယံ နာမဝဝတ္ထာပနပညာ။ ယာ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝဝတ္ထာပနေ ပညာ၊ အယံ ရူပဝဝတ္ထာပနပညာတိ ဧဝံ နာမရူပဝဝတ္ထာပနဝသေန ဒုဝိဓော။

စတုတ္ထဒုကေ ဦးသု ကာမာဝစရကုသလစိတ္တေသု သောဠသသု စ ပဉ္စကနယေန စတုက္ကဇ္ဈာနိကေသု မဂ္ဂစိတ္တေသု ပညာ သောမနဿသဟဂတာ။ ဦးသု ကာမာဝစရကုသလစိတ္တေသု စတုသု စ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကေသု မဂ္ဂစိတ္တေသု ပညာ ဥပေက္ခာသဟဂတာတိ ဧဝံ သောမနဿုပေက္ခာသဟဂတဝသေန ဒုဝိဓော။

ပဉ္စမဒုကေပဌမမဂ္ဂပညာ ဒဿနဘူမိ။ အဝသေသမဂ္ဂတ္တယပညာ ဘာဝနာ-
ဘူမိတိ ဧဝံ ဒဿနဘာဝနာဘူမိဝသေန ဒုပိဓာ။

၄၂၇။ **တိကေသု** ပဌမတ္ထိကေ ပရတော အဿုတွာ ပဋိလဒ္ဓပညာ အတ္တနော
စိန္တာဝသေန နိပ္ပန္နတ္တာ စိန္တာမယာ။ ပရတော သုတွာ ပဋိလဒ္ဓပညာ သုတ-
ဝသေန နိပ္ပန္နတ္တာ သုတမယာ။ ယထာ တထာ ဝါ ဘာဝနာဝသေန နိပ္ပန္နာ
အပ္ပနာပ္ပတ္တာ ပညာ ဘာဝနာမယာ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“တတ္ထ ကတမာ စိန္တာမယာ ပညာ။ ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ
ကမ္မာယတနေသု ယောဂဝိဟိတေသု ဝါ သိပ္ပာယတနေသု ယောဂဝိ-
ဟိတေသု ဝါ ဝိဇ္ဇာဌာနေသု ကမ္မဿကတံ ဝါ သစ္စာနုလောမိကံ
ဝါ ရူပံ အနိစ္စန္တိ ဝါ ဝေဒနာ။ပ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ
ဝါ။ ယံ ဧဝရူပိံ အနုလောမိကံ ခန္တိံ ဒိဋ္ဌိံ ရုစိံ မုတိံ ပေက္ခိ
ဓမ္မနိဇ္ဈာနခန္တိံ ပရတော အဿုတွာ ပဋိလဘတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ
စိန္တာမယာ ပညာ။ပ။ သုတွာ ပဋိလဘတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ သုတမယာ
ပညာ။ သဗ္ဗာပိ သမာပန္နဿ ပညာ ဘာဝနာမယာ ပညာ”တိ။

ဧဝံ စိန္တာသုတဘာဝနာမယဝသေန တိပိဓာ။

ဒုတိယတ္ထိကေ ကာမာဝစရဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ ပညာ ပရိတ္တာရမ္မဏာ။
ရူပါဝစရာရူပါဝစရေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ။ သာ လောကီယ-
ဝိပဿနာ။ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ။ သာ လောကုတ္တရ-
ဝိပဿနာတိ ဧဝံ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတာပ္ပမာဏာရမ္မဏဝသေန တိပိဓာ။

တတိယတ္ထိကေ အာယော နာမ ဝုဒ္ဓိ၊ သာ ဒုပိဓာ အနတ္တဟာနိတော
အတ္ထုပ္ပတ္တိတော စ။ တတ္ထ ကောသလိံ အာယကောသလိံ။ ယထာဟ—

“တတ္ထ ကတမံ အာယကောသလိံ၊ ဣမေ မေ ဓမ္မေ မနသိ-
ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ အကုသလာ ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ စ
အကုသလာ ဓမ္မာ ပဟိယန္တိ၊ ဣမေ ဝါ ပနိမေ ဓမ္မေ မနသိ-
ကရောတော အနုပ္ပန္နာ စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥပ္ပန္နာ စ
ကုသလာ ဓမ္မာ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိ-
ပူရိယာ သံဝတ္တန္တိတိ၊ ယာ တတ္ထ ပညာပဇာနနာ။ပ။ အမောဟော
ဓမ္မဝိစယော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အာယကောသလိံ”န္တိ ၂။

အပါယောတိ ပန အဝုပ္ပိ၊ သာဝိ ဒုဝိဓာ အတ္တဟာနိတော စ
အနတ္တပ္ပတ္တိတော စ။ တတ္ထ ကောသလံ အပါယကောသလံ၊ ယထာဟ
“တတ္ထ ကတမံ အပါယကောသလံ၊ ဣမေ ဓမ္မေ မနသိကရောတော အနုပ္ပန္နာ
စေဝ ကုသလာ ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိအာဒိ။

သဗ္ဗတ္ထ ပန တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ဥပါယေသု နိဗ္ဗတ္တိကာရဏေသု တံ-
ခဏပ္ပဝတ္တံ ဌာနပ္ပတ္တိကံ ကောသလံ ဥပါယကောသလံ နာမ။ ယထာဟ “သဗ္ဗာဝိ
တတြုပါယာ ပညာ ဥပါယကောသလ”န္တိ။ ဧဝံ အာယာပါယဥပါယ-
ကောသလဝသေန တိဝိဓာ။

စတုတ္ထတ္တိကေ အတ္တနော ခန္ဓေ ဂဟေတွာ အာရဒ္ဓါ ဝိပဿနာ ပညာ
အဇ္ဈတ္တာဘိနိဝေသာ။ ပရဿ ခန္ဓေ ဗာဟိရံ ဝါ အနိဋ္ဌိယဗဒ္ဓရူပံ ဂဟေတွာ
အာရဒ္ဓါ ဗဟိဒ္ဓါဘိနိဝေသာ။ ဥဘယံ ဂဟေတွာ အာရဒ္ဓါ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ-
ဘိနိဝေသာတိ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တာဘိနိဝေသာဒိဝသေန တိဝိဓာ။

၄၂၀။ စတုက္ကေသု ပဌမစတုက္ကေ ဒုက္ခသစ္စံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ဒုက္ခေ
ဉာဏံ။ ဒုက္ခသမုဒယံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ။ ဒုက္ခနိရောဓံ
အာရဗ္ဘ ပဝတ္တံ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒံ အာရဗ္ဘ
ပဝတ္တံ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏန္တိ ဧဝံ စတုသု သစ္စေသု
ဉာဏဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ။

ဒုတိယစတုက္ကေ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ နာမ အတ္တာဒိသု ပဘေဒဂတာနိ
စတ္တာရိ ဉာဏာနိ။ ဝုတ္တဗျေတံ “အတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ဓမ္မေ ဉာဏံ
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ တတြုဓမ္မနိရတ္တာဘိလာပေ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ။ ဉာဏေသု
ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ”တိ။

တတ္ထ အတ္ထောတိ သင်္ခေပတော ဟေတုဖလဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဟေတုဖလံ
ဟိ ယသ္မာ ဟေတုအနုသာရေန အရိယတိ အဓိဂမိယတိ သမ္မာပုဏိယတိ။
တသ္မာ အတ္ထောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဘေဒတော ပန ယံ ကိဉ္စိ ပစ္စယသမ္ဘူတံ၊ နိဗ္ဗာနံ၊
ဘာသိဘတ္ထော၊ ဝိပါကော၊ ကိရိယာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တံ အတ္ထံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ အတ္ထေ ပဘေဒဂတံ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။
ဓမ္မောတိဝိ သင်္ခေပတော ပစ္စယဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပစ္စယော ဟိ ယသ္မာ တံ တံ
ဒဟတိ ပဝတ္တေတိ ဝါ သမ္မာပုဏိတုံ ဝါ ဒေတိ။ တသ္မာ ဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။

ပဘောဒတော ပန ယော ကောစိ ဖလနိဗ္ဗတ္တကော ဟေတု၊ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ဘာသိတံ၊ ကုသလံ၊ အကုသလန္တိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဓမ္မောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တံ ဓမ္မံ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ တသ္မိံ ဓမ္မေ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။

အယမေဝ ဟိ အတ္ထော အဘိဓမ္မေ—

“ဒုက္ခေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ဟေတုမ္ပိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ လေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ သဉ္ဇာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတုဘူတာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ယမ္မာ ဓမ္မာတေ ဓမ္မာ ဇာတာ ဘူတာ သဉ္ဇာတာ နိဗ္ဗတ္တာ အဘိနိဗ္ဗတ္တာ ပါတုဘူတာ။ တေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ဇရာမရဏေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ဇရာမရဏသမုဒယေ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ပ။ သင်္ခါရနိရောဓေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ သင်္ခါရနိရောဓဂေါပိနိယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ ဣမ ဘိက္ခု ဓမ္မံ ဇာနာတိ သုတ္တံ ဂေယျံ။ ပ။ ဝေဒလ္လံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ သော တဿ တဿေဝ ဘာသိတဿ အတ္တံ ဇာနာတိ ‘အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ အယံ ဣမဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော’တိ။ အယံ ဝုစ္စတိ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ပ။ ဣမေ ဓမ္မာ ကုသလာ။ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ တေသံ ဝိပါကေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတော။

တတြဓမ္မနိရုတ္တာဘိလာပေ ဉာဏန္တိ တသ္မိံ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ယာ သဘာဝနိရုတ္တိ အဗျဘိစာရိ ဝေါဟာရော။ တဒဘိလာပေ တဿ ဘာသနေ ဥဒီရဏေ တံ ဘာသိတံ လပိတံ ဥဒီရိတံ သုတွာဝ အယံ သဘာဝနိရုတ္တိ။ အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိတိ ဧဝံ တဿာ ဓမ္မနိရုတ္တိသညိတာယ သဘာဝနိရုတ္တိယာ မာဂဓိကာယ သဗ္ဗသတ္တာနံ မူလဘာသာယ ပဘောဒဂတံ ဉာဏံ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ။ နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါပုတ္တော ဟိ ဖဿော ဝေဒနာတိ ဧဝမာဒိဝစနံ သုတွာဝ အယံ သဘာဝနိရုတ္တိတိ ဇာနာတိ။ ဖဿာ ဝေဒနာတိ ဧဝမာဒိကံ ပန အယံ န သဘာဝနိရုတ္တိတိ။

ဉာဏေသု ဉာဏန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဉာဏမာရမ္ဗဏံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ဉာဏာရမ္ဗဏံ ဉာဏံ၊ ယထာပုတ္တေသု ဝါ တေသု ဉာဏေသု၊ သဂေါစရ-
ကိစ္စာဒိဝသေန ဝိတ္တာရတော ဉာဏံ ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါတိ အတ္ထော။

၄၂၉။ စတဿောပိ စေတာ ပဋိသန္တိဒါ ဒွိသု ဌာနေသု ပဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိ
သေက္ခဘူမိယဉ္စ အသေက္ခဘူမိယဉ္စ။

တတ္ထ အဂ္ဂသာဝကနံ မဟာသာဝကနဉ္စ အသေက္ခဘူမိယံ ပဘေဒဂတာ။
အာနန္ဒတ္ထေရ စိတ္တဂဟပတိ မ္ဗိကဥပါသက ဥပါလိဂဟပတိ ဒုဇ္ဈတ္တရာဥပါသိ-
ကာဒိနံ သေက္ခဘူမိယံ။ ဧဝံ ဒွိသု ဘူမိသု ပဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိယောပိ စေတာ
အဓိဂမေန ပရိယတ္တိယာ သဝနေန ပရိပုစ္ဆာယ ပုဗ္ဗယောဂေန စာတိ ဣမေဟိ
ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိသဒါ ဟောန္တိ။

တတ္ထ အဓိဂမော နာမ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ။ ပရိယတ္တိ နာမ ဗုဒ္ဓဝစနဿ
ပရိယာပုဏနံ။ သဝနံ နာမ သက္ကစ္စံ အတ္ထိ ကတွာ ဓမ္မဿဝနံ။ ပရိပုစ္ဆာ နာမ
ပါဠိအဋ္ဌကထာဒိသု ဂဏ္ဍိပဒအတ္ထပဒဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ပုဗ္ဗယောဂေါ နာမ
ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ဂတပစ္စာဂတိကဘာဝေန ယာဝ အနုလောမံ ဂေါတြဘု-
သမိပံ၊ တာဝ ဝိပဿနာနုယောဂေါ။

အပရေ အာဟု—

“ပုဗ္ဗယောဂေါ ဗာဟုသံစ္စံ၊ ဒေသဘာသာ စ အာဂမော။
ပရိပုစ္ဆာ အဓိဂမော၊ ဂရုသန္တိဿယော တထာ။
မိတ္တသမ္ပတ္တိ စေဝါတိ၊ ပဋိသန္တိဒပစ္စယာ”တိ။

တတ္ထ ပုဗ္ဗယောဂေါ ပုတ္တနယောဝ။ ဗာဟုသံစ္စံ နာမ တေသု တေသု
သတ္တေသု စ သိပ္ပာယတနေသု စ ကုသလတာ။ ဒေသဘာသာ နာမ ဧကသတ-
ဝေါဟာရကုသလတာ။ ဝိသေသေန ပန မာဂမိကေ ကောသလံ။ အာဂမော
နာမ အန္တမသော ဩပဗ္ဗဝဂ္ဂမတ္တဿပိ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ပရိယာပုဏနံ။ ပရိပုစ္ဆာ
နာမ ဧကဂါထာယပိ အတ္ထဝိနိစ္ဆယပုစ္ဆနံ။ အဓိဂမော နာမ သောတာပန္နတာ
ဝါ။ ပ။ အရဟတ္တံ ဝါ။ ဂရုသန္တိဿယော နာမ သုတပဋိဘာနဗဟုလာနံ ဂရုနံ
သန္တိကေ ဝါသော။ မိတ္တသမ္ပတ္တိ နာမ တထာရူပါနိယေဝ မိတ္တာနံ
ပဋိလာဘောတိ။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ ပုဗ္ဗယောဂဉ္စေဝ အဓိဂမဉ္စ နိဿာယ ပဋိသန္တိဒါ
ပါပုဏန္တိ။ သာဝကာ သဗ္ဗာနိပိ ဧတာနိ ကာရဏာနိ။ ပဋိသန္တိဒါပ္ပတ္တိယာ စ

ပါဠိယေက္ခော ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာနုယောဂေါ နာမ နတ္ထိ။ သေက္ခာနံ ပန သေက္ခမလဝိမောက္ခန္တိကာ။ အသေက္ခာနံ အသေက္ခမလဝိမောက္ခန္တိကာဝ ပဋိသမ္ဘိဒါပုတ္တိ ဟောတိ။ တထာဂတာနံ ဟိ ဒဿဗလာနိ ဝိယ အရိယာနံ အရိယဖလေနော ပဋိသမ္ဘိဒါ ဣစ္ဆန္တိတိ ဣမာ ပဋိသမ္ဘိဒါ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ စတုပဋိသမ္ဘိဒါဝသေန စတုဗ္ဗိဓာတိ။

ပညာဘူမိ-မူလ-သရီရဝဝတ္ထာန

၄၃၀။ ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗဘိ ဧတ္ထ ပန ယသ္မာ ဣမာယ ပညာယ ခန္ဓာယတနဓာတုဗျူဟသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဘေဒါ ဓမ္မာ ဘူမိ။ သီလဝိသုဒ္ဓိ စေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စာတိ ဣမာ ဒွေ ဝိသုဒ္ဓိယော မူလံ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏာဒိသုဒ္ဓိ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဣမာ ပဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိယော သရီရံ။ တသ္မာ တေသု ဘူမိဘူတေသု ဓမ္မေသု ဥဂ္ဂဟ-ပရိပုစ္ဆာဝသေန ဉာဏပရိစယံ ကတွာ မူလဘူတာ ဒွေ ဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေတွာ သရီရဘူတာ ပဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေန္တေန ဘာဝေတဗ္ဗာ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

၄၃၁။ အယံ ပန ဝိတ္ထာရော၊ ယံ တာဝ ဝုတ္တံ “ခန္ဓာယတနဓာတုဗျူဟသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဘေဒါ ဓမ္မာ ဘူမိ”တိ၊ ဧတ္ထ ခန္ဓာတိ ပဉ္စ ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော ဝေဒနာက္ခန္ဓော သညာက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ။

ရူပက္ခန္ဓကထာ

၄၃၂။ တတ္ထ ယံ ကိဉ္စိ သီတာဒီဟိ ရူပနလက္ခဏံ မ္မေဇာတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကေတော ကတွာ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တဒေတံ ရူပနလက္ခဏေန ဧကဝိဓမ္မိ ဘူတောပါဒါယဘေဒတော ဒုဝိဓံ။

တတ္ထ ဘူတရူပံ စတုဗ္ဗိဓံ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတုတိ။ တာသံ လက္ခဏရသပစ္စုပ္ပန်နာနိ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တံနိ။ ပဒဋ္ဌာနတော ပန တာ သဗ္ဗာပိ အဝသေသဓာတုတ္ထယံပဒဋ္ဌာနာ။

ဥပါဒါရူပံ စတုဝိသတိဝိဓံ စက္ခု၊ သောတံ၊ သာနံ၊ ဇိဌါ၊ ကာယော၊ ရူပံ၊ သဒ္ဓေါ၊ ဂန္ဓော၊ ရသော၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ ကာယဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ္တိ၊ အာကာသဓာတု၊ ရူပဿ လဟုတာ၊ ရူပဿ

မုဒုတာ၊ ရူပဿ ကမ္မညတ၊ ရူပဿ ဥပစယော၊ ရူပဿ သန္တတိ၊ ရူပဿ ဇရတာ၊ ရူပဿ အနိစ္စတာ၊ ကဗဠိကာရော အာဟာရောတိ။

၄၃၃။ တတ္ထ ရူပါဘိဿာတာရဟတပ္ပသာဒလက္ခဏံ ဒဠ္ဍကမတာနိဒါန-
ကမ္မသမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ ဝါ စက္ခု၊ ရူပေသု အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ စက္ခု-
ဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဒဠ္ဍကမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာနံ။

သဒ္ဓါဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊ သောတုကာမတာနိဒါနကမ္မသ-
မုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ ဝါ သောတံ၊ သဒ္ဓေသု အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ သောတ-
ဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သောတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတ-
ပဒဋ္ဌာနံ။

ဂန္ဓာဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ၊ ဃာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မသ-
မုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏံ ဝါ ဃာနံ၊ ဂန္ဓေသု အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ ဃာနဝိညာဏဿ
အာဓာရတာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဃာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာနံ။

ရသာဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ၊ သာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မ-
သမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏာ ဝါ ဇိဝှါ၊ ရသေသု အာဝိဉ္ဇနရသံ၊ ဇိဝှာ-
ဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သာယိတုကာမတာနိဒါနကမ္မဇဘူတ-
ပဒဋ္ဌာနာ။

ဖောဠဗ္ဗာဘိဿာတာရဟဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏော၊ ဖုသိတုကာမတာနိဒါန-
ကမ္မသမုဋ္ဌာနဘူတပ္ပသာဒလက္ခဏော ဝါ ကာယော၊ ဖောဠဗ္ဗေသု အာဝိဉ္ဇန-
ရသော၊ ကာယဝိညာဏဿ အာဓာရတာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဖုသိတုကာမတာနိ-
ဒါနကမ္မဇဘူတပဒဋ္ဌာနော။

၄၃၄။ ကေဓိ ပန “တေဇာမိကာနံ ဘူတာနံ ပသာဒေါ စက္ခု၊ ဝါယု-
ပထဝီအာပါမိကာနံ ဘူတာနံ ပသာဒေါ သောတဃာနဇိဝှါ၊ ကာယော
သဗ္ဗေသမ္ဘိ”တိ ဝဒန္တိ။ အပရေ “တေဇာမိကာနံ ပသာဒေါ စက္ခု၊ ဝိဝရဝါယု-
အာပပထဝီမိကာနံ သောတဃာနဇိဝှါကာယာ”တိ ဝဒန္တိ။ တေ ဝတ္ထဗ္ဗာ “သုတ္တံ
အာဟရထာ”တိ။ အဒ္ဓါ သုတ္တမေဝ န ဒက္ခိဿန္တိ။ ဧကံစိ ပနေတ္ထ “တေဇာဒီနံ
ဂုဏေဟိ ရူပါဒီဟိ အနုဂယဘာဝတော”တိ ကာရဏံ ဒဿေန္တိ။ တေ ဝတ္ထဗ္ဗာ
“ကော ပနေဝမာဟ ‘ရူပါဒယော တေဇာဒီနံ ဂုဏာ’တိ။ အဝိနိဗ္ဗောဂဝုတ္တိသု
ဟိ ဘူတေသု အယံ ဣဿ ဂုဏော အယံ ဣဿ ဂုဏောတိ န လမ္ဘာ
ဝတ္ထု”န္တိ။ အထာဝိ ဝဒေယျံ “ယထာ တေသု တေသု သမ္ဘာရေသု တဿ

တဿ ဘူတဿ အဓိကတာယ ပထဝီအာဒိနံ သန္ဓာရဏာဒိနိ ကိစ္စာနိ ဣစ္ဆယ။ ဧဝံ တေဇာဒိအဓိကေသု သမ္ဘာရေသု ရူပါဒိနံ အဓိကဘာဝဒဿ-
နတော ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေတံ ရူပါဒယော တေသံဂုဏာ”တိ။ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “ဣစ္ဆေယျာမ၊
ယဒိ အာပါမိကဿ အာသဝဿ ဂန္ဓတော ပထဝီအဓိကေ ကပ္ပါယေ ဂန္ဓော
အဓိကတရော သိယာ၊ တေဇာမိကဿ စ ဥဏ္ဍောဒကဿ ဝဏ္ဏတော သီတု-
ဒကဿ ဝဏ္ဏော ပရိဟာယေထ”^၁။ ယသ္မာ ပနေတံ ဥဘယမ္ပိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ
ပဟာယေတံ^၂ ဧတေသံ နိဿယဘူတာနံ ဝိသေသကပ္ပနံ၊ “ယထာ အဝိသေသေဝိ
ဧကကလာပေ ဘူတာနံ ရူပရသာဒယော အညမညံ ဝိသဒိသာ ဟောန္တိ၊
ဧဝံ စက္ခုပသာဒါဒယော အဝိဇ္ဇမာနေဂိ အညသ္မိံ ဝိသေသကာရဏေ”တိ
ဂဟေတဗ္ဗမေတံ။

ကို ပန တံ ယံ အညမညဿ အသာဓာရဏံ? ကမ္မမေဝ နေသံ ဝိသေသ-
ကာရဏံ။ တသ္မာ ကမ္မဝိသေသတော ဧတေသံ ဝိသေသော၊ န ဘူတဝိ-
သေသတော။ ဘူတဝိသေသေ ဟိ သတိ ပသာဒေါ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမာနာနဉ္စိ
ပသာဒေါ၊ န ဝိသမာနာနန္တိ ပေါရာဏာ။

၄၃၅။ ဧဝံ ကမ္မဝိသေသတော ဝိသေသဝန္တေသု စ ဧတေသု စက္ခု-
သောတာနိ အသမ္ပတ္တိဝိသယ ဂါဟကာနိ၊ အတ္တနော နိဿယံ အနုလိနနိဿယေ
ဧဝ ဝိသယေ ဝိညာဏဟေတုတ္တာ။ ဃာနဇိဝှိကာယာ သမ္ပတ္တိဝိသယ ဂါဟကာ၊
နိဿယဝသေန စေဝ၊ သယဉ္စ၊ အတ္တနော နိဿယံ အလ္လိနေယေဝ ဝိသယေ
ဝိညာဏဟေတုတ္တာ။

၄၃၆။ စက္ခု စေတ္တ ယဒေတံ လောကေ နီလပခုမသမာကိဏ္ဍကဏ္ဍသုက္က-
မဏ္ဍလဝိစိတ္တံ နီလပ္ပလဒလသန္ဓိဘံ စက္ခုတိ ဝုစ္စတိ။ တဿ သသမ္ဘာရစက္ခုနော
သေတမဏ္ဍလပရိက္ခိတ္တဿ ကဏ္ဍမဏ္ဍလဿ မဇ္ဈေ အဘိဓုခေ ဌိတာနံ သင်္ခါရ-
သဏ္ဌာနပ္ပတ္တိပဒေသေ? သတ္တသု ပိစုပဋ္ဌလေသု အာသိတ္တတေလံ ပိစုပဋ္ဌလာနိ
ဝိယ သတ္တ အက္ခိပဋ္ဌလာနိဗျာပေတွာ ဓာရဏန္တာပနမဏ္ဍနဗိဇ္ဇနကိစ္စာဟိ စတုဟိ
ဓာတီဟိ ခတ္တိယကုမာရော ဝိယ သန္ဓာရဏဗန္ဓနပရိပါစနသမုဒိရဏကိစ္စာဟိ
စတုဟိ ဓာတုဟိ ကတူပကာရံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ ဥပတ္တမ္ဘိယမာနံ အာယုနာ

၁-ပရိဟာယေထာ”တိ(?)

၂-ပဟာယေထေတံ(သီ၊က)၊ ဧတ္ထ ဧတံ ဝိသေသကိပ္ပနံ ပဟာယ “ယထာ-ပ-ဝိသေသကာရ-
ဏေ”တိ ဧတံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။

၃-....ဒေသေ(ဣ)

အနုပါလိယမာန် ဝဏ္ဏဂန္ဓရသာဒီဟိ ပရိဝုတံ ပမာဏတော ဦကာသိရမတ္တံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ သာဓယမာန် တိဋ္ဌတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဓမ္မသေနာပတိနာ—

“ယေန စက္ခုပသာဒေန၊ ရူပါနိ မနုပဿတိ။
ပရိတ္တံ သုခမံ ဧတံ၊ ဦကာသိရသမူပမ”န္တိ။

သသမ္ဘာရသောတဗိလဿ အန္တော တနုတမ္ပလောမာစိတေ အင်္ဂုလိဝေဓကံ-
သဏ္ဌာနေ ပဒေသေ သောတံ ဝုတ္တပ္ပကာရာဟိ ဓာတူဟိ ကဘူပကာရံ ဥတု-
စိတ္တာဟာရေဟိ ဥပတ္တမ္ဘိယမာန် အာယုနာ အနုပါလိယမာန် ဝဏ္ဏာဒီဟိ
ပရိဝုတံ သောတဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ သာဓယမာန်
တိဋ္ဌတိ။

သသမ္ဘာရသာနဗိလဿ အန္တော အဇပဒသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ သာနံ ယထာ-
ဝုတ္တပ္ပကာရူပကာရူပတ္တမ္ဘနာနုပါလနပရိဝါရံ သာနဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ
ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ သာဓယမာန် တိဋ္ဌတိ။

သသမ္ဘာရဇိဝှိမဇ္ဈဿ ဥပရိ ဥပ္ပလဒ်လဂ္ဂသဏ္ဌာနေ ပဒေသေ ဇိဝှိ
ယထာဝုတ္တပ္ပကာရူပကာရူပတ္တမ္ဘနာနုပါလနပရိဝါရဇိဝှိဝိညာဏာဒီနံ ယထာ-
ရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ သာဓယမာနာ တိဋ္ဌတိ။

ယာဝတာ ပန ဣမသ္မိံ ကာယေ ဥပါဒိဏ္ဏရူပံ နာမ အတ္ထိ။ သဗ္ဗတ္ထ
ကာယော ကပ္ပါသပဋ္ဌလေ သွေဟော ဝိယ ဝုတ္တပ္ပကာရူပကာရူပတ္တမ္ဘနာနု-
ပါလနပရိဝါရော ဟုတွာ ကာယဝိညာဏာဒီနံ ယထာရဟံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝံ
သာဓယမာနော တိဋ္ဌတိ။

ဝမ္ပိက ဥဒကာကာသ ဂါမ သိဝထိကသင်္ခါတ သဂေါစရနိန္ဒာ ဝိယ စ အဟိ-
သုသုမာရပက္ခိ ကုက္ကုရ သိင်္ဂါလာ ရူပါဒိသဂေါစရနိန္ဒာဝ ဧတေ စက္ခာဒယောတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၄၃၇။ တတော ပရေသု ပန ရူပါဒိသု စက္ခုပဋိဟနနလက္ခဏံ ရူပံ၊
စက္ခုဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝရသံ၊ တဿေဝ ဂေါစရပစ္စုပ္ပန်၊ စတု-
မဟာဘူတပဒဋ္ဌာန်။ ယထာ စေတံ တထာ သဗ္ဗာနိဝိ ဥပါဒါရူပါနိ။ ယတ္ထ ပန
ဝိသေသော အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဝက္ခာမ။ တယိဒံ နိလံ ဝိတကန္တိအာဒိဝသေန
အနေကဝိဓံ။

သောတပဋိဟနနလက္ခဏော သဒ္ဓေါ၊ သောတဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝ-
ရသော၊ တဿေဝ ဂေါစရပစ္စုပ္ပန်နော။ ဘေရိသဒ္ဓေါ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါတိအာဒိနာ
နယေန အနေကဝိဓော။

ဃာနပဋိဟနနလက္ခဏော ဂန္ဓော၊ ဃာနဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝရသော၊
တဿေဝ ဂေါစရပစ္စုပ္ပန်နော။ မူလဂန္ဓော သာရဂန္ဓောတိအာဒိနာ နယေန
အနေကဝိဓော။

ဇိဝှိပဋိဟနနလက္ခဏော ရသော၊ ဇိဝှိဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝရသော၊
တဿေဝ ဂေါစရပစ္စုပ္ပန်နော။ မူလရသော ခန္ဓရသောတိအာဒိနာ နယေန
အနေကဝိဓော။

၄၃၈။ ဣတ္ထိဘာဝလက္ခဏံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိတိ ပကာသနရသံ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ-
နိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပိနံ ကာရဏဘာဝပစ္စုပ္ပန်နံ။ ပုရိသဘာဝလက္ခဏံ ပုရိ-
သိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသောတိ ပကာသနရသံ၊ ပုရိသလိင်္ဂနိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပိနံ ကာရဏ-
ဘာဝပစ္စုပ္ပန်နံ။ တဒုဘယဗ္ဗိ ကာယပ္ပသာဒေါ ဝိယ သကလသရီရံ^၁ ဗျာပက-
မေဝ၊ န စ ကာယပသာဒေန ဌိတောကာသေ ဌိတန္တိ ဝါ အဌိတောကာသေ
ဌိတန္တိ၊^၂ ဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ ရူပရသာဒယော ဝိယ အညမညံ
သင်္ကရော နတ္ထိ။

၄၃၉။ သဟဇရူပါနုပါလနလ်က္ခဏံ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ တေသံ ပဝတ္တနရသံ၊
တေသညေဝ ဌပနပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ယာပယိတဗ္ဗဘူတပဒဌာနံ။ သန္တေပိ စ အနု-
ပါလနလက္ခဏာဒိမ္ပိ ဝိဓာနေ အတ္ထိက္ခဏေယေဝ တံ သဟဇရူပါနိ အနုပါလေတိ
ဥဒကံ ဝိယ ဥပ္ပလာဒိနိ။ ယထာသကံ ပစ္စယုပ္ပန္နေပိ စ ဓမ္မေ ပါလေတိ ဇာတိ
ဝိယ ကုမာရံ။ သယံ ပဝတ္တိတဓမ္မသမ္ပန္နေနေဝ စ ပဝတ္တတိ နိယာမကော ဝိယ။
န ဘင်္ဂတော ဥဒ္ဓိ ပဝတ္တတိ၊ အတ္တနော စ ပဝတ္တယိတဗ္ဗာနဉ္စ အဘာဝါ။ န
ဘင်္ဂက္ခဏေ ဌပေတိ၊ သယံ ဘိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ဒီယမာနော ဝိယ ဝဋ်သွေဟော
ဒီပသိခံ။ န စ အနုပါလနပဝတ္တနဌပနာနုဘာဝဝိရဟိတံ၊ ယထာဝုတ္တက္ခဏေ
တဿ တဿ သာနေတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄၄၀။ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုနံ နိဿယလက္ခဏံ ဟဒယဝတ္ထု၊
တာသညေဝ ဓာတုနံ အာဓာရဏရသံ၊ ဥဗ္ဗဟနပစ္စုပ္ပန်နံ။ ဟဒယဿ အန္တော

ကာယဂတာသတိကထာယံ ဂုတ္တပ္ပကာရံ လောဟိတံ နိဿာယ သန္ဓာရဏာဒိ-
 ကိစ္စေဟိ ဘူတေဟိ ကတူပကာရံ ဥတုစိတ္တာဟာရေဟိ ဥပတ္တန္တိယမာနံ
 အာယုနာ အနုပါလိယမာနံ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုနဉ္စေဝ တံ-
 သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စ ဝတ္ထုဘာဝံ သာဓယမာနံ တိဋ္ဌတိ။

၄၄၁။ အဘိက္ခမာဒိပဝတ္တကစိတ္တသမုဋ္ဌာနဝါယောဓာတုယာ သဟဇရူပ-
 ကာယထန္တနသန္ဓာရဏစလနဿ ပစ္စယော အာကာရဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိ၊
 အဓိပ္ပါယပကာသနရသာ၊ ကာယဝိပ္ပန္နနဟေတုကာဝပစ္စုပ္ပန်နာဒိတ္တသမုဋ္ဌာန-
 ဝါယောဓာတုပဒဋ္ဌာနာ။ သာ ပနေသာ ကာယဝိပ္ပန္နနေန အဓိပ္ပါယဝိညာပန-
 ဟေတုတ္တာ၊ သယဉ္စ တေန ကာယဝိပ္ပန္နသင်္ခါလေန ကာယေန ဝိညေယျတ္တာ
 “ကာယဝိညတ္တိ”တိ ဂုစ္စတိ။ တာယ စ ပန စလိတေဟိ စိတ္တဇရူပေဟိ အဘိ-
 သမ္ပန္နာနံ ဥတုဇာဒိနမ္ပိ စလနတော အဘိက္ခမာဒယော^၁ ပဝတ္တန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝစီဘေဒပဝတ္တကစိတ္တသမုဋ္ဌာနပထဝိဓာတုယာ ဥပါဒိဏ္ဏသဋ္ဌနဿ ပစ္စယော
 အာကာရဝိကာရော ဝစီဝိညတ္တိ၊ အဓိပ္ပါယပကာသနရသာ၊ ဝစီဘောသဟေတု-
 ဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနပထဝိဓာတုပဒဋ္ဌာနာ။ သာ ပနေသာ ဝစီ-
 ဘောသေန အဓိပ္ပါယဝိညာပနဟေတုတ္တာ၊ သယဉ္စ တာယ ဝစီဘောသ-
 သင်္ခါတာယ ဝါစာယ ဝိညေယျတ္တာ “ဝစီဝိညတ္တိ”တိ ဂုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ
 အရညေ ဥဿာပေတွာ ဗန္ဓဂေါသိသာဒိဥဒကနိမိတ္တံ ဒိဿာ ဥဒကမေတ္တ အတ္တိတိ
 ဝိညာယတိ၊ ဧဝံ ကာယဝိပ္ပန္နနဉ္စေဝ ဝစီဘောသဉ္စ ဂဟေတွာ ကာယဝစီ-
 ဝိညတ္တိယောဝိ ဝိညာယန္တိ။

၄၄၂။ ရူပပရိစ္ဆေဒလက္ခဏာ အာကာသဓာတု၊ ရူပပရိယန္တပ္ပကာသနရသာ၊
 ရူပမရိယာဒိပစ္စုပ္ပန်နာ၊ အသမ္ပုဋ္ဌဘာဝန္တိဒ္ဓဝိဝရဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ ဝါ၊
 ပရိစ္ဆိန္နရူပပဒဋ္ဌာနာ။ ယာယ ပရိစ္ဆိန္နေသု ရူပေသု ဣဒမိတော ဥဗ္ဗမဓော
 တိရိယန္တိ စ ဟောတိ။

၄၄၃။ အဒန္တတာလက္ခဏာ ရူပဿ လဟူတာ၊ ရူပါနံ ဂရုဘာဝဝိနောဒ-
 နရသာ၊ လဟူပရိဝတ္တိတာ ပစ္စုပ္ပန်နာ၊ လဟူရူပပဒဋ္ဌာနာ။ အထဒ္ဓတာလက္ခဏာ
 ရူပဿ မုဒုတာ၊ ရူပါနံ ထဒ္ဓဘာဝဝိနောဒနရသာ၊ သဗ္ဗကိရိယာသု အဝိရောမိတာ-
 ပစ္စုပ္ပန်နာ၊ မုဒုရူပပဒဋ္ဌာနာ။ သရိရကိရိယာနုကူလကမ္မညဘာဝလက္ခဏာ

ရူပဿ ကမ္မညတာ၊ အကမ္မညတာဝိနောဒနရသာ၊ အဒုဗ္ဗလဘာဝပဋ္ဌာနာ၊
ကမ္မညရူပပဒဋ္ဌာနာ။

တော ပန တိဿော န အညမညံ ဝိဇဟန္တိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ယော
အရောဂိနော ဝိယ ရူပါနံ လဟုဘာဝေါ အဒန္ဓတာ လဟုပရိဝတ္တိပ္ပကာရော
ရူပဒန္ဓတ္တကရဓာတုက္ခောဘပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနော၊ ယော ရူပဝိကာရော
ရူပဿ လဟုတာ။ ယော ပန သုပရိမဒ္ဓိတစမ္ပဿေဝ ရူပါနံ မုဒ္ဓိဘာဝေါ
သဗ္ဗကိရိယာဝိသေသေသု ဝသဝတ္တနဘာဝမဒ္ဓဝပ္ပကာရော ရူပတ္ထုဒ္ဓတ္တကရ-
ဓာတုက္ခောဘပဋိပက္ခပစ္စယသမုဋ္ဌာနော၊ ယော ရူပဝိကာရော ရူပဿ မုဒ္ဓိဘာ။
ယော ပန သုဒန္တသုဝဏ္ဏဿေဝ ရူပါနံ ကမ္မညဘာဝေါ သရီရကိရိယာနုဋ္ဌာသ-
ဘာဝပ္ပကာရော သရီရကိရိယာနံ အနနုကူလကရဓာတုက္ခောဘပဋိပက္ခပစ္စယ-
သမုဋ္ဌာနော၊ ယော ရူပဝိကာရော ရူပဿ ကမ္မညတာတိ ဧဝမေဿသံ
ဝိသေသော ဝေဒိတဗျော။

၄၄၄။ အာစယလက္ခဏော ရူပဿ ဥပစယော၊ ပုဗ္ဗန္တတော ခူပါနံ
ဥမ္မုဇ္ဇာပနရသော၊ နိယျာတနပစ္စုပ္ပန်နော၊ ပရိပုဏ္ဏဘာဝပစ္စုပ္ပန်နော ဝါ၊
ဥပစိတရူပပဒဋ္ဌာနော။ ပဝတ္တိလက္ခဏာ ရူပဿ သန္တတိ၊ အနုပ္ပဗန္ဓနသ၊
အနုပစ္စေဒပစ္စုပ္ပန်နာ၊ အနုပ္ပဗန္ဓက^၁ရူပပဒဋ္ဌာနာ။ ဥဘယဓမ္မေတံ ဧဘိ-
ရူပဿေဝါဝိဝစနံ၊ အာကာရနာနတ္ထတော ပန ဝေနေယျဝသေန စ “ဥပစယော
သန္တတိ”တိ၊^၂ ဥဒ္ဓေသဒေသနာ ကတော။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အတ္တတော န ငါနတ္ထံ
နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဣမေသံ ပဒါနံ နိဒ္ဒေသေ “ယော အာယတနာနံ အာစယော၊
ယော ရူပဿ ဥပစယော။ ယော ရူပဿ ဥပစယော၊ သာ ရူပဿ သန္တတိ”^၃တိ
ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ “အာစယော နာမ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဥပစယော နာမ ဝရီ၊
သန္တတိ နာမ ပဝတ္တိ”တိ^၄ ဝတ္တာ “နဒီတိရေ ခတကူပကမ္ပိ ဥဒကုဂ္ဂမနကာလော
ဝိယ အာစယော နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပရိပုဏ္ဏကာလော ဝိယ ဥပစယော ဝရီ၊ အဋ္ဌကထာ-
ရိတွာ ဂမနကာလော ဝိယ သန္တတိ ပဝတ္တိ”တိ^၅ ဥပမာ ကတာ။

ဥပမာဝသာနေ စ “ဧဝံ ကိံ ကထိတံ ဟောတိ။ အာယတနေန အာစယော
ကထိတော၊ အာစယေန အာယတနံ ကထိတ”န္တိ^၆ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယာ ခူပါနံ
ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ အာစယော။ ယာ တေသံ ဥပရိ အညေသမ္ပိ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ
နိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ ဝရီအာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော ဥပစယော။ ယာ တေသဋ္ဌိ ဥပရိ

၁-အနုပ္ပဗန္ဓကရ(သိ၊က)၊ အနုပ္ပဗန္ဓက(သျှာ)

၂-အဘိ ၁-၁၇၁-၁၇၂-ပိဋက

၃-အဘိ ၄ ၁-၃၆၃-ပိဋက

ပုနပျန် အညေသံ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သာ အနုပဗန္ဓာကာရေန ဥပဋ္ဌာနတော သန္တတိတိ ၈ ပဝုစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ရူပပရိပါကလက္ခဏာ ဇရတာ၊ ဥပနယနရသာ၊ သဘဒဝါနပဂမေပိ နဝဘာဝါပဂမပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝိဟိပုရာဏဘာဝေါဝိယ၊ ပရိပစ္စမာနရူပပဒဋ္ဌာနာ။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝေန ဒန္တာဒိသု ဝိကာရဒဿနတော ဣဒံ ပါကဋ္ဌဇရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အရူပဓမ္မာနံ ပန ပဋိစ္စန္ဓဇရာ နာမ ဟောတိ၊ တဿာ ဒေသ ဝိကာရော နတ္ထိ၊ ယာ ၈ ပထဝီ ဥဒကပဗ္ဗတစန္ဒိမသုရိယာဒိသု အဝိစိဇရာ နာမ။

ပရိဘောဒလက္ခဏာ ရူပဿ အနိစ္စတာ၊ သံသီဒနရသာ၊ ခယဂယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ပရိဘိဇ္ဇမာနရူပပဒဋ္ဌာနာ။

၄၄၅။ ဩဇာလက္ခဏော ကဗဒ္ဓိကာရော အာဟာရော၊ ရူပါဟရဏရသော၊ ဥပတ္တန္တနပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ကဗဒ္ဓံ ကတွာ အာဟရိတဗ္ဗဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနော။ ယာယ ဩဇာယ သတ္တာ ယာပေန္တိ၊ တဿာ ဧတံ အဓိဝစနံ။

၄၄၆။ ဣမာနိ တာဝ ပါဠိယံ အာဂတရူပါနေဝ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန ဗလရူပံ သမ္ဘဝရူပံ ဇာတိရူပံ ရောဂရူပံ ဧကစ္စာနံ မတေန မိဒ္ဓရူပန္တိ ဧဝံ အညာနိပိ ရူပါနိ။ အာဟရိတွာ “အဒ္ဓါ မုနိသိ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ နတ္ထိ နိဝရဏာ တဝါ”တိအာဒိနိဝ တွာ မိဒ္ဓရူပံ တာဝ နတ္ထိယေဝါတိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ဣတရေသု ရောဂရူပံ ဇရတာ-အနိစ္စတာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတမေဝ၊ ဇာတိရူပံ ဥပစယသန္တတိဂ္ဂဟဏေန၊ သမ္ဘဝရူပံ အာပေါဓာတုဂ္ဂဟဏေန၊ ဗလရူပံ ဝါယောဓာတုဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတမေဝ။ တဿာ တေသု ကေမ္ပိ ဝိသု နတ္ထိတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတံ။

ဣတိ ဣဒံ စတုရိသတိဝိဓံ ဥပါဒါရူပံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ ဘူတရူပဉ္စာတိ အဋ္ဌဝိသတိဝိဓံ ရူပံ ဟောတိ အနုနမနဓိကံ။

၄၄၇။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ န ဟေတု အဟေတုကံ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တံ သပ္ပစ္စယံ လောကီယံ သာသဝမေဝါတိအာဒိနာ ၂ နယေန ဧကဝိဓံ။

အဇ္ဈတ္တိကံ ဗာဟိရံ၊ ဩဋ္ဌာရိကံ သုရံမံ၊ ဒူရေ သန္တိကေ၊ နိပ္ပန္နံ အနိပ္ပန္နံ၊ ပသာဒရူပံ နပသာဒရူပံ၊ ဣန္ဒြိယံ အနိန္ဒြိယံ၊ ဥပါဒိဏ္ဏံ အနုပါဒိဏ္ဏန္တိအာဒိဝသေန ဗုဒ္ဓိဓံ။

တတ္ထ စက္ခာဒိပဉ္စရိမံ အတ္တဘာဝံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တတ္တာ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ သေသံ တဘော ဗာဟိရတ္တာ ဗာဟိရံ။ စက္ခာဒိနိ နဝ အာပေါဓာတုဝဇ္ဇိတာ တိသေသော ဓာတုယော စာတိ ဒွါဒသရိမံ ဗန္ဓနဝသေန ဂဟေတဗ္ဗတော ဩဋ္ဌာရိကံ၊ သေသံ တတော ဝိပရိတတ္တာ သုခုမံ။ ယံ သုခုမံ တဒေဝ ဒုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဈသဘာဝတ္တာ ဒူရေ၊ ဣတရံ သုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဈသဘာဝတ္တာ သန္တိကေ။ စတသေသော ဓာတုယော၊ စက္ခာဒိနိ တေရသ၊ ကဗဠိကာရာဟာရော စာတိ အဋ္ဌာရသရိမံ ရူပံ ပရိစ္ဆေဒဝိကာရ-
လက္ခဏဘာဝံ အတိက္ကမိတ္တာ သဘာဝေနေဝ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော နိပ္ပန္နံ၊ သေသံ တဗ္ဗိပရိတတာယ အနိပ္ပန္နံ။ စက္ခာဒိပဉ္စရိမံ ရူပါဒိနိ ဂဟဏပစ္စယဘာဝေန အာဒါသတလံ ဝိယ ဝိပ္ပသန္တတ္တာ ပသာဒရူပံ၊ ဣတရံ တတော ဝိပရိတတ္တာ နပသာဒရူပံ။ ပသာဒရူပမေဝ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိတ္တယေန သပ္ပိ အဓိပတိယဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ၊ သေသံ တတော ဝိပရိတတ္တာ အနိန္ဒြိယံ။ ယံ ကမ္မဇန္တိ ပရတော ဝက္ခာမ၊ တံ ကမ္မေန ဥပါဒိဏ္ဏတ္တာ ဥပါဒိဏ္ဏံ၊ သေသံ တတော ဝိပရိတတ္တာ အနုပါဒိဏ္ဏံ။

၄၄၈။ ပုန သဗ္ဗမေဝ ရူပံ သနိဒဿနကမ္မဇာဒိနိ တိကာနံ ဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဩဋ္ဌာရိကေ ရူပံ သနိဒဿနသပ္ပင်္ဂိယံ၊ သေသံ အနိဒဿန-
သပ္ပင်္ဂိယံ။ သဗ္ဗမိ သုခုမံ အနိဒဿနသပ္ပင်္ဂိယံ။ ဧဝံ တာဝ သနိဒဿနတ္ထိကဝသေန တိဝိဓံ။ ကမ္မဇာဒိတ္ထိကဝသေန ပန ကမ္မတော ဇာတံ ကမ္မဇံ၊ တဒညပစ္စယဇာတံ အကမ္မဇံ၊ နကုတောစိဇာတံ နေဝ ကမ္မဇံ နာကမ္မဇံ။ စိတ္တတော ဇာတံ စိတ္တဇံ၊ တဒညပစ္စယဇာတံ အစိတ္တဇံ၊ နကုတောစိဇာတံ နေဝ စိတ္တဇံ နာစိတ္တဇံ၊ အာဟာရတော ဇာတံ အာဟာရဇံ၊ တဒညပစ္စယဇာတံ အနာ-
ဟာရဇံ၊ နကုတောစိဇာတံ နေဝ အာဟာရဇံ နအနာဟာရဇံ။ ဥတုတော ဇာတံ ဥတုဇံ၊ တဒညပစ္စယဇာတံ အနုတုဇံ၊ နကုတောစိဇာတံ နေဝ ဥတုဇံ နအနုတုဇန္တိ ဧဝံ ကမ္မဇာဒိတ္ထိကဝသေန တိဝိဓံ။

၄၄၉။ ပုန ဒိဋ္ဌာဒိရူပရူပါဒိဝတ္တာဒိစတုက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ တတ္ထ ရူပါယတနံ ဒိဋ္ဌံ နာမ ဒဿနဝိသယတ္တာ၊ သဒ္ဓါယတနံ သုတံ နာမ သဝနဝိသယတ္တာ၊ ဂန္ဓ-
ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗတ္တယံ ဗုတံ နာမ သမ္ပတ္တဂါဟကဣန္ဒြိယဝိသယတ္တာ၊ သေသံ ဝိညာတံ နာမ ဝိညာဏသေဝ ဝိသယတ္တာတိ ဧဝံ တာဝ ဒိဋ္ဌာဒိစတုက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

နိပ္ပန္နရူပ ပနေတ္ထ ရူပရူပနာမ၊ အာကာသဓာတု ပရိစ္ဆေဒရူပံ နာမ၊ ကာယ-
ဝိညတ္တိအာဒိကမ္မညတာပရိယန္တိ ဝိကာရရူပံ နာမ၊ ဇာတိဇရာဘဂံ လက္ခဏ-
ရူပံ နာမာတိ ဧဝံ ရူပရူပါဒိစတုက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

ယံ ပနေတ္ထ ဟဒယရူပံ နာမ၊ တံ ဝတ္ထု န ခွါရံ။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ ခွါရံ န ဝတ္ထု။ ပသာဒရူပံ ဝတ္ထု စေဝ ခွါရဉ္စ။ သေသံ နေဝ ဝတ္ထု န ခွါရန္တိ ဝေဝ ဝတ္ထာဒိစတုက္ကဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။

၄၅၀။ ပုန ကေဇံ၊ ခွိဇံ၊ တိဇံ၊ စတုဇံ၊ နကုတောစိဇာတန္တိ ဣမေသံ ဝသေန ပဉ္စဝိဓံ။ တတ္ထ ကမ္မဇမေဝ စိတ္တဇမေဝ စ ကေဇံ နာမ။ တေသု သဒ္ဓိံ ဟဒယ-ဝတ္ထုနာ ဣန္ဒြိယရူပံ ကမ္မဇမေဝ။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ စိတ္တဇမေဝ။ ယံ ပန စိတ္တတော စ ဥတုဟော စ ဇာတံ၊ တံ ခွိဇံ နာမ၊ တံ သဒ္ဓါယတနမေဝ။ ယံ ဥတုစိတ္တာ-ဟာရေဟိ ဇာတံ၊ တံ တိဇံ နာမ၊ တံ ပန လဟုတာဒိတ္တယမေဝ။ ယံ စတုဟိဝိ ကမ္မာဒိဟိ ဇာတံ၊ တံ စတုဇံ နာမ၊ တံ လက္ခဏရူပဝဉ္စ အဝသေသံ ဟောတိ။ လက္ခဏရူပံ ပန နကုတောစိဇာတံ။ ကသ္မာ? န ဟိ ဥပ္ပါဒဿ ဥပ္ပါဒေါ အတ္ထိ၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ပရိပါကဘေဒမတ္တံ ဣတရဒ္ဓယံ။ ယမ္ပိ “ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ အာကာသဓာတု အာပေါဓာတု ရူပဿ လဟုတာ၊ ရူပဿ မုဒုတာ၊ ရူပဿ ကမ္မညတာ၊ ရူပဿ ဥပစယော၊ ရူပဿ သန္တတိ၊ ကဗဠိကာရော အာဟာရော၊ ဣမေ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ”တိ-အာဒိသု ဇာတိယာ ကုတောစိဇာတတ္ထံ အနုညာတံ၊ တံ ပန ရူပဇနကပစ္စယာနံ ကိစ္စာနုဘာဝက္ခဏေ ဒိဋ္ဌတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒံ တာဝ ရူပက္ခန္ဓေ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓကထာ

၄၅၁။ ဣတရေသု ပန ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတလက္ခဏံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော ကတွာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ယံကိဉ္စိ သဇ္ဇာနနလက္ခဏံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော ကတွာ သညာက္ခန္ဓော၊ ယံကိဉ္စိ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော ကတွာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ယံကိဉ္စိ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော ကတွာ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယသ္မာ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ ဝိညာတေ ဣတရေ သုဝိညေယျာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝိညာဏက္ခန္ဓံ အာဒိ-ကတွာ ဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ။

ယံကိဉ္စိ ဝိဇာနနလက္ခဏံ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော ကတွာ ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စ ဝိဇာနနလက္ခဏံ ဝိညာဏံ။ ယထာဟ “ဝိဇာနာတိ ဝိဇာနာတိတိ ခေါ အာဝုသော တသ္မာ ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ”တိ။ ဝိညာဏံ စိတ္တံ မနောတိ အတ္ထတော ဧကံ။ တဒေတံ ဝိဇာနနလက္ခဏေန

သဘာဝတော ကေဝိဓမ္မိ ဇာတိဝသေန တိဝိဓံ ကုသလံ၊ အကုသလံ၊ အဗျာ-
ကတဉ္စ။

၄၅၂။ တတ္ထ ကုသလံ ဘူမိဘေဒတော စတုဗ္ဗိဓံ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစဉ်း
အရူပါဝစရံ လောကုတ္တရဉ္စ။ တတ္ထ ကာမာဝစရံ သောမနဿပေက္ခာဉ္စာဏ-
သင်္ခါရဘေဒတော အဋ္ဌဝိဓံ။ သေယျထိဒံ။ သောမနဿသဟဂတံ ဉ္စာဏသမ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရဉ္စ။ တထာ ဉ္စာဏဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ - ဉ္စာဏ-
သမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရဉ္စ။ တထာ ဉ္စာဏဝိပ္ပယုတ္တံ။

ယဒါ ဟိ ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာဒိသမ္ပတ္တိံ အညံ ဝါ သောမနဿဟေတု
အာဂမ္မ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော “အတ္ထိ ဒိန္န” နှိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတ္တာ -
အသံသီဒန္တော အနုဿာဟိတော ပရေဟိ ဒါနာဒိနိ ပုညာနိ ကရောတိ
တဒါဿ သောမနဿသဟဂတံ ဉ္စာဏသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ အသင်္ခါရံ ဟောတိ။
ယဒါ ပန ဝုတ္တနယေန ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရက္ခတ္တာ အမုတ္တစာဂတာ -
ဒိဝသေန သံသီဒမာနော ဝါ ပရေဟိ ဝါ ဥဿာဟိတော ကရောတိ။ တဒါဿ
တဒေဝ စိတ္တံ သသင်္ခါရံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိဉ္စ အတ္ထေ သင်္ခါရောတိ ဧတံ အတ္ထနေ -
ဝါ ပရေသံ ဝါ ဝသေန ပဝတ္တဿ ပုဗ္ဗပယောဂဿာဓိဝစနံ။ ယဒါ ပန ဉ္စာတိ -
ဇနဿ ပဋိပတ္တိဒဿနေန ဇာတပရိစယာ ဗာလဒါရကာ ဘိက္ခု။ ဒိသ္မ -
သောမနဿဇာတာ သဟဿာ ကိဉ္စိဒေဝ ဟတ္ထဂတံ ဒေန္တိ ဝါ ဝန္တန္တိ ဝါ။ တဒါ
တဘိယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပန “ဒေထ ဝန္တထာတိ” ဉ္စာတိဟိ ဥဿာဟိတော
ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ တဒါ စတုတ္ထံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ပန ဒေယျဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကာဒိန္န
အသမ္ပတ္တိံ အညေသံ ဝါ သောမနဿဟေတုနံ အဘာဝံ အာဂမ္မ စတုသုဝိ
ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ။ တဒါ သေသာနိ စတ္တာရိ ဥပေက္ခာ -
သဟဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ ဧဝံ သောမနဿပေက္ခာဉ္စာဏသင်္ခါရဘေဒတော
အဋ္ဌဝိဓံ ကာမာဝစရကုသလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရူပါဝစရံ ပန ဈာနင်္ဂယောဂဘေဒတော ပဉ္စဝိဓံ ဟောတိ။ သေယျထိဒံ။
ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမာဓိယုတ္တံ ပဌမံ၊ အတိက္ကန္တဝိတက္ကံ ဒုတိယံ၊ တတော
အတိက္ကန္တဝိစာရံ တတိယံ၊ တတော ဝိရတ္တပီတိကံ စတုတ္ထံ၊ အတ္တင်္ဂတသုခံ
ဥပေက္ခာသမာဓိယုတ္တံ ပဉ္စမန္တိ။

အရူပါဝစရံ စတုန္တံ အာရုပ္ပါနိ ယောဂဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန
ဟိ အာကာသာနဉ္စာယတနဉ္စာနေန သမ္ပယုတ္တံ ပဌမံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနာဒိဉ္စာ

ဒုတိယတတိယစတုတ္ထာနိ။ လောကုတ္တရံ စတုမဂ္ဂသမ္ပယောဂတော စတုဗ္ဗိမန္တိ
ဧဝံ တာဝ ကုသလဝိညာဏမေဝ ဧကဝိသတိဝိဓံ ဟောတိ။

၄၅၃။ အကုသလံ ပန ဘူမိတော ဧကဝိဓံ ကာမာဝစရမေဝ၊ မူလတော
တိဝိဓံ လောဘမူလံ ဒေါသမူလံ မောဟမူလန္တိ။

တတ္ထ လောဘမူလံ သောမနဿပေက္ခာဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါရဘေဒတော အဋ္ဌဝိဓံ။
သေယျထိဒံ။ သောမနဿသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရန္တိ၊
တထာ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တံ။ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရံ
သသင်္ခါရန္တိ၊ တထာ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ္တံ။

ယဒါဟိ “နတ္ထိ ကာမေသု အာဒိနဝေါ”ကို အာဒိနာ နယေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပုရက္ခတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ကာမေ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒိနိ ဝါ
သာရတော ပစ္စေတိ သဘာဝတိက္ခေနေဝ အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊
တဒါ ပဌမံ အကုသလစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒါ မန္တေန သမုဿာဟိတေန
စိတ္တေန၊ တဒါ ဒုတိယံ။ ယဒါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အပုရက္ခတွာ ကေဝလံ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော
မေထုနံ ဝါ သေဝတိ၊ ပရသမ္ပတ္တိံ ဝါ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ ပရဘဏ္ဍံ ဝါ ဟရတိ
သဘာဝတိက္ခေနေဝ အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ တတိယံ။ ယဒါ မန္တေန
သမုဿာဟိတေန စိတ္တေန၊ တဒါ စတုတ္ထံ။ ယဒါ ပန ကာမာနံ ဝါ အသမ္ပတ္တိံ
အာဂမ္မ အညေသံ ဝါ သောမနဿဟေတူနံ အဘာဝေန စတုသုဝိ ဝိကပ္ပေသု
သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒါ သေသာနိ စတ္တာရိ ဥပေက္ခာသဟ-
ဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဧဝံ သောမနဿပေက္ခာဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါရဘေဒတော အဋ္ဌဝိဓံ
လောဘမူလံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒေါသမူလံ ပန ဒေါမနဿသဟဂတံ ပဋိသသမ္ပယုတ္တံ အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရန္တိ
ဒုဝိဓမေဝ ဟောတိ၊ တဿ ပါဏာတိပါတာဒိသု တိက္ခမန္တပုဂ္ဂိုလိကာလေ
ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

မောဟမူလံ ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တဉ္စာတိ
ဒုဝိဓံ။ တဿ သန္တိဋ္ဌာနဝိက္ခေပကာလေ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧဝံ အကုသလ-
ဝိညာဏံ ဒွါဒသဝိဓံ ဟောတိ။

၄၅၄။ အဗျာကတံ ဇာတိဘေဒတော ဒုဝိဓံ ဝိပါကံ ကိရိယန္တိ။ တတ္ထ
ဝိပါကံ ဘူမိတော စတုဗ္ဗိဓံ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ လောကုတ္တရန္တိ။

တတ္ထ ကာမာဝစရံ ဒုဝိဓံ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကဉ္စ။ ကုသလဝိပါကမ္ပိ ဒုဝိဓံ အဟေတုကံ သဟေတုကဉ္စ။

တတ္ထ အလောဘာဒိဝိပါကဟေတုဝိရဟိတံ အဟေတုကံ၊ တံ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှိ၊ ကာယဝိညာဏံ၊ သမ္ပုဋ္ဌန္တနက္ခိန္နာ မနောဓာတု၊ သန္တိရဏာဒိက္ခိန္နာ ဒွေ မနောဝိညာဏဓာတုယော စာတိ အဋ္ဌဝိဓံ။

တတ္ထ စက္ခုသန္တိသိတရူပဝိဇာနနလက္ခဏံ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ရူပမတ္တာရမ္ပဏရသံ၊ ရူပါဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ ရူပါရမ္ပဏာယ ကိရိယမနောဓာတုယာ အပဂမပဒဋ္ဌာနံ။ သောဘာဝသန္တိသိတသမ္ပုဋ္ဌိဝိဇာနနလက္ခဏာနိ သောတဃာန ဇိဝှိ ကာယဝိညာဏာနိ၊ သဒ္ဓါဒိမတ္တာရမ္ပဏရသာနိ၊ သဒ္ဓါဒိအဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ သဒ္ဓါရမ္ပဏာဒိနိ ကိရိယမနောဓာတုနိ အပဂမပဒဋ္ဌာနာနိ။

စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ အနန္တရံ ရူပါဒိဝိဇာနနလက္ခဏာ မနောဓာတု၊ ရူပါဒိသမ္ပုဋ္ဌန္တနရသာ၊ ဟထာဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ စက္ခုဝိညာဏာဒိအပဂမပဒဋ္ဌာနာ။

အဟေတုကဝိပါကာ သဋ္ဌာရမ္ပဏဝိဇာနနလက္ခဏာ ဒုဝိဓာပိ သန္တိရဏာဒိက္ခိန္နာ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သန္တိရဏာဒိရသာ၊ ဟထာဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ ဟဒယဝတ္ထုပ္ပဋ္ဌာနာ။ သောမနဿပေက္ခာယောဂတော ပန ဦးပဉ္စဋ္ဌာနဘေဒတော စ ဟဿံ ဘေဒေါ။ တောသု ဟိ ဧကော ဧကန္တမိဋ္ဌာရမ္ပဏေ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော သောမနဿသမ္ပယုတ္တာ ဟုတွာ သန္တိရဏတဒါရမ္ပဏဝသေန ပဉ္စဒ္ဓါရေ စေဝ ဇဝနာဝသာနေ စ ပဝတ္တနတော ဦးဋ္ဌာနာ ဟောတိ။ ဧကော ဣဋ္ဌမစ္ဆုတ္တာရမ္ပဏေ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာ ဟုတွာ သန္တိရဏတဒါရမ္ပဏပဋိသန္တိဘဝံစုတိဝသေန ပဝတ္တနတော ပဉ္စဋ္ဌာနာ ဟောတိ။

အဋ္ဌဝိဓမ္မိ စေတံ အဟေတုကဝိပါကဝိညာဏံ နိယတာနိယတာရမ္ပဏတ္တာ ဒုဝိဓံ။ ဥပေက္ခာသုခသောမနဿဘေဒတော တိဝိဓံ။ ဝိညာဏပဉ္စကံ ဟေတ္တ နိယတာရမ္ပဏံ ယထာက္ခမံ ရူပါဒိသုယေဝ ပဝတ္တိတော၊ သေသံ အနိယတာရမ္ပဏံ။ တတြ ဟိ မနောဓာတု ပဉ္စသုပိ ရူပါဒိသု ပဝတ္တတိ၊ မနောဝိညာဏဓာတုဒွယံ ဆသုတိ။ ကာယဝိညာဏံ ပနေတ္ထ သုခယုတ္တံ၊ ဦးဋ္ဌာနာ မနောဝိညာဏဓာတု သောမနဿယုတ္တာ၊ သေသံ ဥပေက္ခာယုတ္တန္တိ။ ဧဝံ တာဝကုသလဝိပါကာဟေတုကံ အဋ္ဌဝိဓံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အလောဘာဒိဝိပါကဟေတုသမ္ပယုတ္တံ ပန သဟေတုကံ၊ တံ ကာမာဝစရကုသလံ ဝိယ သောမနဿာဒိဘေဒတော အဋ္ဌဝိဓံ။ ယထာ ပန ကုသလံ

ဒါနာဒိဝသေန ဆဿ အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ၊ န ဣဒံ တထာ။ ဣဒဉ္စိ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိတဒါရမ္မဏဝသေန ပရိတ္တဓမ္မပရိယာပန္နေသုယေဝ ဆဿ အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တတိ။ သင်္ခါရာသင်္ခါရဘာဝေါ ပနေတ္ထ အာဂမနာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စ ဝိသေသေ အသတိပိ အာဒါသတလာဒိသု မုခနိမိတ္တံ ဝိယ နိရုဿာဟံ ဝိပါကံ၊ မုခံ ဝိယ သဥဿာဟံ ကုသလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကေဝလံ ဟိ အကုသလဝိပါကံ အဟေတုကမေဝ၊ တံ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတဃာနဇိဝါကာယဝိညာဏံ၊ သမ္ပုဋ္ဌန္တနက္ခိန္ဒာ မနောဓာတု၊ သန္တိရဏာဒိက္ခိန္ဒာ ပဉ္စဋ္ဌာနာ မနောဝိညာဏဓာတုတိ သတ္တဝိဓံ။ တံ လက္ခဏာဒိတော ကုသလာဟေတုကဝိပါကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကေဝလဉ္စိ ကုသလဝိပါကာနိ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာနိ၊ ဣမာနိ အနိဋ္ဌ-
အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာနိ။ တာနိ စ ဥပေက္ခာသုခသောမနဿဘေဒတော
တိဝိဓာနိ၊ ဣမာနိ ဒုက္ခဥပေက္ခာဝသေန ဒုဝိဓာနိ။ ဧတ္ထ ဟိ ကာယဝိညာဏံ
ဒုက္ခသဟဂတမေဝ၊ သေသာနိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ။ သာ စ တေသု
ဥပေက္ခာ ဟိနာ ဒုက္ခံ ဝိယ နာတိတိဒိဏာ၊ ဣတရေသု ဥပေက္ခာ ပဏီတာ
သုခံ ဝိယ နာတိတိဒိဏာ။ ဣတိ ဣမေသံ သတ္တန္တံ အကုသလဝိပါကာနံ
ပုရိမာနဉ္စ သောဠသန္တံ ကုသလဝိပါကာနံ ဝသေန ကာမာဝစရံ ဝိပါကဝိညာဏံ
တေဝိသတိဝိဓံ။

ရူပါဝစရံ ပန ကုသလံ ဝိယ ပဉ္စဝိဓံ။ ကုသလံ ပန သမာပတ္တိဝသေန
ဇေနဝိထိယံ ပဝတ္တတိ။ ဣဒံ ဥပပတ္တိယံ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်စုတိဝသေန။ ယထာ
စ ရူပါဝစရံ၊ ဧဝံ အရူပါဝစရဉ္စိ ကုသလံ ဝိယ စတုဗ္ဗိဓံ။ ပဝတ္တိဘေဒေါ-
ပိဿ ရူပါဝစရေ ဝုတ္တနယော ဧဝ။ လောကုတ္တရဝိပါကံ စတုမဂ္ဂယုတ္တစိတ္တ-
ဖလတ္တာ စတုဗ္ဗိဓံ၊ တံ မဂ္ဂဝိထိဝသေန စေဝ သမာပတ္တိဝသေန စ ဌိဓာ
ပဝတ္တတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗဗ္ဗိ စတုသု ဘူမိသု ဆတ္ထိသဝိဓံ ဝိပါကဝိညာဏံ ဟောတိ။

ကိရိယံ ပန ဘူမိဘေဒတော တိဝိဓံ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရဉ္စ။
တတ္ထ ကာမာဝစရံ ဒုဝိဓံ အဟေတုကံ သဟေတုကဉ္စ။ တတ္ထ အလောဘာဒိ-
ကိရိယဟေတုပရိဟိတံ အဟေတုကံ၊ တံ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတု-
ဘေဒတော ဒုဝိဓံ။

တတ္ထ စက္ခုဝိညာဏာဒိပုရေစရရူပါဒိဝိဇာနနလက္ခဏာ မနောဓာတု၊
အာဝုဇ္ဇနရသာ၊ ရူပါဒိအဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဘဝဂ်ဝိစ္ဆေဒပဒဋ္ဌာနာ၊ သာ
ဥပေက္ခာယုတ္တာဝ ဟောတိ။

မနောဝိညာဏဓာတု ပန ဒုဝိဓာ သာဓာရဏာ အသာဓာရဏာ စ။
တတ္ထ သာဓာရဏာ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကကိရိယာ သဋ္ဌာရမ္မဏ-
ဝိဇာနနလက္ခဏာ၊ ကိစ္စဝသေန ပဉ္စဒွါရမနောဒွါရေသု ဝေါဠုဗ္ဗနာဝဇ္ဇနရသာ၊
တထာဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ အဟေတုကဝိပါကမနောဝိညာဏဓာတု ဘဝဂါနံ
အညတရာပဂမပဒဋ္ဌာနာ။

အသာဓာရဏာ သောမနဿသဟဂတာဟေတုကကိရိယာ သဋ္ဌာရမ္မဏ-
ဝိဇာနနလက္ခဏာ၊ ကိစ္စဝသေန အရဟတံ အနဋ္ဌာရေသု ဝတ္ထုသု ဟသိတုပ္ပါ-
ဒနရသာ၊ တထာဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ဧကန္တတော ဟဒယဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနာတိ။
ဣတိ ကာမာဝစရကိရိယံ အဟေတုကံ တိဝိဓံ။

သဟေတုကံ ပန သောမနဿာဒိဘေဒတော ကုသလံ ဝိယ အဋ္ဌဝိဓံ။
ကေဝလဉ္စိ ကုသလံ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ အရဟတံယေဝါတိ
အယမေတ္ထ ဝိသေသော။ ဧဝံ တာဝ ကာမာဝစရံ ဧကာဒသဝိဓံ။

ရူပါဝစရံ ပန အရူပါဝစရဉ္စ ကုသလံ ဝိယ ပဉ္စဝိဓံ စတုဗ္ဗိဓဉ္စ ဟောတိ။
အရဟတံ ဥပ္ပတ္တိဝသေနော စဿ ကုသလတော ဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။
ဧဝံ သဗ္ဗမ္ဘိ တိသု ဘူမိသု ဝိသတိဝိဓံ ကိရိယဝိညာဏံ ဟောတိ။

၄၅၅။ ဣတိ ဧကဝိသတိ ကုသလာနိ ဒွါဒသာကုသလာနိ ဆတ္ထိသ-
ဝိပါကာနိ ဝိသတိကိရိယာနီတိ သဗ္ဗာနိဝိ **ဧကုနနုရတိဝိညာဏာနိ** ဟောန္တိ။
ယာနိ ပဋိသန္ဓိဘဝဂါ' ဝဇ္ဇန ဒဿန သဝန သာယန သာယန ဖုသန သမ္ပုဋ္ဌန္တန-
သန္တိရဏ ဝေါဠုဗ္ဗန ဇဝန တဒါရမ္မဏ စုတိဝသေန စုဒ္ဓသဟိ အာကာရေဟိ
ပဝတ္တန္တိ။

ကထံ? ယဒါ ဟိ အဋ္ဌန္တံ ကာမာဝစရကုသလာနံ အာနုဘာဝေန
ဒေဝမနုဿေသု သတ္တာ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဒါ နေသံ မရဏကာလေ ပစ္စုပ္ပန်တံ
ကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာနံ အညတရံ အာရမ္မဏံ ကတွာ အဋ္ဌ သဟေတုက-
ကာမာဝစရဝိပါကာနိ၊ မနုဿေသု ပဏ္ဍကာဒိဘာဝံ အာပဇ္ဇမာနာနံ ဒုဗ္ဗလ-
ဒွိဟေတုကကုသလဝိပါကဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကဝိပါကမနောဝိညာဏ-
ဓာတု ဓာတိ ပဋိသန္ဓိဝသေန နဝ ဝိပါကစိတ္တာနိ ပဝတ္တန္တိ။ ယဒါ ရူပါဝစရ-
ရူပါဝစရကုသလာနုဘာဝေန ရူပါရူပဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဒါ နေသံ မရဏ-
ကာလေ ပစ္စုပ္ပန်တံ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ အာရမ္မဏံ ကတွာ နဝ ရူပါရူပါဝစရ-
ဝိပါကာနိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တန္တိ။

ယဒါ ပန အကုသလာနုဘာဝေန အပါယေ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တဒါ နေသံ မရဏကာလေ ပစ္စုပ္ပန်တံ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တာနံ အညတရုံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကာ အကုသလဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တတိ၊ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဧကေနဝိသတိယာ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေ ပန နိရုဒ္ဓေ တံ တံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏမနုဗ္ဗမာနံ တဿ တဿေဝ ကမ္မဿ ဝိပါကဘူတံ ဘဒ္ဒိညေဝ အာရမ္မဏေ တာဝိသမေဝ ဘဝင်္ဂဝိညာဏံ နာမ ပဝတ္တတိ၊ ပုနပိ တာဝိသန္တိ ဧဝံ အသတိ သန္တာနင်္ဂိဝတ္တကေ အညသ္မိံ ဗိတ္တုပ္ပါဒေ နဒိသောတံ ဝိယ သုပိနံ အဝဿတော နိဒ္ဒေါက္ကမန- ကာလာဒိသု အပရိမာနသင်္ချေ ပဝတ္တတိယေဝါဟိ ဧဝံ တေသညေဝ ဝိညာဏာနံ ဘဝင်္ဂဝသေနာပိ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ပဝတ္တေ ပန ဘဝင်္ဂသန္တာနေ ယဒါ သတ္တာနံ ဣန္ဒြိယာနိ အာရမ္မဏ- ဂဟဏက္ခမာနိ ဟောန္တိ၊ တဒါ စက္ခုဿာပါထဂတေ ရူပေ ရူပံ ပဋိစ္စ စက္ခု- ပသာဒဿ ဃန္ဓနာ ဟောတိ၊ တတော ဃန္ဓနာနုဘာဝေန ဘဝင်္ဂစလနံ ဟောသတိ၊ အထ နိရုဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂေ တဒေဝရူပံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဘဝင်္ဂံ ဝိတ္ထိန္ဒမာနာ ဝိယ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာယေမာနာ ကိရိယမနောဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သောတဒ္ဓါရာဒိသု ဧသေဝ နယော။ မနောဒ္ဓါရေ ပန ဆဗ္ဗဓေဝိ အာရမ္မဏေ အာပါထဂတေ ဘဝင်္ဂစလနာနန္တရံ ဘဝင်္ဂံ ဝိတ္ထိန္ဒမာနာ ဝိယ အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာယေမာနာ အဟေတုကကိရိယမနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ- သဟဂတာတိ ဧဝံ ဌိန္တံ ကိရိယဝိညာဏာနံ အာဝဇ္ဇနဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ပန စက္ခုဒ္ဓါရေ တာဝ ဒဿနကိစ္စံ သာယေမာနံ စက္ခု- ပသာဒဝတ္ထုကံ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတဒ္ဓါရာဒိသု သဝနာဒိကိစ္စံ သာယေ- မာနာနိ သောတဃာနဇိဌာကာယဝိညာဏာနိ ပဝတ္တန္တိ။ တာနိ ဣဋ္ဌဣဋ္ဌ- မဇ္ဈတ္တေသု ဝိသယေသု ကုသလဝိပါကာနိ၊ အနိဋ္ဌအနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေသု ဝိသယေသု အကုသလဝိပါကာနိတိ ဧဝံ ဒသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ဒဿနသဝနဃာယန- သာယန ဗုသနဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ဥပ္ပဇ္ဇိတော နိရုဒ္ဓသမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗိတ္တံ မနော မာနသံ တဇ္ဇာ မနောဓာတူ”တိအာဒိဝစနတော ပန စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ

အနန္တရာ တေသညေဝ ဝိသယံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆမာနာ ကုသလဝိပါကာနန္တရံ ကုသလ-
ဝိပါကာ၊ အကုသလဝိပါကာနန္တရံ အကုသလဝိပါကာ မနောဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
ဧဝံ ခုန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

“မနောဓာတုယာပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓသမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စိတ္တံ မနော မာနသံ
တဇ္ဇာမနောဝိညာဏဓာတု”တိ^၁ စစနတော ပန မနောဓာတုယာ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတ-
မေဝ ဝိသယံ သန္တိရယမာနာ အကုသလဝိပါကမနောဓာတုယာ အနန္တရာ
အကုသလဝိပါကာ၊ ကုသလဝိပါကာယ အနန္တရာ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ သောမနဿ-
သဟဂတာ၊ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တေ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိပါကာဟေတု-
ကမနောဝိညာဏဓာတုတိ ဧဝံ တိတ္ထံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ သန္တိရဏဝသေန
ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သန္တိရဏာနန္တရံ ပန တမေဝ ဝိသယံ ဝဝတ္ထာပယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကိရိယာ-
ဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ဥပေက္ခာသဟဂတာတိ ဧဝံ ဧကသေဝ
ကိရိယဝိညာဏဿ ဝေါဠုဗ္ဗနဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝေါဠုဗ္ဗနာနန္တရံ ပန သစေ မဟန္တံ ဟောတိ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ အထ
ယထာဝဝတ္ထာပိတေ ဝိသယေ အဋ္ဌန္တံ ဝါ ကာမာဝစရကုသလာနံ ဒွါဒသန္တံ ဝါ
အကုသလာနံ နဝန္တံ ဝါ အဝသေသကာမာဝစရကိရိယာနံ အညတရဝသေန
ဆ သတ္တ ဝါ ဇေနာနိ ဇေန္တိ ဒေသော တာဝ ပဉ္စဒွါရေ နယော။

မနောဒွါရေ ပန မနောဒွါရာဝဇ္ဇနာနန္တရံ တာနိယေဝ။ ဂေါတြဘူတော
ဥဒ္ဓံ ရူပါဝစရတော ပဉ္စ ကုသလာနိ ပဉ္စ-ကိရိယာနိ၊ အရူပါဝစရတော စတ္တာရိ
ကုသလာနိ စတ္တာရိ ကိရိယာနိ၊ လောကုတ္တရတော စတ္တာရိ မဂ္ဂစိတ္တာနိ စတ္တာရိ
ဖလစိတ္တာနိတိ ဣမေသု ယံ ယံ လဒ္ဓပစ္စယံ ဟောတိ၊ တံ တံ ဇေတိတိ ဧဝံ ပဉ္စ-
ပညာသာယ ကုသလာကုသလကိရိယဝိပါကဝိညာဏာနံ ဇေနာနဝသေန ပဝတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဇေနာဝသာနေ ပန သစေ ပဉ္စဒွါရေ အတိမဟန္တံ၊ မနောဒွါရေ စ ဝိဘူ-
တမာရမ္မဏံ ဟောတိ၊ အထ ကာမာဝစရသတ္တာနံ ကာမာဝစရဇေနာဝသာနေ
ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ^၂ ဒိနိ ပုရိမကမ္မဇေနစိတ္တာဒိနဉ္စ ဝသေန ယော ယော ပစ္စယော လဒ္ဓေါ
ဟောတိ၊ တဿ တဿ ဝသေန အဋ္ဌသု သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကေသု
တိသု ဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုသု စ အညတရံ ပဋိသောတဂတံ
နာဝံ အနုဗန္ဓမာနံ ကိဉ္စိ အန္တရံ ဥဒကမိဝ ဘဝင်္ဂသာရမ္မဏတော အညသ္မိ^၃

အာရမ္မဏေ ဇဝိတံ ဇဝနမုနုဗန္ဓံ ခြိက္ခတ္တံ၊ သင်္ကံဝါ ဝိပါကဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
တဒေတံ ဇဝနာဝသာနေ ဘဝင်္ဂဿ အာရမ္မဏေ ပဝုတ္တနာရဟံ သမာနံ တဿ
ဇဝနဿ အာရမ္မဏံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တတ္တာ တဒါရမ္မဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ
ဧကောဒသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တဒါရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တဒါရမ္မဏာဝသာနေ ပန ပုန ဘဝင်္ဂမေဝ ပဝတ္တတိ။ ဘဝင်္ဂေ ဝိတ္ထိန္ဓေ ပုန
အာဝဇ္ဇနာဒိနီတိ ဧဝံ လဒ္ဓပစ္စယစိတ္တသန္တာနံ ဘဝင်္ဂါနန္တရံ အာဝဇ္ဇနံ
အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဒဿနာဒိနီတိ စိတ္တနိယမဝသေနပုနပျုနံ တာဝ ပဝတ္တတိ။
ယာဝ ဧကသ္မိံ ဘဝေ ဘဝင်္ဂဿ ပရိက္ခယော။ ဧကသ္မိံ ဟိ ဘဝေ ယံ သဗ္ဗပစ္ဆိမံ
ဘဝင်္ဂစိတ္တံ၊ တံ တတော စဝနတ္တာ စုတိတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တမ္ပိ ဧကေနဝိ-
သတိဝိမေမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဧကေနဝိသတိယာ ဝိပါကဝိညာဏာနံ စုတိဝသေန
ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

စုတိတော ပန ပုန ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓိတော ပုန ဘဝင်္ဂန္တိ ဧဝံ ဘဝဂတိဋ္ဌိတိ-
နိဝါသေသု သံသရမာနာနံ သတ္တာနံ အဝိတ္ထိန္တံ စိတ္တသန္တာနံ ပဝတ္တတိယေဝ။
ယော ပနေတ္ထ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ၊ တဿ စုတိစိတ္တေ နိရုဒ္ဓေ နိရုဒ္ဓမေဝ
ဟောတိတိ။

ဣဒံ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

ဝေဒနာက္ခန္ဓကထာ

၄၅၆။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ “ယံကိဉ္စိ ဝေဒယိတလက္ခဏံ သဗ္ဗံ တံ ဧကတော
ကတွာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ။ ဧတ္ထာပိ ဝေဒယိတလက္ခဏံ နာမ
ဝေဒနာဝ။ ယထာဟ “ဝေဒယတိ ဝေဒယတီတိ ခေါ အာဝုသော၊ တသ္မာ
ဝေဒနာတိ ဝုစ္စတိ”တိ။ သာ ပန ဝေဒယိတလက္ခဏေန သဘာဝတော ဧက-
ဝိဓာပိ ဇာတိဝသေန တိဝိဓာ ဟောတိ ကုသလာ၊ အကုသလာ၊ အဗျာကတာ
စာတိ။

တတ္ထ ကာမာဝစရံ သောမနဿုပေက္ခာဉာဏသင်္ခါရဘေဒတော အဋ္ဌဝိဓန္တိ-
အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေန ကုသလဝိညာဏေန သမ္ပယုတ္တာ ကုသလာ၊ အကု-
သလေန သမ္ပယုတ္တာ အကုသလာ၊ အဗျာကတေန သမ္ပယုတ္တာ အဗျာကတာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ သဘာဝဘေဒတော ပဉ္စဝိဓာ ဟောတိ သုခံ ဒုက္ခံ သောမနဿံ
ဒေါမနဿံ ဥပေက္ခာတိ။

တတ္ထ ကုသလဝိပါကေန ကာယဝိညာဏေန သမ္ပယုတ္တံ သုခံ။ အကုသလ-
ဝိပါကေန ဒုက္ခံ။ ကာမာဝစရတော စတူဟိ ကုသလေဟိ၊ စတူဟိ သဟေတုက-
ဝိပါကေဟိ၊ ဧကေန အဟေတုကဝိပါကေန၊ စတူဟိ သဟေတုကကိရိယေဟိ၊
ဧကေန အဟေတုကကိရိယေန၊ စတူဟိ အကုသလေဟိ၊ ရူပါဝစရတော
ဌပေတွာ ပဉ္စမဇ္ဈာနဝိညာဏံ စတူဟိ ကုသလေဟိ၊ စတူဟိ ဝိပါကေဟိ၊
စတူဟိ ကိရိယေဟိ၊ လောကုတ္တရံ* ပန ယသ္မာ အဈာနိကံ နာဓ နတ္ထိ၊
တသ္မာ အဋ္ဌ လောကုတ္တရာနိ ပဉ္စန္ဓံ ဈာနာနံ ဝသေန စတ္တာလီသံ ဟောန္တိ။ တေသု
ဌပေတွာ အဋ္ဌ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာနိ သေသေဟိ ဒွတ္တိံသာယ ကုသလဝိပါကေဟိတိ
ဧဝံ သောမနဿံ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဝိညာဏေဟိ သမ္ပယုတ္တံ။ ဒေါမနဿံ ဒွိဟိ
အကုသလေဟိ။ ဥပေက္ခာ အဝသေသပဉ္စပညာသာယ ဝိညာဏေဟိ သမ္ပယုတ္တာ။

တတ္ထ ဣဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗာနဘဝနလက္ခဏံ သုခံ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ ဥပဗြူဟနရသံ၊
ကာယိကအဿာဒပစ္စုပ္ပန်၊ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ။

အနိဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗာနဘဝနလက္ခဏံ ဒုက္ခံ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ မိလာပနရသံ၊ ကာယိ-
ကာမာဓပစ္စုပ္ပန်။ ကာယိန္ဒြိယပဒဋ္ဌာနံ။

ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝနလက္ခဏံ သောမနဿံ၊ ယထာ တထာ ဝါ ဣဋ္ဌာကာရ-
သမ္ဘောဂရသံ၊ စေတသိကအဿာဒပစ္စုပ္ပန်။ ပဿဒ္ဓိပဒဋ္ဌာနံ။

အနိဋ္ဌာရမ္မဏာနဘဝနလက္ခဏံ ဒေါမနဿံ၊ ယထာ တထာ ဝါ အနိဋ္ဌာ-
ကာရသမ္ဘောဂရသံ၊ စေတသိကာမာဓပစ္စုပ္ပန်၊ ဧကန္တေနဝ ဟဒယ-
ဝတ္ထုပ္ပန်။

မဇ္ဈတ္တဝေဒယိတလက္ခဏာ ဥပေက္ခာ၊ သမ္ပယုတ္တာနံ နာတိဥပဗြူဟနမိလာ-
ပနရသာ၊ သန္တဘာဝပစ္စုပ္ပန်၊ နိပ္ပိတိကစိတ္တပဒဋ္ဌာနာတိ။

ဣဒံ ဝေဒနာက္ခန္ဓေ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

သညာက္ခန္ဓကထာ

၄၅၇။ ဣဒါနိ ယံ ဝုတ္တံ “ယံကိဉ္စိ သဇ္ဇာနနလက္ခဏံ သဗ္ဗံ တံ ဧကေတော ကတွာ
သညာက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ၊ ဧတ္ထာပိ သဇ္ဇာနနလက္ခဏံ နာမ သညာဝ။
ယထာဟ “သဇ္ဇာနာတိ သဇ္ဇာနာတိတိ ခေါ အာဝုသော၊ တသ္မာ သညာတိ

ဝုစ္စတိ”တိ”။ သာ ပနေသာ သဇ္ဇာနနလက္ခဏေန သဘာဝတော ဧကဝိဓာပိ
ဇာတိဝသေန တိဝိဓာ ဟောဟိ ကုသလာ၊ အကုသလာ၊ အဗျာကတာ စ။

တတ္ထ ကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ကုသလာ၊ အကုသလသမ္ပယုတ္တာ
အကုသလာ၊ အဗျာကတသမ္ပယုတ္တာ အဗျာကတာ။ န ဟိ တံ ဝိညာဏံ အတ္ထိ၊
ယံ သညာယ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ တသ္မာ ယတ္ထကော ဝိညာဏဿ ဘေဒေါ၊ တတ္ထကော
သညာယာတိ။

သာ ပနေသာ ဧဝံ ဝိညာဏေန သမပ္ပဘေဒါပိ လက္ခဏာဒိတော သဗ္ဗာဝ
သဇ္ဇာနနလက္ခဏာ၊ တဒေဝေတန္တိ ပုန သဇ္ဇာနနပစ္စယနိမိတ္တကရဏရဿာ ဒါရု-
အာဒိသု တစ္ဆကာဒယော ဝိယ၊ ယထာဂဟိတနိမိတ္တဝသေန အဘိနိဝေသ-
ကရဏပစ္စုပ္ပန်နာ ဟတ္ထိဒဿကအန္ဓာ၊ ဝိယ၊ ယထာဥပဋ္ဌိတဝိသယပဒဋ္ဌာနာ
တိဏပုရိသကေသု မိဂပေါတကာနံ ပုရိသာတိ ဥပ္ပန္နသညာ ဝိယာတိ။

ဣဒံ သညာက္ခန္ဓေ ဝိတ္တာရကထာမုခံ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓကထာ

၄၅၀။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ယံကိဉ္စိ အဘိသင်္ခါရဏလက္ခဏံ သဗ္ဗံ တံ ကေတော
ကတွံ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ၊ ဧတ္ထ အဘိသင်္ခါရဏလက္ခဏံ နာမ
ဣဒိကရဏလက္ခဏံ။ ကိံ ပန တန္တိ၊ သင်္ခါရယေဝ။ ယထာဂ “သင်္ခါရမဂ္ဂိ-
သင်္ခါရေန္တိတိ ခေါဘိက္ခဝေတသ္မာ သင်္ခါရတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ”။ တေ အဘိသင်္ခါရဏ-
လက္ခဏာ၊ အာယူဟနရသာ၊ ဝိပ္ပါရပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သေသခန္ဓတ္တယပဒဋ္ဌာနာ။

ဧဝံ လက္ခဏာဒိတော ဧကဝိဓာပိ စ ဇာတိဝသေန တိဝိဓာ ကုသလာ၊
အကုသလာ၊ အဗျာကတာတိ။ တေသု ကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ကုသလာ၊
အကုသလသမ္ပယုတ္တာ အကုသလာ၊ အဗျာကတသမ္ပယုတ္တာ အဗျာကတာ။

တတ္ထ ကာမာဝစရပဌမကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ တာဝ နိယတာ
သရူပေန အာဂတာ သတ္တဝိသတိ၊ ယေဝါပနကာ စတ္တာရော၊ အနိယတာ
ပဉ္စာတိ ဆတ္ထိံသ။ တတ္ထ ဖဿော၊ စေတနာ၊ ဝိတက္ကော၊ ဝိစာရော၊ ဝီတိ၊
ဝီရိယံ၊ ဇိဝိတံ၊ သမာဓိ၊ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဟိရိ၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ အလောဘော၊ အဒေါ-
သော၊ အမောဟော၊ ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ ကာယလဟုတာ၊ စိတ္တ-
လဟုတာ၊ ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ၊ ကာယကမ္မညတာ၊ စိတ္တကမ္မညတာ၊
ကာယပါရညတာ၊ စိတ္တပါရညတာ၊ ကာယုဇကတာ၊ စိတ္တုဇကတာတိ ဣမေ

သရူပေန အာဂတာ သတ္တဝီသတိ^၁။ ဆန္ဒော၊ အဓိမောက္ခော၊ မနသိကာရော၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာတိ ဣမေ ယေဝါပနကာ စတ္တာရော^၂။ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိ၊ ဝစီဒုစ္စရိတဝိရတိ၊ မိစ္ဆာဇီဝဝိရတိတိ ဣမေ အနိယတာ ပဉ္စ^၃။ ဧတေ ဟိ ကဒါစိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ စ န ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

၄၅၉။ တတ္ထ ဖုသတိတိ ဖဿော^၁။ သွာယံ ဖုသနလက္ခဏော။ သင်္ခါရနုရသော၊ သန္တိပါတပစ္စုပ္ပန်နော၊ အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနော။ အယဉ္စိ အရူပမဗ္ဗောပိ သမာနော အာရမ္မဏေ ဖုသနာကာရေနေဝ ပဝတ္တတိ။ ဧကဒေသေန စ အနလိယမာနောပိ ရူပံ ဝိယ စက္ခု၊ သဒ္ဓေါ ဝိယ စ သောတံ စိတ္တံ အာရမ္မဏန္တသင်္ခါရေတိ၊ တိကသန္တိပါတသင်္ခါတဿ အတ္တနော ကာရဏဿ ဝသေန ပဝေဒိတတ္ထာ သန္တိပါတပစ္စုပ္ပန်နော။ တဇ္ဇာသမန္တာဟာရေန စေဝ ဇုနိယေန စ ပရိက္ခတေ ဝိသယေ အနန္တရာယေနော^၂ ဥပ္ပဇ္ဇနတော အာပါထဂတဝိသယပဒဋ္ဌာနောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာဓိဋ္ဌာနဘာဝတော ပန နိစ္စမ္ပဂါဝိဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၆၀။ စေတယတိတိ စေတနာ။ အဘိသန္ဓဟတိတိ အတ္တော။ သာ စေတနာဘာဝလက္ခဏာ၊ အာယူဟနရသာ၊ သံဝိဒဟနပစ္စုပ္ပန်နာ သင်္ကဏ္ဍပရက္ခိယသမိကာ ဇေဋ္ဌသိဿမဟာဝဇ္ဇကီအာဒယော ဝိယ။ အစ္စာယိကကမ္မာနုဿရဏာဒိသု စ ပနာယံ သမ္ပယုတ္တာနံ ဥဿဟနဘာဝေန ပဝတ္တမာနာ ပါကဋ္ဌာ ဟောတိ။

ဝိတက္ကဝိစာရဒီတိသု ယံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ သဗ္ဗံ ပထဝိကသိဏနိဒ္ဒေသေ ပဌမဇ္ဈာနဝဏ္ဏနာယံ^၆ ဝုတ္တမေဝ။

၄၆၁။ ဝိရဘာဝေါ ဝိရိယံ။ တံ ဥဿဟနလက္ခဏံ၊ သဟဇာတာနံ ဥပတ္တန္တနရသံ၊ အသံသီဒနဘာဝပစ္စုပ္ပန်နံ။ “သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတိ”တိ^၁ ဝစနတော သံဝေဂပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝိရိယာရမ္ဘဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနံ ဝါ၊ သမ္ပာ အာရဗ္ဗိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိနံ မူလံ ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄၆၂။ ဇီဝန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ ဇီဝတိ၊ ဇီဝနမတ္တမေပ ဝါ တန္တိ ဇီဝိတံ။ လက္ခဏာဒီနိ ပနဿ ရူပဇီဝိတေ^၁ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တဉ္စိ ရူပဓမ္မာနံ ဇီဝိတံ၊ ဣဒံ အရူပဓမ္မာနန္တိ ဣဒမေဝေတ္ထ နာနာကရဏံ။

၁-အဘိ ၁-၁၇၊ အဘိဋ္ဌ ၁-၁၇၈-ပိဋေသု ပဿိတဗ္ဗံ။

၄-အနန္တရာယေန (က) ၅-သံ ၁-၃၂၃-ပိဋေ။

၇-အံ ၁-၄၃၀-ပိဋေ။

၂-၃-အဘိ ၄ ၁-၁၇၆-ပိဋေ။

၆-ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၁၃၈-ပိဋေ။

၈-ဣဓေဝ ၇၇-ပိဋေ။

၄၆၃။ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ သမံ အာမိယတိ၊ သမ္မာ ဝါ အာမိယတိ၊ သမာဓာနမတ္တမေဝ ဝါ ဧတံ စိတ္တဿာတိ သမာဓိ။ သော အဝိသာရလက္ခဏော၊ အဝိက္ခေပလက္ခဏော ဝါ၊ သဟဇာတာနံ သမ္ပိဏ္ဏနရသော နှာနိယစုဏ္ဏာနံ ဥဒကံ ဝိယ၊ ဥပသမပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဝိသေသတော သုခပဒဋ္ဌာနော၊ နိဝါတေ ဒီပစိနံ ဌိတိ ဝိယ စေတသော ဌိတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၆၄။ သဒ္ဓဟန္တိ ဧတာယ၊ သယံ ဝါ သဒ္ဓဟတိ၊ သဒ္ဓဟနမတ္တမေဝ ဝါ သောတိ သဒ္ဓါ။ သာ သဒ္ဓဟနလက္ခဏာ၊ ဩကပ္ပနလက္ခဏာ ငါ၊ ပသာဒနရသာ ဥဒကပ္ပသာဒကမဏိ ဝိယ၊ ပက္ခန္ဓနရသာ ဝါ ဩဗုတ္တရဏော ဝိယ။ အကာလုဿိယပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အဓိမုတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ၊ သဒ္ဓေယျဝတ္ထုပဒဋ္ဌာနာ၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိသောတာပတ္တိယဂံ ပဒဋ္ဌာနာ ဝါ၊ ဟတ္ထဝိတ္တဗီဇာနိ၊ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၆၅။ သရန္တိ တာယ၊ သယံ ဝါ သရတိ သရဏမတ္တမေဝ ဝါ သောတိ သတိ။ သာ အဝိလာပနလက္ခဏာ၊ အသမ္မောသရသာ၊ အာရက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဝိသယာဘိမုခဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ၊ ထိရသညာပဒဋ္ဌာနာ၊ ကာယာဒိသတိပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာနာ ဝါ။ အာရမ္မဏေ ဒဋ္ဌပတိဌိတတ္တာ ပန သေကာ ဝိယ၊ စက္ခုဒွါရာဒိရက္ခဏတော ဒေါဝါရိကော ဝိယ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၆၆။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ ဟိရိယတိတိ ဟိရီ။ လဇ္ဇာယေတံ အဓိဝစနံ။ တေဟိယော ဩတ္တပ္ပတိတိ ဩတ္တပ္ပံ။ ပါပတော ဥဗ္ဗေဂဿေတံ အဓိဝစနံ။ တတ္ထ ပါပတော ဇိရုစ္ဆနလက္ခဏာ ဟိရီ။ ဥတ္တာသနလက္ခဏံ ဩတ္တပ္ပံ။ လဇ္ဇာကာရေန ပါပါနံ အကရဏရသာ ဟိရီ။ ဥတ္တာသာကာရေန ဩတ္တပ္ပံ။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန ဝေဝ ပါပတော သင်္ကောစနပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဧတာ၊ အတ္တဂါရဝပရဂါရဝပဒဋ္ဌာနာ။ အတ္တာနံ ဂရုံ ကတွာ ဟိရိယာ ပါပံ ဧဟာတိ ကုလဝရူ ဝိယ။ ပရံ ဂရုံ ကတွာ ဩတ္တပ္ပေန ပါပံ ဧဟာတိ ဝေသိယာ ဝိယ။ ဣမေ စ ပန ဒွေ ဓမ္မာ လောကပါလကာတိ? ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၆၇။ န လုပ္ပန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ န လုပ္ပတိ၊ အလုပ္ပနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ အလောဘော။ အဒေါသာမောဟေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ တေသု အလောဘော အာရမ္မဏေ စိတ္တဿ အဂေဓလက္ခဏော၊ အလဂ္ဂဘာဝလက္ခဏော ဝါ၊ ကမလဒလေ ဇလဗိန္န၊ ဝိယ။ အပရိဂ္ဂဟရသော မုတ္တဘိက္ခု ဝိယ၊ အနန္တိနဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော အသုစိမ္ပိ ပတိတပုရိသော ဝိယ။

၁-ဒီ ၃-၁၉၀၊ သံ ၃-၃၀၂-ပိဋေသု။ ၂-သံ ၁-၂၁၆-၁၇၅၊ ၃ ၁-၃၀၆-၂၉၁-ပိဋေသု။

၃-အံ ၁-၅၃-ပိဋေသု။

၄၆၈။ အဒေါသော အစက္ခိက္ကလက္ခဏော၊ အဝိရောလက္ခဏော ဝါ အနုက္ကလမိတ္တော ဝိယ၊ အာသာတဝိနယရသော၊ ပရိဋ္ဌာဟဝိနယရသော ဝါ စန္ဒနံ ဝိယ၊ သောမ္မဘာဝပစ္စုပ္ပန်နော ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယ။

၄၆၉။ အမောဟော ယထာသဘာဝပဋိဝေလက္ခဏော၊ အက္ခလိသ-
ပဋိဝေလက္ခဏော ဝါ ကုသလိသိသိတ္တဥသုပဋိဝေဓော ဝိယ၊ ဝိသယော-
ဘာသနရသော ပဒီပေါ ဝိယ။ အသမ္မောဟပစ္စုပ္ပန်နော အရညဂတသု-
ဒေသကော ဝိယ။ တယောဝိ ဇေတေ သဗ္ဗကုသလာနံ ပူလဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၄၇၀။ ကာယဿ ပဿန္တနံ ကာယပဿန္တိ။ စိတ္တဿ ပဿန္တနံ စိတ္တပဿန္တိ။
ကာယောတိ စေတ္တ ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ။ ဥဘောဝိ ပနောဘာ
ဧကတော ကတွာ ကာယစိတ္တဒရထဝူပသမလက္ခဏာ ကာယစိတ္တပဿန္တိယော၊
ကာယစိတ္တဒရထနိမိဒ္ဓနရသ၊ ကာယစိတ္တာနံ အပရိပူန္နနသီတိဘာဝပစ္စုပ္ပန်-
နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။ ကာယစိတ္တာနံ အဝူပသမကရဥဒ္ဓစ္စာဒိကိလေသ-
ပဋိပက္ခဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကာယဿ လဟုဘာဝေါ ကာယလဟုတ။ စိတ္တဿ လဟုဘာဝေါ စိတ္တ-
လဟုတ။ တာ ကာယစိတ္တဂရုဘာဝဝူပသမလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တဂရုဘာဝနိ-
မိဒ္ဓနရသ၊ ကာယစိတ္တာနံ အဒန္တတာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။
ကာယစိတ္တာနံ ဂရုဘာဝကရထိနမိဒ္ဓာဒိကိလေသပဋိပက္ခဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကာယဿ မုဒုဘာဝေါ ကာယမုဒုတ။ စိတ္တဿ မုဒုဘာဝေါ စိတ္တမုဒုတ။
တာ ကာယစိတ္တက္ကမ္မဝူပသမလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တထဒ္ဓဘာဝနိမိဒ္ဓနရသ၊
အပ္ပဋ္ဌိသာတပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။ ကာယစိတ္တာနံ ထဒ္ဓဘာဝ-
ကရဒိဋ္ဌိမာနာဒိကိလေသပဋိပက္ခဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကာယဿ ကမ္မညဘာဝေါ ကာယကမ္မညတ။ စိတ္တဿ ကမ္မညဘာဝေါ
စိတ္တကမ္မညတ။ တာ ကာယစိတ္တာကမ္မညဘာဝဝူပသမလက္ခဏာ၊ ကာယ-
စိတ္တာကမ္မညဘာဝနိမိဒ္ဓနရသ၊ ကာယစိတ္တာနံ အာရမ္မဏကရဏသမ္ပတ္တိပစ္စု-
ပ္ပန်နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။ ကာယစိတ္တာနံ အကမ္မညဘာဝကရာဝသေသ-
နီဝရဏာဒိပဋိပက္ခဘူတာ၊ ပသာဒနီယဝတ္ထုသု ပသာဒါဝဟာ၊ ဟိတကိရိယာသု
ဝိနိယောဂက္ခမဘာဝါဝဟာ သုဝဏ္ဏဝိသုဒ္ဓိ ဝိယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကာယဿ ပါရုညဘာဝေါ ကာယပါရုညတ။ စိတ္တဿ ပါရုညဘာဝေါ စိတ္တပါရုညတ။ တာ ကာယစိတ္တာနံ အဂ္ဂေါလညဘာဝလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တဂေါလညနိမိဒနရသာ၊ နိရာဒိနဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။ ကာယစိတ္တာနံ ဂေါလညကရအသဒ္ဓိယာဒိပဋိပက္ခဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ကာယဿ ဥဇုကဘာဝေါ ကာယုဇုကတ။ စိတ္တဿ ဥဇုကဘာဝေါ စိတ္တုဇုကတ။ တာ ကာယစိတ္တအဇ္ဇဝလက္ခဏာ၊ ကာယစိတ္တကုဋိလဘာဝနိမိဒနရသာ၊ အဇိမှတာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ကာယစိတ္တပဒဋ္ဌာနာ။ ကာယစိတ္တာနံ ကုဋိလဘာဝကရမာယာသာဓဋ္ဌေယျာဒိပဋိပက္ခဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

၄၇၁။ ဆန္ဒောတိ ကတ္တုကာမတာယေတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မာ သော ကတ္တုကာမတာလက္ခဏော ဆန္ဒော၊ အာရမ္မဏပရိယေသနရသော၊ အာရမ္မဏေန အတ္ထိကတာပစ္စုပ္ပန်နာ၊ တဒေဝဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ အယံ စေတသော ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၇၂။ အဓိမုစ္စနံ အဓိမောက္ခော။ သော သန္နိဋ္ဌာနလက္ခဏော၊ အသိသပ္ပနရသော၊ နိစ္ဆယပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သန္နိဋ္ဌေယျဓမ္မပဒဋ္ဌာနာ၊ အာရမ္မဏေ နိစ္စလဘာဝေန ဣန္ဒြိလော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၇၃။ ကိရိယာ ကာရော။ မနမှိ ကာရော မနသိကာရော။ ပုရိမမနကော ဝိသဒိသမနံ ကာရောတိတိပိ မနသိကာရော။ သွာယံ အာရမ္မဏပဋိပါဒကော၊ ဝိထိပဋိပါဒကော၊ ဇဝနပဋိပါဒကောတိ တိပ္ပကာရော။

တတ္ထ အာရမ္မဏပဋိပါဒကော မနမှိ ကာရောတိ မနသိကာရော။ သော သာရဏလက္ခဏော၊ သမ္ပယုတ္တာနံ အာရမ္မဏေ သိယောဇနရသော၊ အာရမ္မဏာဘိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ အာရမ္မဏပဒဋ္ဌာနာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော၊ အာရမ္မဏပဋိပါဒကတ္တေန သမ္ပယုတ္တာနံ သာရထိ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိထိပဋိပါဒကောတိ ပန ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနဿေတံ အဓိဝစနံ။ ဇဝနပဋိပါဒကောတိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဿေတံ အဓိဝစနံ။ န တေ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။

၄၇၄။ တေသု ဓမ္မေသု မဇ္ဈတ္တတာ တတြမဇ္ဈတ္တတာ။ သာ စိတ္တစေတသိကာနံ သမဝါဟိတလက္ခဏာ၊ ဦနာဓိကတာနိဝါရဏရသာ၊ ပက္ခပိတုပစ္ဆေဒနရသာ ဝါ၊ မဇ္ဈတ္တဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ စိတ္တစေတသိကာနံ အဇ္ဈုပေက္ခနဘာဝေန သမပ္ပဝတ္တာနံ အာဇာနိယာနံ အဇ္ဈုပေက္ခကသာရထိ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ကရုဏာမုဒိတာ စ ဗြဟ္မဝိဟာရနိဒ္ဒေသေ^၁ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ကေဝလဉ္စိ တာ အပ္ပနာပ္ပတ္တာ ရူပါဝစရာ၊ ဣမာ ကာမာဝစရာတိ အယမေဝ
ဝိသေသော။

ကေစိ ပန မေတ္တာပေက္ခာယောပိ အနိယတေသု ဣစ္ဆန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဉ္စိ။
အတ္တတော ဟိ အဒေါသောယေဝ မေတ္တာ၊ တဗြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာယေဝ
ဥပေက္ခာတိ။

၄၇၅။ ကာယဒုစ္စရိတတော ဝိရတိ ကာယဒုစ္စရိတဝိရတိ။ သေ နယော
သေသာသုပိ။ လက္ခဏာဒိဘော ပနေတာ တိသ္မောပိ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဝဠာနံ
အဝိတိက္ကမလက္ခဏာ၊ အမဒ္ဒနလက္ခဏာတိ ဝုတ္တံဟောတိ။ ကာယဒုစ္စရိတဒိ-
ဝတ္ထုတော သင်္ကောစနရသာ၊ အကိရိယပစ္စုပ္ပန်နာ၊ သဒ္ဓါဟိရောတ္တပ္ပအပ္ပိ-
တာဒိဂုဏပဒဋ္ဌာနာ၊ ပါပကိရိယတော စိတ္တဿ ဝိမုခဘာဝဘူတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗေ။

၄၇၆။ ဣတိ ဣမေဝ ဆတ္တိံသ သင်္ခါရာ ပဌမေန ကာမာဝစရကုသလဝိညာ-
ဏေန သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိတိဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ပဌမေန၊ ဧဝံ ဒုတိယေနဒိ။
သသင်္ခါရဘာဝမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ ဝိသေသော။

တတိယေန ပန ဌပေတွာ အမောဟံ အဝသေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ
စတုတ္ထေန။ သသင်္ခါရဘာဝမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ ဝိသေသော။

ပဌမေ ဝုတ္တေသု ပန ဌပေတွာ ပီတိံ^၂ အဝသေသာ ပဉ္စမေန သမ္ပယောဂံ
ဂစ္ဆန္တိ။ ယထာ စ ပဉ္စမေန၊ ဧဝံ ဆဋ္ဌေနပိ။ သသင်္ခါရဘာဝမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ
ဝိသေသော။ သတ္တမေန စ ပန ဌပေတွာ အမောဟံ အဝသေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
တထာ အဋ္ဌမေန။ သသင်္ခါရဘာဝမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ ဝိသေသော။

ပဌမေ ဝုတ္တေသု ဌပေတွာ ဝိရတိက္ကယံ သေသာ ရူပါဝစရကုသလေသု
ပဌမေန သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဒုတိယေန တတော ဝိတက္ကဝဇ္ဇာ။ တတိယေန
တတော ဝိစာရဝဇ္ဇာ။ စတုတ္ထေန တတော ဝီတိဝဇ္ဇာ။ ပဉ္စမေန တတော
အနိယတေသု ကရုဏာမုဒိတာဝဇ္ဇာ။ တေယေဝ စတုသု အာရုပ္ပကုသလေသု။
အရူပါဝစရဘာဝေါယေဝ ဟိ ဧတ္ထ ဝိသေသော။

လောကုတ္တရေသု ပဌမဇ္ဈာနိကေ တာဝ မဂ္ဂဝိညာဏေ ပဌမရူပါဝစရ-
ဝိညာဏေ ဝုတ္တနယေန၊ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာဒိဘေဒေ ဒုတိယရူပါဝစရဝိညာဏာ-
ဒိသု ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကရုဏာမုဒိတာနံ ပန အဘာဝေါ၊

နိယတဝိရတံ၊ လောကုတ္တရတာ စာတိ အယဇမတ္ထ ဝိသေသော။ ဧဝံ တာဝ
ကုသလာယေဝ သင်္ခါရာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၇၇။ အကုသလေသု လောဘမူလေ ပဌမာကုသလသမ္ပယုတ္တာ တာဝ
နိယတံ သရူပေန အာဂတာ တေရသ၊ ယေဝါပနကာ စတ္တာရောတိ သတ္တရသ။
တတ္ထ ဖဿော၊ စေတနာ၊ ဝိတက္ကော၊ ဝိစာရော၊ ဝီတိ၊ ဝိရိယံ၊ ဇီဝိတံ၊ သမာဓိ၊
အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ၊ လောဘော၊ မောဟော၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ဣမေ သရူပေန
အာဂတာ တေရသ။ ဆန္ဒော၊ အဓိမောက္ခော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မနသိကာရောတိ ဣမေ
ယေဝါပနကာ စတ္တာရော။

၄၇၈။ တတ္ထ န ဟိရိယတိတိ အဟိရိကော။ အဟိရိကဿ ဘာဝေါ
အဟိရိကံ။ န ဩတပ္ပတိတိ အနောတ္တပ္ပံ။ တေသု အဟိရိကံ ကာယဒုစ္စရိတာဒိဟိ
အဇီဝုတ္တနလက္ခဏံ၊ အလဇ္ဇာလက္ခဏံ ဝါ။ အနောတ္တပ္ပံ တေဟေဝ အသာ-
ရဇ္ဇလက္ခဏံ၊ အနတ္တာသလက္ခဏံ ဝါ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိတ္တာရော ပန
ဟိရောတ္တပ္ပါနံ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၇၉။ လုပ္ပန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ လုပ္ပတိ၊ လုပ္ပနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ
လောဘော။ မုပ္ပန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ မုပ္ပတိ၊ မုပ္ပနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ
မောဟော။ တေသု လောဘော အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏော မက္ကဋ္ဌာလေပေါ
ဝိယ၊ အဘိသင်္ဂရသော တတ္ထကပါလေ ခိတ္တမံသပေသိ ဝိယ။ အပရိစ္ဆာဂပစ္စု-
ပဋ္ဌာနော တေလဉ္ဇနရာဂေါ ဝိယ။ သံယောဇနိယမေဓေသု အဿာဒဒဿနပဒ-
ဋ္ဌာနော။ တဏှာနဒိဘာဝေန ဝမုမာနော သိသသောတာ နဒိ ဣဝ မဟာသမုဒ္ဒိ
အပါယမေဝ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၈၀။ မောဟော စိတ္တဿ အန္ဓဘာဝလက္ခဏော၊ အညာဏလက္ခဏော
ဝါ၊ အသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓရသော၊ အာရမ္မဏသဘာဝစ္ဆာဒနရသော ဝါ၊ အသမ္မာ-
ပဋိပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ အန္ဓကာရပစ္စုပဋ္ဌာနော ဝါ၊ အယောနိသောမနသိကာ-
ရပဒဋ္ဌာနော၊ သမ္မာကုသလာနံ မူလန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၈၁။ မိစ္ဆာ ပဿန္တိ တာယ၊ သယံ ဝါ မိစ္ဆာ ပဿတိ၊ မိစ္ဆာဒဿနမတ္တံ
ဝါ သောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ သာ အယောနိသော အဘိနိဝေသလက္ခဏာ၊ ပရာ-
မာသရသာ၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အရိယာနံ အဒဿနကာမတာဒိ-
ပဒဋ္ဌာနာ၊ ပရမံ ဝဇ္ဇန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၇၂။ ဥဒ္ဓတဘာဝေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တံ အဝုပသမလက္ခဏံ ဝါတာဘိဿာတစလ-
ဇလံ ဝိယ၊ အနဝဋ္ဌာနရသံ ဝါတာဘိဿာတစလဇပဋ္ဌာကာ ဝိယ၊ ဘန္တတ္တ-
ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ပါသာဏာဘိဿာတသမုဒ္ဓတဘသ္မံ ဝိယ၊ စေတသော အဝုပသမေ
အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တဝိက္ခေပေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသာ ကုသလေ
ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အကုသလဘာဝေါယေဝ ဟိ အကုသလဘာဝေန
စ လာမကတ္တံ ဧတေသံ တေဟိ ဝိသေသော။

၄၇၃။ ဣတိ ဣမေ သတ္တရသ သင်္ခါရာ ပဌမေန အကုသလဝိညာဏေန
သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိဟိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ပဌမေန၊ ဧဝံ ဒုတိယေနာပိ။ သသင်္ခါ-
ရတာ ပနေတ္ထ ထိနမိဒ္ဓဿ^၁ စ အနိယတတာ ဝိသေသော။

တတ္ထ ထိနနတာ ထိနံ^၂။ မိဒ္ဓနတာ^၃ မိဒ္ဓံ။ အနုဿာဟသံဟနနတာ အသတ္တိ-
ဝိဿာတော စာတိ အတ္ထော။ ထိနဉ္စ မိဒ္ဓဉ္စ ထိနမိဒ္ဓံ။ တတ္ထ ထိနံ အနုဿာဟ-
လက္ခဏံ၊ ဝိရိယဝိနောဒနရသံ၊ သံသိဒနပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ မိဒ္ဓံ အကမ္မညတာလက္ခဏံ၊
ဩနဟနရသံ၊ လိနတာပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ပစလာယိကာနိဒ္ဓါပစ္စုပဋ္ဌာနံ ဝါ။ ဥဘယဗြူ
အရတိဝိဇ္ဇန္တိကာဒိသု အယောနိသောမနသိကာရပဒဋ္ဌာနံ။

တတိယေန ပဌမေ ဝုတ္တေသု ဌပေတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ^၄ အဝသေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
မာနော ပနေတ္ထ အနိယတော ဟောတိ။ အယံ ဝိသေသော၊ သော ဥဏှတိ-
လက္ခဏော၊ သမ္ပဂ္ဂဟရသော၊ ကေတုကမျတာပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဒိဋ္ဌိဝိပယုတ္တ-
လောဘပဒဋ္ဌာနော၊ ဥဗ္ဗာဒေါ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

စတုတ္ထေန ဒုတိယေ ဝုတ္တေသု ဌပေတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ^၄ အဝသေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဧတ္ထာပိ စ မာနော အနိယတေသု ဟောတိယေဝ။ ပဌမေ ဝုတ္တေသု ပန
ဌပေတွာ ပီတိ^၅ အဝသေသာ ပဉ္စမေန သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ ယထာ စ ပဉ္စမေန၊
ဧဝံ ဆဋ္ဌေနာပိ။ သသင်္ခါရတာ ပနေတ္ထ ထိနမိဒ္ဓဿ စ အနိယတဘာဝေါ
ဝိသေသော။ သတ္တမေန ပဉ္စမေ ဝုတ္တေသု ဌပေတွာ ဒိဋ္ဌိ^၄ အဝသေသာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ မာနော ပနေတ္ထ အနိယတော ဟောတိ။ အဋ္ဌမေန ဆဋ္ဌေ ဝုတ္တေသု
ဌပေတွာ ဒိဋ္ဌိ^၄ အဝသေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထာပိ စ မာနော အနိယတေသု
ဟောတိယေဝါတိ။

၄၇၄။ ဒေါသမူလေသု ပန ဒွီသု ပဌမသမ္ပယုတ္တာ တာဝ နိယတာ သရူပေန
အာဂတာ ဧကာဒသ၊ ယေဝါပနကာ စတ္တာရော၊ အနိယတာ တယောတိ

၁-ထိနမိဒ္ဓဿ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-ထိနနတာ ထိနံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၃-မိဒ္ဓနတာ (သျှ၊)၊ မိဒ္ဓတာ (ဣ)

အဋ္ဌာရသ။ တတ္ထ ဖဿော၊ စေတနာ၊ ဝိတက္ကော၊ ဝိစာရော၊ ဝီရိယံ၊ ဇီဝိတံ၊ သမာဓိ၊ အဟိရိကံ၊ အနောပ္ပတ္တိံ၊ ဒေါသော၊ မောဟောတိ ဣမေ သရူပေန အာဂတာ ကောဒသ^၁။ ဆန္ဒော၊ အဓိမောက္ခော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ မနသိကာဇရာတိ ဣမေ ယေဝါပနကာ စတ္တာရော^၂။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယံ၊ ကုက္ကုစ္ဆန္တိ ဣမေ အနိယတာ တယော^၃။

၄၀၅။ တတ္ထ ဒုဿန္တိ တေန၊ သယံ ဝါ ဒုဿတိ၊ ဒုဿနမတ္တမေဝ ဝါ တန္တိ ဒေါသော။ သော စဏ္ဍိက္ကလက္ခဏော ပဟဠာသီဝိသော ဝိယ၊ ဝိသပ္ပနရသော ဝိသနိပါတော ဝိယ၊ အတ္တနော နိဿယဒဟနရသော ဝါ ဒါဝဂ္ဂိ ဝိယ။ ဒုဿနပစ္စုပ္ပန်နော လဒ္ဓေါကာသော ဝိယ သပတ္တော၊ အာဃာတဝတ္ထုပ္ပဒဋ္ဌာနော၊ ဝိသသံသဋ္ဌပူတိမုတ္တံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၀၆။ ဣဿာယနာ ဣဿာ။ သာ ပရသမ္ပတ္တိနံ ဥသုယနလက္ခဏာ။ တတ္ထေဝ အနဘိရတိရသာ၊ တုတော ဝိမုခဘာဝပစ္စုပ္ပန်နာ၊ ပရသမ္ပတ္တိ-ပဒဋ္ဌာနာ၊ သံယောဇနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၄၀၇။ မစ္ဆရဘာဝေါ မစ္ဆရိယံ။ တံ လဒ္ဓါနံ ဝါ လဘိတဗ္ဗာနံ ဝါ အတ္တနော သမ္ပတ္တိနံ နိဂူဟနလက္ခဏံ၊ တာသံယေဝ ပရေဟိ သာဓာရဏဘာဝ-အက္ခမနရသံ၊ သင်္ကောစနပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ကဠုကဠုကတာပစ္စုပ္ပန်နံ ဝါ၊ အတ္တ-သမ္ပတ္တိပဒဋ္ဌာနံ၊ စေတသော ဝိရူပဘာဝေါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၄၀၈။ ကုစ္ဆိတံ ကတံ ကုကတံ။ တဿ ဘာဝေါ ကုက္ကုစ္ဆံ။ တံ ပစ္ဆာန-တာပလက္ခဏံ၊ ကတာကတာနုသောစနရသံ၊ ဝိပ္ပဋိသာရပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ကတာ-ကတပဒဋ္ဌာနံ၊ ဒါသဗျဓိဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသော ဝုတ္တပ္ပကာရာယေဝါတိ။

ဣတိ ဣမေ အဋ္ဌာရသ သင်္ခါရာ ပဌမေန ဒေါသမူလေန သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ပဌမေန၊ ဧဝံ ဒုတိယေနာပိ။ သသင်္ခါရတာ ပန အနိယတေသု စ ထိနမိဒ္ဓသမ္ဘဝေါဝ ဝိသေသော။

၄၀၉။ မောဟမူလေသု ဒွိသု ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေန တာဝ ဖဿော၊ စေတနာ၊ ဝိတက္ကော၊ ဝိစာရော၊ ဝီရိယံ၊ ဇီဝိတံ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိ၊ အဟိရိကံ၊

အနောတ္တပ္ပံ၊ မောဟော၊ ဝိစိကိစ္ဆာတိ သရူပေန အာဂတာ ကောဒသိ၊ ဥဒ္ဓန္တံ၊ မနသိကာရေတိ ယေဝါပနကာ ဒွေ၊ စာတိ တေရသ။

၄၉၀။ တတ္ထ ဖိတ္တဋ္ဌိတိတိ ပဝတ္တိဋ္ဌိတိမတ္တော ဒုဗ္ဗလော သမာဓိ။ ဝိဂတာ ဝိကိစ္ဆာတိ ဝိစိကိစ္ဆာ။ သာ သံသယလက္ခဏာ၊ ကမ္မနရသာ၊ အနိစ္ဆယပဋ္ဌ-
ပဋ္ဌာနာ၊ အနေကံသဂါဟပစ္စုပဋ္ဌာနာ ဝါ၊ ဝိစိကိစ္ဆာယံ အယောနိသောမန-
သိကာရပဒဋ္ဌာနာ၊ ပဋိပတ္တိအန္တရာယံကရာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သေသာ ဝုတ္တဗ္ဗကာရ-
ယေဝ။

ဥဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တေန ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တေ ဝုတ္တေသု ပ္ပပေတွာ ဝိစိကိစ္ဆံ သေသာ
ဒွါဒသ။ ဝိစိကိစ္ဆာယ အဘာပေန ပနေတ္ထ အဓိမောက္ခော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဇောန
သဒ္ဓိံ တေရသေဝ၊ အဓိမောက္ခသဟ္တာဝတော စ ဗလဝကရော သမေဓိ
ဟောတိ။ ယဇ္ဈေတ္ထ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ တံ သရူပနေဝ အာဂတံ။ အဓိမောက္ခမနသိကာရ
ယေဝါပနကဝသေနာတိ ဧဝံ အကုသလသင်္ခါရ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၉၁။ အဗျာကတေသု ဝိပါကာဗျာကတာ တာဝ အဟေတုကသဟေဘု-
ကဘေဒတော ဒုဝိဓာ။ တေသု အဟေတုကဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ အဟေ-
တုကာ။ တတ္ထ ကုသလာကုသလဝိပါကစက္ခုဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ တာဝ
ဖဿော၊ စေတနာ၊ ဇီဝိတံ၊ ဖိတ္တဋ္ဌိတိတိ သရူပေန အာဂတာ စတ္တာရော၊
ယေဝါပနကော မနသိကာရေယေဝါတိ၊ ပဉ္စ။ သောတဿာနဇိဝှိကာယ-
ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာပိ ဧတေယေဝံ။ ဥဘယဝိပါကမနောဓာတုယာ ဧတ
စေဝ ဝိတက္ကဝိစာရာဓိမောက္ခော စာတိ၊ အဋ္ဌ၊ တထာ တိဝိဓာယပိ အဟေတုက-
မနောဝိညာဏဓာတုယာ။ ယာ ပနေတ္ထ သောမနဿသဟဂတာ၊ တာယ သဒ္ဓိံ
ဝိတိ အဓိကာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဟေတုကဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ပန သဟေတုကာ။ တေသု အဋ္ဌ-
ကာမာဝစရဝိပါကသမ္ပယုတ္တာ တာဝ အဋ္ဌဟိ ကာမာဝစရကုသလေဟိ သမ္ပ-
ယုတ္တသင်္ခါရသဒိသာယေဝ။ ယာ ပန တာ အနိယတေသု ကရုဏာမုဒိတာ၊
တာ သတ္တာရမ္ပဏတ္တာ ဝိပါကေသု န သန္တိ။ ဧကန္တပရိတ္တာရမ္ပဏာ ဟိ ကာမာ-
ဝစရဝိပါကာ။ န ကေဝလဉ္စ ကရုဏာမုဒိတာ၊ ဝိရတိယောပိ ဝိပါကေသု န
သန္တိ။ “ပဉ္စသိက္ခာပဒါ ကုသလာယေဝါ”တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ။

ရူပါဝစရာရူပါဝစရလောကုတ္တရဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ပန တေသံ
ကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တသင်္ခါရေဟိ သဒိသာ ဧဝံ။

၄၉၂။ ကိရိယာဗျာကတာပိ အဟေတုကသဟေတုကဘေဒတော ဒုဝိဓာ။
တေသု အဟေတုကကိရိယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ အဟေတုကာ။ တေ စ
ကုသလဝိပါကမနောဓာတုအဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုဒွယယုတ္တေဟိ သ-
မာနာ။ မနောဝိညာဏဓာတုဒွယေ ပန ဝိရိယံ အဓိကံ။ ဝိရိယသမ္ဘာဝတော
ဗလပ္ပတ္တော သမာဓိ ဟောတိ။ အယမေတ္ထ ဝိသေသော။

သဟေတုကကိရိယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ပန သဟေတုကာ။ တေသု
အဋ္ဌကာမာဝစရကိရိယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ တာဝ ဌပေတွာ ဝိရတိယော
အဋ္ဌဟိ ကာမာဝစရကုသလေဟိ သမ္ပယုတ္တသင်္ခါရသဒိသာ။ ရူပါဝစရာရူပါဝစရ-
ကိရိယသမ္ပယုတ္တာ ပန သဗ္ဗာကာရေနပိ တေသံ ကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တ-
သဒိသာယေဝါတိ ဧဝံ အဗျာကတာပိ သင်္ခါရာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ဣဒံ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ဣဒံ တာဝ အဘိဓမ္မေ ပဒဘာဇနိယနယေန ခန္ဓေသု ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

အတိတာဒိဝိဘာဂကထာ

၄၉၃။ ဘဂဝတာ ပန—

“ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ
ဩဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ
ဝါ၊ တဒေကဇ္ဈံ အဘိသယူဟိတွာ အဘိသဒ္ဓိပိတွာ အယံ ဝုစ္စတိ
ရူပက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။
ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ ပ။ အဘိသဒ္ဓိပိတွာ အယံ
ဝုစ္စတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ—

ဧဝံ ခန္ဓာ ဝိတ္ထာရိတာ။

တတ္ထ ယံကိဉ္စိတိ အနဝသေသပရိယာဒါနံ။ ရူပန္တိ အတိပ္ပသင်္ဂနိယမနံ။ ဧဝံ
ပဒဒ္ဒယေနာပိ ရူပဿ အနဝသေသပရိဂ္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ အထဿ

အတိတာဒိနာ ဝိဘာဂံ အာရဘတိ။ တဉ္စိ ကိဉ္စိ အတိတံ၊ ကိဉ္စိ အနာဂတာ-
ဒိဘေဒန္တိ။ ဧသ နယော ဝေဒနာဒိသု။

၄၉၄။ တတ္ထ ရူပံ တာဝ အဗ္ဗါသန္တတိသမယခဏဝသေန စတုဓာ အတိတံ
နာမ ဟေတုတိ။ တထာ အနာဂတပစ္စုပ္ပန်။

တတ္ထ အဗ္ဗါဝသေန တာဝ ဧကဿ ဧကဿိ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိတော ပုဗ္ဗေ
အတိတံ၊ စုတိတော ဥဒ္ဓိ အနာဂတံ၊ ဥဘိန္နမန္တရေ ပစ္စုပ္ပန်။

သန္တတိဝသေန သဘာဂဧကဉ္စတုသမုဋ္ဌာနံ ဧကောဟာရသမုဋ္ဌာနဉ္စ ပုဗ္ဗာ-
ပရိယဝသေန ပတ္တမာနမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန်၊ တတော ပုဗ္ဗေ ဝိသဘာဂဉ္စတုအာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနံ အတိတံ၊ ပစ္စာ အနာဂတံ။ စိတ္တံ ဧကဝိသိဓကဇဝနဧကသမာပတ္တိ-
သမုဋ္ဌာနံ ပစ္စုပ္ပန်၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊ ပစ္စာ အနာဂတံ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ
ပါဠိယေက္ကံ သန္တတိဝသေန အတိတာဒိဘေဒေါ နတ္ထိ၊ တေသညေဝ ပန
ဉ္စတုအာဟာရစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ဥပတ္တန္တကဝသေန တဿ အတိတာဒိဘာဝေါ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

သမယဝသေန ဧကမုဟုတ္တပုဗ္ဗဏှသာယနရတ္တိန္ဒြိယဒိသု သမယေသု သန္တာန-
ဝသေန ပဝတ္တမာနံ တံ တံ သမယံ ပစ္စုပ္ပန် နာမ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတံ၊
ပစ္စာ အနာဂတံ။

ခဏဝသေန ဥပ္ပါဒါဒိခဏတ္တယပရိယာပန္နံ ပစ္စုပ္ပန်၊ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ၊
ပစ္စာ အတိတံ။ အဝိစ အတိက္ကန္တဟေတုပစ္စယကိစ္စံ အတိတံ၊ နိဋ္ဌိတဟေတုကိစ္စံ
အနိဋ္ဌိတပစ္စယကိစ္စံ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဥဘယကိစ္စံ အသမ္ပတ္တိ အနာဂတံ။ သကိစ္စက္ခဏေ
ဝါ ပစ္စုပ္ပန်၊ တတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ၊ ပစ္စာ အတိတံ။ ဧတ္ထ စ ခဏာဒိကထာဝ
နိပ္ပရိယာယာ။ သေသာ သပရိယာယာ။

၄၉၅။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘေဒေါ ဝုတ္တနယော ဧဝ။ အဝိစ ဇုဓ နိယကဇ္ဈတ္တမ္ပိ
အဇ္ဈတ္တံ ပရပုဂ္ဂလိကမ္ပိ စ ဗဟိဒ္ဓါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမဘေဒေါ
ဝုတ္တနယောဝ။

၄၉၆။ ဟိနပဏီတဘေဒေါ ဒုဝိဓော ပရိယာယတော နိပ္ပရိယာယတော
စ။ တုတ္ထ အကနိဋ္ဌာနံ ရူပတော သုဒဿိနံ ရူပံ ဟိနံ။ တဒေဝ သုဒဿာနံ
ရူပတော ပဏီတံ။ ဧဝံ ယာဝ နရကသတ္တိာနံ ရူပံ၊ တာဝ ပရိယာယတော
ဟိနပဏီတတာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိပ္ပရိယာယတော ပန ယတ္ထ အကုသလဝိပါကံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ဟိနံ။ ယတ္ထ ကုသလဝိပါကံ၊ တံ ပဏီတံ။

ဒူရေ သန္တိကေတိ 'ဣဒမ္ပိ ဝုတ္တနယမေဝ။ အပိစ ဩကာသတောပေတ္တ ဥပါဒါယုပါဒါယ ဒူရသန္တိကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၉၇။ တဒေကဏ္ဍံ အဘိသံယူဟိတွာ အဘိသန္တိပိတွာတိ တံ အတိတာဒိဟိ ပဒေဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ နိဗ္ဗိဋ္ဌံ ရူပံ သဗ္ဗံ ရူပနလက္ခဏသင်္ခါတေ ကေဝိဓဘာပေ ပညာယ ရာသီ^၁ ကတွာ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုစ္စတိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဧတေန သဗ္ဗမ္ပိ ရူပံ ရူပနလက္ခဏေ ရာသိဘာဝူပဂမနေန ရူပက္ခန္ဓောတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ န ဟိ ရူပတော အညော ရူပက္ခန္ဓော နာမ အတ္ထိ။

၄၉၈။ ယထာ စ ရူပံ၊ ဧဝံ ပေဒနာဒယောပိ ဝေဒယိတလက္ခဏာဒိသု ရာသိဘာဝူပဂမနေန။ န ဟိ ဝေဒနာဒိဟိ အညံ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော နာမ အတ္ထိ။

အတိတာဒိဝိဘာဂေ ပနေတ္ထ သန္တတိဝသေန ခဏာဒိဝသေန စ ဝေဒနာယ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သန္တတိဝသေန ကေဝိထိ-
ကေဇဝနကေသမာပတ္တိပရိယာပန္နာ ကေဝိထိဝိသယသမာယောဂပ္ပဝတ္တာ စ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတာ၊ ပစ္စာ အနာဂတာ။ ခဏာဒိဝသေန ခဏတ္ထိယံပရိယာပန္နာ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တမဇ္ဈတ္တဂတာ သင်္ကစ္ဆန္တ ကုရုမာနာ ဝေဒနာ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ တတော ပုဗ္ဗေ အတိတာ၊ ပစ္စာ အနာဂတာ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘေဒေါ နိယကဇ္ဈတ္တဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၉၉။ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမဘေဒေါ “အကုသလာ ဝေဒနာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ကုသလာဗျာကတာ ဝေဒနာ သုခုမာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိဘင်္ဂံ^၂ ဝုတ္တေန ဇာတိသဘာဝပုဂ္ဂလလောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဇာတိ-
ဝသေန တာဝ အကုသလာ ဝေဒနာ သာဝဇ္ဇကိရိယဟေတုတော၊ ကိလေသ-
သန္တာပဘာဝတော စ အဝူပသန္တဝုတ္တိတိ ကုသလဝေဒနာယ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ သဗျာပါရတော၊ သဥဿာဟတော၊ သဝိပါကတော၊ ကိလေသသန္တာပဘာဝ-
တော၊ သာဝဇ္ဇတော စ ဝိပါကာဗျာကတာယ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ သဝိပါကတော၊ ကိလေသသန္တာပဘာဝတော၊ သဗျာဗဇ္ဈတော^၂၊ သာဝဇ္ဇတော စ ကိရိယာ-
ဗျာကတာယ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ကုသလာဗျာကတာ ပန ဝုတ္တဝိပရိယာယတော အကုသလာယ သုခုမာ။ ဒွေပိ ကုသလာကုသလဝေဒနာ သဗျာပါရတော၊ သဥဿာဟတော၊ သဝိပါကတော စ ယထာယောဂံ ဒုဝိဓာယပိ အဗျာကတာယ

ဩဠာရိကာ၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန ဒုဝိဓာပိ အဗျာကတာ တာဟိ သုခုမာ။ ဧဝံ တာဝ ဇာတိဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၀၀။ သဘာဝဝသေန ပန ဒုက္ခာ ဝေဒနာ နိရဿာဒတော၊ သဝိပ္ပါရဘော၊ ခေါဘကရမတော၊ ဥဗ္ဗေဇနိယတော၊ အဘိဘဝနတော စ ဣတရာဟိ ဋ္ဌိဟိ ဩဠာရိကာ၊ ဣတရာ ပန ခွေ ဇာတတော၊ သန္တတော၊ ပဏီတတော၊ မနာပတော၊ မဇ္ဈတ္တတော စ ယထာယောဂံ ဒုက္ခာယ သုခုမာ။ ဥဘော ပန သုခဒုက္ခာ သဝိပ္ပါရဘော၊ ခေါဘကရဏတော၊ ပါကဋတော စ အဒုက္ခမသုခါယ ဩဠာရိကာ၊ သာ ဝုတ္တဝိပရိယာယေန တဒုဘယတော သုခုမာ။ ဧဝံ သဘာဝဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၀၁။ ပုဂ္ဂလဝသေန ပန အသမာပန္နဿ ဝေဒနာ နာနာရမ္ပဏေ ဝိက္ခိတ္တဘာဝတော သမာပန္နဿ ဝေဒနာယ ဩဠာရိကာ၊ ဝိပရိယာယေန ဣတရာ သုခုမာ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ပန သာသဝါ ဝေဒနာ လောကီယာ၊ သာ အာသဝုပ္ပတ္တိဟေတုတော၊ ဩဃနိယတော၊ ယောဂနိယတော၊ ဂန္ထနိယတော၊ နီဝရဏိယတော၊ ဥပါဒါနိယတော၊ သံကိလေသိကတော၊ ပုဏ္ဏေနသာဓာရဏတော စ အနာသဝါယ ဩဠာရိကာ။ သာ ဝိပရိယာယေန သာသဝါယ သုခုမာ။ ဧဝံ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၀၂။ တတ္ထ ဇာတိအာဒိဝသေန သမ္ဘေဒေါ ပရိဟရိတဗ္ဗော။ အကုသလဝိပါကကာယဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ဟိ ဝေဒနာ ဇာတိဝသေန အဗျာကတတ္တာ သုခုမာပိ သမာနာ သဘာဝါဒိဝသေန ဩဠာရိကာ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “အဗျာကတာ ဝေဒနာ သုခုမာ။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ။ သမာပန္နဿ ဝေဒနာ သုခုမာ။ အသမာပန္နဿ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ။ သာသဝါ ဝေဒနာ ဩဠာရိကာ။ အနာသဝါ ဝေဒနာ သုခုမာ”တိ။ ယထာ စ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဧဝံ သုခါဒယောပိ ဇာတိဝသေန ဩဠာရိကာ သဘာဝါဒိဝသေန သုခုမာ ဧဝေန္တိ။ တသ္မာ ယထာ ဇာတိအာဒိဝသေန သမ္ဘေဒေါ န ဟောတိ၊ တထာ ဝေဒနာနံ ဩဠာရိကသုခုမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ။ အဗျာကတာ ဇာတိဝသေန ကုသလာကုသလာဟိ သုခုမာ။ တတ္ထ ကတမာ အဗျာကတာ? ကိံ ဒုက္ခာ? ကိံ သုခါ? ကိံ သမာပန္နဿ? ကိံ အသမာပန္နဿ? ကိံ

သာသဝါ? ကိံ အနာသဝါတိ? ဧဝံ သဘာဝါဒိဘေဒေါ န ပရာမသိတဗ္ဗော။
ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

အဝိစ တံ တံ ဝါ ပန ဝေဒနံ ဥပါဒါယုပါဒါယံ ဝေဒနာ ဩဋ္ဌာရိကသုခုမာ
ဒဗ္ဗဗ္ဗာတိ ဝစနတော အကုသလာဒီသုပိ လောဘသဟဂတာယ ဒေါသသဟ-
ဂတာ ဝေဒနာ အဂ္ဂိ ဝိယ အတ္တနော နိဿယဒဟနတော ဩဋ္ဌာရိကာ၊ လောဘ-
သဟဂတာ သုခုမာ။ ဒေါသသဟဂတာပိ နိယတာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ အနိယတာ
သုခုမာ။ နိယတာပိ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ-
သုပိ အသင်္ခါရိကာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ လောဘသဟဂတာ ပန
ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ သာပိ နိယတာ ကပ္ပဋ္ဌိတိကာ
အသင်္ခါရိကာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဣတရာ သုခုမာ။ အဝိသေသေန စ အကုသလာ
ဗဟုဝိပါကာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ အပ္ပဝိပါကာ သုခုမာ။ ကုသလာ ပန အပ္ပဝိပါကာ
ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ဗဟုဝိပါကာ သုခုမာ။

အဝိစ ကာမာဝစရကုသလာ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ရူပါဝစရာ သုခုမာ။ တတော
အရူပါဝစရာ။ တတော လောကုတ္တရာ။ ကာမာဝစရာ ဒါနမယာ ဩဋ္ဌာရိကာ။
သီလမယာ သုခုမာ။ တတော ဘာဝနာမယာ။ ဘာဝနာမယာပိ ဒုဟေတုကာ
ဩဋ္ဌာရိကာ။ တိဟေတုကာ သုခုမာ။ တိဟေတုကာပိ သသင်္ခါရိကာ ဩဋ္ဌာရိကာ။
အသင်္ခါရိကာ သုခုမာ။ ရူပါဝစရာ စ ပဌမဇ္ဈာနိကာ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ပ။ ပဉ္စ-
မဇ္ဈာနိကာ သုခုမာ။ အရူပါဝစရာ စ အာကာသာနဉ္စာယတနသမ္ပယုတ္တာ
ဩဋ္ဌာရိကာ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမ္ပယုတ္တာ သုခုမာ။ လော-
ကုတ္တရာ စ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဩဋ္ဌာရိကာ။ ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
သမ္ပယုတ္တာ သုခုမာ။ ဧသ နယော တံ တံ ဘူမိဝိပါကကိရိယဝေဒနာသု
စ ဒုက္ခာဒိအသမာပန္နာဒိသာသဝါဒိဝသေန ဝုတ္တဝေဒနာသု စ။

ဩကာသဝသေန စာပိ နိရယေ ဒုက္ခာ ဩဋ္ဌာရိကာ။ တိရစ္ဆာနယောနိယံ
သုခုမာ။ ပ။ ပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိသု သုခုမာ။ ယထာ စ ဒုက္ခာ၊ ဧဝံ သုခါပိ
သဗ္ဗတ္ထ ယထာနုရူပံ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဝတ္ထုဝသေန စာပိ ဟိနဝတ္ထုကာ ယာ
ကာစိ ဝေဒနာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ပဏီတဝတ္ထုကာ သုခုမာ။

ဟိနပဏီတဘေဒေ ယာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ သာ ဟိနာ။ ယာ စ သုခုမာ၊ သာ
ပဏီတာတိ-ဒဗ္ဗဗ္ဗာ။

၅၀၃။ ဒူရပဒံ ပန “အကုသလာ ဝေဒနာ ကုသလာဗျာကတာဟိ
ဝေဒနာဟိ ဒူရေ”။ သန္တိကေပဒံ “အကုသလာ ဝေဒနာ အကုသလာယ ဝေဒနာယ

သန္တိကေ”တိအာဒိနာ နယေနဝိဘင်္ဂေ^၁ ဝိဘတ္တံ။ တသ္မာ အကုသလာ ဝေဒနာ
ဝိသဘာဂတော၊ အသံသဋ္ဌတော၊ အသရိက္ခတော စ ကုသလာဗျာကတာဟိ
ဒူရေ၊ တထာ ကုသလာဗျာကတာ အကုသလာယ။ ဧသ နယော သဗ္ဗဝါရေသု။
အကုသလာ ပန ဝေဒနာ သဘာဂတော၊ သရိက္ခတော စ အကုသလာယ
သန္တိကေတိ။ ဣဒံ ဝေဒနာက္ခန္ဓသံ အတိတာဒိဝိဘာဂေ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။
တံ တံ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာနံ ပန သညာဒိနမ္ပိ ဧဝမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကမာဒိဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၀၄။ ဧဝံ ဝိဒိတွာ စ ပုန ဧတေသေဝ—

ခန္ဓေသု ဉာဏဘေဒတ္ထံ၊ ကမတော’ထ ဝိသေသတော။
အနုနာဓိကတော စေဝ၊ ဥပမာတော တထေဝ စ။
ဒဋ္ဌဗ္ဗတော ဒွိဓာ ဧဝံ၊ ပဿန္တဿ’တ္ထသိပ္ပိတော။
ဝိနိစ္ဆယနယော သမ္မာ၊ ဝိညာတဗ္ဗော’ ဝိဘာဝိနာ။

တတ္ထ ကမတောတိ ဣဓ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ပဟာနက္ကမော၊ ပဋိပတ္တိက္ကမော၊
ဘူမိက္ကမော၊ ဒေသနာက္ကမောတိ ဗဟုဝိဓော ကမော။

တတ္ထ “ပဌမံ ကလလံ ဟောတိ၊ ကလလာ ဟောတိ အဗျဒ”န္တိ^၂ ဝေမာဒိ
ဥပ္ပတ္တိက္ကမော။ “ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗာ
ဓမ္မာ”တိ^၃ ဝေမာဒိ ပဟာနက္ကမော။ “သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”တိ^၄ ဝေမာဒိ
ပဋိပတ္တိက္ကမော။ “ကာမာဝစရာ၊ ရူပါဝစရာ”တိ^၅ ဝေမာဒိ ဘူမိက္ကမော။
“စက္ကာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ စက္ကာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ^၆ ဝါ၊ “ဒါနကထံ၊
သီလကထ”န္တိ^၇ ဝါ ဝေမာဒိ ဒေသနာက္ကမော။ တေသု ဣဓ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော တာဝ
န ယုဇ္ဇတိ၊ ကလလာဒိနံ ဝိယ ခန္ဓာနံ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနေန အနုပ္ပတ္တိတော။
န ပဟာနက္ကမော၊ ကုသလာဗျာကတာနံ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော။ နပဋိပတ္တိက္ကမော၊
အကုသလာနံ အပ္ပဋိပဇ္ဇနီယတော။ န ဘူမိက္ကမော၊ ဝေဒနာဒိနံ စတုဘူမိ-
ပရိယာပန္နတ္တာ။ ဒေသနာက္ကမော ပန ယုဇ္ဇတိ။

အဘေဒေန ဟိ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အတ္တဂါဟပတိတံ ဝေနေယျဇနံ
သမ္မဟဗုဒ္ဓဝိနိစ္ဆောဂဒဿနေန အတ္တဂါဟတော မောစေတုကာမော ဘဂဝါ

၁-အဘိ-၄ ၁-၄-ပိဋေ။

၂-သံ ၁-၂၀၈-ပိဋေ။

၃-အဘိ ၁-၂-ပိဋေ။

၄-မ ၁-၂၀၄၊ ပဋိသံ ၄၁၆-ပိဋေသု။

၅-အဘိ ၁-၂၀၅-ပိဋာဒိသု။

၆-ဒိ ၃-၈၄-ပိဋေ။

၇-ဒိ ၁-၁၀၂-ပိဋာဒိသု။

ဟိတကာမော တဿ တဿ ဇနဿ သုခဂဟဏတ္ထံ စက္ခုအာဒိနမ္ပိ ဝိသယဘူတံ
 ဩဠာရိကံ ပဌမံ ရူပက္ခန္ဓံ ဒေသေသိ။ တတော ဣဠာနိဋ္ဌရူပသံဝေဒနိကံ ဝေဒနံ။
 “ယံ ဝေဒယတိ၊ တံ သဉ္ဇာနာတိ”တိ ဧဝံ ဝေဒနာဝိသယဿ အာကာရဂါဟိကံ
 သညိ။ သညာဝသေန အဘိသင်္ခါရကေ သင်္ခါရေ။ တေသံ ဝေဒနာဒိနံ နိဿယံ
 အဓိပတိဘူတဉ္စ နေသံ ဝိညာဏန္တိ ဧဝံ တာဝ ကမတော ဝိနိစ္ဆယနယော
 ဝိညာတဗ္ဗော။

၅၀၅။ ဝိသေသတောတိ ခန္ဓာနဉ္စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဉ္စ ဝိသေသတော။ ကော
 ပန နေသံ ဝိသေသော၊ ခန္ဓာ တာဝ အဝိသေသတော ဝုတ္တာ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-
 သာသဝဉ္စပါဒါနိယဘာဝေန ဝိသေသေတွာ။ ယထာ၊က—

“ပဉ္စ စေဝ ဝေါ ဘိက္ခဝေ” ခန္ဓေ ဒေသေသာမိ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ
 စ၊ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ယံကိဉ္စိ ဘိက္ခဝေ
 ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ ပ။ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ရူပက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ပ။ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ။ ပ။ သန္တိကေ
 ဝါ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ယံကိဉ္စိ ဘိက္ခဝေ
 ရူပံ။ ပ။ သန္တိကေ ဝါ သာသဝံ ဥပါဒါနိယံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ပ။ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ။ ပ။
 သန္တိကေ ဝါ သာသဝံ ဥပါဒါနိယံ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ
 ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ။

ဧတ္ထ စ ယထာ ဝေဒနာဒယော အနာသဝါပိ အတ္ထိ၊ န ဧဝံ ရူပံ။ ယသ္မာ
 ပနဿ ရာသဋ္ဌေန ခန္ဓဘာဝေါယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ခန္ဓေသု ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ရာသဋ္ဌေန စ
 သာသဝဋ္ဌေန စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓဘာဝေါ ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဝုတ္တံ။
 ဝေဒနာဒယော ပန အနာသဝါဝ ခန္ဓေသု ဝုတ္တာ။ သာသဝါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု။
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိ စေတ္ထ ဥပါဒါနဂေါစရာ ခန္ဓာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတိ ဧဝမတ္ထော
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣမ ပန သဗ္ဗေပေတေ ဧကန္တိ ကတွာ ခန္ဓာတိ အဓိပ္ပေတာ။ ။

၅၀၆။ အနူနာမိကတောတိ ကသ္မာ ပန ဘဂဝတာ ပဉ္စေ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ
 အနူနာ အနဓိကာတိ။ သဗ္ဗသင်္ခတသဘာဝေကသင်္ဂဟတော အတ္တတ္တနိယဂါဟ-
 ဝတ္ထုဿ တေပရမတော အညေသဉ္စ တဒဝရောစတော။ အနေကပ္ပဘေဒေသု ဟိ

၁-ပဉ္စ စ ဘိက္ခဝေ (ဣ)၊ ပဉ္စ ဘိက္ခဝေ (သံ ၂-၃၉-ပါဠိ)

၂-သံ ၂-၃၉-ပါဠိ။

၃-....ဘာဝေါ (သီ၊ က)

သင်္ခတဓမ္မေသု သဘာဝဝသေန သင်္ဂယမာနေသု ရူပဗြူ ပသဘာဝကသင်္ဂဟ-
ဝသေန ဧကော ခန္ဓော ဟောတိ။ ဝေဒနာ ဝေဒနာသဘာဝကသင်္ဂဟဝသေန
ဧကော ခန္ဓော ဟောတိ။ သေ နယော သညာဒီသု။ တသ္မာ သဗ္ဗသင်္ခတ-
သဘာဝကသင်္ဂဟတော ပဉ္စေ ဝုတ္တာ။ ဧတပရမဉ္စေတံ အတ္တတ္တနိယဂါဟဝတ္ထု
ယဒိဒံ ရူပါဒယော ပဉ္စ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ရူပေ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတိ ရူပံ ဥပါဒါယ ရူပံ
အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ‘ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ’တိ။
ဝေဒနာယ၊ သညာယ၊ သင်္ခါရေသု၊ ဝိညာဏေ သတိ ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ
ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ‘ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ
အတ္တာ’တိ”^၁။ တသ္မာ အတ္တတ္တနိယဂါဟဝတ္ထုသေ ဧတပရမေတောပိ ပဉ္စေ
ဝုတ္တာ။ ယေပိ စညေ သီလာဒယော ပဉ္စ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ၊ တေပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓေ
ပရိယာပနုတ္တာ ဧတ္ထေဝ အဝရောဓံ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ အညေသံ တဒဝရောဓတောပိ
ပဉ္စေ ဝုတ္တာတိ ဧဝံ အနုနာဓိကတော ဝိနိစ္ဆယနယော ဝိညာတဗ္ဗော။ ။

၅၀၇။ ဥပမာတောတိ ဧတ္ထ ဟိ ဂိလာနသလုပမော ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊
ဂိလာနပမဿ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓဿ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏဝသေန နိဝါသ-
ဋ္ဌာနတော။ ဂေလညုပမော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော၊ အာဗာဓကတ္တာ။ ဂေလည-
သမုဋ္ဌာနပမော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ကာမသညာဒိဝသေန ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တ-
ဝေဒနာသမ္ဘာဝါ။ အသပ္ပိယသေဝနပမော သင်္ခါရူပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာ-
ဂေလညဿ နိဒါနတ္တာ။ “ဝေဒနံ ဝေဒနတ္တာယ အဘိသင်္ခရေန္တိ”တိ^၂ ဟိ ဝုတ္တံ။
တထာ “အကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ ကာယဝိညာဏံ
ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ဒုက္ခသဟဂတ”န္တိ^၃။ ဂိလာနပမော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊
ဝေဒနာဂေလညေန အပရိမုတ္တတ္တာ။ အပိစ စာရက ကာရက အပရာဓ ကာရက-
ကာရက အပရာဓိကုပမာ ဧတေ ဘာဇန ဘောဇန ဗျဉ္ဇန ပရိဝေသက ဘုဉ္ဇကုပမာ
စာတိ ဧဝံ ဥပမာတော ဝိနိစ္ဆယနယော ဝိညာတဗ္ဗော။

၅၀၈။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော ဝိဇာတိ သင်္ခေပတော ဝိတ္တာရတော စာတိ ဧဝံ
ဝိဇာ ဒဋ္ဌဗ္ဗတောပေတ္တ ဝိနိစ္ဆယနယော ဝိညာတဗ္ဗော။ သင်္ခေပတော ဟိ
ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ အာသီဝိသုပမေ^၄ ဝုတ္တနယေန ဥက္ခိတ္တာသိကပစ္စတ္တိကတော၊
ဘာရသုတ္တဝသေန^၅ ဘာရတော၊ ခဇ္ဇနိယပရိယာယဝသေန^၆ ခါဒကတော၊
ယမ်ကသုတ္တဝသေန^၇ အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တသင်္ခတဝေကတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိတ္တာရတော
ပနေတ္ထ ဖေဏပိဏ္ဍော ဝိယ ရူပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ပရိမဒ္ဓနာသဟနတော။ ဥဒကပုဗ္ဗုဉ်^၈

၁-သံ ၂-၁၆၇-ပိဋေ။ ၂-သံ ၂-၇၂-ပိဋေ။ ၃-အဘိ ၁-၁၃၆-ပိဋေ။ ၄-သံ ၂-၃၈၁-ပိဋေ။
၅-သံ ၂-၂၁-ပိဋေ။ ၆-သံ ၂-၇၁-ပိဋေ။ ၇-သံ ၂-၈၉-ပိဋေ။ ၈-ဥဒကပုဗ္ဗုဉ် (သီ၊ သု၊ ဣ)

ဝိယ ဝေဒနာ၊ မုဟုတ္တရမဏီယတော။ မရိစိကာ ဝိယ သညာ၊ ဝိပ္ပလမ္ဘနတော။ ကဒလိက္ခန္ဓော ဝိယ သင်္ခါရာ၊ အသာရကတော။ မာယာ ဝိယ ဝိညာဏံ၊ ဝဇ္ဇကတော။ ဝိသေသတော စ သုဋ္ဌာရမ္ပိ အဇ္ဈိတ္တိကံ ရူပံ အသုဘန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ တိဟိ ဒုက္ခတာဟိ အဝိနိမုတ္တတော ဒုက္ခာတိ။ သညာသင်္ခါရာ အဝိဓေယျတော အနတ္တာတိ။ ဝိညာဏံ ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မတော အနိစ္စန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၅၀၉။ ဧဝံ ပဿန္တသတ္တသိဒ္ဓိတောတိ ဝေဇ္ဇ သင်္ခေပဝိတ္တာရဝသေန ဦးစာ ပဿတော ယာ အတ္တသိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ တတောပိ ဝိနိစ္ဆယနယော ဝိညာတဗ္ဗော။ သေယျထိဒံ။ သင်္ခေပတော တာဝ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥက္ခိတ္တာသိကပစ္စတ္တိကာဒိ-
ဘာဝေန ပဿန္တော ခန္ဓေဟိ န ဝိဟညတိ။ ဝိတ္တာရတော ပန ရူပါဒိနိ ဖေဏ-
ပိဏ္ဍာဒိသဒိသဘာဝေန ပဿန္တော န အသာရေသု သာရဒဿိ ဟောတိ။

ဝိသေသတော စ အဇ္ဈိတ္တိကရူပံ အသုဘတော ပဿန္တော ကဗဠိကာရာ-
ဟာရံ ပရိဇာနာတိ၊ အသုဘေ သုဘန္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ။ ကာမောဃံ
ဥတ္တရတိ၊ ကာမယောဂေန ဝိသံယုဇ္ဇတိ၊ ကာမာသဝေန အနာသဝေါ ဟောတိ၊
အဘိဇ္ဈာကာယဂန္တံ ဘိန္ဒတိ၊ ကာမုပါဒါနံ န ဥပါဒိယတိ။

ဝေဇ္ဇနံ ဒုက္ခတော ပဿန္တော ဖဿာဟာရံ ပရိဇာနာတိ၊ ဒုက္ခေ သုခန္တိ
ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ၊ ဘဝေါဃံ ဥတ္တရတိ၊ ဘဝယောဂေန ဝိသံယုဇ္ဇတိ၊
ဘဝါသဝေန အနာသဝေါ ဟောတိ၊ ဗျာပါဒကာယဂန္တံ ဘိန္ဒတိ၊ သီလဗ္ဗတုပါ-
ဒါနံ န ဥပါဒိယတိ။

သညံ သင်္ခါရေ စ အနတ္တတော ပဿန္တော မနောသဉ္ဇေတနာဟာရံ
ပရိဇာနာတိ၊ အနတ္တနိ အတ္တာတိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ၊ ဒိဋ္ဌောဃံ ဥတ္တရတိ၊
ဒိဋ္ဌိယောဂေန ဝိသံယုဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌာသဝေန အနာသဝေါ ဟောတိ။ ဣဒံသစ္စာ-
ဘိနိဝေသကာယဂန္တံ ဘိန္ဒတိ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ န ဥပါဒိယတိ။

ဝိညာဏံ အနိစ္စတော ပဿန္တော ဝိညာဏာဟာရံ ပရိဇာနာတိ၊ အနိစ္စ
နိစ္စန္တိ ဝိပလ္လာသံ ပဇဟတိ၊ အဝိဇ္ဇောဃံ ဥတ္တရတိ၊ အဝိဇ္ဇာယောဂေန ဝိသံယုဇ္ဇတိ၊
အဝိဇ္ဇာသဝေန အနာသဝေါ ဟောတိ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသကာယဂန္တံ ဘိန္ဒတိ၊
ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ န ဥပါဒိယတိ။

ဧဝံ မဟာနိဿိသံ၊ ဝဇ္ဇကောဒိဝသေန ဒဿနံ ယသ္မာ။
တသ္မာ ခန္ဓေ ဝိရော၊ ဝဇ္ဇကောဒိဝသေန ပဿယျာတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ခန္ဓနိဒ္ဒေသော နာမ

စုဒ္ဒသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၅-အာယတနတေတုနိဋ္ဌေသ

အာယတနဝိတ္ထာရကထာ

၅၁၀။ အာယတနာနီတိ ဒွါဒသာယတနာနိ စက္ခာယတနံ၊ ရူပါယတနံ၊ သောတာယတနံ၊ သဒ္ဓါယတနံ၊ ဃာနာယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနံ၊ ဇိဝှါယတနံ၊ ရသာယတနံ၊ ကာယာယတနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ၊ မနာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနန္တိ။ တတ္ထ—

အတ္ထ လက္ခဏ တာဝတွ၊ ကမ သင်္ခေပ ဝိတ္ထာရာ။
တထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗတော စေဝ၊ ဝိညာဏဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

တတ္ထ ဝိသေသတော တာဝ စက္ခတိတိ စက္ခ၊ ရူပံ အဿာဒေတိ ဝိဘာဝေတိ စာတိ အတ္ထော။ ရူပယတိတိ ရူပံ၊ ဝဏ္ဏဝိကာရံ အာပဇ္ဇမာနံ ဟဒယင်္ဂတဘာဝံ ပကာသေတိတိ အတ္ထော။ သုဏ္ဏာတိတိ သောတံ။ သပ္ပတိတိ သဒ္ဓေါ၊ ဥဒါဟရိယတိတိ အတ္ထော။ ဃာယတိတိ ဃာနံ။ ဂန္ဓာယတိတိ ဂန္ဓော။ အတ္တနော ဝတ္ထု သူစယတိတိ အတ္ထော။ ဇိဝှိတံ အပ္ပယတိတိ ဇိဝှါ။ ရသန္တိ တံ သတ္တသတိ ရသော၊ အဿာဒေန္တိတိ အတ္ထော။ ကုန္တိတာနံ သာသဝဓမ္မာနံ အာယောတိ ကာယော။ အာယောတိ ဥပ္ပတ္တိဒေသော။ ဖိုဿိယတိတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ။ မနာတိတိ မနော။ အတ္တနော လက္ခဏံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မာ။

၅၁၁။ အဝိသေသတော ပန အာယတနတော၊ အာယာနံ တနနတော၊ အာယတဿ စ နယနတော အာယတနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စက္ခုရူပါဒိသု ဟိ တံတံ ဒွါရာရမ္ပဏာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ သေန သေန အနဘဝနာဒိနာ ကိစ္စေန အာယတန္တိ ဥဋ္ဌဟန္တိ ဃုဋ္ဌန္တိ၊ ဝါယမန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေ စ အာယဘူတေ ဓမ္မေ တောနိ တိနောန္တိ၊ ဝိတ္ထာရေန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဣဒဉ္စ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ပဝတ္တံ အတိဝ အာယတံ သံသာရဒုက္ခံ ယာဝ န နိဝတ္တတိ၊ တာဝ နယန္တေဝ၊ ပဝတ္တယန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတိ သဗ္ဗေပိမေ ဓမ္မာ အာယတနတော၊ အာယာနံ တနနတော၊ အာယတဿ စ နယနတော အာယတနံ အာယတနန္တိ ဝုစ္စန္တိ။

၅၁၂။ အဝိစ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန အာကရဋ္ဌေန သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန သဗ္ဗာတိဒေသဋ္ဌေန ကာရဏဋ္ဌေန စ အာယတနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ လောကေ “ဣဿရာယတနံ ဝါသုဒေဝါယတနံ”န္တိအာဒိသု နိဝါသဋ္ဌာနံ

အာယတနန္တိ ဝုစ္စတိ။ “သုဝဏ္ဏာယတနံ ရဇတာယတန”န္တိ အာဒိသု အာက-
ရော။ သာသနေ ပန “မနောရမ္မေ အာယတနေ သေဝန္တိ နံ ဝိဟင်္ဂမာ”တိ-
အာဒိသု သမောသရဏဋ္ဌာနံ။ “ဒက္ခိဏာပထော ဂုဇ္ဇံ အာယတန”န္တိ အာဒိသု
သဉ္ဇာတိဒေသော။ “ဇာတြိ တကြေဝံ သက္ခိဏဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိ-
အာယတနေ”တိ အာဒိသု ကာရဏံ။

စက္ခုအာဒိသု စာပိ တေ တေ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ နိဝသန္တိ တဒါယတ္တ-
ဝုတ္တိတာယာတိ ဝက္ခာဒယော စ နေသံ နိဝါသဋ္ဌာနံ။ စက္ခုအာဒိသု စ တေ
အာကိဏ္ဏာ တန္တိဿိတတ္တာ တဒါရမ္မဏတ္တာ စာတိ စက္ခာဒယော နေသံ
အာကရော။ စက္ခာဒယော စ နေသံ သမောသရဏဋ္ဌာနံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထု-
ဒ္ဓါရာရမ္မဏဝသေန သမောသရဏတော။ စက္ခာဒယော စ နေသံ သဉ္ဇာတိ-
ဒေသော၊ တန္တိဿယာရမ္မဏဘာဝေန တတ္ထေဝ ဥပ္ပတ္တိတော။ စက္ခာဒယော စ
နေသံ ကာရဏံ၊ တေသံ အဘာဝေ အဘာဝတောတိ။ ဣတိ နိဝါသဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊
အာကရဋ္ဌေန၊ သမောသရဏဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ သဉ္ဇာတိဒေသဋ္ဌေန၊ ကာရဏဋ္ဌေန စာတိ
ဣမေဟိပိ ကာရဏေဟိ ဧတေ ဓမ္မာ အာယတနံ အာယတနန္တိ ဝုစ္စန္တိ။

တသ္မာ ယထာဝုတ္တေန အတ္တေန စက္ခု စ တံ အာယတနဉ္စာတိ စက္ခာယတနံ။ပ။
ဓမ္မာ စ တေ အာယတနဉ္စာတိ ဓမ္မာယတနန္တိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အတ္တတော ဝိညာ-
တဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၁၃။ လက္ခဏာတိ စက္ခုဒီနံ လက္ခဏတောပေတ္တ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆ-
ယော။ တာနိ စ ပန တေသံ လက္ခဏာနိ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနဝ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

တာဝတ္တတောတိ တာဝဘာဝတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ— စက္ခာဒယောပိ
ဟိ ဓမ္မာ ဧဝံ၊ ဧဝံ သတိ ဓမ္မာယတနမိစ္စေဝ အဝတွာ ကသ္မာ ဒွါဒသာယတနာ-
နိတိ ဝုတ္တာနိတိ စေ။ ဆဝိညာဏကာယုပ္ပတ္တိဒ္ဓါရာရမ္မဏဝတ္ထာနတော ဣ
ဆန္တံ ဝိညာဏကာယာနံ ဒွါရဘာဝေန အာရမ္မဏဘာဝေန စ ဝတ္ထာနတော
အယမေတေသံ ဘေဒေါ ဟောတိတိ ဒွါဒသ ဝုတ္တာနိ၊ စက္ခုဝိညာဏဝိထိ-
ပရိယာပန္နဿ ဟိ ဝိညာဏကာယဿ စက္ခာယတနမေဝ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရံ၊ ရူပါယတန-
မေဝ စာရမ္မဏံ၊ တထာ ဣတရာနိ ဣတရေသံ။ ဆဋ္ဌဿ ပန ဘဝင်္ဂမနံသင်္ခါတော
မနာယတနေကဒေသောဝ ဥပ္ပတ္တိဒ္ဓါရံ၊ အသာဓာရဏမေဝ စ ဓမ္မာယတနံ

အာရမ္မဏန္တိ။ ဣတိ ဆန္တံ ဝိညာဏကာယာနံ ဥပ္ပတ္တိဒွါရာရမ္မဏဝဝတ္ထာနတော
ဒွါဒသ ဝုတ္တာနိတိ ဝေမေတ္ထ တာဝတွတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၁၄။ ကမတောတိ ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေသု ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒိသု ဒေသနာက္က-
မောဝ ယုဇ္ဇတိ။ အဇ္ဈတ္တိကေသု ဟိ အာယတနေသု သနိဒဿနသပ္ပဋိသဝိသ-
ယတ္တာ စက္ခာယတနံ ပါကဋန္တိ ပဌမံ ဒေသိတံ၊ တတော အနိဒဿနသပ္ပဋိသ-
ဝိသယာနိ သောတာယတနာဒိနိ။ အထ ဝါ ဒဿနာနတ္တရိယသဝနာနတ္တရိယ-
ယောဂုဘာပေန ဗဟူပကာရတ္တာ အဇ္ဈတ္တိကေသု စက္ခာယတနသောတာယ-
တနာနိ ပဌမံ ဒေသိတနိ၊ တတော သာနာယတနာဒိနိ တိဏိ၊ ပဉ္စမိ
ဂေါစရဝိသယတ္တာ အန္တေ မနာယတနံ၊ စက္ခာယတနာဒိနံ ပန ဂေါစရတ္တာ
တဿ တဿ အန္တရန္တရာနိ ဗာဟိရေသု ရူပါယတနာဒိနိ။ အဝိစ ဝိညာ-
ဏုပ္ပတ္တိကာရဏဝဝတ္ထာနတောပိ အယမေတေသံ ကပော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “စက္ခုပ ဝဋ်စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ မနဉ္စ ဝဋ်စ ဓမ္မေ
စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏ”န္တိ။ ဧဝံ ကမတောပေတ္ထ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၁၅။ သင်္ခေပဝိတ္တာရာတိ သင်္ခေပတော ဟိ မနာယတနဿ စေဝ
ဓမ္မာဇာတနေကဒေသဿ စ နာမေန တဒဝသေသာနဉ္စ အာယတနာနံ ရူပေန
သင်္ဂဟိတတ္တာဒွါဒသာပိ အာယတနာနိနာမရူပမတ္တမေဝဟောန္တိ။ ဝိတ္တာရတော
ပန အဇ္ဈတ္တိကေသု တာဝ စက္ခာယတနံ ဇာတိဝသေန စက္ခုပသာဒမတ္တမေဝ၊
ပစ္စယဂတိနိကာယပုဂ္ဂလဘေဒတော ပန အနန္တပ္ပဘေဒံ။ တထာ သောတာ-
ယတနာဒိနိ စတ္တာရိ၊ မနာယတနံ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယဝိညာဏ-
ဘေဒေန ဧကူနနဝုတိပ္ပဘေဒံ ကေဝိသုတ္တရသတပ္ပဘေဒဉ္စ။ ဝတ္ထုပဋိပဒါဒိ-
ဘေဒတော ပန အနန္တပ္ပဘေဒံ။ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသာယတနာနိ ဝိသဘာဝပစ္စယာဒိ-
ဘေဒတော အနန္တပ္ပဘေဒါနိ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ ပထဝီဓာတုတေဇောဓာတု-
ဝါယောဓာတုဝသေန တိပ္ပဘေဒံ။ ပစ္စယာဒိဘေဒတော အနေကပ္ပဘေဒံ။
ဓမ္မာယတနံ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓသုခုမရူပနိဗ္ဗာနာနံ သဘာဝနာနတ္တ-
ဘေဒတော အနေကပ္ပဘေဒန္တိ။ ဧဝံ သင်္ခေပဝိတ္တာရာ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၁၆။ ဒဋ္ဌဗ္ဗတောတိ ဧတ္ထ ပန သဗ္ဗာနေဝ သင်္ခတာနိ အာယတနာနိ
အနာဂမနတော အနိဂ္ဂမနတော စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ န ဟိ တာနိ ပုဗ္ဗေ ဥဒယာ
ကုတောစိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ နပိ ဥဒ္ဓံ ဝယာ ကုဟိန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ အထ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဥဒယာ

အပ္ပဋ္ဌိဇနဿဘာဝါနိ၊ ဥဒ္ဓံ ဝယာ ပရိဘိန္နသဘာဝါနိ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝေမဇ္ဈေ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ အဝသာနိ ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ အနာဂမနတော အနိဂ္ဂမနတော စ ဒဠဗ္ဗာနိ။ တထာ နိရိဟကတော အဗျာပါရတော စ။ န ဟိ စက္ခုရူပါဒီနံ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတ အမှာကံ သာမဂ္ဂိယံ ဝိညာဏံ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ။ န စ တာနိ ဝိညာဏုပ္ပါဒ်နတ္ထံ ဒွါရဘာဝေန ဝတ္ထုဘာဝေန အာရမ္မဏဘာဝေန ဝါ ဤဟန္တိ။ န ဗျာပါရမာပဇ္ဇန္တိ၊ အထ ခေါဓမ္မတာဝေသာယံ စက္ခုရူပါဒိသာမဂ္ဂိယံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ သမ္ဘဝန္တိတိ။ တသ္မာ နိရိဟကတော အဗျာပါရတော စ ဒဠဗ္ဗာနိ။ အပိစ အဇ္ဈတ္တိကာနိ သုညဂါမော ဝိယ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝဝိရဟိကတ္တာ။ ဗာကိရာနိ ဂါမသုဘကစောရာ ဝိယ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အဘိသုဘကတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “စက္ခု ဘိက္ခဝေ ဟညတိ မနာပါမနာပေဟိ ရူပေဟိ”တိ ဝိတ္ထာရော။ အပိစ အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဆ ပါဏက ဝိယ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ဗာဟိရာနိ တေသံ ဂေါစရာ ဝိယာတိ။ ဧဝမေတ္ထ ဒဠဗ္ဗတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဣဒံ တာဝ အာယတနာနံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

ဓာတုဝိတ္ထာရကထာ

၅၁၇။ တဒနန္တရာပန ဓာတုယောတိ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော။ စက္ခုဓာတု၊ ရူပဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ သောတဓာတု၊ သဒ္ဓဓာတု၊ သောတဝိညာဏဓာတု၊ သာနဓာတု၊ ဂန္ဓဓာတု၊ သာနဝိညာဏဓာတု၊ ဇိဝှါဓာတု၊ ရသဓာတု၊ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု၊ ကာယဓာတု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု၊ ကာယဝိညာဏဓာတု၊ မနောဓာတု၊ ဓမ္မဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတုတိ။ တတ္ထ—

အတ္တတော လက္ခဏာဒီဟိ၊ ကမ တာဝတွသင်္ခတော။

ပစ္စယာ အထ ဒဠဗ္ဗာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

တတ္ထ အတ္တတောတိ စက္ခတိတိ စက္ခု။ ရူပယတိတိ ရူပံ။ စက္ခုဿ ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏန္တိ ဧဝမာဒိနာ တာဝ နယေန စက္ခာဒီနံ ဝိသေသတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ အဝိသေသေန ပန ဝိဒဟတိ၊ မိယတေ၊ ဝိဓာနံ၊ ဝိမိယတေ တောယ၊ ဧတ္ထ ဝါ မိယတိတိ ဓာတု။ လောကီယာ ဟိ ဓာတုယော ကာရဏာသာဝေန ဝဝတ္တိတာ ဟုတွာ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိဓာတုယော ဝိယ သုဝဏ္ဏရဇတာဒိ၊ အနေကပ္ပကာရံ သံသာရဒုက္ခံ ဝိဒဟန္တိ။ ဘာရဟဏာရေဟိ စ ဘာရေ ဝိယ၊

သတ္တေဟိ ဝိယန္တေ၊ ဓာရိယန္တိတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခဝိဓာနမတ္တမေဝ စေသာ၊ အဝသဝတ္တနတော။ ဧတာဟိ စ ကရဏဘူတာဟိ သံသာရဒုက္ခံ သတ္တေဟိ အနုဝိဇိယတိ။ တထာဝိဟိတဉ္စ တံ ဧတာသေဝ ဝိယတိ၊ ဌာပိယတိတိ အတ္ထော။ ဣတိ စက္ခာဒိသု ဧကေကော ဓမ္မော ယထာသမ္ဘဝံ ဝိဒဟတိ၊ ဝိယတိတိအာဒိနာ အတ္ထဝသေန ဓာတုတိ ဝုစ္စတိ။

၅၁၈။ အဝိစ ယထာ တိတ္ထိယာနံ အတ္တာ နာမ သဘာတော နတ္ထိ၊ န ဝေမေတာ၊ ဧတာ ပန အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓာတုယော။ ယထာ လောကေ ဝိစိတ္တာ ဟရိတာလမနောသိလာဒယော သေလာဝယဝါ ဓာတုယောတိဝုစ္စန္တိ၊ ဝေမေတာပိ ဓာတုယော ဝိယ မာတုယော။ ဝိစိတ္တာ ဟေတေ ဣဏဉ္စေယျာဝယဝါတိ။ ယထာ ဝါ သရိရသင်္ခါတဿ သမုဒါယဿ အဝယဝဘူတေသု ရသသောဏိတာဒိသု အညမညဝိသဘာဂလက္ခဏပရိစ္ဆိန္နေသု ဓာတုသမညာ၊ ဝေမေတေသုပိ ပဉ္စက္ခန္ဓသင်္ခါတဿ အတ္တဘာဝဿ အဝယဝေသု ဓာတုသမညာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညမညဝိသဘာဂလက္ခဏပရိစ္ဆိန္နော ဟေတေ စက္ခာဒယောတိ။ အဝိစ ဓာတုတိ နိဇ္ဇိဝမတ္တဿေဝေတံ အဓိဝစနံ။ တထာဟိ ဘဂဝါ “ဆ ဓာတုရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိအာဒိသု ဇီဝသညာသမူဟနနတ္ထံ ဓာတုဒေသနံ အကာသိတိ။

တဿှာ ယထာဝုတ္တေန အတ္တေန စက္ခု စ တံ ဓာတု စ စက္ခုဓာတု။ ပ။ မနောဝိညာဏဉ္စ တံ ဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတုတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အတ္တတော ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၁၉။ လက္ခဏာဒိတောတိ စက္ခာဒိနံ လက္ခဏာဒိတောပေတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ တာနိ စ ပန နေသံ လက္ခဏာဒိနိ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ကမတောတိ ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေသု ဥပ္ပတ္တိက္ကမာဒိသု ဒေသနာက္ကမောဝယုဇ္ဇတိ။ သော စ ပနာယံ ဟေတုဖလာနုပုဗ္ဗဝတ္ထာနဝသေန . ဝုတ္တော။ စက္ခုဓာတု ရူပဓာတုတိ ဣဒဉ္စိ ဒွယံ ဟေတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတုတိ ဖလံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။

၅၂၀။ တာဝတွတောတိ တာဝဘာဝတော။ ဣဒံ ဂုတ္တံ ဟောတိ—တေသု
တေသု ဟိ သုတ္တာဘိဓမ္မပ္ပဒေသေသု “အာဘာဓာတု၊ သုဘဓာတု၊ အာကာ-
သာနန္ဓာယတနဓာတု၊ ဝိညာဏန္ဓာယတနဓာတု၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဓာတု၊
နေဝသညာနာသညာယတနဓာတု၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု”^၁၊ “ကာမ-
ဓာတု၊ ဗျာပါဒဓာတု၊ ဝိဟိံသာဓာတု၊ နေက္ခမ္မဓာတု၊ အဗျာပါဒဓာတု၊
အဝိဟိံသာဓာတု”^၂၊ “သုခဓာတု၊ ဒုက္ခဓာတု၊ သောမနဿဓာတု၊ ဒေါမနဿ-
ဓာတု၊ ဥပေက္ခာဓာတု၊ အဝိဇ္ဇာဓာတု”^၃၊ “အာရမ္မဓာတု၊ နိက္ကမဓာတု၊
ပရက္ကမဓာတု”^၄၊ “ဟိနဓာတု၊ မဇ္ဈိမဓာတု၊ ပဏီတဓာတု”^၅၊ “ပထဝီဓာတု၊
အာပေါဓာတု၊ တေဇောဓာတု၊ ဝါယောဓာတု”^၆၊ အာကာသဓာတု၊ ဝိညာဏ-
ဓာတု”^၇၊ “သင်္ခတဓာတု၊ အသင်္ခတဓာတု”^၈၊ “အနေကဓာတုနာနာဓာတု
လောကော”^၉တိ ဝေမာဒယော အညာပိ ဓာတုယော ဒိဿန္တိ။ ဧဝံ သတ်
သဗ္ဗာသံ ဝသေန ပရိစ္ဆေဒံ အကတွာ ကဿ အဋ္ဌာရသာတိ အယမေဝ
ပရိစ္ဆေဒေါ ကတောတိ စေ။ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနံ သဗ္ဗဓာတုနံ
တဒန္တောဂဓတ္တာ။

ရူပဓာတုယေဝ ဟိ အာဘာဓာတု၊ သုဘဓာတု ပန ရူပါဒိပဋိဗဒ္ဓါ။ ကဿ၊
သုဘနိမိတ္တတ္တာ။ သုဘနိမိတ္တံ သုဘဓာတု။ တဉ္စ ရူပါဒိပဋိမုတ္တံ န ဝိဇ္ဇတိ။
ကုသလဝိပါကာရမ္ပဏာ ဝါ ရူပါဒယော ဧဝ သုဘဓာတုတိ ရူပါဒိမတ္တ-
မေဝေသာ။ အာကာသာနန္ဓာယတနဓာတုအာဒိသု စိတ္တံ မနောဝိညာဏ-
ဓာတုယေဝ၊ သေသာ ဓမ္မဓာတု။ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု ပန
သဘာဝတော နတ္ထိ။ ဓာတုဒွယနိရောဓမတ္တမေဝ ဟိ သာ။

ကာမဓာတု ဓမ္မဓာတုမတ္တံ ဝါ ဟောတိ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမာ
ကာမဓာတု၊ ကာမပဋိသံယုတ္တော တက္ကော ဝိတက္ကော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ”^{၁၀}။
အဋ္ဌာရသာပိ ဝါ ဓာတုယော။ ယထာဟ “ဟေဋ္ဌတော အဝိစိနိရယံ ပရိယန္တံ
ကရိတွာ ဥပရိတော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ ဒေဝေ အန္တောကရိတွာ ယံ တေသ္မိံ
အန္တရေ ဧတ္တာဝစရာ ဧတ္ထ ပရိယာပန္နာ ခန္ဓဓာတုအာယတနာ ရူပါ ဝေဒနာ
သညာ သင်္ခါရံ ဝိညာဏံ၊ အယံ ဂုစ္စတိ ကာမဓာတု”^{၁၁}။

၁-သံ ၁-၃၆၄-ပိဋေ။

၃-အဘိ ၂-ဂ၇၊ မ ၃-၁၀၈-ပိဋေသု။

၅-ဒီ ၃-၁၈၁-ပိဋေ။

၇-မ ၃-၁၀၇၊ အဘိ ၂-ဂ၄-ပိဋေသိသု။

၉-ဒီ ၂-၂၂၅၊ မ ၁-၁၀၀-ပိဋေသိသု။

၂-အဘိ ၂-ဂ၈၊ ဒီ ၃-၁၈၁၊ မ ၃-၁၀၈-ပိဋေသု။

၄-သံ ၃-၆၀-ပိဋေ။

၆-ဒီ ၃-၁၉၀-ပိဋေသိသု။

၈-မ ၃-၁၀၈-ပိဋေ။

၁၀-အဘိ ၂-ဂ၈-ပိဋေ။

နေက္ခမ္မဓာတု ဓမ္မဓာတု ဧဝံ။ “သဗ္ဗေပိ ကုသလာ ဓမ္မာ နေက္ခမ္မဓာတု” တိ ဝစနတော မနောဝိညာဏဓာတုပိ ဟောတိယေဝ။ ဗျာပါဒဝိဟိံသာ- အဗျာပါဒ-အဝိဟိံသာ-သုခ-ဒုက္ခ-သောမနဿ-ဒေါမနဿပေက္ခာ-အဝိဇ္ဇာ-အာရမ္ဘ-နိက္ခမ-ပရက္ခမဓာတုယော ဓမ္မဓာတုယေဝ။

ဟိနမဇ္ဈိမပဏီတဓာတုယော အဋ္ဌာရသဓာတုမတ္တမေဝ။ ဟိနာ ဟိ စက္ခာ-ဒယော ဟိနာ ဓာတု၊ မဇ္ဈိမပဏီတာ မဇ္ဈိမာ စေဝ ပဏီတာ စ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန အကုသလာ ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုယော ဟိနဓာတု၊ လောကိယာ ကုသလာဗျာကတာ ဥဘောပိ စက္ခဓာတုအာဒယော စ မဇ္ဈိမဓာတု၊ လောကုတ္တရာ ပန ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုယော ပဏီတဓာတု။

ပထဝိတေဇောဝါယောဓာတုယော ဖောဠဗ္ဗဓာတုယေဝ။ အာပေါဓာတု အာကာသဓာတု စ ဓမ္မဓာတုယေဝ။ ဝိညာဏဓာတု စက္ခုဝိညာဏာဒိသတ္တ-ဝိညာဏဓာတုသင်္ခေါယေဝ။

သတ္တရသ ဓာတုယော ဓမ္မဓာတုဧကဒေသော စ သင်္ခတဓာတု၊ အသင်္ခတာ ပန ဓာတု ဓမ္မဓာတုဧကဒေသောဝ။ အနေကဓာတုနာနာဓာတု လောကော ပန အဋ္ဌာရသ ဓာတုပုဘေဒမတ္တမေဝါတိ။ ဣတိ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနံ သဗ္ဗဇာတူနံ တဒန္တောဂဓတ္တာ အဋ္ဌာရသေဝ ဝုတ္တာတိ။

၅၂၁။ အဝိစဝိဇာနနသဘာဝေဝိညာဏေ ဇီဝသညိနံ သညာသမူဟနနတ္ထမ္ပိ အဋ္ဌာရသေဝ ဝုတ္တာ။ သန္တိ ဟိ သတ္တာ ဝိဇာနနသဘာဝေ ဝိညာဏေ ဇီဝသညိနော၊ တေသံ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှိကာယမနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဘေဒေန တဿ အနေကတံ စက္ခုရူပါဒိပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတာယ အနိစ္စတဉ္စ ပကာသေတွာ ဒီဃရတ္တာနုသယိတံ ဇီဝသညံ သမူဟနိတုကာမေန ဘဂဝတာ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော ပကာသိတာ။ ကိဉ္စ ဘိယျော တထာ ဝေနေယျဇ္ဈာသယဝသေန စ။ ယေ စ ဣမာယ အနုတိသင်္ခေပုဝိတ္တာရာယ ဒေသနာယ ဝေနေယျသတ္တာ၊ တဒဇ္ဈာသယဝသေန စ အဋ္ဌာရသေဝ ပကာသိတာ။

သင်္ခေပဝိတ္တာရနယေန တထာ တထာ ဟိ၊

ဓမ္မံ ပကာသယတိ ဒေသ ယထာ ယထာသ။

သဒ္ဓမ္မတေဇဝိဟတံ ဝိလယံ ခဏေန၊

ဝေနေယျသတ္တဟဒယေသု တမော ပယာတိတိ။

ဝေမေတ္တ တာဝတွတော ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၂၂။ သင်္ခတောတိ စက္ခုဓာတု တာဝ ဇာတိတော ဧကော ဓမ္မောတွေဝသင်္ခံ ဂစ္ဆတိ စက္ခုပသာဒဝသေန၊ တထာ သောတဃာနဇိဝါကာယရူပသဒ္ဓ-ဂန္ဓရသဓာတုယော သောတပ္ပသာဒါဒိဝသေန၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု ပန ပထဝီ-တေဇောဝါယောဝသေန တယော ဓမ္မာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု ကုသလာကုသလဝိပါကဝသေန ဒွေ ဓမ္မာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ သောတ-ဃာနဇိဝါကာယဝိညာဏဓာတုယော။ မနောဓာတု ပန ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန-ကုသလာကုသလဝိပါကသမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနဝသေန တယော ဓမ္မာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဓမ္မဓာတု တိဏ္ဍိ အရူပက္ခန္ဓာနံ သောဋ္ဌသန္တံ သုခုမရူပါနံ အသင်္ခတာယ စ ဓာတုယာ ဝသေန ဝိသတိ ဓမ္မာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ မနောဝိညာဏဓာတု သေသကုသလာကုသလာဗျာကတဝိညာဏဝသေန ဆသတ္တတိ ဓမ္မာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေတ္ထ သင်္ခတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၂၃။ ပစ္စယာတိ ဧတ္ထ စ စက္ခုဓာတု တာဝ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ဝိပ္ပယုတ္တပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတနိဿယိန္ဒြိယပစ္စယာနံ ဝသေန ဆဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ရူပဓာတု ပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတာရမ္မဏပစ္စယာနံ ဝသေန စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ သောတဝိညာဏဓာတု-အာဒိနံ သောတဓာတုသဒ္ဓဓာတုအာဒယော။ ပဉ္စန္တံ ပန နေသံ အာဝဇ္ဇ-နမနောဓာတု အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတာနန္တရူပနိဿယဝသေန ပဉ္စဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တာ စ ပဉ္စပိ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနမနောဓာတုယာ။ တထာ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနမနောဓာတု သန္တိရဏမနေဝိညာဏဓာတုယာ၊ သာ စ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန-မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနမနောဝိညာဏဓာတု စ ဇဝနမနော-ဝိညာဏဓာတုယာ။ ဇဝနမနောဝိညာဏဓာတု ပန အနန္တရာယ ဇဝနမနော-ဝိညာဏဓာတုယာ တေဟိ စေဝ ပဉ္စဟိ အာသေဝနပစ္စယေန စာတိ ဆဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧသ တာဝ ပဉ္စဒ္ဓါရေ နယော။

မနောဒ္ဓါရေ ပန ဘဝင်္ဂမနောဝိညာဏဓာတု အာဝဇ္ဇနမနောဝိညာဏ-ဓာတုယာ။ အာဝဇ္ဇနမနောဝိညာဏဓာတု စ ဇဝနမနောဝိညာဏဓာတုယာ ပုရိမေဟိ ပဉ္စဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဓမ္မဓာတု ပန သတ္တန္တမ္ပိ ဝိညာဏဓာတုနံ သဟဇာတအညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာဒိဟိ မံဟုခေံ ပစ္စယော ဟောတိ။ စက္ခုဓာတုအာဒယော ပန ဧကစ္စာ စ ဓမ္မဓာတု ဧကစ္စာယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိဟိပိ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုအာဒိနဉ္စ န ကေဝလံ စက္ခုရူပါဒယော ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ အထ ခေါ အာလောကာဒယောပိ။ တေနာဟု ပုဗ္ဗာစရိယာ—

“စက္ခုရူပါရောကမနသိကာရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ။
သောတသဒ္ဓဝိဝရမနသိကာရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။
ဃာနဂန္ထဝါယုမနသိကာရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ။ ဇိဝှါရသ-
အာပမနသိကာရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝှါဝိညာဏံ။ ကာယဖောဠဗ္ဗပထဝီ-
မနသိကာရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ။ ဘဝင်္ဂမနဓမ္မမနသိကာရေ
ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ” ဟိ။

အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ဝိညာရတော ပန ပစ္စယပ္ပဘေဒေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
နိဒ္ဒေသေ အာဝိဘဝိဿတိတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယဓတာပိ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၂၄။ ဒဠဗ္ဗတောတိ ဒဠဗ္ဗတောပေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ
အတ္ထော။ သဗ္ဗော ဧဝ ဟိ သင်္ခတဓာတုယော ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝိတ္တတော ဓုဝသုဘ-
သုခတ္တဘာဝသုညတော ပစ္စယာယတ္တုရတ္တိတော စ ဒဠဗ္ဗာ။

ဝိသေသတော ပနေတ္ထ ဘေရိတလံ ဝိယ စက္ခုဓာတု ဒဠဗ္ဗာ၊ ဒဠော ဝိယ
ရူပဓာတု၊ သဒ္ဓေါ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ တထာ အာဒါသတလံ ဝိယ
စက္ခုဓာတု၊ မုခံ ဝိယ ရူပဓာတု၊ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ အထ
ဝါ ဥစ္ဆုတိလာ ဝိယ စက္ခုဓာတု၊ ယန္တစက္ကယဋ္ဌိ ဝိယ ရူပဓာတု၊ ဥစ္ဆုရသ-
တေလာနိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ တထာ အဓရာရဏီ ဝိယ စက္ခုဓာတု၊
ဥတ္တရာရဏီ ဝိယ ရူပဓာတု၊ အဂ္ဂိ ဝိယ စက္ခုဝိညာဏဓာတု။ ဧသ နယော
သောတဓာတုအာဒိသု။

မနောဓာတု ပန ယထာသမ္ဘဝတော စက္ခုဝိညာဏဓာတုအာဒိနံ ပုရေ-
စရာနုစရာ ဝိယ ဒဠဗ္ဗာ။

ဓမ္မဓာတုယာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော သလ္လမိဝ သူလမိဝ စ ဒဠဗ္ဗော။ သညာ-
သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝေဒနာသလ္လသူလယောဂါ အာတုရာ ဝိယ၊ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝါ
သညာအာသာဒုက္ခဇနနတော ရိတ္တမုဋ္ဌိ ဝိယ။ အယထာဘူစွနိမိတ္တဂါဟကတော
ဝနမိဂေါ ဝိယ။ သင်္ခါရာ ပဋိသန္ဓိယံ ပက္ခိပနတော အင်္ဂါရကာသုယံ ခိပနကပုရိသာ
ဝိယ။ ဇာတိ ဒုက္ခာနုဗန္ဓတော ရာဇပုရိသာနုဗန္ဓစောရာ ဝိယ။ သဗ္ဗာနုတ္တာဝဟဿ
ခန္ဓသန္တာနဿ ဟေတုတော ဝိသရုက္ခမိဇာနိ ဝိယ။ ရူပံ နာနာဝိဓုပဒ္ဓဝ-
နိမိတ္တတော ခုရစက္ကံ ဝိယ ဒဠဗ္ဗံ။ အသင်္ခတာ ပန ဓာတု အမတတော
သန္တတော ခေမိတော စ ဒဠဗ္ဗာ။ ကသ္မာ၊ သဗ္ဗာနုတ္တာဝဟဿ ပဋိပက္ခဘူတတ္တာ။

မနောဝိညာဏဓာတု အာရမ္မဏေသုဝဝတ္ထာနာဘာဝတော အရညမက္ကဋ္ဌော
ဝိယ၊ ဒုဒ္ဓမနတော အဿခဋ္ဌုဏော ဝိယ၊ ယတ္ထကာမနိပါတိဘော
ဝေဟာသက္ခိတ္တဒဏ္ဍော ဝိယ၊ လောဘဒေါသဒိနာနပ္ပကာရကိလေသဇေသ-
ယောဂတော ရင်နဋ္ဌော ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။()^၁

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာမိကာရေ

အာယတနဓာတုနိဒ္ဒေသော နာမ

ပန္နရသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၆-ဣန္ဒြိယသဗ္ဗနိဋ္ဌေသ

ဣန္ဒြိယဝိတ္ထာရကထာ

၅၂၅။ ဓာတူနံ အနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာနိ ပန ဣန္ဒြိယာနီတိ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ စက္ခုန္ဒြိယံ သောတိန္ဒြိယံ ဃာနိန္ဒြိယံ ဇိဝိန္ဒြိယံ ကာယိန္ဒြိယံ မနိန္ဒြိယံ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ သုခိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ သောမနသိန္ဒြိယံ ဒေါမနသိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ဝိရိယိန္ဒြိယံ သတိန္ဒြိယံ သမာဓိန္ဒြိယံ ပညိန္ဒြိယံ အနညာ-
တညဿာမီတိန္ဒြိယံ အညိန္ဒြိယံ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ။ တတ္ထ—

အတ္ထတော လက္ခဏာဒီဟိ၊ ကမတော စ ဝိဇာနိယာ။
ဘေဒါဘေဒါ တထာ ကိစ္စာ၊ ဘူမိတော စ ဝိနိစ္ဆယံ။

တတ္ထ စက္ခာဒီနံ တာဝ စက္ခတိတိ စက္ခုတိအာဒိနာ နယေန အတ္ထော ပကာသိတော။ ပစ္ဆိမေသု ပန တီသု ပဌမံ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနညာတံ အမတံ ပဒံ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝါ ဇာနိဿာမီတိ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌ-
သမ္ဘဝေတော စ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယန္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယံ အာဇာနနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္ဘဝေတော စ အညိန္ဒြိယံ။ တတိယံ အညာတာဝိနော စတုသု သစ္စေသု နိဋ္ဌိတညာဏကိစ္စဿ ဝိဏာသဝဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဣန္ဒြိယဋ္ဌသမ္ဘဝေတော စ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။

ကော ပန နေသံ ဣန္ဒြိယဋ္ဌော နာမာတိ။ ဣန္ဒြလိင်္ဂဋ္ဌော ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။
ဣန္ဒဒေသိတဋ္ဌော ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ ဣန္ဒဒိဋ္ဌဋ္ဌော ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ ဣန္ဒသိဋ္ဌဋ္ဌော
ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ ဣန္ဒဇုဋ္ဌဋ္ဌော ဣန္ဒြိယဋ္ဌော။ သော သဗ္ဗောပိ ဣဓ ယထာယောဂံ
ယုဇ္ဇတိ။ ဘဂဝါ ဟိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပရမိဿရိယဘာဝတော ဣန္ဒော။
ကုသလာကုသလဉ္စ ကမ္မံ၊ ကမ္မေသု ကဿစိ ဣဿရိယာဘာဝတော။ တေနေ-
ဝေတ္ထ ကမ္မသုခိတာနိ တာဝ ဣန္ဒြိယာနိ ကုသလာကုသလကမ္မံ ဥလ္လိင်္ဂေန္တိ။
တေန စ သိဋ္ဌာနီတိ ဣန္ဒလိင်္ဂဋ္ဌေန ဣန္ဒသိဋ္ဌဋ္ဌေန စ ဣန္ဒြိယာနိ။ သဗ္ဗာနေဝ
ပနေတာနိ ဘဂဝတာ ယထာဘူတတော ပကာသိတာနိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါနိ စာတိ
ဣန္ဒဒေသိတဋ္ဌေန ဣန္ဒဒိဋ္ဌဋ္ဌေန စ ဣန္ဒြိယာနိ။ တေနေဝ ဘဂဝတာ မုနိန္ဒေန
ကာနိစိ ဂေါစရာသေဝနာယ ကာနိစိ ဘာဝနာသေဝနာယ သေဝိတာနီတိ
ဣန္ဒဇုဋ္ဌဋ္ဌောပိ ဣန္ဒြိယာနိ။

အဝိစ အာဓိပစ္စသင်္ခါတေန ဣဿရိယဋ္ဌေနာပိ တောနိ ဣန္ဒြိယာနိ။ စက္ခု-
ဝိညာဏာဒိပုဝတ္တိယဉ္စိ စက္ခာဒိနံ သိဒ္ဓံ အာဓိပစ္စံ၊ တသ္မိံ တိက္ခေ တိက္ခဏာ
မန္တေ စ မန္တတ္တာတိ။ အယံ တာဝေတ္ထ အတ္တတော ဝိနိစ္ဆယော။

လက္ခဏာဒီဟိတိ လက္ခဏာရသပစ္စုပ္ပန်ပဒဋ္ဌာနေဟိပိ စက္ခာဒိနံ ဝိနိစ္ဆယံ
ဝိဇာနိယာတိ အတ္ထော။ တာနိ စ နေသံ လက္ခဏာဒိနိ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ
ဝုတ္တာနေဝ။ ပညိန္ဒြိယာဒိနိ ဟိ စိတ္တာရိ အတ္တတော အမောဟောယေ။
သေသာနိ တတ္ထ သရူပေနေဝ အာဂတာနိ။

၅၂၆။ ကမတောတိ အယဗ္ဗိ ဒေသနာက္ကမောဝ။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တဓမ္မေ ပရိညာသ
အရိယဘူမိပဋိလာဘော ဟောတိတိ အတ္တဘာဝပရိယာပနာနိ စက္ခုန္ဒြိယာဒိနိ
ပဌမံ ဒေသိတာနိ။ သော ပန အတ္တဘာဝေါ ယံ ဓမ္မံ ဥပါဒါယ။ ဣတ္ထိတိ ၁၊
ပုရိသောတိ ဝါ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊ အယံ သောတိ နိဒဿနတ္ထံ တတော ဣတ္ထိန္ဒြိယံ
ပုရိသိန္ဒြိယဉ္စ။ သော ဒုဝိဇောပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတိ ဉ္စပနတ္ထံ တတော
ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ ယာဝ တဿ ပဝတ္တိ၊ တာဝ ဧတေသံ ဝေဒယိတာနံ အနိဝဉ္စိ။
ယဉ္စ ကိဉ္စ ဝေဒယိတံ၊ သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခန္တိ ဉ္စပနတ္ထံ တတော သုခိန္ဒြိယာဒိနိ။ တံ
နိရောဓတ္ထံ ပန ဧတေ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာတိ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ တတော
သဒ္ဓါဒိနိ။ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ သေ ဓမ္မော ပဌမံ အတ္တနိ ပါတုဘဝတိတိ
ပဋိပတ္တိယာ အမောသဘာဝဒဿနတ္ထံ တတော အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ။
တဿေဝ ဖလတ္တာ တတော အနန္တရံ ဘာဝေတဗ္ဗတော စ တတော
အညိန္ဒြိယံ။ တတော ပရံ ဘာဝနာယ ဣမဿ အဓိဂမော၊ အဓိဂတေ စ ပန
ဣမသ္မိံ နတ္ထိ ကိဉ္စ ဥတ္တရိ ကရဏီယန္တိ ဉ္စပနတ္ထံ အန္တေ ပရမဿာသဘူတံ
အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဒေသိတန္တိ အယမေတ္ထ ကမော။

ဘေဒါဘေဒါတိ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿေဝ စေတ္ထ ဘေဒေါ။ တဉ္စိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ
အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဒုဝိဇံ ဟောတိ။ သေသာနံ အဘေဒေါတိ ဝေမေတ္ထ
ဘေဒါဘေဒတော ဝိနိစ္ဆယံ ဝိဇာနိယာ။

၅၂၇။ ကိစ္ဆာတိ ကိံ ဣန္ဒြိယာနံ ကိစ္ဆန္တိ စေ။ စက္ခုန္ဒြိယဿ တာဝ “စက္ခာ-
ယတနံ” စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန
ပစ္စင်္ဃာယာ”တိ ဝစနတော ယံ တံ ဣန္ဒြိယပစ္စယဘာဝေန သာဓေတဗ္ဗံ အတ္တနော
တိက္ခမန္တာဒိဘာဝေန စက္ခုဝိညာဏာဒိဓမ္မာနံ တိက္ခမန္တာဒိသင်္ခါတံ အတ္တာ-
ကာရာနဝတ္တာပနံ၊ ဣဒံ ကိစ္စံ။ ဧဝံ သောတဃာနဇီဝိကာယာနံ။ မနိန္ဒြိယဿ

ပန သဟဇာတဓမ္မာနံ အတ္တနော ဝသဝတ္တာပနံ။ ဇိဝိတိန္ဒြိယဿ သဟဇာတဓမ္မာနုပါလနံ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာနံ ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂနိမိတ္တကုတ္တာကပ္ပိကာရာနုဝိဓာနံ။ သုခဒုက္ခသောမနဿဒေါမနသိန္ဒြိယာနံ သဟဇာတဓမ္မေ အဘိဘဝိတွာ ယထာသကံ ဩဠာရိကာကာရာနုပါပနံ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဿ သန္တပဏိတမဇ္ဈတ္တာကာရာနုပါပနံ။ သဒ္ဓါဒိနံ ပဋိပက္ခာဘိဘဝနံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနု ပသန္နာကာရာဘိဘဝသမ္မာပနံ။ အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယဿ သံယောဇနတ္ထယပ္ပဟာနဉ္စေဝ သမ္ပယုတ္တာနု တပ္ပဟာနာဘိမုခဘာဝကရဏံ။ အညိန္ဒြိယဿ ကာမရာဂဗျာပါဒါဒိတနုကရဏပ္ပဟာနဉ္စေဝ သဟဇာတာနု အတ္တနော ဝသာနဝတ္တာပနံ။ အညာတာဝိန္ဒြိယဿ သဗ္ဗကိစ္စေသု ဥဿုက္ကပ္ပဟာနဉ္စေဝ အမတာဘိမုခဘာဝပစ္စယတာ စ သမ္ပယုတ္တာနန္တိ ဧဝမေတ္ထ ကိစ္စတော ဝိနိစ္ဆယံ ဝိဇာနိယာ။

၅၂၀။ ဘူမိတောတိ စက္ခုသောတဃာနဇိဝါကာယဣတ္ထိပုရိသသုခဒုက္ခဒေါမနသိန္ဒြိယာနိ စေတ္ထ ကာမာဝစရာနေဝ။ မနိန္ဒြိယဇိဝိတိန္ဒြိယဥပေက္ခိန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓါဝိရိယသတိသမာဓိပညိန္ဒြိယာနိ စ စတုဘူမိပရိယာပန္နာနိ။ သောမနဒိန္ဒြိယံ ကာမာဝစရရူပါဝစရလောကုတ္တရဝသေန ဘူမိတ္ထယပရိယာပန္နံ။ အဝသေန တိဏိ လောကုတ္တရာနေဝါတိ ဧဝမေတ္ထ ဘူမိတောဝိ ဝိနိစ္ဆယံ ဝိဇာနေယျ။ ဧဝံ ဟိ ဝိဇာနန္တော—

သံဝေဂဗဟုလော ဘိက္ခု၊ ဌိတော ဣန္ဒြိယသံဝရေ။
ဣန္ဒြိယာနိ ပရိညာယ၊ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိတိ။

ဣဒံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ။

သစ္စဝိတ္ထာရကထာ

၅၂၉။ တဒနန္တရာနိ ပန သစ္စာနီတိ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခသမုဒယော^၁ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓော^၂ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိ။ တတ္ထ—

၁-ဒုက္ခသမုဒယံ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋီကာယံ ဟိ ဥပရိ အာဒိနဝါနပဿနာဉာဏဝတ္ထနာယံ

“သတိပဋ္ဌိန္ဒြိယံ ပဒါနံ သမာနာမိကရဏဘာဝေ လိင်္ဂဘေဒေါဂဟိတော၊ ယထာ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ “ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စ”န္တိ ဝစနေန စ သမေတိ။

၂-ဒုက္ခနိရောဓံ (သီ၊ ဣ)

ဝိဘာဂတော နိဗ္ဗစန၊ လက္ခဏာဒိပ္ပဘေဒတော။
 အတ္တတ္ထုဒ္ဓါရတော စေဝ၊ အနုနာဓိကတော တထာ။
 ကမတော ဇာတိအာဒိနံ၊ နိစ္ဆယာ ဉာဏကိစ္စတော။
 အန္တောဂဓာနံ ပဘေဒါ၊ ဥပမာတော စတုက္ကတော။
 သုညတေကဝိဓာဒိဟိ၊ သဘာဂဝိသဘာဂတော။
 ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိညနာ သာသနက္ကမေ။

တတ္ထ ဝိဘာဂတောတိ ဒုက္ခာဒိနံ ဟိ စတ္တာရော စတ္တာရော အတ္တာ ဝိဘတ္တာ
 တထာ အဝိတထာ အနညဿ၊ ယေ ဒုက္ခာဒိနိ အဘိသမေဓေဟိ အဘိသမေ-
 တဗ္ဗော။ ယထာဟ “ဒုက္ခဿ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌော သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာ-
 မဋ္ဌော၊ ဣမေ စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညဿ၊
 သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော နိဒါနဋ္ဌော သံယောဂဋ္ဌော ပလိဗောဓဋ္ဌော၊
 နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော ဝိဝေကဋ္ဌော အသင်္ခတဋ္ဌော အမတဋ္ဌော။ မဂ္ဂဿ
 နိယျာနဋ္ဌော ဟေတုဋ္ဌော ဒဿနဋ္ဌော အဓိပတေယျဋ္ဌော။ “ဣမေ စတ္တာရော
 မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညဿ”တိ။ တထာ “ဒုက္ခဿ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌော
 သင်္ခတဋ္ဌော သန္တာပဋ္ဌော ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အဘိသမယဋ္ဌော”တိ။ ဧဝမာဒိ၊
 ဣတိ ဧဝံ ဝိဘတ္တာနံ စတုနံ စတုနံ အတ္တာနံ ဝသေန ဒုက္ခာဒိနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိတိ။
 အယံ တာဝေတ္ထ ဝိဘာဂတော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၃၀။ နိဗ္ဗစနလက္ခဏာဒိပ္ပဘေဒတောတိ ဧတ္ထ ပန နိဗ္ဗစနတော တာဝ
 ဣဓ ဒု-ဣတိ အယံ သဒ္ဓေါ ကုစ္ဆိတေ ဒိဿတိ။ ကုစ္ဆိတံ ဟိ ပုတ္တံ ဒုပ္ပုတ္တောတိ
 ဝဒန္တိ။ ခံ-သဒ္ဓေါ ပန တုစ္ဆေ။ တုစ္ဆံ ဟိ အာကာသံ “ခ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒဉ္စ
 ပဌမသစ္စံ ကုစ္ဆိတံ အနေကဥပဒ္ဓဝါဓိဋ္ဌာနတော။ တုစ္ဆံ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတ-
 ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝဝိရဟိတတော။ တသ္မာ ကုစ္ဆိတတ္တာ တုစ္ဆတ္တာ စ ဒုက္ခန္တိ
 ဝုစ္စတိ။

သံ-ဣတိ စ အယံ သဒ္ဓေါ “သမာဂမော သမေတ”န္တိအာဒိသု၊ သံယောဂံ
 ဒိပေတိ။ ဥ-ဣတိ အယံ “ဥပ္ပန္နံ ဥဒိတ”န္တိအာဒိသု၊ ဥပ္ပတ္တိ။ အယ-သဒ္ဓေါကာရဏံ
 ဒိပေတိ။ ဣဒဉ္စာပိ ဒုတိယသစ္စံ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သတိ ဒုက္ခ-
 သုပ္ပတ္တိကာရဏံ။ ဣတိ ဒုက္ခဿ သံယောဂေ ဥပ္ပတ္တိကာရဏတ္တာ ဒုက္ခသမု-
 ဝယန္တိ ဝုစ္စတိ။

၁-ပဋိသံ ၂၉၃-၂၉၄-ပိဋေသု။ ၂-ပဋိသံ ၂၉၆-ပိဋေ။ ၃-ဒိ ၂-၂၄၅၊ အဘိ ၂-၁၀၅-ပိဋာဒိသု၊
 ၄-အဘိ ၁-၁၇၊ ဝိ ၃-၉၂-ပိဋာဒိသု။ ၅-ဒုက္ခသမုဒယောတိ(?)

တတိယသစ္စံ ပန ယသ္မာ နိ-သဒ္ဓေါ အဘာဝံ၊ ဧဝမ-သဒ္ဓေါ စ စာရကံ ဒီပေတိ။ တသ္မာ အဘာဝေါ ဧတ္ထ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ ဒုက္ခရောဓဿ သဗ္ဗဂတိသုညတ္တာ၊ သမဓိဂတေ ဝါ တသ္မိံ သံသာရစာရကသင်္ခါတဿ ဒုက္ခရောဓဿ အဘာဝေါ ဟောတိ၊ တပုဂ္ဂိုလက္ခတ္တာတိပိ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ^၁ ဝုစ္စတိ။ ဒုက္ခဿ ဝါ အနုပ္ပါဒနိရောဓပစ္စယတ္တာ ဒုက္ခနိရောဓန္တိ။

စတုတ္ထသစ္စံ ပန ယသ္မာ ဧတံ ဒုက္ခနိရောဓံ ဂစ္ဆတိ အာရမ္မဏဝသေန တဒဘိဓမ္မဘူတတ္တာ၊ ပဋိပဒါ စ ဟောတိ ဒုက္ခနိရောဓပုတ္တိယာ။ တသ္မာ ဒုက္ခနိရောဓေါမိနိ ပဋိပဒါတိ ဝုစ္စတိ။

၅၃၁။ ယသ္မာ ပနေတာနိ ဗုဒ္ဓါဒယော အရိယာ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနီတိ ဝုစ္စန္တိ။ ယထာဟ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနိ။ ကတမာနိ။ပ။ ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ။ အရိယာ ဣမာနိ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနီတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၂။ အပိစ အရိယဿ သစ္စာ-နီတိပိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “သဒေဝကေ ဘိက္ခဝေ လောကေ။ပ။ မနုဿာယ တထာဂတော အရိယော၊ တသ္မာ အရိယသစ္စာနီတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၃။ အထ ဝါ ဧတေသံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ အရိယဘာဝသိပ္ပိတောပိ အရိယသစ္စာနိ။ ယထာဟ “ဣမေသံ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတုဉ္စ အရိယသစ္စာနံ ယထာဘူတံ အဘိ-သမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အရိယောတိ ဝုစ္စတိ”တိ^၄။ အပိစ ခေါ ပန အရိယာနိ သစ္စာနီတိပိ အရိယသစ္စာနိ။ အရိယာနီတိ ဟထာနိ အဝိတထာနိ အဝိသံဝါဒကာနီတိ အတ္ထော။ ယထာဟ “ဣမာနိ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ တထာနိ အဝိတထာနိ အနုညထာနိ၊ တသ္မာ အရိယ-သစ္စာနီတိ ဝုစ္စန္တိ”တိ^၅ ဝေမေတ္ထ နိဗ္ဗစနတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃၂။ ကထံ လက္ခဏာဒိပ္ပဘေဒတော? ဧတ္ထ ဟိ ဗာဓနလက္ခဏံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သန္တာပနရသံ၊ ပဝတ္တိပစ္စုပ္ပန်။ ပဘဝလက္ခဏံ သမုဘယသစ္စံ၊ အနုပစ္ဆေဒ-ကရဏရသံ၊ ပလိဗောဓပစ္စုပ္ပန်။ သန္တိလက္ခဏံ နိရောဓသစ္စံ၊ အစူတိရသံ၊ အနိမိတ္တပစ္စုပ္ပန်။ နိယျာနလက္ခဏံ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကိလေသပ္ပဟာနရသံ၊ ဝုဠာန-ပစ္စုပ္ပန်။ အပိစ ပဝတ္တိပစ္စုပ္ပန်နိဝတ္တိနိဝတ္တနလက္ခဏာနိ ပဋိပါဋိယာ။ တထာ သင်္ခတတဏှာ အသင်္ခတ ဒဿန လက္ခဏာနိ စာတိ ဝေမေတ္ထ လက္ခဏာဒိပ္ပ-ဘေဒတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-ဒုက္ခနိရောဓောတိ(?)

၂-သိတဗ္ဗံ။

၃-သံ ၃-၃၈၁-ပိဋေ။

၄-အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ(သံ ၃-၃၇၉-ပိဋေ)

၅-သံ ၃-၃၈၁-ပိဋေ။

၅၃၃။ အတ္တုဒ္ဓါရတော စေဝါတိ ဣတ္ထ ပန အတ္တတော တာဝ ကော သစ္စဋ္ဌောတိ စေ။ ယော ပညာစက္ခုနာ ဥပပရိက္ခမာနာနံ မာယာဝ ဝိပရိတော၊ မရိစိဝ ဝိသံဝါဒကော၊ တိတ္ထိယာနံ အတ္တာဝ အနုပလဗ္ဗသဘာဝေါ ဝ န ဟောတိ။ အထ ခေါ ဗာဓန ပွဘဝ သန္တိ နိယျာန ပွကာရေန တစ္ဆာဝိပရိတ- ဘူတဘာဝေန အရိယဉာဏဿ ဂေါစရော ဟောတိယေဝ။ သေ အဂ္ဂိလက္ခဏံ ဝိယ၊ လောကပကတိ ဝိယ စ တစ္ဆာဝိပရိတဘူတဘာဝေါ သစ္စဋ္ဌောတိ ဝေဒိ- တဗ္ဗော။ ယထာဟ “ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဘိက္ခဝေ တထမေတံ အဝိတထမေတံ အနညထမေတ”န္တိ ဝိတ္ထာရော။ အပိစ—

နာဗာဓကံ ယတော ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခာ အညံ န ဗာဓကံ။

ဗာဓကတ္တနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။

တံ ဝိနာ နာညတော ဒုက္ခံ၊ န ဟောတိ န စ တံ တတော။

ဒုက္ခဟေတုနိယာမေန၊ ဣတိ သစ္စံ ဝိသတ္ထိကာ။

နာညာ နိဗ္ဗာနတော သန္တိ၊ သန္တိ န စ န တံ ယတော။

သန္တဘာဝနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။

မဂ္ဂါ အညံ န နိယျာနံ၊ အနိယျာနော န စာပိ သော။

တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္ထာ၊ ဣတိ သော သစ္စသမ္ပတော။

ဣတိ တစ္ဆာဝိပလ္လာသ၊ ဘူတဘာဝံ စတုသ္မပိ။

ဒုက္ခာဒိသ္မဝိသေသေန၊ သစ္စဋ္ဌံ အာဟု ပဏှိတာတိ။

ဧဝံ အတ္တတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃၄။ ကထံ အတ္တုဒ္ဓါရတော။ ဣဓာယံ သစ္စ-သဒ္ဓေါ အနေကေသု အတ္ထေသု ဒိဿတိ။ သေယျထိဒံ “သစ္စံ ဘဏေ န ကုဇ္ဈေယျာ”တိအာဒိသု၊ ဝါစာသစ္စေ။ “သစ္စေ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စာ”တိအာဒိသု၊ ဝိရတိသစ္စေ။ “ကဿွာ န သစ္စာနိ ဝဒန္တိ နာနာ ပဝါဒိယာသေ ကုသလာဝဒါနာ”တိအာဒိသု၊ ဒိဋ္ဌိသစ္စေ။ “ဧကံ ဟိ သစ္စံ န ဒုတိယ”န္တိအာဒိသု၊ ပရမတ္ထသစ္စေ နိဗ္ဗာနေ စေဝ မဂ္ဂေ စ။ “စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ ကတိ ကုသလာ”တိအာဒိသု၊ အရိယသစ္စေ။ သွာယမိဓာပိ၊ အရိယသစ္စေ ဝတ္တတိတိ ဝေမေတ္ထ အတ္တုဒ္ဓါရတောပိ၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃၅။ အနုနာဓိကတောတိ ကဿာ ပန စတ္တာရေဝ အရိယသစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ အနုနာနိ အနုမိကာနီတိ စေ။ အညဿာသမ္ဘဝတော အညတရဿ စ အပနေယျာဘာဝတော။ န ဟိ ဧတေဟိ အညံ အဓိကံ ဝါ၊ ဧတေသံ ဝါ ကေမ္မိ အပနေတဗ္ဗံ သမ္ဘေတိ။ ယထာဟ “ဣဓ ဘိက္ခဝေ အာဂစ္ဆေယျ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ‘နေတံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ အညံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ အဟမေတံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ဌပေတွာ အညံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ ပညပေဿာမီ’တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိ။ ယထာ စာဟ “ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ သမဏော ဝါ မြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘နေတံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ ယံ သမဏေန ဂေါတမေန ဒေလိတံ၊ အဟမေတံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ ပစ္စက္ခာယ အညံ ဒုက္ခံ ပဌမံ အရိယသစ္စံ ပညပေဿာမီ’တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ”တိအာဒိ။

အဝိစ ပဝတ္တိမာစိက္ခန္ဓော ဘဂဝါ သဟေတုကံ အာစိက္ခိ၊ နိဝတ္တိန္တ သဥပါယံ။ ဣတိ ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတုနံ ဧတပရမတော၊ စတ္တာရေဝ ဝုတ္တာနိ။ တထာ ပရိညေယျ ပဟာတဗ္ဗ သစ္စိကာတဗ္ဗ ဘာဝေတဗ္ဗာနံ၊ တဏှာဝတ္ထု၊ တဏှာ တဏှာနိရောဓ တဏှာနိရောဓပါယာနံ၊ အာလယ အာလယာရာမတာ အာလယသမုပ္ပါတ အာလယသမုပ္ပါတုပါယာနန္တ ဝသေနာပိ စတ္တာရေဝ ဝုတ္တာနီတိ ဧဝမေတ္ထ အနုနာဓိကတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃၆။ ကမတောတိ အယမ္မိ ဒေသနာက္ကမောဝ။ ဧတ္ထ စ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ သဗ္ဗသတ္တသာဓာရဏတ္တာ စ သုပိညေယျန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တသောဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ။ ဟေတုနိရောဓာ ဖလနိရောဓောတိ ဉ္စပနတ္ထံ တတော နိရောဓသစ္စံ။ တဒဓိဂမုပါယဒဿနတ္ထံ အန္တေ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဘဝသုခဿာဒဂဓိတာနံ ဝါ သတ္တာနံ သံဝေဂဇနနတ္ထံ ပဌမံ ဒုက္ခမာဟ။ တံ နေဝ အကတံ အာဂစ္ဆတိ၊ န ဣဿရနိဗ္ဗာနာဒိတော ဟောတိ၊ ဣတော ပန ဟောတိတိ ဉ္စပနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယံ။ တတော သဟေတုကေန ဒုက္ခေန အဘိဘူတတ္တာ သံဝိဂ္ဂမာနသာနံ ဒုက္ခနိဿရဏဂဝေသီနံ နိဿရဏဒဿနေန အဿာသဇနနတ္ထံ နိရောဓံ။ တတော နိရောဓာဓိဂမတ္ထံ နိရောဓေဗ္ဗာပကံ မဂ္ဂန္တိ ဧဝမေတ္ထ ကမတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃၇။ ဇာတိအာဒိနံ နိစ္ဆယာတိ ယေ တေ အရိယသစ္စာနိ နိဒ္ဒိသန္တေန ဘဂဝတာ “ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝ-ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခေ-

ပိယေဟိ ဝိပုယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယမိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ^၁ ဒုက္ခနိဒ္ဒေသေ ဒွါဒသ ဓမ္မာ၊ “ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နဗ္ဗိရာဂသဟဂတာ တတြ တတြာဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာ”တိ^၂ သမုဒယနိဒ္ဒေသေ တိဝိဓာ တဏှာ၊ “ယော တဿာယေဝ တဏှာယံ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော”တိ^၃ ဧဝံ နိရောဓနိဒ္ဒေသေ အတ္ထတော ဧကမေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ “ကတမံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိပဋိပဒါ အရိယသမ္ဘံ၊ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။သမ္မာသမာဓိ”တိ^၄ ဧဝံ မဂ္ဂနိဒ္ဒေသေ အဋ္ဌ ဓမ္မာတိ ဣတိ စတုန္တံ သဏ္ဌာနံ နိဒ္ဒေသေ ဇာတိအာဒယော ဓမ္မာ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ဇာတိအာဒိနံ နိစ္ဆယာပိ ဧတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုက္ခနိဒ္ဒေသကထာ

ဇာတိနိဒ္ဒေသ

သေယျထိဒံ။ အယဉ္စိ ဇာတိ-သဒ္ဓေါ အနေကတ္ထော။ တထာ ဟေသ “ဧကမ္ပိ ဇာတိ” ခွေပိ ဇာတိယော”တိ^၁ ဧတ္ထ ဘဝေ အာဂတော။ “အတ္ထိ ဝိသာခေ နိဂဏ္ဌာ နာမ သမဏဇာတိ”တိ^၆ ဧတ္ထ နိကာယေ။ “ဇာတိ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ”တိ^၇ ဧတ္ထ သင်္ဂတလက္ခဏေ။ “ယံ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ” ပဌမံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ ပဌမံ ဝိညာဏံ ပါတုဘူတံ၊ တဒုပါဒါယ သာဝဿ ဇာတိ”တိ^၈ ဧတ္ထ ပဋိသန္ဓိယံ။ “သမ္ပတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္ထော”တိ^၉ ဧတ္ထ ပဿတိယံ။ “အက္ခိတ္တော အနုပကုဋ္ဌော ဇာတိဝါဒေနာ”တိ^{၁၀} ဧတ္ထ ကုလေ။ “ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ ဇာတော”တိ^{၁၁} ဧတ္ထ အရိယသီလေ။

၅၃၈။ သွာယမိဓ ဂဟ္တသေယျကာနံ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ မာတု-ကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမနံ၊ တာဝ ပဝတ္တေသု ခန္ဓေသု။ ဣတရေသံ ပဋိသန္ဓိခန္ဓေသွေဝါတိ ခဋ္ဌဗ္ဗော။ အယမ္ပိ စ ပရိယာယကထာဝ။ နိပ္ပရိယာယတော ပန တတ္ထ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တမ္ပာနာနံ သတ္တာနံ ယေ ယေ ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တေသံ တေသံ ပဌမ-ပါတုဘာဝေါ ဇာတိ နာမ။

၁-အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၂-အဘိ ၂-၁၀၆-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၃-အဘိ ၂-၁၀၈-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၄-အဘိ ၂-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။	၅-ဒိ ၁-၇၆၊ ဝိ ၁-၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၆-အံ ၁-၂၀၆-ပိဋ္ဌေ။
၇-အဘိ ၃-၁၃-ပိဋ္ဌေ။	၈-ဝိ ၃-၁၂၉-ပိဋ္ဌေ။	၉-မ ၃-၁၆၄-ပိဋ္ဌေ။
၁၀-ဒိ ၁-၁၂၂-ပိဋ္ဌေ။		၁၁-မ ၂-၃၀၆-ပိဋ္ဌေ။

သာပနေသာတတ္ထ တတ္ထ ဘဝေ ပဌမာဘိနိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏာ၊ နိယျာတနရသာ၊ အတိတဘဝတော ဣဓ ဥဗ္ဗုဇ္ဇနပစ္စုပ္ပန်၊ ဒုက္ခဝိစိတ္တတာပစ္စုပ္ပန်၊ ဝါ။

၅၃၉။ ကဿ ဝေဒနာ ဒုက္ခာတိ စေ။ အနေကေသံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထု-
ဘာဝတော။ အနေကာနိ ဟိ ဒုက္ခာနိ။ သေယျထိဒံ။ ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ၊
သင်္ခါရဒုက္ခံ၊ ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခံ၊ အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခံ၊ ပရိယာယဒုက္ခံ၊ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ။

တတ္ထ ကာယိကစေတသိကာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာသဘာဝတော စ နာမတော စ
ဒုက္ခတ္တာ ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။

သုခါ ဝေဒနာ ဝိပရိဏာမေန ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဟေတုတော ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ။

ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ စေဝ အဝသေသာ စ တေဘူမကာ သင်္ခါရာ ဥဒယဗ္ဗယပ္ပဋိ-
ပိဋိတတ္တာ သင်္ခါရဒုက္ခံ။ ကဏ္ဍသုလ ဒန္တသုလ ရာဂဇပရိဋ္ဌာဟ ဒေါသဇပရိဋ္ဌာ-
ဟာဒိ ကာယိကစေတသိကာ အာဗာဓော ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗတော ဥပက္ကမဿ
စ အပါကလ္လဘာဝတော ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခံ နာမ။ အပါကလ္လဒုက္ခန္တိပိ ဝုစ္စတိ။

ဒွတ္တိသကမ္မကာရဏာဒိသမုဋ္ဌာနေ အာဗာဓော အပ္ပုစ္ဆိတွာ ဇာနိတဗ္ဗ-
တော ဥပက္ကမဿ စ ပါကလ္လဘာဝတော အပ္ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခံ နာမ။ ပါကလ္လဒုက္ခန္တိပိ
ဝုစ္စတိ။

ဌပေတွာ ဒုက္ခဒုက္ခံ သေသံ ဒုက္ခသစ္စဝိဘဏ် အာဂတံ ဇာတိအာဒိသဗ္ဗမ္ဘိ
တဿ တဿ ဒုက္ခဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ပရိယာယဒုက္ခံ။ ဒုက္ခဒုက္ခံ ပန
နိပ္ပရိယာယဒုက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။

တတြာယံ ဇာတိ ယံ တံ ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တာဒိသု ဘဂဝတာပိ ဥပမာ-
ဝသေန ပကာသိတံ အာပါယိကံ ဒုက္ခံ၊ ယဉ္စ သုဂတိယမ္ဘိ မနဿလောကေ
ဂစ္ဆောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခာ။

၅၄၀။ တတြိဒံ ဂစ္ဆောက္ကန္တိမူလကာဒိဘေဒံ ဒုက္ခံ—အယံ ဟိ သတ္တော
မာတုကုစ္ဆိမိ နိဗ္ဗတ္တမာနေ န ဥပ္ပလပဒမပုဏ္ဏရိကာဒိသု နိဗ္ဗတ္တတိ၊ အထ ခေါ
ဟေဋ္ဌာ အာမာသယဿ ဥပရိပက္ကာသယဿ ဥဒရပဋ္ဌလပိဋိကဏ္ဍကာနံ ဝေမမဇ္ဈ
ပရမသမ္မာဓေတိဗ္ဗန္တကာရေနာနာကုဏပဂန္ထပရိဘာဝိတပရမဒုဂ္ဂန္ထပဝနဝိစရိတေ
အဓိမတ္တဇေရစ္ဆေ ကုစ္ဆိပဒေသေ ပုတိမစ္ဆ ပုတိကုမ္မာသ စန္ဒနိကာဒိသု ကိမိ ဝိယ
နိဗ္ဗတ္တတိ။ သော တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တော ဒသမာသေ မာတုကုစ္ဆိသမ္ဘဝေန ဥသ္မနာ ပုဋ္ဌ-
ပါကံ ဝိယ ပစ္စမာနေ ပိဋ္ဌပိဏ္ဍိ ဝိယ သေဒိယမာနေ သမိဉ္ဇနပသာရဏာဒိ-
ရဟိတော အဓိမတ္တံ ဒုက္ခမနဘောတိတိ၊ ဣဒံ တာဝ ဂစ္ဆောက္ကန္တိမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပိန သော မာတု သဟဿာ ဥပက္ခလနဂမနနိသီဒနဝုဠာနပရိဝတ္တ-
နာဒီသု သုရာဓုတ္တဟတ္ထဂတော ဇ္ဇေကော ဝိယ အဟိတုဏှိကဟတ္ထဂတော
သပ္ပပေါတကော ဝိယ စ အာကမုန ပရိကမုန ဩရုနန နိဗ္ဗူနနာဒိနာ ဥပက္ခမေန
အဓိမတ္တံ ဒုက္ခမနဘဝတိ၊ ယဉ္စ မာတု သီတုဒကပါနကာလေ သီတနရကုပပန္နော
ဝိယ၊ ဥဏှယာဂုဘတ္တာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ အင်္ဂါရဝုဠိသမ္ပရိကိဏ္ဍော
ဝိယ၊ လောဏမ္ဘိလာဒိအဇ္ဈောဟရဏကာလေ ခါရာပဋိစ္ဆကာဒိကမ္မကာရဏ-
ပတ္တော ဝိယ တိဗ္ဗံ ဒုက္ခမနဘောတိ၊ ဣဒံ ဂန္တပရိဟရဏမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပနဿ မူဠဂဗ္ဘာယ မာတုယာ မိတ္တာမစ္စသုဟဇ္ဇာဒီဟိပိ အဒဿနာရဟေ
ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ ဆေဒနဗာလနာဒီဟိ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ဂန္တဝိပတ္တိမူလကံ
ဒုက္ခံ။

ယံ ဝိဇာယမာနာယ မာတုယာ ကမ္မဇေဟိ ဝါတေဟိ ပရိဝတ္တေဗျာ နရက-
ပပါတံ ဝိယ အတိဘယာနကံ ယောနိမဂ္ဂံ ပဋိပတိယမာနဿ၊ ပရမသမ္မာဓေန
ယောနိမုခေန တာဠုတ္တိဂုဠေန ဝိယ နိက္ကမ္ဘိယမာနဿ မဟာနာဂဿ နရက-
သတ္တဿ ဝိယ စ သဃံဘတပဗ္ဗတေဟိ ဝိစုဏှိယမာနဿ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ
ဝိဇာယနမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ ပန ဇာတဿ တရုဏဝဏသဒိသသုခမာလသရိရဿ ဟတ္တဂဟဏ-
နဟာပနဓောဝနစောဠပရိမဇ္ဇနာဒိကာလေ သူစိမုခရဓာရာဟိ ဝိဇ္ဈနဗာလန-
သဒိသံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ မာတုကုစ္ဆိတော ဗဟိနိက္ခမနမူလကံ ဒုက္ခံ။

ယံ တတော ပရံ ပဝတ္တိယံ အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဝဓေန္တဿ အစေလက-
ဝတာဒိဝသေန အာတာပနပရိတာပနာနုယောဂမနယုတ္တဿ၊ ကောဓဝသေန
အဘုဠန္တဿ၊ ဥဗ္ဗန္တန္တဿ စ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ အတ္တပတ္တမမူလကံ ဒုက္ခံ။ ယံ ပန
ပရတော ဝဓဗန္တနာဒိနိ အနဘဝန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ပရုပတ္တမမူလကံ ဒုက္ခန္တိ။

ဣတိ ဣမဿ သဗ္ဗဿာပိ ဒုက္ခဿ အယံ ဇာတိ ဝတ္ထုမေဝ ဟောတိ။

၅၄၁။ တေဓနတံ ဝုစ္စတိ—

ဇာယေထ နော စေ နရကေသု သတ္တော၊

တတ္ထဂ္ဂိဒါဟာဒိကမပ္ပသယံ။

လဘေထ ဒုက္ခံ န ကုဟိ ပတိဋ္ဌံ၊

ဣစ္စာဟ ဒုက္ခာတိ မုနီဓ ဇာတိ။

ဒုက္ခံ တိရုဇ္ဈေသု ကသာပတောဒ-
ဒဏ္ဍာဘိဿတာဒိဘဝံ အနေကံ။
ယံ တံ ကထံ တတ္ထ ဘဝေယျ ဇာတိံ၊
ဝိနာ တဟိံ ဇာတိ တတောပိ ဒုက္ခာ။

ပေတေသု ဒုက္ခံ ပန ခုပ္ပိပါသာ-
ဝါတာတပါဒိပ္ပဘဝံ ဝိစိတ္တံ။
ယသ္မာ အဇာတဿ န တတ္ထ အတ္ထိ၊
တသ္မာပိ ဒုက္ခံ မုနိ ဇာတိမာဟ။

တိဗ္ဗန္ဓကာရေ စ အသယုသိကေ၊
လောကန္တရေ ယံ အသုရေသု ဒုက္ခံ။
န တံ ဘဝေ တတ္ထ န စ'ဿ ဇာတိ၊
ယတော အယံ ဇာတိ တတောပိ ဒုက္ခာ။

ယဉ္ဇာပိ ဂူထနရကေ ဝိယ မာတုဂစ္ဆေ၊
သတ္တော ဝသံ စိရမတော ဗဟိ နိက္ခမဉ္ဇေ။
ပပ္ပေါတိ ဒုက္ခမတိဃောရမိဒမ္ဘိ နတ္ထိ၊
ဇာတိံ ဝိနာ ဣတိပိ ဇာတိ အယဉ္ဇိ ဒုက္ခာ။

ကို ဘာသိတေန ဗဟုနာ နန ယံ ကုဟိဉ္ဇိ၊
အတ္ထိဓ ကိဉ္ဇိဒပိ ဒုက္ခမိဒံ ကဒါစိ။
နေဝတ္ထိ ဇာတိဝိရဟေန ယတော မဟေသိ၊
ဒုက္ခာတိ သဗ္ဗပဌမံ ဣမမာဟ ဇာတိန္တိ။
အယံ တာဝ ဇာတိယံ ဝိနိစ္ဆယော။

ဇရာနိဒ္ဒေသ

၅၄၂။ ဇရာပိ ဒုက္ခာတိ ဣတ္ထ ဒုဝိဓာ ဇရာ သင်္ခတလက္ခဏဉ္စ၊ ခဏ္ဍိစ္စာဒိ-
သမ္ပတော သန္တတိယံ ကေဘဝပရိယာပန္နခန္ဓပုရာဏဘာဝေါ စ၊ သာ ဣဓ
အဓိပ္ပေတာ။ သာ ပနေသာ ဇရာ ခန္ဓပရိပါကလက္ခဏာ၊ မရဏူပနယနရသာ၊
ယောဗ္ဗနဝိနာသပစ္စုပ္ပန်နာ။ ဒုက္ခာ သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတော စေဝ ဒုက္ခဝတ္ထုတော

စ။ ယံ ဟိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂသိထိလီဘာဝ ဣန္ဒြိယဝိကာရဝိရူပတာ ယောဗ္ဗနဝိနာသဗလူပ-
သာတသတိမတိဝိပ္ပဝါသ ပရပရိဘဝါဒိအနေကပစ္စယံ ကာယိကစေတသိကဒုက္ခံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇရာ တဿ ဝတ္ထု။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“အင်္ဂါနံ သိထိလီဘာဝါ၊ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိကာရတော။
ယောဗ္ဗနဿ ဝိနာသေန၊ ဗလဿ ဥပသာတတော။
ဝိပ္ပဝါသာ သတာဒိနံ၊ ပုတ္တဒါရေဟိ အတ္တနော။
အပသာဒနီယတော စေဝ၊ ဘိယျော ဗာလတ္တပတ္တိယာ။
ပပ္ဖေါတိ ဒုက္ခံ ယံ မစ္စော၊ ကာယိကံ မာနသံ တထာ။
သဗ္ဗမေတံ ဇရာဟေတု၊ ယသ္မာ တသ္မာ ဇရာ ဒုခါ”တိ။
အယံ ဇရာယံ ဝိနိစ္ဆယော။

မရဏနိဒ္ဒေသ

၅၄၃။ မရဏဗ္ဗိ ဒုက္ခန္တိ ဧတ္ထာပိ ဒုဝိဓံ မရဏံ သင်္ခတလက္ခဏဉ္စ၊ ယံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ “ဇရာမရဏံ ဒွိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတ”န္တိ။ ကေဘဝပရိယာပန္နဇီဝိတိန္ဒြိယ-
ပ္ပဗန္ဓဝိစ္ဆေဒေါ စ၊ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “နိစ္စံ မရဏတော ဘယ”န္တိ။ တံ ဣ
အဓိပ္ပေတံ။ ဇာတိပစ္စယာ မရဏံ ဥပက္ကမမရဏံ သရသမရဏံ အာယုက္ခယမရဏံ
ပုညက္ခယမရဏန္တိဝိ တဿေဝ နာမ်။ တယိဒံ စုတိလက္ခဏံ၊ ဝိယောဂရသံ၊
ဂတိဝိပ္ပဝါသပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ဒုက္ခဿ ပန ဝတ္ထုဘာဝတော ဒုက္ခန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ပါပဿ ပါပကမ္မာဒိ-နိမိတ္တမနုပဿတော။
ဘဒ္ဒဿာ’ပသဟန္တဿ၊ ဝိယောဂံ ဝိယဝတ္ထုကံ။
မီယမာနဿ ယံ ဒုက္ခံ၊ မာနသံ အဝိသေသတော။
သဗ္ဗေသဉ္စာပိ ယံ သန္ဓိ-ဗန္ဓနန္တေဒနာဒိကံ။
ဝိတုဇ္ဇမာနမဗ္ဗာနံ၊ ဟောတိ ဒုက္ခံ သရီရဇံ။
အသယုမပ္ပတိကာရံ၊ ဒုက္ခဿေတသိဒိံ ယတော။
မရဏံ ဝတ္ထု တေနေတံ၊ ဒုက္ခမိစ္စေဝ ဘာသိတ”န္တိ။
အယံ မရဏေ ဝိနိစ္ဆယော။

သောကာဒိနိဒ္ဒေသ

၅၄၄။ သောကာဒိသု သောကော နာမ ဉ္ဇုတိဗျသနာဒိဟိ ဖုဋ္ဌဿ စိတ္တ-
သန္တာပေါ။ သော ကိဉ္ဇာပိ အတ္တတော ဒေါမနဿမေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ
အန္တော နိဇ္ဈာနလက္ခဏော၊ စေတသော ပရိဇ္ဈာပနရသော၊ အနုသောစန-
ပစ္စုပ္ပန်နော။ ဒုက္ခော ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ။ တေနေတံ
ဝုစ္စတိ—

“သတ္တာနံ ဟဒယံ သောကော၊ ဝိသသလ္လံ တုဇ္ဇဟိ။
အဂ္ဂိတတ္ထောဝ နာရာစော၊ ဘုဿံ ဒဟတေ ပုန။
သမာဝဟတိ စ ဗျာဓိ-ဇရာမရဏဘေဒနံ။
ဒုက္ခမ္ပိ ဝိဝိဓံ ယသ္မာ၊ တသ္မာ ဒုက္ခောတိ ဝုစ္စတိ”တိ။
အယံ သောကေ ဝိနိစ္ဆယော။

ပရိဒေဝ

၅၄၅။ ပရိဒေဝေါ နာမ ဉ္ဇုတိဗျသနာဒိဟိ ဖုဋ္ဌဿ ဝစီပလာပေါ။ သော
လာလပ္ပနလက္ခဏော၊ ဂုဏဒေါသကိတ္တနရသော၊ သမ္ဘမပစ္စုပ္ပန်နော။ ဒုက္ခော
ပန သိခါရဒုက္ခဘာဝတော ဒုက္ခဝတ္ထုတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ယံ သောကသလ္လဝိဟတော ပရိဒေဝမာနော၊
ကဏ္ဍောဋ္ဌတာလုတလသောသဇမပ္ပသယံ။
ဘိယျောဓိမတ္တမဓိဂစ္ဆတိယေဝ ဒုက္ခံ၊
ဒုက္ခောတိ တေန ဘဂဝေါ ပရိဒေဝမာဟာ”တိ။
အယံ ပရိဒေဝေ ဝိနိစ္ဆယော။

ဒုက္ခ

၅၄၆။ ဒုက္ခံ နာမ ကာယိကံ ဒုက္ခံ၊ တံ ကာယဝိဋ္ဌနလက္ခဏံ၊ ဒုပ္ပညာနံ
ဒေါမနဿကရဏရသံ၊ ကာယိကာမာဓပစ္စုပ္ပန်နံ။ ဒုက္ခံ ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော
မာနသဒုက္ခဘာဝဟနတော စ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဝိဇ္ဇေတိ ကာယိကမိဒံ၊ ဒုက္ခဉ္စ မာနသံ ဘိယျော။
ဇနယတိ ယသ္မာ တသ္မာ၊ ဒုက္ခန္တိ ဝိသေသတော ဝုတ္တ”န္တိ။
အယံ ဒုက္ခေ ဝိနိစ္ဆယော။

ဒေါမနဿ

၅၄၇။ ဒေါမနဿံ နာမ မာနသံ ဒုက္ခံ။ တံ စိတ္တပိဋနလက္ခဏံ၊ မနော-
ဝိဿာတရသံ၊ မာနသဗျာဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ ဒုက္ခံ ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော ကာယိကဒုက္ခာ-
ဝဟနတော စ။ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ ဟိ ကေသေ ပကိရိယံ^၁ ကန္တန္တိ၊ ဥရာဇိ
ပဋိပိသန္တိ^၂၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ၊ ဥဒ္ဓိပါဒံ ပပတန္တိ၊ သတ္တံ အာဟရန္တိ၊ ဝိသံ
ခါဒန္တိ၊ ရဇ္ဇေယျာ ဥဗ္ဗန္တန္တိ၊ အဂ္ဂိ^၃ ပဝိသန္တိတိ တံ နာနပ္ပကာရကံ ဒုက္ခမနုဘဝန္တိ။
တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ပိဋ္ဌေတိ ယတော စိတ္တံ၊ ကာယဿ စ ပိဋ္ဌနံ သမာဝဟတိ။

ဒုက္ခန္တိ ဒေါမနဿံ၊ ဝိဒေါမနဿာ တတော အာဟူ”တိ။

အယံ ဒေါမနဿေ ဝိနိစ္ဆယော။

ဥပါယာသ

၅၄၈။ ဥပါယာသော နာမ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌဿ အဓိမတ္တစေတော-
ဒုက္ခပ္ပဘာဝိတော ဒေါသောယေဝ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော ကော ဓမ္မောတိ
ကော။ သော စိတ္တပရိဒဟနလက္ခဏော၊ နိတ္ထုနနရသော၊ ဝိသာဒပစ္စုပဋ္ဌာနော။
ဒုက္ခော ပန သင်္ခါရဒုက္ခဘာဝတော စိတ္တပရိဒဟနတော ကာယဝိသာဒနတော စ။
တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“စိတ္တဿ စ ပရိဒဟနာ၊ ကာယဿ ဝိသာဒနာ စ အဓိမတ္တံ။

ယံ ဒုက္ခမုပါယာသော၊ ဇနေတိ ဒုက္ခော တတော ဝုတ္တော”တိ။

အယံ ဥပါယာသေ ဝိနိစ္ဆယော။

တ္ထေ စ မန္တဂ္ဂိနာ အန္တောဘာဇနေ ပါကော ဝိယ သောကော။ တိက္ခဂ္ဂိနာ
ပစ္စမာနဿ ဘာဇနတော ဗဟိနိက္ခမနံ ဝိယ ပရိဒေဝေါ။ ဗဟိနိက္ခန္တာဝ-
သေသဿ နိက္ခမိတုံ အပ္ပဟောန္တဿ အန္တောဘာဇနေယေဝ ယာဝ ပရိက္ခယာ
ပါကော ဝိယ ဥပါယာသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

အပ္ပိယသမ္ပယောဂ

၅၄၉။ အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ နာမ အမနာပေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ
သမောဓာနံ။ သော အနိဋ္ဌသမောဓာနလက္ခဏော၊ စိတ္တဝိဿာတကရဏရသော၊
အနတ္တဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ဒုက္ခော ပန ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဒိသ္မာဝ အပ္ပိယေ ဒုက္ခံ၊ ပဌမံ ဟောတိ စေတသိ။
တဒုပက္ကမသန္တုတ-မထကာယေ ယထော ဣဓ။

တတော ဒုက္ခဒွယဿာပိ၊ ဝတ္ထုတော သော မဟေသိနာ။
ဒုက္ခော ဝုတ္တောတိ ဝိညေယျော၊ အပ္ပိယေဟိ သမာဂမော”တိ။
အယံ အပ္ပိယသမ္ပယောဂေ ဝိနိစ္ဆယော။

ဝိယဝိပ္ပယောဂ

၅၅၀။ ဝိယဝိပ္ပယောဂေါနာမ မနာပေဟိ သတ္တသင်္ခါရေဟိ ဝိနာဘာဂေါ။
သော ဣဋ္ဌဝတ္ထုဝိယောဂလက္ခဏော၊ သောဂုပ္ပါဒနရသော၊ ဗျသနပစ္စု-
ပဋ္ဌာနော။ ဒုက္ခော ပန သောကဒုက္ခဿ ဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဉ္ဇတိနောဒိဝိယောဂါ၊
သောကသရသမပ္ပိတာ ဝိတုဇ္ဇန္တိ။
ဗာလာ ယတော တတော ယံ၊
ဒုက္ခောတိ မတော ဝိယဝိပ္ပယောဂေါ”တိ။

အယံ ဝိယဝိပ္ပယောဂေ ဝိနိစ္ဆယော။

ဣန္ဒြိယတာလာဘ

၅၅၁။ ယဗ္ဗိန္ဒြိယံ န လဘတိတိ ဧတ္ထ “အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ
အဿာမာ”တိအာဒိသု^၁ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုသု ဣန္ဒြိယံ ယဗ္ဗိန္ဒြိယံ န လဘတိ၊
တဗ္ဗိ ဒုက္ခန္တိ ဝုတ္တော။ သာ အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုဣန္ဒြိယနလက္ခဏာ၊ တပ္ပရိယေသနရသာ၊
တေသံ အပ္ပတ္တိပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဒုက္ခော ပန ဒုက္ခဝတ္ထုတော။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“တံ တံ ပတ္တယမာနာနံ၊ တဿ တဿ အလာဘတော။
ယံ ဝိဿာတမယံ ဒုက္ခံ၊ သတ္တာနံ ဣဓ ဇာယတိ။

အလဗ္ဘနေယျဝတ္ထုနံ၊ ပတ္တနာ တဿ ကာရဏံ။
ယသ္မာ တသ္မာ ဇိနော ဒုက္ခံ၊ ဣန္ဒြိယတာလာဘမဗြဟ္မိ”တိ။

အယံ ဣန္ဒြိယတာလာဘေ ဝိနိစ္ဆယော။

ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓ

၅၅၂။ သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာတိ ဧတ္ထ ပန—

ဇာတိပ္ပဘုတိကံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဝုတ္တမိမ တာဒိနာ။

အဝုတ္တံ ယဉ္စ တံ သဗ္ဗံ၊ ဝိနာ ဧတေ န ဝိဇ္ဇတိ။

ယသ္မာ တသ္မာ ဥပါဒါန-က္ခန္ဓာ သင်္ခေပတော ဣမေ။

ဒုက္ခာတိ ဝုတ္တာ ဒုက္ခန္တ-ဒေသကေန မဟေသိနာ။

တထာ ဟိ ဣန္ဒနမိဝ ပါဝကော၊ လက္ခမိဝ ပဟရဏာနိ၊ ဂေါရူပံ ဝိယ
 ဒုံသမကသာဒယော၊ ခေတ္တမိဝ လာယကာ၊ ဂါမံ ဝိယ ဂါမဃာတကာ
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကမေဝ ဇာတိအာဒယော နာနပ္ပကာရေဟိ ဝိဗာဓေန္တော
 တိဏလတာဒိနိ ဝိယ ဘူမိယံ၊ ပုပ္ဖလပလ္လဝါနိ ဝိယ ရုက္ခေသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု-
 ယေဝ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနဉ္စ အာဒိဒုက္ခံ ဇာတိ၊ မဇ္ဈေဒုက္ခံ ဇရာ၊
 ပရိယောသာနဒုက္ခံ မရဏံ၊ မာရဏန္တိကဒုက္ခာဘိဃာတေန ပရိယုဉ်ဒုက္ခံ
 သောကော၊ တဒသဟနတော လာလပ္ပနဒုက္ခံ ပရိဒေဝေါ၊ တတော ဓာတု-
 က္ခောဘသင်္ခါတအနိဋ္ဌဗောဋ္ဌဗ္ဗသမာယောဂတော ကာယဿ အာဗာဓနဒုက္ခံ
 ဒုက္ခံ၊ တေန ဗာမိယမာနာနံ ပုထုဇ္ဇနာနံ တတ္ထ ပဋိယုပ္ပတ္တိတော စေတော-
 ဗာဓနဒုက္ခံ^၁ ဒေါမနဿံ၊ သောကာဒိဝုဒ္ဓိယာ ဇနိတဝိသာဒါနံ အနုတ္တုနနဒုက္ခံ
 ဥပါယာသော၊ မနောရထဝိဃာတပ္ပတ္တာနံ ဣန္ဒြာဝိဃာတဒုက္ခံ ဣန္ဒြိတာ-
 လာဘောတိ ဧဝံ နာနပ္ပကာရတော ဥပပရိက္ခိယမာနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဝ
 ဒုက္ခာတိ။ ယဒေတံ ဧကမေကံ ဒဿေတွာ ဝုစ္စမာနံ အနေကေဟိဝိ ကပ္ပေဟိ
 န သက္ကာ အသေသတော ဝတ္ထု၊ တသ္မာ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခံ ဧကဇလမိန္ဒုမ္ပိ
 သကလသမုဒ္ဒဇလရသံ ဝိယ ယေသု ကေသုစိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သံခိပိတွာ
 ဒဿေတုံ “သံခိတ္တေန ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစာတိ။ အယံ
 ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဝိနိစ္ဆယော။

အယံ တာဝ ဒုက္ခနိဒ္ဒေသေ နယော။

သမုဒယနိဒ္ဒေသကထာ

၅၅၃။ သမုဒယနိဒ္ဒေသေ ပန ယာယံ တဏှာတိ ယာ အယံ တဏှာ။
 ပေါနောဗ္ဗဝိကာ^၂တိ ပုနုဗ္ဗဝိကာရဏံ ပုနောဗ္ဗဝေါ^၃၊ ပုနောဗ္ဗဝေါ

၁-....ဗာဓနကံ ဒုက္ခံ (သီ၊ က)

၂-ပေါနောဘဝိကာ (သီ)

၃-ပုနုဗ္ဗဝေါ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)၊ ပုနောဘဝေါ (?)

သီလမေတိဿာတိ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ။ နန္ဒိရာဂေန သဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂ-
သဟဂတာ၊ နန္ဒိရာဂေန သမ္ဘိ အတ္တတော ကေတ္တမေဝ ဂတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
တတြ တတြာဘိနန္ဒိနိတိ ယတြ ယတြ အတ္တဘာဝေါ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ တတြ
တတြာဘိနန္ဒိနိ။ သေယျထိဒန္တိ နိပါတော၊ တဿ သာ ကတမာ၂တိ စေတိ
အတ္ထော။ ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာတိ ဣမာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နိဒ္ဒေသေ
အာဝိဘဝိဿန္တိ။ ဣမ ပနာယံ တိဝိဇာပိ ဒုက္ခသစ္စဿ နိဗ္ဗတ္တကဋ္ဌေန ကေတ္တံ
ဥပနေတွာ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စန္တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နိရောဓနိဒ္ဒေသကဏာ

၅၅၄။ ဒုက္ခနိရောဓနိဒ္ဒေသေ ယော တဿာယေဝ တဏှာယာတိ အာဒိနာ
နယေန သမုဒယနိရောဓော ဝုတ္တော၊ သော ကသ္မာတိ စေ။ သမုဒယနိရောဓေန
ဒုက္ခနိရောဓော။ သမုဒယနိရောဓေန ဟိ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ န အညထာ။
တေနာဟ—

“ယထာပိ မူလေ အနုပဋ္ဌဝေ ဒဋ္ဌေ၊
ဆိန္ဒောပိ ရုက္ခော ပုနဒေဝ ရူဟတိ။
ဝေမ္ဘိ တဏှာနုသယေ အနူဟတေ၊
နိဗ္ဗတ္တတိ ဒုက္ခမိဒံ ပုနပ္ပုန”န္တိ ၇။

ဣတိ ယသ္မာ သမုဒယနိရောဓေနေဝ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ
ဒုက္ခနိရောဓံ ဒေသေန္တော သမုဒယနိရောဓေနေဝ ဒေသေသိ။ သီဟသမာန-
ဝုတ္တိနော ဟိ တထာဂတာ။ တေ ဒုက္ခံ နိရောဓေန္တော ဒုက္ခနိရောဓဉ္စ ဒေသေန္တော
ဟေတုမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ န ဖလေ။ သုဝါနဝုတ္တိနော ပန တိတ္ထိယာ။ တေ ဒုက္ခံ
နိရောဓေန္တော ဒုက္ခနိရောဓဉ္စ ဒေသေန္တော အတ္တကိလမထာနုယောဂဒေသနာဒိဟိ
ဖလေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ န ဟေတုမ္ပိတိ။ ဧဝံ တာဝ ဒုက္ခနိရောဓဿ သမုဒယနိရောဓ-
ဝသေန ဒေသနာယ ပယောဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၅၅၅။ အယံ ပနတ္ထော—တဿာယေဝ တဏှာယာတိ တဿာ “ပေါ-
နောဗ္ဗဝိကာ”တိ ဝတွာ ကာမတဏှာဒိဝသေန ဝိဘတ္တတဏှာယ။ ဝိရာဂေါ
ဝုစ္စတိ မဂ္ဂေါ။ “ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ”တိ ၇ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဝိရာဂေန နိရောဓော
ဝိရာဂနိရောဓော။ အနုသယသမုပ္ပါတတော အသေသော ဝိရာဂနိရောဓော
အသေသဝိရာဂနိရောဓော။ အထ ဝါ ဝိရာဂေါတိ ပဟာနံ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ

၁-ပေါနောဘိကာ (သိ)

၃-၃ ၁-၆ ၂-ဓမ္မပဒေ။

၂-ကတရာ (သဗ္ဗတ္ထ) ဒိ-၄ ၂-၃၈၉-ပိဋ္ဌာဒိဟိ သံသန္ဓေတဗ္ဗံ။

၄-မ ၁-၁၉၂၊ သံ ၂-၁၈-ပိဋ္ဌာဒိသု။

အသေသော ဝိရာဂေါ အသေသော နိရောဓောတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဒုတိယော။
 အတ္တတော ပန သဗ္ဗာနေဝ ဧတာနိ နိဗ္ဗာနဿ ဝေဝစနာနိ။ ပရမတ္ထတေ ဟိ
 ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စန္တိ နိဗ္ဗာနံ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန တံ အာဂမ္မ ငါ ဘွာ
 ဝိရဇ္ဇတိ စေဝ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ တသ္မာ ဝိရာဂေါတိ စ နိရောဓောတိ စ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ
 စ တဒေဝ အာဂမ္မ တဿာ စာဂါဒယော ဟောန္တိ၊ ကာမဂုဏာသယေသု
 စေတ္ထ ဧကောပိ အာလယော နတ္ထိ၊ တသ္မာ “စာဂေါ ပဋိနိဿဘူဂါ ခတ္ထိ
 အနာလယော”တိ ဝုစ္စတိ။

၅၅၆။ တယိဒံ သန္တိလက္ခဏံ၊ အစ္စုတိရသံ၊ အဿာသကရဏရသံ ဝါ၊
 အနိမိတ္တပစ္စုပ္ပန်၊ နိပ္ပဂဉ္စပစ္စုပ္ပန် ဝါ။

နိဗ္ဗာနကထာ

၅၅၇။ နတ္ထေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ သဿဝိသာဏံ ဝိယ အနုပလတ္တနီယတောတိ ခေ။
 န၊ ဥပါယေန ဥပလတ္တနီယတော။ ဥပလတ္တတိ ဟိ တံ တဒနုပပဋိပတ္တိသင်္ခါနာန
 ဥပါယေန၊ စေတောပရိယဉာဏေန ပရေသံ လောကုတ္တရစိတ္တံ ဝိယ၊ ငါ သ္မာ
 “အနုပလတ္တနီယတော နတ္ထိ”တိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ န ဟိ “ယံ ဗာလပုထုဇ္ဇေန န
 ဥပလဘန္တိ၊ တံ နတ္ထိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

၅၅၈။ အပိစ နိဗ္ဗာနံ နတ္ထိတိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ? ပဋိပတ္တိယာ ဝဉ္စ-
 ဘာဝါပဇ္ဇနတော။ အသတိ ဟိ နိဗ္ဗာနေ သမ္မာဒိဋ္ဌိပုရေဇေါယ သိဇာဒိ-
 ခန္တတ္တယသင်္ဂဟာယ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ ဝဉ္စဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ န စာယံ ငဉ္စျာ၊
 နိဗ္ဗာနပါပနတောတိ။ န ပဋိပတ္တိယာ ဝဉ္စဘာဝါပတ္တိ၊ အဘာဝပါပကဏ္ဍာတိ
 စေ။ န၊ အတိတာနာဂတာဘာဝေဝိ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ အဘာဝတော။ ဝတ္ထမာနာ-
 နမ္ပိ အဘာဝေါ နိဗ္ဗာနန္တိ စေ။ န၊ တေသံ အဘာဝါသဟ္မဝတော၊ အဘာဇာ စ
 အဝတ္ထမာနဘာဝါပဇ္ဇနတော၊ ဝတ္ထမာနက္ခန္ဓနိဿိတမဂ္ဂက္ခန္ဓေ စ သေဇာဒိ-
 သေသနိဗ္ဗာနဓာတုပတ္တိယာ အဘာဝဒေါသတော။ တဒါ ကိလေသာနံ အဝတ္ထ-
 မာနတ္တာ န ဒေါသောတိ စေ။ န၊ အရိယမဂ္ဂဿ နိရတ္တကဘာဝါပဇ္ဇနတော။
 ဝေဉ္စိ သတိ အရိယမဂ္ဂက္ခန္ဓာတော ပုဗ္ဗေပိ ကိလေသာ န သန္တိတိ အနိယမဿ
 နိရတ္တကဘာဝေါ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ အကာရဏမေတံ။

၅၅၉။ “ယော ခေါ အာဝုသော ရာဂက္ခယော”တိအာဒိဝာနဘော၊
 “ခယော နိဗ္ဗာန”န္တိ စေ။ န၊ အရဟတ္တဿာပိ ခယမတ္တာပဇ္ဇနဘော။ တမ္ပိ

ဟိ “ယော ခေါ အာရုသော ရာဂက္ခယော”တိ အာဒိနာ^၁ နယေန နိဗ္ဗိဋ္ဌံ။ ကိဉ္စ ဘိယျော နိဗ္ဗာနဿ ဣတ္ထရကာလာဒိပ္ပတ္တိဒေါသတော။ ဧဝံ သတိ နိဗ္ဗာနံ ဣတ္ထရကာလံ၊ သင်္ခတလက္ခဏံ၊ သမ္မာဝါယာမနိရပေက္ခာမိဂမ္ဘီယဘာဝဉ္စ အာပဇ္ဇတိ။ သင်္ခတလက္ခဏတ္တာယေဝ စ သင်္ခတပရိယာပနံ၊ သင်္ခတပရိယာ- ပန္နတ္တာ ရာဂါဒိဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တံ၊ အာဒိတ္တတ္တာ^၂ ဒုက္ခဉ္စာတိပိ အာပဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ ခယာ ပဋ္ဌာယ န ဘိယျော ပဝတ္တိ နာမ ဟောတိ၊ တဿ နိဗ္ဗာန- ဘာဝတော န ဒေါသောတိ စေ။ န၊ တာဒိသဿ ခယဿ အဘာဝတော။ ဘာဝေပိ စဿ ဝုတ္တပ္ပကာရဒေါသာနတိဝတ္တနတော၊ အရိယမဂ္ဂဿ ဗ နိဗ္ဗာနဘာဝါပဇ္ဇနတော။ အရိယမဂ္ဂေါ ဟိ ဒေါသေ ဒိဏေတိ၊ တသ္မာ ခယောတိ ဝုစ္စတိ။ တတော စ ပဋ္ဌာယ န ဘိယျော ဒေါသာနံ ပဝတ္တိတိ။

အနုပ္ပတ္တိနိရောဓသင်္ခါတဿ ပန ခယဿ ပရိယာယေန ဥပနိဿယတ္တာ၊ ယဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ တဒုပစာရေန “ခယော”တိ ဝုတ္တိ။ သရူပေနဝ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ^၃ စေ။ အတိသုခုမတ္တာ။ အတိသုခုမတာ စဿ ဘာဝတော အပ္ပေါသုက္ခဘာဝါဝဟနတော၊ အရိယေန စက္ခုနာ ပဿိတဗ္ဗတော စ သိဒ္ဓါတိ။

၅၆၀။ တယိဒံ မဂ္ဂသမဂ္ဂိနာ ပတ္တဗ္ဗတော အသာဓာရဏံ၊ ပုရိမကောဋိယာ အဘာဝတော အပ္ပဘဝံ။ မဂ္ဂဘာဝေ ဘာဝတော န အပ္ပဘဝန္တိ စေ။ န၊ မဂ္ဂေန အနုပ္ပါဒနိယတော။ ပတ္တဗ္ဗမေဝ ဟေတံ မဂ္ဂေန၊ န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ တသ္မာ အပ္ပဘဝမေဝ။ အပ္ပဘဝတ္တာ အဇရာမရဏံ။ ပဘဝဇရာမရဏာနံ အဘာဝတော နိစ္စံ။

နိဗ္ဗာနဿေဝ အဏုအာဒိနမ္ပိ နိစ္စဘာဝါပတ္တိတိ စေ။ န၊ ဟေတုနော အဘာဝါ။ နိဗ္ဗာနဿ နိစ္စတ္တာ တေ နိစ္စာတိ စေ။ န၊ ဟေတုလက္ခဏဿ အနုပပတ္တိတော။ နိစ္စာ ဥပ္ပါဒါဒိနံ အဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ ဝိယာတိ စေ။ န၊ အဏုအာဒိနံ အသိဒ္ဓတ္တာ။

၅၆၁။ ယထာဝုတ္တယုတ္တိသမ္ဘာဝတော ပန ဣဒမေဝ နိစ္စံ၊ ရူပသဘာဝါ- တိက္ကမတော အရူပံ။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ နိဋ္ဌာယ ဝိသေသာဘာဝတော ကောဝ နိဋ္ဌာ။ ယေန ဘာဝနာယ ပတ္တိ၊ တဿ ကိလေသဝုပသမံ၊ ဥပါဒိသေသဉ္စ ဥပါဒါယ ပညာပနိယတ္တာ သဟ ဥပါဒိသေသေန ပညာဝိယတိတိ သဥပါဒိ- သေသံ။ ယော စဿ သမုဒယပ္ပဟာနေန ဥပဟတာယတိကမ္မဗလဿ စရိမ- စိတ္တတော စ ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တိခန္ဓာနံ အနုပ္ပါဒနတော၊ ဥပ္ပန္နာနဉ္စ အန္တရဓာနတော

ဥပါဒိသေသာဘာဝေါ၊ တံ ဥပါဒါယ ပညာပနိယတော နတ္ထိ ဧတ္ထ ဥပါဒိ-
သေသောတိ အနုပါဒိသေသံ။

အသိထိလပရက္ခမသိဋ္ဌေန ဉာဏဝိသေသေန အဓိဂမနိယတော၊ သဗ္ဗညု-
ဝစနတော စ ပရမတ္ထေန သဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ နာဝိဇ္ဇမာနံ။ ဝုတ္တဉေတံ
“အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အကတံ အသင်္ခတ”န္တိ။

ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓနိဒ္ဒေသေ ဝိနိစ္ဆယကထာမုခံ။

မဂ္ဂနိဒ္ဒေသကထာ

၅၆၂။ ဒုက္ခနိရောဓေါမိနိပဋိပေါနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တာ ပန အဋ္ဌ ဓမ္မာ ကာမံ
ခန္ဓနိဒ္ဒေသေဝိ အတ္တတော ပကာသိတာယေဝ၊ ဣဓ ပန နေသံ ဧကက္ခဏေ
ပဝတ္တမာနာနံ ဝိသေသာဝဓောဓနတ္ထံ ဝဒါမ။ သင်္ခေပတော ဟိ စတုသစ္စပဋိ-
ဝေဓာယ ပဋိပန္နဿ ယောဂိနော နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏံ အဝိဇ္ဇာနုသယသမုပ္ပါတကံ
ပညာစက္ခု သမ္ပာဒိဋ္ဌိ။ သာ သမ္မာ ဒဿနလက္ခဏာ၊ ဓာတုပ္ပကာသနရသာ၊
အဝိဇ္ဇန္တကာရဝိဒ္ဓိသနပစ္စုပ္ပန်နာ။ တထာ သမ္ပန္နဒိဋ္ဌိနော တံ သမ္ပယုတ္တံ
မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပနိဿာတကံ စေတသော နိဗ္ဗာနပဒါဘိနိရောပနံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။
သော သမ္မာ ဖိတ္တာဘိနိရောပနလက္ခဏော၊ အပ္ပနာရသော၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ-
ဟာနပစ္စုပ္ပန်နာ။

တထာ ပဿတော ဝိတက္ကယတော စ တံသမ္ပယုတ္တာဝ ဝစီဒုစ္စရိတ-
သမုပ္ပါတိကာ မိစ္ဆာဝါစာယ ဝိရတိ သမ္မာဝါစာ နာမ။ သာ ပရိဂ္ဂဟ-
လက္ခဏာ၊ ဝိရမဏရသာ၊ မိစ္ဆာဝါစာပ္ပဟာနပစ္စုပ္ပန်နာ။ တထာ ဝိရမတော
တံသမ္ပယုတ္တာဝ မိစ္ဆာကမ္မန္တသမုစ္ဆေဒိကာ ပါဏာတိပါတာဒိဝိရတိ သမ္မာ-
ကမ္မန္တော နာမ။ သော သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏော၊ ဝိရမဏရသော၊ မိစ္ဆာ-
ကမ္မန္တပ္ပဟာနပစ္စုပ္ပန်နာ။ ယာ ပနဿ တေသံ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာနံ
ဝိသုဒ္ဓိဘူတာ တံသမ္ပယုတ္တာဝ ကုဟနာဒိဥပစ္ဆေဒိကာ မိစ္ဆာဇီဝိရတိ၊ သော
သမ္မာအာဇီဝေါ နာမ။ သော ဝေါဒါနလက္ခဏော၊ ဉာယာဇီဝပဝတ္တိရသော၊
မိစ္ဆာဇီဝပ္ပဟာနပစ္စုပ္ပန်နာ။

အထဿ ယော တဿာ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝသင်္ခါတာယ သီလဘူမိယံ
ပတိဋ္ဌိတဿ တဒနုရူပေါ တံသမ္ပယုတ္တာဝ ကောသဇ္ဇသမုစ္ဆေဒက္ခော
ဝိရိယာရက္ခော၊ သေ သမ္မာဝါယာမော နာမ။ သော ပဂ္ဂဟလက္ခဏော၊
အနုပ္ပန္နအကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိရသော၊ မိစ္ဆာဝါယာမပ္ပဟာနပစ္စုပ္ပန်နာ။
တဿေဝံ ဝါယမတော တံသမ္ပယုတ္တာဝ မိစ္ဆာသတိဝိနိဗ္ဗာနနော စေတသော

အသမ္မောသော သမ္မာသတိ နာမ။ သာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာ၊ အသမ္ပုဿနရသာ၊ မိစ္ဆာသတိပ္ပဟာနပစ္စုပဋ္ဌာနာ။ ဧဝံ အနတ္တရာယ သတိယာ သံရက္ခိယမာန-
စိတ္တဿ တံသမ္ပယုတ္တာဝ မိစ္ဆာသမာဓိဝိဒ္ဓိသိကာ စိတ္တေကဂ္ဂတာ သမ္မာသမာဓိ
နာမ။ သော အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ သမာဓာနရသော၊ မိစ္ဆာသမာဓိပ္ပဟာန-
ပစ္စုပဋ္ဌာနောဘိ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါနိဒ္ဒေသေ နယော။ ဧဝမေတ္ထ
ဇာတိအာဒိနံ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၆၃။ ဉာဏကိစ္စတောတိ သစ္စဉာဏဿ ကိစ္စတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ဒုပိဓံ ဟိ သစ္စဉာဏံ အနုဗောဓဉာဏံ ပဋိဝေဓဉာဏဉ္စ။ တတ္ထ
အနုဗောဓဉာဏံ လောကီယံ အနုဿဝါဒိဝသေန နိရောဓေ မဂ္ဂေ စ ပဝတ္တတိ။
ပဋိဝေဓဉာဏံ လောကုတ္တရံ နိရောဓမာရမ္ပဏံ ကတွာ ကိစ္စတော စတ္တာရိ
သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ ယထာဟ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ
သော ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိ” တိ
သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တံ ပနဿ ကိစ္စံ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ အာဝိဘဝိဿတိ။

ယံ ပနေတံ လောကီယံ၊ တတ္ထ ဒုက္ခဉာဏံ ပရိယုဋ္ဌာနဘိဘဝဝသေန
ပဝတ္တမာနံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နိဝတ္တေတိ။ သမုဒယဉာဏံ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ နိရောဓဉာဏံ
သဿဓာဒိဋ္ဌိ။ မဂ္ဂဉာဏံ အကိရိယဒိဋ္ဌိ။ ဒုက္ခဉာဏံ ဝါ ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝ-
ဝိရဟိတေသု ခန္ဓေသု ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝသညာသင်္ခါတံ ဖလေ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ။
သမုဒယဉာဏံ ဣဿရ ပဓာန ကာလ သဘာဝါဒိဟိ လောကော ပဝတ္တတိတိ
အကာရဏေ ကာရဏာဘိမာနပ္ပဝတ္တံ ဟေတုမ္ပိ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ။ နိရောဓဉာဏံ အရူပ-
လောကလောကထူပိကာဒိသု အပဝဂ္ဂဂါဟဘူတံ နိရောဓေ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ။ မဂ္ဂဉာဏံ
ကာမသုခလိကအတ္တကိလမထာနယောဂပ္ပဘေဒေ အဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ-
ဂါဟဝသေန ပဝတ္တံ ဥပါယေ ဝိပုဋ္ဌိပတ္တိ နိဝတ္တေတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“လောကေ လောကပ္ပဘဝေ၊ လောကတ္ထဂမေ သိဝေ စ တဒုပါယေ။

သမ္ပုယတိ တာဝ နရော၊ န ဝိဇာနာတိ ယာဝ သစ္စာနိ” တိ။

ဧဝမေတ္ထ ဉာဏကိစ္စတောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၆၄။ အန္တောဂဓာနံ ပဘေဒါတိ ဒုက္ခသစ္စသ္မိံ ဟိ ဌပေတွာ တဏှဉ္စေဝ
အနာသဝဓမ္မေ စ သေသာ သဗ္ဗဓမ္မာ အန္တောဂဓာ။ သမုဒယသစ္စေ ဆတ္တိံ သ
တဏှာဝိစရိတာနိ။ နိရောဓသစ္စံ အသမ္ပိဿံ။ မဂ္ဂသစ္စေ သမ္မာဒိဋ္ဌိမုခေန
ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒပညိန္ဒြိယပညာဗလဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပါပဒေသေန

တယော နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာဒယော။ သမ္မာဝါစာပဒေသေန စတ္တာရိ ဝစီသုဇဉ်-
တာနိ။ သမ္မာကမ္မန္တာပဒေသေန တိဏိ ကာယသုစရိတာနိ။ သမ္မာဇီဝမုခေန
အပ္ပိစ္ဆတာ သန္တုဋ္ဌိဘူ။ စ။ သဗ္ဗေသံယေဝ ဝါ ဧတေသံ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ-
ဇီဝါနံ အရိယကန္တသီလတ္တာ အရိယကန္တသီလဿ စ သဒ္ဓါဟတ္ထေန ပဋိဂ္ဂဟေ-
တဗ္ဗတ္တာ ဘေသံ အတ္ထိတာယ အတ္ထိဘာဝတော သဒ္ဓိန္ဒြိယသဒ္ဓါဗလဆန္ဒိဋ္ဌိပါဒါ။
သမ္မာဝါယာမာပဒေသေန စတုဗ္ဗိဓသမ္ပပ္ပဓာနဝိရိယိန္ဒြိယဝိရိယဗလပိရိယသဇ္ဇော-
ဇ္ဈင်္ဂါနိ။ သမ္မာသတိအပဒေသေန စတုဗ္ဗိဓသတိပဋ္ဌာနသတိန္ဒြိယသတိဗလသဘိ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ သမ္မာသမာဓိအပဒေသေန သဝိတက္ကသဝိစာရာဒယော တယော
သမာဓိ စိတ္တသမာဓိသမာဓိန္ဒြိယ သမာဓိဗလပီတိ ပဿဒ္ဓိ သမာဓိဥပေက္ခာ-
သမ္မောဇ္ဈင်္ဂါနိ အန္တောဂဓာနီကိ ဧဝမေတ္ထ အန္တောဂဓာနံ ပဘောဒဘောဒပိ
ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၆၅။ ဥပမာတောတိ ဘာရော ဝိယ ဟိ ဒုက္ခသစ္စံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဘာရာဒါနဒီဝ
သမုဒယသစ္စံ၊ ဘာရနိက္ခေပနမိဝ နိရောဓသစ္စံ၊ ဘာရနိက္ခေပနပါယော ဝိယ မ-
သစ္စံ။ ရောဂေါ ဝိယ စ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ရောဂနိဒါနမိဝ သမုဒယသစ္စံ၊ ရောဂဝူပသမော
ဝိယ နိရောဓသစ္စံ၊ ဘေသဇ္ဇမိဝ မဂ္ဂသစ္စံ။ ဒုတ္တိက္ခမိဝ ဝါ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိ ဝိယ သမု-
ဒယသစ္စံ၊ သုဘိက္ခမိဝ နိရောဓသစ္စံ၊ သုဝုဋ္ဌိ ဝိယ မဂ္ဂသစ္စံ။ အပိစ ဝေရီ-ဝေရမူလ-
ဝေရသမုတ္တုတ-ဝေရသမုတ္တုတုပါယေဟိ၊ ဝိသရုက္ခ-ရုက္ခမူလ-မူလပစ္ဆေဒ-တဒု-
ပစ္ဆေဒုပါယေဟိ၊ ဘယ-ဘယမူလ-နိဗ္ဗယ-တဒဓိဂမုပါယေဟိ၊ ဩရိမတီရ-
မဟောသပါရိမတီရ-တံသမ္မာပကဇ္ဈိယာမေဟိ စ ယောဇေတွာပေတာနိ
ဥပမာတော ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ ဧဝမေတ္ထ ဥပမာတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၆၆။ စတုက္ကတောတိ အတ္ထိ စေတ္ထ ဒုက္ခံ န အရိယသစ္စံ၊ အတ္ထိ အရိယသစ္စံ
န ဒုက္ခံ၊ အတ္ထိ ဒုက္ခဉ္စေဝ အရိယသစ္စံ၊ အတ္ထိ နေဝ ဒုက္ခံ န အရိယသစ္စံ။ သေ နယော
သမုဒယာဒိသု။ တတ္ထ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ မ္မော သာမညဇလာနိ စ “ယဒနိန္ဒံ တံ
ဒုက္ခ”န္တိ ဝစနတော သင်္ခါရဒုက္ခတာယ ဒုက္ခံ န အရိယသစ္စံ။ နိရောဓော အရိယ-
သစ္စံ၊ န ဒုက္ခံ။ ဣတရံ ပန အရိယသစ္စဒယံ သိယာ ဒုက္ခံ အနိစ္စတော၊ န ပန
ယဿ ပရိညာယ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထတ္ထေန^၁။ သမ္မာကာရေန ပန
ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခဉ္စေဝ အရိယသစ္စံ အညတြိ တဏှာယ။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ
ဓမ္မံ သာမညဇလာနိ စ ယဿ ပရိညတ္ထံ ဘဂဝတိ မြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ
တထတ္ထေန^၂ နေဝ ဒုက္ခံ န အရိယသစ္စံ။ ဧဝံ သမုဒယာဒိသုပိ ယထာယောဂံ
ယောဇေတွာ စတုက္ကတောပေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-သံ ၂-၁၉-ဒိဋ္ဌေ၊ ၂-တထတ္ထေန(သီ)၊ တထတ္ထေန(က)၊ တထဘာဝေန ပရိညေယဘာဝေန(တံသံဇဉ္ဇနာ)

၅၆၇။ သုညတေကဝိဓာဒီဟိတိတ္ထေ သုညတော တာဝ ပရမတ္ထေန ဟိ သဗ္ဗာနေဝ သစ္စာနိ ဝေဒကကာရကနိဗ္ဗုတဂမ္ဘကာဘာဝတော သုညာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ဒုက္ခမေဝ ဟိ, န ကောစိ ဒုက္ခိတော။
ကာရကော န, ကိရိယာဝ ဝိဇ္ဇတိ။
အတ္ထိ နိဗ္ဗုတိ, န နိဗ္ဗုတော ပုမာ၊
မဂ္ဂမတ္ထိ, ဂမကော န ဝိဇ္ဇတိ”တိ။

အထ ဝါ,

ဓုဝသုဘသုခတ္တသုညံ၊ ပုရိမဒ္ဓယ’မတ္တသုည’မမတပဒံ။
ဓုဝသုခအတ္တဝိရဟိတော၊ မဂ္ဂေါဇ္ဇတိ သုညတာ တေသု။

နိရောဓသုညာနိ ဝါ တိဏိ၊ နိရောဓော စ သေသတ္တယသုညော။ ဖလ-
သုညော ဝါ ဣတ္ထ ဟေတု သမုဒယေ ဒုက္ခဿာဘာဝတော၊ မဂ္ဂေ စ နိရောဓဿ၊
န ဖလေန သဂဗ္ဘော ပကတိဝါဒီနံ ပကတိ ဝိယ။ ဟေတုသုညဉ္စ ဖလံ ဒုက္ခ-
သမုဇယာနံ နိရောဓမဂ္ဂါနဉ္စ အသမဝါယာ၊ န ဟေတုသမဝေတံ ဟေတုဖလံ
သမဝါယဝါဒီနံ ဌိအဏုကာဒိ ဝိယ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“တယမိခနိရောဓသုညံ၊ တယေန တေနာပိ နိဗ္ဗုတိ သုညာ။
သုညော ဖလေန ဟေတု၊ ဖလမ္ပိ တံဟေတုနာ သုည”ဉ္စိ။
ဧဝံ တာဝ သုညတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကေဝိဓာဒီဝိနိစ္ဆယကထာ

၅၆၈။ ကေဝိဓာဒီဟိတိ သဗ္ဗမေဝ စေတ္ထ ဒုက္ခံ ကေဝိဓံ ပဝတ္တိဘာဝတော။
ဒုဝိဓံ နာမရူပတော။ တိဝိဓံ ကာမရူပါရူပပဝတ္တိဘာဝဘောဒတော။ စတုဗ္ဗိဓံ
စတုအာဟာရဘောဒတော။ ပဉ္စဝိဓံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓဘောဒတော။

သမုဒယောပိ ကေဝိဓော ပဝတ္တကဘာဝတော။ ဒုဝိဓော ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တာ-
သမ္ပယုတ္တတော။ တိဝိဓော ကာမဘဝဝိဘဝတဏှာဘောဒတော။ စတုဗ္ဗိဓော
စတုမဂ္ဂပ္ပဟေယုတော။ ပဉ္စဝိဓော ရူပါဘိနန္ဒနာဒိဘောဒတော။ ဆဗ္ဗိဓော
ဆဲတဏှာကာယဘောဒတော။

နိရောဓောပိ ဧကဝိဇော အသင်္ခတဓာတုဘာဝတော။ ပရိယာယေန ပန ဒုဝိဇော သဥပါဒိသေသအနုပါဒိသေသဘေဒတော။ တိဝိဇော ဘဝတ္ထယဝူပသမတော။ စတုဗ္ဗိဇော စတုမဂ္ဂါဓိဂမနိယတော။ ပဉ္စဝိဇော ပဉ္စဘိနန္ဒနဝူပသမတော။ ဆဗ္ဗိဇော ဆတဏှာကာယက္ခယဘေဒတော။

မဂ္ဂေါပိ ဧကဝိဇော ဘာဝေတဗ္ဗတော။ ဒုဝိဇော သမထဝိပဿနာဘေဒတော၊ ဒဿနဘာဝနာဘေဒတော ဝါ။ တိဝိဇော ခန္တက္ခယဘေဒတော။ အယဉ္စိ သပ္ပဒေသတ္တာ နဂရံ ဝိယ ရဇဇေန နိပ္ပဒေသေဟိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတော။ ယထာဟ—

“န ခေါ အာရုသော ဝိသာခ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန တယော ခန္ဓာ သင်္ဂဟိတာ၊ တိဟိ စ ခေါ အာရုသော ဝိသာခ ခန္ဓေဟိ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ဂဟိတော။ ယာ စာရုသော ဝိသာခ သမ္မာဝါစာ၊ ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော၊ ယော စ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ။ ယော စ သမ္မာဝါယာမော၊ ယာ စ သမ္မာသတိ၊ ယော စ သမ္မာသမာဓိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ။ ယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယော စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ။

ဧတ္ထ ဟိ သမ္မာဝါစာဒယော တယော သီလမေဝ၊ တသ္မာ တေ သဇာတိတော သီလက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ပါဠိယံ သီလက္ခန္ဓေတိ ဘုဗ္ဗေန နိဒ္ဒေသော ကတော၊ အဇ္ဈော ပန ကရုဏာဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္မာဝါယာမာဒီသု ပန တီသု သမာဓိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အာရမ္မဏေ ဧကဂ္ဂဘာဝေန အပ္ပေတုံ န သက္ကောတိ၊ ဝိရိယေ ပန ပဂ္ဂဟကိစ္စံ သာဓေန္တေ သတိယာ စ အဝိလာပနကိစ္စံ သာဓေန္တိယာ လဒ္ဓါပကာရော ဟုတွာ သက္ကောတိ။

တကြာယံ ဥပမာ—ယထာ ဟိ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌိဿာမာတိ ဥယျာနံ ပဝိဋ္ဌေသု တီသု သဟာယေသု ဧကော သုပုပ္ဖိတံ စမ္ပကရုက္ခံ ဒိသ္မာ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာ ဂဟေတုမ္ပိ န သက္ကုဏေယျ၊ အထဿ ဒုတိယော ဩနမိတွာ ပိဋ္ဌိံ ဒဒေယျ၊ သော တဿ ပိဋ္ဌိယံ ဌတွာပိ ကမ္မမာနော ဂဟေတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ အထဿ ဣတရော အံသကူဋ် ဥပနာမေယျ၊ သော ဧကဿ ပိဋ္ဌိယံ ဌတွာ ဧကဿ အံသကူဋ် ဩလုတ္တံ ယထာရူပိ ပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတွာ ပိဋ္ဌန္တိတွာ နက္ခတ္တံ ကိဋ္ဌေယျ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဧကတော ဥယျာနံ၊ ပရိဋ္ဌာ တယော သဟာယာ ဝိယ ဟိ ဧကတော
ဇာတာ သမ္မာဝါယာမာဒယော တယော ဓမ္မာ။ သုပုပ္ဖိတစမ္ပကော ဝိယ
အာရမ္မဏံ။ ဟတ္ထံ ဥက္ခိပိတွာပိ ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တော ဝိယ အတ္တနော
ဓမ္မတာယ အာရမ္မဏေ ဧကဂ္ဂဘာဝေန အပ္ပေတုံ အသက္ကောန္တော သမာဓိ။ ပိဋ္ဌိ
ဒတွာ ဩနတသဟာယော ဝိယ ဝါယာမော။ အံသကူဠံ ဒတွာ ဌိတ-
သဟာယော ဝိယ သတိ။ ယထာ တေသု ဧကဿ ပိဋ္ဌိယံ ဌတွာ ဧကဿ
အံသကူဠံ ဩလုပ္ပ ဗုဒ္ဓတရော ယထာရုစိ ပုပ္ဖံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝမေဝ
ဝိရိယေ ပဂ္ဂဟကိစ္စံ သာဓေန္တေ သတိယာ စ အပိလာပနကိစ္စံ သာဓေန္တိယာ
လဒ္ဓုပကာရော သမာဓိ သက္ကောတိ အာရမ္မဏေ ဧကဂ္ဂဘာဝေန အပ္ပေတုံ။
တသ္မာ သမာဓိယေဝေတ္ထ သဇာတိတော သမာဓိက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော၊
ဝါယာမသတိယော ပန ကိရိယတော သင်္ဂဟိတာ ဟောနိ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပေသုပိ ပညာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အနိစ္စံ ဒုက္ခ-
မနတ္တာတိ အာရမ္မဏံ နိစ္ဆေတုံ န သက္ကောတိ။ ဝိတက္ကေ ပန အာကောဋေတွာ
အာကောဋေတွာ ဒေန္တေ သက္ကောတိ။ ကထံ? ယထာ ဟိ ဟေရညိကော ကဟာ-
ပဏံ ဟတ္ထေ ဌပေတွာ သဗ္ဗဘာဝေသု ဩလောကေတုကာမော သမာနောပိ န
စက္ခုဇာလေနေဝ ပရိဝေတ္တေတုံ သက္ကောတိ။ အင်္ဂုလိပဗ္ဗေဟိ ပန ပရိဝေတ္တေတွာ
ပရိဝေတ္တေတွာ ဣတောစိတော စ ဩလောကေတုံ သက္ကောတိ၊ ဧဝမေဝ န ပညာ
အတ္တနော ဓမ္မတာယ အနိစ္စာဒိဝသေန အာရမ္မဏံ နိစ္ဆေတုံ သက္ကောတိ။ အဘိ-
နိရောပနလက္ခဏေန ပန အာဟနနပရိယာဟနနရသေန ဝိတက္ကေန အာကော-
ဋေန္တေန ဝိယ ပရိဝေတ္တေန္တေန ဝိယ စ အာဒါယာဒါယ ဒိန္နမေဝ နိစ္ဆေတုံ
သက္ကောတိ။ တသ္မာ ဣဓာပိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ သဇာတိတော ပညာက္ခန္ဓေန
သင်္ဂဟိတာ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန ကိရိယဝသေန သင်္ဂဟိတော ဟောတိ။

ဣတိ ဣမေဟိ တိဟိ ခန္ဓေဟိ မဂ္ဂေါ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ တေန ဝုတ္တံ “တိဝိဓော
ခန္ဓတ္တယဘေဒတော”တိ။ စတုဗ္ဗိဓော သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒိဝသေနဝ။

အပိစ သဗ္ဗာနေဝ သစ္စာနိ ဧကဝိဓာနိ အဝိတထတ္တာ၊ အဘိညေယျတ္တာ ဝါ။
ဒုဝိဓာနိ လောကီယလောကုတ္တရတော၊ သင်္ခတာသင်္ခတတော ဝါ။ တိဝိဓာနိ
ဒဿန-ဘာဝနာဟိ ပဟာတဗ္ဗတော၊ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော ()^၁ စ။ စတုဗ္ဗိဓာနိ
ပရိညေယျာဒိဘေဒတောတိ ဧဝမေတ္ထ ဧကဝိဓာဒိဟိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁-(နေဝပဟာတဗ္ဗ-နာပဟာတဗ္ဗတော) (အဘိ-၄ ၂-၈၆)၊ ဒဿနတ္တိကေန သံသန္ဓေတဗ္ဗံ။

၅၆၉။ သဘာဝဝိသဘာဝတောတိ သဗ္ဗာနေဝသစ္စာနိ အညမညံ သဘာဝါနိ အဝိတထတော အတ္တသုညတော ဒုက္ကရပဋိဝေဓတော စ။ ယထာဟ—

“တံ ကိ” မညသိ အာနန္တ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိ-
သမ္ဘဝတရံ ဝါ၊ ယော ဝါ ဒုရတောဝ သုဒုမေန တာဠုတ္တိဂ္ဂဋ္ဌေန
အသနံ အတိပါတေယျ ပေါဒါနုပေါဒံ အဝိရာဓိတံ၊ ယော ဝ
သတဓာ ဘိန္ဒဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ ကောဋိ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတ်
တေဒေဝ ဘန္တေ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စ၊ ယော ဝ
သတဓာ ဘိန္ဒဿ ဝါလဿ ကောဋိယာ ကောဋိ ပဋိဝိဇ္ဈေယျာတ်
တတော ခေါ တေ အာနန္တ ဒုပ္ပင်္ဂဝိဇ္ဈတရံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ ယေ ဣဒံ ဒုက္က-
ယထာဘူတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ ပ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒါ-
ယထာဘူတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ”တိ ၂။

ဝိသဘာဝါနိ သလက္ခဏာဝဝတ္ထာနတော။ ပုရိမာနိ စ ဒွေ သဘာဝါနိ ဒုရဝ-
ဂါဟတ္ထေန ဂမ္ဘီရတ္တာ လောကီယတ္တာ သာသဝတ္ထာ စ။ ဝိသဘာဝါနိ ဖလ-
ဟေတုဘေဒတော ပရိညေယျပ္ပဟာတဗ္ဗတော စ။ ပစ္ဆိမာနိပိ ဒွေ သဘာဝါနိ
ဂမ္ဘီရတ္ထေန ဒုရဝဂါဟတ္တာ လောကုတ္တရတ္တာ အနာသဝတ္ထာ စ။ ဝိသဘာဝါနိ
ဝိသယဝိသယီဘေဒတော သမ္ဘိကာတဗ္ဗဘာဝေတဗ္ဗတော စ။ ပဌမတတိယာဒိ
စာပိ သဘာဝါနိ ဖလာပဒေသတော။ ဝိသဘာဝါနိ သင်္ခတာသင်္ခတတော
ဒုတိယစတုတ္ထာနိ စာပိ သဘာဝါနိ ဟေတုအပဒေသတော။ ဝိသဘာဝါနိ ကေန္တ-
ကုသလာကုသလတော။ ပဌမစတုတ္ထာနိ စာပိ သဘာဝါနိ သင်္ခတတော။ ဝိသ-
ဘာဝါနိ လောကီယလောကုတ္တရတော။ ဒုတိယတတိယာနိ စာပိ သဘာဝါနိ
နေဝသေက္ခာနာသေက္ခဘာဝတော။ ဝိသဘာဝါနိ သာရမ္မဏာနာရမ္မဏတော။

ဣတိ ဧဝံ ပကာရေဟိ၊ နယေဟိ စ ဝိစက္ခဏော။

ဝိဇ္ဇညာ အရိယသစ္စာနံ၊ သဘာဝဝိသဘာဝတန္တိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာမိကာရေ

ဣန္ဒြိယသစ္စနိဒ္ဒေသော နာမ

သောဠသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ

၅၇၀။ ဣဒါနိ “ခန္ဓာယတနဓာတုဗျူဟသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဘေဒါ ဓမ္မာ ဘူမိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု ဣမိဿာ ပညာယ ဘူမိဘူတေသု ဓမ္မေသု ယသ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါစေဝ, အာဒိသဌေန သင်္ဂဟိတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ စ အဝသေ-
သာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝဏ္ဏနာက္ကမော အနုပ္ပတ္တော။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာဒယော တာဝ ဓမ္မာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ဘဂဝတာ—

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ
သင်္ခါရာ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ နာမ-
ရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော။ ဖဿ-
ပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။
ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ-
မရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝ-
မေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ၊ အယံ
ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ။

ဇရာမရဏာဒယော ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ
ဘဂဝတာ—

“ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ
အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ။
ဇာတိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဘဝေါ။ ဥပါဒါနံ။ တဏှာ။ ဝေဒနာ။ ဖဿော။
သဠာယတနံ။ နာမရူပံ။ ဝိညာဏံ။ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စာ
သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။
ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ”တိ။

၅၇၁။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ပစ္စယဓမ္မာ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာတိ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ နိဗ္ဗတ္တဓမ္မာ။ ကထမိဒံ

ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စေ။ ဘဂဝတော ဝစနေန။ ဘဂဝတာ ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဒေသနာ သုတ္တေ—

“ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ဇာတိပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ၊ ဥပ္ပါဒေါ ဝါ တထာဂတာနံ အနုပ္ပါဒေါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိဟာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ တံ တထာဂတော အဘိသဗ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ၊ အဘိသဗ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနိကရေတိ၊ ပဿထာတိ စာဟ။ ဇာတိပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ။ ဘဝပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇာတိ။ပ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ ဥပ္ပါဒေါ ဝါ တထာဂတာနံ။ပ။ ဥတ္တာနိကရေတိ ပဿထာတိ စာဟ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာ တတြ တထတာ အဝိတထတာ အနုညထတာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ။

၅၇၂။ ဧဝံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေန္တေန တထတာဒီဟိ ဝေဝစနေဟိ ပစ္စယဓမ္မာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဇရာမရဏာဒိနံ ဓမ္မာနံ ပစ္စယလက္ခဏော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဒုက္ခာနုဗန္ဓနရသော၊ ကုမ္မဂ္ဂပစ္စုပဋ္ဌာနောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သော ပနာယံ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ အနုနာဓိကေဟေဝ တဿ တဿ ဓမ္မဿ သမ္ဘဝတော တထတာတိ၊ သာမဂ္ဂိံ ဥပဂတေသု ပစ္စယေသု မဟုတ္တဗ္ဗိတတော နိဗ္ဗတ္တဓမ္မာနံ အသမ္ဘဝါဘာဝတော အဝိတထတာတိ၊ အညဓမ္မပစ္စယေဟိ အညဓမ္မာနုပ္ပတ္တိတော အနုညထတာတိ၊ ယထာဝုတ္တာနံ ဧကေသံ ဇရာမရဏာဒိနံ ပစ္စယတော ဝါ ပစ္စယသမူဟတော ဝါ ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ ဝုတ္တာ။

၅၇၃။ တတြာယံ ဝစနေတ္ထော၊ ဣမေသံ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝံ ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ ဝါ သမူဟော ဣဒပ္ပစ္စယတာ။ လက္ခဏံ ပနေတ္ထသဒ္ဓသတ္တတော ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

၅၇၄။ ကေစိ ပန ပဋိစ္စ သမ္မာ စ တိတ္ထိယပရိကပ္ပိတပကတိပုရိသာဒိကာရဏနိရပေက္ခော ဥပ္ပါဒေါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဧဝံ ဥပ္ပါဒမတ္ထံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ

ဝဒန္တိ၊ တံ န ယုဇ္ဇတိ။ ကဿာ? သုတ္တာဘာဝတော၊ သုတ္တဝိရောဓတော၊ ဂမ္ဘီရ-
နယာသမ္ဘဝတော၊ သဒ္ဓဘောဒတော စ။ “ဥပ္ပါဒမတ္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ ဟိ
သုတ္တံ နတ္ထိ။ တံ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ စ ဝဒန္တဿ ပဒေသဝိဟာရသုတ္တ-
ဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ? ဘဂဝတော ဟိ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ရတ္တိယာ
ပဌမံ ယာမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ အနုလောမပဋိလောမံ မနသာကာသိ”တိ^၁ အာဒိ-
ဝဓနတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရော ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရော၊ ပဒေသ-
ဝိဟာရော စ တဿေကဒေသဝိဟာရော။ ယထာဟ “ယေန သွာဟံ ဘိက္ခဝေ
ဝိဟာရေန ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဟရာမိ၊ တဿ ပဒေသေန ဝိဟာသိ”န္တိ^၂။
တတြ စ ပစ္စယာကာရဒဿနေန ဝိဟာသိ၊ န ဥပ္ပါဒမတ္တဒဿနေနာတိ။
ယထာဟ “သော ဇေ ပဇာနာမိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စ-
ယာပိ ဝေဒယိတံ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပပစ္စယာပိ ဝေဒယိတန္တိ^၃ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ဇေ
ဥပ္ပါဒမတ္တံ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ ဝဒန္တဿ ပဒေသဝိဟာရသုတ္တဝိရောဓော
အာပဇ္ဇတိ။ တထာ ကစ္စာနသုတ္တဝိရောဓော။

ကစ္စာနသုတ္တေဝိ ဟိ “လောကသမုဒယံ ခေါ ကစ္စာန ယထာဘူတံ သမ္ဗု-
ညာယ ပဿတော ယာ လောကေ နတ္ထိတာ၊ သာ န ဟောတိ”တိ^၄၊
အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ လောကပစ္စယတော “လောကသမုဒယော”တိ
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါဒတတ္ထံ ပကာသိတော၊ န ဥပ္ပါဒမတ္တံ။ န ဟိ ဥပ္ပါဒမတ္တဒဿနေန
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ သမုပ္ပါဒတော ဟောတိ။ ပစ္စယာနုပရမဒဿနေန ပန ဟောတိ။
ပစ္စယာနုပရမေ ဗလာနုပရမတောတိ။ ဇေ ဥပ္ပါဒမတ္တံ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ
ဝဒန္တဿ ကစ္စာနသုတ္တဝိရောဓောပိ အာပဇ္ဇတိ။

ဂမ္ဘီရနယာသမ္ဘဝတောတိ ဝုတ္တံ ခေါ ပနေတံ ဘဂဝတာ “ဂမ္ဘီရော စာယံ
အာနန္တ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စာ”တိ^၅။ ဂမ္ဘီရတ္တုနာမ စတုဗ္ဗိဓံ၊
တံ ပရတော ဝဏ္ဏယိဿာမ။ တံ ဥပ္ပါဒမတ္တေ နတ္ထိ။ စတုဗ္ဗိဓေယပဋိမဏ္ဍိတဉ္စေတံ
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တမ္ဘိ နယစတုတ္ထံ ဥပ္ပါဒမတ္တေ နတ္ထိတိ ဂမ္ဘီရနယာ-
သမ္ဘဝတောပိ န ဥပ္ပါဒမတ္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။

၅၇၅။ သဒ္ဓဘောဒတောတိ ပဋိစ္စသဒ္ဓေါ စ ပနာယံ သမာနေ ကတ္တရိ
ပုဗ္ဗကာလေ ပယုဇ္ဇမာနော အတ္တသိဗ္ဗိကရော ဟောတိ။ သေယုထိဒံ၊ “စက္ခု
ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏ”န္တိ^၆။ ဣမ ပန ဘာဝသာဓနေန

၁-ဝိ ၃-၁-ပိဋေ။

၂-သံ ၃-၁၁-ပိဋေ။

၃-သံ ၁-၂၅၇-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၂-၄၇၊ သံ ၁-၃၁၈-ပိဋေသု။

၅-သံ ၁-၃၀၀-ပိဋာဒိသု။

ဥပ္ပါဒသဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ ပယုဇ္ဇမာနော သမာနဿ ကတ္ထု အဘာဝတော သံဃဘေဒံ ဂစ္ဆတိ၊ န စ ကိဉ္စိ အတ္ထံ သာဓေတီတိ သဒ္ဓဘောဒတောပိ န ဥပ္ပါဒမတ္တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ။

တတ္ထ သိယာ—“ဟောတိ-သဒ္ဓေန သဒ္ဓိံ ယောဇယိဿာမ ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဟောတိ’တိ”။ တံ န ယုတ္တံ။ ကသ္မာ? ယောဂါဘာဝတော စေဝ၊ ဥပ္ပါဒဿ စ ဥပ္ပါဒပတ္တိဒေါသတော။ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ပ။ အယံ ဝုစ္ဆတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ။ ဣမေသု ဟိ ပဓေသု ဧကေနပိ သဒ္ဓိံ ဟောတိ-သဒ္ဓေါ ယောဂံ န ဂစ္ဆတိ၊ န စ ဥပ္ပါဒေါ ဟောတိ။ သစေ ဘဝေယျ၊ ဥပ္ပါဒဿာပိ ဥပ္ပါဒေါ ပါပုဏေယျာတိ။

၅၇၆။ ယေဝိ မညန္တိ “ဣဒပ္ပစ္စယာနံ ဘာဝေါ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဘာဝေါ စ နာမ ယော အာကာရော အဝိဇ္ဇာဒီနံ သင်္ခါရာဒိပါတုဘာဝေ ဟေတု၊ သော၊ တသ္မိဉ္စ ၂ သင်္ခါရဝိကာရေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသညာ”တိ၊ တေသံ တံ န ယုဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? အဝိဇ္ဇာဒီနံ ဟေတုဝစနတော။ ဘဂဝတာ ဟိ “တသ္မာတိဟ အာနန္ဒဓေသဝ ဟေတု၊ ဧတံ နိဒါနံ၊ ဧသ သမုဒယော၊ ဧသ ပစ္စယော ဇရာမရဏဿ ယဒိဒံ ဇာတိ။ ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာ”တိ? ဧဝံ အဝိဇ္ဇာဒယောဝ ဟေတူတိ ဝုတ္တာ၊ န တေသံ ဝိကာရော။ တသ္မာ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ပစ္စယဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ တံ သမ္မာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၅၇၇။ ယာ ပနေတ္ထ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ”တိ ဣမာယ ဗျဉ္ဇနန္တယာယ ဥပ္ပါဒေါယေဝါယံ ဝုတ္တာတိ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သာ ဣမဿ ပဒဿ ဝေမတ္တံ ဂဟေတွာ ဝူပသမေတဗ္ဗာ။ ဘဂဝတာ ဟိ၊

ဒွေဓာ တတော ပဝတ္တေ၊ ဓမ္မသမူဟေ ယတော ဣဒံ ဝစနံ။

တပ္ပစ္စယော တတောယံ၊ ဖလောပစာရေန ဣတိ ဝုတ္တာ။

ယော ဟိ အယံ ပစ္စယတာယ ပဝတ္တော ဓမ္မသမူဟော၊ တတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဣဒံ ဝစနံ ဒွိဓာ ဣန္ဒြိယန္တိ။ သော ဟိ ယသ္မာ ပဏိယမာနော ဟိတုာယ သုခါယ စ သံဝတ္တတိ၊ တသ္မာ ပစ္စေတုမရဟန္တိ နံ ပဏှိတာတိ ပဋိစ္စော။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော စ သဟ သမ္မာ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န ဧကေကတော၊ နာပိ အဟေတုတောတိ သမုပ္ပါဒေါ။ ဧဝံ ပဋိစ္စော စ သော သမုပ္ပါဒေါ စာတိ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ အဝိစ သဟ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သမုပ္ပါဒေါ၊ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ ပန ပဋိစ္စ အပစ္စက္ခာယာတိ ဧဝံပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ တဿ စာယံ ဟေတုသမူဟော ပစ္စယောတိ တပ္ပစ္စယတ္တာ အယမ္ပိ၊ ယထာ လောကေ သေမှဿ ပစ္စယော ဂုဠော သေမှော ဂုဠောတိ ဂုစ္စတိ၊ ယထာ စ သာသနေ သုခပ္ပစ္စယော ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါ”တိ ဂုစ္စတိ၊ တထာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဣစ္ဆေဝ ဖလဝေါဟာရေန ဂုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၇၈။ အထ ဝါ၊

ပဋိမုခမိတောတိ ဂုတ္တော၊ ဟေတုသမူဟော အယံ ပဋိစ္စောတိ။
သဟိတေ ဥပ္ပါဒေတိ စ၊ ဣတိ ဂုတ္တော သော သမုပ္ပါဒေါ။

ယော ဟိ ဧသ သင်္ခါရာဒိနံ ပါတုဘာဝါယ အဝိဇ္ဇာဒိဇ္ဇကေကဟေတုသိသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဟေတုသမူဟော၊ သော သာဓာရဏဖလနိပ္ပဒကဋ္ဌေန အဝေ-
ကလ္လဋ္ဌေန စ သာမဂ္ဂိအင်္ဂါနံ အညမညေန ပဋိမုခံ ဣတော ဂတောတိ ကတွာ ပဋိစ္စောတိ ဂုစ္စတိ။ သွာယံ သဟိတေယေဝ အညမညံ အဝိနိစ္ဆောဂဂုတ္တိဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတိတိ သမုပ္ပါဒေတိပိ ဂုတ္တော။ ဧဝံပိ ပဋိစ္စော စ သော သမုပ္ပါဒေါ စာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။

၅၇၉။ အပရော နယော—

ပစ္စယတာ အညောညံ၊ ပဋိစ္စ ယသ္မာ သမံ သဟ စ ဓမ္မေ။
အယမုပ္ပါဒေတိ တတောပိ၊ ဧဝံမိ ဘာသိတာ မုနိနာ။

အဝိဇ္ဇာဒိသိသေန နိဒ္ဒိဋ္ဌပစ္စယေသု ဟိ ယေ ပစ္စယာ ယံ သင်္ခါရာဒိကံ ဓမ္မံ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ န တေ အညမညံ အပဋိစ္စ အညမညဝေကလ္လေ သတိ ဥပ္ပါဒေတုံ သမတ္ထာတိ။ တသ္မာ ပဋိစ္စ သမံ သဟ စ န ဇ္ဇကေကဒေသံ၊ နာပိ ပုဗ္ဗာပရဘာဝေန အယံ ပစ္စယတာ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတိတိ အတ္တာနုသာရဝေါဟာရကုသလေန မုနိနာ ဧဝံမိ ဘာသိတာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတွေဝ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။

၅၈၀။ ဧဝံ ဘာသမာနေန စ၊

ပုရိမေန သဿတာဒိန၊ မဘာဝေါ ပစ္စိမေန စ ပဒေန။
ဥစ္ဆေဒါဒိဝိသုဘာတော၊ ဒွယေန ပရိဒိပိတော ဉာယော။

ပုရိမေနာတိ ပစ္စယသာမဂ္ဂိပရိဒီပကေန ပဋိစ္စပဒေန ပဝတ္တိဓမ္မာနံ ပစ္စယ-
သာမဂ္ဂိယံ အာယတ္တဂုတ္တိက္ခာ သဿတာဟေတုဝိသမဟေတုဝသဝတ္တိဝါဒဗ္ဗ-
ဘေဒါနံ သဿတာဒီနံ အဘာဝေါ ပရိဒီပိတော ဟောတိ။ ကိံ ဟိ သဿတာ-
နံ၊^၁ အဟေဘုအာဒိဝသေန ဝါ ပဝတ္တာနံ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာတိ။ ပစ္ဆိမေန ဇ-
ပဒေနာတိ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒပရိဒီပကေန ဘမုပ္ပါဒပဒေန ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ ဓမ္မာနံ
ဥပ္ပတ္တိတော ဝိဟတာ ဥစ္ဆေဒနတ္ထိကအကိရိယဝါဒါတိ ဥစ္ဆေဒါဒိဝိဃာတော-
ပရိဒီပိတော ဟောတိ။ ပုရိမပုရိမပစ္စယဝသေန ဟိ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု
ဓမ္မေသု ကုတော ဥစ္ဆေဒေါ၊^၂နတ္ထိကာကိရိယဝါဒါ စာတိ။ ဒွယေနာတိ
သကလေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝစနေန တဿာ တဿာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ သန္တတိ^၃
အဝိစ္စိန္တိတွာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သမ္ဘဝတော မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ “သေ-
ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အညော ကရောတိ အညော ပဋိသံဝေဒေ-
တိ”တိ ဝါဒပ္ပဟာနံ၊ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ အနဘိနိဝေသော၊ သမညာယ အနတိဓာ-
ဝနန္တိ အယံ ဉာယော ပရိဒီပိတော ဟောတိတိ အယံ တာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ
ဝစနမတ္တဿ အတ္ထော။

၅၀၁။ ယာ ပနာယံ ဘဂဝတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေန္တေန “အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိအာဒိနာ နယေန နိက္ခိတ္တာ တန္တိ၊ တဿာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ
ကရေန္တေန ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ ဩတရိတွာ အာစရိယေ အနတ္တာစိက္ခန္တေန
သကသမယံ အဝေါက္ကမန္တေန ပရသမယံ အနာယူဟန္တေန^၄ သုတ္တံ အပ္ပဋိ-
ဗာဟန္တေန ဝိနယံ အနုလောမေန္တေန မဟာပဒေသေ ဩလောကေန္တေန ဓမ္မံ
ဒီပေန္တေန အတ္ထံ သင်္ဂါဟေန္တေန^၅ တမေဝတ္ထံ ပုနရာဝတ္ထေတွာ အပရေဟိတိ
ပရိယာယန္တရေဟိ နိဒ္ဒိသန္တေန စ ယသ္မာ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ ကာတဗ္ဗာ ဟောတိ၊
ပကတိယာဝိ စ ဒုက္ကရာဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ။ ယထာဟု
ပေါရာဏာ—

“သံစုံ သတ္တော ပဋိသန္တိ၊ ပစ္စယာကာရမေဝ စ။

ဒုဒ္ဓဿာ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဒေသေတုံ စ သုဒုက္ကရာ”တိ။

တသ္မာ အညတြိ အာဂမာဓိဂမပ္ပတ္တေဟိ န သုကရာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿတ္ထ-
ဝဏ္ဏနာတိ ပရိတုလယိတွာ၊

၁-သဿတာဒီနံ (သီ၊ သျှ၊ က)

၃-အနာယူဟန္တေန (သျှ၊ က)

၂-ဥစ္ဆေဒ-(သျှ၊ က)

၄-ဝါဟန္တေန (ဣ)၊ သင်္ဂါဟန္တေန (က)

ဝတ္ထုကာမော အဟံ အဇ္ဇေ၊ ပစ္စယာကာရဝဏ္ဏနံ။
 ပတိဋ္ဌံ နာမိဂစ္ဆာမိ၊ အဇ္ဈောဂါဠောဝ သာဂရံ။
 သာသနံ ပနိဒ္ဓံ နာနာ၊ ဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ။
 ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ အဗ္ဗောဓိန္ဒော ပဝတ္တတိ။
 ယသ္မာ တသ္မာ တဒုဘယံ၊ သန္တိဿာယတ္ထဝဏ္ဏနံ။
 အာရဘိဿာမိ ဧတဿ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာ။

ပုတ္တဉ္ဇေတံ ပုဗ္ဗာစရိယဟိ—

“ယော ကောစိ မံ အဋ္ဌကတွာ” သုဏေယျ၊
 လဘေထ ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။
 လဉ္စါန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ၊
 အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ”တိ။

၅၀၂။ ဣတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒိသု ဟိ အာဒိတောယေဝ
 တာဝ၊

ဒေသနာဘေဒတော အတ္ထ၊ လက္ခဏေကဝိဓာဒိတော။
 အင်္ဂါနဉ္စ ဝဝတ္ထာနာ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

တတ္ထ ဒေသနာဘေဒတောတိ ဘဂဝတော ဟိ ဝလ္လိဟာရကာနံ စတုန္တံ
 ပုရိသာနံ ဝလ္လိဂဟဏံ ဝိယ အာဒိတော ဝါ မဇ္ဈတော ဝါ ပဠာယ ယာဝ
 ပရိယောသာနံ၊ တထာ ပရိယောသာနတော ဝါ မဇ္ဈတော ဝါ ပဠာယ ယာဝ
 အာဒိတိ စတုဗ္ဗိဓာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ။

ယထာ ဟိ ဝလ္လိဟာရကေသု စတုသု ပုရိသေသု ဧကော ဝလ္လိယာ မူလမေဝ
 ပဌမံ ပဿတိ၊ သော တံ မူလေ ဆေတွာ သဗ္ဗံ အာကမ္ဘိတွာ အာဒါယ ကမ္မေ
 ဥပနေတိ၊ ဧဝံ ဘဂဝါ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ပ။
 ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ”န္တိ၊ အာဒိတော ပဠာယ ယာဝ ပရိယောသာနာပိ
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေတိ။

ယထာ ပေန တေသု ပုရိသေသု ဧကော ဝလ္လိယာ မဇ္ဈံ ပဌမံ ပဿတိ၊ သော
 မဇ္ဈေ ဆိန္ဒိတွာ ဥပရိဘာဂဉ္ဇေဝ အာကမ္ဘိတွာ အာဒါယ ကမ္မေ ဥပနေတိ၊ ဧဝံ
 ဘဂဝါ “တဿ တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝေဒတော အဇ္ဈောသာယ

တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒီ။ ယာ ဝေဒနာသု နန္ဒီ၊ တဒုပါဒါနံ။ တဿုပါဒါနံ-
ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ”တိ မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောဓာ-
သာနာပိ ဒေသေတိ။

ယထာ စ တေသု ပုရိသေသု ဧကော ဝလ္လိယာ အဂ္ဂံ ပဌမံ ပဿတိ၊ သော
အဂ္ဂေ ဂဟေတွာ အဂ္ဂါနုသာရေန ယာဝ မူလာ သဗ္ဗံ အာဒါယ ကမ္မေ ဥပနေသိ။
ဧဝံ ဘဂဝါ “ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံန္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိပစ္စယာ
နု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ နော ဝါ ကထံ ဝေါ ဧတ္ထ ဟောတိတိ။ ဇာတိပစ္စယာ
ဘန္တေ ဇရာမရဏံ။ ဧဝံ နော ဧတ္ထ ဟောတိ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ပ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ။
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ နု ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ နော ဝါ ကထံ ဝေါ ဧတ္ထ ဟောတိ”
ပရိယောသာနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အာဒိတောပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ဒေသေတိ။

ယထာ ပနေတေသု ပုရိသေသု ဧကော ဝလ္လိယာ မဇ္ဈမေဝ ပဌမံ ပဿသိ။
သော မဇ္ဈေ ဆိန္ဒိတွာ ဟေဋ္ဌာ ဩတရန္တော ယာဝ မူလာ အာဒါယ ကမ္မေ
ဥပနေတိ။ ဧဝံ ဘဂဝါ “ဣမေ စ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာဟာရာ ကိန္နိဒါနာ၊
ကိံသမုဒယာ၊ ကိံဇာတိကာ၊ ကိံပဘဝါ။ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ တဏှာ-
နိဒါနာ၊ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာဇာတိကာ၊ တဏှာပဘဝါ။ တဏှာ ကိန္နိဒါနာ။
ဝေဒနာ။ ဖဿော။ သဋ္ဌာယတနံ။ နာမရူပံ။ ဝိညာဏံ။ သင်္ခါရာ ကိန္နိဒါနာ၊ ပ။
သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ။ပ။ အဝိဇ္ဇာပဘဝါ”တိ မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
အာဒိတော ဒေသေတိ။

၅၈၃။ ကဿော ပနေဝံ ဒေသေတိတိ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ သမန္တဘဒ္ဒကဿာ
သယဉ္စ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ။ သမန္တဘဒ္ဒကော ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊
တတော တတော ဉာယပဋိဝေဓာယ သံဝတ္တတိယေဝ။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော
စ ဘဂဝါ စတုဝေသာရဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒါယောဂေန စတုဗ္ဗိဂေမ္ဘီရဘာဝပ္ပတ္တိယာ ဝ။
သော ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ နာနာနယေဟေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတိ။

ဝိသေသတော ပနဿ ယာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အနုလောမဒေသနာ၊ သာ
ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဝသံမူဠံ ဝေနေယျဇနံ သမနုပဿတော ယထာသဏေဟိ
ကာရဏေဟိ ပဝတ္တိသန္တဿနတ္ထံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္တဿနတ္ထံ ပဝတ္တာတိဝိညာတဉာ။
ယာ ပရိယောသာနတော ပဋ္ဌာယ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သာ “ကိစ္ဆံ ဝတေသံ

လောကော အာပန္နော ဇာယတိ စ ဇီယတိ စ မီယတိ စ စတိ စ ဥပပဇ္ဇတိ စာ”တိအာဒိနာ” နယေန ကိစ္ဆာပန္နံ လောကံ အနုဝိလောကယတော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိဝေဓာနုသာရေန တဿ တဿ ဇရာမရဏာဒိကဿ ဒုက္ခဿ အတ္တနာ အဓိဂတကာရဏသန္တဿနတ္ထံ။ ယာ မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အာဒိ ပဝတ္တာ၊ သာ အာဟာရနိဒါနဝတ္ထာပနာနုသာရေန ယာဝ အတိတံ အဋ္ဌါနံ အတိဟရိတွာ ပုန အတိတဒ္ဓတော ပဘုတိ ဟေတုဖလပဋိပါဋိသန္တဿနတ္ထံ။ ယာ ပန မဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပရိယောသာနံ ပဝတ္တာ၊ သာ ပစ္စုပ္ပန္န အဋ္ဌါနေ အနာဂတဒ္ဓဟေတုသမုဋ္ဌာနတော ပဘုတိ အနာဂတဒ္ဓသန္တဿနတ္ထံ၊ တာသု ယာ ပဝတ္တိကာရဏသမ္ပုဋ္ဌဿ ဝေနေယျဇနဿ ယထာသကေဟိ ကာရဏေဟိ ပဝတ္တိသန္တဿနတ္ထံ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္တဿနတ္ထံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ အနုလောမဒေသနာ ဝုတ္တာ၊ သာ ဣမ နိက္ခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၀၄။ ကဿှာ ပနေတ္ထ အဝိဇ္ဇာ အာဒိတော ဝုတ္တာ၊ ကိ” ပကတိဝါဒိနံ ပကတိ ဝိယ အဝိဇ္ဇာပိ အကာရဏံ မူလကာရဏံ လောကဿာတိ? န အကာရဏံ။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ၊ ဟိ အဝိဇ္ဇာယ ကာရဏံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ ပန ပရိယာယော ယေန မူလကာရဏံ သိယာ၊ ကော ပန သောတိ? ဝဇ္ဇကထာယ သိသဘာဝေါ။

ဘဂဝါ ဟိ ဝဇ္ဇကထံ ကထေန္တော ဒွေ ဓမ္မေ သီသံ ကတွာ ကထေတိ၊ အဝိဇ္ဇံ ဝါ။ ယထာဟ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာယ ‘ဣတော ပုဗ္ဗေ အဝိဇ္ဇာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ’တိ၊ ဧဝေဇ္ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ၊ အထ စ ပန ပညာယတိ ဣဒပ္ပတ္တယာ အဝိဇ္ဇာ”တိ၊ ဘဝတဏှံ ဝါ။ ယထာဟ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋိ န ပညာယတိ ဘဝတဏှာယ ‘ဣတော ပုဗ္ဗေ ဘဝတဏှာ နာဟောသိ၊ အထ ပစ္စာ သမဘဝိ’တိ၊ ဧဝေဇ္ဇတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ၊ အထ စ ပန ပညာယတိ ဣဒပ္ပတ္တယာ ဘဝတဏှာ”တိ၊ ။

၅၀၅။ ကဿှာ ပန ဘဂဝါ ဝဇ္ဇကထံ ကထေန္တော ဣမေ ဒွေ ဓမ္မေ သီသံ ကတွာ ကထေတိတိ။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော ကမ္မဿ ဝိသေသဟေတုဘူတတ္တာ။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော ဟိ ကမ္မဿ ဝိသေသဟေတု အဝိဇ္ဇာ။ ကံသွာ? ယသွာ အဝိဇ္ဇာဘိ-ဘူတော ပုထုဇ္ဇနော အဂ္ဂိသန္တာပလဂုဋ္ဌာဘိဃာတပရိဿမာဘိဘူတာ ဝဇ္ဇဂါဝိတာယ ပရိဿမာတုရတာယ နိရဿာဒမ္ပိ အတ္တနော အနတ္တာဝဟမ္ပိ စ

ဥဏှောဒကပါနံ ဝိယ ကိလေသသန္တာပတော နိရဿာဒဗ္ဗိ ဒုဂ္ဂတိနိပါတနတော
စ အတ္တနော အနတ္တာဝဟဗ္ဗိ ပါဏာတိပါတာဒိ အနေကပ္ပကာရံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မံ
အာရဘတိ။ သုဂတိဂါမိနော ပန ကမ္မဿ ဝိသေသဟေတု ဘဝတဏှာ
ကဿာ? ယဿ ဘဝတဏှာဘိဘူတော ပုထုဇ္ဇနော သာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဂါဇိ
သီတူဒကတဏှာယ သအဿာဒံ အတ္တနော ပရိဿမပိနောဒနဉ္စ သီတူဒကပါနံ
ဝိယ ကိလေသသန္တာပဝိရဟတော သအဿာဒံ သုဂတိသမ္မာပနေန အတ္တနော
ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခပရိဿမပိနောဒနဉ္စ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိအာဒိ အနေကပ္ပ-
ကာရံ သုဂတိဂါမိကမ္မံ အာရဘတိ။

၅၀၆။ ဧတေသု ပန ဝဇ္ဇကထာယ သီသဘူတေသု ဓမ္မေသု ကတ္ထဝိ
ဘဂဝါ ဧကဓမ္မမူလိကံ ဒေသနံ ဒေသေတိ။ သေယျထိဒံ၊ “ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
အဝိဇ္ဇာပနိသာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရူပနိသံ ဝိညာဏ”န္တိအာဒိ။ တထာ “ဥပါဒါနိ-
ယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော တဏှာ ပဝေုတိ၊
တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန”န္တိအာဒိ။ ကတ္ထဝိ ဥဘယမူလိကဗ္ဗိ။ သေယျထိဒံ၊
“အဝိဇ္ဇာနိဝရဏဿ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ တဏှာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဝေမယံ
ကာယော သမုဒါဂတော။ ဣတိ အယဉ္ဇေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပံ
ဣတ္ထေတံ ဒွယံ။ ဒွယံ ပဋိစ္စ ဖဿော သဠေဝါယတနာနိ၊ ယေဟိ ဖုဠော
ဗာလော သုဒဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ”တိအာဒိ။ တာသု ဒေသနာသု “အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ အယမိဓ အဝိဇ္ဇာဝသေန ဧကဓမ္မမူလိကာ ဒေသနာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဒေသနာဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၀၇။ အတ္ထတောတိ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ပဒါနံ အတ္ထတော။ သေယျထိဒံ။ ပူရေတုံ
အယုတ္တဋ္ဌေန ကာယဒုစ္စရိတာဒိ အဝိဒ္ဓိယံ နာမ၊ အလဒ္ဓဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တံ အဝိဒ္ဓိယံ
ဝိဒ္ဓတိတိ အဝိဇ္ဇာ။ တဗ္ဗိပရိတတော ကာယသုစရိတာဒိ ဝိဒ္ဓိယံ နာမ၊ တံ ဝိဒ္ဓိယံ
န ဝိဒ္ဓတိတိ အဝိဇ္ဇာ။ ခန္ဓာနံ ရာသဋ္ဌံ၊ အာယတနာနံ အာယတနဋ္ဌံ၊ ဓာတူနံ
သုညဋ္ဌံ၊ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတိယဋ္ဌံ၊ သစ္စာနံ တထဋ္ဌံ အဝိဒိတံ ကရေတိတိပိ
အဝိဇ္ဇာ။ ဒုက္ခာဒီနံ ပိဋ္ဌနာဒိဝသေန ဝုတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ အတ္ထံ အဝိဒိတံ ကရေတိတိပိ
အဝိဇ္ဇာ။ အန္တဝိရဟိတေ သံသာရေ သဗ္ဗယောနိဂတိဘဝဝိညာဏဋ္ဌိတိ-
သတ္တာဝါသေသု သတ္တေ ဇဝါပေတိတိ အဝိဇ္ဇာ။ ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနေသု
ဣတ္ထိပုရိသာဒိသု ဇဝတိ၊ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ခန္ဓာဒိသု န ဇဝတိတိ အဝိဇ္ဇာ။ အပိဝ

စက္ခုဝိညာဏာဒိန္နံ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ဆာဒနတောပိ အဝိဇ္ဇာ။

ယံ ပဋိစ္စ ဖလမေတိ၊ သော ပစ္စယော။ ပဋိစ္စာတိ န ဝိနာ အပစ္စက္ခတွာတိ
အတ္ထော။ ဇေတိတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ ပဝတ္တတိ စာတိ အတ္ထော။ အပိစ ဥပကာရ-
ကဋ္ဌော ပစ္စယဋ္ဌော။ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တသ္မာ
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ။

သင်္ခတပဏိသင်္ခရေန္တိတိ သင်္ခါရာ။ အပိစ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ-
သဋ္ဌေန အာဂဟသင်္ခါရာတိ ဒုဝိဓာ သင်္ခါရာ။ တတ္ထ ပုညာပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရာ
တယော၊ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရာ တယောတိ ဣမေ ဆ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။
တေ သဗ္ဗေပိ လောကီယကုသလာကုသလစေတနာမတ္တမေဝ ဟောန္တိ။

သင်္ခတသင်္ခါရော၊^၁ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရော၊^၂ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရော၊
ပယောဂါဘိသင်္ခါရေတိ ဣမေ ပန စတ္တာရော သင်္ခါရ-သဋ္ဌေန အာဂတသင်္ခါရာ။
တတ္ထ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိအာဒိသု၊^၃ ဝတ္ထာ သဗ္ဗေပိ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ
သင်္ခတသင်္ခါရာ နာမ။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ တေဘူမကာ ရူပါရူပဓမ္မာ အဘိသင်္ခတ-
သင်္ခါရာတိ အဋ္ဌကထာသု ဝတ္ထာ၊ တေပိ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ”တိ၊^၄ ဧတ္ထေဝ
သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝိသု ပန နေသံ အာဂတဋ္ဌာနံ န ပညာယတိ။ တေဘူမိက-
ကုသလာကုသလစေတနာ ပန အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရေတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿ
“အဝိဇ္ဇာဂတောယံ ဘိက္ခဝေ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပုညဉ္စေဝ သင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေ-
တိ”တိအာဒိသု၊^၅ အာဂတဋ္ဌာနံ ပညာယတိ။ ကာယိကစေတသိကံ ပန ဝိရိယံ
ပယောဂါဘိသင်္ခါရေတိ ဝုစ္စတိ၊ သော “ယာဝတိကာ အဘိသင်္ခါရဿ ဂတိ၊
တာဝတိကာ ဂန္တော အက္ခာဟတံ မညေ အဋ္ဌာသိ”တိအာဒိသု၊^၆ အာဂတော။

န ကေဝလဉ္စ ဧတေယေဝ၊ အညေပိ “သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇန္တဿ
ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဘိက္ခုနော ပဌမံ နိရုဇ္ဈတိ ဝစီသင်္ခါရော၊ တတော
ကာယသင်္ခါရော၊ တတော စိတ္တသင်္ခါရော”တိအာဒိနာ၊^၇ နယေန သင်္ခါရ-သဋ္ဌေန
အာဂတာ အနေကေ သင်္ခါရာ။ တေသု နတ္ထိ သော သင်္ခါရော၊ ယော သင်္ခတ-
သင်္ခါရေဟိ-သင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆေယျ၊ ဣတော ပရံ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိအာဒိသု
ဝုတ္တံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-....သင်္ခါရာ (ဣ.က)

၃-သံ ၁-၃၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒီ ၂-၁၂၉-၁၆၁၊ သံ ၁-၁၆၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၄-အံ ၁-၁၁၀-ပိဋ္ဌေ။

၅-မ ၁-၃၇၆-ပိဋ္ဌေ။

အဝုတ္တေ ပန ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာဏံ။ နမတိတိ နာမံ။ ရူပတိတိ ရူပံ။ အာယေ တနောတိ အာယတဉ္စ နယတိတိ အာယတနံ။ ဖုသတိတိ ဖုဿော။ ဝေဒယတိတိ ဝေဒနာ။ ပရိတဿတိတိ တဏှာ။ ဥပါဒိယတိတိ ဥပါဒါနံ။ ဘဝတိ ဘာဝယတိ စာတိ အဝေါ။ ဇနနံ ဇာတိ။ ဇိရဏံ ဇရာ။ မရန္တိ ဇေတနာဘိ မရဏံ။ သောစနံ သောကော။ ပရိဒေဝနံ ပရိဒေဝေါ။ ဒုက္ခယတိတိ ဒုက္ခံ။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဝသေန ဝါ ဒွိခာ ခဏတို့တိပိ ဒုက္ခံ။ ဒုမ္မနဘာဝေါ ခေါမနဿံ။ ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော။

သမ္ဘဝန္တိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ သောကာဒိဟေဝ။ အထ ခေါ သဗ္ဗပဒေဟိ သမ္ဘဝန္တိ-သဒ္ဓဿ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဣတရဿာ ဟိ “အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ ဝုတ္တေ ဂိံ ကရောန္တိတိ န ပညာယေယျ။ သမ္ဘဝန္တိတိ ငန ယောဇနာယ သတိ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တဿှာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိတိ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထာနံ ကတံ ဟောဘိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္တ။

ဧဝန္တိ နိဒ္ဓိဋ္ဌနယနိဒဿနံ။ တေန အဝိဇ္ဇာဒိဟေဝ ကာရဏေဟိ။ န ဣဿ-ရ-နိမ္မာနာဒိဟိတိ ဒဿေတိ။ တေဿာတိ ယထာဝုတ္တဿ။ ကေဝလဿာဘိ အသမ္ဘိဿဿ၊ သကလဿ ဝါ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ ဒုက္ခသမူဟဿ၊ န သတ္တဿ၊ န သုခသုဘာဒိနံ။ သမုဒယောတိ နိဗ္ဗတ္တိ။ ဟောတိတိ သမ္ဘဝတိ။ ဝေမေတ္ထ အတ္တတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၀၈။ လက္ခဏာဒိတောတိ အဝိဇ္ဇာဒိနံ လက္ခဏာဒိတော။ သေယျထိဒံ—
အညာဏလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာ၊ သမ္မောဟနရဿ၊ ဆာဒနပဠုပဋ္ဌာနာ၊ အာသဝ-
ပဒဋ္ဌာနာ။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ သင်္ခါရာ၊ အာယူဟနရဿ၊ စေတနာပဠု-
ပဋ္ဌာနာ၊ အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနာ။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ ဝိညာဏံ၊ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ ပဋိသန္ဓိ-
ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝတ္ထာရမ္မဏပဒဋ္ဌာနံ ဝါ။ နမနလက္ခဏံ နာမံ၊
သမ္ပယောဂရသံ၊ အဝိနိဗ္ဗောဂပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ။ ရူပနလက္ခဏံ
ရူပံ၊ ဝိကိရဏရသံ၊ အဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ။ အာယတန-
လက္ခဏံ သဠာယတနံ၊ ဒဿနာဒိရသံ၊ ဝတ္ထုဒ္ဓါရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ နာမရူပ-
ဒဋ္ဌာနံ။ - ဖုသနလက္ခဏော ဖုဿော၊ သံသဇနရသော၊ သင်္ဂတိပစ္စုပဋ္ဌာ-
နော၊ သဠာယတနပဒဋ္ဌာနော။ အနုဘဝနလက္ခဏာ ဝေဒနာ၊ ဝိသယရူသ-
သမ္ဘောဂရဿ၊ သုခဒုက္ခပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဖဿပဒဋ္ဌာနာ။ ဟေတုလက္ခဏာ
တဏှာ၊ အဘိနန္ဒနရဿ၊ အတိတ္တဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ ဝေဒနာပဒဋ္ဌာနာ။

ဂဟဏလက္ခဏံ ဥပါဒါနံ၊ အမုဉ္ဇနရသံ၊ တဏှာဒဠတ္တဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တဏှာ-
ပဒဋ္ဌာနံ။ ကမ္မကမ္မဖလလက္ခဏော ဘဝေါ၊ ဘာဝုနဘဝနရသော၊ ကုသလာ-
ကုသလာဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဥပါဒါနပဒဋ္ဌာနော။ ဇာတိအာဒိနံ လက္ခ-
ဏာဒိနိ သစ္စနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝမေတ္ထ လက္ခဏာ-
ဒိတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၅၇၉။ ဧကဝိဇာဒိတောတိ ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာ အညာဏာဒဿနမောဟာဒိ-
ဘာဝတော ဧကဝိဇာ။ အပ္ပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိတော ဒုဝိဇာ။ တထာ သသင်္ခါရာ-
သင်္ခါရတော။ ဝေဒနတ္တယသမ္ပယောဂတော တိဝိဇာ။ စတုသစ္စပဋိဝေခတော
စတုဗ္ဗိဇာ။ ဂတိပဉ္စကာဒိနဝိဇ္ဇာဒနတော ပဉ္စဝိဇာ။ ဒွါရာရမ္မဏတော ပန
သဗ္ဗေသုပိ အရူပဓမ္မေသု ဆဗ္ဗိဇတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သင်္ခါရာ သာသဝရိပါကဓမ္မဓမ္မာဒိဘာဝတော ဧကဝိဇာ။ ကုသလာ-
ကုသလတော ဒုဝိဇာ။ တထာ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဟိနမဇ္ဈိမမိစ္ဆတ္တနိယတာ-
နိယတတော။ တိဝိဇာ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိဘာဝတော။ စတုဗ္ဗိဇာ စတုယောနိ-
သံဝတ္တနတော။ ပဉ္စဝိဇာ ပဉ္စဂတိဂါမိတော။

ဝိညာဏံ လောကီယဝိပါကာဒိဘာဝတော ဧကဝိဇာ။ သဟေတုကာဟေတု-
ကာဒိတော ဒုဝိဇာ။ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော၊ ဝေဒနတ္တယသမ္ပယောဂတော၊
အဟေတုကဒ္ဓိဟေတုကတိဟေတုကတော စ တိဝိဇာ။ ယောနိဂတိဝသေန
စတုဗ္ဗိဇာ၊ ပဉ္စဝိဇာ။

နာမရူပံ ဝိညာဏသန္တိဿယတော ကမ္မပစ္စယတော စ ဧကဝိဇာ။ သာရမ္မဏ-
နာရမ္မဏတော ဒုဝိဇာ။ အတိတာဒိတော တိဝိဇာ။ ယောနိဂတိဝသေန စတုဗ္ဗိဇာ၊
ပဉ္စဝိဇာ။

သဠာယတနံ သညာတိသမောသရဏဋ္ဌာနတော ဧကဝိဇာ။ ဘူတပ္ပသာဒ-
ဝိညာဏာဒိတော ဒုဝိဇာ။ သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တနောဘယဂေါစရတော တိဝိဇာ။
ယောနိဂတိပရိယာပန္နတော စတုဗ္ဗိဇာ ပဉ္စဝိဇာတိ ဣဒိနာ နယေန ဖဿာဒိနမ္ပိ
ဧကဝိဇာဒိဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧဝမေတ္ထ ဧကဝိဇာဒိတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော
ဝိနိစ္ဆယော။

၅၈၀။ အင်္ဂါနဉ္စ ဝိက္ခာနာတိ သောကာဒယော စေတ္ထ ဘဝစက္ကဿ
အဝိဇ္ဇေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ ဇရာမရဏန္တာဟတဿ ဟိ ဗာလဿ တေ သမ္ဘဝန္တိ။

ယထာဟ “အဿုတဝါ ဘိက္ခဝေ ပုထုဇ္ဇနော သာရီရိကာယံ” ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရက္ခာဋ္ဌိ ကန္တတိ သမ္မောဟမာပဇ္ဇတိ” တိ။ ယာဝ စ တေသံ ပဝတ္တိ၊ တာဝ အဝိဇ္ဇာယာဉ် ပုနပိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတိ သမ္ပန္နမေဝ ဟောတိ ဘဝစက္ကံ။ တသ္မာ တေသံ ဇရာမရဏေနေဝ ကေသင်္ခေပံ ကတွာ ခွါဒသေဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိဉ် ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝမေတ္ထ အင်္ဂါနံ ဝဝတ္တာနတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိဋ္ဌယေ။

အယံ တာဝေတ္ထ သင်္ခေပကထာ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒကထာ

၅၉၁။ အယံ ပန ဝိတ္တာရနယော—အဝိဇ္ဇာတိ သုတ္တန္တပရိယာယေန ဒုက္ခာဒိသု စတုသု ဌာနေသု အညာဏံ၊ အဘိဓမ္မပရိယာယေန ပုဗ္ဗန္တာဒိဟိ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌသု။ ပုတ္တဉ္ဇေတံ “တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ၊ ဒုက္ခေ အညာဏံ” ဟိ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏံ၊ ပုဗ္ဗန္တေ အညာဏံ၊ အပရန္တေ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တေ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏံ” ဟိ။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဌပေတွာ လောကုတ္တရံ သစ္စဒ္ဓယံ သေသဋ္ဌာနေသု အာရမ္မဏဝသေန အဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ပဋိစ္စာဒနဝသေနေဝ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ဟိ ဥပ္ပန္နာ ဒုက္ခသစ္စံ ပဋိစ္စာဒေတွာ တိဋ္ဌတိ၊ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ န ဒေတိ၊ တထာ သမုဒယံ၊ နိရောဓံ၊ မဂ္ဂံ၊ ပုဗ္ဗန္တသင်္ခါတံ အတိတံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ အပရန္တသင်္ခါတံ အနာဂတံ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တသင်္ခါတံ တဒုဘယံ၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မသင်္ခါတံ ဣဒပ္ပစ္စယတဉ္စေဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေ စ ပဋိစ္စာဒေတွာ တိဋ္ဌတိ။ “အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ဣမေ သင်္ခါရာ” တိ ဧဝံ ယာထာဝသရသလက္ခဏမေတ္ထ ပဋိဝိဇ္ဇိတုံ န ဒေတိ။ တသ္မာ ဒုက္ခေ အညာဏံ။ ပ။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု အညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။

၅၉၂။ သင်္ခါရတိ ပုညာဒယော တယော ကာယသင်္ခါရာဒယော တယောတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ သင်္ခေပတော ဝုတ္တာ ဆ၊ ဝိတ္တာရတော ပနေတ္ထ ပုညာဘိသင်္ခါရော ဒါနသီလာဒိဝသေန ပဝတ္တာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ စေဝ ဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တာ ပဉ္စ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ စာတိ တေရသ စေတနာ ဟောန္တိ။ အပုညာဘိသင်္ခါရော ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန ပဝတ္တာ ခွါဒသ

၁-ကာယိကာယ (သမ္ပတ္တ)၊ သံ ၂-၄၀၀-ပိဋေ ပဿိတဉ္စံ။

၂-သံ ၂-၄၀၀-ပိဋေ။

၃-ကတမော အဝိဇ္ဇာသဝေါ ဧဝမာဒိနာ ပါဠိယံ။

၄-အဘိ ၁-၂၂၂-ပိဋာဒိသု၊

အကုသလစေတနာ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော ဘာဝနာဝသေနေဝ ပဝတ္တာ စတသော အရူပါဝစရကုသလစေတနာ စာတိ တယောပိ သင်္ခါရ ကျေနုတိသ စေတနာ ဟောန္တိ။

ဣတရေသု ပန တီသု ကာယသဉ္ဇေတနာ ကာယသင်္ခါရော၊ ဝစီသဉ္ဇေတနာ ဝစီသင်္ခါရော၊ မနောသဉ္ဇေတနာ စိတ္တသင်္ခါရော။ အယံ တိကော ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ ပုညာဘိသင်္ခါရဒီနံ ခွါရတော ပဝတ္တိဒဿနဏှံ ဝုတ္တော။ ကာယဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေတွာ ဟိ ကာယခွါရတော ပဝတ္တာ အဋ္ဌ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ၊ ခွါဒသ အကုသလစေတနာတိ သမပိသတိ စေတနာ ကာယသင်္ခါရော နာမ။ တာ ဧဝ ဝစီဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေတွာ ဝစီခွါရတော ပဝတ္တာ ဝစီသင်္ခါရော နာမ။ အဘိညာစေတနာ ပနေတ္ထ ပရတော ဝိညာဏဿ ပစ္စယော န ဟောတိတိ န ဂဟိတာ။ ယထာ စ အဘိညာဝေတနာ၊ ဧဝ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာပိ န ဟောတိ။ တသ္မာ သာပိ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဘာဝေ အပနေတဗ္ဗာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ပန သဗ္ဗာပေတာ ဟောန္တိ။ ဥဘောပိ ဝိညတ္တိယော အသမုဋ္ဌာပေတွာ မနောခွါရေ ဥပ္ပန္နာ ပန သဗ္ဗာပိ ကျေနုတိသတိ စေတနာ စိတ္တသင်္ခါရောတိ။ ဣတိ အယံ တိကော ပုရိမက္ခိကမေဝ ပပိသတိတိ အတ္တတော ပုညာဘိသင်္ခါရဒီနံယေဝ ဝသေန အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၉၃။ တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ဣပေ သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ”တိ။ အဝိဇ္ဇာဘာဝေ ဘာဝတော။ ယဿ ဟိ ဒုက္ခာဒီသု အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ အညာဏံ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ၊ သော ဒုက္ခေ တာဝ ပုဗ္ဗန္တာဒီသု စ အညာဏေန သံသာရဒုက္ခံ သုခသညာယ ဂဟေတွာ တဿေဝ ဟေတုဘူတေ တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။ သမုဒယေ အညာဏေန ဒုက္ခဟေတုဘူတေပိ တဏှာပရိက္ခာရေ သင်္ခါရေ သုခဟေတုတော မညမာနော အာရဘတိ။ နိရောဓေ ပန မဂ္ဂေ စ အညာဏေန ဒုက္ခဿ အနိရောဓဘူတေပိ ဂတိဝိသေသေ ဒုက္ခနိရောဓသညီ ဟုတွာ နိရောဓဿ စ အမဂ္ဂဘူတေသုပိ ယညာမရတပါဒီသု နိရောဓမဂ္ဂသညီ ဟုတွာ ဒုက္ခနိရောဓံ ပတ္တယမာနော ယညာမရတပါဒီမုခေန တိဝိဓေပိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ။

အပိစ သော တာယ စတုသု သစ္စေသု အပ္ပဟိနာဝိဇ္ဇတာယ ဝိသေသတော ဇာတိဇရာရောဂမရဏာဒိအနေကာဒီနဝေဝါကိဏ္ဍဗ္ဗိ ပုညဗလသင်္ခါတံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခံတော အဇာနန္တော တဿ အဓိဂမာယ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရဘေဒံ

ပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ ဒေဝန္တရကာမကော ဝိယ မရူပပါတံ။ သုခ-
သမ္ပတဿာပိ စ တဿ ပုညဗလဿ အန္တေ မဟာပရိဋ္ဌာဟဇနိကံ ဝိပရိဏာမ-
ဒုက္ခတံ အပ္ပဿာဒတဉ္စ အပဿန္တောပိ တပ္ပစ္စယံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ ပုညာဘိ-
သင်္ခါရံ အာရဘတိ သံလဘော ဝိယ ဒီပသိခါဘိနိပါတံ၊ မရမိန္ဒုဂိဋ္ဌေါ ဝိယ စ
မရလိတ္တသတ္တဓာရာလေဟနံ။ ကာမုပသေဝနာဒီသု စ သဝိပါကေသု အာဒိနဝံ
အပဿန္တော သုခသညာယ စေဝ ကိလေသာဘိဘူတတာယ စ ခွါရတ္တယပ္ပဝတ္တမ္ပိ
အပုညာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ၊ ဗာလော ဝိယ ဂူထကီဋ္ဌနံ၊ မရိတုကာမော ဝိယ စ
ဝိသခါဒနံ။ အာရုပ္ပဝိပါကေသု စာပိ သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခတံ အနဝဗုဇ္ဈမာနော
သဿတာဒိဝိပလ္လာသေန စိတ္တသင်္ခါရဘူတံ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရံ အာရဘတိ၊
ဒိသာမူဠော ဝိယ ပိသာစနဂရာဘိမုခမဂ္ဂဂမနံ။

ဧဝံ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဘာဝတောဝံ သင်္ခါရဘာဝေါ၊ န အဘာဝတော။
တသ္မာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ “ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တိ”တိ။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “အဝိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာဂတော ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခ-
ရေတိ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခ-
ရေတိ။ ယတော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အဝိဇ္ဇာ ပဟိနာ၊ ဝိဇ္ဇာ
ဥပ္ပန္နာ။ သော အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ နေဝ ပုညာဘိသင်္ခါရံ အဘိသင်္ခရေ-
တိ”တိ။

ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာ

၅၉၄။ ဧတ္တာဟ—ဂဏှာမ တာဝ ဧတံ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရနံ ပစ္စယောတိ၊ ဣဒံ
ပန ဝတ္တမ္ပိ ကတမေသံ သင်္ခါရနံ ကထံ ပစ္စယော ဟောတိတိ။ တဠိဒံ ဝုစ္စတိ၊
ဘဂဝတာ ဟိ “ဟေတုပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိပတိပစ္စယော၊
အနန္တရပစ္စယော၊ သမနန္တရပစ္စယော၊ သဟဇာတပစ္စယော၊ အညမညပစ္စယော၊
နိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတ-
ပစ္စယော၊ အာသေဝနပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စယော၊ ဝိပါကပစ္စယော၊ အာဟာရ-
ပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ ဈာနပစ္စယော၊ မဂ္ဂပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊
ဝိပယုတ္တပစ္စယော၊ အတ္ထိပစ္စယော၊ နတ္ထိပစ္စယော၊ ဝိဂတပစ္စယော၊ အဝိဂတ-
ပစ္စယော”တိ၊ စတုရိသတိ ပစ္စယာ ဝုတ္တာ။

တတ္ထ ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ ဟေတုပစ္စယော၊ ဟေတု ဟုတ္တာ ပစ္စယော၊ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာရပ္ပဏပစ္စယာ-
ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၅၉၅။ တတ္ထ ဟေတုတိ ဝစနာဝယဝကာရဏမူလာနမေသံ အဓိဝစနံ။
“ပဋိညာ၊ ဟေတု” တိအာဒီသု ဟိ လောကေ ဝစနာဝယဝေါ ဟေတုတိ ဝုစ္စတိ။
သာသနေ ပန “ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ” တိအာဒီသု ကာရဏံ။ “တယော
ကုသလဟေတု၊ တယော အကုသလဟေတု” တိ အာဒီသု မူလံ ဟေတုတိ ဝုစ္စတိ။
တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ပစ္စယောတိ ဧတ္ထ ပန အယံ ဝစနတ္ထော၊ ပဋိစ္စ ဧတသ္မာ
ဧတိတိ ပစ္စယော။ အပစ္စက္ခာယ နံ ဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ဓမ္မော ယံ
ဝဗ္ဗံ အပစ္စက္ခာယ တိဋ္ဌတိ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ၊ သော တဿ ပဋိလောတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ လက္ခဏတော ပန ဥပကာရကလက္ခဏော ပစ္စယော။ ယော ဟိ
ဓမ္မော ယဿ ဓမ္မဿ ဌိတိယာ ဝါ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝါ ဥပကာရကော ဟောတိ။
သော ဟဿ ပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ ပစ္စယော၊ ဟေတု၊ ကာရဏံ၊ နိဒါနံ၊
သမ္ဘဝေါ၊ ပဘဝေါတိအာဒိ အတ္ထတော ဧကံ၊ ဗျဉ္ဇနတော နာနံ။ ဣတိ မူလဋ္ဌေန
ဟေတု၊ ဥပကာရကဋ္ဌေန ပစ္စယောတိ သင်္ခေပတော မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကော
ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယော။

သော သာလိအာဒိနံ သာလိဗီဇာဒိနိ ဝိယ၊ မဏိပဘာဒိနံ ဝိယ စ
မဏိဝဏ္ဏာဒယော ကုသလာဒိနံ ကုသလာဒိဘာဝသာဓကောတိ အာစရိယာနံ
အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သန္တေ ပန တံသမုဋ္ဌာနရူပေသု ဟေတုပစ္စယတာ န
သမ္ပဇ္ဇတိ။ န ဟိ သော တေသံ ကုသလာဒိဘာဝံ သာဓေတိ၊ န စ ပဋိလော န
ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော” တိ။ အဟေတုကဓိတ္တာနဉ္စ ဝိနာ ဧတေန
အဗျာကတဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ၊ သဟေတုကာနဗ္ဗိ စ ယောနိသောမနသိကာရာဒိ-
ပဋိဗဒ္ဓေါ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ န သမ္ပယုတ္တဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ။ ယဒိ စ သမ္ပယုတ္တ-
ဟေတုသု သဘာဝတောဝ ကုသလာဒိဘာဝေါ သိယာ၊ သမ္ပယုတ္တေသု ဟေတု-
ပဋိဗဒ္ဓေါ အလောဘော ကုသလော ဝါ သိယာ အဗျာကတော ဝါ။ ယသ္မာ
ပန ဥဘယံတာပိ ဟောတိ၊ တသ္မာ ယထာ သမ္ပယုတ္တေသု၊ ဧဝံ ဟေတုသုပိ
ကုသလာဒိတာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။

ကုသလာဒိဘာဝသာဓနဝသေန ပန ဟေတုနံ မူလဋ္ဌိ အဂဟေတွာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနဝသေန ဂယုမာနေ န ကိဉ္စိ ဝိရုဇ္ဈတိ။ လဒ္ဓဟေတုပစ္စယာ ဟိ ဓမ္မာ ဝိရုဋ္ဌမူလာ ဝိယ ပါဒပါ ထိရာ ဟောန္တိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ အဟေတုကာ တိလဗီဇကာဒိသေဝါလာ ဝိယ န သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။ ဣတိ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရ- ကောတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗျော။

၅၉၆။ တတော ပရေသု အာရမ္မဏဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော အာရမ္မဏပစ္စယော။ သော “ရူပါယာနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ”တိ အာရဘိတွာပိ “ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဟန္တ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဩသာပိတက္ကာ န ကောစိ ဓမ္မော န ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ဒုဗ္ဗလော ပုရိသော ဒဏှံ ဝါ ရဇ္ဇံ ဝါ အာလမ္ဘိတွာဝ ဥဋ္ဌဟတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ၊ ဧဝံ စိတ္တ- စေတသိကာ ဓမ္မာ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ အာရဟန္တေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ တိဋ္ဌန္တိ စ။ တသ္မာ သဗ္ဗေပိ စိတ္တစေတသိကာနံ အာရမ္မဏဘူတာ ဓမ္မာ အာရမ္မဏပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗျော။

၅၉၇။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော အဓိပတိပစ္စယော။ သော သဟဇာတာရမ္မဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ “ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိဝစနတော၊ ဆန္ဒဝိရိယစိတ္တဝိမံသာသင်္ခါတာ စက္ကာရော ဓမ္မာ အဓိပတိပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗျော၊ နော စ ခေါ ကေတော။ ယဒါ ဟိ ဆန္ဒံ ဓုရံ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ ဝိတ္တံ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ ဆန္ဒောဝ အဓိပတိ၊ န ဣတရေ။ ဒေသ နယော သေသေသုပိ။

ယံ ပန ဓမ္မံ ဂရံ ကတွာ အရူပဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ သော နေသံ အာရမ္မဏာ- ဓိပတိ။ တေန ဂုတ္တံ “ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အဓိပတိ- ပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

၅၉၈။ အနန္တရဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော အနန္တရပစ္စယော။ သမနန္တရဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော သမနန္တရပစ္စယော။ ဣဒဉ္စ

ပစ္စယဒ္ဓယံ ဗဟုဓာ ပပဉ္စယန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ သာရော၊ ယော ဟိ သေ စက္ခု-
 ဝိညာဏာနန္တရာ မနောဓာတု၊ မနောဓာတုအနန္တရာ မနောဝိညာဏဓာတုတိ-
 အာဒိ စိတ္တနိယမော၊ သော ယသ္မာ ပုရိမပုရိမစိတ္တဝသေနော၊ ဣဇ္ဈတိ၊ န
 အညထာ၊ တသ္မာ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ
 ဥပ္ပါဒနသမတ္ထော ဓမ္မော အနန္တရပစ္စယော။ တေနောဂါဟ “အနန္တရပစ္စယောတိ
 စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မော မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
 ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိ။ ယော အနန္တရပစ္စယော၊
 သေဝ သမနန္တရပစ္စယော။ ဗျဉ္စနမတ္တမေဝ ဟေတ္တ နာနံ၊ ဥပစယသန္တတိသု
 ဝိယ အဝေစနိရုတ္တိဒုကာဒိသု ဝိယ စ။ အတ္တတော ပန နာနံ နတ္ထိ။

ယမ္ပိ “အတ္တာနန္တရတာယ အနန္တရပစ္စယော၊ ကာလာနန္တရတာယ
 သမနန္တရပစ္စယော”တိ အာစရိယာနံ မတံ၊ တံ “နိရောဓာ ဝုဠဟန္တဿ
 နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ သမနန္တရပစ္စယေန
 ပစ္စယော”တိအာဒိဟိ၊ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယမ္ပိ တတ္ထ ဝဒန္တိ “ဓမ္မာနံ သမုဠာပန-
 သမတ္တတာ န ပရိဟာယတိ၊ ဘာဝနာဗလေန ပန ဝါရိတတ္တာ ဓမ္မော သမနန္တရာ
 နုပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ၊ တမ္ပိ ကာလာနန္တရတာယ အဘာဝမေဝ သာဓေတိ။ ဘာဝနာ-
 ဗလေန ဟိ တတ္ထ ကာလာနန္တရတာ နတ္ထိတိ၊ မယမ္ပိ ဧတဒေဝ ဝဒါမ။ ယသ္မာ စ
 ကာလာနန္တရတာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သမနန္တရပစ္စယတာ န ယုဇ္ဇတိ။ ကာလာ-
 နန္တရတာယ ဟိ တေသံ သမနန္တရပစ္စယော ဟောတိတိ လမ္ပိ။ တသ္မာ
 အဘိနိဝေသံ အကတ္တာ ဗျဉ္စနမတ္တတောဝေတ္ထ နာနာကရဏံ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ န
 အတ္တတော။ ကထံ၊ နတ္ထိ ဧတေသံ အန္တရန္တိ ဟိ အနန္တရာ။ သဏ္ဌာနာဘာဝ-
 တော သုဠ၊ အနန္တရာတိ သမနန္တရာ။

၅၉၉။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝ သဟ ဥပ္ပါဒနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော
 သဟဇာတပစ္စယော ပကာသဿ ပဒီပေါ ဝိယ။ သော အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန
 ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “စက္ကာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ကာရော မဟာဘူတ၃ အညမညံ၊ ဩက္ကန္တိက္ခ-
 ဏေ နာမရူပံ အညမညံ၊ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မော စိတ္တသမုဠာနာနံ ရူပါနံ၊
 မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ၊ ရူပိနော ဓမ္မော အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ
 သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန
 ပစ္စယော”တိ။ ဣဒံ ဟဒယဝတ္ထုမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၆၀၀။ အညမညံ ဥပ္ပါဒနုပတ္တိန္တနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော အည-
မညပစ္စယော အညမညပတ္တိန္တကံ တိဒဏှကံ ဝိယ။ သော အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန
တိဝံဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “စက္ကာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန
ပစ္စယော။ စက္ကာရော မဟာဘူတာ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန
ပစ္စယော”တိ။

၆၀၁။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန နိဿယာကာရေန စ ဥပကာရကော ဓမ္မော
နိဿယပစ္စယော တရုစိတ္တကမ္မာဒိနံ ပထဝိပဋ္ဌာဒယော ဝိယ။ သော “စက္ကာရော
ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ဧဝံ သဟဇာတေ
ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဆဋ္ဌော ပနေတ္ထ ကောဋ္ဌာသော “စက္ကာယတနံ
စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ ပ။ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှါ။ ကာယာယတနံ ကာယ-
ဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။
ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ။ တံ ရူပံ
မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ဧဝံ ဝိဘက္ခော။

၆၀၂။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဧတ္ထ ပန အယံ တာဝ ဝစနက္ခော။ တဒဓိန-
ဝုတ္တိတာယ အတ္တနော ဖလေန နိဿိတော န ပဋိက္ခိက္ခောတိ နိဿယော။
ယထာ ပန ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော။ ဧဝံ ဘုသော နိဿယော
ဥပနိဿယော။ ဗလဝကာရဏသေတံ အဓိဝစနံ။ တဿှာ ဗလဝကာရဏ-
ဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သော အာရမ္မဏူပနိဿယော အနန္တရူပနိဿယော ပကတူပနိဿ-
ယောတိ တိဝံဓော ဟောတိ။ တတ္ထ “ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွ-
ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ တံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပုဗ္ဗေ သုစိဏှာနိ ဂရုံကတွာ
ပစ္စဝေက္ခတိ။ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဈာနံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ။ သေက္ခာ
ဂေါတြိဘုံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ။ ဝေါဒါနံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ။ သေက္ခာ
မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ဂရုံကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ”တိ။ ဧဝမာဒိနာ နယေန
အာရမ္မဏူပနိဿယော တာဝ အာရမ္မဏာဓိပတိနာ သဒ္ဓိံ နာနတ္ထံ အကတွာဝ
ဝိဘက္ခော။ တတ္ထ ယံ အာရမ္မဏံ ဂရုံကတွာ စိတ္တစေတသိကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။
တံ နိယမတော တေသု^၃ အာရမ္မဏေသု ဗလဝါရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဣတိ

ဂရုကတ္တဗ္ဗမတ္တဋ္ဌေန အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန အာရမ္မဏူပနိဿ-
ယောတိ ဝေပေတေသံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနန္တရူပနိဿယောပိ “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိနာ^၁ နယေန အနန္တရ-
ပစ္စယေန သဒ္ဓိ^၂ နာနတ္တံ အကတွာဝ ဝိဘက္ခော။ မာတိကာနိက္ခေပေ ပန နေသံ
“စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသဗ္ဗယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသဗ္ဗယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိနာ^၂ နယေန အနန္တရဿ၊
“ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ
ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိနာ^၃ နယေန ဥပနိဿယဿ အာဂ-
တတ္တာ နိက္ခေပေ ဝိသေသော အတ္ထိ။ သောပိ အတ္ထတော ကေတဘဝမေဝ
ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရာ အနရူပဿ ဖိတ္တုပ္ပါဒဿ
ပဝတ္တနသမတ္တတာယ အနန္တရတာ၊ ပုရိမစိတ္တဿ ပစ္စိမစိတ္တုပ္ပါဒနေ ဗလဝ-
တာယ အနန္တရူပနိဿယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ ဟေတုပစ္စယာဒိသု ကိစ္ဆိ
ဓမ္မံ ဝိနာပိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န ဧဝံ အနန္တရစိတ္တံ ဝိနာ စိတ္တဿ ဥပ္ပဋ္ဌိ နာမ အတ္ထိ။
တသ္မာ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရာ
အနရူပစိတ္တုပ္ပါဒနဝသေန အနန္တရပစ္စယော၊ ဗလဝကာရဏဝသေန အနန္တရူ-
ပနိဿယောတိ ဝေပေတေသံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပကတူပနိဿယော ပန ပကတော ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော။
ပကတော နာမ အတ္တနော သန္တာနေ နိပ္ပာဒိတော ဝါ သဒ္ဓါသီလာဒိ ဥပ-
သေဝိတော ဝါ ဥတုဘောဇနာဒိ။ ပကတိယာ ဧဝ ဝါ ဥပနိဿယော ပကတူပ-
နိဿယော၊ အာရမ္မဏာနန္တရေဟိ အသမ္ဘိသေသာတိ အတ္ထော။ တဿ ပကတူပ-
နိဿယော “သဒ္ဓိ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သီလံ သမာဒိယတိ၊ ဥပေါသထကမ္မံ
ကရေတိ၊ ဈာနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဝိပဿနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ မဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အဘိညံ
ဥပ္ပါဒေတိ၊ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပါဒေတိ။ သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂံ၊ ပညံ ဥပနိဿာယ
ဒါနံ ဒေတိ။ ပ။ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပါဒေတိ။ သဒ္ဓါ၊ သီလံ၊ သုတံ၊ စာဂေါ၊ ပညာ
သဒ္ဓါယ၊ သီလဿ၊ သုတဿ၊ စာဂဿ၊ ပညာယ၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန
ပစ္စယော”တိအာဒိနာ^၃ နယေန အနေကပ္ပကာရတော ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဣတိ ဣမေ သဒ္ဓါဒယော ပကတာ စေဝ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန ဥပနိဿယာ
ဓာတိ ပကတူပနိဿယောတိ။

၆၀၃။ ပဌမတရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝတ္တမာနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ပုရေဇာတပစ္စယော။ သော ပဉ္စဒ္ဓါရေ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထုဝသေန ကော-ဒသဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ သောတ။ ပ။ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယာယတနံ၊ ရူပ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိ-ညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပ၊ သဒ္ဓါ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပနောဝိညာဏ-ဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကိဉ္စိကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ၁။

၆၀၄။ ပုရေဇာတာနံ ရူပဓမ္မာနံ ဥပတ္တမ္ပကတ္တေန ဥပကာရကော အရူပ-ဓမ္မော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဂိဇ္ဈပေါတကသရိရာနံ အာဟာရာသာစေတနာ ဝိယ။ တေန ဝုတ္တံ “ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ၂။

၆၀၅။ အာသေဝနဋ္ဌေန အနန္တရာနံ ပဂုဏဗလဝဘာဝါယ ဥပကာရကော ဓမ္မော အာသေဝနပစ္စယော ဂန္ထာဒီသု ပုရိမပုရိမာဘိယောဂေါ ဝိယ။ သော ကုသလာကုသလကိရိယဇဝနဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝန-ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ။ ပ။ ကိရိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ၂။

၆၀၆။ စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန ကိရိယဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ကမ္မပစ္စယော။ သော နာနက္ခဏိကာယ စေဝ ကုသလာကုသလစေတနာယ သဟဇာတာယ စ သဗ္ဗာယပိ စေတနာယ ဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ၂။

၆၀၇။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝေန နိရုဿာဟသန္တဘာဝါယ ဥပကာရကော
ဝိပါကဓမ္မော ဝိပါကပစ္စယော။ သော ပဝတ္ထေ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဋိသန္ဓိယံ
ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ၊ သဗ္ဗတ္ထ စ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာဟ
“ဝိပါကဗျာကတော ဧကော ခန္ဓောတိဏ္ဍနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ပ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကဗျာကတော ဧကော
ခန္ဓော တိဏ္ဍနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ။ တယော ခန္ဓာ ဧကဿ ခန္ဓဿ။
ဌေ ခန္ဓာ ဦး၌ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ
ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၁။

၆၀၈။ ရူပါရူပါနံ ဥပတ္တန္တကဋ္ဌေန ဥပကာရကာ စတ္တာရော အာဟာရာ
အာဟာရပစ္စယော။ ယထာဟ “ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ
အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၂။ ပဉ္စာဝါရေ ပန
“ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကဗျာကတော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ
ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၃။ ၎တ္ထံ။

၆၀၉။ အဓိပတိယဋ္ဌေန ဥပကာရကာ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယဝဇ္ဇာဝိသတိန္ဒြိယာ
ဣန္ဒြိယပစ္စယော။ တတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယာဒယော အရူပဓမ္မာနံယေဝ၊ သေသာ ရူပါ-
ရူပါနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ “စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ပ။
သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှါ။ ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ-
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပဇိဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ
ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၄။ ပဉ္စာဝါရေ ပန
“ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကဗျာကတော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ
ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၅။ ၎တ္ထံ။

၆၁၀။ ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန ဥပကာရကာနိ ဌပေတွာ ဦးပဉ္စဝိညာဏေ သုခ-
ဒုက္ခဝေဒနာဒွယံ သမ္မာနိပိ ကုသလာဒိဘေဒါနိ သတ္တ ဖျာနင်္ဂါနိ ဖျာနပစ္စယော။
ယထာဟ “ဖျာနင်္ဂါနိ ဖျာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ

၁-ပဋ္ဌာန ၁-၇-ပိဋ္ဌေ။
၃-ပဋ္ဌာန ၁-၇-ဂ-ပိဋ္ဌေသု။

၂-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၆-ပိဋ္ဌေ။
၄-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၇-ပိဋ္ဌေ။

ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၁။ ပဉ္စာဝါရေ ပန “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာ-
ကတာနိ ဈာနင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန
ပစ္စယောတိ”^၂ ဝုတ္တံ။

၆၁၁။ ယတော တတော ဝါ နိယျာနဋ္ဌေန ဥပကာရကာနိ ကုသလာဒိဘေ-
ဒါနိ ဒွါဒသမဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂပစ္စယော။ ယထာဟ “မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ
တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၃။ ပဉ္စာဝါရေ ပန “ပဋိသန္ဓိက္ခ-
ဏေ ဝိပါကာဗျာကတာနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ
မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၄ ဝုတ္တံ။ ဧတေ ပန ခွေပိ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ ခြိပဉ္စ-
ဝိညာဏာဟေတုကစိတ္တေယု န လက္ခန္ဓိတိ ဝေဒိတဗျာ။

၆၁၂။ ဧကဝတ္ထုကကောရမ္မဏကေုပ္ပါဒေကနိရောဓခါတေန သမ္ပယုတ္တ-
ဘာဝေန ဥပကာရကာ အရူပဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော။ ယထာဟ “စတ္တာရော
ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၅။

၆၁၃။ ဧကဝတ္ထုကာဒိဘာဝါနုပဂမေန ဥပကာရကာ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ
ဓမ္မာနံ၊ အရူပိနောပိ ရူပိနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော။ သော သဟဇာတပစ္ဆာဇာတ-
ပုရေဇာတဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတာ ကုသလာ
ခန္ဓာပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၆။ အဗျာ-
ကတပဒဿံ ပန သဟဇာတဝိဘင်္ဂေ “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ
ကဋတ္တာရူပါနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ။ ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၇ ဝုတ္တံ။ ပုရေဇာတံ ပန စက္ခုဗြိယာဒိဝတ္ထု-
ဝသေနဝ ဝေဒိတဗျံ။ ယထာဟ “ပုရေဇာတံ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ။ ပ။
ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထု
ဝိပါကာဗျာကတာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ။ ပ။ ဝတ္ထု ကုသလာနံ
ခန္ဓာနံ။ ပ။ ဝတ္ထု အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၈။

၆၁၄။ ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန အတ္ထိဘာဝေန တာဒိသဿေဝ ဓမ္မဿ ဥပတ္တမ္ဘ-
ကတ္တေန ဥပကာရကော ဓမ္မော အတ္ထိပစ္စယော။ တဿ အရူပက္ခန္ဓ-
မဟာဘူတနာမရူပစိတ္တစေတသိကမဟာဘူတအာယတနဝတ္ထုဝသေန သတ္တဓာ

၁-ပဋ္ဌာန ၁-၈-ပိဋေ။

၄-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၈-ပိဋေ။

၂-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၈-ပိဋေ။

၅-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၉-ပိဋေ။

၃-ပဋ္ဌာန ၁-၈-ပိဋေ။

၆-ပဋ္ဌာန ၁-၁၅၉-၁၆၀-ပိဋေယု။

မာတိကာနိက္ခိတ္တာ။ ယထာဟ “စက္ကာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော၊ စက္ကာရော မဟာဘူတာ၊ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ။ မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ။ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ ပ။ ကာယာယတနံ။ ပ။ ရူပါယတနံ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပါယတနံ။ ပ။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

ပညာဝါရေ ပန သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယန္တိပိ နိက္ခိပိတ္တာ သဟဇာတေ တာဝ “ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဍန္တံ ခန္ဓာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိနာ၊ နယေန နိဋ္ဌေသော ကတော၊ ပုရေဇာတေ ပုရေဇာတာနံ စက္ခာဒိနံ ဝသေန၊ နိဋ္ဌေသော ကတော။ ပစ္ဆာဇာတေ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ပစ္စယဝသေန၊ နိဋ္ဌေသော ကတော။ အာဟာရိန္ဒြိယေသု “ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ၊ ဧဝံ နိဋ္ဌေသော ကတောတိ။

၆၁၅။ အတ္တနော အနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အရူပဓမ္မာနံ ပဝတ္ထိဩကာသဒါ-
နေန ဥပကာရကာ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ အရူပဓမ္မာ နတ္ထိပစ္စယော။ ယထာဟ
“သမနန္တရနိရုဒ္ဓါစိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ
နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

တေ ဧဝံ ဝိဂတဘာဝေန ဥပကာရကတ္တာ ဝိဂတပစ္စယော။ ယထာဟ
“သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ
ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ ဧဝံ စ အဝိဂတဘာဝေန ဥပကာရကတ္တာ အဝိဂတ-
ပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒေသနာဝိလာသေန ပန တထာ ဝိနေတဗ္ဗဝေနယျ-
ဝသေန ဝါအယံ ဒုကော ဝုတ္တော၊ အဟေတုကဒုကံ ဝတ္တာပိ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တ-
ဒုကော ဝိယာတိ။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၁၆။ ဝေဓိမေသု စတုရိသတိယာ ပစ္စယေသု အယံ အဝိဇ္ဇာ၊
 ပစ္စယောံ ဟောတိ ပုညာနံ၊ ဒုဝိဇာနေကော ပန။
 ပရေသံ ပစ္ဆိမာနံ သာ၊ ဧကော ပစ္စယော မတာတိ။

တတ္ထ ပုညာနံ ဒုဝိဇာတိ အာရမ္မဏပစ္စယေန စ ဥပနိဿယပဋိပက္ခေ ဇာတိ
 ဒွေဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သာ ဟိ အဝိဇ္ဇံ ခယတော ဝယတော သန္ဓေသန-
 ကာလေ ကာမာဝစရာနံ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပဋိပက္ခေ
 ဟောတိ။ အဘိညာဏိတ္တေန သမောဟစိတ္တံ ဇာနနကာလေ ခပယတရာနံ၊
 အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမတ္ထာယ ပန ဒါနာဒိနိ စေဝ ကာမာဝစရာပုညာဘိသင်္ခါရသတ္တုန်
 ပူရေန္တဿ၊ ရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ စ ဥပ္ပါဒေန္တဿ ဌိန္နမ္ပိ တေသံ ဥပနိဿယပဋိပက္ခေ
 ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ အဝိဇ္ဇာသမ္ပုဋ္ဌတ္တာ ကာမဘဝဥပဘဝသမ္ပုဋ္ဌေယော
 ပတ္တေတွာ တာနေဝ ပုညာနိ ကရေန္တဿ။

အနေကော ပန ပရေသန္တိ အပုညာဘိသင်္ခါရာနံ အနေကော ပဋိပက္ခေ
 ဟောတိ။ ကထံ? သော ဟိ အဝိဇ္ဇံ အာရမ္မ ဓာဂါဒိနိ ဥပ္ပါဒနကာလေ
 အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဂရုံကတွာ အဿာဒနကာလေ အာရမ္မဏပဋိပက္ခေ
 အာရမ္မဏပနိဿယေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာသမ္ပုဋ္ဌဿ အနာဒိနဝဒဿာဝိဇော ပဏာတိ-
 ပါတာဒိနိ ကရေန္တဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဒုဘိယဒဝနာဒိနိ အနန္တရ-
 သမနန္တရအနန္တရူပနိဿယာသေဝနနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ ယံလိန္တိ အနုသလံ
 ကရေန္တဿ ဟေတု သဟဇာတ အညမညနိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဘိဂတ-
 ပစ္စယေဟိတိ အနေကော ပစ္စယော ဟောတိ။

ပစ္ဆိမာနံ သာ ဧကော ပစ္စယော မတာတိ အာနေညာဘိသင်္ခါရာနံ ဥပနိဿယ-
 ပစ္စယေန ဧကော ပစ္စယော မတာ။ သော ပနဿာ ဥပနိဿယသဘာဝေ
 ပုညာဘိသင်္ခါရေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၆၁၇။ ဣတ္တာဟ၊ ကိံ ပနာယမေကာဝ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာနံ ပဋိပက္ခေ ဥပါဟု
 အညေဝိ ပစ္စယာ သန္တိတိ။ ကိံ ပနေတ္ထ၊ ယဒိ တာဝ ကောဝ ကေကာရဏ-
 ဝါဒေါ အာပဇ္ဇတိ။ အထညေဝိ သန္တိ၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”ဝံ
 ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော နပပဇ္ဇတိတိ၊ န နပပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ-

ဧကံ န ကေတော ဣမ၊ နာနေကမနေကတောဒိ ဧဝံ ဧသံ။
 ဖလမတ္ထိ အတ္ထိ ပန ကေ-ဟေတုဖလဒီပနေ အတ္တေဝ။

ဧကတော ဟိ ကာရဏတော န ဣဓ ကိဉ္စိ ဧကံ ဖလမတ္ထိ၊ န အနေကံ။ နာပိ အနေကေဟိ ကာရဏေဟိ ဧကံ။ အနေကေဟိ ပန ကာရဏေဟိ အနေကမေဝ ဟေတိ။ တထာ ဟိ အနေကေဟိ ဥတုပထဝီဗီဇသုလိလသင်္ခါ-
တေဟိ ကာရဏေဟိ အနေကမေဝ ရူပဂန္ဓရသာဒိကံ^၁ အင်္ဂုရသင်္ခါတံ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဒိဿတိ။ ယံ ပနေတံ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာ-
ဏ”^၂န္တိ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ ကတံ၊ တတ္ထ အတ္ထော အတ္ထိ၊ ပယောဇနံ ဝိဇ္ဇတိ။

ဘဂဝါ ဟိ ကတ္ထမိ ပဓာနတ္တာ၊ ကတ္ထမိ ပါကဋတ္တာ၊ ကတ္ထမိ အသာဓာရ-
ဏတ္တာ ဒေသနာဝိလာသဿ စ ဝေနေယျာနဉ္စ အနုရူပတော ဧကမေဝ ဟေတု
ဝါ ဖလံ ဝါ ဒီပေတိ။ “ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ”^၃တိ ဟိ ပဓာနတ္တာ ဧကမေဝ
ဟေတုဖလမာဟ။ ဖဿော ဟိ ဝေဒနာယ ပဓာနဟေတု ယထာဖဿံ ဝေဒနာ
ဝဝတ္ထာနတော။ ဝေဒနာ စ ဖဿဿ ပဓာနဖလံ ယထာဝေဒနံ ဖဿဝဝတ္ထာ-
နတော။ “သေမ္ပသမုဋ္ဌာနာ အာဗာဓာ”^၄တိ ပါကဋတ္တာ ဧကံ ဟေတုမာဟ။
ပါကဋော ဟိ ဧတ္ထ သေမ္ပော၊ န ကမ္မာဒယော။ “ယေ ကေမိ ဘိက္ခဝေ
အကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အယောနိသောမနသိကာရမူလကာ”^၅တိ
အသာဓာရဏတ္တာ ဧကံ ဟေတုမာဟ။ အသာဓာရဏော ဟိ အယောနိသော-
မနသိကာရော အကုသလာနံ၊ သာဓာရဏာနိ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒိနိတိ။ တဿှာ
အယမိဓ အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အညေသု ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတဓမ္မာဒိသု
သင်္ခါရကာရဏေသု “အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝနုတိ”^၆တိ^၇ စ “အဝိဇ္ဇာ-
သမုဒယာ အာသဝသမုဒယော”^၈တိ^၉ စ ဝစနတော အညေသမ္ပိ တဏှာဒိနံ
သင်္ခါရဟေတုနံ ဟေတုတိ ပဓာနတ္တာ၊ “အဝိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာဂတော
ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရေတိ”^{၁၀}တိ ပါကဋတ္တာ၊ အသာဓာရဏတ္တာ စ
သင်္ခါရနံ ဟေတုဘာဝေန ဒီပိတတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတေနော စ ဧကေက-
ဟေတုဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန သဗ္ဗတ္ထ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနေ ပယောဇနံ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

၆၁၈။ ဧတ္တာဟ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ဧကန္တာနိဋ္ဌဖလာယ သာဝဇ္ဇာယ အဝိဇ္ဇာယ
ကထံ ပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္ထံ ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ နိမ္မဗီဇတော ဥဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇ-
တိတိ။ ကထံ န ယုဇ္ဇိဿတိ။ လောကသ္မိပ္ပိ၊

၁-ရူပဂန္ဓရသာဒိ-(သျှာ၊က)

၃-သံ ၁-၁၁၁-ပိဋေ။

၂-အံ ၃-၃၄၁-ပိဋေ။

၄-မ ၁-၆၈-ပိဋေ။

ဝိရုဒ္ဓေါ စာဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ သဒ္ဓိသာသဒ္ဓိသော တထာ။

ဓမ္မာနံ ပစ္စယော သိဒ္ဓေါ၊ ဝိပါကာ ဧဝ တေ စ န။

ဓမ္မာနံ ဟိ ဌာနသဘာဝကိစ္စာဒိဝိရုဒ္ဓေါ စာဝိရုဒ္ဓေါ စ ပစ္စယော လောကေ သိဒ္ဓေါ။ ပုရိမစိတ္တံ ဟိ အပရစိတ္တဿ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော၊ ပုရိမသိပ္ပါဒိသိက္ခာ စ ပစ္စာ ပဝတ္တမာနာနံ သိပ္ပါဒိကိရိယာနံ။ ကမ္မံ ရူပဿ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယော၊ ဒိရာဒိနိ စ ဒမိအာဒိနံ။ အာလောကော စက္ခုဝိညာဏဿ ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဂုဋ္ဌာဒယော စ အာသဝါဒိနံ။ စက္ခုရူပါဒယော ပန စက္ခုဝိညာဏာဒိနံ ဌာနာဝိရုဒ္ဓေါ ပစ္စယာ။ ပုရိမဇဝနာဒယော ပစ္ဆိမဇဝနာဒိနံ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ ကိစ္စာဝိရုဒ္ဓေါ စ။

ယထာ စ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ ပစ္စယာ သိဒ္ဓါ၊ ဧဝံ သဒ္ဓိသာသဒ္ဓိသာဒိ။ သဒ္ဓိသမေဝ ဟိ ဥတုအာဟာရသင်္ခါတံ ရူပံ ရူပဿ ပစ္စယော၊ သာလိဗီဇာဒိနိ စ သာလိဗလာဒိနံ။ အသဒ္ဓိသမ္ပိ ရူပံ အရူပဿ၊ အရူပဉ္စ ရူပဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဂေါလောမာဝိလောမ-ဝိသာဏ-ဒမိတိလပိဋ္ဌာဒိနိ စ ဒုဗ္ဗာ-သရ-ဘူတိဏကာဒိနံ^၁။ ယေသဉ္စ ဓမ္မာနံ တေ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓသဒ္ဓိသာသဒ္ဓိသပစ္စယာ၊ န တေ ဓမ္မာ တေသံ ဓမ္မာနံ ဝိပါကာ ဧဝ။

ဣတိ အယံ အဝိဇ္ဇာ ဝိပါကဝသေန ဧကန္တာနိဋ္ဌဖလာ၊ သဘာဝဝသေန ဝ- သာဝဇ္ဇာပိ သမာနာ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဧတေသံ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိနံ ယထာနုဇ္ဈပံ ဌာနကိစ္စသဘာဝဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓပစ္စယဝသေန၊ သဒ္ဓိသာသဒ္ဓိသပစ္စယဝသေန စ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သော စဿာ ပစ္စယဘာဝေါ “ယဿ ဟိ ဒုက္ခာဒိသု အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ အညာဏံ အပ္ပဟိနံ ဟောတိ၊ သော ဒုက္ခေ တာဝ ပုဗ္ဗန္တာဒိသု စ အညာဏေန သံသာရဒုက္ခံ သုခသညာယ ဂဟေတွာ တဿ ဟေတုဘူတေ တိရိစ္ဆေဝိ သင်္ခါရေ အာရဘတိ” တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တောဧဝ။

၆၁၉။ အပိစ အယံ အညောပိ ပရိယာယော—

စုတူပပါတေ သံသာရေ၊ သင်္ခါရာနဉ္စ လက္ခဏေ။

ယော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဓမ္မေသု စ ဝိမုယုတိ။

အဘိသင်္ခရေတိ သော ဧတေ၊ သင်္ခါရေ တိရိစ္ဆေ ယတော။

အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော တေသံ၊ တိရိဇာနမ္ပ’ယံ^၂ တတောတိ။

၁-ဒုဗ္ဗာဘူတိဏကာဒိနံ (သိ)၊ ဒုဗ္ဗာဘူတနကာဒိနံ (က)၊ ဒုဗ္ဗာဘူတိဏကာဒိနံ (သျှာ)၊

ဒုဗ္ဗာသရဘူတနကာဒိနံ (ဣ)၊ ဣကာ ပဿိတဗ္ဗာ။

၂-သဘာဝဝသေန (သိ၊ ဣ၊ က)

၃-တိရိဇာနံ အယံ (သိ၊ က)၊ တိရိဇာနမယံ (သျှာ)

ကထံ ပန ယော ဧတေသု ဝိမုယတိ၊ သော တိဝိဓေပေတေ သင်္ခါရေ ကရောတိတိ စ။ စူတိယာ တာဝ ဝိမုဇ္ဈော “သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ မရဏ”န္တိ စူတိ အဂဏှန္တော “သတ္တော မရတိ၊ သတ္တဿ ဒေဟန္တရသင်္ကမန”န္တိ အာဒိနိ ဝိကပ္ပေတိ။

ဥပပါတေ ဝိမုဇ္ဈော “သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ ဇာတိ”တိ ဥပပါတံ အဂဏှန္တော “သတ္တော ဥပပဇ္ဇတိ၊ သတ္တဿ နဝသရိရပါတုဘာဝေါ”တိ အာဒိနိ ဝိကပ္ပေတိ။

သံသာရေ ဝိမုဇ္ဈော ယော ဒေသ၊

“ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ၊ ဓာတုအာယတနာန စ။

အဗ္ဗောဓိန္တံ ဝတ္တမာနာ၊ သံသာရေတိ ပဝုစ္စတိ”တိ—

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတော သံသာရော၊ တံ ဧဝံ အဂဏှန္တော “အယံ သတ္တော အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိ၊ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ အာဂစ္ဆတိ”တိ- အာဒိနိ ဝိကပ္ပေတိ။

သင်္ခါရာနံ လက္ခဏေ ဝိမုဇ္ဈော သင်္ခါရာနံ သဘာဝလက္ခဏံ သာမညလက္ခဏဉ္စ အဂဏှန္တော သင်္ခါရေ အတ္တတော အတ္တနိယတော ဓုဝတော သုခတော သုဘတော ဝိကပ္ပေတိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု ဝိမုဇ္ဈော အဝိဇ္ဇာဒိဟိ သင်္ခါရာဒိနံ ပဝတ္တိ အဂဏှန္တော “အတ္တာ ဇာနာတိ ဝါ န ဇာနာတိ ဝါ၊ သော ဧဝ ကရေတိ စ ကာရေတိ စ။ သော ပဋိသန္ဓိယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ အဏုဇ္ဈဿရာဒယော ကလလာဒိဘာဝေန သရိရံ သဏ္ဌပေန္တော ဣန္ဒြိယာနိ သမ္မာဒေန္တိ။ သော ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော ဖုသတိ၊ ဝေဒိယတိ၊ တဏှိယတိ၊ ဥပါဒိယတိ၊ ဃဋိယတိ။ သော ပုန ဘဝန္တရေ ဘဝတိ”တိ ဝါ၊ “သဗ္ဗေ သတ္တာ နိယတိသင်္ကတိဘာဝပရိဏတာ”တိ ဝါ ဝိကပ္ပေတိ။

သော အဝိဇ္ဇာယ အနိကတော ဧဝံ ဝိကပ္ပေန္တော ယထာ နာမ အန္တော ပထဝိယံ ဝိစရန္တော မဂ္ဂမ္ပိ အမဂ္ဂမ္ပိ ထလမ္ပိ နိန္ဒမ္ပိ သမမ္ပိ ဝိသမမ္ပိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ ပုညမ္ပိ အပုညမ္ပိ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရေတိတိ။

တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“ယထာပိ နာမ ဇစ္စန္ဓော၊ နရော အပရိဏာယကော”။
 ဧကဒါ ယာတိ မဂ္ဂေန၊ ဥပ္ပဂ္ဂေနာပိ^၂ ဧကဒါ။
 သံသာရေ သံသရံ ဗာလော၊ တထာ အပရိဏာယကော။
 ကရောတိ ဧကဒါ ပုညံ၊ အပုညမပိ^၃ ဧကဒါ။
 ယဒါ စ ဥတွာ သော ဓမ္မံ၊ သစ္စာနိ အဘိသမေဿတိ။
 တဒါ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ ဥပသန္တော စရိဿတိတိ။
 အယံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတိ ပဒသ္မိံ^၄ ဝိတ္ထာရကထာ”။

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၂၀။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒေ—ဝိညာဏန္တိ စက္ခုဝိညာဏာဒိ ဆဗ္ဗိဓံ။
 တတ္ထ စက္ခုဝိညာဏံ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကန္တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ။
 တထာ သောတဃာနဇိဝှိကာယဝိညာဏာနိ။ မနောဝိညာဏံ ကုသလာ-
 ကုသလဝိပါကာ ဒွေ မနောဓာတုယော၊ တိဿော အဟေတုကမနောဝိညာဏ-
 ဓာတုယော၊ အဋ္ဌ သဟေတုကာနိ ကာမာဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ၊ ပဉ္စ ရူပါဝစရာနိ၊
 စတ္တာရိ အရူပါဝစရာနိတိ ဗာဝိဿတိဝိဓံ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဆဟိ
 ဝိညာဏေဟိ သဗ္ဗာနိပိ ဗာတ္ထိံသ လောကီယဝိပါကဝိညာဏာနိ သင်္ဂဟိတာနိ
 ဟောန္တိ။ လောကုတ္တရာနိ ပန ဝဇ္ဇကထာယ န ယုဇ္ဇန္တိတိ န ဂဟိတာနိ။

တတ္ထ သိယာ “ကထမ္ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဣဒံ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဝိညာဏံ သင်္ခါရ-
 ပစ္စယာ ဟောတိ”တိ။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတော။ ဝိပါကံ
 ဟေတု၊ ဝိပါကဉ္စ န ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ သဗ္ဗေသံ
 သဗ္ဗဝိပါကာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ န စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ သင်္ခါရပစ္စယာ ဣဒံ
 ဝိညာဏံ ဟောတိတိ။

ကတရသင်္ခါရပစ္စယာ ကတရံ ဝိညာဏန္တိ စေ။ ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရ-
 ပစ္စယာ တာဝ ကုသလဝိပါကာနိ ပဉ္စ စက္ခုဝိညာဏာဒိနိ၊ မနောဝိညာဏေ
 ဧကော မနောဓာတု၊ ဒွေ မနောဝိညာဏဓာတုယော၊ အဋ္ဌ ကာမာဝစရ-
 မဟာဝိပါကာနိတိ သောဠသ။ ယထာဟ—

“ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကဋ္ဌတ္တာ ဥပစိတတ္တာ
 ဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှိ။

၁-အပရိဏာယကော (သီ၊ ဣ၊ က)

၂-ကုပ္ပဂ္ဂေနာပိ (ဣ၊ က)

၃-အပုညမ္ပိ စ (သီ)

၄-ဝိတ္ထာရကထာမုခံ (သျှ၊ က)

ကာယဝိညာဏံ။ ဝိပါကာ မနောဓာတု ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ သော-
မနဿသဟဂတာ မနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတာ မနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ။ သောမနဿ-
သဟဂတာ ဤဏသမ္ပယုတ္တာ။ သောမနဿသဟဂတာ ဤဏ-
သမ္ပယုတ္တာ သသင်္ခါရေန။ သောမနဿသဟဂတာ ဤဏဝိပ္ပယုတ္တာ။
သောမနဿသဟဂတာ ဤဏဝိပ္ပယုတ္တာ သသင်္ခါရေန။ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတာ ဤဏသမ္ပယုတ္တာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဤဏသမ္ပယုတ္တာ
သသင်္ခါရေန။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဤဏဝိပ္ပယုတ္တာ။ ဥပေက္ခာ-
သဟဂတာ ဤဏဝိပ္ပယုတ္တာ သသင်္ခါရေနာ”တိ ၁။

ရူပါဝစရပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ ပန ပဉ္စ ရူပါဝစရဝိပါကာနိ။ ယထာဟ—

“တဿေဝ ရူပါဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ
ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ပဌမံ ဈာနံ။ ပ။ ပဉ္စမံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိ ၂။ ဧဝံ ပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ ကေ-
ဝိသတိဝိဓံ ဝိညာဏံ ဟောတိ။

အပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ ပန အကုသလဝိပါကာနိ ပဉ္စ စက္ခုဝိညာဏာဒီဝိ၊
ကော မနောဓာတု၊ ကော မနောဝိညာဏဓာတုတိ ဧဝံ သတ္တဝိဓံ ဝိညာဏံ
ဟောတိ။ ယထာဟ—

“အကုသလဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ စက္ခု-
ဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ သောတ။ သာန။ ဇိတ္တံ။ ကာယဝိညာဏံ။
ဝိပါကာ မနောဓာတု ဝိပါကာ မနောဝိညာဏဓာတု ဥပ္ပန္နာ
ဟောတိ”တိ ၃။

အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ ပန စတ္တာရိ အရူပဝိပါကာနိတိ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓံ
ဝိညာဏံ ဟောတိ။ ယထာဟ—

“တဿေဝ အရူပါဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ
ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ
အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ သဟဂတံ။ ပ။ ဝိညာဏဉ္စာ။ ပ။
အာကိဉ္စညာ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသဟဂတံ သုခဿ စ
ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ”တိ ၄။

၆၂၁။ ဧဝံ ယံ သင်္ခါရပစ္စယာ ယံ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ တံ ဥတွာ ဣဒါနိဿ ဧဝံ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ—သဗ္ဗမေဝဟိ ဣဒံ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန ဒွေော ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ဒွေ မနောဓာတုယော၊ သောမနဿသဟဂတာ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုတိ ဣမာနိ တေရသ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ပဝတ္တိယညေဝ ပဝတ္တန္တိ။ သေသာနိ ဧကေနဝိသတိ တီသု ဘဝေသု ယထာနရူပံ ပဝတ္တိယမ္ပိ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ ပဝတ္တန္တိ။

ကထံ? ကုသလဝိပါကာနိ တာဝ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ပဉ္စ ကုသလ-
ဝိပါကေန အကုသလဝိပါကေန ဝါ နိဗ္ဗတ္တဿ ယထာက္ကမံ ပရိပါကံ ဥပ-
ဂတိန္ဒြိယဿ စက္ခာဒီနံ အာပါယဂတံ ဣဒံ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ
အာရဗ္ဗ စက္ခာဒိပသာဒံ နိဿာယ ဒဿနသဝနဃာယနသာယနဖုသနကိစ္ဆံ
သာဓယမာနာနိ ပဝတ္တန္တိ။ တထာ အကုသလဝိပါကာနိ ပဉ္စ။ ကေဝလဉ္စိ တေသံ
အနိဋ္ဌံ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ အယမေဝ ဝိသေသော။ ဒသပိ
စေတာနိ နိယတဒ္ဓါရာရမ္မဏဝတ္ထုဋ္ဌာနာနိ နိယတကိစ္ဆာနေဝ စ ဘဝန္တိ။

တတော ကုသလဝိပါကာနိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ အနန္တရာ ကုသလဝိပါကာ
မနောဓာတု တေသံယေဝ အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဗ ဟဒယဝတ္ထု နိဿာယ
သမ္ပုဋ္ဌိနကိစ္ဆံ သာဓယမာနာ ပဝတ္တတိ။ တထာ အကုသလဝိပါကာနိ အနန္တရာ
အကုသလဝိပါကာ။ ဣဒဉ္စ ပန ဒွယံ အနိယတဒ္ဓါရာရမ္မဏံ နိယတဝတ္ထုဋ္ဌာနံ
နိယတကိစ္ဆာ ဟောတိ။

သောမနဿသဟဂတာ ပန အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုကုသလ-
ဝိပါကမနောဓာတုယာ အနန္တရာ တဿာ ဧဝ အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဗ ဟဒယဝတ္ထု
နိဿာယ သန္တိရဏကိစ္ဆံ သာဓယမာနာ ဆသု ဒွါရေသု ဗလဝါ-
ရမ္မဏေ ကာမာဝစရသတ္တာနိ ယေဘုယျေန လောဘသမ္ပယုတ္တဇဝနာဝသာနေ
ဘဝင်္ဂဝိတိ ပစ္စိန္နိတွာ ဇဝနေန ဂဟိတာရမ္မဏေ တဒါရမ္မဏဝသေန စ သကိ
ဝါ ဒွိက္ခတ္တု ဝါ ပဝတ္တတိတိ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယမ္ပန
တဒါရမ္မဏေ ဒွေ စိတ္တဝါရာ အာဂတာ။ ဣဒဗ္ဗန စိတ္တံ တဒါရမ္မဏန္တိ စ
ပိဋိဘဝင်္ဂန္တိ စာတိ ဒွေ နာမာနိ လဘတိ။ အနိယတဒ္ဓါရာရမ္မဏံ နိယတဝတ္ထုကံ
အနိယတဋ္ဌာနကိစ္ဆာ ဟောတိတိ။ ဧဝံ တာဝ တေရသ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ
ပဝတ္တိယညေဝ ပဝတ္တန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

သေသေသု ကျေနုသိသတိယာ န ကိဉ္စိ အတ္တနော အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ န ပဝတ္တတိ။ ပဝတ္တိယမ္ပန ကုသလာကုသလဝိပါကာ တာဝ ပွေ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယော ပဉ္စဒွါရေ၊ ကုသလာကုသလဝိပါကမနောဓာတုနံ အနန္တရာ သန္တရဏကိစ္စံ၊ ဆဿ ဒွါရေသု ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနော တဒါရမ္ပဏကိစ္စံ၊ အတ္တနာ ဝိနုပဋိသန္ဓိတော ဥဒ္ဓိ အသတိ ဘဝဂံပစ္ဆေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စဉာတိ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ သာဓယမာနာ နိယတဝတ္ထုကာ အနိယတဒွါရာရမ္ပဏဌာနကိစ္စာ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

အဋ္ဌ ကာမာဝစရသဟေဘုကစိတ္တာနိ ဝုတ္တနယေနော ဆဿ ဒွါရေသု တဒါရမ္ပဏကိစ္စံ အတ္တနာ ဝိနုပဋိသန္ဓိတော ဥဒ္ဓိ အသတိ ဘဝဂံပစ္ဆေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စဉာတိ ကိစ္စာနိ သာဓယမာနာနိ နိယတဝတ္ထုကာနိ အနိယတဒွါရာရမ္ပဏဌာနကိစ္စာနိ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။

ပဉ္စ ရူပါဝစရာနိ စတ္တာရိ စ အာရူပ္ပါနိ အတ္တနာ ဝိနုပဋိသန္ဓိတော ဥဒ္ဓိ အသတိ ဘဝဂံပစ္ဆေဒကေ စိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝဂံကိစ္စံ၊ အန္တေ စုတိကိစ္စဉာတိ ကိစ္စဒယံ သာဓယမာနာနိ ပဝတ္တန္တိ။ တေသု ရူပါဝစရာနိ နိယတဝတ္ထာရမ္ပဏာနိ အနိယတဌာနကိစ္စာနိ၊ ဣတရာနိ နိယတဝတ္ထုကာနိ နိယတာရမ္ပဏာနိ အနိယတဌာနကိစ္စာနိ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိတိ ဧဝံ တာဝ ဗာတ္ထိံသဝိဓမ္မိ ဝိညာဏံ ပဝတ္တိယံ သင်္ခါရပစ္စယာ ပဝတ္တတိ။ တတြာဿ တေ တေ သင်္ခါရာ ကမ္ပပစ္စယေန စ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။

၆၂၂။ ယမ္ပန ဝုတ္တံ “သေသေသု ကျေနုသိသတိယာ န ကိဉ္စိ အတ္တနော အနုရူပါယ ပဋိသန္ဓိယာ န ပဝတ္တတိ”တိ၊ တံ အတိသံခိတ္တတ္တာ ဒုဗ္ဗိဇာနံ။ တေနဿ ဝိတ္တာရနယဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တတိ၊ ကတိ ပဋိသန္ဓိယော၊ ကတိ ပဋိသန္ဓိ-စိတ္တာနိ၊ ကေန ကတ္တ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ၊ ကိံ ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္ပဏန္တိ။

အသညပဋိသန္ဓိယာ သဒ္ဓိံ ဝိသတိ ပဋိသန္ဓိယော။ ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ ကျေနုသိသတိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ။ တတ္ထ အကုသလဝိပါကာယ အဟေတုကမနော-ဝိညာဏဓာတုယာ အပါယေသု ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။ ကုသလဝိပါကာယ မနုဿ-လောကေ ဇစ္စန္ဓဇာတိဗေရဇာတိဥမ္ပတ္တကဇာတိဋ္ဌေမူဂနုပုံသကာဒီနံ။ အဋ္ဌဟိ သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကေဟိ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ မနုဿေသု စ ပုညဝန္တာနံ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။ ပဉ္စဟိ ရူပါဝစရဝိပါကေဟိ ရူပိ မြဟ္မလောကေ။ စတူဟိ အရူပါဝစရဝိပါကေဟိ အရူပလောကေဟိ။ ယေန စ ယတ္ထ ပဋိသန္ဓိ

ဟောတိ သာဓေ တဿ အနုရူပါ ပဋိသန္ဓိ နာမ။ သင်္ခေပတော ပန ပဋိသန္ဓိယာ
တိဏိ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ အတိတံ ပစ္စုပ္ပန္တံ နဝတ္တဗ္ဗဉ္စ။ အသညာ ပဋိသန္ဓိ
အနာရမ္မဏာတိ။

တတ္ထ ဝိညာဏဉ္စာယတနနေဝသညာနာသညာယတနပဋိသန္ဓိနံ အတိတ-
မေဝ အာရမ္မဏံ။ ဒသန္တိ ကာမာဝစရာနံ အတိတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဝါ။
သေသာနံ နာတ္တဗ္ဗမေဝ။ ဧဝံ ဟိသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တမာနာ ပန
ပဋိသန္ဓိ ယသ္မာ အတိတာရမ္မဏဿ ဝါ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဝါ စုတိစိတ္တဿ
အနန္တရမေဝ ပဝတ္တတိ။ ပစ္စုပ္ပန္တာရမ္မဏံ ပန စုတိစိတ္တံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဦးသု
အာရမ္မဏေသု အညတရာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ တိသု အာရမ္မဏေသု
အညတရာရမ္မဏာယ ပဋိသန္ဓိယာ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန ပဝတ္တနာကာရော
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၂၃။ သေယျထိဒံ—ကာမာဝစရာသုဂတိယံ တာဝ ဌိတဿ ပါပကမ္မိနော
ပုဂ္ဂလဿ “တာနိဿတသ္မိံ သမယေ ဩလမ္ပန္တိ”တိအာဒိဝစနတော၊ မရဏမဇ္ဈေ
နိပဉ္စဿ ယထူပစိတံ ပါပကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ မနောဒွါရေ အာပါယမာ-
ဂစ္ဆတိ။ တံ အာရမ္ဘ ဥပ္ပန္နာယ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ ဇဝနဝိထိယာ
အနန္တရံ ဘဝဂ်ဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ နိရုဒ္ဓေ
တဒေဝ အာပါယဂတံ ကမ္မံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ အာရမ္ဘ အနုပစ္စိန္တကိလေသဗလ-
ဝိနာမိတံ၊ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္တံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ အတိတာရမ္မဏာယ
စုတိယာ အနန္တရာ အတိတာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။

အပရဿ မရဏသမယေ ဝုတ္တပ္ပကာရကမ္မဝသေန နရကာဒိသု အင်္ဂိဇာလ-
ဝဏ္ဏာဒိကံ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ မနောဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆတိ၊ တဿ ဌိက္ခတ္တံ၊
ဘဂင်္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေ တံ အာရမ္မဏံ အာရမ္ဘ ဧကံ အာဝဇ္ဇနံ၊ မရဏဿ
အာသန္နဘာဝေန မန္တိဘူဘဝဂတ္တာ ပဉ္စ ဇဝနာနိ၊ ဧ တဒါရမ္မဏာနိတိ တိဏိ
ဝိထိစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတော ဘဝဂ်ဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကံ စုတိစိတ္တံ။
ဧတ္တာဝဘာ ဧကောဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတိတာ ဟောန္တိ။ အထဿ အဝသေသ-
ပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ တသ္မိညေဝ အာရမ္မဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ
အတိတာရမ္မဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္တာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။

အပရဿ မရဏသမယေ ပဉ္စန္ဒ ခွါရာနံ အညတရသ္မိံ ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟိနမာရမ္ပဏံ အာပါယမာဂစ္ဆတိ။ တဿ ယထာက္ခမေန ဥပ္ပန္နေ ဝေါဠုပ္ပနာဝ-
သာနေ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မန္တိဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇဝနာနိ၊ ခွေ
တဒါရမ္ပဏာနိ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတော ဘဝဂ်ဝိသယံ အာရမ္ပဏံ ကတွာ ဧကံ
စုတိစိတ္တံ။ ဧတ္တာဝတာ စ ခွေ ဘဝဂ်ါနိ၊ အာဝဇ္ဇနံ၊ ဒဿနံ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္နနံ၊
သန္တိရဏံ၊ ဝေါဠုပ္ပနံ၊ ပဉ္စ ဇဝနာနိ၊ ခွေ တဒါရမ္ပဏာနိ၊ ဧကံ စုတိစိတ္တန္တိ
ပဉ္စဒသ စိတ္တက္ခဏာ အတိတာ ဟောန္တိ။ အထာဝသေသ ဧကစိတ္တက္ခဏာယုကေ
တသ္မိညေဝ အာရမ္ပဏေ ပဋိသန္တိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ အတိတာရမ္ပဏာယ
စုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာ ပဋိသန္တိ။ ဧသ ကာဝ အတိတာရမ္ပဏာယ
သုဂတိစုတိယာ အနန္တရာ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာယ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္တိယာ
ပဝတ္တနာကာရော။

၆၂၄။ ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတဿ ပန ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္ပဿ ဝုတ္တနယေနေဝ တံ
အနဝဇ္ဇကမ္ပံ ဝါ ကမ္ပနိမိတ္တံ ဝါ မနောဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆတိတိ ကဏ္ဍပက္ခေ
သုက္ကပက္ခံ ဌပေတွာ သမ္ပ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ အတိတာရမ္ပဏာယ
ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ အနန္တရာ အတိတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏာယ သုဂတိပဋိသန္တိယာ
ပဝတ္တနာကာရော။

၆၂၅။ သုဂတိယံ ဌိတဿ ပန ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္ပဿ “တနိဿ တသ္မိံ
ထမယေ ဩလမ္ပန္တိ”တိအာဒိဝစနတော^၂ မရဏမဉ္စေ နိပန္နဿ ယထူပစိတံ
အနဝဇ္ဇကမ္ပံ ဝါ ကမ္ပနိမိတ္တံ ဝါ မနောဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆတိ။ တဉ္စ ခေါ
ဥပစိတကာမာဝစရာနဝဇ္ဇကမ္ပဿေဝ။ ဥပစိတမဟဂ္ဂတကမ္ပဿ ပန ကမ္ပနိမိတ္တ-
မေဝ အာပါယမာဂစ္ဆတိ။ တံ အာရမ္ပ ဥပ္ပန္နာယ တဒါရမ္ပဏပရိယောသာနာယ
သုဒ္ဓါယ ဝါ ဇဝနဝိထိယာ အနန္တရံ ဘဝဂ်ဝိသယံ အာရမ္ပဏံ ကတွာ စုတိစိတ္တံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ နိရုဇ္ဈေ တမေဝ အာပါယဂတံ ကမ္ပံ ဝါ ကမ္ပနိမိတ္တံ ဝါ အာရမ္ပ
အနုပစ္စန္နကိလေသဗလဝိနာမိတံ သုဂတိပရိယာပန္တံ ပဋိသန္တိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ
အတိတာရမ္ပဏာယ စုတိယာ အနန္တရာ အတိတာရမ္ပဏာ ဝါ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္ပဏာ
ဝါ ပဋိသန္တိ။

အပရဿ မရဏသမယေ ကာမာဝစရအနဝဇ္ဇကမ္ပဝသေန မနဿ-
လောကေ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ ဒေဝလောကေ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပ-
ရက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ သုဂတိနိမိတ္တံ မနောဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆတိ။ တဿ

ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တေ ဒဿိတာနုက္ကမေနော ဓုတိစိတ္တာနန္တရံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
အယံ အတိတာရမ္မဏာယ ဓုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။

အပရဿ မရဏသမယေ ဉာတကာ “အယံ တာတ တဝတ္ထာယ ဗုဒ္ဓပူဇာ ကရိယတိ စိတ္တံ ပဿာဒေဟိ”တိ ဝတ္တာ ပုပ္ဖဒါမပဋ္ဌာကာဒိဝသေန ရူပါရမ္မဏံ ဝါ၊ ဓမ္မဿာနတူရိယပူဇာဒိဝသေန သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ၊ ဓူမဝါသဂန္ဓာဒိဝသေန ဂန္ဓာ-
ရမ္မဏံ ဝါ၊ “ဣဒံ တာတ သာယဿံ တဝတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗဒေယျဓမ္မ”န္တိ ဝတ္တာ မဓုဖာဏိတာဒိဝသေန ရသာရမ္မဏံ ဝါ၊ “ဣဒံ တာတ ဖုသဿံ တဝတ္ထာယ ဒါတဗ္ဗဒေယျဓမ္မ”န္တိ ဝတ္တာ စိနပဋ္ဌသောမာရပဋ္ဌာဒိဝသေန ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ
ပဉ္စဒါရေ ဥပသံဟရန္တိ၊ တဿ တသ္မိံ အာပါယဂတေ ရူပဒိအာရမ္မဏေ ယထာက္ကမေန ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝသာနေ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မဇ္ဈိ-
ဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ ဇေနာနိ၊ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတော ဘဝဂ်-
ဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကံ ဓုတိစိတ္တံ၊ တဒဝသာနေ တသ္မိညေဝ ဧက-
စိတ္တက္ခဏဋ္ဌိတိကေ အာရမ္မဏေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယမ္ပိ အတိတာ-
ရမ္မဏာယ ဓုတိယာ အနန္တရာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။

၆၂၆။ အပရဿ ပန ပထဝီကသိဏဇ္ဈာနာဒိဝသေန ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတဿ သုဂတိယံ ဌိတဿ မရဏသမယေ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတသုဂတိကမ္မကမ္မနိဋ္ဌိတ္တဂတိ-
နိမိတ္တာနံ ဝါ အညတရံ၊ ပထဝီကသိဏာဒိကံ ဝါ နိမိတ္တံ၊ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ ဝါ
မနောဒွါရေ အာပါယမာဂစ္ဆတိ၊ စက္ခုသောတာနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ကုသ-
လုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ ပဏိတမာရမ္မဏံ အာပါယမာဂစ္ဆတိ၊ တဿ ယထာက္ကမေန
ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝသာနေ မရဏဿ အာသန္နဘာဝေန မဇ္ဈိဘူတဝေဂတ္တာ ပဉ္စ
ဇေနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မဟဂ္ဂတဂတိကာနံ ပန တဒါရမ္မဏံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဇေနာ-
နန္တရံယေဝ ဘဝဂ်ဝိသယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဧကံ ဓုတိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿာ-
ဝသာနေ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတသုဂတိနံ အညတရသုဂတိပရိယာပန္နံ ယထူပဋိ-
တေသု အာရမ္မဏေသု အညတရာရမ္မဏံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ နဝတ္ထဗ္ဗာ-
ရမ္မဏာယ သုဂတိဓုတိယာ အနန္တရာ အတိတပစ္စုပ္ပန္နနဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာနံ အည-
တရာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ။

ဇေတနာနုသာရေန အာရုပ္ပဓုတိယာပိ အနန္တရာ ပဋိသန္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
အယံ အတိတနဝတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏာယ သုဂတိဓုတိယာ အနန္တရာ အတိတနဝတ္ထဗ္ဗာ-
ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ ပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရော။

၆၂၇။ ဒုဂ္ဂတိယံ ဌိတဿ ပန ပါပကမ္မိနော ဝုတ္တနယေနော တံ ကမ္မံ ကမ္မနိဗ္ဗိတ္တံ ဂတိနိဗ္ဗိတ္တံ ဝါ ပနောဒ္ဓါရေ။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ ဝါ ပန အကုသလုပ္ပတ္တိ ဟေတုဘူဟံ အာရမ္မဏံ အာပါတမာဂစ္ဆတိ။ အကဿ ယထာက္ကမေန ဝုတိ-
စိတ္တာဝဿာနေ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္တံ တေသု အာရမ္မဏေသု အညတရာရမ္မဏံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အယံ အဘိတာရမ္မဏာယ ဒုဂ္ဂတိဝုတိယာ အနန္တရာ
အဘိဘဉ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ ပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္တနာကာရေတိ။ ဧတ္တာဝတာ
ဧကေနိဿာဒိဝိဓဿာပိ ဝိညာဏဿ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဝတ္တိ ဒိဝိတာ ဟေတိ။

၆၂၈။ ဘယံသံ သဗ္ဗပွိ ဧဝံ၊

ပဝတ္တမာနံ သန္ဓိပွိ၊ ဒွေဓာ ကပ္ပေန ဝတ္တတိ။
မိဿာဒိဟိ ဓ ဘေဒေဟိ၊ ဘေဒဿ ဒုဝိဓာဒိကော။

ဣဒဉ္စိ ဧကေနဝိသတိဝိဓပွိ ဝိပါကဝိညာဏံ ပဋိသန္ဓိပွိ ပဝတ္တမာနာ ဒွေဓာ
ကပ္ပေန ဝတ္တတိ။ ယထာ သကဉ္စိ ဧကဿ ဇနကကမ္မံ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန
စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယေန ဓ ပစ္စယော ဟေတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ကုသလာကုသလံ
ကမ္မံ ဝိပါကဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ဧဝံ ဝတ္တမာနဿ ပနဿ
မိဿာဒိဟိ ဘေဒေဟိ ဒုဝိဓာဒိကောပိ ဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သေယျတိံ—ဣဒဉ္စိ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဧကော ပဝတ္တမာနမ္ပိ ရူပေန သဟ
မိဿာမိဿဘေဒတော ဒုဝိဓံ။ ကာမရူပါရူပဘဝဘေဒတော တိဝိဓံ။ အဏ္ဏဇ-
ဇလာဗုဇ သံသေဒဇ ဩပပါတိကယောနိဝသေန စတုပ္ပိဓံ။ ဂတိဝသေန ပဉ္စဝိဓံ။
ဝိညာဏဌိတိဝသေန သတ္တဝိဓံ။ သတ္တာဝါသဝသေန အဠဝိဓံ ဟေတိ။

၆၂၉။ တတ္ထ၊

မိဿံ ခွိဓာ ဘာဝဘေဒါ၊ သ-ဘာဝံ တတ္ထ ဓ ခွိဓာ။
ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဒသကာ၊ ဩမတော အာဒိနာ သဟ။

မိဿံ ခွိဓာ ဘာဝဘေဒါတိ ယံ ဟေတံ ဧတ္ထ အညတြ အရူပဘဝါ ရူပမိဿံ
ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ရူပဘဝေ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလိန္ဒြိယသင်္ခါတေန
ဘာဝေန ဝိနာ ဥပ္ပတ္တိဘော။ ကာမဘဝေ အညတြ ဇာတိပဏ္ဏကပဋိသန္ဓိယာ
ဘာဝေန သဟ ဥပ္ပတ္တိတော သ-ဘာဝံ၊ အ-ဘာဝန္တိ ဒုဝိဓံ ဟေတိ။

သ-ဘာဝံ တတ္ထ စ ခွိဇာဝိ တတ္ထာဝိ စ ယံ သ-ဘာဝံ၊ တံ ဣတ္ထိပုရိသ-
ဘာဝါနံ အညတရေန သဟ ဥပ္ပတ္တိတော ဒုဝိပေဝ ဟောတိ။

ဧဝ ဝါ တယော ဝါ ဒသကာ ဩမတော အာဒိနာ သမာတိ ယံ ဟေတ-
မေတ္တ “မိဿံ အမိဿ”န္တိ ဒုဂေ အာဒိဘူတံ ရူပဝိဿံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ တေန
သဟ ဝတ္ထုကာယဒသကဝသေန ဧဝ ဝါ၊ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသကဝသေန
တယော ဝါ ဒသကာ ဩမတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နတ္ထိ ဣတော ပရံ ရူပပရိဟာနိတိ။
ဟပ္ပနေတံ ဧဝ ဩမကပရိမာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ အဏ္ဏဇဇလာပုဇနာဓိကာသု ခွိသု
ယောနိသု ဇာတိဥဏ္ဏာယ ဧကေန အံသုနာ ဥဒ္ဓဋ္ဌသဥ္ဓိမဏ္ဍပမာဏံ ဟလလန္တိ
လဒ္ဓသန္တံ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ယောနိနံ ဂတိဝသေန သမ္ဘဝဘေဒေါ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။

၆၃၀။ တောသု ဟိ၊

နိရယေ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ဒေဝေသု စ န ယောနိယော။
တိဿော ပုရိမိကာ ဟောန္တိ၊ စတဿောဝိ ဂတိတ္တယေ။

ဟတ္ထ ဒေဝေသု ဇာတိ စသဒ္ဓေန ယထာ နိရယေ စ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု စ
ဒေဝေသု၊ ဧဝံ နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေသု စ ပုရိမိကာ တိဿော ယောနိယော
န သန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဩပပါတိကာဧဝ ဟိ တေ ဟောန္တိ။ သေသေ ပန
တိရစ္ဆာနပေတ္တိဝိသယမနုဿသင်္ခါတေ ဂတိတ္တယေ ပုဗ္ဗေ ဝဇ္ဇိတဘုမ္မဒေဝေသု စ
စတဿောဝိ ယောနိယော ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊

တိံသ နဝ စေဝ ရူဝိသု၊ သတ္တတိ ဥက္ကံသတောယ ရူပါနိ။
သံသေဒုပပါတယောနိသု၊ အထ ဝါ အဝကံသတော တိံသ။

ရူဝိ မြဟေသု တာဝ ဩပပါတိကယောနိကေသု စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသ-
ကာနံ ဇီဝိတနဝကဿဇာတိစတုန္တံ ကလာပါနံ ဝသေန တိံသ စ နဝ စ ပဋိသန္ဓိ-
ဝိညာဏေန သဟ ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ရူဝိ မြဟေ ပန ဌပေတွာ အညေသု သံသေ-
ဒဇဩပပါတိကယောနိကေသု ဥက္ကံသတော စက္ခုသောတဃာနဇီဝိကာယ-
ဝတ္ထုဘာဝဒသကာနံ ဝသေန သတ္တတိ၊ တာနိ စ နိစ္စံ ဒေဝေသု။ တတ္ထ ဝဇ္ဇော
ဂန္ဓော ရသော ဩဇာ စတဿော ဇာဝိ ဇာတုယော စက္ခုပသာဒေါ ဇီဝိတန္တိ
အယံ ဒသရူပပရိမာဏော ရူပပုဉ္ဇော စက္ခုဒသကော နာမ။ ဧဝံ သေသာ

ဝေဒိတဗျာ။ အဝကံသတော ပန ဇစ္စန္ဓဗိရအသေနကနပုံသကဿ ဇိဝှါကာယ-
ဝတ္ထုဒသကာနံ ဝသေန တိံသ ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဥက္ကံသာဝကံသာနမ္ပန
အန္တရေ အနုရူပတော ဝိကပ္ပေဝိ ဝေဒိတဗျော။

၆၃၁။ ဧဝံ ဝိဒိတွာ ပုန၊

ခန္ဓာရမ္မဏဂတိဟေတု-ဝေဒနာဝိတိဝိတက္ကဝိစာရေဟိ။
ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ စုတိသန္တိနံ ပရိညေယျော။

ယာ ဟေသာ မိဿာမိဿတော ဒုဝိစာ ပဋိသန္တိ၊ ယာ စဿာ အတိတာ-
နန္တရာ စုတိ၊ တာသံ ဣမေဟိ ခန္ဓာဒိဟိ ဘေဒါဘေဒဝိသေသော ဤတဗျောတိ
အတ္ထော။

ကထံ? ကဒါစိ ဟိ စတုက္ခန္ဓာယ အာရူပစုတိယာ အနန္တရာ စတုက္ခန္ဓာဝ
အာရမ္မဏတောပိ အဘိန္ဓာ ပဋိသန္တိ ဟောတိ။ ကဒါစိ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါ-
ရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ။ အယံ တာဝ အရူပဘူမိသုယေဝ
နယော။ ကဒါစိ ပန စတုက္ခန္ဓာယ အရူပစုတိယာ အနန္တရာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ
ကာမာဝစရပဋိသန္တိ။ ကဒါစိ ပဉ္စက္ခန္ဓာယ ကာမာဝစရစုတိယာ ရူပါဝစရ-
စုတိယာ ဝါ အနန္တရာ စတုက္ခန္ဓာ အရူပပဋိသန္တိ။ ဧဝံ အတိတာရမ္မဏာယ
စုတိယာ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ^၁ ပဋိသန္တိ။ ဧကစ္စသုဂတိစုတိယာ ဧကစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္တိ။
အဟေတုကစုတိယာ သဟေတုကပဋိသန္တိ။ ဒုဟေတုကစုတိယာ တိဟေတုက-
ပဋိသန္တိ။ ဥပေက္ခာသဟဂတစုတိယာ သောမနဿသဟဂတပဋိသန္တိ။ အပ္ပိတိက-
စုတိယာ သပ္ပိတိကပဋိသန္တိ။ အဝိတက္ကစုတိယာ သဝိတက္ကပဋိသန္တိ။ အဝိစာရ-
စုတိယာ သဝိစာရပဋိသန္တိ။ အဝိတက္ကာဝိစာရစုတိယာ သဝိတက္ကသဝိစာရ-
ပဋိသန္တိတိ တဿ တဿ ဝိပရိတတော စ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗံ။

၆၃၂။ လဒ္ဓပစ္စယမိတိ ဓမ္မ-မတ္တမေတံ ဘဝန္တရမုပေတိ။

နာဿ တတော သင်္ကန္တိ၊ န တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဟောတိ။

ဣတိ ဟေတံ လဒ္ဓပစ္စယံ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဘဝန္တရမုပေတိတိ
ဝုစ္စတိ၊ န သတ္ထော၊ န ဇီဝေါ။ တဿ စ နာပိ အတိတဘဝတော ဣဓ သင်္ကန္တိ
အတ္ထိ။ နာပိ တတော ဟေတုံ ဝိနာ ဣဓ ပါတုဘာဝေါ။ တယိဒံ ပါကဋေန
မနုဿစုတိပဋိသန္တိက္ကမေန ပကာသယိဿာမ။

အတိတဘဝသို့ ဟိ သရသေန ဥပက္ကမေန ဝါ သမာသန္ဓမရဏဿ အသယာနံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိဗန္ဓနန္တေဒကာနံ မာရဏန္တိကဝေဒနာသတ္တာနံ သန္ဓိပါတံ အသဟန္တဿ အာတပေ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဏမိဝ ကမေန ဥပသုဿမာနေ သရီရေ နိရုဋ္ဌေသု စက္ခာဒိသု ဣန္ဒြိယေသု ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေ ပတိဋ္ဌိတေသု ကာယိန္ဒြိယမနိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယေသု တင်္ဂဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထုသန္ဓိသိတံ ဝိညာဏံ ဂရုကံ သမာသေဝိတာသန္ဓပုဗ္ဗကတာနံ အညတရံ လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယသင်္ခါရသင်္ခါတံ ကမ္မံ၊ တဒုပဋ္ဌာပိတံ ဝါ ကမ္မနိမိတ္တဂတိနိမိတ္တသင်္ခါတံ ဝိသယံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတိ။ တဒေဝံ ပဝတ္တမာနံ တဏှာဝိဇ္ဇာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ အဝိဇ္ဇာ ပဋိစ္ဆာဒိတာဒိနဝေ တသို့ ဝိသယေ တဏှာ နာမေတိ၊ သဟဇာတသင်္ခါရာ ခိပန္တိ။ တံ သန္တတိဝသေန တဏှာယ နာမိယမာနံ သင်္ခါရေဟိ ခိပ္ပမာနံ ဩရိမတိရရုက္ခဝိနိဗ္ဗရဇ္ဈမာလမ္ဘိတွာ မာတိကာတိက္ကမကော ဝိယ ပုရိမဉ္ဇ နိဿယံ ဇဟတိ၊ အပရဉ္စ ကမ္မသမုဋ္ဌာပိတံ နိဿယံ အဿာဒယမာနံ ဝါ အနဿာဒယမာနံ ဝါ အာရမ္မဏာဒိဟိယေဝ ပစ္စယေဟိ ပဝတ္တတိတိ။

ဧတ္ထ စ ပုရိမံ စဝနတော စုတိ။ ပစ္ဆိမံ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ။ တဒေတံ နာပိ ပုရိမဘဝါ ဣဓာဂတံ၊ နာပိ တတော ကမ္မသင်္ခါရနတိ-ဝိသယာဒိဟေတု ဝိနာ ပါတုဘူတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၃၃။ သိယုံ နိဒဿနာနေတ္ထ၊ ပဋိဇောသာဒိကာ အထ။
သန္တာနဗန္ဓတော နတ္ထိ၊ ဧကတာ နာပိ နာနတာ။

ဧတ္ထ စေတဿ ဝိညာဏဿ ပုရိမဘဝတော ဣဓ အနာဂမနေ၊ အတိတဘဝပရိယာပန္နဟေတုတိ စ ဥပ္ပါဒေ ပဋိဇောသ-ပဒိပ-မုဒ္ဓါ-ပဋိဗိမ္ဗပ္ပကာရာ ဓမ္မာ နိဒဿနာနိ သိယုံ။ ယထာ ဟိ ပဋိဇောသ-ပဒိပ-မုဒ္ဓါ-ဆာယာ သဒ္ဓါဒိဟေတုကာ ၂ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တာ ၂ ဝေမေဝံ ဣဒံ စိတ္တံ။

ဧတ္ထ စ သန္တာနဗန္ဓတော နတ္ထိ ဧကတာ နာပိ နာနတာ။ ယဒိ ဟိ သန္တာနဗန္ဓေ သတိ ဧကန္တမေကတာ ဘဝေယျ၊ န ဒီရတော ဒမိ သမ္ဘူတံ သိယာ။ အထာပိ ဧကန္တနာနတာ ဘဝေယျ၊ န ဒီရဿာမိနော ဒမိ သိယာ။ သေ နယော သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ ဝေဉ္စ သတိ သဗ္ဗလောကဝေ-

၁-ဂရုကတ (သိ)၊ ဂရု (ဣ)

၂-၂-ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တာဝ ဟောန္တိ (သိ)၊ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တာ ဟောန္တိ (သျှာ၊ ဣ၊ က)၊
အညတြ အဂန္တာ ဟောန္တိ (အဘိဋ္ဌ ၂-၁၅၅)

၃-သဗ္ဗဟေတုသမုပ္ပန္နေသု (သိ၊ ဣ၊ က)

ဟာရလောပေါ် သိယာ၊ သော စ အနိဋ္ဌော။ တသ္မာ ဧတ္ထ န ဧကန္တမေကတာ ဝါ နာနတာ ဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာတိ။

၆၃၄။ ဧတ္တာဟ—နန ဧဝံ အသင်္ကန္တိပါတဘာဝေ သတိ ယေ ဣမသ္မိ^၁ မနုဿတ္တဘာဝေ ခန္ဓာ၊ တေသံ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ဖလပစ္စယဿ စ ကမ္မဿ တတ္ထ အဂမနတော အညဿ အညတော စ တံ ဖလံ သိယာ၊ ဥပဘုဉ္ဇကေ စ အသတိ ကဿ တံ ဖလံ သိယာ၊ တသ္မာ န သုန္ဒရမိဒံ ဝိဓာနန္တိ။ တတြိဒံ ဝုစ္စတိ—

သန္တာနေ ယံ ဖလံ ဧတံ၊ နာညဿ န စ အညတော။
ဗီဇာနံ အဘိသင်္ခါရော၊ ဧတဿတ္တဿ သာဓကော။

ဧကသန္တာနသ္မိ^၂ ဟိ ဖလံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ တတ္ထ ဧကန္တဧကတ္တနာနတ္တာနံ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ အညဿာတိ ဝါ အညတောတိ ဝါ န ဟောတိ။ ဧတဿ စ ပနတ္တဿ ဗီဇာနံ အဘိသင်္ခါရော သာဓကော။ အဗ္ဗဗီဇာဒိနံ ဟိ အဘိသင်္ခါရေသု ကတေသု တဿ ဗီဇဿ သန္တာနေ လဒ္ဓပစ္စယော^၃ ကာလန္တရေ ဖလဝိသေသော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော န အညဗီဇာနံ၊ နာပိ အညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န စ တာနိ ဗီဇာနိ၊ တေ အဘိသင်္ခါရ ဝါ^၄ ဖလဋ္ဌာနံ ပါပုဏန္တိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပေါသဓာဒိဟိ စာပိ ဗာလသရီရေ ဥပယုတ္တေဟိ ကာလန္တရေ ဝုဗ္ဗသရီရာဒိသု ဖလဒေဟိ^၅ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယဗ္ဗိ ဝုတ္တံ “ဥပဘုဉ္ဇကေ စ အသတိ ကဿ တံ ဖလံ သိယာ”တိ၊ တတ္ထ၊

ဖလဿုပ္ပတ္တိယာ ဧဝ၊ သိဒ္ဓါ ဘုဉ္ဇကသမ္ပုတိ^၆။

ဖလုပ္ပါဒေန ရုက္ခဿ၊ ယထာ ဖလတိ သမ္ပုတိ^၇။

ယထာ ဟိ ရုက္ခသင်္ခါတာနံ ဓမ္မာနံ ဧကဒေသဘူတဿ ရုက္ခဖလဿ ဥပ္ပတ္တိ-ယာ ဧဝ ရုက္ခော ဖလတိတိ ဝါ ဖလိတောတိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တထာ ဒေဝမနုဿ-သင်္ခါတာနံ ခန္ဓာနံ ဧကဒေသဘူတဿ ဥပဘောဂသင်္ခါတဿ သုဒုက္ခဖလဿ ဥပ္ပါဒေနေဝ ဒေဝေါ၊ မနုဿော ဝါ ဥပဘုဉ္ဇတိတိ ဝါ၊ သုခိတော၊ ဒုက္ခိတောတိ ဝါ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ န ဧတ္ထ အညေန ဥပဘုဉ္ဇကေန နာမ ကောဝိ အတ္ထော အတ္တိတိ။

၁-လဒ္ဓပစ္စယာ (ဗဟုသု) ၂-တာနိဗီဇာနိအဘိသင်္ခါရ ဝါ (သီ၊ဇု)၊ တာနိ ဗီဇာနိ အဘိသင်္ခါရ (က)
၃-ဖလံ ဒေတိတိ (သီ)၊ ဖလံ ဒေတိ (က) ၄-သမ္ပုတိ (သု၊)

၆၃၅။ ယောဝိဝဒေယျ “ဧဝံ သန္တေပိ ဧတေ သင်္ခါရာ ဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ ဖလဿ ပစ္စယာ သိယံ၊ အဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ၊ ယဒိ စ ဝိဇ္ဇမာနာ ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ နေသံ ဝိပါကေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အထ အဝိဇ္ဇမာနာ ပဝတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ပစ္ဆာ စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာ သိယ”န္တိ၊ သော ဧဝံ ဝတ္ထဗ္ဗော—

ကတတ္တာ ပစ္စယာ ဧတေ၊ န စ နိစ္စံ ဖလာဝဟာ။
ပါဠိဘောဂါဒိကံ တတ္ထ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ နိဒဿနံ။

ကတတ္တာယေဝ ဟိ သင်္ခါရာ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ န ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ။ ယထာဟ “ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပါကံ စက္ခုဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိအာဒိ။ ယထာရဟဿ စ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ ဟုတွာ န ပုန ဖလာဝဟာ ဟောန္တိ ဝိပါကတ္တာ။ ဧတဿ စတ္ထဿ ဝိဘာဝနေ ဣဒံ ပါဠိဘောဂါဒိကံ နိဒဿနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ ဟိ လောကေ ယော ကဿစိ အတ္တဿ နိယျာတနတ္ထံ ပါဠိဘောဂေါ ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍံ ဝါ ကိဏာတိ၊ ဣဏံ ဝါ ဂဏှာတိ၊ တဿ တံ ကိရိယာကရဏမတ္တမေဝ တဒတ္တနိယျာတနာဒိမ္ပိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ န ကိရိယာယ ဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ၊ အဝိဇ္ဇမာနတ္ထံ ဝါ၊ န စ တဒတ္တနိယျာတနာဒိတော ပရမ္ပိ ဓာရကောဝ ဟောတိ။ ကသ္မာ? နိယျာတနာဒိနံ ကတတ္တာ။ ဧဝံ ကတတ္တာဝ သင်္ခါရာပိ အတ္တနော ဖလဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ န စ ယထာရဟံ ဖလဒါနတော ပရမ္ပိ ဖလာဝဟာ ဟောန္တိတိ။ ဧတ္တာဝတာ မိဿာမိဿဝသေန ဒွေဓာဝိ ဝတ္တမာနဿ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ သင်္ခါရပစ္စယာ ပဝတ္တိ ဒီပိတာ ဟောတိ။

၆၃၆။ ဣဒါနိ သဗ္ဗေသွေဝတေသု ဗာတ္ထိံ သဝိပါကဝိညာဏေသု သမ္မောဟ-
ဝိဿာတတ္ထံ၊

ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ၊ ဝသေနတေ ဘဝါဒိသု။
ဝိဇာနိတဗ္ဗာ သင်္ခါရာ၊ ယထာ ယေသဉ္စ ပစ္စယာ။

တတ္ထ တယော ဘဝါ၊ စတဿော ယောနိယော၊ ပဉ္စ ဂတိယော၊ သတ္တ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ နဝ သတ္တာဝါသာတိ ဧတေ ဘဝါဒယော နာမ။ ဧတေသု ဘဝါဒိသု ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္ထေ စ ဧတေ ယေသံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ပစ္စယာ၊ ယထာ စ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဝိဇာနိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

တတ္ထ ပုညာဘိသင်္ခါရေ တာဝ ကာမာဝစရအဋ္ဌစေတနာဘေဒေါ ပုညာဘိသင်္ခါရော အဝိသေသေန ကာမဘဝေ သုဂတိယံ နဝဉ္စံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ပဋိသန္ဓိယံ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယေန စာတိ ဒွေဓာ ပစ္စယော။ ရူပါဝစရပဉ္စကုသလစေတနာဘေဒေါ ပုညာဘိသင်္ခါရော ရူပဘဝေ ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ ပဉ္စန္ဒ။

ဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာဝစရော ပန ကာမဘဝေ သုဂတိယံ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုမနောဝိညာဏဘေဒတုဝဇ္ဇာနံ သတ္တန္တံ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေန ဓွေဓာ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ သွေဝ ရူပဘဝေ ပဉ္စန္ဒံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ ကာမဘဝေ ပန ဒုဂ္ဂတိယံ အဋ္ဌန္တမ္ပိ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ တတ္ထ နိရယေ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ နရကစာရိကာဒိသု ဣဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂေ သော ပစ္စယော ဟောတိ၊ တိရစ္ဆာနေသု ပန ပေတမဟိဋ္ဌိကေသု စ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ လဟ္တတိယေဝ။

သွေဝ ကာမဘဝေ သုဂတိယံ သောဠသန္တမ္ပိ ကုသလဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။ အဝိသေသေန ပန ပုညာဘိသင်္ခါရော ရူပဘဝေ ဒသန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။

ဒွါဒသာကုသလစေတနာဘေဒေါ အပုညာဘိသင်္ခါရော ကာမဘဝေ ဒုဂ္ဂတိယံ ဧကဿ ဝိညာဏဿ တထေဝ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိယံ၊ နော ပဝတ္တေ။ ဆန္တံ ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ သတ္တန္တမ္ပိ အကုသလဝိပါကဝိညာဏာနံ ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။

ကာမဘဝေ ပန သုဂတိယံ တေသံယေဝ သတ္တန္တံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ ရူပဘဝေ စတုန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ သော စ ခေါ် ကာမာဝစရေ အနိဋ္ဌ-ရူပဒဿနသဒ္ဓသဝနဝသေန၊ ဗြဟ္မလောကေ ပန အနိဋ္ဌရူပါဒယော နာမ နတ္ထိ။ တထာ ကာမာဝစရဒေဝလောကေဝိ။

အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရော အရူပဘဝေ စတုန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ တထေဝ ပစ္စယော ပဝတ္တေ စ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ။

ဧဝံ တာဝ ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ ဝသေန ဧတေ သင်္ခါရေ ယေသံ ပစ္စယာ၊ ယထာ စ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ တထာ ဝိဇာနိတဗျာ။ ဧတေနေဝ နယေန ယောနိအာဒိသုပိ ဝေဒိတဗျာ။

၆၃၇။ ဘကြိဒံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယံ မုခမတ္တပကာသနံ—ဣမေသ ဟိ သင်္ခါရေသု ယသ္မာ ပုညာဘိသင်္ခါရေ တာဝ ခွိသု ဘဝေသု ပဋိသန္ဓိံ ဘဒ္ဒာ သဗ္ဗမတ္တနော ဝိပါကံ ဇနေတိ။ ဗာထာ အဏ္ဏဇာဒိသု စတူသု ယေဝဇီသု၊ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာသု ခွိသု ဂတိသု၊ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညိ-နာနတ္တ-ကာယကေတ္တသညိ- ကေတ္တကာယနာနတ္တသညိ- ကေတ္တကာယကေတ္တသညိ- သင်္ခါတာသု စတူသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု။ အသညသတ္တာဝါသေ ပနေသ ရူပဗျတ္တ-မေဝါဘိသင်္ခါရေတိတိ စတူသုယေဝ သတ္တာဝါသေသု စ ပဋိသန္ဓိံ ဘဒ္ဒာ သဗ္ဗမတ္တနော ဝိပါကံ ဇနေတိ။ တသ္မာ ယေ ဧတေလု ခွိသု ဘဝေသု၊ စတူသု ယောနိသု၊ ခွိသု ဂတိသု၊ စတူသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ စတူသု သတ္တာဝါသေသု စ ကေဝိသတိယာ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စယော ဇောတိ ယထာသမ္ဘဝံ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ။

အပုညာဘိသင်္ခါရေ ပန ယသ္မာ ကေသ္မိယေဝ ကာမဘဝေ စတူသု ယောနိသု၊ အဝသေသာသု တိသု ဂတိသု၊ နာနတ္တကာယကေတ္တသညိသင်္ခါတာယ ဧကိဿာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ၊ တာဒိသေယေဝ စ ကေသ္မိ သတ္တာဝါသေ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိပစ္စတိ၊ တသ္မာ ယေ ကေသ္မိ ဘဝေ၊ စတူသု ယောနိသု၊ တိသု ဂတိသု၊ ဧကိဿာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ၊ ကေမိ စ သတ္တာဝါသေ သတ္တန္တံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စယော ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ င။

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရေ ပန ယသ္မာ ကေသ္မိယေဝ အရူပဘဝေ၊ ဧကိဿာ ဩပပါတိကယောနိယာ၊ ဧကိဿာ ဒေဝဂတိယာ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာ-ဒိကာသု တိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနာဒိကေသု စ စတူသု သတ္တာဝါသေသု ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိပစ္စတိ၊ တသ္မာ ယေ ကေသ္မိ ဘဝေ၊ ဧကိဿာ ယောနိယာ၊ ဧကိဿာ ဂတိယာ၊ တိသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊ စတူသု သတ္တာဝါသေသု စတူနံ ဝိညာဏာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စယော ဇောတိ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စာတိ။ ဧဝံ၊

၁-ပဝတ္တေ စ။ ကာယသင်္ခါရေပိ ယသ္မာ ကေသ္မိ ဘဝေ။ ပ။ အပိစ ပုညာဘိသင်္ခါရေ အသည-သတ္တေသု ကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယောတိ (က-သိ) အယံ ပဋိသန္ဓိရော ဣလိသပေါက္ခကေ အဓောလိပိယံ ဒိဿတိ။ ပရိပုဏ္ဏပါဌံ အာကင်္ခမာနေဟိ သော အနဗ္ဗာဟ-ဝိနောဒနိယံ ၁၅၉-ပိဋေ ဩလောကေတဗျာ။

ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိနံ၊ ဝသေနေတေ ဘဝါဒိသု။
 ဝိဇာနိတဗ္ဗာ သင်္ခါရာ၊ ယထာ ယေသဉ္စ ပစ္စယာတိ။
 အယံ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၃၈။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပပဒေ—

ဝိဘာဂါ နာမရူပါနံ၊ ဘဝါဒိသု ပဝတ္တိတော။
 သင်္ဂဟာ ပစ္စယနယာ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဝိဘာဂါ နာမရူပါနံ ဣတ္ထ ဟိ နာမန္တိ အာရမ္မဏာဘိဓုခံ နမနတော
 ဝေဒနာဒယော တယော ခန္ဓာ၊ ရူပန္တိ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ စတုန္ဒဉ္စ မဟာ-
 ဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပံ။ တေသံ ဝိဘာဂေါ ခန္ဓနိဗ္ဗေသေ ဝုတ္တောယေဝါတိ။ ဧဝံ
 တာဝေတ္ထ ဝိဘာဂါ နာမရူပါနံ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဘဝါဒိသု ပဝတ္တိတောတိ ဣတ္ထ စ နာမံ ဧကံ သတ္တာဝါသံ ဌပေတွာ သဗ္ဗ-
 ဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသေသသတ္တာဝါသေသု ပဝတ္တတိ၊ ရူပံ ဒွိသု
 ဘဝေသု၊ စတုသု ယောနိသု၊ ပဉ္စသု ဂတိသု၊ ပုရိမာသု စတုသု ဝိညာဏဋ္ဌိတိသု၊
 ပဉ္စသု သတ္တာဝါသေသု ပဝတ္တတိ။

ဧဝံ ပဝတ္တမာနေ စ တေသ္မိံ နာမရူပေ ယသ္မာ အဘာဝကဂဗ္ဘသေယျကာနံ
 အဏ္ဏဇာနဉ္စ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုကာယဒသကဝသေန ရူပတော ခွေသန္တတိသိ-
 သာနိ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝိတ္ထာရေန
 ရူပရူပတော ဝိသတိ ဓမ္မာ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေဝိသတိ
 ဓမ္မာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန
 ဧကသန္တတိသိသတော နဝ ရူပဓမ္မေ အပနေတွာ စုဒ္ဓသ။ သဘာဝကာနံ
 ဘာဝဒသကံ ပက္ခိပိတွာ တေတ္ထိံသ၊ တေသမ္ပိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန သန္တတိသိ-
 သဒ္ဓယတော အဋ္ဌာရသ ရူပဓမ္မေ အပနေတွာ ပန္နရသ။

ယသ္မာ စ ဩပပါတိကသတ္တေသု မြဟ္မကာယိကာဒိနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စက္ခု-
 သောတဝတ္ထုဒသကာနံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကဿ စ ဝသေန ရူပတော စတ္တာရိ
 သန္တတိသိသာနိ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ
 ဝိတ္ထာရေန ရူပရူပတော ဧကေနစတ္တာလီသ ဓမ္မာ၊ တယော စ အရူပိနော

ခန္ဓာတိ ဧတေ ဗာစတ္တာလီသ ဓမ္မော ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန သန္တတိသီသတ္တယတော သတ္တဝီသတိ ဓမ္မေ အပနေတွာ
ပန္နရသ။

ကာမဘဝေ ပန ယသ္မာ သေသဩပပါတိကာနံ၊ သံသေဒဇာနံ ဝါ သဘာဝ-
ကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ရူပတော သတ္တ သန္တတိသီသာနိ၊
တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာ ပါတုဘဝန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ဝိတ္ထာရေန ရူပ-
ရူပတော သတ္တတိ ဓမ္မော၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိ ဧတေ တေသတ္တတိ
ဓမ္မော ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ပန
ရူပသန္တတိသီသတ္တတော စတုပညာသ ဓမ္မေ အပနေတွာ ဧကေနဝီသတိ။
ဧသ ဥက္ကံသော။ အဝကံသေန ပန တံတံရူပသန္တတိသီသဝိကလာနံ တဿ
တဿ ဝသေန ဟာပေတွာ ဟာပေတွာ သင်္ခေပတော ဝိတ္ထာရတော စ
ပဋိသန္ဓိယံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပသင်္ခါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အရူပိနံ ပန တယောဝ အရူပိနော ခန္ဓာ။ အသညိနံ ရူပတော ဇီဝိတိန္ဒြိယ-
နဝကမေဝါတိ။ ဧသ တာဝ ပဋိသန္ဓိယံ နယော။

ပဝတ္တေ ပန သဗ္ဗတ္ထ ရူပပွဝတ္တိဒေသေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ ဌိတိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိ-
စိတ္တေန သဟ ပဝတ္တဉတုတော ဉတုသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ ပါတုဘဝတိ။
ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပန ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတိ။ တဉ္စိ ယထာ ပပါတေ ပတိတပုရိသော
ပရဿ ပစ္စယော ဟောတုံ န သက္ကောတိ၊ ဧဝံ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ ဒုဗ္ဗလတ္တာ
ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတုံ န သက္ကောတိ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော ပန ဥဒ္ဓံ ပဌမဘဝဂံတော
ပဘုတိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သဒ္ဓပါတုဘာဝကာလေ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော^၁
ဥဒ္ဓံ ပဝတ္တဉတုတော စေဝ စိတ္တတော စ သဒ္ဓနဝကံ၊ ယေ ပန ကဗဠိကာရာ-
ဟာရူပဇီဝိနော ဂမ္ဘသေယျကသတ္တာ၊ တေသံ၊

“ယဉ္ဇဿ ဘုဉ္ဇတိ မာတာ၊ အန္တံ ပါနဉ္စ ဘောဇနံ။

တေန သော တတ္ထ ယာပေတိ၊ မာတုကုစ္ဆိဂတော နရော”တိ၂—

ဝစနတော မာတရာ အဇ္ဈောဟရိတာဟာရေန အနုဂတေ သရီရေ၊
ဩပပါတိကာနံ သဗ္ဗပဌမံ အတ္တနော မုခဂတံ ခေဋံ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ
အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ သုဒ္ဓဋ္ဌကန္တိ ဣဒံ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ သုဒ္ဓဋ္ဌကဿ၊
ဉတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ဥက္ကံသတော ဌိန္တံ နဝကာနံ ဝသေန ဆဗ္ဗိသတိဝိဓံ၊ ပုဗ္ဗေ

၁-ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော စ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတောဝ (သျှာ)

၂-တိရောတိ (သျှာ၊ ဣ၊ ဣကာ)၊ သံ ၁-၂ဝဝ-ပိဋေ။

ဧကေကစိတ္တက္ခန္ဓေ တိက္ခတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝုတ္တံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဉ္စ သတ္တတိဝိဓန္တိ ဆန္တုတိဝိဓံ ရူပံ၊ တယော စ အရူပိနော ခန္ဓာတိသမာသတော နဝနဝတိ ဓမ္မာ။ ယသ္မာ ဝါ သဒ္ဓေါ အနိယတော ကပါစိဒေဝ ပါတုဘာဝတော၊ တသ္မာ ဒုဝိဓိတံ အပနေတွာ ဣမေ သတ္တနဝုတိ ဓမ္မာ ယထာသမ္ဘဝံ သဗ္ဗသတ္တာနံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေသံ ဟိ သုတ္တာနမ္ပိ ပမတ္တာနမ္ပိ ခါဒန္တာနမ္ပိ ဝိဝိဇ္ဇာနမ္ပိ ဒိဝါ စ ရတ္တိဉ္စ ဧတေ ဝိညာဏပစ္စယာ ပဝတ္တန္တိ။ တဉ္စ နေသံ ဝိညာဏပစ္စယဘာဝံ ပရတော ဝဏ္ဏယိဿာမ။

ယဗ္ဗနေတမေတ္တ ကမ္မဇရူပံ၊ တံ ဘဝယောနိဂတိဌိတိသတ္တာဝါသေသု သဗ္ဗပဌမံ ပတိဋ္ဌဟန္တမ္ပိ တိသမုဋ္ဌာနိကရူပေန အနုပတ္တဉ္စ န သက္ကောတိ သဏ္ဌာတုံ၊ နာပိ တိသမုဋ္ဌာနိကံ တေန အနုပတ္တဉ္စ။ အထ ခေါ ဝါတဗ္ဗာဟတာပိ စတုဒ္ဓိသာ ဝဝတ္ထာပိတာ နဋကလာပိယောဝိယ၊ ဦမိဝေဂဗ္ဗာဟတာပိ မဟာသမုဒ္ဓေ ကတ္တစိ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ ဘိန္ဒဝါဟနိကာ၊ ဝိယ စ အညမညပတ္တဒ္ဓါနေဝေတာနိ အပတမာနာနိ သဏ္ဌဟိတွာ ဧကမ္ပိ ဝဿံ ဒွေပိ ဝဿာနိ။ ပ။ ဝဿသတမ္ပိ ယာဝတေသံ သတ္တာနံ အာယုက္ခယော ဝါ ပုညက္ခယော ဝါ၊ တာဝ ပဝတ္တန္တိတိ။ ဧဝံ ဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတောပေတ္တ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၃၉။ သင်္ဂဟာတိ ဧတ္ထ စ ယံ အာရုပ္ပေ ပဝတ္တိပဋိသန္တိသု၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမမေဝ၊ ယဉ္စ အသညေသု သဗ္ဗတ္ထ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ ပဝတ္တိယံ ဝိညာဏပစ္စယာ ရူပမေဝ၊ ယဉ္စ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ သဗ္ဗတ္ထ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ တံ သဗ္ဗံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ နာမရူပန္တိ ဧဝံ ဧကဒေသသရူပေကသေသနယေန သင်္ဂဟေတွာ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အသညေသု ဝိညာဏာဘာဝါ အယုတ္တန္တိ စေ။ နာယုတ္တံ။ ဣဒမ္ပိ၊

နာမရူပဿ ယံ ဟေတု၊ ဝိညာဏံ တံ ဒွိဓာ မတံ။

ဝိပါကမဝိပါကဉ္စ၊ ယုတ္တမေဝ ယတော ဣဒံ။

ယဉ္စ နာမရူပဿ ဟေတု ဝိညာဏံ၊ တံ ဝိပါကာဝိပါကဘေဒတော ဒွေဓာမတံ။ ဣဒဉ္စ အသညသတ္တေသု ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ပဝတ္တအဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ ရူပံ၊ တထာ ပဉ္စဝေါကာရေ ပဝတ္တိယံ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခန္ဓေ ကမ္မသမုဋ္ဌာနန္တိ ယုတ္တမေဝ ဣဒံ။ ဧဝံ သင်္ဂဟတောပေတ္တ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၄၀။ ပစ္စယနယာတိ ဧတ္ထ ဟိ၊

နာမဿ ပါကဝိညာဏံ၊ နဝော ဟောတိ ပစ္စယော။

ဝတ္ထုရူပဿ နဝော၊ သေသရူပဿ အဋ္ဌော။

အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ ဟောတိ ရူပဿ ဧကော။

တဒညဗ္ဗန ဝိညာဏံ၊ တဿ တဿ ယထာရဟံ။

ယဉ္ဇေတံ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တိယံ ဝါ ဝိပါကသင်္ခါတံ နာမံ၊ တဿ ရူပမိဿဿ ဝါ အမိဿဿ ဝါ ပဋိသန္ဓိကံ ဝါ အညံ ဝါ ဝိပါကဝိညာဏံ သဟဇာတ-
အညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တဝိပါကာဟာရိန္ဒြိယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ နဝော
ပစ္စယော ဟောတိ။

ဝတ္ထုရူပဿ ပဋိသန္ဓိယံ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါကာဟာရိန္ဒြိယ-
ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ နဝော ပစ္စယော ဟောတိ။ ဌပေတွာ ပန
ဝတ္ထုရူပံ သေသရူပဿ ဣမေသု နဝသု အညမညပစ္စယံ အပနေတွာ သေသေဟိ
အဋ္ဌဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။

အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ ပန အသညသတ္တရူပဿ ဝါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဝါ
ကမ္မဇဿ ရူပဿ သုတ္တန္တိကပရိယာယတော ဥပနိဿယဝသေန ဧကောဝ
ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝသေသံ ပဌမဘဝဂံတော ပဘုတိ သဗ္ဗမ္ပိ ဝိညာဏံ တဿ
တဿ နာမရူပဿ ယထာရဟံ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိတ္ထာရတော
ပန တဿ ပစ္စယနယေ ဒဿိယမာနေ သဗ္ဗာပိ ပဋ္ဌာနကထာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ
ဟောတိတိ န နံ အာရဘာမ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ ဝိညာဏပစ္စယာ
ဟောတိ”တိ။ သုတ္တတော ယုတ္တိတော စ။ သုတ္တေ ဟိ “စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော
ဓမ္မာ”တိ^၁ အာဒိနာ နယေန ဗဟုဝေ ဝေဒနာဒိနံ ဝိညာဏပစ္စယတာ သိဒ္ဓါ။
ယုတ္တိတော ပန၊

စိတ္တဇေန ဟိ ရူပေန၊ ဣဓ ဒိဋ္ဌေန သိဇ္ဈတိ။

အဒိဋ္ဌဿာပိ ရူပဿ၊ ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဣတိ။

စိတ္တေ ဟိ ပသန္ဓေ အပ္ပသန္ဓေ ဝါ တဒနုရူပါနိ ရူပါနိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ ဒိဋ္ဌာနိ။
ဒိဋ္ဌေန စ အဒိဋ္ဌဿ အနုမာနံ ဟောတိတိ ဣမိနာ ဣဓ ဒိဋ္ဌေန စိတ္တဇရူပေန
အဒိဋ္ဌဿာပိ ပဋိသန္ဓိရူပဿ ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ။

ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿာပိ ဟိ တဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿေဝ ဝိညာဏပစ္စယတာ ပဋ္ဌာနေ အာဂတာတိ။^၁ ဧဝံ ပစ္စယနယတောပေတ္ထ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အယံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္တာရကထာ။

နာမရူပပစ္စယာသဋ္ဌာယတနပဒဝိတ္တာရကထာ

၆၄၁။ နာမရူပပစ္စယာ သဋ္ဌာယတနပဒေ—

နာမံ ခန္ဓတ္ထယံ ရူပံ၊ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ မတံ။

ကတေကသေသံ တံ တဿ၊ တာဒိသဿေဝ ပစ္စယော။

ယဉ္ဇေတံ သဋ္ဌာယတနဿေဝ ပစ္စယဘူတံ နာမရူပံ၊ တတ္ထ နာမန္တိ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓတ္ထယံ၊ ရူပံ ပန သသန္တတိပရိယာပန္တံ နိယမတော စတ္တာရိ ဘူတာနိ ဆ ဝတ္ထုနိ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဧဝံ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ မတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ပန နာမဉ္စရူပဉ္စ နာမရူပဉ္စ နာမရူပန္တိ ဧဝံ ကတေကသေသံ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဧဝံ ကတေကသေသဿေဝ သဋ္ဌာယတနဿ ပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အာရုပ္ပေ နာမမေဝ ပစ္စယော၊ တဉ္စ ဆဋ္ဌာယတနဿေဝ န အညဿ။ “နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတန”န္တိ^၂ ဟိ ဝိဘဏံ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗံ “နာမရူပံ သဋ္ဌာယတနဿ ပစ္စယော”တိ။ နာမရူပဘာဝေ ဘာဝတော။ တဿ တဿ ဟိ နာမဿ ရူပဿ စ ဘာဝေ တံ တံ အာယတနံ ဟောတိ၊ န အညထာ။ သာ ပနဿ တဗ္ဘာဝဘာဝိတာ ပစ္စယနယသ္မိံယေဝ အာဝိဘဝိဿတိ။ တသ္မာ၊

ပဋိသန္ဓိယာ ပဝတ္ထေ ဝါ၊ ဟောတိ ယံ ယဿ ပစ္စယော။

ယထာ စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ နေယျံ ဝိဘာဝိနာ။

တတြာယမတ္ထဒီပနာ—

နာမမေဝ ဟိ အာရုပ္ပေ၊ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိသု။

ပစ္စယော သတ္တဓာ ဆဓာ၊ ဟောတိ တံ အဝကံသတော။

ကထံ? ပဋိသန္ဓိယံ တာဝ အဝကံသတော သဟဇာတအညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တဝိပါကအတ္တိအဝိဂတပစ္စယေဟိ သတ္တဓာ နာမံ ဆဋ္ဌာယတနဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကိန္တိ ပနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယေန၊ ကိန္တိ အာဟာရပစ္စယေနာတိ

ဧဝံ အညထာပိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ ဝသေန ဥက္ကံသာဝကံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္ထေဝိ ဝိပါကံ ဝုတ္တနယေနော ပစ္စယော ဟောတိ၊ ဣတရံ ပန အဝကံသတော ဝုတ္တပ္ပကာရေသု ပစ္စယေသု ဝိပါကပစ္စယဝဇ္ဇေဟိ ဆဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကိဉ္စိ ပနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယေန၊ ကိဉ္စိ အာဟာရပစ္စယေနာတိ ဧဝံ အညထာပိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ ဝသေန ဥက္ကံသာဝကံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အညသ္မိမ္မိ ဘဝေ နာမံ၊ တထေဝ ပဋိသန္ဓိယံ။

ဆဋ္ဌဿ ဣတရေသံ တံ၊ ဆဟာကာရေဟိ ပစ္စယော။

အာရုပ္ပတော ဟိ အညသ္မိမ္မိ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ တံ ဝိပါကနာမံ ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယံ ဟုတွာ ဆဋ္ဌဿ မနာယတနဿ ယထာ အာရုပ္ပေ ဝုတ္တံ၊ တထေဝ အဝကံသတော သတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတရေသံ ပန တံ ပဉ္စန္ဒံ စက္ခာယတနာဒိနံ စတုမဟာဘူတသဟာယံ ဟုတွာ သဟဇာတနိဿယဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ အဝိဂတဝသေန ဆဟာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကိဉ္စိ ပနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယေန၊ ကိဉ္စိ အာဟာရပစ္စယေနာတိ ဧဝံ အညထာပိ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ ဝသေန ဥက္ကံသာဝကံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္ထေဝိ တထာ ဟောတိ၊ ပါကံ ပါကဿ ပစ္စယော။

အပါကံ အဝိပါကဿ၊ ဆဓာ ဆဋ္ဌဿ ပစ္စယော။

ပဝတ္ထေဝိ ဟိ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ယထာ ပဋိသန္ဓိယံ၊ တထေဝ ဝိပါကနာမံ ဝိပါကဿ ဆဋ္ဌာယတနဿ အဝကံသတော သတ္တဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အဝိပါကံ ပန အဝိပါကဿ ဆဋ္ဌဿ အဝကံသတောဝ တတော ဝိပါကပစ္စယံ အပနေတွာ ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝုတ္တနယေနော ပနေတ္ထ ဥက္ကံသာဝကံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထေဝ သေသပဉ္စန္ဒံ၊ ဝိပါကံ ပစ္စယော ဘဝေ။

စတုဓာ အဝိပါကမ္မိ၊ ဧဝမေဝ ပကာသိတံ။

တတ္ထေဝ ဟိ ပဝတ္ထေ သေသာနံ စက္ခာယတနာဒိနံ ပဉ္စန္ဒံ စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကံ ဣတရမ္မိ ဝိပါကနာမံ ပစ္စာဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာ စ ဝိပါကံ၊ အဝိပါကမ္မိ ဧဝမေဝ ပကာသိတံ။ တသ္မာ ကုသလာဒိဘေဒမ္မိ တေသံ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ တာဝ နာမမေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ ဝါ ယဿ ယဿ အာယတနဿ
ပစ္စယော ဟောတိ၊ ယထာ စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရူပံ ပနေတ္ထ အာရပ္ပေ၊ ဘဝေ ဘဝတိ ပစ္စယော။
န ကောယတနဿာပိ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓဘဝေ ပန။

ရူပတော သန္ဓိယံ ဝတ္ထု၊ ဆဓာ ဆဋ္ဌဿ ပစ္စယော။
ဘူတာနိ စတုဓာ ဟောန္တိ၊ ပဉ္စန္ဒ အဝိသေသတော။

ရူပတော ဟိ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုရူပံ ဆဋ္ဌဿ မနာယတနဿ သဟဇာတ-
အညမညနိဿယဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။
စတ္တာရိ ပန ဘူတာနိ အဝိသေသတော ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ ယံ ယံ အာယတနံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တဿ ဝသေန ပဉ္စန္ဒမ္ပိ စက္ခာယတနာဒိနံ သဟဇာတနိဿယ-
အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ စတုဓာ ပစ္စယော ဟောန္တိ။

တိဓာ ဇီဝိတမေတေသံ၊ အာဟာရေ စ ပဝတ္တိယံ။
တာနေဝ ဆဓာ ဆဋ္ဌဿ၊ ဝတ္ထု တဿေဝ ပဉ္စဓာ။

ဧတေသံ ပန စက္ခာဒိနံ ပဉ္စန္ဒ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ အတ္ထိ အဝိဂတဗုဒ္ဓိယ-
ဝသေန ရူပဇီဝိတံ တိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အာဟာရေ စ အတ္ထိ အဝိဂတ-
ဟာရဝသေန တိဝိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ သော စ ခေါ ယေ သတ္တာ
အာဟာရူပဇီဝိနေ၊ တေသံ အာဟာရနုဂတေ ကာယေ ပဝတ္တိယံယေဝ၊
နော ပဋိသန္ဓိယံ။ တာနိ ပန ပဉ္စ စက္ခာယတနာဒိနိ ဆဋ္ဌဿ စက္ခသောတ-
ဃာနဇိဝှိကာယဝိညာဏသင်္ခါတဿ မနာယတနဿ နိဿယပုရေဇာတ-
ဗုဒ္ဓိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိ အဝိဂတဝသေန ဆဟာကာရေဟိ ပစ္စယော ဟောန္တိ
ပဝတ္တေ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။ ဌပေတွာ ပန ပဉ္စဝိညာဏာနိ တဿေဝ
အဝသေသမနာယတနဿ ဝတ္ထုရူပံ နိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-
အဝိဂတဝသေန ပဉ္စဓာ ပစ္စယော ဟောတိ ပဝတ္တေယေဝ၊ နော ပဋိသန္ဓိယံ။
ဧဝံ ရူပမေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ ဝါ ယဿ ယဿ အာယတနဿ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ ယထာ စ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တထာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နာမရူပံ ပနဘယံ၊ ဟောတိ ယံ ယဿ ပစ္စယော။
ယထာ စ တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထု၊ ဝိညာတဗ္ဗံ ဝိဘာဝိနာ။

သေယျထိဒံ။ ပဋိသန္ဓိယံ တာဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ခန္တတ္ထယဝတ္ထုရူပသင်္ခါတံ နာမရူပံ ဆဠာယတနဿ သဟဇာတ အညမည နိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာဒီဟိ ပစ္စယော ဟောတိတိ။ ဣဒမေတ္ထ မုခမတ္ထံ။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ပန သက္ကာ သဗ္ဗံ ယောဇေတုန္တိ န ဧတ္ထ ဝိတ္ထာရော ဒဿိတောတိ။

အယံ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

သဠာယတနပစ္စယာဇဿပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၂။ သဠာယတနပစ္စယာ ဇဿပဒေ—

သဠေဝ ဇဿာ သင်္ခေပါ၊ စက္ခုသမ္ပဿအာဒယော။

ဝိညာဏမိဝ ဗာတ္ထိံသ၊ ဝိတ္ထာရေန ဘဝန္တိ တေ။

သင်္ခေပေန ဟိ သဠာယတနပစ္စယာ ဇဿောတိ စက္ခုသမ္ပဿော၊ သောတသမ္ပဿော၊ ဃာနသမ္ပဿော၊ ဇိဝှါသမ္ပဿော၊ ကာယသမ္ပဿော၊ မနောသမ္ပဿောတိ ဣမေ စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ဆ ဧဝ ဇဿာ ဘဝန္တိ။ ဝိတ္ထာရေန ပန စက္ခုသမ္ပဿာဒယော ပဉ္စ ကုသလဝိပါကာ၊ ပဉ္စ အကုသလဝိပါကာတိ ဒဿ၊ သေသာ ဗာဝိသတိ-လောကီယဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ စ ဗာဝိသတိတိ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝုတ္တဝိညာဏမိဝ ဗာတ္ထိံသ ဟောန္တိ။

ယမ္ပနေတဿ ဗာတ္ထိံသဝိဿောပိ ဇဿဿ ပစ္စယော သဠာယတနံ၊ တတ္ထ၊

ဆဠေန သဟ အဇ္ဈတ္တံ၊ စက္ခာဒိံ ဗာဟိရေဟိပိ။

သဠာယတနမိစ္ဆန္တိ၊ ဆဟိ သဒ္ဓိံ ဝိစက္ခဏာ။

တတ္ထ ယေ တာဝ “ဥပါဒိဏ္ဍကပဝတ္တိကထာ အယ”န္တိ သကသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ ပစ္စယံ ပစ္စယုပ္ပန္န ဝိပေန္တိ၊ တေ “ဆဠာယတနပစ္စယာ ဇဿော”တိ ပါဠိအနုသာရတော အာရပ္ပေ ဆဠာယတနဉ္စ၊ အညတ္ထ သဗ္ဗသင်္ဂဟတော သဠာယတနဉ္စ ဇဿဿ ပစ္စယောတိ ဧကဒေသသရူပေကသေသံ ကတွာ ဆဠေန သဟ အဇ္ဈတ္တံ စက္ခာဒိံ သဠာယတနန္တိ ဣစ္ဆန္တိ။ တဉ္စိ ဆဠာယတနဉ္စ သဠာယတနဉ္စ သဠာယတနန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ယေ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နမေဝ ဧကသန္တတိပရိယာပန္နံ ဝိပေန္တိ၊ ပစ္စယံ ပန ဘိန္နသန္တာနဗ္ဗိ၊ တေ ယံ ယံ အာယတနံ ဇဿဿ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တံ

သဗ္ဗမ္ပိ ဒီပေန္တာ ဗာဟိရမ္ပိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တဒေဝ ဆဋ္ဌေန သဟ အဇ္ဈတ္တံ ဗာဟိရေဟိပိ ရူပါယတနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဣစ္ဆန္တိ။ တမ္ပိ ဟိ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနဉ္စ သဋ္ဌာယတနန္တိ ဧတေသံ ဧကသေသေ ကဏေ သဋ္ဌာယတနန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ဧတ္တာဟ—န သဗ္ဗာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော သမ္ဘောတိ၊ နာပိ ဧကမ္မာ အာယတနာ သဗ္ဗေ ဖဿော၊ အယဉ္စ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ဧကောဝ ဝုတ္တော၊ သော ကဿာတိ။ တတြိဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ—သစ္စမေတံ၊ သဗ္ဗေဟိ ဧကော၊ ဧကမ္မာ ဝါ သဗ္ဗေ န သမ္ဘောန္တိ၊ သမ္ဘောတိ ပန အနေကေဟိ ဧကော။ ယထာ စက္ခုသမ္ပဿော စက္ခာယတနာ ရူပါယတနာ စက္ခုဝိညာဏသင်္ခါတာ မနာ-ယတနာ အဝသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာယတနာ စာတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ယထာနုရူပံ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဧဝ ဟိ၊

ဧကောပ'နေကာယတန-ပ္ပဘဝေါ' ဣတိ ဒီပိတော။

ဖဿောယံ ဧကဝစန-နိဒ္ဒေသေနိဓ တာဒိနာ။

ဧကဝစနနိဒ္ဒေသေနာတိ သဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ဣမိနာ ဧကဝစန-နိဒ္ဒေသေန အနေကေဟိ အာယတနေဟိ ဧကော ဖဿော ဟောတိတိ တာဒိနာ ဒီပိတောတိ အတ္ထော။ အာယတနေသု ပန၊

ဆဓာ ပဉ္စ တတော ဧကံ၊ နဝဓာ ဗာဟိရုနိ ဆ။

ယထာသမ္ဘဝမေတဿ၊ ပစ္စယတ္ထေ ဝိဘာဝယေ။

တတြာယံ ဝိဘာဝနာ—စက္ခာယတနာဒီနိ တာဝ ပဉ္စ စက္ခုသမ္ပဿာဒိ-ဘေဒတော ပဉ္စဝိဓဿ ဖဿဿ နိဿယပုရေဇာတိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ-အဝိဂတဝသေန ဆဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တတော ပရံ ဧကံ ဝိပါကမနာယတနံ အနေကဘေဒဿ ဝိပါကမနောသမ္ပဿဿ သဟဇာတအညမညနိဿယ-ဝိပါကာဟာရဣန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန နဝဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဗာဟိရေသု ပန ရူပါယတနံ စက္ခုသမ္ပဿဿ အာရမ္မဏပုရေဇာတ-အတ္ထိအဝိဂတဝသေန စတုဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ သဒ္ဓါယတနာဒီနိ သောတသမ္ပဿာဒီနိ။ မနောသမ္ပဿဿ ပန တာနိ စ ဓမ္မာယတနဉ္စ၊ တထာ

၁-ဧကောပိ+အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ-ဣတိ ပဒစ္စေဒေါ။

၂-ဓမ္မာရမ္မဏဉ္စ (သဗ္ဗတ္ထ) သမ္မောဟဝိနောဒီယာ၊ ဣကာဟိ စ သံသန္နေတဗ္ဗာ၊ အာယတနာနံ အဓိကာရတာ စ မနသိကာတဗ္ဗာ။

စ အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနေဝ စာတိ ဧဝံ ဗာဟိရာနိ ဆ ယထာသမ္ဘုဒ္ဓမေ-
တဿ ပစ္စယတ္တေ ဝိဘာဝယေတိ။

အယံ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကသံ။

ဗဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၃။ ဗဿပစ္စယာ ဝေဒနာပဒေ—

ဒွါရတော ဝေဒနာ ဝုတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ပဿဇာဒိကာ။
သဠေဝ တာ ပဘေဒေန၊ ဧကေနနုဂုတိ မတာ။

ဧတဿပိ ပဒဿ ဝိဘဏ် “စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ သောတ။ ဃာန။
ဇိဝှါ။ ကာယ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ”တိ^၁ ဧဝံ ဒွါရတော သဠေဝ ဝေဒနာ
ဝုတ္တာ၊ တာ ပန ပဘေဒေန ဧကေနနုဂုတိယာ စိတ္တေဟိ သဗ္ဗယုတ္တံ ဩ
ဧကေနနုဂုတိ မတာ။

ဝေဒနာသု ပနေတာသု၊ ဣမ ဗာတ္ထိံသ ဝေဒနာ။
ဝိပါကစိတ္တယုတ္တာဝ^၂၊ အဓိပ္ပေတာတိ ဘာသိတာ။

အဋ္ဌဓာ တတ္ထ ပဉ္စန္ဒံ၊ ပဉ္စဒွါရမှိ ပစ္စယော။
သေသာနံ ဧကဓာ ဖဿော၊ မနောဒွါရေပိ သော တထာ။

တတ္ထ ဟိ ပဉ္စဒွါရေ စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကာနံ ပဉ္စန္ဒံ ဝေဒနာနံ စက္ခု-
သမ္ပဿာဒိကော ဖဿော သဟဇာတ အညမညနိဿယဝိပါကအာဟာရ သမ္ပ-
ယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေန အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သေသာနံ ပန
ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ သမ္ပဋိန္ဒန သန္တိရဏ တဒါရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တာနံ ကာမာ-
ဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ သော စက္ခုသမ္ပဿာဒိကော ဖဿော ဥပနိဿယဝသေန
ဧကဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိ။

မနောဒွါရေပိ သော တထာတိ မနောဒွါရေပိ ဟိ တဒါရမ္မဏဝသေန
ပဝတ္တာနံ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ သော သဟဇာတမနောသမ္ပဿသင်္ခါ-
တော ဖဿော တထေဝ အဋ္ဌဓာ ပစ္စယော ဟောတိ၊ ပဋိသန္ဓိဘဝဂ်ဝိဂ်ဝသေန
ပဝတ္တာနံ^၃ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိ။ ယာ ပန တာ မနောဒွါရေ

တဒါရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တက မာမာဝစရဝေဒနာ၊ တာသံ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန-
သမ္ပယုတ္တော မနောသမ္ပယော ဥပနိဿယဝသေန ဧကဓာဝ ပစ္စယော
ဟောတိတိ။

အယံ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္တာရကထာ။

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိတ္တာရကထာ

၆၄၄။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာပဒေ—

ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ဆ တဏှာ ဣမ ဝိပိတာ။

ဧကေကာ တိဝိဓာ တတ္ထ၊ ပဝတ္တာကာရတော မတာ။

ဣမသ္မိံ ဟိ ပဒေ သေဋ္ဌိပုတ္တော ဗြာဟ္မဏပုတ္တောတိ ပိတိတော နာမဝသေန
ပုတ္တော ဝိယ “ရူပတဏှာ။ သဒ္ဓ။ ဂန္ဓ။ ရသ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ။ ဓမ္မတဏှာ”တိ^၁
အာရမ္မဏတော နာမဝသေန ဝိဘဏံ ဆ တဏှာ ဝိပိတာ။

တာသု ပန တဏှာသု ဧကေကာ တဏှာ ပဝတ္တိအာကာရတော ကာမ-
တဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတိ ဧဝံ တိဝိဓာ မတာ။ ရူပတဏှာယေဝ ဟိ
ယဒါ ဇက္ခယ အာပါထမာဂတံ ရူပါရမ္မဏံ ကာမဿာဒဝသေန အဿာဒယ-
မာနာ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ ကာမတဏှာ နာမ ဟောတိ။ ယဒါ တဒေဝါရမ္မဏံ
“ဓုဝံ သဿတ”န္တိ ပဝတ္တာယ သဿတဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ
ဘဝတဏှာ နာမ ဟောတိ။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ဟိ ရာဂေါ ဘဝတဏှာတိ
ပုစ္ဆတိ။ ယဒါ ပန တဒေဝါရမ္မဏံ “ဥစ္စိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ”တိ ပဝတ္တာယ
ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိယာ သဒ္ဓိံ ပဝတ္တတိ၊ တဒါ ဝိဘဝတဏှာ နာမ ဟောတိ။ ဥစ္စေဒ-
ဒိဋ္ဌိသဟဂတော ဟိ ရာဂေါ ဝိဘဝတဏှာတိ ပုစ္ဆတိ။ ဒေသ နယော သဒ္ဓ-
တဏှာဒိသုပိတိ။ ဧတော အဋ္ဌာရသ တဏှာ ဟောန္တိ။

တာ အဇ္ဈတ္တရူပါဒိသု အဋ္ဌာရသ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဋ္ဌာရသာတိ ဆတ္ထိံသ။ ဣတိ
အတိတာ ဆတ္ထိံသ၊ အနာဂတာ ဆတ္ထိံသ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ ဆတ္ထိံသာတိ အဋ္ဌသတံ
တဏှာ ဟောန္တိ။ တာ ပုန သံခိပမာနာ ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန ဆ၊
ကာမတဏှာဒိဝသေန ဝါ တိဿောဝ တဏှာ ဟောန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသ္မာ ပနိဓေ သတ္တာ ပုတ္တံ အဿာဒေတွာ ပုတ္တေ မမတ္တေန ဓာတိယာ
ဝိယ ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဝေဒနံ အဿာဒေတွာ ဝေဒနာယ

မမတ္တေန ရူပါဒိအာရမ္မဏဒါယကာနံ စိတ္တကာရ-ဂန္ဓဗ္ဗ-ဂန္ဓိက-သုဒ-တန္တဝါယ-
ရသာယနဝိဓာယကဝေဇ္ဇာဒီနံ မဟာသက္ကာရံ ကရေန္တိ။ တသ္မာ သဗ္ဗဒေသော
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသ္မာ စေတ္တ အဓိပ္ပေတာ၊ ဝိပါကသုခဝေဒနာ။

ကောဝ ကေဓာဝေသာ၊ တသ္မာ တဏှာယ ပစ္စယော။

ကေဓာတိ ဥပနိဿယပစ္စယေနဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယသ္မာ ဝ

ဒုက္ခိ သုခံ ပတ္တယတိ၊ သုခိ ဘိယျောပိ ဣစ္ဆတိ။

ဥပေက္ခာ ပန သန္တက္ကာ၊ သုခမိဇ္ဇေဝ ဘာသိတာ။

တဏှာယ ပစ္စယာ တသ္မာ၊ ဟောန္တိ တိဿောပိ ဝေဒနာ။

ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ ဣတိ ဝုတ္တာ မဟေသိနာ။

ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိ၊ ယသ္မာ နာနသယံ ဝိနာ။

ဟောတိ တသ္မာ န သာ ဟောတိ၊ မြာဟ္မဏဿ ဝုသီမသောဇ်၊

အယံ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ပဒသ္မိံ ဝိညာရကထာ။

တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိညာရကထာ

၆၄၅။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနပဒေ—

ဥပါဒါနာနိ စတ္တာရိ၊ တေနိ အတ္တဝိဘာဂတော။

ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္တာရာ၊ ကမတော စ ဝိဘာဝယေ။

တကြာယံ ဝိဘာဝနာ—ကာမုပါဒါနံ၊ ဝိဇ္ဇုပါဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊
အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ ဣမာနိ တာဝေတ္ထ စတ္တာရိ ဥပါဒါနာနိ။ တေသံ အယံ
အတ္တဝိဘာဂေါ—ဝတ္ထုသင်္ခါတံ ကာမံ ဥပါဒိယတိတိ ကာမုပါဒါနံ၊
ကာမော စ သော ဥပါဒါနဉ္စာတိဝိ ကာမုပါဒါနံ။ ဥပါဒါနန္တိ ဒဠ္လဟဿံ။
ဒဠ္လတ္ထော ဟေတ္တ ဥပသဒ္ဓေါ ဥပါယာသဥပကဋ္ဌာဒိသု ဝိယ။ တထာ ဤ စ သာ
ဥပါဒါနဉ္စာတိ ဝိဇ္ဇုပါဒါနံ။ ဝိဇ္ဇိ ဥပါဒိယတိတိ ဝါ ဝိဇ္ဇုပါဒါနံ။ “သဿဘော
အတ္တာ စ လောကော စာ”တိအာဒိသု ဟိ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ ဥတ္တရဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတိ။
တထာ သီလဗ္ဗတံ ဥပါဒိယတိတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ သီလဗ္ဗတဉ္စာ တံ ဥပါဒါ-
နဉ္စာတိဝိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ ဂေါသီလဂေါဝတာဒိနိ ဟိ “ဝေ သုဒ္ဓိ”တိ အညိ-
နိဝေသတော သယမေဝ ဥပါဒါနာနိ။ တထာ ဝဒန္တိ ဧတေနာတိ ဝါဒေါ။

ဥပါဒိယန္တိ ဧတေနာတိ ဥပါဒါနံ။ ကိံ ဝဒန္တိ၊ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ? အတ္တာနံ။ အတ္တနော ဝါဒုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ ဝါ အတ္တာတိ ဥပါဒိယန္တိ ဧတေနာတိ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ အယံ တာဝ တေသံ အတ္တဝိဘာဂေါ။

ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရေ ပန ကာမုပါဒါနံ တာဝ “တတ္ထ ကတမံ ကာမုပါဒါနံ။ ယော ကာမေသု ကာမမ္ဘန္တော ကာမရာဂေါ ကာမနန္တိ ကာမတဏှာ ကာမသ္မေဟော ကာမပရိဋ္ဌာဟော ကာမမုစ္ဆာ ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကာမုပါဒါနံ”န္တိ^၁ အာဂတတ္တာ သင်္ခေပတော တဏှာဒဠှိတ္တံ ဝုစ္စတိ။ တဏှာဒဠှိတ္တံ နာမ ပုရိမတဏှာဥပနိဿယပစ္စယေန ဒဠှသမ္ပူတာ ဥတ္တရတဏှာဝ။ ကေဓံ ပနာဟု “အပ္ပတ္တဝိသယပတ္တနာ တဏှာ အန္ဓကာရေ စောရဿ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယ၊ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ ဥပါဒါနံ တဿေဝ ဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝိယ။ အပ္ပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာပဋိပက္ခာ စ တေ ဓမ္မာ။ တထာ ပရိယေသနာရက္ခဒုက္ခမူလာ”တိ။ သေသုပါဒါနတ္ထယံ ပန သင်္ခေပတော ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ။

ဝိတ္ထာရတော ပန ပုဗ္ဗေ ရူပါဒိသု ဝုတ္တအဋ္ဌသတပ္ပဘေဒါယပိ တဏှာယ ဒဠှဘာဂေါ ကာမုပါဒါနံ။ ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဒိဠှပါဒါနံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ ဒိဠှပါဒါနံ။ နတ္ထိ ဒိဠှံ၊ နတ္ထိ ယိဠှံ။ ပ။ သန္တိကတွာ ပဝေဒေန္တိတိ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဠှံ။ ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒိဠှပါဒါနံ”န္တိ^၂။ သီလဗ္ဗတေဟိ သုဒ္ဓိတိ ပရာမသနံ ပန သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ။ သီလေန သုဒ္ဓိ၊ ဝတေန သုဒ္ဓိ၊ သီလဗ္ဗတေန သုဒ္ဓိတိ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဠှံ။ ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ”န္တိ^၃။ ဝိသတိဝတ္ထုကာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော။ ပ။ သပ္ပရိသဓမ္မေ အဝိနိတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ”န္တိ^၄။ အယမေတ္ထ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရော။

ကမတောတိ ဧတ္ထ ပန တိဝိဓော ကမော ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ပဟာနက္ကမော ဒေသနာက္ကမော စ။ တတ္ထ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ဣဿံ ပဌမံ ဥပ္ပတ္တိတိ အဘာဝတော ကိလေသာနံ နိပ္ပရိယာယေန ဥပ္ပတ္တိက္ကမော န ဝုစ္စတိ။ ပရိယာယေန ပန ယောဘုယျေန ဧကသ္မိံ ဘဝေ အတ္တဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသော၊ တတော “သဿတော အယံ အတ္တာ”တိ ဂဏှတော အတ္တဝိသုဒ္ဓတ္ထံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ “ဥစ္စိဇ္ဇတိ”တိ ဂဏှတော ပရလောကနိရပေက္ခဿ

ကာမုပါဒါနန္တိ ဧဝံ ပဌမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ တတော ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတကာမု-
ပါဒါနာနီတိ အယမေတေသံ ဧကသ္မိံ ဘဝေ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော။

ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒိနိ စေတ္တ ပဌမံ ပဟိယန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ။ ကာမု-
ပါဒါနံ ပစ္စာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာတိ အယမေတေသံ ပဟာနက္ကမော။

မဟာဝိသယတ္တာ ပန ပါကဋတ္တာ စ ဧတေသု ကာမုပါဒါနံ ပဌမံ ဒေသိတံ။
မဟာဝိသယံ ဟိ တံ အဋ္ဌစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ အပ္ပဝိသယာနိ ဣတရာနိ စတုစိတ္တ-
သမ္ပယောဂါ၊ ယေဘုယျေန စ အာလယရာမတ္တာ ပဇာယ ပါကဋံ ကာမုပါဒါနံ၊
န ဣတရာနိ။ ကာမုပါဒါနဝါ^၁ ကာမာနံ^၂ သမဓိဂမတ္ထံ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိ-
ဗဟုလော ဟောတိ၊ သာ'ဿ ဒိဋ္ဌိတိ^၃ တဒနန္တရံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ တံ ပဘိဇ္ဇမာနံ^၄
သီလဗ္ဗတအတ္တဝါဒုပါဒါနဝသေန ခုရိမံ ဟောတိ။ တသ္မိံ ဒွယေ ဂေါကိရိယံ
ကုက္ကုရကိရိယံ ဝါ ဒိသ္မာပိ ဝေဒိတဗ္ဗတော ဩဠာရိကန္တိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ ပဌမံ
ဒေသိတံ။ သုခုမတ္တာ အန္တေ အတ္တဝါဒုပါဒါနန္တိ အယမေတေသံ ဒေသ-
နာက္ကမော။

တဏှာ စ ပုရိမသေ'တ္ထ၊ ဧကော ဟောတိ ပစ္စယော။
သတ္တဓာ အဋ္ဌဓာ ဝါပိ၊ ဟောတိ သေသတ္တယဿ သာ။

ဧတ္ထ စ ဧဝံ ဒေသိတေ ဥပါဒါနစတုက္ကေ ပုရိမဿ ကာမုပါဒါနဿ
ကာမတဏှာ ဥပနိဿယဝသေန ဧကဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဏှာဘိ-
နန္တိတေသု ဝိသယေသု ဥပ္ပတ္တိတော။ သေသတ္တယဿ ပန သဟဇာတအည-
မညနိဿယသမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတဟေတုဝသေန သတ္တဓာဝါ၊ ဥပနိဿယေန
သဟ အဋ္ဌဓာ ဝါပိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ယဒါ စ သာ ဥပနိဿယဝသေန
ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဒါ အသဟဇာတာဝ ဟောတီတိ။

အယံ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၆။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝပဒေ—

အတ္တတော ဓမ္မတော စေဝ၊ သာတ္တတော ဘေဒသင်္ဂဟာ။
ယံ ယဿ ပစ္စယော စေဝ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၁-ကာမုပါဒါနံ ဝါ (က)

၂-ဝတ္ထုကာမာနံ (အဘိ-ဋ ၂-၁၇၃)

၃-န သဿတဒိဋ္ဌိတိ (သျှာ)၊ သဿတန္တိ (က)

၄-ဘိဇ္ဇမာနံ (သျှာ)

တတ္ထ ဘဝတိတိ ဘဝေါ။ သော ကမ္မဘဝေါ ဥပပတ္တိဘဝေါ^၁ စာတိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “ဘဝေါ ဒုဝိဓေန အတ္ထိ ကမ္မဘဝေါ၊ အတ္ထိ ဥပပတ္တိဘဝေါ”တိ^၂။ တတ္ထ ကမ္မမေဝ ဘဝေါ ကမ္မဘဝေါ၊ ဟဏာ ဥပပတ္တိယေဝ ဘဝေါ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ဧတ္ထ စ ဥပပတ္တိ ဘဝတိတိ ဘဝေါ။ ကမ္မံ ပန ယထာ သုခကာရဏတ္တာ “သုခေါ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါ”တိ^၃ ဝုတ္တော၊ ဧဝံ ဘဝကာရဏတ္တာ ဖလဝေါဟာရေန ဘဝေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ အတ္ထတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၄၇။ ဓမ္မတော ပန ကမ္မဘဝေါ တာဝ သင်္ခေပတော စေတနာ စေဝ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ စ အဘိဇ္ဈာဒယော ကမ္မသင်္ခါတာ ဗ္ဗော။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမော ကမ္မဘဝေါ။ ပုညာဘိသင်္ခါရော အပုညာဘိသင်္ခါရော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော^၄ ပရိတ္တဘူမကော ဝါ မဟာဘူမကော ဝါ^၅၊ အယံ ဝုစ္စတိ ကမ္မဘဝေါ။ သဗ္ဗမ္ဘိ ဘဝဂါမိကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ”တိ^၂။ ဧတ္ထ ဟိ ပုညာဘိသင်္ခါရေတိ တေရသ စေတနာ။ အပုညာဘိသင်္ခါရေတိ ဒွါဒသ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရေတိ စတသောစေတနာ။ ဧဝံ ပရိတ္တဘူမကော ဝါ မဟာဘူမကော ဝါတိ ဧတေန တာသံယေဝ စေတနာနံ မဋ္ဌဗဟုဝိပါကတာ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗမ္ဘိ ဘဝဂါမိကမ္မန္တိ ဣမိနာ ပန စေတနာသမ္ပယုတ္တာ အဘိဇ္ဈာဒယော ဝုတ္တာ။

ဥပပတ္တိဘဝေါ ပန သင်္ခေပတော ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ၊ ပဘောဒတော နဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမော-ဥပပတ္တိဘဝေါ။ ကာမဘဝေါ ရူပဘဝေါ အရူပဘဝေါ သညာဘဝေါ အသညာဘဝေါ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ။ ဧကဝေါဟာရဘဝေါ စတုဝေါကာရဘဝေါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပပတ္တိဘဝေါ”တိ^၂။ တတ္ထ ကာမသင်္ခါတော ဘဝေါ ကာမဘဝေါ။ သေ နယော ရူပါရူပဘဝေသု။ သညာဝတံ ဘဝေါ၊ သညာ ဝါ ဧတ္ထ ဘဝေ အတ္ထိတိ သညာဘဝေါ။ ဝိပရိယာယေန အသညာဘဝေါ။ ဩဋ္ဌာရိကာယ သညာယ အဘာဝါ သုခုမာယ စ ဘာဝါ နေဝသညာနာသညာ အသ္မိ^၁ ဘဝေတိ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ။ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓေန ဝေါက္ခိဏ္ဏော ဘဝေါ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ ဧကော ဝါ ဝေါကာရော အဿ ဘဝဿာတိ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ သေ နယော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု။ တတ္ထ ကာမဘဝေါ ပဉ္စ ဥပါဒိက္ကက္ခန္ဓာ။ တထာ ရူပဘဝေါ။ အရူပဘဝေါ

၁-ဥပပတ္တိဘဝေါ (သီ၊ သျှာ) ဝေပုပရိပိ၊
၄-၄-အဘိ ၂-၁၄၃-ပါဠိယံ န ဝိဿတိ၊

၂-၂-အဘိ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ၊

၃-၃-၁-၄၂-ဗျေပဒေါ၊

၅-အဘိ ၂-၁၄၃-ပိဋ္ဌေ။

စက္ကာရော၊ သညာဘဝေါ ပဉ္စ။ အသညာ ဘဝေါ ဧကော ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓော။
နေဝသညာနာသညာဘဝေါစက္ကာရော။ ဧကဝေါကာရဘဝါဒယော ဧကစတု-
ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓေဟိတိ ဝေမေတ္ထ ဓမ္မတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၄၈။ သာတ္ထတောတိ ယထာ စ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ တထေဝ ကာမံ သင်္ခါရနိဒ္ဒေ-
သေပိ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယောဝ ပုတ္တာ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ပုရိမေ အတိတက္ခမ္ပဝသေန
ဣဓ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယတ္တာ၊ ဣမေ ပစ္စုပ္ပန္နကမ္ပဝသေန အာယတိံ^၁ ပဋိသန္ဓိယာ
ပစ္စယတ္တာတိ ပုနဝစနံ သာတ္ထကမေဝ၊ ပုဗ္ဗေ ဝါ “ဘတ္တ ကတမော ပုညာဘိ-
သင်္ခါရော၊ ကုသလာ စေတနာ ကာမာဝစရာ”တိ^၂ ဝေမာဒိနာ နယေနစေတနာဝ
သင်္ခါရတိ ပုတ္တာ။ ဣဓ ပန “သဗ္ဗမ္ဘိ ဘဝဂါမိကမ္ပ”^၃ ဝစနတော စေတနာ-
သမ္ပယုတ္တာပိ။ ပုဗ္ဗေ စ ဝိညာဏပစ္စယမေဝ ကမ္မံ “သင်္ခါရ”တိ ပုတ္တံ။ ဣဒါနိ
အသညာဘဝနိဗ္ဗတ္တကမ္ဘိ။ ဣံ ဝါ ဗဟုနာ၊ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ”တိ ဣတ္ထ
ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယောဝ ကုသလာကုသလာ ဓမ္မော ပုတ္တာ။ “ဥပါဒါနပစ္စယာ
ဘဝေါ”တိ ဣဓ ပန ဥပပတ္တိဘဝဿာပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ ကုသလာကုသလာ-
ဗျာကတာ ဓမ္မော ပုတ္တာ။ တသ္မာ သဗ္ဗထာပိ သာတ္ထကမေဝဒံ ပုန ဝစနန္တိ ဝေမေတ္ထ
သာတ္ထတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၄၉။ ဘေဒသင်္ဂဟာတိ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝဿဘေဒတောစေဝ သင်္ဂဟ-
တော စ။ ယဉ္စိ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ကာမဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ ကမ္မံ ကရိယတိ၊ သော
ကမ္မဘဝေါ။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သေ နယော ရူပါရူပဘဝေသု။
ဧဝံ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ခွေ ကာမဘဝါ၊ တဒန္တောဂဓာ စ^၁ သညာဘဝပဉ္စ-
ဝေါကာရဘဝါ။ ခွေ ရူပဘဝါ၊ တဒန္တောဂဓာ စ^၂ သညာဘဝအသညာဘဝ-
ဧကဝေါကာရဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ။ ခွေ အရူပဘဝါ၊ တဒန္တောဂဓာ ဝိ^၃
သညာဘဝနေဝသညာနာသညာဘဝစတုဝေါကာရဘဝါတိ သဒ္ဓိံ အန္တော-
ဂဓေဟိ ဆ ဘဝါ။ ယထာ စ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ သဒ္ဓိံ အန္တောဂဓေဟိ ဆ
ဘဝါ။ တထာ သေသုပါဒါနပစ္စယာပိတိ ဧဝံ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘေဒတော သဒ္ဓိံ
အန္တောဂဓေဟိ စတုဝိသတိ ဘဝါ။

သင်္ဂဟတော ပန ကမ္မဘဝံ ဥပပတ္တိဘဝဉ္စ ဧကတော ကတွာ ကာမု-
ပါဒါနပစ္စယာ သဒ္ဓိံ အန္တောဂဓေဟိ ဧကော ကာမဘဝေါ။ တထာ
ရူပါရူပဘဝါတိ တယော ဘဝါ။ တထာ သေသုပါဒါနပစ္စယာ ပီတိ။
ဧဝံ ဥပါဒါနပစ္စယာ သင်္ဂဟတော သဒ္ဓိံ အန္တောဂဓေဟိ ဒွါဒသ ဘဝါ။

အဝိစ အဝိသေသေန ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ကာမဘူပဂံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။
တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သေ နံယော ရူပါရူပဘဝေသု။ ဧဝံ
ဥပါဒါနပစ္စယာ သဒ္ဓိံ အန္တောဂဓေဟိ ဒွေ ကာမဘဝါ၊ ဒွေ ရူပဘဝါ၊ ဒွေ
အရူပဘဝါတိ အပရေန ပရိယာယေန သင်္ဂဟတော ဆ ဘဝါ။ ကမ္မဘဝဥပပတ္တိ-
ဘဝဘေဒံ ဝါ အနုပဂမ္မ သဒ္ဓိံ အန္တောဂဓေဟိ ကာမဘဝါဒိဝသေန တယော
ဘဝါ ဟောန္တိ။ ကာမဘဝါဒိဘေဒမ္ပိ အနုပဂမ္မ ကမ္မဘဝဥပပတ္တိဘဝဝသေန ဒွေ
ဘဝါ ဟောန္တိ။ ကမ္မုပပတ္တိဘေဒဉာပိ^၁ အနုပဂမ္မ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ
ဘဝဝသေန ဧကောဝ ဘဝေါ ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ဥပါဒါနပစ္စယဿ
ဘဝဿ ဘေဒသင်္ဂဟာပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

၆၅၀။ ယံ ယဿ ပစ္စယော စေတိတိ ယဉေတ္ထ ဥပါဒါနံ ယဿ ပစ္စယော
ဟောတိ၊ တတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ အတ္ထော။ ကိံ ပနေတ္ထ
ကဿ ပစ္စယော ဟောတိ? ယံကိဉ္စ ယဿ ကဿစိ ပစ္စယော ဟောတိယေဝ။
ဥဗ္ဗတ္တကော ဝိယ ဟိ ပုထုဇ္ဇနော။ သော ဣဒံ ယုတ္တံ ဣဒံ အယုတ္တန္တိ
အဝိစာရေတွာ ယဿ ကဿစိ ဥပါဒါနဿ ဝသေန ယံကိဉ္စ ဘဝံ ပတ္တေတွာ
ယံကိဉ္စ ကမ္မံ ကရေတိယေဝ။ တသ္မာ ယဒေကစ္စေ သီလဗ္ဗတုပါဒါနေန ရူပါရူပ-
ဘဝါ န ဟောန္တိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေန ပန သဗ္ဗော ဟောတီတိ
ဂဟေတဗ္ဗံ။

သေယျထိဒံ—ဣဓေကစ္စော အနုဿဝဝသေန ဝါ ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ဝါ
“ကာမာ နာမေတေ မနုဿလောကေ စေဝ ခတ္တိယမဟာသာလကုလာဒီသု၊
ဆ ကာမာဝစရဒေဝလောကေ စ သမိဒ္ဓါ”တိ စိန္တေတွာ တေသံ အဓိဂမတ္ထံ
အသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟိဝဉ္စိတော “ဣမိနာ ကမ္မေန ကာမာ သမ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ မညမာနော
ကာမုပါဒါနဝသေန ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိပိ ကရေတိ၊ သော ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ
အပါယေ ဥပပဇ္ဇတိ။ သဒ္ဓိဋ္ဌိကေ ဝါ ပန ကာမေ ပတ္တယမာနော ပဋိလဒ္ဓေ စ^၂
ဂေါပယမာနော ကာမုပါဒါနဝသေန ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိပိ ကရေတိ၊ သော
ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ အပါယေ ဥပပဇ္ဇတိ။ တဩဿ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ^၃ ကမ္မံ
ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝံပဉ္စဝေါကာရ-
ဘဝါ ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။

၁-.....ဘေဒမ္ပိ (ဣ)

၃-ဝါ (သျှာ၊ အဘိ-၆ ၂-၁၇၇)

၂-ဥပ္ပဇ္ဇတိ (သိ၊ သျှာ)၊ ဧဝမုပရိပိ။

၄-ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ (သိ၊ သျှာ)၊ ဧဝမုပရိပိ။

အပရော ပန သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟိ ဥပဗြူဟိတဉာဏော “ဇုမိနာ ကမ္မေန ကာမာ သမ္ပုဇ္ဈန္တိ”တိ မညမာနော ကာမုပါဒါနဝသေန ကာယသုစရိတာဒိနိ ကရောဘိ။ သော သုစရိတပါရိပူရိယာ ဒေဝေသု ဝါ မနဿေသု ဝါ ဥပပဇ္ဇတိ။ တတြာဿ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ဣတိ ကာမုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒဿ သာန္တောဂဓဿ ကာမဘဝဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

အပရော “ရူပါရူပဘဝေသု တတော သမိဒ္ဓတရာ ကာမာ”တိ သုတွာ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ ကာမုပါဒါနဝသေနော ရူပါရူပသမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတွာ သမာပတ္တိဗလေန ရူပါရူပဗြဟ္မလောကေ ဥပပဇ္ဇတိ။ တတြာဿ ဥပပတ္တိဟေတု-ဘူတံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာ-အသညာ-နေဝသညာနာသညာ-ကေ-စတု-ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ ပန တဒန္တော-ဂဓာ ဧဝ။ ဣတိ ကာမုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ ရူပါရူပဘဝါနမ္ပိ ပစ္စယော ဟောတိ။

အပရော “အယံ အတ္တာ နာမ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ ရူပါရူပဘဝါနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဥစ္စန္တေ သုဥစ္စန္တော ဟောတိ”တိ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒါယ တဒုပဂံ ကမ္မံ ကရောတိ။ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ဣတိ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍိမ္ပိ ကာမရူပါရူပဘဝါနံ ပစ္စယော ဟောတိ။

အပရော “အယံ အတ္တာ နာမ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ ရူပါရူပဘဝါနံ ဝါ အညတရသ္မိံ သုဒ္ဓိံ ဟောတိ ဝိဂတပရိဋ္ဌာဟော”တိ အတ္တဝါဒုပါဒါနေန တဒုပဂံ ကမ္မံ ကရောတိ။ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ဣတိ အတ္တဝါဒု-ပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍိ ဘဝါနံ ပစ္စယော ဟောတိ။

အပရော “ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ ရူပါရူပဘဝါနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ပရိပူရေန္တဿ သုခံ ပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ”တိ သီလဗ္ဗတုပါဒါန-ဝသေန တဒုပဂံ ကမ္မံ ကရောတိ။ တဿ တံ ကမ္မံ ကမ္မဘဝေါ။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သညာဘဝါဒယော ပန တဒန္တောဂဓာ ဧဝ။ ဣတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ သပ္ပဘေဒါနံ သာန္တောဂဓာနံ တိဏ္ဍိ ဘဝါနံ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝမေတ္ထ ယံ ယဿ ပစ္စယော ဟောတိ။ တတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ကိမ္ပနေတ္ထ ကဿ ဘဝဿ ကထံ ပစ္စယော ဟောတီတိ စေ။

ရူပါရူပဘဝါနံ၊ ဥပနိဿယပစ္စယော ဥပါဒါနံ။

သဟဇာတာဒိဟိပိ တံ၊ ကာမဘဝဿာတိ ဝိညေယျံ။

ရူပါရူပဘဝါနံ ဟိ၊ ကာမဘဝပရိယာပန္နဿ စ ကမ္မဘဝေ ကုသလကမ္မဿေဝ၊ ဥပပတ္တိဘဝဿ စေတံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ဥပါဒါနံ ဥပနိဿယပစ္စယဝသေန ကေဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမဘဝေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တာကုသလကမ္မဘဝဿ သဟဇာတ အညမညနိဿယ သမ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတ ဟေတုပစ္စယပ္ပဘေဒေဟိ သဟဇာတာဒိဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ပန ဥပနိဿယပစ္စယေ-
နေဝါတိ။

အယံ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိဝိတ္ထာရကထာ

၆၅၁။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိအာဒိသု ဇာတိအာဒိနံ ဝိနိစ္ဆယော သစ္စနိဒ္ဒေ-
သေဝုတ္တနယေနဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘဝေါတိ ပနေတ္ထ ကမ္မဘဝေါဝ အဓိပ္ပေတော။
သော ဟိ ဇာတိယာ ပစ္စယော၊ န ဥပပတ္တိဘဝေါ။ သော စ ပန ကမ္မပစ္စယ-
ဥပနိဿယပစ္စယဝသေန ဒွေဓာ ပစ္စယော ဟောတိတိ။

တတ္ထ သိယာ—ကထံ ပနေတံ ဇာနိတဗ္ဗ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယောတိ
စေ။ ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တေပိ ဟိနပဏီတတာဒိဝိသေသဒဿနတော။ ဗာဟိရနံ
ဟိ ဇနကဇနနိသုက္ကသောဏီတာဟာရာဒိနံ ပစ္စယာနံ သမတ္တေပိ သတ္တာနံ
ယမကာနမ္ဘိ သတံ ဟိနပဏီတတာဒိဝိသေသော ဒိဿတိ။ သော စ န
အဟေတုကော သဗ္ဗဒါ စ သဗ္ဗေသန္တ အဘာဝတော၊ န ကမ္မဘဝတော
အညဟေတုကော တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ အညဿ
ကာရဏဿ အဘာဝတောတိ ကမ္မဘဝဟေတုကောဝ။ ကမ္ဘံ ဟိ သတ္တာနံ
ဟိနပဏီတတာဒိဝိသေသဿ ဟေတု။ တေနာဟ ဘဂဝါ “ကမ္ဘံ သတ္တေ
ဝိဘဇေတိ ယဒိဒံ ဟိနပဏီတတာယာ”တိ။ တစ္ဆာ ဇာနိတဗ္ဗမေတံ “ဘဝေါ
ဇာတိယာ ပစ္စယော”တိ။

ယသ္မာ စ အသတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏံ နာမ၊ သောကာဒယော ဝါ ဓမ္မာ
န ဟောန္တိ။ ဇာတိယာ ပန သတိ ဇရာမရဏဉ္စေဝ၊ ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခဓမ္မ-
ဖဋ္ဌဿ စ ဗာလဇနဿ ဇရာမရဏဘိသမ္ပန္နာ ဝါ တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန

ဖုဋ္ဌဿ အနဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ သောကာဒယော စ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ အယဋ္ဌိ
ဇာတိဇရာမရဏဿ စေဝ သောကာဒိနဉ္စ ပစ္စယော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
ဿ ပန ဥပနိဿယကောဋိယာ ဧကဓာဝ ပစ္စယော ဟောတိတိ။

အယံ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိအာဒိသု ဝိတ္တာရကထာ။

ဘဝစက္ကကထာ

၆၅၂။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သောကာဒယော အဝသာနေ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ
ယာ သာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါနုကိ ဝေမေတဿ ဘဝစက္ကဿ အာဒိမ္ပိ ဝုတ္တာ၊
ဿ၊

သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ၊ သိဒ္ဓါ ဘဝစက္ကမဝိဒိတာဒိမ္ပိ။

ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ ဒွါဒသဝိသေညတာသုညံ။

သတတံ သမိတံ ပဝတ္တတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကထံ ပနေတ္ထ သောကာဒိဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ၊ ကထမိဒံ ဘဝစက္ကံ အဝိဒိတာဒိ၊
ကထံ ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ ကထံ ဒွါဒသဝိသေညတာသုညန္တိ စေ။ ဧတ္ထ ဟိ
သောကဒေါမနသုပါယာသာ အဝိဇ္ဇာယ အဝိယောဂိနော၊ ပရိဒေဝေါ စ နာမ
မူဠဿာတိ တေသု တာဝ သိဒ္ဓေသု သိဒ္ဓါ ဟောတိ အဝိဇ္ဇာ။ အပိဇ
“အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ ဝုတ္တံ။ အာသဝသမုဒယာ စေတေ
သောကာဒယော ဟောန္တိ။

ကထံ? ဝတ္ထုကာမဝိယောဂေ တာဝ သောကော ကာမာသဝသမုဒယာ၊
ဟောတိ။ ယထာဟ—

“တဿ စေ ကာမယာနဿ၊ ဆန္ဒဇာတဿ ဇန္တုနော။

တေ ကာမာ ပရိဟာယန္တိ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါ ဂရုပ္ပတိ”တိ။

ယထာ စာဟ—“ကာမတော ဇာယတိ သောကော”တိ။

သဗ္ဗေဝိ စေတေ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ—

“တဿ ‘အဟံ ရူပံ မမ ရူပ’န္တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော ရူပဝိပရိဏာမညထာ-
ဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနသုပါယာသာ”တိ။

ယထာ စ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ၊ ဧဝံ ဘဝါသဝသမုဒယာပိ။ ယထာဟ—

“ယေဝိ တေ ဒေဝါ၊ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ ဥစ္စေသု
ဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ၊ တေဝိ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဘယံ
သန္တာသံ သံဝေဂမာပဇ္ဇန္တိ”တိ။ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ ဒိသွာ မရုဏဘယေန
သန္တဇ္ဇိတာနံ ဒေဝါနံ ဝိယံ။

ယထာ စ ဘဝါသဝသမုဒယာ၊ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာသဝသမုဒယာပိ။ ယထာဟ—

“သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော တိဝိဓံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ
ပဋိသံဝေဒေတိ”တိ။

ဣတိ ယသ္မာ အာသဝသမုဒယာ ဧတေ ဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဧတေ
သိဇ္ဈမာနာ အဝိဇ္ဇာယ ဟေတုဘူတေ အာသဝေ သာဓေန္တိ။ အာသဝေသု
စ သိဒ္ဓေသု ပစ္စယဘာဝေ ဘာဝတော အဝိဇ္ဇာပိ သိဒ္ဓါဝ ဟောတိတိ။ ဧဝံ
တာဝေတ္ထ သောကာဒီဟိ အဝိဇ္ဇာ သိဒ္ဓါ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသ္မာ ပန ဧဝံ ပစ္စယဘာဝေ ဘာဝတော အဝိဇ္ဇာယ သိဒ္ဓါယ ပုန
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဧဝံ ဟေတုဖလပရမ္ပရာယ
ပရိယောသာနံ နတ္ထိ။ တသ္မာ တံ ဟေတုဖလသမ္ပန္နဝသေန ပဝတ္တံ ဒွါဒသင်္ဂံ
ဘဝေက္ကံ အဝိဒိတာဒီတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။

ဧဝံ သတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ။
နယိဒံ အာဒိမတ္တကထနံ။ ပဓာနဓမ္မကထနံ ပနေတံ။ တိဏ္ဏန္တံ ဟိ ဝဋ္ဋာနံ အဝိဇ္ဇာ
ပဓာနာ။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန ဟိ အဝသေသင်္ဂါလေသဝဋ္ဋေ ကမ္မာဒီနိ စ ဗာလံ
ပလိဗောဓေန္တိ။ သပ္ပသိရဂ္ဂဟဏေန သေသသပ္ပသရီရံ ဝိယ ဗာဟံ။ အဝိဇ္ဇာ-
သမုစ္ဆေဒေ ပန ကတေ တေဟိ ဝိမောက္ခော ဟောတိ။ သပ္ပသိရစ္ဆေဒေ ကတေ
ပလိဗောဓိတဗျာဟာရိမောက္ခော ဝိယ။ ယထာဟ “အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသ-
ဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော”တိအာဒိ။ ဣတိ ယံ ဂဏှတော ဗန္တော၊
မုစ္ဆတော စ မောက္ခော ဟောတိ၊ တဿ ပဓာနဓမ္မဿ ကထနမိဒံ၊ န အာဒိ-
မတ္တကထနန္တိ။ ဧဝမိဒံ ဘဝေက္ကံ အဝိဒိတာဒီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ (သဗ္ဗတ္ထ)

၂-သံ ၂-၇၀၊ အံ ၁-၁၄၂-ပိဋေသု။

၃-မ. ၃-၂၀၂-ပိဋေ။

၄-ပဋိဗောဓေန္တိ (သိ)၊ ပလိဝေဋ္ဌေန္တိ (အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀)

၅-ပဋိဝေဒိတ-(သိ)၊ ပလိဝေဒိတ-(အဘိ-ဋ္ဌ ၂-၁၀၀) ၆-သံ ၁-၂၄၄၊ ဝိ ၃-၁-ပိဋာဒိသု။

တယိဒံ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ကာရဏေဟိ သင်္ခါရာဒိနံ ပဝတ္တိ၊ တသ္မာ တတော အညေန “ဗြဟ္မာ မဟာဗြဟ္မာ သေဋ္ဌော သဇိတာ”တိ” ဧဝံ ပရိကပ္ပိ-
တေန ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါသံသာရဿ ကာရကေန, “သော ခေါ ပန မေ” အယံ
အတ္တာ ဝဇေါ ဝေဒေယျော”တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတေန အတ္တနာ ဝါ သုခဒုက္ခာနံ
ဝေဒကေန ရဟိတံ။ ဣတိ ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ ပနေတ္ထ အဝိဇ္ဇာ ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မကတ္တာ ဓုဘာဝေန၊ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ
သံကိလေသိကတ္တာ စ သုဘာဝေန၊ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပိဋိတတ္တာ သုခဘာဝေန၊
ပစ္စယာယတ္တပုတ္တိတ္တာ ဝသဝတ္တနဘူတေန အတ္တဘာဝေန စ သုညာ။ တထာ
သင်္ခါရာဒိနိပိ အင်္ဂါနိ။ ယသ္မာ ဝါ အဝိဇ္ဇာ န အတ္တာ၊ န အတ္တနော၊
န အတ္တနိ၊ န အတ္တဝတိ။ တထာ သင်္ခါရာဒိနိပိ အင်္ဂါနိ။ တသ္မာ ဒွါဒသ-
ဝိသုညတသုညမေတံ ဘဝစက္ကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၅၃။ ဧဝံ ဝိဒိတွာ ပုန,

တဿာဝိဇ္ဇာတဏှာ၊ မူလမတိတာဒယော တယော ကာလာ။
ဒွေ အဋ္ဌ ဒွေ ဧဝ စ၊ သရူပတော တေသု အင်္ဂါနိ။

တဿ ခေါ ပနေတဿ ဘဝစက္ကဿ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ စာတိ ဒွေ ဓမ္မာ
မူလန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တဒေတံ ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော အဝိဇ္ဇာမူလံ ဝေဒနာဝ-
သာနံ၊ အပရန္တသန္တာနတော တဏှာမူလံ ဇရာမရဏာဝသာနန္တိ ဒုဝိဓိ
ဟောတိ။ တတ္ထ ပုရိမံ ဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန ပုတ္တံ၊ ပစ္ဆိမံ တဏှာစရိတဝသေန။
ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ ဟိ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာစရိတာနဉ္စ တဏှာ သံသာရနာယိကာ။ ဥစ္ဆေဒ-
ဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိတာယ ဝါ ပဌမံ၊ ဖလုပ္ပတ္တိယာ ဟေတုနံ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊
သဿဘဒိဋ္ဌိသမုဋ္ဌိတာယ ဒုတိယံ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ဇရာမရဏပ္ပကာသနတော။
ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန ဝါ ပုရိမံ၊ အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော၊ ဩပပါတိကဝသေန
ပစ္ဆိမံ၊ သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော။

အတိတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတာ စဿ တယော ကာလာ။ တေသု ပါဠိယံ
သရူပတော အာဂတဝသေန “အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရာ စာ”တိ ဒွေ အင်္ဂါနိ အတိတ-
ကာလာနိ။ ဝိညာဏာဒိနိ ဘဝါဝသာနာနိ အဋ္ဌ ပစ္စုပ္ပန္နကာလာနိ။ ဇာတိ
စေဝ ဇရာမရဏဉ္စ ဒွေ အနာဂတကာလာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၆၅၄။ ပုန၊

“ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗက-တိသန္တိစတုဘေဒသင်္ဂဟဉ္စေတံ။
ဝိသတိအာကာရာရံ၊ တိဝဋ္ဌမနဝဋ္ဌိတံ ဘမတိ”။

ဣတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ သင်္ခါရာနဉ္စ ပဋိသန္တိဝိညာဏဿ စ အန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလ-
သန္တိ နာမ။ ဝေဒနာယ စ တဏှာယ စ အန္တရာ ဧကော ဖလဟေတုသန္တိ နာမ။
ဘဝဿ စ ဇာတိယာ စ အန္တရာ ဧကော ဟေတုဖလသန္တိတိ ဝေဒိဒံ ဟေတု-
ဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သန္တိနံ အာဒိပရိယောသာနဝဝတ္ထိတာ ပနဿ စတ္တာရော သင်္ဂဟာ ဟောန္တိ။
သေယျထိဒံ။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ ဧကော သင်္ဂဟော။ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတန-
ဖဿဝေဒနာ ဒုတိယော။ တဏှုပါဒါနဘဝါ တတိယော။ ဇာတိဇရာမရဏံ
စတုတ္ထောတိ။ ဝေဒိဒံ စတုဘေဒသင်္ဂဟန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကံ။

ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ အာယတိံ ဖလပဉ္စကန္တိ။

ဧတေဟိ ပန ဝိသတိယာ အာကာရသင်္ခါတေဟိ အရေဟိ ဝိသတိ-
အာကာရာရန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ အဝိဇ္ဇာ
သင်္ခါရာ စာတိ ဣမေ တာဝ ခွေ ဝုတ္တာ ဧဝ။ ယသ္မာ ပန အဝိဒ္ဓါ ပရိတဿတိ၊
ပရိတဿိတော ဥပါဒိယတိ၊ တဿုပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ။ တသ္မာ တဏှု-
ပါဒါနဘဝါပိ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိ” မောဟော
အဝိဇ္ဇာ၊ အာယူဟနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ
ဘဝေါတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိ” ဣမ ပဋိသန္တိယာ ပစ္စယာ”တိ”။

တတ္ထ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိ ပုရိမေ ကမ္မဘဝေ၊ အတိတဇာတိယံ ကမ္မဘဝေ
ကရိယမာနေတိ အတ္ထော။ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ ယော တဒါ ဒုက္ခာဒိသု
မောဟော၊ ယေန မူဠော ကမ္မံ ကရေတိ၊ သာ အဝိဇ္ဇာ။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ
တံ ကမ္မံ ကရေတော ယာ ပုရိမစေတနာယော၊ ယထာ “ဒါနံ ဒဿာမီ”တိ စိတ္တံ
ဥပ္ပါဒေတွာ မာသမ္ပိ သံဝစ္စရမ္ပိ ဒါနပကရဏာနိ သဇ္ဇေန္တဿ ဥပ္ပန္နာ ပုရိမ-
စေတနာယော။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ ပန ဟတ္ထေ ဒက္ခိဏံ ပတိဋ္ဌာပယတော စေတနာ
ဘဝေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဧကာဝဇ္ဇနေသု ဝါ ဆသု ဇဝနေသု စေတနာ အာယူဟနာ

သင်္ခါရာ နာမ။ သတ္တမေ ဘဝေါ။ ယာ ကာစိဝါ ပန စေတနာ ဘဝေါ။ သမ္ပယုတ္တာ အာယုဟနာ သင်္ခါရာ နာမ။ နိကန္တိ တဏှာတိ ယာ ကမ္မံ ကရေန္တဿ ဖလေ ဥပပတ္တိဘဝေ နိကာမနာ ပတ္တနာ၊ သာ တဏှာ နာမ။ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနန္တိ ယံ ကမ္မဘဝဿ ပစ္စယဘူတံ “ဣဒံ ကတွာ အသုကသ္မိ” နာမ ဌာနေ ကာမေ သေဝိဿာမိ ဥစ္ဆိဋ္ဌိဿာမီ”တိ အာဒိနာ နယေန ပဝတ္တံ ဥပဂမနံ ဂဟဏံ ပရာမသနံ၊ ဣဒံ ဥပါဒါနံ နာမ။ စေတနာ ဘဝေါတိ အာယုဟနာဝသာနေ ဝုတ္တာ စေတနာ ဘဝေါတိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကန္တိ ဝိညာဏာဒိဝေဒနာဝသာနံ ပါဠိယံ အာဂတမေဝ၊ ယထာဟ “ဣမ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ၊ ပသာဒေါ အာယတနံ ဖုဋ္ဌော ဖဿော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣရူပပတ္တိဘဝသ္မိ” ပုရေကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ”တိ။ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏန္တိ ယံ ဘဝန္တရ ပဋိသန္ဓာနဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ပဋိသန္ဓိတိ ဝုစ္စတိ၊ တံ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမ- ရူပန္တိ ယာ ဂစ္ဆေ ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဩက္ကန္တိ အာဂန္တော ပဝိသနံ ဝိယ၊ ဣဒံ နာမရူပံ ပသာဒေါ အာယတနန္တိ ဣဒံ စက္ခာဒိပဉ္စာယတနဝသေန ဝုတ္တံ။ ဖုဋ္ဌော ဖဿောတိ ယော အာရမ္မဏံ ဖုဋ္ဌော ဖုသန္တော ဥပ္ပန္နော၊ အယံ ဖဿော ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ ယံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန ဝါ သဠာယတနပစ္စယေန င ဖဿေန သဟ ဥပ္ပန္နံ ဝိပါကဝေဒယိတံ၊ သာ ဝေဒနာတိ ဝေမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စာတိ တဏှာဒယော ပါဠိယံ အာဂတာ တဏှ- ပါဒါနဘဝါ။ ဘဝေ ပန ဂဟိတေ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂါ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝါ သင်္ခါရ- ဂဟိတာဝ ဟောန္တိ။ တဏှပါဒါနဂ္ဂဟဏေန စ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ယာယ ဝ မူဠော ကမ္မံ ကရေတိ၊ သာ အဝိဇ္ဇာ ဂဟိတာဝ ဟောတိတိ။ ဧဝံ ပဉ္စ- တေနာဟ “ဣမ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ အာယုဟနာ သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ ဘဝေါတိ ဣမေ ပဉ္စ ဧဝံ ဣမ ကမ္မဘဝသ္မိ” အာယတိ” ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ”တိ။ တတ္ထ ဣမ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနန္တိ ပရိပက္ကာယတနဿ ကမ္မကရဏကာလေ သမ္မောဟော ဒသိတော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အာယတိ” ဖလပဉ္စကန္တိ ဝိညာဏာဒိနိ ပဉ္စ။ တာနိ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန ဝုတ္တာ။ ဇရာမရဏံ ပန တေသံယေဝ ဇရာမရဏံ။ တေနာဟ “အာယတိ” ပဋိသန္ဓိ

ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ နာမရူပံ၊ ပဿာဒေါ အာယတနံ၊ ဖုဋ္ဌော ဖဿော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာ၊ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ အာယတိံ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ ဣမ ကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ'တိ'။ ဧဝမိဒံ ဝိသတိ အာကာရာရံ ဟောတိ။

တိဝေနမနဝဋ္ဌိတံ ဘမတိတိ ဧတ္ထ ပန သင်္ခါရဘဝါ ကမ္မဝဋ်၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာ-
ပါဒါနာနိ ကိလေသဝဋ်၊ ဝိညာဏနာမရူပသဋ္ဌာယတနဖဿဝေဒနာ ဝိပါက-
ဝဋ်၊ ဣမေဟိ တိဟိ ဝဋ်တိဝေနိဒံ ဘဝစက္ကံ ယာဝ ကိလေသဝဋ် န
ဥပပတ္တိဇ္ဇတိ၊ တာဝ အနုပစ္စိန္တပစ္စယတ္တာ အနဝဋ္ဌိတံ ပုနပျနံ ပရိဝတ္တနတော
ဘမဟိယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ()^၂

၆၅၅။ တယိဒမေဝံ ဘမမာနံ၊

သစ္စပ္ပဘဝတော ကိစ္စာ၊ ဝါရဏာ ဥပမာဟိ စ။
ဂမ္ဘီရနယဘေဒါ စ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

တတ္ထ ယသ္မာ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ အဝိသေသေန သမုဒယသစ္စန္တိ
သစ္စဝိဘဏံ ဝုတ္တံ^၃၊ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာ
ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ ဒုတိယသစ္စံ။ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏံ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ ပဌမသစ္စံ။

၁-ပဋိသံ ၅၁-ပိဋေ။

၂-(တတ္ထ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ပဉ္စ ကမ္မသမ္ဘာရာ။ပ။ ကမ္မဘဝေါ စေဝ ဝိပါကဘဝေါ စ။
တဏှာ ဦးသု ဌာနေသု ကမ္မံ ကမ္မပ္ပဝတ္တံ ဦးသု ဌာနေသု ဝိပါကော။ပ။ ကမ္မံ ကမ္မသန္တတိ။
ဦးသု ဌာနေသု ဝိပါကော။ပ။ ဝိပါကသန္တတိ စ။ တဏှာ ဦးသု ဌာနေသု ကမ္မံ ကိရိယာ
နာမ၊ ဦးသု ဌာနေသု ဝိပါကော ကိရိယာဖလံ နာမာတိ သဗ္ဗဓမ္မေတံ ကိရိယာ စေဝ
ကိရိယာဖလဉ္စာတိ။

ဧဝံ သမုပ္ပန္နမိဒံ သဟေတုကံ။ပ။

န ဟေတ္ထ အတ္တာ • ပရော • ဝိဇ္ဇတိ။

ဓမ္မာ ဓမ္မေ သဉ္စနေန္တိ။ပ။

နေဝုစ္ဆေဒေါ န သဿတံ။—ဣတိ

အယံ အဝိကပါဌော ဧကသ္မိံ သီဟဋ္ဌပေါတ္တကေ ဝိသတိတိ ဣဂ်လိသပေါတ္တကေ
အဓမ္မာလိပိယာ ပကာသိတော။ ပရိပုဏ္ဏပါဌံ ဣစ္ဆန္တေဟိ ပန သော သမ္မောဟဝိနောဒနိယံ
၁၈၄-ပိဋေ ဩလောကေတဗ္ဗော။ ဣမ ပေယျာလဋ္ဌာနိကဝစနာနိ ဟိ တတ္ထ မုဒ္ဓိတစေနေဟိ
သဗ္ဗတာပိ သမာနာနေဝ။

၃-အဘိ ၂-၁၁၅-ပိဋေ။

ဝိညာဏာဒီဟိ နာမရူပါဒိနိ ဝိပါကဝေဒနာပရိယောသာနာနိ ပဌမသစ္စပ္ပဘဝံ ပဌမသစ္စံ။ ဝေဒနာယ တဏှာ ပဌမသစ္စပ္ပဘဝံ ဒုတိယသစ္စံ။ တဏှာယ ဥပါဒါနိ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ ဒုတိယသစ္စံ။ ဥပါဒါနတော ဘဝေါ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ ပဌမ-ဒုတိယသစ္စဌာယံ။ သဝတော ဇာတိ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ ပဌမသစ္စံ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏံ ပဌမသစ္စပ္ပဘဝံ ပဌမသစ္စန္တိ ဧဝံ တာဝိဒံ သစ္စပ္ပဘဝတော ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

၆၅၆။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အဝိဇ္ဇာ ဝတ္ထုသု စ သတ္တေ သမ္မောဟေတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ သင်္ခါရာနံ ပါတုဘာဝါယ။ တထာ သင်္ခါရာ သင်္ခတဉ္စ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ပစ္စယာ စ ဟောန္တိ ဝိညာဏဿ။ ဝိညာဏမ္ပိ ဝတ္ထုဉ္စ ပဋိဝိဇ္ဇာနာတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ နာမရူပဿ။ နာမရူပမ္ပိ အညမညဉ္စ ဥပတ္တမ္ဘေတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ သဠာယတနဿ။ သဠာယတနမ္ပိ သဝိသယေ စ ပဝတ္တတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဖဿဿ။ ဖဿောပိ အာရမ္မဏဉ္စ ဖုသတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဝေဒနာယ။ ဝေဒနာပိ အာရမ္မဏရသဉ္စ အနုဘဝတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ တဏှာယ။ တဏှာပိ ရဇ္ဇနိယေ စ ဓမ္မေ ရဇ္ဇတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဥပါဒါနဿ။ ဥပါဒါနမ္ပိ ဥပါဒါနိယေ စ ဓမ္မေ ဥပါဒိယတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝဿ။ ဘဝေါပိ နာနာဂတိသု စ ဝိက္ခိပတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဇာတိယာ။ ဇာတိပိ ခန္ဓေ စ ဇနေတိ တေသံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝေန ပဝတ္တတ္တာ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဇရာမရဏဿ။ ဇရာမရဏမ္ပိ ခန္ဓာနံ ပါကဘေဒဘာဝဉ္စ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ ပစ္စယော စ ဟောတိ ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ သောကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ။ တသ္မာ သဗ္ဗပဒေသု ဒွေဓာ ပဝတ္တိကိစ္စတောပိ၊ ဣဒံ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

၆၅၇။ ယသ္မာ စေတ္ထ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣဒံ ကာရကဒဿနနိဝါရဏံ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ အတ္တသင်္ခန္တိဒဿနနိဝါရဏံ။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ “အတ္တာ”တိပရိကပ္ပိတဝတ္ထုဘေဒဒဿနတော ဃနသညာနိဝါရဏံ။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိ အာဒိ အတ္တာ ပဿတိ။ ပ။ ဝိဇ္ဇာနာတိ၊ ဖုသတိ၊ ဝေဒယတိ၊ တဏှိယတိ၊ ဥပါဒိယတိ၊ ဘဝတိ၊ ဇာယတိ၊ ဇိယတိ၊ မိယတိတိ-ဧဝံဒဿနနိဝါရဏံ။ တသ္မာ မိစ္ဆာဒဿနနိဝါရဏတောပေတံ ဘဝစက္ကံ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

၆၅၈။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ သလက္ခဏသမညလက္ခဏဝသေန ဓမ္မာနံ အဒဿနတော အန္တော ဝိယ အဝိဇ္ဇာ။ အန္တဿ ဥပက္ခလနံ ဝိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ဥပက္ခလိတဿ ပတနံ ဝိယ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ ပတိတဿ ဂဏှပတုဘာဝေါ ဝိယ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။ ဂဏှဘေဒဗိဇ္ဇကာ ဝိယ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ။ ဂဏှဗိဇ္ဇကာသန္ဓနံ ဝိယ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော။ သန္ဓနဒုက္ခံ ဝိယ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဿ ပဋိကာရာဘိလာသော ဝိယ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ ပဋိကာရာဘိလာသေန အသပ္ပိယဂ္ဂဟဏံ ဝိယ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ။ ဥပါဒိဏှအသပ္ပိယာလေပနံ ဝိယ ဥပါဒါန-ပစ္စယာ ဘဝေါ။ အသပ္ပိယာလေပနေန ဂဏှပိကာရပတုဘာဝေါ ဝိယ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ဂဏှပိကာရတော ဂဏှဘေဒေါ ဝိယ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ။ ယသ္မာ ဝါ ပနေတ္ထ အဝိဇ္ဇာ အပ္ပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိဘာဝေန သတ္တေ အဘိဘဝတိ ပဋုလံ ဝိယ အင်္ဂါနိ။ တဒဘိဘူတော စ ဗာလော ပုနဗ္ဗပိကေဟိ သင်္ခါရေဟိ အတ္တာနံ ဝေဌေတိ ကောသကာရကိမိ ဝိယ ကောသပ္ပဒေသေဟိ။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟိတံ ဝိညာဏံ ဂတိသု ပတိဋ္ဌံ လဘတိ ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟိတော ဝိယ ရာဇကုမာရော ရဇဇေ။ ဥပပတ္တိနိမိတ္တပရိကပ္ပန-တော ဝိညာဏံ ပဋိသန္ဓိယံ အနေကပ္ပကာရံ နာမရူပံ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ မာယာကာရော ဝိယ မာယံ။ နာမရူပေ ပတိဋ္ဌိတံ သဠာယတနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ သုဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတော ဝနပ္ပဂုဗ္ဗော ဝိယ။ အာယတန-သန္ဓနတော ဖဿော ဇာယတိ အရဏိသဟိတာဘိမန္တနတော အဂ္ဂိ ဝိယ။ ဖဿေန ဖုဠဿ ဝေဒနာ ပတုဘဝတိ အဂ္ဂိနာ ဖုဠဿ ဒါဟော ဝိယ။ ဝေဒယ-မာနဿ တဏှာ ပဝဗုတိ လောဏှဒကံ ပိဝတော ပိပါသာ ဝိယ။ တသိတော ဘဝေသု အဘိလာသံ ကရေတိ ပိပါသိတော ဝိယ ပါနိယေ။ တဒဿု-ပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနေန ဘဝံ ဥပါဒိယတိ အာမိသလောဘေန မစ္ဆော ဗုဒ္ဓိသံ ဝိယ။ ဘဝေ သတိ ဇာတိ ဟောတိ ဗီဇေ သတိ အင်္ဂုရော ဝိယ။ ဇာတဿ အဝဿံ ဇရာမရဏံ ဥပ္ပန္နဿ ရုက္ခဿ ပတနံ ဝိယ။ တသ္မာ ဧဝံ ဥပမာဟိပေတံ ဘဝစက္ကံ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

၆၅၉။ ယသ္မာ စ ဘဂဝတာ အတ္တတောပိ ဓမ္မတောပိ ဒေသနတောပိ ပဋိဝေဓတောပိ ဂမ္ဘီရဘာဝံ သန္ဓာယ “ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဂမ္ဘီရဝဘာသော စာ”တိ^၂ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဂမ္ဘီရဘေဒတောပေတံ ဘဝစက္ကံ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

တတ္ထ ယသ္မာ န ဇာတိတော ဇရာမရဏံ န ဟောတိ၊ န စ ဇာတိံ
ဝိနာ အညတော ဟောတိ၊ ဣတ္ထန္တ ဇာတိတော သမုဒါဂစ္ဆတိတိ ဧဝံ
ဇာတိပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌဿ ဒုရဝဗောဓနိယတော ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယ-
သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တထာ ဇာတိယာ ဘဝပစ္စယ။ပ။
သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တသ္မာ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ
အတ္တဂမ္ဘီရန္တိ အယံ တာဝေတ္ထ အတ္တဂမ္ဘီရတာ။ ဟေတုဖလဉ္စိ အတ္ထောတိ
ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ “ဟေတုဖလေ ဉာဏံ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ^၁။

ယသ္မာ ပန ယေနာကာရေန ယဒဝတ္ထာ စ အဝိဇ္ဇာ တေသံ တေသံ သင်္ခါရာနံ
ပစ္စယော ဟောတိ၊ တဿ ဒုရပဗောဓနိယတော အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဋ္ဌော
ဂမ္ဘီရော။ တထာ သင်္ခါရာနံ။ပ။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော၊
တသ္မာ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ ဓမ္မဂမ္ဘီရန္တိ အယမေတ္ထ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ။ ဟေတုနော ဟံ
ဓမ္မောတိ နာမံ။ ယထာဟ “ဟေတုမ္ပိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ”တိ^၂။

ယသ္မာ စဿ တေန တေန ကာရဏေန တထာ တထာ ပဝတ္တေတဗ္ဗတ္တာ
ဒေသနာပိ ဂမ္ဘီရ၊ န တတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏတော အညံ ဉာဏံ ပတိဋ္ဌံ လဘတိ။
တထာဟေတံ ကတ္ထမိ သုတ္တေ အနုလောမတော၊ ကတ္ထမိ ပဋိလောမတော၊ ကတ္ထမိ
အနုလောမပဋိလောမတော၊ ကတ္ထမိ ဝေမဇ္ဈတော ပဋ္ဌာယ အနုလောမတော
ဝါ ပဋိလောမတော ဝါ၊ ကတ္ထမိ တိသန္ဓိစတုသင်္ခေပံ၊ ကတ္ထမိ ဌိသန္ဓိတိသင်္ခေပံ၊
ကတ္ထမိ ဧကသန္ဓိဌိသင်္ခေပံ ဒေသိတံ၊ တသ္မာ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ ဒေသနာဂမ္ဘီရန္တိ
အယံ ဒေသနာဂမ္ဘီရတာ။

ယသ္မာ စေတ္ထ ယော သော အဝိဇ္ဇာဒီနံ သဘာဝေါ၊ ယေန^၂ ပဋိဝိဇ္ဇေန
အဝိဇ္ဇာဒယော သမ္မာ သလက္ခဏတော ပဋိဝိဒ္ဓါ ဟောန္တိ၊ သော ဒုပ္ပရိယော-
ဂါဟတ္တာ ဂမ္ဘီရော၊ တသ္မာ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ။ တထာ ဟေတ္တံ^၃
အဝိဇ္ဇာယ အညာဏာဒဿနသစ္စာသမ္ပုဋ္ဌိဝေဓဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော၊ သင်္ခါရာနံ အဘိ-
သင်္ခရဏာယူဟနသရာဂဝိရာဂဋ္ဌော၊ ဝိညာဏဿ သုညတအဗျာပါရအသင်္ကန္တိ-
ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ နာမရူပဿ ဧကေပ္ပါဒဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗောဂနမနရုပ္ပ-
နဋ္ဌော၊ သဋ္ဌာယတနဿ အဓိပတိလောကဒ္ဓါရခေတ္တဝိသယိဘာဝဋ္ဌော၊ ဖဿဿ

ဖုသနသံသနနသင်္ဂတိသန္တိမိတဋ္ဌော၊ ဝေဒနာယ အာရမ္မဏရသာနဘဝန-
သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဟာဝနိဇ္ဇိဝဝေဒယိတဋ္ဌော။ တဏှာယ အဘိနန္ဒိတဇ္ဈောသာန-
သရိတာလတာနဒိတဏှာသမုဒ္ဒဒုပ္ပုရဋ္ဌော၊ ဥပါဒါနဿ အာဒါနဂ္ဂဟဏာဘိ-
နိဝေသပရာမာသဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊ ဘဝဿ အာယူဟနာဘိသင်္ခဏယောနိ-
ဂတိဌိတိနိဝါသေသုခိပနဋ္ဌော၊ ဇာတိယာ ဇာတိသဉ္ဇာတိဩက္ကန္တိနိဗ္ဗတ္တိပါတု-
ဘာဝဋ္ဌော၊ ဇရာမရဏဿ ခယဝယဘေဒဝိပရိဏာမဋ္ဌော ဂမ္ဘီရောတိ
အယမေတ္ထ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာ။

၆၆၀။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဧကတ္တနယော၊ နာနတ္တနယော၊ အဗျာပါရနယော၊
ဧဝံဓမ္မတာနယောတိ စတ္တာရော အတ္တနယာ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ နယဘေဒတော-
ပေတံ ဘဝစက္ကံ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဧဝံ ဗီဇဿ
အင်္ဂုရာဒိဘာဝေန ရုက္ခဘာဝပ္ပတ္တိ ဝိယ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ ဧကတ္တနယော
နာမ။ ယံ သမ္မာ ပဿန္တော ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန သန္တာနဿ အနုပစ္ဆေဒါဝ-
ဗောဓတော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ မိစ္ဆာ ပဿန္တော ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန
ပဝတ္တမာနဿ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒဿ ဧကတ္တဂဟဏတော သဿတဒိဋ္ဌိံ
ဥပါဒိယတိ။

အဝိဇ္ဇာဒီနမ္ပန ယထာသကံ လက္ခဏဝတ္ထာနံ နာနတ္တနယော နာမ။ ယံ
သမ္မာ ပဿန္တော နဝနဝါနံ ဥပ္ပါဒဒဿနတော သဿတဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ မိစ္ဆာ
ပဿန္တော ဧကသန္တာနပတိတဿ ဘိန္နသန္တာနဿေဝ နာနတ္တဂဟဏတော
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတိ။

အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာ မယာ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ သင်္ခါရာနံ ဝါ ဝိညာဏံ အမှေဟိတိ
ဧဝမာဒိဗျာပါရာဘာဝေါ အဗျာပါရနယော နာမ။ ယံ သမ္မာ ပဿန္တော
ကာရကဿ အဘာဝါဝဗောဓတော အတ္တဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ မိစ္ဆာ ပဿန္တော
ယော အသတိပိ ဗျာပါရေ အဝိဇ္ဇာဒီနံ သဘာဝနိယမသိဒ္ဓေါ ဟေတုဘာဝေါ၊
တဿ အဂ္ဂဟဏတော အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတိ။

အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ပန ကာရဏေဟိ သင်္ခါရာဒီနံယေဝ သမ္ဘဝေါ ဒီရာဒီဟိ
ဒမိအာဒီနံ ဝိယ၊ န အညေသန္တိ အယံ ဧဝံဓမ္မတာနယော နာမ။ ယံ သမ္မာ
ပဿန္တော ပစ္စယာနုရူပတော ဖလာဝဗောဓာ အဟေတုကဒိဋ္ဌိံ အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိံ
ပဇဟတိ။ မိစ္ဆာ ပဿန္တော ပစ္စယာနုရူပံ ဖလပ္ပဝတ္တိံ အဂ္ဂဟေတွာ ယတော

ကုတောစိ ယဿ ကဿစိ အသမ္ဘဝဂ္ဂဟဏတော^၁ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဇ္ဈေဝ
နိယတဝါဒဉ္စ ဥပါဒိယတီတိ ဧဝမိဒံ ဘဝစက္ကံ၊

သစ္စပ္ပဘဝတော ကိစ္စာ၊ ဝါရဏာဥပမာဟိ စ။
ဂမ္ဘီရနယဘေဒါ စ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ ယထာရဟံ။

၆၆၁။ ဣဒဉ္စိ အဘိဂမ္ဘီရတော အဂါမိ။ နာနာနယဂဟနတော^၂ ဒုရတိ-
ယာနံ^၂။ ဉာဏာသိနာ သမာဓိပဝရသီလာယံ သုနိသိတေန၊

ဘဝစက္ကမပဒါလေတွာ၊ အသနိဝိစက္ကမိဝ နိစ္စနိဗ္ဗယနံ။
သံသာရဘယမဏိတော၊ န ကောစိ သုဝိနန္တရေပျုတ္တိ။

ဝုတ္တမ္ဘိ ဟေတံ ဘဂဝတော—“ဂမ္ဘီရော စာယံ အာနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ
ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ။ ဧတဿ စာနန္ဒ ဓမ္မဿ အနနုဗောဓာ^၃ အပ္ပဋိဝေဓာ
ဧဝမယံ ပဇာ တန္တာကုလကဇာတာ ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ^၄ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇာတာ
အပါယံ ဒုဂ္ဂတိ^၅ ဝိနိပါတံ သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ”တိ။^၆ တသ္မာ အတ္တနော ဝါ
ပရေသံ ဝါ ဟိတာယ စ သုခါယ စ ပဋိပန္နော အဝသေသကိစ္စာနိ ပဟာယ၊

ဂမ္ဘီရေ ပစ္စယာကာရ-ပ္ပဘေဒေ ဣဓ ပဏ္ဍိတော။
ယထာ ဂါမိ လဘေထေဝ-မနယုဇ္ဈေ သဒါ သတောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသော နာမ

သတ္တရသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁-.....ဂဟဏတော (သီ၊ သျှ၊ က)

၂-ဒုရတိယာနံ (သျှ၊ က)

၃-အညာဏာ အနနုဗောဓာ (သီ၊ က)

၄-ဂုဠာဂုဏ္ဍိကဇာတာ (သီ)၊ ဂုဠာဂုဏ္ဍိကဇာတာ (ဣ)၊ ဂုဏ္ဍိကဇာတာ (သျှ)၊

ဂုဏ္ဍိကဇာတာ (က)

၅-ဒီ ၂-၄၇၊ သံ ၁-၃၁၈-ပိဋေ။

၁၈-ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

နာမရူပပရိဂ္ဂဟကထာ

၆၆၂။ ဣဒါနိ ယာ “ဣမေသု ဘူမိဘူတေသု ဓမ္မေသု ဥဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဝသေန ဉာဏပရိစယံ ကတွာ ‘သီလဝိသုဒ္ဓိ စေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ စာ’တိ ခွေ မူလဘူတာ ဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သီလဝိသုဒ္ဓိ နာမ သုပရိသုဒ္ဓိ ပါတိမောက္ခသံဝရာဒိစတုဗ္ဗိဓံ သီလံ၊ တဉ္စ သီလနိဒ္ဒေသေ ဝိတ္ထာရိတမေဝ။ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမ သဥပစာရာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိလော၊ တာပိ စိတ္တသီသေန ဝုတ္တသမာဓိနိဒ္ဒေသေ သမ္မာကာရေန ဝိတ္ထာရိတာ ဧဝ။ တသ္မာ တာ တတ္ထ ဝိတ္ထာရိတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယဗ္ဗန ဝုတ္တံ “ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဣမာ ပန ပဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိယော သရိရ”န္တိ၊ တတ္ထ နာမရူပပါနံ ယာထာဝဒဿနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

၆၆၃။ တံ သမ္မာဒေတုကာမေန သမထယာနိကေန တာဝ ဌပေတွာ နေဝ-သညာနာသညာယတနံ အဝသေသရူပါရူပါဝစရဉ္စာနာနံ အညတရတော ဝုဠာယ ဝိတက္ကာဒိနိ ဈာနင်္ဂါနိ၊ တံသမ္ပယုတ္တာ စ ဓမ္မာ လက္ခဏရသာဒိဝသေန ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ သဗ္ဗဓမ္မေတံ အာရမ္မဏာဘိမုခံ နမနတော နမနဋ္ဌေန နာမန္တိ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။

တတော ယထာ နာမ ပုရိသော အန္တောဂေဟေ သပ္ပံ ဒိသ္မာ တံ အနုဗန္ဓ-မာနော တဿ အာသယံ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝ အယဗ္ဗိ ယောဂါဝစရော တံ နာမံ ဥပပရိက္ခန္တော “ဣဒံ နာမံ ကိ” နိဿာယ ပဝတ္တတိ”တိ ပရိယေသမာနော တဿ နိဿယံ ဟဒယရူပံ ပဿတိ။ တတော ဟဒယရူပဿ နိဿယဘူတာနိ၊ ဘူတနိဿိတာနိ စ သေသုပါဒါယ ရူပါနိတိ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ သော သဗ္ဗဓမ္မေတံ ရူပနတော ရူပန္တိ ဝဝတ္ထပေတိ။ တတော နမနလက္ခဏံ နာမံ၊ ရူပနလက္ခဏံ ရူပန္တိ သင်္ခေပတော နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၄။ သုဒ္ဓိဝိပဿနာယာနိကော ပန အယမေဝ ဝါ သမထယာနိကော စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေ ဝုတ္တာနံ တေသံ တေသံ ဓာတုပရိဂ္ဂဟမုခါနံ အညတရ-မုခဝသေန သင်္ခေပတော ဝါ ဝိတ္ထာရတော ဝါ စတသော ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟာတိ။ အထဿ ယာထာဝသရသလက္ခဏတော အာဝိဘူတာသု ဓာတုသု

ကမ္မသမုဋ္ဌာနမှ တာဝ ကေသေ “စတဿော ဓာတုယော၊ ဝဇ္ဈော၊ ဂန္ဓော၊ ရသော၊ ဩဇာ၊ ဇီဝိတံ၊ ကာယပ္ပဿာဒေါ”တိ ဧဝံ ကာယဒသကဝသေန ဒသ ရူပါနိ၊ တတ္ထေဝ ဘာဝဿ အတ္ထိတာယ ဘာဝဒသကဝသေန ဒသ၊ တတ္ထေဝ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ ဩဇ္ဇမကံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ အပရာနိပိ စတုရိသတိတိ ဧဝံ စတုသမုဋ္ဌာနေသု စတုရိသတိကောဋ္ဌာသေသု စတုစက္ကာလီသ စတုစက္ကာလီသ ရူပါနိ၊ သေသေါ၊ အဿု၊ ခေဋ္ဌော၊ သိဃံ၊ ကိကာတိ ဣမေသု ပန စတုသု ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု ဦးနှံ ဩဇ္ဇမကာနံ ဝသေန ခေသာဋ္ဌသ သောဋ္ဌသ ရူပါနိ၊ ဥဒရိယံ၊ ကရိသံ၊ ပုဗ္ဗော၊ မုတ္တန္တိ ဣမေသု စတုသု ဥတုသမုဋ္ဌာနေသု ဥတုသမုဋ္ဌာနသေဝ ဩဇ္ဇမကဿ ဝသေန အဋ္ဌ အဋ္ဌ ရူပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိတိ။ သေ တာဝ ဒွတ္တိံသာကာရေ နယော။

ယေ ပန ဣမသ္မိံ ဒွတ္တိံသာကာရေ အာဝိဘူတေ အပရေ ဒသ အာကာရာ အာဝိဘဝန္တိ။ တတ္ထ အသိတာဒိပရိပါစကေ တာဝ ကမ္မဇေ တေဇောကောဋ္ဌာသမှ ဩဇ္ဇမကဉ္စေ ဇီဝိတဉ္စာတိ နဝ ရူပါနိ၊ တထာ စိတ္တဇေ အဿာသ-ပဿာသကောဋ္ဌာသေပိ ဩဇ္ဇမကဉ္စေ သဒ္ဓေါ စာတိ နဝ၊ သေသေသု စတုသမုဋ္ဌာနေသု အဋ္ဌသု ဇီဝိတနဝကဉ္စေ တိဏိ စ ဩဇ္ဇမကာနိတိ တေတ္တိံသ ရူပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။

တဿေဝံဝိတ္ထာရတော ဒွါစက္ကာလီသာကာရဝသေန ဣမေသု ဘူတုပါဒါယ-ရူပေသု ပါကဋ္ဌေသု ဇာတေသု ဝတ္ထုဒွါရဝသေန ပဉ္စ စက္ခုဒသကာဒယော၊ ဟဒယဝတ္ထုဒသကဉ္စာတိ အပရာနိပိ သဋ္ဌိရူပါနိ ပါကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ သော သဗ္ဗာနိပိ တာနိ ရူပနုလက္ခဏေန ဧကတော ကတွာ “ဧတံ ရူပ”န္တိ ပဿတိ။

တဿေဝံ ပရိဂ္ဂဟိတရူပဿ ဒွါရဝသေန အရူပဓမ္မာ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ—ဒွေပဉ္စရိညာဏာနိ၊ တိဿော မနောဓာတုယော၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိ မနောရိညာဏဓာတုယောတိ ဧကသိတိ လောကီယစိတ္တာနိ၊ အဝိသေသေန စ တေဟိ စိတ္တေဟိ သဟဇာတော ဖဿော၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ ဇီဝိတံ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိ၊ မနသိကာရေတိ ဣမေ သတ္တ သတ္တ စေတသိကာတိ။ လောကုတ္တရစိတ္တာနိ ပန နေဝ သုဒ္ဓဝိပဿကဿ၊ န သမထယာနိကဿ ပရိဂ္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ အနဓိဂတတ္တာတိ။ သော သဗ္ဗေပိ တေ အရူပဓမ္မေ နမနုလက္ခဏေန ဧကတော ကတွာ “ဧတံ နာမ”န္တိ ပဿတိ။ ဧဝမေကော စတုဓာတုဝဝတ္ထာန-မုခေန ဝိတ္ထာရတော နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၅။ အပရော အဋ္ဌာရသဓာတုဝသေန။ ကထံ? ဣမ ဘိက္ခု အတ္ထိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ စက္ခုဓာတု။ပ။ မနောဝိညာဏဓာတုတိ ဓာတုယော အာဝဇ္ဇိတွာယံ လောကော သေတကဏ္ဍမဏ္ဍလဝိစိတ္တံ အာယတဝိတ္ထတံ အင်္ဂိကူပကေ နှာရသုတ္တကေန အာဗဠိံ^၁ မံသဝိဇ္ဇံ “စက္ခု”တိ သဉ္ဇာနာတိ၊ တံ အဂ္ဂဟေတွာ ခန္တနိဒ္ဒေသေ ဥပါဒါရူပေသု ဝုတ္တပ္ပကာရံ စက္ခုပသာဒံ “စက္ခုဓာတု”တိ ဝဝတ္ထပေတိ။

ယာနိပနဿ နိဿယဘူတာ စတသော ဓာတုယော၊ ပရိဝါရကာနိ စတ္တာရိ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသဩဇာရူပါနိ၊ အနုပါလကံ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ နဝ သဟဇာတရူပါနိ၊ တတ္ထေဝ ဌိတုနိ ကာယဒသကဘာဝဒသကဝသေန ဝိသတိ ကမ္မဇရူပါနိ၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာဒိနံ တိဏ္ဍံ ဩဇဋ္ဌမကာနံ ငသေန စတုဝိသတိ အနုပါဒိန္ဒရူပါနိတိ ဧဝံ သေသာနိ တေပဏ္ဍာသ ရူပါနိ ဟောန္တိ၊ န တာနိ စ “စက္ခုဓာတု”တိ ဝဝတ္ထပေတိ။ သေ နယော သောတဓာတုအာဒိသုပိ။ ကာယဓာတုယံ ပန အဝသေသာနိ တေစတ္တာလီသ ရူပါနိ ဟောန္တိ။ ကေစိ ပန ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ သဒ္ဓေန သဟ နဝ နဝ ကတွာ ပဉ္စစတ္တာလီသာတိ ဝဒန္တိ။

ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ ပသာဒါ၊ တေသဉ္စ ဝိသယာ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ပဉ္စာတိ ဒသ ရူပါနိ ဒသ ဓာတုယော ဟောန္တိ။ အဝသေသရူပါနိ ဓမ္မဓာတုယေဝ ဟောန္တိ။ စက္ခု ပန နိဿယ ရူပံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္တံ စိတ္တံ စက္ခုဝိညာဏဓာတု နာမာတိ ဧဝံ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ ပဉ္စဝိညာဏဓာတုယော ဟောန္တိ။ တိဏ္ဍိ မနောဓာတုစိတ္တာနိ ကော မနောဓာတု၊ အဋ္ဌသဋ္ဌိ မနောဝိညာဏဓာတုစိတ္တာနိ မနောဝိညာဏဓာတုတိ သဗ္ဗာနိပိ ကောသီတိ လောကီယစိတ္တာနိ သတ္တဝိညာဏဓာတုယော။ တံသဗ္ဗယုတ္တာ ဖဿာဒယော ဓမ္မဓာတုတိ ဧဝမေတ္ထ အဓေကောဒသ ဓာတုယော ရူပံ၊ အနုဋ္ဌမာ ဓာတုယော နာမန္တိ ဧဝမေကော အဋ္ဌာရသဓာတုဝသေန နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၆။ အပရော ဋ္ဌါဒသာယတနဝသေန။ ကထံ? စက္ခုဓာတုယံ ဝုတ္တနယေနော ဌပေတွာ တေပဏ္ဍာသ ရူပါနိ စက္ခုပသာဒမတ္တံ “စက္ခာယတန”န္တိ ဝဝတ္ထပေတိ။ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနော စ သောတဃာနဇိဝှိကာယဓာတုယော “သောတဃာနဇိဝှိကာယာယတနာနိ”တိ၊ တေသံ ဝိသယဘူတေ ပဉ္စဓမ္မေ “ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနာနိ”တိ၊ လောကီယသတ္တဝိညာဏဓာတုယော “မနာယတန”န္တိ၊ တံသဗ္ဗယုတ္တာ ဖဿာဒယော သေသရူပဉ္စ “ဓမ္မာယတန”န္တိ

ဝေမေတ္တ အမေကာဒသ အာယတနာနိ ရူပံ၊ ဒိယဗုဒ္ဓာယတနာနိ နာမန္တိ
ဝေမေကော ဒွါဒသာယတနဝသေန နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၇။ အပရော တတော သံခိတ္တတရံ ခန္ဓဝသေန ဝဝတ္ထပေတိ။ ကထံ?
ဣဒ ဘိက္ခုဣမသ္မိံ သရိရေ စတုသမုဋ္ဌာနာ စံတဿော ဘေတုယော၊ တံနိဿိတော
ဝဏ္ဏော၊ ဂန္ဓော၊ ရသော၊ ဩဇာ၊ စက္ခုပသာဒါဒယော ပဉ္စ ပသာဒါ၊ ဝတ္ထုရူပံ၊
ဘာဝေါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဒွိသမုဋ္ဌာနော သဒ္ဓေါတိ ဣမာနိ သတ္တရသ ရူပါနိ
သမ္ပသနုပဂါနိ နိပ္ပန္နာနိ ရူပရူပါနိ။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ဝိဝိညတ္တိ၊ အာကာသဓာတု၊
ရူပဿ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယော၊ သန္တတိ၊ ဇရတေ၊
အနိစ္စတာတိ ဣမာနိ ပန ဒသ ရူပါနိ န သမ္ပသနုပဂါနိ၊ အာကာရဝိကာရ-
အန္တရပရိစ္ဆေဒမတ္တကာနိ၊ န နိပ္ပန္နရူပါနိ၊ န ရူပရူပါနိ။ အဝိစ ခေါ ရူပါနံ
အာကာရဝိကာရအန္တရပရိစ္ဆေဒမတ္တတော ရူပန္တိ သင်္ခံ ဂတာနိ။ ဣတိ
သဗ္ဗာနိ ပေတာနိ သတ္တဝီသတိ ရူပါနိ ရူပက္ခန္ဓော၊ ကောသီတိယာ
လောကီယစိတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ
သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ။
ဣတိ ရူပက္ခန္ဓော ရူပံ၊ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ နာမန္တိ ဝေမေကော
ပဉ္စက္ခန္ဓဝသေန နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၈။ အပရော “ယံကိဉ္စိ ရူပံ သဗ္ဗံ ရူပံ” စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ
စတုန္ဓေ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပ”န္တိ^၂ ဧဝံ သံခိတ္တေနော ဣမသ္မိံ အတ္တ-
ဘာဝေ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဓာထာ မနာယတနဉ္စေဝ ဓမ္မာယတနေက-
ဒေသဉ္စနာမန္တိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ “ဣတိ ဣဒဉ္စ နာမံ ဣဒဉ္စ ရူပံ၊ ဣဒံ ပုစ္ဆတိ နာမရူပ”န္တိ
သင်္ခေပတော နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတိ။

၆၆၉။ သစေ ပနဿ တေန တေန မုခေန ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အဠပံ
ပရိဂ္ဂဟေတွာ သုခုမတ္တာ အရူပံ န ဥပဋ္ဌာတိ၊ တေန ဓုရနိက္ခေပံ အကတွာ
ရူပမေဝ ပုနပျုနံ သမ္ပသိတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗံ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။
ယထာ ယထာ ဟိဿ ရူပံ သုဝိက္ခာလိတံ ဟောတိ နိဇ္ဇင်္ဂံ သုပရိသုဗ္ဗံ၊ တထာ
တထာ တဒါရမ္မဏာ အရူပဓမ္မာ သယမေဝ ပါကဠာ ဟောန္တိ။

ယထာ ဟိ စက္ခုမတော ပုရိသဿ အပရိသုဒ္ဓေ အာဒါသေ မုခနိဗ္ဗိတ္တံ
ဩလောကေန္တာာ နိဗ္ဗိတ္တံ န ပညာယတိ၊ သော “နိဗ္ဗိတ္တံ န ပညာယတိ”တိ န

အာဒါသံ ဆဇ္ဇေတိ၊ အထ ခေါ နံ ပုနပျုနံ ပရိမဇ္ဇေတိ။ တဿ ပရိသုဒ္ဓေါ အာဒါသေ နိမိတ္တံ သယမေဝ ပါကဋံ ဟောတိ။ ယထာ စ တေလတ္ထိကော တိလပိဋ္ဌံ ဒေါဏီယံ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသေတွာ ဧကဝါရံ ဒွေဝါရံ ပိဋ္ဌနမတ္တေန တေလေ အနိက္ခမန္တေန န တိလပိဋ္ဌံ ဆဇ္ဇေတိ၊ အထ ခေါ နံ ပုနပျုနံ ဥဏှောဒကေန ပရိပ္ပေါသေတွာ မဒ္ဒိတွာ ပိဋ္ဌေတိ။ တဿေဝံ ကရောတော ဝိပဿန္တံ တိလတေလံ နိက္ခမတိ။ ယထာ ဝါ ပန ဥဒကံ ပဿာဒေတုကာမော ကတကဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ အန္တောဃဋ္ဌေ ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ ဧကဒွေဝါရေ ဗံသနမတ္တေန ဥဒကေ အဝိပ္ပသိဒန္တေန န ကတကဋ္ဌိံ ဆဇ္ဇေတိ၊ အထ ခေါ နံ ပုနပျုနံ ဗံသတိ။ တဿေဝံ ကရောန္တဿ ကလလကဒ္ဓမံ သန္ဓိသိဒတိ။ ဥဒကံ အတ္ထံ ဟောတိ ဝိပဿန္တံ၊ ဧဝမေဝံ တေန ဘိက္ခုနာ ဓရနိက္ခေပံ အကတွာ ရူပမေဝ ပုနပျုနံ သမ္ပသိတဗ္ဗံ မနသိကာတဗ္ဗံ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ ဝဝတ္ထပေတဗ္ဗံ။

ယထာ ယထာ ဟိဿ ရူပံ သုဝိက္ခာလိတံ ဟောတိနိဇ္ဇဋ္ဌံ သုပရိသုဒ္ဓိံ၊ တထာ တထာ တပ္ပစ္စနိကကိလေသာ သန္ဓိသိဒန္တိ၊ ကဒ္ဓမုပရိ ဥဒကံ ဝိယ စိတ္တံ ပဿန္တံ ဟောတိ။ တဒါရမ္မဏာ အရူပဓမ္မာ သယမေဝ ပါကဋာ ဟောန္တိ။ ဧဝံ အညာဟိပိ ဥစ္ဆုစောရဂေါဏဒမိမစ္ဆာဒီဟိ ဥပမာဟိ အယမတ္ထော ပကာသေ-တဗ္ဗော။

အရူပဓမ္မာနံ ဥပဋ္ဌာနာကာရကထာ

၆၇၀။ ဧဝံ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟဿ ပနဿ အရူပဓမ္မာ တိဟိ အာကာရေဟိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ ဖဿဝသေန၊ ဝါ ဝေဒနာဝသေန ဝါ ဝိညာဏဝသေန ဝါ။ ကထံ? ဧကဿ တာဝ “ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိအာဒိနာ နယေန ဓာတုယော ပရိဂ္ဂဟန္တဿ ပဋ္ဌမာဘိနိပါတော ဖဿော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ သဒ္ဓိံ ဖဿေန စေတနာ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ တထာ “ဧကသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ။ပ။” အဿာသပဿာသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိ ပဋ္ဌမာဘိနိပါတော ဖဿော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပ။ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ အရူပဓမ္မာ ဖဿဝသေန ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

ဧကဿ “ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိ တဒါရမ္မဏာရိသာနံဘဝနက-ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ

ဗသေယံ စ စေတနာ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ တထာ “ကေသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ။ပ။ အဿာသ-
ပဿာသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိ တဒါရမ္မဏရသာနဘဝနက-
ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ပ။ တံသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။
ဧဝံ ဝေဒနာဝသေန အရူပဓမ္မာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

အပရဿ “ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိ အာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဗသေယံ စ စေတနာ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ တထာ “ကေသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ။ပ။ အဿာသပဿာသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌလက္ခဏာ”တိ အာရမ္မဏပဋိဝိဇာနနံ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သညာ သညာက္ခန္ဓော၊ ဗသေယံ စ စေတနာ စ သင်္ခါရက္ခန္ဓောတိ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ဝိညာဏဝသေန အရူပဓမ္မာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

ဧတေနော ဥပါယေန “ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ ကေသေ ပထဝီဓာတု ကက္ခဋ္ဌ-
လက္ခဏာ”တိအာဒိနာ နယေန ခွါစတ္တာလိသာယ ဓာတုကောဋ္ဌာသေသု
စတုန္တံ စတုန္တံ ဓာတုနံ ဝသေန၊ သေသေသု စ စက္ခုဓာတုအာဒိသု ရူပပရိဂ္ဂဟ-
မုခေသု သဗ္ဗံ နယဘေဒံ အနုဂန္ဓာ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

၆၇၁။ ယသ္မာ စ ဧဝံ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟသေဝ တဿ အရူပဓမ္မာ
တိဟာကာရေဟိ ပါကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ တသ္မာ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟေနေဝ အရူပ-
ပရိဂ္ဂဟာယ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော၊ န ဣတရေန။ သစေ ဟိ ဧကသ္မိံ ဝါ
ရူပဓမ္မေ ဥပဋ္ဌိတေ ဦးသု ဝါ ရူပံ ပဟာယ အရူပပရိဂ္ဂဟံ အာရဘတိ ကမ္မဋ္ဌာန-
တော ပရိဟာယတိ၊ ပထဝီကသိဏဘာဝနာယ၊ ဂုတ္တပ္ပကာရာ ပဗ္ဗတေယျာ
ဂါဝီ ဝိယ။ သုဝိသုဒ္ဓရူပပရိဂ္ဂဟဿ၊ ပန အရူပပရိဂ္ဂဟာယ ယောဂံ ကရောတော
ကမ္မဋ္ဌာနံ ဝုဋ္ဌိံ ဝိရူဋ္ဌိံ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။

သေဝ ဧဝံ ဗသောဒိနံ ဝသေန ဥပဋ္ဌိတေ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓေ
နာမန္တိ၊ တေသံ အာရမ္မဏဘူတာနိ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ၊ စတုန္တဉ္စ
မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပံ ရူပန္တိ ဝဝတ္ထပေတိ။ ဣတိ အဋ္ဌာရသု ဓာတုယော
ခွါဒသာယတနာနိ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ သဗ္ဗေဝိ တေဘူမကေ ဓမ္မေ ခဂ္ဂေန သမုဂ္ဂံ

ဝိဝရမာနော ဝိယ ယမကတာလကန္တံ^၁ ဖာလယမာနော ဝိယ စ နာမဉ္စ
ရူပဉ္စာတိ ဒွေဇော ဝဝတ္ထပေတိ။ နာမရူပမတ္တတော ဥဒ္ဓံ အညော သတ္တော ဝါ
ပုဂ္ဂလော ဝါ ဒေဝေါ ဝါ မြဟ္မာ ဝါ နတ္ထိတိ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။

သမ္ပဟုလသုတ္တန္တသံသန္တနာ

၆၇၂။ သော ဧဝံ ယာထာဝသရသတော နာမရူပံ ဝဝတ္ထပေတွာ သုဠာတရံ
“သတ္တော ပုဂ္ဂလော”တိ ဣမိဿာ လောကသမညာယ ပဟာနတ္ထာယ သတ္တ-
သမ္ဘောဟဿ သမတိက္ကမတ္ထာယ အသမ္ဘောဟဘူမိယံ စိတ္တံ ဌပနတ္ထာယ
သမ္ပဟုလသုတ္တန္တဝသေန “နာမရူပမတ္တမေဝိဒံ၊ န သတ္တော၊ န ပုဂ္ဂလော
အတ္ထိ”တိ တေမတ္ထံ သံသန္နေတွာ ဝဝတ္ထပေတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ယထာပိ အင်္ဂသမ္ဘာရ၊ ဟောတိ သဒ္ဓေါ ရထော ဣတိ။

ဧဝံ ခန္ဓေသု သန္ဓေသု၊ ဟောတိ သတ္တောတိ သမ္ပဟုတိ”တိ၂။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ၊ “သေယျထာပိ အာဝုသော ကဋ္ဌဉ္စ ပဋိစ္စ ဝလ္လိဉ္စ ပဋိစ္စ မတ္တိကဉ္စ
ပဋိစ္စ တိဏဉ္စ ပဋိစ္စ အာကာသော ပရိဝါရိတော အဂါရန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ၊
ဝေမေဝ ခေါ အာဝုသော အဋ္ဌိဉ္စ ပဋိစ္စ နှာရဉ္စ ပဋိစ္စ မံသဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မဉ္စ ပဋိစ္စ
အာကာသော ပရိဝါရိတော ရူပန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ”တိ၃။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ—

“ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္ဘောတိ၊ ဒုက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဝေတိ စ။

နာညတြိ ဒုက္ခာ သမ္ဘောတိ၊ နာညံ ဒုက္ခာ နိရုဇ္ဈတိ”တိ၂။

ဥပမာတိ နာမရူပဝိဘာဝနာ

၆၇၃။ ဧဝံ အနေကသတေဟိ သုတ္တန္တေဟိ နာမရူပမေဝ ဒိပိတံ၊ န သတ္တော
န ပုဂ္ဂလော။ ဟသ္မာ ယထာ အက္ခရပဉ္စရဉ္စာသင်္ခာသု အင်္ဂသမ္ဘာရေသု
ဧကေနာကာရေန သဏ္ဌိတေသု ရထောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ၊ ပရမတ္ထ-
တော ဧကေနသ္မိံ အင်္ဂေ ဥပပရိက္ခိယမာနေ ရထော နာမ နတ္ထိ။ ယထာ စ
ကဋ္ဌာဒိသု ဂေဟသမ္ဘာရေသု ဧကေနာကာရေန အာကာသံ ပရိဝါရေတွာ
ဌိတေသု ဂေဟန္တိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ၊ ပရမတ္ထတော ဂေဟံ နာမ နတ္ထိ။
ယထာ စ အင်္ဂလိအင်္ဂဋ္ဌာဒိသု ဧကေနာကာရေန ဌိတေသု ဗုဒ္ဓိတိ ဝေါဟာရမတ္တံ
ဟောတိ။ ဒေါဏိတန္တိအာဒိသု ဝိဇာတိ။ ဟတ္ထိအဿာဒိသု သေနာတိ။

ပါကာရဂေဟဂေါပုရာဒီသု နဂရန္တိ။ ခန္ဓသာခါပလာသာဒီသု ဇေကေနာ-
ကာရေန ဌိတေသု ရုက္ခောတိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ။ ပရမတ္ထဘော
ဇေကေသိ အဝယဝေ ဥပပရိက္ခိယမာနေ ရုက္ခော နာမ နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ ပဉ္စသု
ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု သတိ “သတ္တော၊ ပုဂ္ဂလော”တိ ဝေါဟာရမတ္တံ ဟောတိ
ပရမတ္ထဘော ဇေကေသိ ဓမ္မေ ဥပပရိက္ခိယမာနေ “အသ္မိတိဝါ အဟန္တိဝါ”တိ
ဂါဟဿ ဝတ္ထုဘူတော သတ္တော နာမ နတ္ထိ။ ပရမတ္ထဘော ပန နာမဗုဒ္ဓ-
မတ္တမေဝ အတ္ထိတိ။ ဧဝံ ပဿတော ဟိ ဒဿနံ ယထာဘူတဒဿနံ နာမ
ဟောတိ။

၆၇၄။ ယော ပနေတံ ယထာဘူတဒဿနံ ပဟာယ “သတ္တော အဋ္ဌိ”တိ
ဂဏှာတိ။ သော တဿ ဝိနာသံ အနုဇာနေယျ အဝိနာသံ ဝါ။ အဝိနာသံ
အနုဇာနန္တော သဿတေ ပတတိ။ ဝိနာသံ အနုဇာနန္တော ဥစ္ဆေဒေ ပတတိ
ကသ္မာ? ဝိရန္တယဿ ဒမိနော ဝိယ တဒန္တယဿ အညဿ အဘာဝဘော
သော “သဿတော သတ္တော”တိ ဂဏှန္တော ဩလိယတိ နာမ။ “ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ”တိ
ဂဏှန္တော အတိဓာဝတိ နာမ။ တေနာဟ ဘဂဝါ—

“ဒွိဟိ ဘိက္ခဝေ ဒိဋ္ဌိဂတေဟိ ပရိယုဋ္ဌိတာ ဒေဝမနုဿာ ဩလိယန္တိ
ဇေကေ၊ အတိဓာဝန္တိ ဇေကေ၊ စက္ခုမန္တော စ ပဿန္တိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဩလိယန္တိ ဇေကေ? ဘဝါရာမေ ဘိက္ခဝေ ဒေဝ-
မနုဿာ ဘဝရတာ ဘဝသမုဒ္ဓိတာ။ တေသံ ဘဝနိရောဓာယ ဓမ္မေ
ဒေသိယမာနေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဓတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာမိဇ္ဇေတိ။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဩလိယန္တိ ဇေကေ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတိဓာဝန္တိ ဇေကေ? ဘဝေနေဝ ခေါ ပနေကေ
အဇ္ဈိယမာနာ ဟရာယခာနာ ဇီရုစ္ဆမာနာ ဝိဘဝံ အဘိနန္တန္တိ
ယတော ကိရ ဘော အယံ အတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ
ဝိနဿတိ၊ န ဟောတိ ပရိမရဏာ၊ ဧတံ သန္တိ၊ ဧတံ ပဏိတံ၊ ဧတံ
ယာယာဝန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတိဓာဝန္တိ ဇေကေ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမန္တော ပဿန္တိ? ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခ-
ဘူတံ ဘူတတော ပဿတိ၊ ဘူတံ ဘူတတော ဒိဿာ ဘူတဿ
နိဗ္ဗိဒါယဝိရာဂါယနိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ
စက္ခုမန္တော ပဿန္တိ”တိ။

၆၇၅။ တသ္မာ ယထာ ဒါရုယန္တံ သုညံ နိဇ္ဇိဝံ နိရိဟကံ။ အထ စ ပန ဒါရု-
ရဇ္ဈကသမာယောဂဝသေန ဂစ္ဆတိပိ တိဋ္ဌတိပိ။ သဠိဟကံ သဗျာပါရံ ဝိယ
ခါယတိ။ ဧဝမိဒံ နာမရူပမ္ဘိ သုညံ နိဇ္ဇိဝံ နိရိဟကံ။ အထ စ ပန အညမည-
သမာယောဂဝသေန ဂစ္ဆတိပိ တိဋ္ဌတိပိ။ သဠိဟကံ သဗျာပါရံ ဝိယ
ခါယတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“နာမဉ္စ ရူပဉ္စ ဣမတ္ထိ သစ္စတော၊
န ဟေတ္ထ သတ္တော မနုဇော စ ဝိဇ္ဇတိ။
သုညံ ဣဒံ ယန္တမိဝါဘိသင်္ဂတံ၊
ဒုက္ခဿ ပုဉ္ဇော တိဏကဋ္ဌသာဒိသော”တိ။

န ကေဝလဉ္စေတံ ဒါရုယန္တုပမာယ။ အညာဟိပိ နဋကလာပီအာဒိဟိ
ဥပမာဟိ ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ—ယထာ ဟိ ဒွိသု နဋကလာပီသု အညမညံ နိဿာယ
ဌပိတာသု ဧကော ဧကိဿာ ဥပတ္တမ္ဘော ဟောတိ။ ဧကိဿာ ပတမာနာယ
ဣတရာပိ ပတတိ။ ဧဝပေဝံ ပဉ္စဝေါကာရဘာဝေ နာမရူပံ အညမညံ နိဿာယ
ပဝတ္တတိ။ ဧကံ ဧကဿ ဥပတ္တမ္ဘော ဟောတိ။ မရဏဝသေန ဧကသ္မိံ ပတမာနေ
ဣတရုမ္ဘိ ပတတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ယမကံ နာမရူပဉ္စ၊ ဥဘော အညောညနိဿိတာ။
ဧကသ္မိံ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိံ၊ ဥဘော ဘိဇ္ဇန္တိ ပစ္စယာ”တိ။

၆၇၆။ ယထာ စ ဒဏှာဘိဟတံ ဘေရိံ နိဿာယ သဒ္ဓေ ပဝတ္တမာနေ
အညာ ဘေရိ၊ အညော သဒ္ဓေ၊ ဘေရိသဒ္ဓါ အသမ္ဘိဿာ၊ ဘေရိ သဒ္ဓေန သုညာ၊
သဒ္ဓေါ ဘေရိယာ သုညော၊ ဧဝမေဝံ ဝတ္ထုဒ္ဓါရာရမ္မဏသင်္ခါတံ ရူပံ နိဿာယ
နာမေ ပဝတ္တမာနေ အညံ ရူပံ၊ အညံ နာမံ၊ နာမရူပေါ အသမ္ဘိဿာ၊ နာမံ
ရူပေန သုညံ၊ ရူပံ နာမေန သုညံ၊ အပိစ ခေါ ဘေရိံ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေါ ဝိယ ရူပံ
ပဋိစ္စ နာမံ ပဝတ္တတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“န စက္ခုတော ဇာယရေ ဖဿပဉ္စမာ၊
န ရူပတော နော စ ဥဘိန္ဒမန္တရာ။
ဟေတု ပဋိစ္စပ္ပဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊
ယထာပိ သဒ္ဓေါ ပဟဋ္ဌာယ ဘေရိယာ။

န သောတတော ဇာယရေ ဖဿပဉ္စမာ၊

န သဒ္ဓတော နော စ ဥဘိန္နမန္တရာ။ပ။

န ဃာနတော ဇာယရေ ဖဿပဉ္စမာ၊

န ဂန္ဓတော နော စ ဥဘိန္နမန္တရာ။ပ။

န ဇိဝှါတော ဇာယရေ ဖဿပဉ္စမာ၊

န ရသတော နော စ ဥဘိန္နမန္တရာ။ပ။

န ကာယတော ဇာယရေ ဖဿပဉ္စမာ၊

န ဖဿတော နော စ ဥဘိန္နမန္တရာ။ပ။

န ဝတ္ထုရူပါ ပဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊

န စာပိ ဓမ္မာယတနေဟိ နိဂ္ဂတာ။

ဟေတု ပဋိစ္စပ္ပဘဝန္တိ သင်္ခတာ၊

ယထာပိ သဒ္ဓေါ ပဟဋ္ဌာယ ဘေရိယာ”တိ။

၆၇၇။ အပိစေတ္ထ နာမံ နိတ္ထေဇံ န သကေန တေဇေန ပဝတ္တိတုံ သက္ကောတိ၊ န ခါဒတိ၊ န ပိဝတိ၊ န ဗျာဟရတိ၊ န ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတိ။ ရူပဗ္ဗိ နိတ္ထေဇံ န သကေန တေဇေန ပဝတ္တိတုံ သက္ကောတိ။ န ဟိ တဿာ ခါဒိတုကာမတာ၊ နာပိ ပိဝိတုကာမတာ၊ န ဗျာဟရိတုကာမတာ၊ န ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတုကာမတာ၊ အထ ခေါ နာမံ နိဿာယ ရူပံ ပဝတ္တတိ၊ ရူပံ နိဿာယ နာမံ ပဝတ္တတိ၊ နာမဿ ခါဒိတုကာမတာယ ပိဝိတုကာမတာယ ဗျာဟရိတုကာမတာယ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတုကာမတာယ သတိ ရူပံ ခါဒတိ၊ ပိဝတိ၊ ဗျာဟရတိ၊ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတိ။

ဣမဿ ပနတ္ထဿ ဝိဘာဝနတ္ထာယ ဣမံ ဥပမံ ဥဒါဟရန္တိ—ယထာ ဇစ္စန္ဓော စ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ စ ဒိဿာပက္ကမိတုကာမာ အဿ၊ ဇစ္စန္ဓော ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ဧဝမာဟ “အဟံ ခေါ ဘဏေ သက္ကောမိ ပါဒေဟိ ပါဒကရဏီယံ ကာတုံ၊ နတ္ထိ စ မေ စက္ခုနိယေဟိ သမဝိသမံ ပဿေယျ”န္တိ။ ဝိဋ္ဌသပ္ပိပိ ဇစ္စန္ဓံ ဧဝမာဟ “အဟံ ခေါ ဘဏေ သက္ကောမိ စက္ခုနာ စက္ခုကရဏီယံ ကာတုံ၊ နတ္ထိ စ မေ ပါဒါနိယေဟိ အဘိက္ကမေယျံ ဝါ ပဋိက္ကမေယျံ ဝါ”တိ။ သော တုဋ္ဌဟဋ္ဌော ဇစ္စန္ဓော-ဝိဋ္ဌသပ္ပိ အံသကူဋံ အာရောပေသိ။ ဝိဋ္ဌသပ္ပိ ဇစ္စန္ဓဿ အံသကူဋေ နိသီဒိတွာ ဧဝမာဟ “ဝါမံ မုဉ္ဇ ဒက္ခိဏံ ဂဏှ၊ ဒက္ခိဏံ မုဉ္ဇ ဝါမံ ဂဏှာ”တိ။ တတ္ထ ဇစ္စန္ဓောပိ

နိက္ခေဇော ဒုဗ္ဗလော န သကေန တေဇေန သကေန^၁ ဗလေန ဂစ္ဆတိ၊ ဝိဋ္ဌသပ္ပိဝိ
 နိက္ခေဇော ဒုဗ္ဗလော န သကေန တေဇေန သကေန^၁ ဗလေန ဂစ္ဆတိ၊ န စ
 တေသံ အညမညံ နိဿာယ ဂမနံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ ဧဝမေဝ နာမဗ္ဗိ နိက္ခေဇံ န သကေန
 တေဇေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တာသု တာသု ကိရိယာသု ပဝတ္တတိ။ ရူပဗ္ဗိ နိက္ခေဇံ န
 သကေန တေဇေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တာသု တာသု ကိရိယာသု ပဝတ္တတိ၊ န စ တေသံ
 အညမညံ နိဿာယ ဥပ္ပတ္တိ ဝါ ပဝတ္တိ ဝါ န ဟောတိ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ—

“န သကေန ဗလေန ဇာယရေ၊
 နောပိ^၂ သကေန ဗလေန တိဋ္ဌရေ။
 ပရမဗ္ဗဝသာနုဝတ္တိနော၊
 ဇာယရေ သင်္ခတာ အတ္တဒုဗ္ဗလာ။

ပရပစ္စယတော စ ဇာယရေ၊
 ပရအာရမ္မဏတော သမုဋ္ဌိတာ။
 အာရမ္မဏပစ္စယေဟိ စ၊
 ပရမဗ္ဗေဟိ စိမေ ပဘာဝိတာ။

ယထာပိ နာဝံ နိဿာယ၊ မနုဿာ ယန္တိ အဏ္ဏဝေ။
 ဧဝမေဝ ရူပံ နိဿာယ၊ နာမကာယော ပဝတ္တတိ။
 ယထာ စ မနုဿေ နိဿာယ၊ နာဝါ ဂစ္ဆတိ အဏ္ဏဝေ။
 ဧဝမေဝ နာမံ နိဿာယ၊ ရူပကာယော ပဝတ္တတိ။
 ဥဘော နိဿာယ ဂစ္ဆန္တိ၊ မနုဿာ နာဝါ စ အဏ္ဏဝေ။
 ဧဝံ နာမဉ္စ ရူပဉ္စ၊ ဥဘော အညောညနိဿိတာ”တိ။

ဧဝံ နာနာနယေဟိ နာမရူပံ ဝဝတ္တာပယတော သတ္တသညံ အဘိဘဝိတွာ
 အသမ္မောဟဘူမိယံ ဌိတံ နာမရူပါနံ ယာထာဝဒဿနံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ။ နာမရူပဝဝတ္တာနန္တိပိ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒေါတိပိ တေဿေဝ အဓိဝစနံ။

ဣတိ သာရဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ

ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ

အဋ္ဌာရသမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၁၉-ကန်ဂါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟကထာ

၆၇၈။ တေဿေဝ ပန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန တိသု အဒ္ဓါသကန္တံ ဝိတရိတွာ ဌိတံ ဉာဏံ ကန်ဂါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

တံ သမ္မာဒေတုကာမော ဘိက္ခု ယထာ နာမ ကုသလော ဘိသက္ကေဝ ရောဂံ ဒိသွာ တဿ သမုဋ္ဌာနံ ပရိယေသတိ။ ယထာ ဝါ ပန အနုကမ္မကေဝ ပုရိသော ဒဟရံ ကုမာရံ မန္တံ ဥတ္တာနသေယျကံ ရထိကာယ နိပန္တံ ဒိသွာ “ကဿ န ခေါ အယံ ပုတ္တကော”တိ တဿ မာတာပိတရော အာဝဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ တဿ နာမရူပဿ ဟေတုပစ္စယပရိယေသနံ အာပဇ္ဇတိ။

သော အာဒိတောဝ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “န တာဝိဓံ နာမရူပံ အဟေတုဏ်၊ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသဉ္စ ကေသဒိသဘာဝါပတ္တိတော၊ န ဣဿရာဒိဟေတုဏ်၊ နာမရူပတော ဥဒ္ဓိ ဣဿရာဒိနံ အဘာဝတော။ ယေဝိ နာမရူပမဗ္ဘဓော ဣဿရာဒယောတိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ ဣဿရာဒိသင်္ခါတနာမရူပဿ အဟေတုကာဘာဝပုတ္တိတော။ တသ္မာ ဘဝိတဗ္ဗမဿ ဟေတုပစ္စယေဟိ၊ ကေ န ခေါ တေ”တိ။

၆၇၉။ သော ဧဝံ နာမရူပဿ ဟေတုပစ္စယေ အာဝဇ္ဇေတွာ^၁ ဣမဿ တာဝ ရူပကာယဿ ဧဝံ ဟေတုပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဏှာတိ—“အယံ ကာယော နိဗ္ဗတ္တမာနော နေဝ ဥပ္ပလ ပဒုမ ပုဏ္ဏရိက သောဂန္ဓိကာဒိနံ အဗ္ဘန္တရေ နိဗ္ဗတ္တဏ်၊ န မဏိမုတ္တာဟာရာဒိနံ၊ အထ ခေါ အာမာသယပက္ကာသယာနံ အန္တရေ ဥဒရပဋ္ဌလံ ပစ္စတော ပိဋိကဏှကံ ပုရတော ကတွာ အန္တအန္တဂုဏပရိဝါရိဏော သယဗ္ဗိ ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂစ္ဆပဋိက္ခလော ဒုဂ္ဂန္ဓဇေဂစ္ဆပဋိက္ခလေ ပရမသမ္မာဓေ ဩကာသေ ပူတိမစ္ဆ၊^၂ ပူတိကုမ္မာသဩဋ္ဌိဂလ္လစန္ဒနိကာဒိသု ကိမိဝ နိဗ္ဗတ္တဏ်။ တဿေဝံ နိဗ္ဗတ္တမာနဿ ‘အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါနံ ကမ္မ’န္တိ ဣမေ စက္ကာနော ဓမ္မာ နိဗ္ဗတ္တကတ္တာ ဟေတု၊ အာဟာရော ဥပတ္တမ္ပကတ္တာ ပစ္စယောတိ ပဉ္စ နော ဟေတုပစ္စယာ ဟောန္တိ။ တေသုပိ အဝိဇ္ဇာဒယော တယော ဣမဿ ကာယဿ မာတာ ဝိယ ဒါရကဿ ဥပနိဿယာ ဟောန္တိ။ ကမ္မံ ပိတာ ဝိယ ပုတ္တဿ

ဇနကံ။ အာဟာရော ဓာတိ ဝိယ ဒါရကဿ သန္တာရကော”တိ။ ဧဝံ ရူပ-
ကာယဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကတွာ၊ ပုန “စက္ခုပုပ္ဖိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခု-
ဝိညာဏ”န္တိအာဒိနာ^၁ နယေန နာမကာယဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။

သော ဧဝံ ပစ္စယတော နာမရူပဿ ပဝတ္တိံ ဒိသွာ ယထာ ဣဉ် တေရဟိ။
ဧဝံ အတိတေပိ အဗ္ဗါနေ ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ၊ အနာဂတေပိ ပစ္စယတော
ပဝတ္တိဿတိတိ သမနုပဿတိ။

၆၀၀။ တဿေဝံ သမနုပဿတော ယာ သာ ပုဗ္ဗန္တံ အာရဟန္တ “အဟောသိ”
န ခေါ အဟံ အတိတမဗ္ဗါနံ၊ န န ခေါ အဟောသိ အတိတမဗ္ဗါနံ၊ ကိံ န
ခေါ အဟောသိ အတိတမဗ္ဗါနံ၊ ကထံ န ခေါ အဟောသိ အတိတမဗ္ဗါနံ၊
ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိ န ခေါ အဟံ အတိတမဗ္ဗါနံ”န္တိ^၂ ပဉ္စဝိဓာ
ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ၊ ယာပိ အပရန္တံ အာရဟန္တ “ဘဝိဿာမိ န ခေါ အဟံ
အနာဂတမဗ္ဗါနံ၊ န န ခေါ ဘဝိဿာမိ အနာဂတမဗ္ဗါနံ၊ ကိံ န ခေါ ဘဝိဿာမိ
အနာဂတမဗ္ဗါနံ၊ ကထံ န ခေါ ဘဝိဿာမိ အနာဂတမဗ္ဗါနံ၊ ကိံ ဟုတွာ ကိံ
ဘဝိဿာမိ န ခေါ အဟံ အနာဂတမဗ္ဗါနံ”န္တိ^၂ ပဉ္စဝိဓာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ၊
ယာပိ ပစ္စုပ္ပန္တံ အာရဟန္တ “တေရဟိ ဝါ ပန ပစ္စုပ္ပန္တံ အဗ္ဗါနံ အဇ္ဈတ္တံ^၃ ကထံကထိ
ဟောတိ—အဟံ န ခေါသိ၊ နော န ခေါသိ၊ ကိံ န ခေါသိ၊ ကထံ န ခေါသိ၊
အယံ န ခေါသတ္တော ကုတော အာဂတော၊ သော ကုဟိံ ဂါမိ ဘဝိဿတိ”တိ^၄
ဆဗ္ဗိဓာ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝုတ္တာ၊ သာ သဗ္ဗာပိ ပဟိယတိ။

၆၀၁။ အပရော သာဓာရဏာသာဓာရဏဝသေန ဒုဝိဓံ နာမဿ ပစ္စယံ
ပဿတိ၊ ကမ္မာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ ရူပဿ။ ဒုဝိဓော ဟိ နာမဿ ပစ္စယော
သာဓာရဏော အသာဓာရဏော စ။ တတ္ထ စက္ခာဒိနိ ဆ ခွါရာနိ၊ ရူပါဒိနိ ဆ
အာရမ္မဏာနိ နာမဿ သာဓာရဏော ပစ္စယော၊ ကုသလာဒိဘေဒတော
သဗ္ဗပ္ပကာရဿာပိတတောပဝတ္တိတော။ မနသိကာရာဒိကော အသာဓာရဏော။
ယောနိသော မနသိကာရသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒိကော ဟိ ကုသလသေဝံ ဟောတိ။
ဝိပရိတော အကုသလဿ၊ ကမ္မာဒိကော ဝိပါကဿ၊ ဘဝင်္ဂါဒိကော
ကိရိယဿာတိ။

ရူပဿ ပန ကမ္မံ စိတ္တံ ဥတု အာဟာရေတိ အယံ ကမ္မာဒိကော စတုဗ္ဗိဓော
ပစ္စယော။ တတ္ထ ကမ္မံ အတိတမေဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ရူပဿ ပစ္စယော

၁-သံ ၁-၃၀၀-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၂-မ ၁-၁၀၊ သံ ၁-၂၆၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။

၃-အဗ္ဗါနံ အာရဟန္တ အဇ္ဈတ္တံ (သျှာ)၊ အဗ္ဗါနံ အာရဟန္တ (သီက) ၄-မ ၁-၁၀-ပိဋ္ဌေ။

ဟောတိ။ စိတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ ဥတုအာဟာရာ ဥတုအာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနဿ ဌိတိက္ခဏေ ပစ္စယာ ဟောန္တိတိ။ ဧဝမေဝေကော နာမရူပဿ
ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။

သော ဧဝံ ပစ္စယတော နာမရူပဿ ပဝတ္တိံ ခိသ္မာ ယထာ ဣဒံ ဧတရဟိ၊
ဧဝံ အတိတေပိ အဗ္ဗါနေ ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ၊ အနာဂတေပိ ပစ္စယတော
ပဝတ္တိဿတိတိ သမနုပဿတိ။ တဿေဝံ သမနုပဿတော ဝုတ္တနယေနေဝ
တိသုပိ အဗ္ဗါသု ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ။

၆၈၂။ အပရော တေသံယေဝ နာမရူပသင်္ခါတာနံ သင်္ခါရာနံ ဇရာဠိ
ဇိဏ္ဏာနဉ္စ ဘဂံ ခိသ္မာ ဣဒံ သင်္ခါရာနံ ဇရာမရဏံ နာမ ဇာတိယာသတိ ဟောတိ၊
ဇာတိ ဘဝေ သတိ၊ ဘဝေါ ဥပါဒါနေ သတိ၊ ဥပါဒါနံ တဏှာယ သတိ၊
တဏှာ ဝေဒနာယ သတိ၊ ဝေဒနာ ဖဿေ သတိ၊ ဖဿော သဠာယတနေ
သတိ၊ သဠာယတနံ နာမရူပေ သတိ၊ နာမရူပံ ဝိညာဏေ သတိ၊ ဝိညာဏံ
သင်္ခါရေသု သတိ၊ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာယ သတိတိ ဧဝံ ပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-
ဝသေန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။ အထဿ ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝိစိကိစ္ဆာ ပဟိယတိ။

၆၈၃။ အပရော “ဣတိ ခေါ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ”တိ၊ ပုဗ္ဗေ
ဝိတ္တာရေတွာ ဒဿိတအနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝသေနေဝ နာမရူပဿ ပစ္စယ-
ပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။ အထဿ ဝုတ္တနယေနေဝ ကင်္ခါ ပဟိယတိ။

၆၈၄။ အပရော “ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ၊ အာယူဟနာ
သင်္ခါရာ၊ နိကန္တိ တဏှာ၊ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနံ၊ စေတနာ ဘဝေါတိ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ
ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ဣမ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ၊ ဣမ ပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏံ၊ ဩက္ကန္တိ
နာမရူပံ၊ ပသာဒေါ အာယတနံ၊ ဖုဠော ဖဿော၊ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ
ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣဝပပတ္တိဘဝသ္မိံ ပုရေကတဿ ကမ္မဿ ပစ္စယာ။ ဣမ
ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ။ ပ။ စေတနာ ဘဝေါတိ ဣမေ
ပဉ္စ ဓမ္မာ ဣမ ကမ္မဘဝသ္မိံ အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယာ”တိ၊ ဧဝံ ကမ္မဝဋ္ဌ-
ဝိပါကဝဋ္ဌဝသေန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။

၆၈၅။ တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓံ ကမ္မံ—ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယံ၊ အဗရာ-
ပရိယဝေဒနီယံ၊ အဟောသိကမ္မန္တိ။ တေသု ဧကဇာနဝိထိယံ သတ္တသု စိဠေသု

ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ ပဌမဇေယျစေတနာ ဒိဋ္ဌိဓမ္မဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။
 တံ ဣမသ္မိညေဝ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒေတိ။ တထာ အသက္ခောန္တံ ပန
 “အဟောသိကမ္မံ နာဟောသိ ကမ္မဝိပါကော၊ န ဘဝိဿတိ ကမ္မဝိပါကော၊
 နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော”တိ ဣမဿ တိကဿ ဝသေန အဟောသိကမ္မံ နာမ
 ဟောတိ။ အတ္တသာဓိကာ ပန သတ္တမဇေယျစေတနာ ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။
 တံ အနန္တရေ အတ္တဘာဝေ ဝိပါကံ ဒေတိ။ တထာ အသက္ခောန္တံ ဝုတ္တနယေနော
 အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတိ။ ဥဘိန္တံ အန္တရေ ပဉ္စ ဇေယျစေတနာ
 အပရာပရိယဝေဒနီယကမ္မံ နာမ။ တံ အနာဂတေ ယဒါ ဩကာသံ လကတိ၊
 တဒါ ဝိပါကံ ဒေတိ။ သတိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ အဟောသိကမ္မံ နာမ န
 ဟောတိ။

၆၀၆။ အပရမ္ပိ စတုဗ္ဗိမံ ကမ္မံ—ယံ ဂရုကံ၊ ယံ ဗဟုလံ၊ ယဒါသန္တံ၊ ကဋ္ဌတ္တာ
 ဝါ ပန ကမ္မန္တိ။ တတ္ထ ကုသလံ ဝါ ဟောတု အကုသလံ ဝါ၊ ဂရုကာဂရုကေသု
 ယံ ဂရုကံ မာတုဃာတာဒိကမ္မံ ဝါ မဟဂ္ဂတကမ္မံ ဝါ၊ တဒေဝ ပဌမံ ဝိပစ္စတိ။
 တထာ ဗဟုလာဗဟုလေသုပိ ယံ ဗဟုလံ ဟောတိ သုသီလံ ဝါ ဒုသီလံ ဝါ၊
 တဒေဝ ပဌမံ ဝိပစ္စတိ။ ယဒါသန္တံ နာမ မရဏကာလေ အနုဿရိတကမ္မံ။ ယဉ္စ
 အာသန္တမရဏော အနုဿရိတံ သက္ခောတိ၊ တေနော ဥပပဇ္ဇတိ။ ဧတေဟိ
 ပန တိဟိ မုတ္တံ ပုနပ္ပုနံ လဉ္စါသေဝနံ ကဋ္ဌတ္တာ ဝါ ပန ကမ္မံ နာမ ဟောတိ၊
 တေသံ အဘာဝေ တံ ပဋိသန္တိ အာကမ္မတိ။

၆၀၇။ အပရမ္ပိ စတုဗ္ဗိမံ ကမ္မံ—ဇနကံ၊ ဥပတ္တန္တကံ၊ ဥပပိဋ္ဌကံ၊ ဥပဃာတ-
 ကန္တိ။ တတ္ထ ဇနကံ နာမ ကုသလမ္ပိ ဟောတိ အကုသလမ္ပိ။ တံ ပဋိသန္တိယမ္ပိ
 ပဝတ္ထေပိ ရူပါရူပဝိပါကက္ခန္ဓေ ဇနောတိ။ ဥပတ္တန္တကံ ပန ဝိပါကံ ဇနောတုံ န
 သက္ခောတိ၊ အညေန ကမ္မေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္တိယာ ဇနိတေ ဝိပါကေ
 ဥပဇ္ဇမာနကသုဒဒကံ ဥပတ္တန္တောတိ၊ အဗ္ဗါနံ ပဝတ္ထောတိ။ ဥပပိဋ္ဌကံ အညေန
 ကမ္မေန ဒိန္နာယ ပဋိသန္တိယာ ဇနိတေ ဝိပါကေ ဥပဇ္ဇမာနကသုဒဒကံ ပိဋ္ဌောတိ
 ဗာဓတိ၊ အဗ္ဗါနံ ပဝတ္တိတုံ န ဒေတိ။ ဥပဃာတကံ ပန သယံ ကုသလမ္ပိ
 အကုသလမ္ပိ သမာနံ အညံ ဒုဗ္ဗလကမ္မံ ဃာတေတွာ တဿ ဝိပါကံ
 ပဋိဗာဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကဿ ဩကာသံ ကရောတိ။ ဧဝံ ပန ကမ္မေန
 ကတေ ဩကာသေ တံ ဝိပါကံ ဥပုန္တံ နာမ ဝုစ္စတိ။

ဣတိ ဣမေသံ ဒွါဒသန္တံ ကမ္မာနံ ကမ္မန္တရဉ္စေဝံ ဝိပါကန္တရဉ္စ ဗုဒ္ဓါနံ ကမ္မဝိပါကဉ္စာဏသေဝံ ယာထာဝသရသတော ပါကဉ္စံ ဟောတိ။ အသေဝာရဏံ သာဝကေဟိ။ ဝိပဿကေန ပန ကမ္မန္တရဉ္စ ဝိပါကန္တရဉ္စ ဧကဒေသတော ဇာနိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ အယံ မုခမတ္တဒဿနေန ကမ္မဝိသေသော ပကာသိတောတိ။

၆၀၈။ ဣတိ ဣမံ ဒွါဒသဝိဓံ ကမ္မံ ကမ္မဝဋ္ဋေ ပက္ခိပိတွာ ဧဝံ ဧကော ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ ကရေတိ။ သော ဧဝံ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန ပစ္စယတော နာမရူပဿ ပဝတ္တိံ ဒိသ္မာ “ယထာ ဣဒံ ဧတရဟိ။ ဧဝံ အတိတေပိ အဋ္ဌါနေ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန ပစ္စယတော ပဝတ္တိတ္ထ။ အနာဂတေပိ ကမ္မဝဋ္ဋဝိပါကဝဋ္ဋဝသေန ပစ္စယတော ပဝတ္တိဿတိ”တိ။ ဣတိ ကမ္မဉ္စေဝံ ကမ္မဝိပါကော စ၊ ကမ္မဝဋ္ဋဉ္စ ဝိပါကဝဋ္ဋဉ္စ၊ ကမ္မပဝတ္တဉ္စ ဝိပါကပဝတ္တဉ္စ၊ ကမ္မသန္တတိ စ ဝိပါကသန္တတိ စ၊ ကိရိယာ စ ကိရိယာဖလဉ္စ။

ကမ္မာ ဝိပါကာ ဝတ္တန္တိ၊ ဝိပါကော ကမ္မသမ္ဘဝေါ။

ကမ္မာ ပုနတ္တဝေါ ဟောတိ။ ဧဝံ လောကော ပဝတ္တတိတိ—

သမနုပဿတိ။ တဿေဝံ သမနုပဿတော ယာ သာ ပုဗ္ဗန္တာဒယော အာရဗ္ဘ “အဟောသိ” န ခေါ အဟ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ပုတ္တာ သောဠသဝိဓော ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သာ သဗ္ဗာ ပဟိယတိ။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဗ္ဗိတိနိဂါသေသု ဟေတုဖလသမ္ပန္နဝသေန ပဝတ္တမာနံ နာမရူပမတ္တမေဝ ခါယတိ။ သော နေဝ ကာရဏတော ဥဗ္ဗံ ကာရကံ ပဿတိ။ န ဝိပါကပွဝတ္တိတော ဥဗ္ဗံ ဝိပါကပဋိသံဝေဒကံ။ ကာရဏေ ပန သတိ “ကာရကော”တိ၊ ဝိပါကပွဝတ္တိယာ သတိ “ပဋိသံဝေဒကော”တိ သမညာမတ္တေန ပဏှိတာ ဝေါဟရန္တိဇ္ဇေဝဿ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ ဟောတိ။

၆၀၉။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ကမ္မဿ ကာရကော နတ္ထိ၊ ဝိပါကဿ စ ဝေဒကော။
သုဒ္ဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဧဝေတံ သမ္ပဒဿနံ။

ဧဝံ ကမ္မေ ဝိပါကေ စ၊ ဝတ္တမာနေ သဟေတုကေ။

ဗိဇရေက္ခာဒိကာနံဝ၊ ပုဗ္ဗာ ကောဋီ န နာယတိ။

အနာဂတေပိ သံသာရေ၊ အပ္ပဝတ္တံ န ဒိဿတိ။

တေမတ္ထံ အနညာယ၊ ကိတ္တိယာ အသယံဝသီ။
 သတ္တသညံ ဂဟေတွာန၊ သဿတုစ္ဆေဒဒဿိနော။
 ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိံ ဂဏှန္တိ၊ အညမညံ^၁ဝိရောမိတာ။
 ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗဒ္ဓါ^၂ တေ၊ တဏှာသောတေန ဝုယုရေ။
 တဏှာသောတေန ဝုယုန္တာ၊ န တေ ဒုက္ခာ ပမုဗ္ဗရေ။
 ဝေမေတံ အဘိညာယ၊ ဘိက္ခု ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော။
 ဂမ္ဘိရံ နိပုဏံ သုညံ၊ ပစ္စယံ ပဋိဝိဇ္ဈတိ။
 ကမ္မံ နတ္ထိ ဝိပါကမ္ပိ၊ ပါကော ကမ္မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 အညမညံ ဥဘော သုညာ၊ န စ ကမ္မံ ဝိနာ ဖလံ။
 ယထာ န သူရိယေ အဂ္ဂိ၊ န မဏိမ္ပိ န ဂေါမယေ။
 န တေသံ ဗဟိ သော အတ္ထိ၊ သမ္ဘာရေဟိ စ ဇာယတိ။
 တဿ န အန္တော ကမ္မဿ၊ ဝိပါကော ဥပလဟ္မတိ။
 ဗဟိဒ္ဓါဝိ န ကမ္မဿ၊ န ကမ္မံ တတ္ထ ဝိဇ္ဇတိ။
 ဖလေန သုညံ တံ^၃ ကမ္မံ၊ ဖလံ ကမ္မေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 ကမ္မဉ္စ ခေါ ဥပါဒါယ၊ တတော နိဗ္ဗတ္တတေ ဖလံ။
 န ဟေတ္ထ ဒေဝေါ မြဟ္တာ ဝါ၊ သံသာရဿ^၄တ္ထိကာရကော။
 သုဒ္ဓဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ၊ ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယာ^၅တိ။

၆၉၀။ တဿေဝံ ကမ္မဝဋ္ဌိဝိပါကဝဋ္ဌဝသေန နာမရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟံ
 ကဘာ တီသု အဒ္ဓါသု ပဟိနဝိရံ ကိစ္ဆဿ သဗ္ဗေ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ဓမ္မာ
 စုဘိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိဒိတာ ဟောန္တိ၊ သာဿ ဟောတိ ဉာတပရိညာ။

သော ဧဝံ ပဇာနာတိ— သ အတိတေ ကမ္မပစ္စယာ နိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ၊ တေ
 တက္ခေဝ နိရုဒ္ဓါ၊ အတိတကမ္မပစ္စယာ ပန ဣမသ္မိံ ဘဝေ အညေ နိဗ္ဗတ္တာ၊
 အတိတဘဝတော ဣမံ ဘဝံ အာဂတော ဧကဓမ္မောဝိ နတ္ထိ၊ ဣမသ္မိံ ဘဝေ
 ကမ္မပစ္စယေန နိဗ္ဗတ္တာ ခန္ဓာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ ပုနတ္တဝေ အညေ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တိ၊ ဣမမှာ
 ဘဝါ ပုနတ္တံ ဧကဓမ္မောဝိ န ဂမိဿတိ။ အဝိစ ခေါ ယထာ န အာစရိယ-
 မုခတော သဇ္ဈာယော အန္တေဝါသိကဿ မုခံ ပဝိသတိ၊ န စ တပ္ပစ္စယာ

တဿ မုခေ သဇ္ဈာယော န ဝတ္တတိ၊ န ဝုတေန မန္တောဒကံ ပီတံ ရောဂါနော ဥဒရံ ပဝိသတိ၊ န စ တဿ တပ္ပစ္စယာ ရောဂေါ န ဝုပသမ္ပတိ၊ န ခုခေ မဏ္ဍနဝိဓာနံ အာဒါသတလာဒိသု မုခနိမိတ္တံ ဂစ္ဆတိ၊ န စ တတ္ထ တပ္ပဋ္ဌဿာ မဏ္ဍနဝိဓာနံ န ပညာယတိ၊ န ကေဿာ ဝဋ္ဋိယာ ဒီပသိခါ အညံ ဝဋ္ဋိ သက်မတိ၊ န စ တတ္ထ တပ္ပစ္စယာ ဒီပသိခါ န နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဧဝမေဝ န အဘိဘာ ဘဝတော ဣမံ ဘဝံ၊ ဣတော ဝါ ပုနဗ္ဗဝံ ကောစိ ဓမ္မော သက်ဘေါ၊ န စ အတိတဘဝေ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယာ ဣမ၊ ဣမ ဝါ ခန္ဓာယတနဓာတုပစ္စယာ ပုနဗ္ဗဝေ ခန္ဓာယတနဓာတုယော န နိဗ္ဗတ္တန္တိတိ။

ယထေဝ စက္ခုငါညာဏံ၊ မနောဓာတုအနန္တရံ၊

န စေဝ အာဂတံ နာပိ၊ န နိဗ္ဗတ္တံ အနန္တရံ။

တထေဝ ပဋိသန္ဓိမ္ပိ၊ ဝတ္တတေ စိတ္တသန္တတိ။

ပုရိမံ ဘိဇ္ဇတေ စိတ္တံ၊ ပစ္ဆိမံ ဇာယတေ တတော။

တေသံ အန္တရိကာ နတ္ထိ၊ ဝိစိ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။

န စိတော ဂစ္ဆတိ ကိဉ္စိ၊ ပဋိသန္ဓိ စ ဇာယတိတိ။

၆၉၁။ ဧဝံ စုဘိပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိဒိတသဗ္ဗဓမ္မဿ သဗ္ဗာကာရေန န ဘေ-
ရူပဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏံ ထာမှဂတံ ဟောတိ၊ သောဠသဝိဓော ကင်္ခါ
သုဠတရံ ပဟိယတိ။ န ကေဝလဉ္စသော ဧဝ၊ “သတ္တရိ ကင်္ခတိ”တိ အဝိနယဉ္စ-
ဝတ္တာ အဠဝိဓာပိ ကင်္ခါ ပဟိယတိယေဝ၊ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဂတာနိ ဝိက္ခမန္တိ။ ဧဝံ
နာနာနယေဟိ နာမရူပပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန တိသု အဒ္ဓါသု ကင်္ခံ ဝိတရိဉ္စာ
ဌိတံ ဉာဏံ ကင်္ခါစိတရဏဝိသုဒ္ဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိပိ ယထာဘူတ-
ဉာဏန္တိပိ သမ္မာဒဿနန္တိပိ ဧတေသေဝါမိဝစနံ ၂။ ဝုတ္တဉ္စေတံ—

“အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ သင်္ခါရာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာ၊ ဥဘောပေဘေ
ဓမ္မာ ပစ္စယသမုပ္ပန္နာတိ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏ”န္တိ ၃။

“အနိစ္စတော မနသိကရောက္ခော ကတမေ ဓမ္မေ ယထာဘူတံ
ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ကထံ သမ္မာဒဿနံ ဟောတိ၊ ကထံ တဒန္တယေန
သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ကတ္ထ ကင်္ခါ ပဟိယတိ?
သုက္ခတော။ပ။ အနတ္တတော မနသိကရောက္ခော ကတမေ ဓမ္မေ
ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ။ပ။ ကတ္ထ ကင်္ခါ ပဟိယတိတိ?။

အနိစ္စတော မနသိကရောဇ္ဇော နိမိတ္တံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ သမ္မာဒဿနံ၊ ဧဝံ တဒန္တယေန သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဧတ္ထ ကင်္ခါ ပဟိယတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောဇ္ဇော ပဝတ္တံ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ။ပ။ အနတ္တတော မနသိကရောဇ္ဇော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ယထာဘူတံ ဇာနာတိ ပဿတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ သမ္မာဒဿနံ၊ ဧဝံ တဒန္တယေန သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တတော သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ၊ ဧတ္ထ ကင်္ခါ ပဟိယတိ။

ယဉ္စ ယထာဘူတဉ္စ ယဉ္စ သမ္မာဒဿနံ ယာ စ ကင်္ခါ-
ဝိတရဏာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္စနာ စ၊ ဥဒါဟု
ဧကတ္တာ ဗျဉ္စနမေဝ နာနန္တိ? ယဉ္စ ယထာဘူတဉ္စ ယဉ္စ
သမ္မာဒဿနံ ယာ စ ကင်္ခါဝိတရဏာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊
ဗျဉ္စနမေဝ နာနန္တိ။

ဣမိနာ ပန ဉ္ဃဏေန သမန္တာဂတော ဝိပဿကော ဗုဒ္ဓဿာသနေ
လဒ္ဓဿာသော လဒ္ဓပတိဋ္ဌော နိယတဂတိကော စူဠသောတာပန္နော^၂ နာမ
ဟောတိ။

တသ္မာ ဘိက္ခု သဒါ သတော၊ နာမရူပဿ သဗ္ဗသော။
ပစ္စယေ ပရိဂ္ဂဏေယျ၊ ကင်္ခါဝိတရဏတ္ထိကောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
ကျေနဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၀-မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဓမ္မသ

သမ္ဗုဒ္ဓသနဉာဏကထာ

၆၉၂။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ အယံ န မဂ္ဂေါတိ ဧဝံ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဥဘွာ ဌိတံ ဉာဏံ ပန မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

တံ သမ္ဗုဒ္ဓေတုကာမေန ကလာပသမ္ဗုဒ္ဓသင်္ခါတာယ နယဝိပဿနာယ တာဝ ယောဂေါ ကရဏီယော။ ကသ္မာ၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဩဘာသာဒိ- သမ္ဘဝေ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏသမ္ဘဝတော။ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ ဟိ ဩဘာသာဒိသု သမ္ဘူတေသု မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ ဟောတိ၊ ဝိပဿနာယ စ ကလာပသမ္ဗုဒ္ဓံ အာဒိ။ တသ္မာ ဧတံ ကင်္ခါဝိတရဏာနန္တရံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ။ အဝိစ ယသ္မာ တိရဏပရိညာယ ဝတ္တမာနာယ^၁ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တိရဏပရိညာ စ ဉာတပရိညာနန္တရာ တသ္မာဝိ^၂ တံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ^၃ သမ္ဗုဒ္ဓေတုကာမေန ကလာပ- သမ္ဗုဒ္ဓနေ တာဝ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော။

၆၉၃။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော—တိဿော ဟိ လောကီယပရိညာ ဉာတ- ပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာနပရိညာ စ။ ယာ သန္ဓာယဝုတ္တံ “အဘိညာဉ္ဇညာ ဉာတဋ္ဌေ^၁ ဉာဏံ။ ပရိညာပညာ တိရဏဋ္ဌေ^၂ ဉာဏံ။ ပဟာနပညာ ပဒိစ္စာ- ဂဋ္ဌေ^၃ ဉာဏံ”န္တိ^၄။ တတ္ထ “ရူပနလက္ခဏံ ရူပံ၊ ဝေဒယိတလက္ခဏာ ဝေဒနာ”တိ ဧဝံ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏသလ္လက္ခဏဝသေန ပဝတ္တာ ပညာ ဉာတပရိညာ နာမ။ “ရူပံ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ”တိအာဒိနာ နယေန တေသံ- ယေဝ ဓမ္မာနံ သာမညလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပဝတ္တာ လက္ခဏာရမ္မဏိက- ဝိပဿနာ ပညာ တိရဏပရိညာ နာမ။ တေသုယေဝ ပန ဓမ္မေသု နိစ္စ- သညာဒိပဇ္ဇဟနဝသေန ပဝတ္တာ လက္ခဏာရမ္မဏိကဝိပဿနာ ပညာ ပဟာန- ပရိညာ နာမ။

တတ္ထ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟာ ဉာတပရိညာယ ဘူမိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဓမ္မာနံ ပစ္စတ္တလက္ခဏပဋိဝေဓဿေဝ အာဒိပစ္စံ ဟောတိ။ ကလာပသမ္ဗုဒ္ဓနတော ပန ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနံပဿနာ တိရဏပရိညာယ ဘူမိ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ သာမညလက္ခဏပဋိဝေဓဿေဝ အာဒိပစ္စံ ဟောတိ။ ဘင်္ဂါနုပဿနံ အာဒိ ကံတွာ ဥပရိ ပဟာနပရိညာယ

၁-ပဝတ္တမာနာယ (ဣ)

၂-ဉာတဋ္ဌေန (သမ္ဘတ္တ)

၃-ပဋိသံ ဂ၄-ပိဋ္ဌေ

ဘူမိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဟိ အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသည် ပဇာတိ။ ဒုက္ခတော အနုပဿန္တော သုခသည်။ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသည်။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိ။ ဝိရဇန္တော ရာဂံ၊ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ၊ ပဋိနိဿဇန္တော အာဒါနံ ပဇာတိတိ။ ဧဝံ နိစ္စသညာဒိပဟာနသာမိကာနံ သတ္တန္တံ အနုပဿနာနံ အာမိပစ္စံ။ ဣတိ ဣမာသု တီသု ပရိညာသု သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒဿ စေဝ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဿ စ သာမိတတ္တာ ဣမိနာ ယောဂိနာ ဉာတပရိညာဝ အဓိဂတာ ဟောတိ။ ဣတရာ စ အဓိဂန္တဗ္ဗာ။ တေန ပုတ္တံ “ယသ္မာ တိရဏပရိညာယ ဝတ္တမာနာယ မဂ္ဂါပဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တိရဏပရိညာ စ ဉာတပရိညာနန္တရာ၊ တသ္မာပိ တံ မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ သမ္မာဒေတုကာပေန ကလာပသမ္ပ-သနေ တာဝ ယောဂေါ ကာတဗ္ဗော”တိ။

၆၉၄။ တတြာယံ ပါဠိ—

“ကသံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပ္ဍောနံ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္ပသနေ ဉာဏံ? ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ။ ပ။ ယံ ခူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ။ ဧကံ သမ္ပသနံ။ ဒုက္ခတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္ပသနံ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္ပသနံ။ ယာ ကာမိ ဝေဒနာ။ ပ။ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ။ ပ။ အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္ပသနံ။

စက္ခု။ ပ။ ဇရာမရဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္ပသနံ။ ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္ပသနံ။

ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန၊ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန၊ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္ပသနေ ဉာဏံ။ ဝေဒနံ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ ပ။ ဇရာမရဏံ။ ပ။ သမ္ပသနေ ဉာဏံ။

ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္ပသနေ ဉာဏံ။ ဝေဒနံ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ ဇရာမရဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ။ ပ။ နိရောဓဓမ္မန္တိ သင်္ခိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္ပသနေ ဉာဏံ။

ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ အသတိဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ အတိတဗ္ဗိ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတဗ္ဗိ အဒ္ဓါနံ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ အသတိ ဇာတိယာ နတ္ထိ ဇရာမရဏန္တိ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ပ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သင်္ခါရာတိ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။ အတိတဗ္ဗိ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတဗ္ဗိ အဒ္ဓါနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အသတိ အဝိဇ္ဇာယ နတ္ထိ သင်္ခါရာတိ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ။ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ သဒ္ဓိပိတွာ ဝဝတ္ထာနေ ပညာ သမ္မသနေ ဉာဏံ” ဟိ။

တ္ထေ စ စက္ခု။ ပ။ ဇရာမရဏန္တိ ဣမိနာ ပေယျာလေန ခွါရာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ ခွါရပ္ပဝတ္ထာ ဓမ္မာ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဆ ခွါရာနိ၊ ဆ အာရမ္မဏာနိ၊ ဆ ဝိညာဏာနိ၊ ဆ ဖဿာ၊ ဆ ဝေဒနာ၊ ဆ သညာ၊ ဆ စေတနာ၊ ဆ တဏှာ၊ ဆ ဝိတက္ကာ၊ ဆ ဝိစာရာ၊ ဆ ဓာတုယော၊ ဒသ ကသိဏာနိ၊ ဒုတ္တိံ သကောဋ္ဌာသ၊ ခွါဒသာယတနာနိ၊ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော၊ ဗာဝိသတိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တိဿော ဓာတုယော၊ နဝ ဘဝါ၊ စတ္တာရိ ဈာနာနိ၊ စတဿော အပ္ပမညာ၊ စတဿော သမာပတ္တိယော၊ ခွါဒသ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနီတိ ဣမေ ဓမ္မရာသယော သံခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ အဘိညေယျနိဒ္ဒေသေ—

“သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျံ။ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အဘိညေယျံ? စက္ခု ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျံ။ ရူပါ၊ စက္ခုဝိညာဏံ။ စက္ခုသမ္ပယော။ ယမ္ဗိဒံ စက္ခုသမ္ပယာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ဗိ အဘိညေယျံ။ သောတံ။ ပ။ ယမ္ဗိဒံ မနောသမ္ပယာပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ဗိ အဘိညေယျံ။

ရူပံ။ ပ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ ပ။ မနော။ ရူပါ။ ပ။ ဓမ္မာ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ မနောဝိညာဏံ။ စက္ခုသမ္ပယော။ ပ။ မနောသမ္ပယော။

စက္ခုသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ပ။ မနောသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ ရူပ-
သညာ။ပ။ ဓမ္မသညာ။ ရူပသဉ္စေတနာ။ပ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ။ ရူပ-
တဏှာ။ပ။ ဓမ္မတဏှာ။ ရူပဝိတက္ကော။ပ။ ဓမ္မဝိတက္ကော။ ရူပဝိစာ-
ရော။ပ။ ဓမ္မဝိစာရော။

ပထဝိဓာတု။ပ။ ဝိညာဏဓာတု။ ပထဝိကသိလ်။ပ။ ဝိညာဏ-
ကသိလ်။ ကေသာ။ပ။ မုတ္တံ။ မတ္တလုဂ်။

စက္ခာယတနံ။ပ။ ဓမ္မာယတနံ။ စက္ခုဓာတု။ပ။ မနောဓာတု။
မနောဝိညာဏဓာတု။ စက္ခုဗြိယံ။ပ။ အညာတာဝိဗြိယံ။

ကာမဓာတု။ ရူပဓာတု။ အရူပဓာတု။ ကာမဘဝေါ။ ရူပဘဝေါ။
အရူပဘဝေါ။ သညာဘဝေါ။ အသညာဘဝေါ။ နေဝသညာ-
နာသညာဘဝေါ။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ။ စတုဝေါကာရဘဝေါ။
ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ။

ပဌမံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ။ပ။
ဥပေက္ခာစေတောဝိမုတ္တိ။ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိ။ပ။
နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ။ အဝိဇ္ဇာ အဘိညေယျာ။ပ။
ဇရာမရဏံ အဘိညေယျ”န္တိ။

တံ တတ္ထ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန^၂ ဝုတ္တတ္တာ ဣမ သဗ္ဗံ ပေယျာလေန သံခိတ္တံ။
ဧဝံ သံခိတ္တေ ပနေတ္ထ ယေ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ အာဂတာ၊ တေ အသမ္မ-
သနုပဂတ္တာ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ န ဂဟေတဗ္ဗာ။ ယေဝိ စ သမ္မသနုပဂါ၊
တေသု ယေ ယဿ ပါကဋ္ဌာဟောန္တိ သုခေန ပရိဂ္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသု တေန
သမ္မသနံ အာရဘိတဗ္ဗံ။

၆၉၅။ တကြာယံ ခန္ဓဝသေန အာရဗ္ဘဝိဓာနယောဇနာ—ယံကိဉ္စိ ရူပံ။ပ။
သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနံ။ ဒုက္ခတော အနတ္တတော
ဝဝတ္ထပေတိ၊ ဧကံ သမ္မသနန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ အယံ ဘိက္ခု “ယံကိဉ္စိ ရူပ”န္တိ ဧဝံ
အနိယမနိဋ္ဌိသဗ္ဗမ္ဘိ ရူပံ အဘိတတ္ထိကေန စေဝ စတူဟိ စ အဇ္ဈတ္တာဒိဒုကေဟိတိ
ကောဒသဘိ ဩကာသေဟိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စတော ဝဝတ္ထပေတိ၊
အနိစ္စန္တိ သမ္မသတိ။

ကထံ? ပရတော ဝုတ္တနယေန။ ဝုတ္တဌေတံ—“ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာ”တိ။

တသ္မာ ဒေသံ ယံ အတိတံ ရူပံ၊ တံ ယသ္မာ အတိတေယေဝ ဒီဏံ၊ နယိမံ ဘဝံ သမ္ပတ္တန္တိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။

ယံ အနာဂတံ အနန္တရဘဝေ နိဗ္ဗတ္တိဿတိ၊ တမ္ပိ တတ္ထေဝ ဒီယိဿတိ၊ န တတော ပရံ ဘဝံ ဂမိဿတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။

ယံ ပစ္စုပ္ပန် ရူပံ၊ တမ္ပိ ဣဓေဝ ဒီယတိ၊ န ဣတော ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။

ယံ အဇ္ဈတ္တံ၊ တမ္ပိ အဇ္ဈတ္တမေဝ ဒီယတိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန။

ယံ ဗဟိဒ္ဓါ။ပ။ ဩဠာရိကံ။ပ။ သုခုမံ။ပ။ ဟိနံ။ပ။ ပဏီတံ။ပ။ ဂူရေ။ပ။ သန္တိကေ၊ တမ္ပိ တတ္ထေဝ ဒီယတိ၊ န ဂူရဘာဝံ ဂစ္ဆတိတိ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ သမ္ပဿတိ။

ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ “အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္မသနံ။ ဘေဒတော ပန ဧကောဒသဝိဓံ ဟောတိ။

သဗ္ဗမေဝ စ တံ ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန။ အယဋ္ဌေနာတိ သပ္ပုဋ္ဌိဘယတာယ။ ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ တံ ဘယာဝဟံ ဟောတိ သီဟောပမသုတ္တေ၊^၂ ဒေဝါနံ ဝိယ။ ဣတိ ဣဒမ္ပိ “ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္မသနံ။ ဘေဒတော ပန ဧကောဒသဝိဓံ ဟောတိ။

ယထာ စ ဒုက္ခံ၊ ဧဝံ သဗ္ဗမ္ပိ တံ အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေန။ အသာရ-
ကဋ္ဌေနာတိ “အတ္တာ နိဝါသီ ကာရကော ဝေဒကော သယံဝသီ”တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပိတဿ အတ္တသာရဿ အဘာဝေန။ ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ တံ? အတ္တနောပိ အနိစ္စတံ ဝါ ဥဒယဗ္ဗယပိဋ္ဌနံ ဝါ ဝါရေတုံ? န သက္ကောတိ၊ ကုတော တဿ ကာရကာဒိဘာဝေါ။ တေနာဟ “ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ။ နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျာ”တိအာဒိ။^၃ ဣတိ ဣဒမ္ပိ “အနတ္တာ

၁-ပဋိသံ ၅၁-ပိဋကေ။

၂-သံ ၂-၇၀၊ အံ ၁-၃၄၂-ပိဋကေ။

၃-ယံ ဟိ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ (သီ၊ သျှာ၊ ဣ)၊ ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ၊ တံ (က)

၄-ဓာရေတုံ (က)

၅-သံ ၂-၅၅-ပိဋကေ။

အသာရကဋ္ဌေနာ”တိ ဧတဿ ဝသေန ဧကံ သမ္ပသနံ။ ဘေဒတော ပန ကောဒသဝိဓံ ဟောတိ။ ဧသ နယော ဝေဒနာဒိသု။

၆၉၆။ ယဗ္ဗန အနိစ္စံ၊ တံ ယသ္မာ နိယမတော သင်္ခတာဒိဘေဒံ ဟောတိ။ တေနဿ ပရိယာယဒဿနတ္ထံ၊ နာနာကာရေဟိ ဝါ မနသိကာရပ္ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ “ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္တံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္တံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ ပုန ပါဠိ ဝုတ္တာ။ ဧသ နယော ဝေဒနာဒိသုတိ။

စက္ကာရိသာကာရအနုပဿနာ

၆၉၇။ သော တဿေဝ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အနိစ္စဒုက္ခာနတ္တသမ္ပသနဿ ထိရဘာဝတ္ထာယ၊ ယံ တံ ဘဂဝတာ “ကတမေဟိ စက္ကာရိသာယ အာကာရေဟိ အနုလောမိကံ ခန္တိံ” ပဋိလဘတိ။ ကတမေဟိ စက္ကာရိသာယ အာကာရေဟိ သမ္ပတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ”တိ။ ဧတဿ ဝိဘဏ်—

“ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော၊ ရောဂတော၊ ဂဏ္ဍတော၊ သလ္လတော၊ အိဿတော၊ အာဗာဓတော၊ ပရတော၊ ပလောကတော၊ ဤတိတော၊ ဥပဒ္ဒဝတော၊ ဘယတော၊ ဥပသဂ္ဂတော၊ စလတော၊ ပဘင်္ဂတော၊ အဒ္ဓါဝတော၊ အတာဏတော^၂၊ အလေဏတော၊ အသရဏတော၊ ရိတ္တတော၊ တုစ္ဆတော၊ သုညတော၊ အနတ္တတော၊ အာဒိနဝတော၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ အသာရကတော၊ အသမူလတော၊ ဝဓကတော၊ ဝိဘဝတော၊ သာသဝတော၊ သင်္ခတတော၊ မာရာဓိသတော၊ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဇရာဓမ္မတော၊ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ မရဏဓမ္မတော၊ သောကဓမ္မတော၊ ပရိဒေဝဓမ္မတော၊ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ သံကိလေသိကဓမ္မတော”တိ။—

စက္ကာရိသာယ အာကာရေဟိ၊

“ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ပဿန္တော အနုလောမိကံ ခန္တိံ” ပဋိလဘတိ။ ပဉ္စန္တံ ခန္ဓာနံ နိရောဓော နိစ္စံ နိဗ္ဗာနန္တိ ပဿန္တော သမ္ပတ္တနိယာမံ ဩက္ကမတိ”တိ-အာဒိနာ^၃ နယေန၊

အနုလောမဉာဏံ ဝိဘဇန္တေန ပဘေဒတော အနိစ္စာဒိသမ္ပသနံ ဝုတ္တိ။ တဿာပိ ဝသေန ဣမေ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သမ္ပသတိ။

၆၉၈။ ကထံ? သော ဟိ ဧကေကံ ခန္ဓံ အနစ္စန္တိကတာယ၊^၁ အာဒိအန္တ-
 ဝန္တတာယ စ အနိစ္စတော။ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပိဋ္ဌနတာယ၊ ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ စ
 ဒုက္ခတော။ ပစ္စယယာပနိယတာယ၊ ရောဂမူလတာယ စ ရောဂတော။ ဒုက္ခ-
 တာသုလယောဂိတာယ၊ ကိလေသာသုစိပဋ္ဌရဏတာယ၊ ဥပ္ပါဒဇရာဘဏ်ဟိ
 ဥဒ္ဓါမာတ^၂ပရိပက္ကပဘိန္နတာယ စ ဂဏ္ဍတော။ ပိဋ္ဌာဇနကတာယ၊ အန္တော-
 တုဒနတာယ၊ ဒုန္နိဟရဏီယတာယ စ သလ္လတော။ ဝိဂရဟဏီယတာယ၊
 အဝဓိအာဝဟနတာယ၊ အသဝတ္ထုတံာယ စ အသတော။ အသေရိဘာဝဇန-
 ကတာယ၊ အာဗာဓပဒဋ္ဌာနတာယ စ အာဗာဓတော။ အဝသတာယ၊
 အဝိဓေယျတာယ စ ပရတော။ ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ ပလုဇ္ဇနတာယ ပလော-
 ကတော။ အနေကဗျသနာဝဟနတာယ ဤတိတော။ အဝိဒိတာနိယေဝ
 ဝိပုလနံ အနတ္တာနံ အာဝဟနတော၊ သဗ္ဗုပဒ္ဓဝဝတ္ထုတာယ စ ဥပဒ္ဓဝတော။
 သဗ္ဗဘယာနံ အာကရတာယ၊ ဒုက္ခဝူပသမသင်္ခါတဿ ပရမဿာသဿ ပဋိပက္ခ-
 ဘူတတာယ စ ဘယတော။ အနေကေဟိ အနတ္တေဟိ အနုဗဒ္ဓတာယ^၃၊
 ဒေါသုပသဋ္ဌတာယ^၄၊ ဥပသဂ္ဂေါ ဝိယ အနုဓိဝါသနာရဟတာယ စ ဥပသဂ္ဂ-
 တော။ ဗျာဓိဇရာမရဏေဟိ စေဝ လာဘာလာဘာဒီဟိ စ လောကဓမ္မေဟိ
 ပစလိတတာယ စလတော။ ဥပက္ကမေန စေဝ သရသေန စ ပဘင်္ဂပဂမနသီလ-
 တာယ ပဘင်္ဂတော။ သဗ္ဗာဝတ္ထနိပါတိတာယ၊ ထိရဘာဝဿ စ အဘာဝတာယ
 အတ္ထုဝတော။ အတာယနတာယ စေဝ၊ အလဗ္ဘနေယျခေမတာယ စ အတာဏ-
 တော။ အလ္လိယိတုံ အနရဟတာယ၊ အလ္လိနာနမ္ဘိ စ လေဏကိစ္စာကာရိတာယ
 အလေဏတော။ နိဿိတာနံ ဘယသာရကတ္တာဘာဝေန အသရဏတော။
 ယထာပရိကပ္ပိတေဟိ ဓုဝသုဘသုခတ္တဘာဝေဟိ ရိတ္တတာယ ရိတ္တတော။
 ရိတ္တတာယေဝ တုစ္ဆတော အပ္ပကတ္တာ ဝါ၊ အပ္ပကမ္ဘိ ဟိ လောကေ တုစ္ဆန္တိ
 ဝုစ္ဆတိ။ သာမိ-နိဝါသိ-ကာရက-ဝေဒကာမိဋ္ဌာယကဝိရဟိတတာယ သုညတော။
 သယဉ္စ အဿာမိကဘာဝါဒိတာယ အနတ္တတော။ ပဝတ္ထိဒုက္ခတာယ၊ ဒုက္ခဿ ဝ
 အာဒိနဝတာယ အာဒိနဝတော။ အထ ဝါ အာဒိနံ ဝါတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္ထတိတိ
 အာဒိနဝေါ၊ ကပဏမနုဿဿေတံ အဓိဝစနံ၊ ခန္ဓာပိ စ ကပဏာယေဝါတိ
 အာဒိနဝသဒိသတာယ အာဒိနဝတော။ ဇရာယ စေဝ မရဏေန စာတိ ဒွေဘေ
 ပရိဏာမပကတိတာယ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော။ ဒုဗ္ဗလတာယ၊ ဖေဂ္ဂု ဝိယ
 သုခဘူနိယတာယ စ အသရကတော။ အသဟေတုတာယ အသမူလတော။

၁-အနိစ္စန္တိကတာယ (သီ၊က)

၂-ဥဒ္ဓါမာတက-(သီ၊သျှ၊က)

၃-အနုဗဒ္ဓတာယ (သျှ၊ဇု၊က)

၄-ဒေါသုပသတ္တတာယ (က)

၅-လာဘာဒီဟိ (သီ၊က)

မိတ္တမုခသပတ္တော ဝိယ ဝိဿာသဃာတိတာယ ဝေကတော။ ဝိဂတဘဝတာယ၊
ဝိဘဝသမ္ဘူတတာယ စ ဝိဘဝတော။ အာသဝပဒုဋ္ဌာနတာယ သာသဝတော။
ဟေတုပစ္စယေဟိ အဘိသင်္ခတတာယ သင်္ခတတော။ မဇ္ဈမာရကိလေသမာရာနံ
အာဒိသဘူတတာယ မာရာမိသတော။ ဇာတိ-ဇရာ-ဗျာဓိ-မရဏပကတိတာယ
ဇာတိ-ဇရာ-ဗျာဓိ-မရဏဓမ္မတော။ သောက-ပရိဒေဝ-ဥပါယာသဟေတုတာယ
သောက-ပရိဒေဝ-ဥပါယာသဓမ္မတော။ တဏှာဒိဋ္ဌိဒုစ္စရိတသံကိလေသာနံ
ဝိသယဓမ္မတာယ သံကိလေသိကဓမ္မတောတိ ဧဝံ ပဘောဒတော ဝုတ္တဿ
အနိစ္စာဒိသမ္မသနဿ ဝသေန သမ္မသတိ။

ဣတ္ထ ဟိ အနိစ္စတော၊ ပလောကတော၊ စလတော၊ ပဘင်္ဂတော၊ အဗ္ဗုဝတော၊
ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ အသာရကတော၊ ဝိဘဝတော၊ သင်္ခတတော၊ မရဏ-
ဓမ္မဘောတိ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ ဒသဒသ ကတွာ ပညာသ အနိစ္စာနုပဿနာနိ။
ပရတော၊ ရိတ္တတော၊ တုစ္ဆတော၊ သုညတော၊ အနတ္တတောတိ ဧကေကသ္မိံ
ခန္ဓေ ပဉ္စ ပဉ္စ ကတွာ ပဉ္စဝိသတိ အနတ္တာနုပဿနာနိ။ သေသာနိ ဒုက္ခတော၊
ရောဂတောတိ အာဒိနိ ဧကေကသ္မိံ ခန္ဓေ ပဉ္စဝိသတိ ပဉ္စဝိသတိ ကတွာ
ပဉ္စဝိသတိသတံ ဒုက္ခာနုပဿနာနိတိ။

ဣစ္စဿ ဣမိနာ ဝိသတဘေဒေန အနိစ္စာဒိသမ္မသနေန ပဉ္စက္ခန္ဓေ သမ္ပ-
သတော တံ နယဝိပဿနာသင်္ခါတံ အနိစ္စဒုက္ခာနုတ္တသမ္မသနံ ထိရံ ဟောတိ။
ဣဒံ ဟာဝေတ္ထ ပါဠိနယာနုသာရေန သမ္မသနာရမ္ဘဝိဓာနံ။

ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရဏနဝက

၆၉၉။ ယဿ ပန ဧဝံ နယဝိပဿနာယ ယောဂံ ကရေတောဝိ
နယဝိပဿနာ န သမ္မဇ္ဇတိ၊ တေန “နဝဟာကာရေဟိ ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ
ဘဝန္တိ—ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရာနံ ခယမေဝ ပဿတိ၊ တတ္ထ စ သက္ကစ္စကိရိယာယ
သမ္မာဒေတိ၊ သာတစ္စကိရိယာယ သမ္မာဒေတိ၊ သပ္ပါယကိရိယာယ သမ္မာဒေတိ၊
သမာဓိဿ စ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေန၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနဉ္စ အနုပဝတ္တနတာယ၊ ကာယေ စ
ဇီဝိတေ စ အနုပေက္ခတံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ တတ္ထ စ အဘိဘုယျ နေက္ခမ္မေန၊ အန္တရာ
စ အပျောသာနေနာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ နဝန္တံ အာကာရာနံ ဝသေန ဣန္ဒြိယာနိ
တိက္ခာနိ ကတွာ ပထဝီကသီဏနိဋ္ဌေသေ ဝုတ္တနယေန သတ္ထ အသပ္ပါယာနိ
ဝဇ္ဇေတွာ သတ္ထ သပ္ပါယာနိ သေဝမာနေန ကာလေန ရူပံ သမ္မသိတဗ္ဗံ၊
ကာလေန အရူပံ။ ရူပံ သမ္မသန္တေန ရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗ္ဗာ။

ရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

၇၀၀။ သေယျထိဒံ—ဣဒံ ရူပံ နာမ ကမ္မာဒိဝသေန စတူဟိ ကာရဏေဟိ နိဗ္ဗတ္တတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ ရူပံ နိဗ္ဗတ္တမာနံ ပဌမံ ကမ္မတော နိဗ္ဗတ္တတိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓာယောဝံ ဟိ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ တာဝံ တိသန္တတိဝသေန ဝတ္ထု-
ကာယ-ဘာဝဒသကသင်္ခါတာနိ တိံသ ရူပါနိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တာနိ စ ခေါ ပဋိသန္ဓိ-
စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာယောဝံ။ ယထာ စ ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာ၊ တထာ ဌိတိက္ခန္ဓာပိ
ဘင်္ဂက္ခန္ဓာပိ။

တတ္ထ ရူပံ ဒန္ဓနိရောဓံ ဂရုပရိဝတ္တိ၊ စိတ္တံ ခိပ္ပနိရောဓံ လဟုပရိဝတ္တိ။
တေနာဟ “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေဓမ္မဗ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ လဟုပရိဝတ္တံ
ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တ”န္တိ။ ရူပေ ဓရန္တေယောဝံ ဟိ သောဠသဝါရေ
ဘဝင်္ဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာပိ ဌိတိက္ခန္ဓာပိ
ဘင်္ဂက္ခန္ဓာပိ ကေသဒိသာ။ ရူပဿ ပန ဥပ္ပါဒဘင်္ဂက္ခန္ဓာယောဝံ လဟုကာ၊
တေဟိ သဒိသာ။ ဌိတိက္ခန္ဓာ ပန မဟာ၊ ယာဝ သောဠသ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တာဝံ ဝတ္တတိ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာ ဥပ္ပန္နံ ဌာနပ္ပတ္တံ
ပုရေဇာတံ ဝတ္ထု နိဿာယ ဒုတိယံ ဘဝင်္ဂံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နံ
ဌာနပ္ပတ္တံ ပုရေဇာတံ ဝတ္ထု နိဿာယ တတိယံ ဘဝင်္ဂံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒိနာ နယေန
ယာဝတာယုကံ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာသန္နမရဏဿ ပန ကေမေဝ
ဌာနပ္ပတ္တံ ပုရေဇာတံ ဝတ္ထု နိဿာယ သောဠသ စိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာ ဥပ္ပန္နံ ရူပံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော ဥဒ္ဓိ သောဠ-
သမေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဌာနက္ခန္ဓာ ဥပ္ပန္နံ သတ္တရသမဿ
ဥပ္ပါဒက္ခန္ဓာန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတိ။ ဘင်္ဂက္ခန္ဓာ ဥပ္ပန္နံ သတ္တရသမဿ ဌာနက္ခန္ဓာ
ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ ယာဝ ပဝတ္တိ နာမ အတ္တိ၊ ဧဝမေဝ ပဝတ္တတိ။ ဩပပါတိကာနမ္ပိ
သတ္တသန္တတိဝသေန သတ္တတိရူပါနိ ဧဝမေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၇၀၁။ တတ္ထ ကမ္မံ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မပစ္စယံ၊ ကမ္မပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊
ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနန္တိ သေ ဝိဘာဂေါ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ကမ္မံ နာမ ကုသလာကုသလစေတနာ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ နာမ
ဝိပါကက္ခန္ဓာ စ၊ စက္ခုဒသကာဒိသမသတ္တတိရူပဉ္စ။ ကမ္မပစ္စယံ နာမ တဒေဝ၊
ကမ္မံ ဟိ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ဥပတ္တန္တကပစ္စယောပိ ဟောတိ။ ကမ္မပစ္စယစိတ္တ-
သမုဋ္ဌာနံ နာမ ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ကမ္မပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ

ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပေသု ဌာနပ္ပတ္တာ ဩဇာ အညံ ဩဇ္ဇမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊
တတြာပိ ဩဇာ ဌာနံ ပတွာ အညန္တိ ဧဝံ စတဿော ဝါ ပဉ္စ ဝါ ပဝတ္တိယော
သဇ္ဇေတိ။ ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ ကမ္မဇတေဇောဓာတု ဌာနပ္ပတ္တာ
ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဩဇ္ဇမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ တတြာပိ ဥတု အညံ ဩဇ္ဇမကန္တိ ဧဝံ
စတဿော ဝါ ပဉ္စ ဝါ ပဝတ္တိယော သဇ္ဇေတိ။ ဧဝံ တာဝ ကမ္မဇရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ
ပဿိတဗ္ဗာ။

၇၀၂။ စိတ္တဇေသုပိ စိတ္တံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တပစ္စယံ၊ စိတ္တပစ္စယအာဟာရ-
သမုဋ္ဌာနံ၊ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနန္တိ ဧသ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဗ္ဗ ဖိတ္တံ
နာမ ဧကေနနုပုတိစိတ္တာနိ။

ဘေသု ဒုတ္တိံသ စိတ္တာနိ၊ ဆဗ္ဗိသေ'ကုနဝိသတိ။

သောဠသ ရူပိရိယာပထ-ဝိညတ္တိဇနကာ မတာ။

ကာမာဝစရတော ဟိ အဋ္ဌ ကုသလာနိ၊ ဒွါဒသာကုသလာနိ၊ မနော-
ဓာတုဝဇ္ဇာ ဒသ ကိရိယာ၊ ကုသလကိရိယတော ဒွေ အဘိညာစိတ္တာနီတိ
ဒုတ္တိံသ စိတ္တာနိ ရူပံ၊ ဣရိယာပထံ၊ ဝိညတ္တိန္ဒ ဇနေန္တိ။ ဝိပါကဝဇ္ဇာနိ
သေသုဒဿရူပါဝစရာနိ၊ အဋ္ဌ အရူပါဝစရာနိ၊ အဋ္ဌ လောကုတ္တရစိတ္တာနီတိ
ဆဗ္ဗိသတိ စိတ္တာနိ ရူပံ၊ ဣရိယာပထန္တ ဇနယန္တိ၊ န ဝိညတ္တိံ။ ကာမာ-
ဝစရေ ဒသ ဘဝဂ်စိတ္တာနိ၊ ရူပါဝစရေ ပဉ္စ၊ တိဿော မနောဓာတုယော၊
ဧကော ဝိပါကာဟေတုက မနောဝိညာဏဓာတု သောမနဿသဟဂတာတိ
ဧကေနဝိသတိ စိတ္တာနိ ရူပမေဝ ဇနယန္တိ၊ န ဣရိယာပထံ၊ န ဝိညတ္တိံ။ ဒွေပဉ္စ-
ဝိညာဏာနိ၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ဒိဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တံ၊ စတ္တာရိ
အာရုပ္ပဝိပါကာနီတိ သောဠသစိတ္တာနိ နေဝ ရူပံ ဇနယန္တိ၊ န ဣရိယာပထံ၊ န
ဝိညတ္တိံ။ ယာနိ စေတ္တ ရူပံ ဇနေန္တိ၊ တာနိ န ဌိတိက္ခဏေ၊ ဘဂ်က္ခဏေ ဝါ၊
တဒါ ဟိ စိတ္တံ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ပန ဗလဝံ၊ တသ္မာ တံ တဒါ
ပုရေဇာတံ ဝတ္ထု နိဿာယ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ နာမ တယော အရူပိနော ခန္ဓာ၊ “သဒ္ဓနဝကံ၊ ကာယဝိညတ္တိ၊
ဝစီဝိညတ္တိ၊ အာကာသဓာတု၊ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယော၊
သန္တတိ”တိ သတ္တရသဝိဓံ ရူပဉ္စ။ စိတ္တပစ္စယံ နာမ “ပစ္ဆာဇောတာ စိတ္တ-
စေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿာ”တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တံ
စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ။ စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပေသု

ဌာနပ္ပတ္တာ ဩဇာ အညံ ဩဇဋ္ဌမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ ဒွေ-တိဿော ပဝတ္တိယော ဘဋ္ဌေတိ။ စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော ဥတု ဌာနပ္ပတ္တာ အညံ ဩဇဋ္ဌမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ ဧဝံ ဒွေ တိဿော ပဝတ္တိယော ဘဋ္ဌေတိ။ ဧဝံ စိတ္တဇရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗျာ။

၇၀၃။ အာဟာရဇေသုပိ အာဟာရော၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရ-
ပစ္စယံ၊ အာဟာရပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနန္တိ ဧသ
ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ အာဟာရော နာမ ကဗဠိကာရော အာဟာရော။
အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ ဥပါဒိဏ္ဏံ ကမ္မဇရူပံ ပစ္စယံ လဘိတွာ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာယ
ဌာနပ္ပတ္တာယ ဩဇာယ သမုဋ္ဌာပိတံ ဩဇဋ္ဌမကံ၊ အာကာသောတု၊ လဟုတာ၊
မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယော၊ သန္တတိတိ စုဒ္ဓသပိဓံ ရူပံ။ အာဟာရပစ္စယံ
နာမ “ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန
ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ စတုသမုဋ္ဌာနရူပံ။ အာဟာရပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ
နာမ အာဟာရသမုဋ္ဌာနောသု ရူပေသု ဌာနပ္ပတ္တာ ဩဇာ အညံ ဩဇဋ္ဌမကံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတြာပိ ဩဇာ အညန္တိ ဧဝံ ဒသ ဒွါဒသ ဝါရေ ပဝတ္တိ ဘဋ္ဌေတိ။
ဧကဒိဝသံ ပရိဘုတ္တာဟာရော သတ္တာဟမ္ပိ ဥပတ္တဗ္ဗေတိ။ ဒိဗျာ ပန ဩဇာ
ဧကမာသံ ဒွေမာသမ္ပိ ဥပတ္တဗ္ဗေတိ။ မာတရာ ပရိဘုတ္တာဟာရောပိ ဒါရကဿ
သရီရံ ဖရိတွာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သရီရေ မက္ခိတာဟာရောပိ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။
ကမ္မဇာဟာရော ဥပါဒိဏ္ဏကာဟာရော နာမ။ သောပိ ဌာနပ္ပတ္တာ ရူပံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတြာပိ ဩဇာ အညံ သမုဋ္ဌာပေတိတိ ဧဝံ စတသေသာ
ဝါ ပဉ္စ ဝါ ပဝတ္တိယော ဘဋ္ဌေတိ။ အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ
အာဟာရသမုဋ္ဌာနာ တေဇောဓာတု ဌာနပ္ပတ္တာ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ဩဇဋ္ဌမကံ
သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတြာယံ အာဟာရော အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ ဇနကော ဟုတွာ
ပစ္စယော ဟောတိ။ သေသာနံ နိဿယာဟာရအတ္ထိအဝိဂတဝသေနာတိ ဧဝံ
အာဟာရဇရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗျာ။

၇၀၄။ ဥတုဇေသုပိ ဥတု၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုပစ္စယံ၊ ဥတုပစ္စယဥတု-
သမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနန္တိ ဧသ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ
ဥတု နာမ စတုသမုဋ္ဌာနာ တေဇောဓာတု၊ ဥဏှဥတု သီတဥတုတိ ဧဝံ ပနေသ
ဒုဝိဓော ဟောတိ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ စတုသမုဋ္ဌာနော ဥတု ဥပါဒိဏ္ဏကံ
ပစ္စယံ လဘိတွာ ဌာနပ္ပတ္တာ သရီရေ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တံ သဒ္ဓနဝကံ၊

အာကာသဓာတု၊ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယော၊ သန္တတိတိ ပန္နရသဝိဓံ ဟောတိ။ ဥတုပစ္စယံ နာမ ဥတု စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပါနံ ပဝတ္တိယာ စ ဝိနာသဿ စ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ နာမ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ တေဇောဓာတု ဌာနပ္ပတ္တာ အညံ သြဇဋ္ဌမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတြာပိ ဥတု အညန္တိ ဧဝံ ဒီဃဗွိ အဋ္ဌါနံ အနုပါဒိဏ္ဏပက္ခေ ဌာတုပိ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ ပဝတ္တတိယေဝ။ ဥတုပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ နာမ ဥတုသမုဋ္ဌာနာ ဌာနပ္ပတ္တာ သြဇာ အညံ သြဇဋ္ဌမကံ သမုဋ္ဌာပေတိ။ တတြာပိ သြဇာ အညန္တိ ဧဝံ ဒဿ ခွါဒဿ ဝါရေ ပဝတ္တိံ ဃဇ္ဇေတိ။ တတြာပံ ဥတု ဥတုသမုဋ္ဌာနာနံ ဇနကော ဟုတ္တာ ပစ္စယော ဟောတိ။ သေသာနံ နိဿယ အတ္ထိ အဝိဂတဝသေနာတိ ဧဝံ ဥတုဇူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗ္ဗာ။ ဧဝံဥ ရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိံ ပဿန္တော ကံလေန ရူပံ သမ္ပသတိ နာမ။

အရူပနိဗ္ဗတ္တိပဿနာကာရ

၇၀၅။ ယထာ စ ရူပံ သမ္ပသန္တေန ရူပဿ၊ ဧဝံ အရူပံ သမ္ပသန္တေနပိ အရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗ္ဗာ။ သာ စ ခေါ ကောသီတိ လောကီယစိတ္တုပ္ပါဒ-ဝသေနေဝ။

သေယျထိဒံ—ဣဒဉ္စိ အရူပံ နာမ ပုရိမဘဝေ အာယူဟိတကမ္မဝသေန ပဋိသန္ဓိယံ တာဝ ကျေနဝိသတိစိတ္တုပ္ပါဒပ္ပဘေဒံ နိဗ္ဗတ္တတိ။ နိဗ္ဗတ္တနာကာရော ပနဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဒေဝ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ အနန္တရစိတ္တတော ပဋ္ဌာယ ဘဝဂံဝသေန၊ အာယု-ပရိယောသာနေ စုတိဝသေန။ ယံ တတ္ထ ကာမာဝစရံ၊ တံ ဆသု ခွါရေသု ဗလဝါရမ္ပဏေ တဒါရမ္ပဏဝသေန။

ပဝတ္တေ ပန အသန္တိန္ဒတ္တာ စက္ခုဿ အာပါထဂတတ္တာ ရူပါနံ အာလောက-သန္ဓိဿိတံ မနသိကာရဟေတုကံ စက္ခုဝိညာဏံ နိဗ္ဗတ္တတိ သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တ-ဓမ္မေဟိ။ စက္ခုပသာဒဿ ဟိ ဌိတိက္ခဏေ ဌိတိပ္ပတ္တမေဝ ရူပံ စက္ခု ဃဇ္ဇေတိ။ တသ္မိံ ဃဇ္ဇိတေ ဌိက္ခတ္တု ဘဝဂံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ တတော တသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ ကိရိယမနောဓာတု အာဝဇ္ဇနကိစ္စံ သာယေမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဒနန္တရံ တဒေဝ ရူပံ ပဿမာနံ ကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကံ ဝါ စက္ခု-ဝိညာဏံ။ တတော တဒေဝ ရူပံ သမ္ပဋိစ္စမာနာ ဝိပါကမနောဓာတု။ တတော တဒေဝ ရူပံ သန္တိရယမာနာ ဝိပါကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု။ တတော တဒေဝ ရူပံ ဝဝတ္ထာပယမာနာ ကိရိယာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု

ဥပေက္ခာသဟဂတာ။ တတော ပရံ ကာမာဝစရကုသလာကုသလင်္ကရိယ-
စိတ္တေသု ဧကံ ဝါ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကံ စိတ္တံ ပဉ္စ သတ္တ ဝါ ခေနာဒိ။
တတော ကာမာဝစရသတ္တာနံ ကောဒသသု တဒါရမ္မဏစိတ္တေသု ဇေနာဒိ နှိ-
ယံကိဉ္စ တဒါရမ္မဏန္တိ။ သေ နယော သေသဒ္ဓါရေသုပိ။ မနောဒ္ဓါရေ နှိ-
မဟဂ္ဂတစိတ္တာနိပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ ဧဝံ ဆသု ဒ္ဓါရေသု အရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿိတဗ္ဗာ။
ဧဝံ အရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိ ပဿန္တော ကာလေန အရူပံ သမ္ပသတိ နာမ။

ဧဝံ ကာလေန ရူပံ ကာလေန အရူပံ သမ္ပသိလ္လာပိ တိလက္ခဏံ
အာရောပေတွာ အနက္ကမေန ပဋိပဇ္ဇမာနော ဧကော ပညာဘာဝနံ သမ္ဘာဒေဝိ။

ရူပသတ္တကသမ္ပသနကထာ

၇၀၆။ အပရော ရူပသတ္တကအရူပသတ္တကဝသေန တိလက္ခဏံ အာရော-
ပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ။ တတ္ထ အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိ-
မတော၊ အာဟာရမယတော၊ ဥတုမယတော၊ ကမ္မတော၊ ဝိတ္တသမုဋ္ဌာနတော၊
ဓမ္မတာရူပတောတိ ဣမေဟိ အာကာရေဟိ အာရောပေတွာ သမ္ပသန္တော
ရူပသတ္တကဝသေန အာရောပေတွာ သမ္ပသတိ နာမ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—
တဒါရမ္မဏန္တိ။

“အာဒါနနိက္ခေပနတော၊ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိမိတော။
အာဟာရတော စ ဥတုတော၊ ကမ္မတော စာပိ ဝိတ္တတော။
ဓမ္မတာရူပတော သတ္တံ၊ ဝိတ္တာရေန ဝိပဿတိ”တိ။

တတ္ထ အာဒါနန္တိ ပဋိသန္ဓိ။ နိက္ခေပနန္တိ စုတိ။ ဣတိ ယောဂါဝစရော ဣမေဟိ
အာဒါနနိက္ခေပဟိ ဧကံ ဝဿသတံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ သင်္ခါရေသု တိလက္ခဏံ
အာရောပေတိ။ ကထံ? ဧတ္ထန္တရေ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ ကသ္မာ? ဥပ္ပါဒဝသ-
ဝတ္တိတော၊^၁ ဝိပရိဏာမတော၊ တာဝကာလိကတော၊ နိဝ္ဗပဋိက္ခေပတော စ။
ယသ္မာ ပန ဥပ္ပန္နာ သင်္ခါရာ ဌိတိံ ပါပုဏန္တိ၊ ဌိတိယံ ဇရာယ ကိလမန္တိ၊ ဇရံ
ပတွာ အဝဿံ? ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တသ္မာ အဘိဏ္ဍသမ္ပုပ္ပါဒနတော၊ ဒုက္ခမတော
ဒုက္ခဝတ္ထုတော၊ သုခပဋိက္ခေပတော စ ဒုက္ခာ။ ယသ္မာ စ “ဥပ္ပန္နာ သင်္ခါရာ
ဌိတိံ” မာ ပါပုဏန္တိ၊ ဌာနပ္ပတ္တာ မာ ဇီရန္တိ၊ ဇရပ္ပတ္တာ မာ ဘိဇ္ဇန္တိ။”တိ ဣမေသု

၁-ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိမိတော (သီ)၊ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိမတော (သု၊ ဣ)

၂-ဥပ္ပါဒဝယပ္ပတ္တိတော (သီ)၊ ဥပ္ပါဒဝယပ္ပတ္တိတော (သု၊ က)

၃-အာသာ (ပ)

တီသု ဌာနေသု ကဿမိ၊ ဝသဝတ္တိဘာဝေါ နတ္ထိ၊ သုညာ စေန ဝသဝတ္တနာ-
ကာရေန၊ တသ္မာ သုညတော၊ အဿာမိကတော၊ အဝသဝတ္တိတော၊
အတ္တပဋိက္ခေပတော စ အနတ္တာတိ။ (၁)

၇၀၇။ ဧဝံ အာဒါနနိက္ခေပနဝသေန ဝဿသတပရိစ္ဆိန္နေ ရူပေ တိလက္ခဏံ
အာရောပေတွာ တတော ပရံ ဝယောဇုဗုတ္တိမတော အာရောပေတိ။
တတ္ထ ဝယောဇုဗုတ္တိမော နာမ ဝယဝသေန ဝုဗ္ဗဿ ဝရိတဿ၊ ရူပဿ
အတ္တိမော။ တဿ ဝသေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတိတိ အတ္တော။

ကထံ? သော တမေဝ ဝဿသတံ ပဌမဝယေန မဇ္ဈိမဝယေန ပစ္ဆိမ-
ဝယေနာတိ တိဟိ ဝယေဟိ ပရိစ္ဆိန္နတိ။ တတ္ထ အာဒိတော တေတ္ထိံသ ဝဿာနိ
ပဌမဝယော နာမ။ တတော စတုတ္ထိံသ မဇ္ဈိမဝယော နာမ။ တတော
တေတ္ထိံသ ပစ္ဆိမဝယော နာမာတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ တိဟိ ဝယေဟိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊
“ပဌမဝယေ ပဝတ္တံ ရူပံ မဇ္ဈိမဝယံ အပ္ပတွာ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တံ
အနိစ္စံ၊ ယဒနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ၊ ယံ ဒုက္ခံ၊ တဒနတ္တာ။ မဇ္ဈိမဝယေ ပဝတ္တရူပဗ္ဗိ
ပစ္ဆိမဝယံ အပ္ပတွာ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တမ္ဘိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ။
ပစ္ဆိမဝယေ တေတ္ထိံသ ဝဿာနိ ပဝတ္တရူပဗ္ဗိ မရဏတော ပရံ ဂမနသမတ္ထံ
နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တမ္ဘိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

၇၀၈။ ဧဝံ ပဌမဝယာဒိဝသေန ဝယောဇုဗုတ္တိမဟော တိလက္ခဏံ
အာရောပေတွာ ပုန “မန္တဒသကံ၊ ခိန္နာဒသကံ၊ ဝဏ္ဏဒသကံ၊ ဗလဒသကံ၊
ပညာဒသကံ၊ ဟာနိဒသကံ၊ ပဗ္ဗာရဒသကံ၊ ဝက်ဒသကံ၊ မောမူဟဒသကံ၊
သယနဒသကံ”န္တိ ဣမေသံ ဒသန္တံ ဒသကာနံ ဝသေန ဝယောဇုဗုတ္တိမတော
တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

တတ္ထ ဒသကေသု တာဝ ဝဿသတဇီဝိနော ပုဂ္ဂလဿ ပဌမာနိ ဒသဝဿာနိ
မန္တဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိ သော မန္တော ဟောတိ စပလော ကုမာရကော။
တတော ပရာနိ ဒသ ခိန္နာဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိ သော ခိန္နာရတိဗဟုလော
ဟောတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဝဏ္ဏဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ဝဏ္ဏာယတနံ
ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဗလဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ
ဗလဉ္စ ထာမော စ ဝေပုလ္လံ ပါပုဏာတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ပညာဒသကံ
နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ပညာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ ပကတိယံ ကိရ

ဒုဗ္ဗလပညဿာပိ^၁ တသ္မိ^၂ ကာလေ အပ္ပမတ္တကာ^၂ ပညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။
 တတော ပရာနိ ဒသ ဟာနိဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ ခိဒ္ဓာရတိဝဏ္ဏဗလပညာ
 ပရိဟာယန္တိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ပဗ္ဗာရဒသကံ နာမ၊ တဒါ ဟိဿ
 အတ္တဘာဝေါ ပုရတော ပဗ္ဗာရော ဟောတိ။ တတော ပရာနိ ဒသ ဝဏ်ဒသကံ
 နာမ၊ တဒါ ဟိဿ အတ္တဘာဝေါ နင်္ဂလကောဋိ ဝိယ ဝဏော ဟောတိ။
 တတော ပရာနိ ဒသ မောမူဟဒသကံ နာမ။ တဒါ ဟိ သော မောမူဟော
 ဟောတိ၊ ကတံ ကတံ ပမုဿတိ^၃။ တတော ပရာနိ ဒသ သယနဒသကံ နာမ၊
 ဝဿသတိကော ဟိ သယနဗဟုလောဝ ဟောတိ။

တကြာယံ ယောဂီ ဧတေသံ ဒသကာနံ ဝသေန ဝယောရုမုတ္တင်္ဂမတော
 တိလက္ခဏံ အာရောပေတုံ ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ—“ပဌမဒသကေ၊ ပဝတ္တရူပံ
 ဒုတိယဒသကံ အပ္ပတွာ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ။
 ဒုတိယဒသကေ။ပ။ နဝမဒသကေ ပဝတ္တရူပံ ဒသမဒသကံ အပ္ပတွာ တတ္ထေဝ
 နိရုဇ္ဈတိ။ ဒသမဒသကေ ပဝတ္တရူပံ ပုနဗ္ဗံ အပ္ပတွာ ဣဓေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ
 တမ္ဗိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

၇၀၉။ ဧဝံ ဒသကဝသေန ဝယောရုမုတ္တင်္ဂမတော တိလက္ခဏံ အာရော-
 ပေတွာ ပုန တဒေဝ ဝဿသတံ ပဉ္စပဉ္စဝဿဝသေန ဝိသတိကောဋ္ဌာသေ ကတွာ
 ဝယောရုမုတ္တင်္ဂမတော တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ ကထံ? သော ဟိ ဣတိ
 ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ—“ပဌမေ ဝဿပဉ္စကေ ပဝတ္တရူပံ ဒုတိယံ ဝဿပဉ္စကံ အပ္ပတွာ
 တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ။ ဒုတိယေ ဝဿပဉ္စကေ
 ပဝတ္တရူပံ တတိယံ။ပ။ ဧကေနဝိသတိမေ ဝဿပဉ္စကေ ပဝတ္တရူပံ ဝိသတိမံ
 ဝဿပဉ္စကံ အပ္ပတွာ တတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ ဝိသတိမေ ဝဿပဉ္စကေ ပဝတ္တရူပံ
 မရဏတော ပရံ ဂမနသမတ္တံ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တမ္ဗိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ။

ဧဝံ ဝိသတိကောဋ္ဌာသဝသေန ဝယောရုမုတ္တင်္ဂမတော တိလက္ခဏံ အာရော-
 ပေတွာ ပုန ပဉ္စဝိသတိကောဋ္ဌာသေ ကတွာ စတုနံ စတုနံ ဝဿာနံ
 ဝသေန အာရောပေတိ။ တတော တေတ္ထိံသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ တိဏ္ဍိ
 တိဏ္ဍိ၊ ဝဿာနံ ဝသေန၊ ပညာသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဦးနံ ဦးနံ ဝဿာနံ
 ဝသေန၊ သတံ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဧကေကဝဿဝသေန။ တတော ဧကံ ဝဿံ

၁-ဒုဗ္ဗညဿာပိ (သီ၊ သျှာ)

၂-အပ္ပမတ္တိကာပိ (သီ၊ သျှာ)

၃-ပမုဿတိ (သီ၊ သျှာ)၊ သမုဿတိ (ဣ)

တယော ကောဠာသေ ကတွာ ဝဿာနဟေမန္တဂိဗ္ဗေသု တိသု ဥတူသု ဧကေက-
ဥတုဝသေန တသ္မိံ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိမရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

ကထံ? “ဝဿာနေ စတုမာသံ ပဝတ္တရူပံ ဟေမန္တံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။
ဟေမန္တေ ပဝတ္တရူပံ ဂိမ္မံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ ဂိဗ္ဗေ ပဝတ္တရူပံ ပုန ဝဿာနံ
အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ။ ဧဝံ အာရောပေတွာ
ပုန ဧကံ ဝဿံ ဆ ကောဠာသေ ကတွာ—“ဝဿာနေ ဒွေမာသံ ပဝတ္တရူပံ
သရဒံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ သရဒေ ပဝတ္တရူပံ ဟေမန္တံ။ ဟေမန္တေ ပဝတ္တရူပံ
သိသိရံ။ သိသိရေ ပဝတ္တရူပံ ဝသန္တံ။ ဝသန္တေ ပဝတ္တရူပံ ဂိမ္မံ။ ဂိဗ္ဗေ ပဝတ္တရူပံ
ပုန ဝဿာနံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ တသ္မာ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဧဝံ တသ္မိံ
ဝယောဝုဗ္ဗတ္တိမရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

ဧဝံ အာရောပေတွာ တတော ကာဠုဇုဏ္ဍဝသေန—“ကာဠု ပဝတ္တရူပံ
ဇုဏ္ဍံ အပ္ပတွာ။ ဇုဏ္ဍေ ပဝတ္တရူပံ ကာဠု အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ တသ္မာ
အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ တတော ရတ္တိန္ဒြိဝသေန—
“ရတ္တိံ ပဝတ္တရူပံ ဒိဝသံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ ဒိဝသံ ပဝတ္တရူပမ္ပိ ရတ္တိံ
အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ တသ္မာ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရော-
ပေတိ။ တတော တဒေဝ ရတ္တိန္ဒြိဝ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝသေန ဆ ကောဠာသေ ကတွာ—
“ပုဗ္ဗဏှေ ပဝတ္တရူပံ မဇ္ဈန္တံ အပ္ပတွာ။ မဇ္ဈန္တေ ပဝတ္တရူပံ သာယန္တံ။ သာယန္တေ
ပဝတ္တရူပံ ပဌမယာမံ။ ပဌမယာမေ ပဝတ္တရူပံ မဇ္ဈိမယာမံ။ မဇ္ဈိမယာမေ
ပဝတ္တရူပံ ပစ္ဆိမယာမံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ ပစ္ဆိမယာမေ ပဝတ္တရူပံ ပုန
ပုဗ္ဗဏှံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဒ္ဓိံ။ တသ္မာ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ
အာရောပေတိ။

၇၁၀။ ဧဝံ အာရောပေတွာ ပုန တသ္မိံယေဝ ရူပေ အဘိက္ကမပဋိက္ကမ-
အာလောကနဝိလောကနသမိဇ္ဇနံ ပဿာရဏဝသေန—“အဘိက္ကမေ ပဝတ္တရူပံ
ပဋိက္ကမံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ ပဋိက္ကမေ ပဝတ္တရူပံ အာလောကနံ။
အာလောကနေ ပဝတ္တရူပံ ဝိလောကနံ။ ဝိလောကနေ ပဝတ္တရူပံ သမိဇ္ဇနံ။
သမိဇ္ဇနေ ပဝတ္တရူပံ ပဿာရဏံ အပ္ပတွာ တထွေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ အနိစ္စံ
ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

တတော ဧကပဒဝါရံ ဥဒ္ဓရဏအတိဟရဏဝိတိဟရဏဝေါဿဇ္ဇန ၂-
သန္တိက္ခေပနသန္တိရုပ္ပနဝသေန ဆ ကောဠာသေ ကရောတိ။

တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏံ နာမ ပါဒဿ ဘူမိတော ဥက္ခိပနံ။ အတိဟရဏံ နာမ ပုရတော ဟရဏံ။ ဝိတိဟရဏံ နာမ ခါဏုကဏုကဒိသဇာတိအာဒိသု ကိဉ္စိဒေဝ ဒိသွာ ဣတော စိတော စ ပါဒသဉ္စာရဏံ။ ဝေါဿဇ္ဇနံ နာမ ပါဒဿ ဟေဋ္ဌာ ဩရောပနံ။ သန္တိက္ခေပနံ နာမ ပထဝီတလေ ဌပနံ။ သန္တိရုဗ္ဗနံ နာမ ပုန ပါဒုဒ္ဓရဏကာလေ ပါဒဿ ပထဝီယာ သဒ္ဓိံ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌနံ။ တတ္ထ ဥဒ္ဓရဏေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတူတိ ခွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္တာ၊ ဣတရာ ခွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ အတိဟရဏဝိတိဟရဏေသု။ ဝေါဿဇ္ဇနေ တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတူတိ ခွေ ဓာတုယော ဩမတ္တာ ဟောန္တိ မန္တာ၊ ဣတရာ ခွေ အဓိမတ္တာ ဟောန္တိ ဗလဝတိယော။ တထာ သန္တိက္ခေပနသန္တိရုဗ္ဗနေသု။ ဧဝံ ဆ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ တေသံ ဝသေန တသ္မိံ ဝယောဝုဗ္ဗတ္ထိမရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

ကထံ? သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ—“ယာ ဥဒ္ဓရဏေ ပဝတ္တာ ဓာတုယော၊ ယာနိ စ တဒုပါဒါယရူပါနိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အတိဟရဏံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တသ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ။ တထာ အတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝိတိဟရဏံ။ ဝိတိဟရဏေ ပဝတ္တာ ဝေါဿဇ္ဇနံ။ ဝေါဿဇ္ဇနေ ပဝတ္တာ သန္တိက္ခေပနံ။ သန္တိက္ခေပနေ ပဝတ္တာ သန္တိရုဗ္ဗနံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဣတိ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နာ ဣတရံ ဣတရံ ကောဋ္ဌာသံ အပ္ပတွာ တတ္ထ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္တိ သန္တိ ဩမိ ဩမိ၊ ဟုတွာ တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာ ဝိယ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ”တိ။ တသေဝံ ပဗ္ဗပဗ္ဗဂတေ သင်္ခါရေ ဝိပဿတော ရူပသမ္မသနံ သုဗုဒ္ဓံ ဟောတိ။

၇၁၁။ သုဗုဒ္ဓေ စ ပနဿ ဣဒံ ဩပမ္ပံ၊ ဧကော ကိရ ဒါရုတိဏုက္ကာဒိသု ကတပရိစယော အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗပဒီပေါ ပစ္စန္နဝါသိကော နဂရမာဂမ္မ အန္တရာပဏေ ဇလမာနံ ပဒီပံ ဒိသွာ ဧကံ ပုရိသံ ပုစ္ဆိ အဗ္ဘော ၆ “ကိံ နာမေတံ ဧဝံ မနာပ”န္တိ။ တမေနံ သော အာဟ “ကိမေတ္ထ မနာပံ၊ ပဒီပေါ နာမေသ တေလက္ခယေန ဝဋ်ကွယေန စ ဂတမဂ္ဂေါပိဿ န ပညာယိဿတိ”တိ။ တမညော ဧဝမာဟ “ဣဒံ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ဣမိဿာ ဟိ ဝဋ်ယာ အနုပုဗ္ဗေန ဥယျမာနာယ တတိယဘာဂေ တတိယဘာဂေ ဇာလာ ဣတရိတရံ ပဒေသံ၊ အပ္ပတွာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ။ တမညော ဧဝမာဟ “ဣဒမ္ပိ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ ဣမိဿာ ဟိ အင်္ဂုလင်္ဂလန္တရေ

၁-သဗ္ဗေပတေ (သိ)

၂-တတ္ထေဝ (သိ)

၃-တတ္ထေဝ (သိ၊ ဣ၊ က)

၄-ပဗ္ဗပဗ္ဗံ သန္တိသန္တိ ဩမိဩမိ (သိ)

၅-ပဋိပညာယန္တာ (?)

၆-ဟဗ္ဘော (သိ)

ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၇

အစုရ်လစုရ်လန္တရေ^၁ တန္တုမ္ပိ တန္တုမ္ပိ အံသုမ္ပိ အံသုမ္ပိ ဇာလာ ဣတရိတရံ အံသု အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ^၂။ အံသု ပန မုဗ္ဗိတွာ န သက္ကာ ဇာလံ ပညာပေတု^၃န္တိ။

တတ္ထ “တေလက္ခယေန ဝဇ္ဇိက္ခယေန စ ပဒီပဿ ဂတမဂ္ဂေါပိ န ပညာယိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော အာဒါနနိက္ခေပနတော ဝဿသတေန ပရိစ္ဆိန္နရူပေ တိလက္ခဏာရောပနံ။ “ဝဇ္ဇိယာ တတိယဘာဂေ တတိယဘာဂေ ဇာလာ ဣတရိတရံ ပဒေသံ အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော ဝဿသတဿ တတိယကောဠာသ-ပရိစ္ဆိန္နေ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တင်္ဂမရူပေ တိလက္ခဏာရောပနံ။ “အင်္ဂုလရ်လန္တရေ ဇာလာ ဣတရိတရံ အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော ဒသဝဿ ပဉ္စဝဿ စတုဝဿ တိဝဿ ဦးဝဿ ဧကဝဿ ပရိစ္ဆိန္နေ ရူပေ တိလက္ခဏာရောပနံ။ “အစုရ်လစုရ်လန္တရေ ဇာလာ ဣတရိတရံ အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော ဧကေကဉ္စတုဝသေန ဧကံ ဝဿံ တိဓာ၊ ဆဓာ စ ဝိဘဇိတွာ စတုမာသ-ဦးမာသပရိစ္ဆိန္နေ ရူပေ တိလက္ခဏာရောပနံ။ “တန္တုမ္ပိ တန္တုမ္ပိ ဇာလာ ဣတရိတရံ အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော ကာဠုဇဏှဝသေန၊ ရတ္တိဦဝ-ဝသေန၊ ဧကရတ္တိဦဝံ ဆ ကောဠာသေ ကတွာ ပုဗ္ဗဏှာဒိဝသေန စ ပရိစ္ဆိန္နေ ရူပေ တိလက္ခဏာရောပနံ။ “အံသုမ္ပိ အံသုမ္ပိ ဇာလာ ဣတရိတရံ အပ္ပတ္တာဝ နိရုဇ္ဈိဿတိ”တိ ပုရိသဿ ဉာဏံ ဝိယ ယောဂိနော အဘိက္ခမာဒိဝသေန စေဝ ဥဒ္ဓရဏာဒိသု စ ဧကေကကောဠာသဝသေန ပရိစ္ဆိန္နေ ရူပေ တိလက္ခဏာ-ရောပနန္တိ။ (၂)

၇၁၂။ သော ဧဝံ နာနာကာရေဟိ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တင်္ဂမရူပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပုန တဒေဝ ရူပံ ဝိသင်္ခရိတွာ^၄ အာဟာရမယာဒိဝသေန စတ္တာရော ကောဠာသေ ကတွာ ဧကေကကောဠာသေ တိလက္ခဏံ အာရော-ပေတိ။ တကြာဿ အာဟာရမယံ ရူပံ ဆာတသုဟိတဝသေန ပါကဋံ ဟောတိ။ ဆာတကာလေ သမုဋ္ဌိတံ ရူပံ ဟိ ဖျတ္တိ^၅ ဟောတိ ကိလန္တံ၊ ဈာမခါဏုကော ဝိယ၊ အင်္ဂါရပစ္စိယံ နိလိနကာကော ဝိယ စ ဒုဗ္ဗဏှံ ဒုဿဏှိတံ။ သုဟိတကာလေ သမုဋ္ဌိတံ ဓာတံ ဝီဏိတံ မုဒု သိနိဋ္ဌိ ဖဿဝန္တံ ဟောတိ။ သော တံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ

၁-အင်္ဂုလန္တရေ အင်္ဂုလန္တရေ အစုရ်လန္တရေ အစုရ်လန္တရေ (ဣ)

၂-ဝိသင်္ခရိတွာ (ဋိကာယံ ပါဠိန္တရံ)

၂-နိရုဇ္ဈိဿတိတိ (ဣ၊ က)

၄-ဇတ္တံ (သု၊ က)၊ ခုပ+တ=ဇတ္တံ။

“ဆာတကာလေ ပဝတ္တရူပံ သုဟိတကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ သုဟိတကာလေ သမုဠိတမ္ပိ^၁ ဆာတကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဧဝံ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ (၃)

၇၁၃။ ဥတုမယံ^၂ သီတုဏှဝသေန ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။ ဥဏှကာလေ သမုဠိတံ ရူပံ ဟိ ဖျတ္တံ^၃ ဟောတိ ကိလန္တံ ဒုဗ္ဗဏှံ။ သီတဥတုနာ သမုဠိတံ ရူပံ ခာသံ ပီဏိတံ^၄ သိနိဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော တံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ “ဥဏှကာလေ ပဝတ္တရူပံ သီတကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ သီတကာလေ ပဝတ္တရူပံ ဥဏှကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဧဝံ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ (၄)

၇၁၄။ ကမ္မဇံ^၅ အာယတနဒွါရဝသေန ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။ စက္ခုဒွါရသ္မိ^၆ ဟိ စက္ခုကာယဘာဝဒသကဝသေန တိသ ကမ္မဇရူပပါနိ၊ ဥပတ္တဗ္ဗကာနိ ဝေတေသံ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဠာနာနိ စတုပိသတိတိ စတုပဏ္ဏာသ ဟောန္တိ။ တထာ သောတဃာန ဇိဝှါဒွါရေသု။ ကာယဒွါရေ ကာယဘာဝဒသကဝသေန စေဝ ဥတုသမုဠာနာဒိဝသေန စ စတုစက္ကာလီသ။ မနောဒွါရေ ဟဒယဝတ္ထကာယဘာဝဒသကဝသေန စေဝ ဥတုသမုဠာနာဒိဝသေန စ စတုပဏ္ဏာသမေဝ။

သော သဗ္ဗမ္ပိ တံ ရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ “စက္ခုဒွါရေ ပဝတ္တရူပံ သောတဒွါရံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ သောတဒွါရေ ပဝတ္တရူပံ ဃာနဒွါရံ။ ဃာနဒွါရေ ပဝတ္တရူပံ ဇိဝှါဒွါရံ။ ဇိဝှါဒွါရေ ပဝတ္တရူပံ ကာယဒွါရံ။ ကာယဒွါရေ ပဝတ္တရူပံ မနောဒွါရံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဧဝံ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ (၅)

၇၁၅။ ဝိတ္တသမုဠာနံ^၇ သောမနဿိတဒေါမနဿိတဝသေန ပါကင်္ဂံ ဟောတိ။ သောမနဿိတကာလေ ဥပ္ပန္နံ ဟိ ရူပံ^၈ သိနိဋ္ဌံ မုဒု ပီဏိတံ ဖဿဝန္တံ ဟောတိ။ ဒေါမနဿိတကာလေ ဥပ္ပန္နံ ဖျတ္တံ ကိလန္တံ ဒုဗ္ဗဏှံ ဟောတိ။ သော တံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ “သောမနဿိတကာလေ ပဝတ္တရူပံ ဒေါမနဿိတကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ ဒေါမနဿိတကာလေ ပဝတ္တရူပံ သောမနဿိတကာလံ အပ္ပတွာ ဧတ္ထေဝ နိရုဇ္ဈတိ။ တသ္မာ တံ^၉ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဧဝံ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။

၁-ပဝတ္တရူပမ္ပိ (?) ၂-ဗတ္တံ (သျှာ၊ က)၊ ဖုပ+တ=ဗုတ္တံ။ ၃-ပီဏိတံ မုဒု ဖဿဝန္တံ (သီ၊ ဣ)
၄-ဥပ္ပန္နရူပမ္ပိ (က) ၅-တမ္ပိ (ဗဟုသု)

တဿေဝံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရော-
ပယတော အယမတ္ထော ပါကဋေ ဟောတိ—

ဇီဝိတံ အတ္တဘာဝေါ စ၊ သုခဒုက္ခာ စ ကေဝလာ။
 ကေစိတ္တသမာယုတ္တာ၊ လဟသော ဝတ္တတေ ခဏော။
 စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ၊ ကပ္ပံ တိဋ္ဌန္တိ ယေ မရူ။
 န တွေဝံ တေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သမောဟိတာ။
 ယေ နိရုဒ္ဓါ ပရန္တဿ၊ တိဋ္ဌမာနဿ ဝါ ဣ။
 သဗ္ဗေဝံ သဒိသာ ခန္ဓာ၊ ငတာ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ။
 အနန္တရာ စ ယေ ဘဂ္ဂါ၊ ယေ စ ဘဂ္ဂါ အနာဂတေ။
 တဒန္တရာ နိရုဒ္ဓါနံ၊ ဝေသမံ နတ္ထိ လက္ခဏေ။
 အနိဗ္ဗတ္တေန န ဇာတော၊ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဇီဝတိ။
 စိတ္တဘင်္ဂါ မတော လောကော၊ ပညတ္တိ ပရမဿိယာ။
 အနိဓာနဂတာ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဗ္ဗော နတ္ထိ အနာဂတေ။
 နိဗ္ဗတ္တာ ယေပိ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရဂ္ဂေ သာသပူပမာ။
 နိဗ္ဗတ္တာနဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ ဘင်္ဂေါ နေသံ ပုရက္ခတော။
 ပလောကဓမ္မာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပုရဏေဟိ အမိသိတာ။
 အဒဿနတော အာယန္တိ၊ ဘဂ္ဂါ ဂစ္ဆန္တု'ဒဿနံ။
 ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေါ ဝိဇ္ဇာနာယော၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝယန္တိ စာတိ။ (၆)

၇၁၆။ ဧဝံ အာဟာရမယာဒီသု တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပုန ဓမ္မတာ-
 ဂ္ဂပေ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ။ ဓမ္မတာရူပံ နာမ ဗဟိဒ္ဓါ အနိဗ္ဗိယ-
 ဗဒ္ဓိအယလောဟ တိပု သီသ သုဝဏ္ဏ ရဇတ မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယ သင်္ခသီလာ
 ပဝါဠ လောဟိတင်္ဂ မသာရဂလ္လ ဘူမိ ပါသာဏ ပဗ္ဗတ တိဏရုက္ခ လတာဒိဘေဒံ
 ဝိဝဇ္ဇကပ္ပတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပဇ္ဇနကရူပံ။ တဒဿ အသောကင်္ဂရာဒိဝသေန ပါကဋံ
 ဟောတိ။

အသောကင်္ဂရံ ဟိ အာဒိတောဝံ တနုရတ္ထံ ဟောတိ၊ တတော ဒွိဟတိ-
 ဟစ္စယေန ဃနရတ္ထံ၊ ပုန ဒွိဟတိဟစ္စယေန မန္တရတ္ထံ၊ တတော တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊

တတော ပရိဏတပလ္လဝဝဏ္ဏံ၊ တတော ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏံ။ တတော နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏံ။ တတော နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလတော ပဋ္ဌာယ သဘာဂရူပသန္တတိမနုပ္ပန္နာပယမာနံ သံဝစ္ဆရမတ္တေန ပဏ္ဍုပလာသံ ဟုတွာ ဝဏ္ဏတော ဆိဇ္ဇိတွာ ပတတိ။

သော တံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ “တနုရတ္တကာလေ ပဝတ္တရူပံ သနရတ္တကာလံ အပ္ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ သနရတ္တကာလေ ပဝတ္တရူပံ မန္တရတ္တကာလံ။ မန္တရတ္တကာလေ ပဝတ္တရူပံ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ။ တရုဏပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ ပဝတ္တံ ပရိဏတပလ္လဝဝဏ္ဏကာလံ။ ပရိဏတပလ္လဝဝဏ္ဏကာလေ ပဝတ္တံ ဟရိတပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ။ ဟရိတပဏ္ဏကာလေ ပဝတ္တံ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလံ။ နီလပဏ္ဏဝဏ္ဏကာလေ ပဝတ္တံ ပဏ္ဍုပလာသကာလံ။ ပဏ္ဍုပလာသကာလေ ပဝတ္တံ ဝဏ္ဏတော ဆိဇ္ဇိတွာ ပတနကာလံ အပ္ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ တံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ တိလက္ခဏံ အာရောပေတိ၊ ဧဝံ တတ္ထ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗမ္ပိ ဓမ္မတာရူပံ သမ္မသတိ။ (၇)

ဧဝံ တာဝ ရူပသတ္တကဝသေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသတိ။

အရူပသတ္တကသမ္မသနကထာ

၇၁၇။ ယမ္ပန ဝုတ္တံ “အရူပသတ္တကဝသေနာ”တိ၊ တတ္ထ အယံ မာတိကာ၊ ကလာပတော၊ ယမကတော၊ ခဏိက္ခတော၊ ပဋိပါဠိတော၊ ဒိဋ္ဌိဥပ္ပါဒနတော၊ မာနသမုပ္ပါဒနတော၊ နိကန္တိပရိယာဒါနတောတိ။

တတ္ထ ကလာပတောတိ ဖဿပဉ္စမကာ^၁ ဓမ္မာ။ ကထံ ကလာပတော သမ္မသတိတိ? ဣမ ဘိက္ခု၊ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ—“ယေ ဣမေ ‘ကေသာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ’တိ သမ္မသနေ ဥပ္ပန္နာ ဖဿပဉ္စမကာ ဓမ္မာ၊ ယေ စ ‘လောမာ။ ပ။ မတ္ထလုဂ်’ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ’တိ သမ္မသနေ ဥပ္ပန္နာ ဖဿပဉ္စမကာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ နေ ဣတရိတရံ အပ္ပတွာ ပဗ္ဗံပဗ္ဗံ ဩဝိဩဝိ^၂ ဟုတွာ တတ္ထကပါလေ ပက္ခိတ္တတိလာ ဝိယ တဋ္ဌတဋ္ဌာယန္တာ ဝိနဋ္ဌာ၊ တသ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ”တိ။ အယံ တာဝ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ နယော။

အရိယဝိသကထာယမ္ပန “ဟေဋ္ဌာ ရူပသတ္တကေ သတ္တသုဋ္ဌာနေသု ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ’တိ ပဝတ္တံ စိတ္တံ အပရေန စိတ္တေန ‘အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ’တိ သမ္မသန္တော

‘ကလာပတော သမ္မသတိ’တိ” ဂုတ္တံ၊ တံ ယုတ္တတရံ။ တဿ သေသာနိပိတေန ဝနယေန ဝိဘဇိဿာမ။ (၁)

၇၁၈။ ယမကတောတိ ဣမ ဘိက္ခု၊ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တမ္ပိ စိတ္တံ အပရေန စိတ္တေန “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဝယောဝုဗုတ္တင်္ဂမရူပံ၊ အာဟာရမယံ၊ ဥတုမယံ၊ ကမ္မဇံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ဓမ္မတာရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တမ္ပိ စိတ္တံ အပရေန စိတ္တေန “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဧဝံ ယမကတော သမ္မသတိ နာမ။ (၂)

၇၁၉။ ခဏိကတောတိ ဣမ ဘိက္ခု၊ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တံ ပဌမစိတ္တံ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဒုတိယံ တတိယေန၊ တတိယံ စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထံ ပဉ္စမေန “ဧတမ္ပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဝယောဝုဗုတ္တင်္ဂမရူပံ၊ အာဟာရမယံ၊ ဥတုမယံ၊ ကမ္မဇံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ဓမ္မတာရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တံ ပဌမစိတ္တံ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဒုတိယံ တတိယေန၊ တတိယံ စတုတ္ထေန၊ စတုတ္ထံ ပဉ္စမေန “ဧတမ္ပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဧဝံ ရူပပရိဂ္ဂဟကစိတ္တတော^၁ ပဋ္ဌာယ စတ္တာရိ စတ္တာရိ စိတ္တာနိ^၂ သမ္မသန္တော ခဏိကတော သမ္မသတိ နာမ။ (၃)

၇၂၀။ ပဋိပါဒိတောတိ အာဒါနနိက္ခေပရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တံ ပဌမစိတ္တံ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဒုတိယံ တတိယေန၊ တတိယံ စတုတ္ထေန။ ပ။ ဒဿံ ကောဒသမေန “ဧတမ္ပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဝယောဝုဗုတ္တင်္ဂမရူပံ၊ အာဟာရမယံ၊ ဥတုမယံ၊ ကမ္မဇံ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ဓမ္မတာရူပံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသိတွာ တံ ပဌမစိတ္တံ ဒုတိယစိတ္တေန၊ ဒုတိယံ တတိယေန၊ တတိယံ စတုတ္ထေန။ ပ။ ဒဿံ ကောဒသမေန “ဧတမ္ပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ ဧဝံ^၃ ဝိပဿနာ^၄ ပဋိပါဒိယာ သကလမ္ပိ ဒိဝသဘာဝံ သမ္မသိတုံ ဝဇေယျ။ ယာဝ ဒသမစိတ္တသမ္မသနာ ပန ရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ ပဂုဏ်ဟောတိ။ တဿ ဒသမေယေဝ ဌပေတဗ္ဗန္တိ ဂုတ္တံ။ ဧဝံ သမ္မသန္တော ပဋိပါဒိတော သမ္မသတိ နာမ။ (၄)

၇၂၁။ ဒိဋ္ဌိဥဒ္ဓါဒနတော မာနဥဒ္ဓါဒနတော နိကန္တိပရိယာဒါနတောတိ ဣမေသု တီသု ဝိသုံ သမ္မသနနယော နာမ နတ္ထိ။ ယမ္ပနေတံ

၁-ရူပပရိဂ္ဂဟတော (ဣက)

၂-စတ္တာရိ စတ္တာရိ (သျှာ၊ က) စတ္တာရိ စိတ္တာနိ (ဣ)

၃-ဒုက္ခမနက္ခာ”တိ သမ္မသတိ။ ဧဝံ (?)

ဟေဋ္ဌာ ရူပံ၊ ဣမ စ အရူပံ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ တံ ပဿန္တော ရူပါရူပတော ဥဒ္ဓိ အညံ သတ္တံ နာမ န ပဿတိ။ သတ္တဿ အဒဿနတော ပဋ္ဌာယ သတ္တသညာ ဥဿိဒ္ဓိတာ ဟောတိ။ သတ္တသညံ ဥဿိဒ္ဓိတစိတ္တေန သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟတော ဒိဋ္ဌိ နုပုဇ္ဇကိ။ ဒိဋ္ဌိယာ အနုပုဇ္ဇမာနာယ ဒိဋ္ဌိ ဥဿိဒ္ဓိတာ နာမ ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌိဥဿိဒ္ဓိတစိတ္တေန သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟတော မာနော နုပုဇ္ဇကိ။ မာနော အနုပုဇ္ဇန္တေ မာနော သမုဿိဒ္ဓိတော နာမ ဟောတိ။ မာနသမုဿိဒ္ဓိတစိတ္တေန သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟတော တဏှာ နုပုဇ္ဇကိ။ တဏှာယ အနုပုဇ္ဇန္တိယာ နိကန္တိ ပရိယာဒါနဏှာ နာမ ဟောတိတိ ဣဒံ တာဝ ဝိသုဒ္ဓိကထာယံ ဝုတ္တံ။

အရိယဝံသကထာယံ ပန “ဒိဋ္ဌိဥဿိဒ္ဓိနတော မာနသမုဿိဒ္ဓိနတော နိကန္တိ-
ပရိယာဒါနတော”တိ မာတိကံ ဌပေတွာ အယံ နယော ဒဿိတော။

“အဟံ ဝိပဿာမိ၊ မမ ဝိပဿနာ”တိ ဂဏှတော ဟိ ဒိဋ္ဌိသမုဿိဒ္ဓိနံ နာမ
န ဟောတိ။ “သင်္ခါရာဝ သင်္ခါရေ ဝိပဿန္တိ သမ္မုသန္တိ ဝဝတ္ထပေန္တိ ပရိဂ္ဂဟန္တိ
ပရိစ္ဆိန္နန္တိ”တိ ဂဏှတော ပန ဒိဋ္ဌိဥဿိဒ္ဓိနံ နာမ ဟောတိ။

“သုဠု ဝိပဿာမိ၊ မနာပံ ဝိပဿာမီ”တိ ဂဏှတော မာနသမုဿိဒ္ဓိနော နာမ
န ဟောတိ။ “သင်္ခါရာဝ သင်္ခါရေ ဝိပဿန္တိ သမ္မုသန္တိ ဝဝတ္ထပေန္တိ ပရိဂ္ဂဟန္တိ
ပရိစ္ဆိန္နန္တိ”တိ ဂဏှတော ပန မာနသမုဿိဒ္ဓိနော နာမ ဟောတိ။

“ဝိပဿိတုံ သက္ကောမီ”တိ ဝိပဿနံ အဿာဒေန္တဿ နိကန္တိပရိယာဒါနံ
နာမ န ဟောတိ။ “သင်္ခါရာဝ သင်္ခါရေ ဝိပဿန္တိ သမ္မုသန္တိ ဝဝတ္ထပေန္တိ
ပရိဂ္ဂဟန္တိ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ”တိ ဂဏှတော ပန နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ ဟောတိ။

သစေ သင်္ခါရာ အတ္တာ ဘဝေယျံ၊ အတ္တာတိ ဂဟေတုံ ဝဇေယျံ၊ အနတ္တာ
စ ပန အတ္တာဘိ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ တေ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ၊ ဟုတွာ
အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊ ဥပ္ပါဒဝယပဋိဝိဋ္ဌနဋ္ဌေန ဒုက္ခာတိ ပဿတော ဒိဋ္ဌိ-
ဥဿိဒ္ဓိနံ နာမ ဟောတိ။

အစေ သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဘဝေယျံ၊ နိစ္စာတိ ဂဟေတုံ ဝဇေယျံ၊ အနိစ္စာ
စ ပန နိစ္စာဘိ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ တေ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊
ဥပ္ပါဒဝယပဋိဝိဋ္ဌနဋ္ဌေန ဒုက္ခာ၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာတိ ပဿတော
မာနသမုဿိဒ္ဓိနော နာမ ဟောတိ။

သစေ သင်္ခါရာ သုခါဘဝေယျံ၊ သုခါတိ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇေယျံ၊ ဒုက္ခာ စ ပန သုခါတိ ဂဟိတာ၊ တသ္မာ တေ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပိဋနဋ္ဌေန ဒုက္ခာ၊ ဟုတ္တာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စာ၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာတိ ပဿတော နိကန္တိ-
ပရိယာဒါနံ နာမ ဟောတိ။

ဧဝံ သင်္ခါရေ အနတ္တတော ပဿန္တဿ ဝိဠိသမုဿါဋ္ဌနံ နာမ ဟောတိ။
အနိစ္စတော ပဿန္တဿ မာနသမုဿါဋ္ဌနံ နာမ ဟောတိ။ ဒုက္ခတော
ပဿန္တဿ နိကန္တိပရိယာဒါနံ နာမ ဟောတိ။ ဣတိ အယံ ဝိပဿနာ
အတ္တနော အတ္တနော ဌာနေယေဝ တိဋ္ဌတိဟိ။ (၄-၆-၇)

ဧဝံ အရူပသတ္တကဝသေနာပိတိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ။
ဧတ္တာဝတာ ပနဿ ရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ အရူပကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ ပဂုဏံ ဟောတိ။

၇၂၂။ သော ဧဝံ ပဂုဏရူပါရူပကမ္မဋ္ဌာနော ယာ ဥပရိ ဘင်္ဂါနုပဿနတော
ပဋ္ဌာယ ပဟာနုပရိညာဝသေန သဗ္ဗာကာရတော ပတ္တဗ္ဗာ အဋ္ဌာရသ မဟာ-
ဝိပဿနာ၊ တာသံ ဣဓေဝ တာဝ ဧကဒေသံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တော တပုဋိပက္ခေ ဓမ္မေ
ပဇဟတိ။

အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ နာမ အနိစ္စာနုပဿနာဒိကာ ပညာ။
ယာသု အနိစ္စာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ၊ ဒုက္ခာနုပဿနံ
ဘာဝေန္တော သုခသညံ ပဇဟတိ၊ အနတ္တာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အတ္တသညံ
ပဇဟတိ၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ ဘာဝေန္တော နန္ဒိံ ပဇဟတိ၊ ဝိရာဂါနုပဿနံ
ဘာဝေန္တော ရာဂံ ပဇဟတိ၊ နိရောဓာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော သမုဒယံ
ပဇဟတိ၊ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အာဒါနံ ပဇဟတိ၊ ခယာနုပဿနံ
ဘာဝေန္တော ဃနသညံ ပဇဟတိ၊ ဝယာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အာယူဟနံ
ပဇဟတိ၊ ဝိပရိဏာမာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော ဓူဝသညံ ပဇဟတိ၊ အနိမိတ္တာ-
နုပဿနံ ဘာဝေန္တော နိမိတ္တံ ပဇဟတိ၊ အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော
ပဏိမိံ ပဇဟတိ၊ သုညတာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အဘိနိဝေသံ ပဇဟတိ၊
အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနံ ဘာဝေန္တော သာရာဒါနာဘိနိဝေသံ ပဇဟတိ၊
ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ ဘာဝေန္တော သမ္မောဟာဘိနိဝေသံ ပဇဟတိ၊
အာဒိနဝါနုပဿနံ ဘာဝေန္တော အာလယာဘိနိဝေသံ ပဇဟတိ၊ 'ပဋိသင်္ခါ-
နုပဿနံ ဘာဝေန္တော အပ္ပဋိသင်္ခံ' ပဇဟတိ၊ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနံ ဘာဝေန္တော
သံယောဂါဘိနိဝေသံ ပဇဟတိ။

တာသု ယသ္မာ ဣမိနာ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္ထယဝသေန သင်္ခါရာ နိဗ္ဗာ၊ သန္တာ
အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တာနုပဿနာ ပဋိဝိဋ္ဌါ ဟောန္တိ။ ယသ္မာ ဝ “ယာ ဝ အနိစ္စာ-
နုပဿနာ ယာ စ အနိမိတ္တာနုပဿနာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ ဗျဉ္ဇနမေဝ
နာနံ”။ တထာ “ယာ စ ဒုက္ခာနုပဿနာ ယာ စ အပ္ပဏိဟိတနုပဿနာ၊
ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ”။ “ယာ စ အနတ္တာနုပဿနာ ယာ
စ သုညတာနုပဿနာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနံ” ဟိန္တိ။
တသ္မာ တာပိ ပဋိဝိဋ္ဌါ ဟောန္တိ။

အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာ ပန သဗ္ဗာပိ ဝိပဿနာ။ ယထာဘူတဉာဏ-
ဒဿနံ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယာ ဧဝ သင်္ဂဟိတံ။ ဣတိ ဣဒဗ္ဗိ ဒွယံ ပဋိဝိဋ္ဌိမေဝ
ဟောတိ။ သေသေသု ဝိပဿနာဉာဏေသု ကိဉ္စိ ပဋိဝိဋ္ဌံ၊ ကိဉ္စိ အပ္ပဏိဟိတံ၊
တေသံ ဝိဘာဂံ ပရတော အာဝိကရိယာမ။

ယဒေဝ ဟိ ပဋိဝိဋ္ဌံ၊ တံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဂုတ္တံ “ဧဝံ ပဂုဏနုပါရူပဏမ္ပဉ္စ နော
ယာ ဥပရိ ဘင်္ဂါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ပဟာနပရိညာဝသေန သဗ္ဗာဏာရ-
တော ပတ္တဗ္ဗာ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ။ တာသံ ဣဒေဝ တာဝ ဧကေသသံ
ပဋိဝိဇ္ဈန္တော တပုဂ္ဂိုလက္ခေ ဓမ္မေ ပဇာတိ”တိ။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာ

၇၂၃။ သော ဧဝံ အနိစ္စာနုပဿနာဒိပဋိပက္ခာနံ နိစ္စသညာဒိနံ ပဟာနေန
ဝိသုဒ္ဓဉာဏော သမ္ပသနဉာဏဿ ပါရံ ဂန္ဓာ၊ ယံ တံ သမ္ပသနဉာဏာ-
နန္တရံ “ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနေ
ဉာဏ”န္တိ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ ဂုတ္တံ၊ တဿ အဓိဂမာယ ယောဂံ အာရတတိ။
အာရတမာနော စ သင်္ခေပတော တာဝ အာရတတိ။ တတြာယံ ငါဋိ—

“ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပရိဏာမာနုပဿနေ ပညာ ဥဒ-
ယဗ္ဗယာနုပဿနေ ဉာဏံ? ဇာတံ ရူပံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ
ဥဒယော၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ဝယော၊ အနုပဿနာ ဉာဏံ။ ဇာတာ
ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ။ ဇာတံ စက္ခု၊ ပ။ ဇာဘော ဘဝေါ
ပစ္စုပ္ပန္နော၊ တဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဥဒယော၊ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ
ဝယော၊ အနုပဿနာ ဉာဏ”န္တိ။

သော ဣမိနာ ပါဠိနယေန ဇာတဿ နာမရူပဿ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ဇာတိံ ဥပ္ပါဒံ အဘိနဝါကာရံ “ဥဒယော”တိ၊ ဝိပရိကာမလက္ခဏံ ခယံ ဘဂံ “ဝယော”တိ သမနုပဿတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဣမဿ နာမရူပဿ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ အနုပ္ပန္နဿ ရာသိ ဝါ နိစယော ဝါ နတ္ထိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿာပိ ရာသိတော ဝါ နိစယတော ဝါ အာဂမနံ နာမ နတ္ထိ၊ နိရုဇ္ဈမာနဿာပိ ဒိသာ-ဝိဒိသာဂမနံ နာမ နတ္ထိ၊ နိရုဇ္ဈဿာပိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ရာသိတော နိစယတော-နိဓာနတော အဝဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန ဝိကာယ ဝါဒိယမာနာယ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓဿ နေဝ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ သန္တိစယော အတ္ထိ၊ န ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သန္တိစယတော အာဂတော၊ န နိရုဇ္ဈမာနဿ ဒိသာဝိဒိသာဂမနံ အတ္ထိ၊ န နိရုဇ္ဈေါ ကတ္ထမိ သန္တိစိတော တိဋ္ဌတိ၊ အထ ခေါ ဝိကာယ ဥပဝိကာယ ပုရိသဿ စ တဇ္ဇံ ဝါယာမံ ပဋိစ္စ အဟုတွာ သမ္ဘောတိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ ရူပါရူပိနော ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။

၇၂၄။ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဥဒယဗ္ဗယမနသိကာရံ ကတွာ ပုန ယာနိ ဧတေသေဝ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏဿ ဝိဘဏံ—

“အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ တဏှာသမုဒယာ။ ကမ္မသမုဒယာ။ အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ရူပက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ တဏှာနိရောဓာ။ ကမ္မနိရောဓာ။ အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဝိပရိကာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿန္တောပိ ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ” ဟိ။

တထာ “အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ တဏှာသမုဒယာ။ ကမ္မသမုဒယာ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယောတိ ပစ္စယသမုဒယဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ

ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥဒယံ ပဿန္တော
ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ။ တဏှာနိရောဓာ။
ကမ္မနိရောဓာ။ ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓောတိ ပစ္စယနိရောဓ-
ဋ္ဌေန ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ ပဿန္တောပိ
ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝယံ ပဿန္တော
ဣမာနိ ပဉ္စ လက္ခဏာနိ ပဿတိ” ၁။

ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဝိယ စ သညာသင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓာနံ။ အယံ ပန
ဝိသေသော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ဖဿဋ္ဌာနေ “နာမရူပသမုဒယာ၊ နာမရူပ-
နိရောဓာ” တိ—

ဧဝံ ဧကေကဿ ခန္ဓဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ ၂ ဒသ ဒသ ကတွာ ပညာ-
သလက္ခဏာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေသံ ဝသေန ဧဝမ္ပိ ရူပဿ ဥဒယော ဧဝမ္ပိ
ရူပဿ ဝယော၊ ဧဝမ္ပိ ရူပံ ဥဒေတိ၊ ဧဝမ္ပိ ရူပံ ဝေတိတိ ပစ္စယတော စေဝ
ခဏတော စ ဝိတ္တာရေန မနသိကာရံ ကရေတိ။

၇၂၅။ တဿေဝံ မနသိကရေတော? “ဣတိ ကိရိမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ
သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ” တိ ဉာဏံ ဝိသဒတရံ ဟောတိ။ တဿေဝံ
ပစ္စယတော စေဝ ခဏတော စ ဒွေဓာ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတော သစ္စပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒနယလက္ခဏဘေဒါ ပါကင်္ဂံ ဟောန္တိ။

၇၂၆။ ယဉှိ သော အဝိဇ္ဇာဒိသမုဒယာ ခန္ဓာနံ သမုဒယံ၊ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓာ
စ ခန္ဓာနံ နိရောဓံ ပဿတိ၊ ဣဒမဿ ပစ္စယတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ။ ယံ ပန
နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏဝိပရိဏာမလက္ခဏာနိ ပဿန္တော ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿတိ၊
ဣဒမဿ ခဏတော ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေဝ ဟိ နိဗ္ဗတ္တိလက္ခဏံ။
ဘင်္ဂက္ခဏေ စ ဝိပရိဏာမလက္ခဏံ။

၇၂၇။ ဣစ္စဿေဝံ ပစ္စယတော စေဝ ခဏတော စ ဒွေဓာ ဥဒယဗ္ဗယံ
ပဿတော ပစ္စယတော ဥဒယဒဿနေန သမုဒယသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ
ဇနကာဝဗောဓတော။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေန ခုက္ခသစ္စံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ
ဇာတိဒုက္ခာဝဗောဓတော။ ပစ္စယတော ဝယဒဿနေန နိရောဓသစ္စံ ပါကင်္ဂံ
ဟောတိ ပစ္စယာနုပ္ပါဒေန ၄ ပစ္စယဝတံ အနုပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ ခဏတော
ဝယဒဿနေန ခုက္ခသစ္စမေဝ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ မရဏဒုက္ခာဝဗောဓတော။

ယဉ္ဇဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနံ၊ မဂ္ဂေါ ဝါယံ လောကီကောတိ မဂ္ဂသန္တံ ပါကင်္ဂံ
ဟောတိ တတြ သမ္မောဟဝိဿာတတော။

၇၂၈။ ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန အနုလောမော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ
ပါကင်္ဂော ဟောတိ၊ “ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ ဟောတိ”တိ^၁ အဝဗောဓတော။
ပစ္စယတော ဝယဒဿနေန ပဋိလောမော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါပါကင်္ဂောဟောတိ၊
“ဣဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ”တိ^၂ အဝဗောဓတော။ ခဏတော ပန
ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ ပါကင်္ဂော ဟောသ္မိံ သင်္ခတလက္ခဏာ-
ဝဗောဓတော။ ဥဒယဗ္ဗယဝန္တော ဟိ သင်္ခတာ၊ ဂေ စ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာတိ။

၇၂၉။ ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန ဧကတ္တနယော ပါကင်္ဂော
ဟောတိ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန သန္တာနဿ အနုပစ္ဆေဒါဝဗောဓတော။ အထ
သုဠုတရံ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ခဏတော ဥဒယဒဿနေန နာနတ္တနယော
ပါကင်္ဂော ဟောတိ နဝနဝါနံ ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ သဿတ-
ဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အဗျာပါရနယော
ပါကင်္ဂော ဟောတိ ဓမ္မာနံ အဝသဝတ္တိဘာဝါဝဗောဓတော။ အထ သုဠုတရံ
အတ္တဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။ ပစ္စယတော ပန ဥဒယဒဿနေန ဧဝံဓမ္မတာနယော
ပါကင်္ဂော ဟောတိ ပစ္စယာနုရူပေန ဖလဿ ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော။ အထ
သုဠုတရံ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ။

၇၃၀။ ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန အနတ္တလက္ခဏံ ပါကင်္ဂံ
ဟောတိ ဓမ္မာနံ နိရိဟကတ္တပစ္စယပဋိဗ္ဗေဒုတ္တိတာဝဗောဓတော။ ခဏတော
ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အနိစ္စလက္ခဏံ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဟုတ္တာ အဘာဝါဝ-
ဗောဓတော၊ ပုဗ္ဗန္တာပရန္တဝိဝေကာဝဗောဓတော စ။ ဒုက္ခလက္ခဏမ္ပိ ပါကင်္ဂံ
ဟောတိ ဥဒယဗ္ဗယေဟိ ပဋိဝိဋ္ဌနာဝဗောဓတော။ သဘာဝလက္ခဏမ္ပိ ပါကင်္ဂံ
ဟောတိ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နာဝဗောဓတော။ သဘာဝလက္ခဏေ သင်္ခတလက္ခ-
ဏဿ တာဝကာလိကတ္တမ္ပိ ပါကင်္ဂံ ဟောတိ ဥဒယက္ခဏေ ဝယဿ၊ ဝယက္ခဏေ
စ ဥဒယဿ အဘာဝါဝဗောဓတောတိ။

၇၃၁။ တဿေဝံ ပါကင်္ဂီဘူတသစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနယလက္ခဏဘေဒဿ “ဧဝံ
ကိရ နာမိမေ ဓမ္မာ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗာ ဥပ္ပဇန္တိ၊ ဥပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ နိစ္စနဝါဝ ဟုတ္တာ

သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ နိစ္စနဝါ။ သူရိယဂ္ဂမနေ ဥဿာဝဗိန္န၊ ဝိယ ဥဒက-
ဗုဗ္ဗုဇော^၁ ဝိယ ဥဒကေ ဒဏ္ဍရာဇိ ဝိယ အာရဂ္ဂေ သာသပေါ ဝိယ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒေ၊
ဝိယ စ ပရိတ္တဋ္ဌာယိနော။ မာယာ မရိဖိ သုဝိနန္တ အလာတစက္က ဂန္ဓဗ္ဗနဂရ ဖေဏ-
ကဒလိအာဒယော ဝိယ အဿာရာ နိဿာရာတိ စာပိ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

တ္ထောဝတာနေန “ဝယဓမ္မမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စ ဝယံ ဥပေတိ” တိ ဣမိနာ
အာကာရေန သမပညာသလက္ခဏာန ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ^၂
နာမ^၂ တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ^၃ အဓိဂတံ ဟောတိ၊ ယဿာဇိဂမာ အာရဒ္ဓ-
ဝိပဿကောတိ သင်္ခံ^၄ ဂစ္ဆတိ။

ဝိပဿနုပက္ခိလေသကထာ

၇၃၂။ အထဿ ဣမာယ တရုဏဝိပဿနာယ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ
ဒသ ဝိပဿနုပက္ခိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဝိပဿနုပက္ခိလေသာ ဟိ ပဋိဝေပေက္ခဿ
အရိယသာဝကဿ စေဝ ဝိပုဋိပန္နကဿ စ နိက္ခိတ္တကမ္မဋ္ဌာနဿ ကုသိတ-
ပုဂ္ဂလဿ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သမ္မာပဋိပန္နကဿ ပန ယုတ္တပယုတ္တဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ
ကုလပုတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ။

ကတမေ ပန တေ ဒသ ဥပက္ခိလေသာတိ? ဩဘာသော၊ ဉာဏံ၊ ဝီတိ၊
ပဿဒ္ဓိ၊ သုခံ၊ အဓိမောက္ခော၊ ပဂ္ဂဟော၊ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဥပေက္ခာ၊ နိကန္တိတိ။
ဂုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ကထံ ဓမ္မုဒ္ဓုတ္တဝိဂ္ဂဟိတမာနသံ ဟောတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော
ဩဘာသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ‘ဩဘာသော ဓမ္မော’တိ ဩဘာသံ အာဝဇ္ဇတိ၊ တတော
ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ၊
ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ
နပ္ပဇာနာတိ”။

တထာ “အနိစ္စတော မနသိကရောတော ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပ။ ဝီတိ။ ပဿဒ္ဓိ။
သုခံ။ အဓိမောက္ခော။ ပဂ္ဂဟော။ ဥပဋ္ဌာနံ။ ဥပေက္ခာ။ နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ‘နိကန္တိ
ဓမ္မော’တိ နိကန္တိ အာဝဇ္ဇတိ၊ တတော ဝိက္ခေပေါ ဥဒ္ဓစ္စံ။ တေန ဥဒ္ဓစ္စေန
ဝိဂ္ဂဟိတမာနသော အနိစ္စတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခတော။
အနတ္တတော ဥပဋ္ဌာနံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ” တိ^၄။

၁-ပုပ္ဖုဇော (က)

၂-ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ နာမ (?)

၃-ပဌမံ တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ (သျှာ)၊ ပဌမတရုဏဝိပဿနာဉာဏံ (ဣ) ၄-ပဋိသံ ၂၃၁-ပိဋေ၊

၇၃၃။ တတ္ထ ဩဘာသောတိ ဝိပဿနောဘာသော။ တသ္မိံ ဥပ္ပန္နေ ယော-
ဂါဝစရော “န ဝတ မေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပေါ ဩဘာသော” ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော၊ အဒ္ဓါ
မဂ္ဂပ္ပတ္တောသ္မိ ဖလပတ္တောသ္မိ”တိ အမဂ္ဂမေဝ “မဂ္ဂေါ”တိ၊ အဖလမေဝ စ
“ဖလ”န္တိ ဂဏှာတိ။ တဿ အမဂ္ဂံ “မဂ္ဂေါ”တိ အဖလံ “ဖလ”န္တိ ဂဏှတော
ဝိပဿနာဝိလိ ဥက္ကန္တာ နာမ ဟောတိ။ သော အတ္တနော မူလကမ္မဋ္ဌာနံ
ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဩဘာသမေဝ အဿာဒေန္တော နိသီဒတိ။

သော ခေါ ပနာယံ ဩဘာသော ကဿစိ ဘိက္ခုနော ပလ္လင်္ကဋ္ဌာနမတ္တမေဝ
ဩဘာသေန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကဿစိ အန္တောဂတ္တံ။ ကဿစိ ဗဟိဂတ္တမ္ပိ။ ကဿစိ
သကလဝိဟာရံ၊ ဂါဝတံ၊ အနုယောဇနံ၊ ယောဇနံ၊ ဒွိယောဇနံ၊ တိယော-
ဇနံ။ ပ။ ကဿစိ ပထဝိတလတော ယာဝ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မလောကာ ကော-
လောကံ ကုရုမာနော။ ဘဂဝတော ပန ဒဿသဟဿိလောကဓာတုံ ဩဘာ-
သေန္တော ဥဒပါဒိ။

ဧဝံ ဝေမတ္တတာယ စဿ ဣဒံ ဝတ္ထု—စိတ္တလပဗ္ဗတေ ကိရ ဒွိကုဋ္ဌဂေဟဿ
အန္တော ဒွေ လေရာ နိသီဒိသု။ တံဒိဝသဉ္စ ကာဠပက္ခုပေါသထော ဟောတိ၊
မေသပဋ္ဌလစ္ဆန္တာ ဒိဿ၊ ရတ္တိဘာဂေ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတံ တမံ ပဝတ္တတိ။
အထေကော ထေရော အာဟ—“ဘန္တေ မယံ ဣဒါနိ စေတိယင်္ဂဏမ္ပိ သီဟာ-
သနေ ပဉ္စဝဏ္ဏာနိ ကုသုမာနိ ပညာယန္တိ”တိ။ တံ ဣတရော အာဟ—
“အနစ္စရိယံ အာဂုသော ကထေသိ၊ မယံ ပနေတရဟိ မဟာသမုဒ္ဒမ္ပိ ယော-
ဇနဋ္ဌာနေ မစ္ဆကစ္ဆပါ ပညာယန္တိ”တိ။

အယံ ပန ဝိပဿနပုတ္တိလေသော ယေဘုယျေန သမထဝိပဿနာလာဘိနော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော သမာပတ္တိဝိက္ခမ္ဘိတာနံ ကိလေသာနံ အသမုဒါစာရတော
“အရဟာ အဟ”န္တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတိ ဥစ္စဝါလိကဝါသီ” မဟာနာဂတ္ထေရော
ဝိယ ဟံကနကဝါသီ၊ မဟာဒတ္တက္ကေရော ဝိယ စိတ္တလပဗ္ဗတေ နိဂ္ဂဟေဏ္ဏက၊
ပဓာနသရဝါသီ စူဠသုမနတ္ထေရော၊ ဝိယ စ။

တတြိဒံ ကေဝတ္ထုပရိဒီပနံ—တလင်္ဂရဝါသီ၊ မေဋ္ဌိန္ဒတ္ထေရော ကိရ နာမ
ကော ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒေါ မဟာဒီဏာသဝေါ မဟတော ဘိက္ခုသံဃဿ

၁-ဥစ္စဝါလိကဝါသီ (သု)၊ ဥစ္စဝါဠကဝါသီ (က)

၃-နိကပေဋက (သီ၊ ဣ) နိကာရဝဏ္ဏက (က)

၅-ဝါဠကဝါသီ (က)

၂-ဟင်္ဂနဝါသီ (သီ၊ ဣ) .

၄-စုလ္လသုမနတ္ထေရော (သီ)

ဩဝါဒဒါယကော အဟောသိ။ သော ဧကဒိဝသံ အတ္တနော ဒိဝါဠာနေ နိသီဒိသွာ “ကိန္နု ခေါ အမှာကံ အာစရိယဿ ဥစ္စဝါလိကဝါသီမဟာနာဂ-
 ဣရဿ သမဏဘာဝကိစ္စံ မတ္ထကံ ပတ္တံ၊ နော”တိ အာဝဇ္ဇန္တော ပုထုဇ္ဇန-
 ဘာဝမေဝဿ ဒိသွာ “မယိ အဂစ္ဆန္တေ ပုထုဇ္ဇနကာလကိရိယမေဝ ကရိဿတိ”တိ
 စ ဥတှာ ဣဒ္ဓိယာ ဝေဟာသံ ဥပ္ပတိတွာ ဒိဝါဠာနေ နိသိန္ဓဿ ထေရဿ
 သမိပေ ဩရောဟိတွာ ဝန္တိတွာ “ဝတ္တံ ဒဿေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ “ကို
 အာဝုသော ဓမ္မဒိန္န အကာလေ အာဂတောသိ”တိ စ ဝုတ္တေ “ပဉ္စ ဘန္တေ
 ပုစ္ဆိတုံ အာဂတောမိ”တိ အာဟ။ တတော “ပုစ္ဆာဝုသော ဇာနုမာနာ
 ကထယိဿာမာ”တိ ဝုတ္တေ ပဉ္စသဟဿံ ပုစ္ဆိ။

ထေရော ပုစ္ဆိတပုစ္ဆိတံ အသဇ္ဇမာနောဝ ကထေသိ။ တတော “အတိတိကံ
 ဝေါ ဘန္တေ ဉာဏံ၊ ကဒါ တုမှေဟိ အယံ ဓမ္မော အဓိဂတော”တိ ဝုတ္တေ
 “ဣတော သဠိဝဿကာလေ အာဝုသော”တိ အာဟ။ သမာဓိမ္ပိ ဘန္တေ
 ဝဋ္ဋဇ္ဇေထာတိ။ န ယိဒိ အာဝုသော ဘာရိယန္တိ။ တေန ဟိ ဘန္တေ ဧကံ ဟတ္ထိ
 မာပေထာတိ။ ထေရော သဗ္ဗသေတံ ဟတ္ထိ မာပေသိ။ ဣဒါနိ ဘန္တေ ယထာ
 အယံ ဟတ္ထိ အဗ္ဗိတကဏ္ဍော ပဿာရိတနဂုံဋ္ဌော သောဏ္ဏံ မုခေ ပက္ခိပိဋ္ဌာ
 ဘေရဝံ ကောဉ္ဇနာဒံ ကရောန္တော တုမှာကံ အဘိမုခေါ အာဂစ္ဆတိ။ တထာ နံ
 ကရောထာတိ။ ထေရော တထာ ကတွာ ဝေဂေန အာဂစ္ဆတော ဟတ္ထိဿ
 ဘေရဝံ အာကာရံ ဒိသွာ ဥဋ္ဌာယ ပလာယိတုံ အာရဒ္ဓေါ။ တမေနံ ဒီဏာ-
 သဝတ္ထေရော ဟတ္ထိ ပဿာရေတွာ စိဝရကဏ္ဍေ ဂဟေတွာ “ဘန္တေ ဒီဏာသဝဿ
 သာရဇ္ဇံ နာမ ဟောတိ”တိ အာဟ။

သော တမိ ကာလေ အတ္တနော ပုထုဇ္ဇနဘာဝံ ဥတှာ “အဝဿယော မေ
 အာဝုသော ဓမ္မဒိန္န ဟောဟိ”တိ ဝတွာ ပါဒမူလေ ဥက္ကုဋ္ဌိကံ နိသီဒိ။ “ဘန္တေ
 တုမှာကံ အဝဿယော ဘဝိဿာမိစ္ဆေဝါဟံ အာဂတော၊ မာ စိန္တယိက္ခာ”တိ
 ကမ္မဋ္ဌာနံ ကထေသိ။ ထေရော ကမ္မဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ စက်မံ အာရုယု တတိယေ
 ပဒဝါရေ အဂ္ဂဗလံ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။ ထေရော ကိရ ဒေါသစရိတော
 အဟောသိ။ ဝေရူပါ ဘိက္ခု ဩဘာသေ ကမ္မန္တိ။ (၁)

၇၃၄။ ဉာဏန္တိ ဝိပဿနာဉာဏံ။ တဿ ကိရ ရူပါရူပဓမ္မေ တုလယန္တဿ
 တိရေန္တဿ ဝိဿဋ္ဌဗုဒ္ဓဝဇီရမိဝ အဝိဟတဝေဂံ တိဒိဏံ သူရံ အတိဝိသဒံ ဉာဏံ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၂)

ဒီတိတိ ဝိပဿနာပီတိ။ တဿ ကိရ တသ္မိံ သမယေ ခုဒ္ဒကာပီတိ၊
ခဏိကာပီတိ၊ ဩက္ကန္တိကာပီတိ၊ ဥဗ္ဗေဂါပီတိ၊ ဖရဏာပီတိတိ အယံ ပဉ္စဝိဓော
ပီတိ သကလသရီရံ ပူရယမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၃)

ပဿန္တိတိ ဝိပဿနာပဿန္တိ။ တဿ ကိရ တသ္မိံ သမယေ ရတ္တိဋ္ဌာနေ
ဝါ ဒိဝါဋ္ဌာနေ ဝါ နိသိန္ဓဿ ကာယစိတ္တာနံ နေဝ ဒရထော၊ န ဂါရဝံ၊ န
ကက္ခဋ္ဌတာ၊ န အကမ္မညတာ၊ န ဂေလညံ၊ န ဝံက်တာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ
ပနဿ ကာယစိတ္တာနိ ပဿဒ္ဓါနိ လဟူနိ မုဂ္ဂနိ ကမ္မညာနိ သုဝိသဒါနိ ဥဇုကာနိ-
ယေဝ ဟောန္တိ။ သော ဣမေဟိ ပဿဒ္ဓါဒိဟိ အနုဂ္ဂဟိတကာယစိတ္တော တသ္မိံ
သမယေ အမာနသိံ နာမ ရတိံ အနုဘဝတိ။ ယံ သန္တာယ ဝုတ္တံ—

“သုညာဂါရံ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနေ။
အမာနသိံ ရတိံ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ ဝိပဿတော။
ယတော ယတော သမ္မသတိ၊ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
လဘတိ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ အမတံ တံ ဝိဇာနတ”န္တိ။

ဝေမဿ ဣမံ အမာနသိံ ရတိံ သာဓယမာနာ လဟုတာဒိသမ္ပယုတ္တာ
ပဿန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၄)

သုခန္တိ ဝိပဿနာသုခံ။ တဿ ကိရ တသ္မိံ သမယေ သကလသရီရံ
အဘိသန္ဓယမာနံ အတိပဏိတံ သုခံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၅)

အဓိမောက္ခောတိ သဒ္ဓါ။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝ ဟိဿ စိတ္တစေတ-
သိကာနံ အတိသယပသာဒဘူတာ ဗလဝတိ သဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၆)

ပဂ္ဂဟောတိ ဝိရိယံ။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တမေဝ ဟိဿ အသိထိလံ အနစ္စာရဉ္စံ
သုပဂ္ဂဟိတံ ဝိရိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ (၇)

ဥပဋ္ဌာနန္တိ သတိ။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာယေဝ ဟိဿ သုပဋိတာ
သုပတိဋ္ဌတာ နိခါတာ အစလာ ပဗ္ဗတရာဇသဒိသဒ္ဓံ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော
ယံ ယံ ဌာနံ အာဝဇ္ဇတိ သမန္တာဟရတိ မနသိကရောတိ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တံ တံ
ဌာနမဿ ဩက္ခန္တိတွာ ပက္ခန္တိတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခန္တေနာ ပရလောကော ဝိယံ သတိယာ
ဥပဋ္ဌာတိ။ (၈)

ဥပေက္ခာဘိ ဝိပဿနပေက္ခာ စေဝ အာဝဇ္ဇနပေက္ခာ စ။ တသ္မိံ ဟိဿ သမယေ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဝိပဿနပေက္ခာပိ ဗလဝတိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မနောဒွါရေ အာဝဇ္ဇနပေက္ခာပိ။ သာ ဟိဿ တံ တံ ဌာနံ အာဝဇ္ဇန္တဿ ဝိဿဋ္ဌဗုဒ္ဓဇရိမိဝ ပတ္တပုဋေ ပက္ခိတ္တံ တတ္တနာရာစော ဝိယ စ သူရာ တိခိဏာ ဟုတွာ ဝဟတိ။ (၉)

နိကန္တိတိ ဝိပဿနာနိကန္တိ။ ဧဝံ ဩဘာသာဒိပင်္ဂမဏှိတာယ ဟိဿ ဝိပဿနာယ အာလယံ ကုရုမာနာ သုခုမာ သန္တာကာရာ နိကန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယာ နိကန္တိ ကိလေသောတိ ပရိဂ္ဂဟေကုမ္ပိ န သိက္ခာ ဟောတိ။ (၁၀)

ယထာ စ ဩဘာသေ၊ ဧဝံ ဧတေသုပိ အညတရသ္မိံ^၁ ဥပ္ပန္နေ ယောဂါဝစရော “န ဝတ မေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝေရူပံ ဉာဏံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဝေရူပါ ဝီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သုခံ၊ အဓိမောက္ခော၊ ပဂ္ဂဟော၊ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဥပေက္ခာ၊ နိကန္တိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ၊ အဒ္ဓါ မဂ္ဂပ္ပတ္တောသ္မိံ ဖလပ္ပတ္တောသ္မိံ”တိ အမဂ္ဂမေဝ “မဂ္ဂေါ”တိ အဖလမေဝ စ “ဖလ”န္တိ ဂဏှာတိ။ တဿ အမဂ္ဂံ “မဂ္ဂေါ”တိ အဖလံ “ဖလ”န္တိ ဂဏှတော ဝိပဿနာဝီတိ ဥက္ကန္တာ နာမ ဟောတိ။ သော အတ္တနော မူလကမ္မဋ္ဌာနံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ နိကန္တိမေဝ အဿာဒေန္တော^၂ နိသီဒတိတိ။

၇၃၅။ ဧတ္ထ စ ဩဘာသာဒယော ဥပုတ္တိလေသဝတ္ထုတာယ ဥပုတ္တိလေသောတိ ပုတ္တာ၊ န အကုသလတ္တာ။ နိကန္တိ ပန ဥပုတ္တိလေသော စေဝ ဥပုတ္တိလေသဝတ္ထု စ။ ဝတ္ထုဝသေနေဝ စေတေ ဒဿ။ ဂါဟဝသေန ပန သမတိံသ ဟောန္တိ။ ကထံ? “မမ ဩဘာသော ဥပ္ပန္နော”တိ ဂဏှတော ဟိ ဒိဋ္ဌိဂါဟော ဟောတိ။ “မနာပေါ ဝတ ဩဘာသော ဥပ္ပန္နော”တိ ဂဏှတော မာနဂါဟော၊ ဩဘာသံ အဿာဒယတော တဏှာဂါဟော၊ ဣတိ ဩဘာသေ ဒိဋ္ဌိမာနတဏှာဝသေန တယော ဂါဟာ။ တထာ သေသေသုပီတိ ဧဝံ ဂါဟဝသေန သမတိံသ ဥပုတ္တိလေသာ ဟောန္တိ။ တေသံ ဝသေန အကုသလော အဗျတ္တော ယောဂါဝစရော ဩဘာသာဒိသု ကမ္မတိ ဝိက္ခိပတိ။ ဩဘာသာဒိသု ဧကေကံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ^၃ သမနုပဿတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဩဘာသေ စေဝ ဉာဏေ စ၊ ဝီတိယာ စ ဝိကမ္မတိ။

ပဿဒ္ဓိယာ သုခေ စေဝ၊ ယေဟိ စိတ္တံ ပဝေတေ။

၁-ပက္ခန္တ (ဣ)၊ ပက္ခန္တ (က)

၂-အညတရညတရသ္မိံ (က-သီ)

ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၈

၂-ယာ ကိလေသောတိ (သု)

၄-မ ၁-၁၈၈-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

အဓိမောက္ခေ စ ပဂ္ဂါဟေ၊ ဥပဋ္ဌာနေ စ ကမ္မတိ။
ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယန္တံ၊ ဥပေက္ခာယာ နိက္ခန္တိယာ”တိ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂဝိညာနကထာ

၇၃၆။ ကုသလော ပန ပဏှိတော ဗျတ္တော ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော ယောဂါဝစရော
ဩဘာသာဒီသု ဥပ္ပန္နသု “အယံ ခေါ မေ ဩဘာသော ဥပ္ပန္နော၊ သော ခေါ
ပနာယံ အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော ခယဓမ္မော ဝယဓမ္မော ဝိရာဂဓမ္မော
နိရောဓဓမ္မော”တိ ဣတိ ဝါ တံ ပညာယ ပရိစ္ဆိန္နတိ ဥပပရိက္ခတိ။ အထ ဂါ
ပနဿ ဧဝံ ဟောတိ။ “သစေ ဩဘာသော အတ္တာ ဘဝေယျ၊ ‘အတ္တာ’တိ
ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇေယျ။ အနတ္တာ စ ပနာယံ ‘အတ္တာ’တိ ဂဟိတော။ တသ္မာ သော
အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန အနတ္တာ၊ ဟုတွာ အဘာဝဋ္ဌေန အနိစ္စော၊ ဥပ္ပါဒဝယပဋိပိဋ္ဌ-
နဋ္ဌေန ဒုက္ခော”တိ သဗ္ဗံ အရူပသတ္တကေ ဝုတ္တနယေန ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ
ဩဘာသေ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ။

သော ဧဝံ ဥပပရိက္ခိတွာ ဩဘာသံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န
မေသော အတ္တာ”တိ၊ သမနုပဿတိ။ ဉာဏံ။ပ။ နိက္ခန္တိ “နေတံ မမ၊
နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ၊ သမနုပဿတိ။ ဧဝံ သမနုပဿန္တော
ဩဘာသာဒီသု န ကမ္မတိ န ဝေဓတိ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ဣမာနိ ဒသ ဌာနာနိ၊ ပညာ ယဿ ပရိစ္စိတာ။

ဓမ္မုဒ္ဓစ္စကုသလော ဟောတိ၊ န စ ဝိက္ခေပံ ဂစ္ဆတိ”တိ။

သော ဧဝံ ဝိက္ခေပံ အဂစ္ဆန္တော တံ သမတိသဝိဓံ ဥပက္ကိလေသဇဉ်
ဝိဇ္ဇေတွာ ဩဘာသာဒယော ဓမ္မာ န မဂ္ဂေါ။ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တံ ပန
ဝိတိပဋိပန္နံ ဝိပဿနာဉာဏံ မဂ္ဂေါတိ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဝဝတ္ထပေတိ။ တသေဝံ
“အယံ မဂ္ဂေါ၊ အယံ န မဂ္ဂေါ”တိ မဂ္ဂဉ္စ အမဂ္ဂဉ္စ ဥတွာ ဌိတံ ဉာဏံ
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထောဝတာ စ ပန တေန တိဏှံ သစ္စာနံ ဝဝတ္တာနံ ကတံ ဟောတိ။ ကထံ ?
ဝိသုဒ္ဓိဝိသုဒ္ဓိယံ တာဝ နာမရူပဿ ဝဝတ္တာပနေန ဒုက္ခသစ္စဿ ဝဝတ္တာနံ ကတံ။
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဏေန သမုဒယသစ္စဿ ဝဝတ္တာနံ။ ဣမိသံ
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယံ သမ္မာမဂ္ဂဿ အဝဓာရဏေန မဂ္ဂသစ္စဿ

၁-ဥပေက္ခာဝဇ္ဇနာယ ဧဝံ (ပါဠိ)

၄-မ-၁-၁၈၉-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ။

၂-ဥပေက္ခာယာ စ (ဣ၊ ပါဠိ)

၅-န စ သမ္မောဟ (ပါဠိ)

၃-ပဋိသံ ၂၉၂-၃-ပိဋေသု။

၆-ပဋိသံ ၂၉၃-ပိဋေ။

ဝေဒနာနိ ကတိန္ဒြိယံ၊ ဧဝံ လောကီယေနော တာဝ ဉာဏေန တိဏ္ဍိ သစ္စာနိ
ဝေဒနာနိ ကတိ ဟောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာမိကာရေ

မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
ဝိသုတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၁-ပရိပဒါဉာဏသောနုပိသုန္ဒရိန္ဒြေသ

ဥပက္ခိလေသဝိမုတ္တ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏကထာ

၇၃၇။ အဋ္ဌန္တံ ပန ဉာဏာနံ ဝသေန သိခါပ္ပတ္တာ ဝိပဿနာ၊ နဝမဉ္စ သစ္စာ-
နလောမိကဉာဏန္တိ အယံ ပရိပဒါဉာဏသောနုပိသုန္ဒရိ နာမ။ အဋ္ဌန္တန္တိ စေတ္တ
ဥပက္ခိလေသဝိမုတ္တံ ဝိထိပဋိပန္နဝိပဿနာသင်္ခါတံ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏံ၊
ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ၊ အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ နိဗ္ဗိ-
ဒါနုပဿနာဉာဏံ၊ မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ၊ သင်္ခါ-
ရူပေက္ခာဉာဏန္တိ ဣမာနိ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ ဝေဒိတဗျာနိ။ နဝမံ သစ္စာနလောမိက-
ဉာဏန္တိ အနုလောမသေတံ အဝိဝေဒနံ။ တသ္မာ တံ သမ္မာဒေဟုကာမေန
ဥပက္ခိလေသဝိမုတ္တံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ အာဒိ ကတွာ စေတသု ဉာဏေသု
ယောဂေါ ကရဏီယော။

၇၃၈။ ပုန ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေ ယောဂေါ ကိမတ္ထိယောတိ စေ။ လက္ခဏ-
သလ္လက္ခဏက္ခော။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဟိ ဟေဋ္ဌာ ဒံသဟိ ဥပက္ခိလေသေဟိ
ဥပက္ခိလိဋ္ဌံ ဟုတွာ ယာထာဝသရသတော တိလက္ခဏံ သလ္လက္ခေတုံ နာသက္ခိ။
ဥပက္ခိလေသဝိမုတ္တံ ပန သက္ခောတိ။ တသ္မာ လက္ခဏသလ္လက္ခဏက္ခမေတ္ထ ပုန
ယောဂေါ ကရဏီယော။

၇၃၉။ လက္ခဏာနိ ပန ကိဿံ အမနသိကာရာ ကေန ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ န
ဥပဋ္ဌဟန္တိ? အနိစ္စလက္ခဏံ တာဝ ဥဒယဗ္ဗယာနံ အမနသိကာရာ သန္တတိယာ
ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ဒုက္ခလက္ခဏံ အဘိဏ္ဍသမ္ပုဋိပိဋနဿ အမနသိကာရာ
ဣရိယာပထေဟိ ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ အနတ္တလက္ခဏံ နာနာဓာတု-
ဝိနိဗ္ဗောဂဿ အမနသိကာရာ ဃနေန ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ န ဥပဋ္ဌာတိ။ ဥဒယဗ္ဗယဗ္ဗန
ပရိဂ္ဂဟေတွာ သန္တတိယာ ဝိကောပိတာယ အနိစ္စလက္ခဏံ ယာတာဝသရ-
သတော ဥပဋ္ဌာတိ။ အဘိဏ္ဍသမ္ပုဋိပိဋနံ မနသိကတွာ ဣရိယာပထေ ဥဠာဂိတေ
ဒုက္ခလက္ခဏံ ယာထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ။ နာနာဓာတုယော ဝိနိဗ္ဗုဇိတွာ
ဃနဝိနိဗ္ဗောဂေ ကံတေ အနတ္တလက္ခဏံ ယာထာဝသရသတော ဥပဋ္ဌာတိ။

၇၄၀။ ဣတ္ထ စ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ အနတ္တံ၊ အနတ္တ-
လက္ခဏန္တိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗျော။ တတ္ထ အနိစ္စန္တိ ခန္တပဉ္စကံ။ ကသ္မာ?

ဥပ္ပါဒဝယညထက္ကဘာဝါ၊ ဟုတွာ အဘာဝတော ဝါ။ ဥပ္ပါဒဝယညထတ္တံ အနိစ္စ-
လက္ခဏံ ဟုတွာ အဘာဝသင်္ခါတော ဝါ အာကာရဝိကာရော။

“ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ” နှိ ၁ ဝစနတော ပန တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခံ။ ကဿာ? အဘိဏ္ဍပဋိပိဋနာ ၂၊ အဘိဏ္ဍပဋိပိဋနာကံရော ဒုက္ခလက္ခဏံ။

“ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ” တိ ၂ ပန ဝစနတော တဒေဝ ခန္ဓပဉ္စကံ အနတ္တာ။
ကဿာ? အဝသဝတ္တနတော၊ အဝသဝတ္တနာကံရော အနတ္တလက္ခဏံ။

တယိဒံ သဗ္ဗမ္ဘိ အယံ သောဂါဝစရော ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တေန ဝိထိပဋိပန္န-
ဝိပဿနာသင်္ခါတေန ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉာဏေန ယာထာဝသရသတော
သလ္လက္ခေတိ။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၄၁။ တဿေဝံ သလ္လက္ခေတွာ ပုနပျုနံ “အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ” တိ ရူပါရူပ-
ဓမ္မေ တုလယတော တိရယတော တံ ဉာဏံ တိက္ခံ ဟုတွာ ဝဟတိ၊ သင်္ခါရ-
လဟံ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဉာဏေ တိက္ခေ ဝဟန္တေ သင်္ခါရေသု လဟံ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု
ဥပ္ပါဒံ ဝါ ဌိတိံ ဝါ ပဝတ္တံ ဝါ နိမိတ္တံ ဝါ န သမ္မာပုဏ္ဏာတိ။ ခယဝယဘေဒ-
နိရောဓေယေဝ သတိ သန္တိဋ္ဌတိ။ တဿ “ဧဝံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဧဝံ နာမ သင်္ခါရဂတံ
နိရုဇ္ဈတိ” တိ ပဿတော ဧတသ္မိ ၃ ဌာနေ ဘင်္ဂါနုပဿနံ နာမ ၄ ဝိပဿနာဉာဏံ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“ကထံ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ ၁ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ
ဉာဏံ? ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိ၊ တံ အာရမ္မဏံ
ပဋိသင်္ခါ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိ။ အနုပဿတိတိ ကထံ
အနုပဿတိ? အနိစ္စတော အနုပဿတိ နော နိစ္စတော၊ ဒုက္ခတော
အနုပဿတိ နော သုခတော၊ အနတ္တတော အနုပဿတိ နော
အတ္တတော၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓတိ နော နန္ဒတိ၊ ဝိရဇ္ဇတိ နော ရဇ္ဇတိ၊ နိရောဇဇေ
နော သမုဒေတိ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ နော အာဒိယတိ။

အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ။ ဒုက္ခတော
အနုပဿန္တော သုခသညံ၊ အနတ္တတော အနုပဿန္တော အတ္တသညံ။

၁-သံ ၂-၁၉-ဝိဂ္ဂာဒိသု။

၄-ဘင်္ဂါနုပဿနာ နာမ (?)

၂-ဧတ္ထ သံ-ကာရော နတ္ထိ။

၃-ဧတသ္မိ (ဧက)

၅-အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ (ဧ၊ ပါဠိ)

နိဗ္ဗိန္ဒန္တော နန္ဒိ၊ ဝိရုဇ္ဈန္တော ရာဂံ၊ နိရောဓေန္တော သမုဒယံ
ပဋိနိဿဇ္ဈန္တော အာဒါနံ ပဇေဟတိ။

ဝေဒနာရမ္မဏတာ။ ပ။ သညာရမ္မဏတာ။ သင်္ခါရာရမ္မဏတာ။
ဝိညာဏာရမ္မဏတာ။ စက္ခာရရမ္မဏတာ။ ပ။ ဇရာမရဏာရမ္မဏတာ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိ။ ပ။ ပဋိနိဿဇ္ဈန္တော အာဒါနံ ပဇေဟတိ။

ဝတ္ထုသင်္ကမနာ စေဝ၊ ပညာယ စ ဝိဝဋ္ဌနာ။
အာဝဇ္ဇနာဗလဉ္စေဝ၊ ပဋိသင်္ခါရိပဿနာ။

အာရမ္မဏအန္တယေန၊ ဥဘော ကေဝဝတ္ထနာ။
နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ ဝယလက္ခဏာရိပဿနာ။

အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါ၊ ဘင်္ဂဉ္စ အနုပဿတိ။
သုညတော စ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အဓိပညာရိပဿနာ။

ကုသလော တီသု အနုပဿနာသု၊ စတဿော ဝ ဝိပဿနာသု။
တယော ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္ပတိတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ၊ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ၊ တေန ဝုစ္ဆတိ
‘အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ ဝိပဿနေ ဉာဏ’န္တိ”။

၇၄၂။ တတ္ထ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါတိ ယံကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါယ
ဇာနိတွာ၊ ခယတော ဝယတော ဒိသ္မာတိ အတ္ထော။ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာတိ
တဿ၊ အာရမ္မဏံ ခယတော ဝယတော ပဋိသင်္ခါယ ဥပ္ပန္နဿ ဉာဏဿ ဘင်္ဂံ
အနုပဿနေ ယာ ပညာ၊ ဣဒံ ဝိပဿနေ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ။ တံ ကထံ ဟောတိတိ
အယံ တာဝ ကခေတုကမျတာပုစ္ဆာယ အတ္ထော။ တတော ယထာ တ
ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ရူပါရမ္မဏတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ရူပါရမ္မဏတာ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိတိ ရူပါရမ္မဏံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ
ဘိဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ ရူပါရမ္မဏဘာဝေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဘိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။
တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါတိ တံ ရူပါရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါယ ဇာနိတွာ၊ ခယတော
ဝယတော- ဒိသ္မာတိ အတ္ထော။ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ အနုပဿတိတိ ယေန
စိတ္တေန တံ ရူပါရမ္မဏံ ခယတော ဝယတော ဒိဋ္ဌံ၊ တဿ စိတ္တဿ အပရေန
စိတ္တေန ဘင်္ဂံ အနုပဿတိတိ အတ္ထော။ တေနာဟု ပေါရာဏာ “ဉာတဉ္စ
ဉာဏဉ္စ ဥဘောပိ ဝိပဿတိ”တိ။

ဧတ္ထံ စ အနုပဿတီတိ အနု အနု ပဿတိ၊ အနေကေဟိ အာကာရေဟိ ပုနပ္ပုနံ ပဿတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ—“အနုပဿတီတိ ကလံ အနုပဿတိ။ အနိစ္စတော အနုပဿတိ”တိအာဒိ။

တတ္ထ ယသ္မာ ဘင်္ဂါ နာမ အနိစ္စတာယ ပရမာ ကောဋိ၊ တသ္မာ သော ဘင်္ဂါနုပဿကော ယောဂါဝစရော သဗ္ဗံ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စတော အနုပဿတိ၊ နော နိစ္စတော။ တံတော အနိစ္စဿ ဒုက္ခတ္တာ၊ ဒုက္ခဿ ဝ အနတ္တတ္တာ တဒေဝ ဒုက္ခတော အနုပဿတိ၊ နော သုခတော။ အနတ္တတော အနုပဿတိ နော အတ္တတော။

ယသ္မာ ပန ယံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာ၊ န တံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ ယဉ္စ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ န တတ္ထ ရဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဧတသ္မိံ ဘင်္ဂါနုပဿနာနုသာရေန “အနိဋ္ဌံ ဒုက္ခမနတ္တာ”တိ ဝိဇ္ဇေ သင်္ခါရဂတေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နော နန္ဒတိ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ နော ရဇ္ဇတိ။ သော ဧဝံ အရဇ္ဇန္တော လောကိကေနေဝ တာဝ ဉာဏေန ရာဂံ နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ။ သမုဒယံ န ကရောတီတိ အတ္ထော။

အထ ဝါ သော ဧဝံ ဝိရတ္တော ယထာဒိဋ္ဌံ သင်္ခါရဂတံ၊ တထာ အဒိဋ္ဌဋ္ဌိ အန္ဓယဉာဏဝသေန နိရောဓေတိ၊ နော သမုဒေတိ။ နိရောဓတောဝ မနသိကရောတိ။ နိရောဓမေဝဿ ပဿတိ၊ နော သမုဒယန္တိ အတ္ထော။

သော ဧဝံ ပဋိပန္နော ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ နော အာဒိယတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? အယမ္ပိ အနိစ္စာဒိအနုပဿနာ တဒဂ်ဝသေန သဒ္ဓိံ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေဟိ ကိလေသာနံ ပရိစ္စဇနတော၊ သင်္ခတဒေါသဒဿနေန စ တဗ္ဗိပရိတေ နိဗ္ဗာနေ တန္တိန္ဒတာယ ပက္ခန္ဓနတော ပရိစ္စာဂပဋိနိဿဂ္ဂေါ စေဝ ပက္ခန္ဓနပဋိနိဿဂ္ဂေါ စာတိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ တာယံ သိမန္တာဂ်တော ဘိက္ခု ယထာဝုတ္တေန နယေန ကိလေသေ ပရိစ္စဇတိ၊ နိဗ္ဗာနေ စ ပက္ခန္ဓတိ။ နာပိ နိဗ္ဗတ္တနဝသေန ကိလေသေ အာဒိယတိ။ န အဒေါသဒဿိတာဝသေန သင်္ခတာရမ္ပဏံ။ တေန ဝုစ္စတိ “ပဋိနိဿဇ္ဇတိ နော အာဒိယတိ”တိ။

၇၄၃။ ဣဒါနိဿ တေဟိ ဉာဏေဟိ ယေသံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ တံ ဒဿေတုံ “အနိစ္စတော အနုပဿန္တော နိစ္စသညံ ပဇဟတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နန္တိန္ဒ သပ္ပိတိကံ တဏှံ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၇၄၄။ ဂါထာသု ပန ဝတ္ထုသင်္ကမနာတိ ရူပဿ ဘင်္ဂံ ဒိသွာ ပုန ယေန
စိတ္တေန ဘင်္ဂေါ ဒိဋ္ဌော၊ တဿာပိ ဘင်္ဂဒဿနဝသေန ပုရိဝေတ္ထုတော အည-
ဝတ္ထုသင်္ကပနာ။ ပညာယ ဝ ဝိဝဋ္ဌနာတိ ဥဒယံ ပဟာယ ဝယေ သန္တိဋ္ဌနာ။
အာဝဇ္ဇနာမလဉ္ဇေဝါတိ ရူပဿ ဘင်္ဂံ ဒိသွာ ပုန ဘင်္ဂါရမ္ပဏဿ စိတ္တဿ
ဘင်္ဂဒဿနတ္ထံ အနန္တရမေဝ အာဝဇ္ဇနသမတ္ထတာ။ ပဋိသင်္ခါဝိပဿနာတိ
ဧသော အာရမ္ပဏပဋိသင်္ခါဘင်္ဂါနုပဿနာ နာမ။

၇၄၅။ အာရမ္ပဏအန္တယေန ဥဘော ဧကဝတ္ထနာတိ ပဗ္ဗက္ခတော ဒိဋ္ဌဿ
အာရမ္ပဏဿ အန္တယေန အနုဂမနေန ယယာ ညှိ၊ တဏှာ အတိတေပိ
သင်္ခါရဂဘံ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ အနာဂတေပိ ဘိဇ္ဇိဿတိတိ ဧဝံ ဥဘိန္တံ ဧကသဘာဝေနေဝ
ဝတ္ထာပနန္တိ အတ္ထော။

ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ပေါရာဏေဟိ—

“သံဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ဝိသုဒ္ဓဒဿနော၊
တဒန္တယံ နေတိ အတိတနာဂတေ။
သဗ္ဗေပိ သင်္ခါရဂတာ ပလောကီနော၊
ဥဿာဝဗိန္တု သုရိယေဝ ဥဂ္ဂတေ”တိ။

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာတိ ဧဝံ ဥဘိန္တံ ဘင်္ဂဝသေန ဧကဝတ္ထာနံ ကတွာ
တသ္မိညေဝ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ တဂ္ဂရတာ တဋ္ဌိန္တတာ
တပေါဏတာ တပ္ပဗ္ဗာရတာတိ အတ္ထော။ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာတိ ဧသော
ဝယလက္ခဏဝိပဿနာ နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၇၄၆။ အာရမ္ပဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါတိ ပုရိမဉ္စ ရူပါဒိအာရမ္ပဏံ ဇာနိတွာ။ ဘင်္ဂဉ္စ
အနုပဿတိတိ တဿာရမ္ပဏဿ ဘင်္ဂံ ဒိသွာ တဒါရမ္ပဏဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂံ
အနုပဿတိ။ သုညတော ဝ ဥပဋ္ဌာနန္တိ တဿေဝံ ဘင်္ဂံ အနုပဿတော
“သင်္ခါရာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ တေသံ ဘေဒေါ မရဏံ၊ န အညော ကောမိ အတ္ထိ”တိ
သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ ဣဇ္ဈတိ။

တေနာဟု ပေါရာဏာ—

“ခန္ဓာ နိရုဇ္ဈန္တိ န စက္ကိ အညော၊
ခန္ဓာန ဘေဒေါ မရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။
တေသံ ခယံ ပဿတိ အပ္ပမတ္တော၊
မဏိဝံ ဝိဇ္ဇံ ဝဇီရေန ယောနိသော”တိ။

အဓိပ္ပညာဝိပဿနာတိ ယာ စ အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ ယာ ခ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ယဉ္ဇ သုညတော ဥပဋ္ဌာနံ၊ အယံ အဓိပ္ပညာဝိပဿနာ နာမာသိ ဝုတ္တံ ဟောဇိ။

၇၄၇။ ကုသလော တိသု အနုပဿနာသုတိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိသု တိသု ဆေကော ဘိက္ခု။ စတဿော စ ဝိပဿနာသုတိ နိဗ္ဗိဒါဒိသု စ ဝတူသု ဝိပဿနာသု။ တယော ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာတိ ခယတော ဝယတော သုညတောတိ ဣမသ္မိဉ္စ တိဝိဓေ ဥပဋ္ဌာနေ ကုသလတာယ။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိသိ သဿတဒိဋ္ဌိအာဒိသု နာနပ္ပကာရာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဓတိ။

၇၄၈။ သော ဧဝံ အဝေဓမာနော “အနိရုဒ္ဓမေဝ နိရုဉ္ဇတိ၊ အဘိန္ဒေသေ ဘိဇ္ဇတိ”တိ ပဝတ္တမနသိကာရော ဒုဗ္ဗလဘာဇနဿ ဝိယ ဘိဇ္ဇမာနဿ၊ သုခမရဇဿေဝ ဝိပ္ပကိရိယမာနဿ၊ တိလာနံ ဝိယ ဘဇ္ဇိယမာနဿံ” သဗ္ဗသင်္ခါရဉ္စ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိပဝတ္တနိမိတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဘေဒမေဝ ပဿတိ။ သော ယထာ နာမ စက္ခုမာ ပုရိသော ပေါက္ခရဏီတိရေ ဝါ နဒီတိရေ ဝါ ဌိတော ထူလဗုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကပိဋ္ဌေ မဟန္တမဟန္တာနိ ဥဒကဗုဗ္ဗုဋ္ဌကာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သီသံ သီသံ ဘိဇ္ဇမာနာနိ ပဿေယျ၊ ဧဝမေဝ သဗ္ဗေ သင်္ခါဉာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိတိ ပဿတိ။ ဧဝရူပံ ဟိ ယောဂါဝစရံ သန္ဓာယ ဝုဉ္ဇံ ဘဂဝတာ—

“ယထာ ဗုဗ္ဗုဋ္ဌကံ၂ ပဿေ၊ ယထာ ပဿေ မရိဝိကံ။
ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တိ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ”တိ။

၇၄၉။ တဿေဝံ “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ”တိ အဘိဏှံ ပဿတော အဋ္ဌာနိသံသပရိဝါရံ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ဗလပ္ပတ္တံ ဟောတိ။ တတြိမေ အဋ္ဌာနိသံသာ—ဘဝဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနံ၊ ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာဂေါ၊ သဒါယုတ္တပယုတ္တတဿ၊ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊ ဥဿုက္ကပ္ပဟာနံ၊ ဝိဂတဘယတာ၊ ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘော၊ အရတိရတိသဟနတာတိ။

တေနာဟု ပေါ်ရာဏာ--

“ဣမာနိ အဋ္ဌဂ္ဂုဏမုတ္တမာနိ၊
ဒိသ္မာ တဟိံ သဗ္ဗသတေ ပုနပ္ပုနံ။
အာဒိတ္တစေလဿိရာသုပမော မုနိ၊
ဘင်္ဂါနုပဿီ အမတဿ ပတ္တိယာ”တိ။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏကထာ

၇၅၀။ တဿေဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ ခယာဟဘောဒနိရောဓာရမ္ပဏံ ဘင်္ဂါ-
နုပဿနံ အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ သဗ္ဗဘဝယောနိ-
ဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု ပဘောဒကာ သင်္ခါရာ သုခေန ဇိဝိတုကာမဿ
ဘိရုကပုရိသဿ သီဟဗျဉ္စ ဒိပိ အစ္စ တရစ္စ ယက္ခရက္ခသ စဏ္ဍဂေါဏ စဏ္ဍ-
ကုက္ကုရ ပဘိန္ဒမဒဏ္ဍဟတ္တိ ယောရအာသီဝိသံ အသနိဝိစက္က သုသာန ရဏဘူမိ-
ဇလိတအင်္ဂါရကာသုအာဒယော ဝိယ မဟာဘယံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ တဿ
“အတိတာ သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အနာဂတေ နိဗ္ဗတ္တနကသင်္ခါရာပိ
ဝေမေဝ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ”တိ ပဿတော ဧတသ္မိံ ဌာနေ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ
နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

တကြာယံ ဥပမာ—ဧကိဿာ ကိရ ဣတ္ထိယာ တယော ပုတ္တာ ရာဇ-
ပရာဓိကာ၊ တေသံ ရာဇာ သီသစ္ဆေဒံ အာဏာပေသိ။ သာ ပုတ္တေဟိ
သဒ္ဓိံ အာဇာတနံ အဂမာသိ။ အထဿာ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ သီသံ ဆိန္ဒိဟာ
မဇ္ဈိမဿ ဆိန္ဒိတုံ အာရဘိံသု။ သာ ဇေဋ္ဌဿ သီသံ ဆိန္ဒိ မဇ္ဈိမဿ စ
ဆိန္ဒမာနံ ဒိသ္မာ ကနိဋ္ဌမိ အာလယံ ဝိဿန္တိ “အယမိ ဧတေသညေဝ သဒိသော
ဘဝိဿတိ”တိ။ တတ္ထ တဿာ ဣတ္ထိယာ ဇေဋ္ဌပုတ္တဿ ဆိန္ဒသိသဒဿနံ ဝိယ
ယောဂိနော အတိတသင်္ခါရာနံ နိရောဓဒဿနံ၊ မဇ္ဈိမဿ ဆိန္ဒမာနသိသဒဿနံ
ဝိယ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ နိရောဓဒဿနံ၊ “အယမိ ဧတေသညေဝ သဒိသော ဘဝိဿ-
တိ”တိ ကနိဋ္ဌပုတ္တမိ အာလယဝိဿန္တနံ ဝိယ “အနာဂတေပိ နိဗ္ဗတ္တနကသင်္ခါရာ
ဘိဇ္ဇိဿန္တိ”တိ အနာဂတာနံ နိရောဓဒဿနံ။ တဿေဝံ ပဿတော ဧတသ္မိံ
ဌာနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။

အပရာပိ ဥပမာ—ဧကာ ကိရ ပူတိပဇာ ဣတ္ထိ ဒသ ဒါရကေ ဝိဇာယိ။
တေသု နဝ မတာ၊ ဧကာ ဟတ္ထဂတော မရတိ၊ အပရော ကုမ္ဘိယံ။ သာ နဝ

ဒါရကေ မတေ ဒသမဉ္စ မီယမာနံ^၁ ဒိသ္မာ ကုတ္တိဂတေ အာလယံ ဝိဿဇ္ဇိ “အယဉ္ဇိ
ဧတေသညေဝ သဒိသော ဘဝိဿတိ”တိ။ တတ္ထ တဿာ ဣတ္ထိယာ နဝန္တံ
ဒါရကာနံ မရဏာနုဿရဏံ ဝိယ ယောဂိနော အတိတသင်္ခါရာနံ နိရောဓဒဿနံ၊
ဟတ္ထဂတဿ မီယမာနဘာဝဒဿနံ ဝိယ ယောဂိနော ပစ္စုပ္ပန္နာနံ နိရောဓ-
ဒဿနံ၊ ကုတ္တိဂတေ အာလယဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ အနာဂတာနံ နိရောဓဒဿနံ။
တဿေဝံ ပဿတော ဧတသ္မိံ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။

၇၅၁။ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ ပန ဘာယတိ န ဘာယတိတိ။ န ဘာယတိ။
တဉ္စ အတိတာ သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အနာဂတာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ
တိရဏမတ္တမေဝ ဟောတိ။ တဿာ ယထာ နာမ စက္ခုမာ ပုရိသော နဂရဒွါရေ
တိဿော အင်္ဂါရကာသုယော ဩလောကယမာနော သယံ န ဘာယတိ၊ ကေဝလံ
ဟိဿ “ယေ ယေ ဧတ္ထ နိပတိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ အနပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘဝိဿန္တိ”တိ
တိရဏမတ္တမေဝ ဟောတိ။ ယထာ ဝါ ပန စက္ခုမာ ပုရိသော ခဒိရ်သူလံ
အယောသူလံ သုဝဏ္ဏသူလန္တိ ပဋိပါဠိယာ ဌပိတံ သူလတ္တယံ ဩလောကယ-
မာနော သယံ န ဘာယတိ၊ ကေဝလံ ဟိဿ “ယေ ယေ ဣမေသု သူလေသု
နိပတိဿန္တိ၊ သဗ္ဗေ အနပ္ပကံ ဒုက္ခမနုဘဝိဿန္တိ”တိ တိရဏမတ္တမေဝ ဟောတိ၊
ဝေမေဝ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ သယံ န ဘာယတိ၊ ကေဝလံ ဟိဿ အင်္ဂါရ-
ကာသုတ္တယသဒိသေသု၊ သူလတ္တယသဒိသေသု စ တီသု ဘဝေသု “အတိတာ
သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ အနာဂတာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ”တိ တိရဏမတ္တမေဝ
ဟောတိ။ ယဿာ ပနဿ ကေဝလံ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဌိတိနိဝါသဂတာ
သင်္ခါရာ ဗျသနာပန္နာ သပ္ပဋိဘယာ ဟုတွာ ဘယတော ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ တဿာ
ဘယတုပဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဧဝံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာနေ ပနဿ အယံ ပါဠိ—

“အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ?
ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ဘယတော
ဥပဋ္ဌာတိတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော နိမိတ္တံ ဘယတော
ဥပဋ္ဌာတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဝတ္တံ ဘယတော
ဥပဋ္ဌာတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ
ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ”တိ ၂။

တတ္ထ နိမိတ္တန္တိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရနမေဝေတံ အဓိဝေဒနံ။ အနိဋ္ဌတော မနသိကရောန္တော ဟိ သင်္ခါရနံ မရဏမေဝ ပဿတိ၊ တေနဿ နိမိတ္တံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ။ ပဝတ္တန္တိ ရူပါရူပဘဝပဝတ္တိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ဟိ သုခသမ္ပတာယပိ ပဝတ္တိယာ အဘိဏ္ဍပဋိပဋ္ဌနဘာဝမေဝ ပဿတိ၊ တေနဿ ပဝတ္တိ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော ပန ဥဘယဓမ္မတံ သုညဂါမံ ဝိယ မရိဝိဂန္ဓဗ္ဗနဂရာဒိနိ ဝိယ စ ရိတ္တံ တုန္တံ သုညံ အဿာဒိကံ အပရိဏာယကံ ပဿတိ။ တေနဿ နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဒ္ဓ ဥဘယံ ဘယတော ဥပဋ္ဌာတိတိ။

ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၅၂။ တဿ တံ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ ဗဟုလိကရောန္တဿ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသေသု နေဝ တာဏံ၊ န လေဏံ၊ န ဂတိ၊ နပုဋ္ဌိသရဏံ ပညာယတိ။ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေသု သင်္ခါရေသု ဧကသင်္ခါရေပိ ပတ္တနာ ဝါ ပရာမာသော ဝါ န ဟောတိ။ တယော ဘဝါ ဝိတစ္ဆိကင်္ဂါရံပုဏ္ဏ အင်္ဂါရကာသုယော ဝိယ၊ စတ္တာရော မဟာဘူတာ ယောရဝိသအာသိဝိသာ ဝိယ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥက္ခိတ္တာသိကဝကော ဝိယ၊ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာယတနာနိ သုညဂါမော ဝိယ၊ ဆ ဗာဟိရယတနာနိ ဂါမဃာတကစောရာ ဝိယ၊ သတ္တဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ နဝ စ သတ္တာဝါသာ ကောဒသဟိ အဂ္ဂိဟိ အာဒိတ္တာ သမ္ပဇ္ဇလိတာ သဇောတိဘူတာ၊ ဝိယ စ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရဂဏှဘူတာ ရောဂဘူတာ သလ္လဘူတာ အသဘူတာ အာဗာဘူတာ ဝိယ စ နိရဿာဒါ နိရသာ၊ မဟာအာဒိနဝရာသိဘူတာ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။

ကထံ? သုခေန ဇီဝိတုကာမဿ ဘိရုကပုရိသဿ ရမဏီယာကာရသဏ္ဌိတမ္ပိ သဝါဠကမိဝ ဝနဂဟနံ၊ သသဋ္ဌုလာ ဝိယ ဂဟာ၊ သဂါဟရက္ခသံ ဝိယ ဥဒကံ၊ သမုဿိတခဂ္ဂါ ဝိယ ပဇ္ဇတ္တိကာ၊ သဝိသံ ဝိယ ဘောဇနံ၊ သစောရော ဝိယ မဂ္ဂေါ၊ အာဒိတ္တမိဝ အင်္ဂါရံ၊ ဥယျုတ္တသေနာ ဝိယ ရဏဘူမိ။ ယထာ ဟိ သော ပုရိသော ဧတေနိ သဝါဠကဝနဂဟနာဒိနိ အာဂမ္မ ဘိတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော သမန္တတော အာဒိနဝမေဝ ပဿတိ၊ ဧဝမေဝါယံ

၁-ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရ(သု)၊ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရ(က)

၃-နိရသာ(သိ)

၂-သဇောတိဘူတာ (?)

၄-အင်္ဂါရံ(သိ၊ က)

ယောဂါဝစရော ဘင်္ဂါနုပဿနာဝသေန သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဘယတော ဥပဋ္ဌိဘေသု
သမန္တတော နိရသံ^၁ နိရဿာဒံ အာဒိနဝေမေဝ ပဿတိ။ တဿေဝံ ပဿတော
အာဒိနဝဉာဏံ နဒမ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ—

ကထံ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏံ ? ဥပ္ပါဒေါ
ဘယန္တိ^၂ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ ဘယန္တိ။
နိမိတ္တံ ဘယန္တိ။ အာယူဟနာ ဘယန္တိ။ ပဋိသန္ဓိ ဘယန္တိ။ ဂတိ
ဘယန္တိ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဘယန္တိ။ ဥပပတ္တိ ဘယန္တိ။ ဇာတိ ဘယန္တိ။ ဇရာ
ဘယန္တိ။ ဗျာဓိ ဘယန္တိ။ မရဏံ ဘယန္တိ။ သောကော ဘယန္တိ။
ပရိဒေဝေါ ဘယန္တိ။ ဥပါယာသော ဘယန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ
အာဒိနဝေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ။ ပ။
အနုပါယာသော ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ၊
အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသော
ဘယံ၊ အနုပါယာသော ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏံ။
ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသော ဒုက္ခန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ
ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေါ သုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ အပ္ပဝတ္တံ။ ပ။ အနုပါ-
ယာသော သုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခံ၊ အနုပ္ပါဒေါ
သုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသော ဒုက္ခံ၊ အနုပါ-
ယာသော သုခန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပါဒေါ သာမိသန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏံ။
ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသော သာမိသန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ
အာဒိနဝေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေါ နိရာမိသန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။
အပ္ပဝတ္တံ။ ပ။ အနုပါယာသော နိရာမိသန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။
ဥပ္ပါဒေါ သာမိသံ၊ အနုပ္ပါဒေါ နိရာမိသန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။
ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသော သာမိသံ၊ အနုပါယာသော နိရာမိသန္တိ
သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

၁-နိရသံ (သိ)

၂-“ဧတ္ထ ဝ ဥပ္ပါဒေါ ဝိသေသော၊ ဘယံ ဝိသေသိတဗ္ဗံ သာမညဘာဝတောတိ သဘိပိ ဝိန္နံ
ပတိနံ သမာနာဓိကရဏဘာဝေ လိင်္ဂဘေဒေါ ဂဟိတော၊ ယထာ ဒုက္ခသမုဒယော
အရိယသစ္စန္တိ”-(ဇီကာ)

ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏံ။
ပဝတ္တံ။ပ။ ဥပါယာသော သင်္ခါရာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ
အာဒိနဝေ ဉာဏံ။ အနုပ္ပါဒေါ နိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။
အပ္ပဝတ္တံ။ပ။ အနုပါယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒေါ
သင်္ခါရာ၊ အနုပ္ပါဒေါ နိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ။ပ။ ဥပါ-
ယာသော သင်္ခါရာ၊ အနုပါယာသော နိဗ္ဗာနန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။

ဥပ္ပါဒေ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ ပဿတိ။
အာယူဟနံ ပဋိသန္တိံ၊ ဉာဏံ အာဒိနဝေ ဣဒံ။

အနုပ္ပါဒံ အပ္ပဝတ္တံ၊ အနိမိတ္တံ သုခန္တိ စ။
အနာယူဟနာ အပ္ပဋိသန္တိံ၊ ဉာဏံ သန္တိပဒေ ဣဒံ။

ဣဒံ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဌာနေသု ဇာယတိ။
ပဉ္စဌာနေ သန္တိပဒေ၊ ဒသ ဉာဏေ ပဇာနာတိ။
ဒိန္နံ ဉာဏာနံ ကုသလတာ၊ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ။

တံ ဉာတဋ္ဌေန ဉာဏံ။ ပဇာနနဋ္ဌေန ပညာ။ တေန ဝုစ္စတိ “ဘယတု-
ပဋ္ဌာနေ ပညာ အာဒိနဝေ ဉာဏ”န္တိ။

၇၅၃။ တတ္ထ ဥပ္ပါဒေါတိ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ ဣမ ဥပ္ပတ္တိ။ ပဝတ္တန္တိ တထာ
ဥပ္ပန္နဿ ပဝတ္တိ။ နိမိတ္တန္တိ သဗ္ဗဗ္ဗိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ။ အာယူဟနာတိ အာယတိ
ပဋိသန္တိဟေတုဘူတံ ကမ္မံ။ ပဋိသန္တိတိ အာယတိ ဥပ္ပတ္တိ။ ဂတိတိ ယာယ ဂတိယာ
သာ ပဋိသန္တိ ဟောတိ။ နိဗ္ဗတ္တိတိ ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗတ္တိနံ။ ဥပပတ္တိတိ “သမာပန္နဿ ဝါ
ဥပပန္နဿ ဝါ”တိ၊ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိ။ ဇာတိတိ ဇရာဒိနံ ပစ္စယဘူတာ
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ။ ဇရာမရဏာဒယော ပါကဋ္ဌာ ဧဝ။ ဧတ္ထ စ ဥပ္ပါဒါဒယော
ပဉ္စေဝ အာဒိနဝဉာဏဿ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တာ။ သေသာ တေသံ ဝေဝစနဝသေန။
နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိတိ ဣဒဉ္စိ ဒွယံ ဥပ္ပါဒဿ စေဝ ပဋိသန္တိယာ စ ဝေဝစနံ။ ဂတိ
ဥပပတ္တိတိ ဣဒံ ဒွယံ ပဝတ္တဿ။ ဇရာဒယော နိမိတ္တဿာတိ။ တေနာဟ—

“ဥပ္ပါဒေ ပဝတ္တဉ္စ၊ နိမိတ္တံ ဒုက္ခန္တိ ပဿတိ။
အာယူဟနံ ပဋိသန္တိံ၊ ဉာဏံ အာဒိနဝေ ဣဒံ”န္တိ စ။
“ဣဒံ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊ ပဉ္စဌာနေသု ဇာယတိ”တိ စ။

အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏန္တိအာဒိ ပန အာဒိနဝဉာဏဿ ပဋိပက္ခဉာဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ဝါ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဥဗ္ဗိဂ္ဂဟဒယာနံ အဘယမ္ပိ အတ္ထိ ခေမံ နိရုဒ္ဓိနဝန္တိ အဿာသဇနနတ္ထမ္ပိ တေ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဝါ ပနဿ ဥပ္ပါဒါဒယော ဘယတော သူပဋ္ဌိတာ^၁ ဟောန္တိ၊ တဿ တပုဋိပက္ခနိန္တံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန သိဒ္ဓဿ အာဒိနဝဉာဏဿ အာနိသံသဒဿနတ္ထမ္ပေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ စ ယံ ဘယံ၊ တံ ယသ္မာ နိယမတော ဒုက္ခံ။ တံ ဝဇ္ဇာမိသ-
လောကာမိသကိလေသာမိသေဟိ အဝိပ္ပမုက္ခတ္တာ သာမိသမေဝ။ ယဉ္စ သာမိသံ၊
တံ သင်္ခါရမတ္တမေဝ။ တသ္မာ “ဥပ္ပါဒေါ ဒုက္ခန္တိ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ
အာဒိနဝေ ဉာဏ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဘယာကာရေန ဒုက္ခာကာရေန
သာမိသာကာရေနာတိ ဧဝံ အာကာရနာနတ္တတော ပဝတ္တိဝသေနဝေတ္ထ
နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒသဉာဏေ ပဇာနာတိတိ အာဒိနဝဉာဏံ ပဇာနန္တော ဥပ္ပါဒါဒိဝတ္ထုကာနိ
ပဉ္စ၊ အနုပ္ပါဒါဒိဝတ္ထုကာနိ ပဉ္စာတိ ဒသ ဉာဏာနိ ပဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဇတိ
သတ္တိကရေတိ။ ဦး၌ ဉာဏာနံ ကုသလတာတိ အာဒိနဝဉာဏဿ စေဝ သန္တိ-
ပဒဉာဏဿ စာတိ ဣမေသံ ဦး၌ ကုသလတာယ။ နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိတိ
ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနာဒိဝသေန ပဝတ္တာသု ဒိဋ္ဌိသု န ဝေဓတိ။ သေသမေတ္ထ
ဥတ္တာနမေဝါတိ။

အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၅၄။ သော ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရေ အာဒိနဝတော ပဿန္တော သဗ္ဗဘဝယော-
နိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသဂတေ သဘောဒကေ သင်္ခါရဂတေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ
ဥက္ကဏ္ဍတိ နာဘိရမတိ။

သေယျထာပိ နာမ၊ စိတ္တကုဋပဗ္ဗတပါဒါဘိရတော သုဝဏ္ဏရာဇဟံသော
အသုစိမ္ပိ စဏ္ဍာလဂါမဒ္ဓါရအာဝါဠေ နာဘိရမတိ၊ သတ္တသု မဟာသရေသုယေဝ
အဘိရမတိ၊ ဧဝမေဝ အယမ္ပိ ယောဂီရာဇဟံသော သုပရိဒိဋ္ဌာဒိနဝေ သဘော-
ဒကေ သင်္ခါရဂတေ နာဘိရမတိ။ ဘာဝနာရာမတာယ ပန ဘာဝနာရတိယာ
သမန္နာဂတတ္တာ သတ္တသု အနုပဿနာသုယေဝ ရမတိ။

ယထာ စ သုဝဏ္ဏပဉ္စရေ ပာဠိတ္တော သီဟော မိဂရာဇာ နာဘိရမတိ၊
တိယောဇနသဟဿဝိတ္ထတေ ပန ဟိမဝန္တယေဝ ရမတိ၊ ဝေမယံ ယောဂီ-
သီဟော တိရိစ္ဆေ သုဂတိဘဝေဝိ နာဘိရမတိ၊ တီသု ပန အနုပဿနာသုယေဝ
ရမတိ။

ယထာ စ သဗ္ဗသေတော သတ္တပတိဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော ဆဒ္ဓန္တော
နာဂရာဇာ နဂရမဇ္ဈေ နာဘိရမတိ၊ ဟိမဝတိ ဆဒ္ဓန္တဒဟဂဟနေယေဝ^၁
အဘိရမတိ၊ ဝေမယံ ယောဂီဝရဝါရဏော သဗ္ဗသ္မိမ္မိ သင်္ခါရဂတေ နာဘိရမတိ၊
အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တအာဒိနာ နယေန ပိဋ္ဌေ သန္တိပဒေယေဝ အဘိရမတိ၊
တန္တိန္ဒတပ္ပေါဏ တပ္ပဗ္ဗာရမာနသော ဟောတိတိ။

နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

၇၅၅။ ဘံ ပနေဘံ ပုဂ္ဂိမေန ဉာဏဒ္ဓယေန-အတ္တဟော ဧကံ။ တေနာဟု
ပေါရာဏာ—

“ဘယတုပဋ္ဌာနံ ဧကမေဝ တိဏိ နာမာနိ လဘတိ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေ ဘယတော
အဒ္ဓသာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနံ နာမ ဇာတံ။ တေသုယေဝ သင်္ခါရေသု အာဒိနဝံ
ဥပ္ပါဒေတိတိ အာဒိနဝါနုပဿနာ နာမ ဇာတံ။ တေသုယေဝ သင်္ခါရေသု
နိဗ္ဗိန္ဒမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ နာမ ဇာတံ”န္တိ။

ပါဠိယမ္ပိ ဝုတ္တံ— “ယာ စ ဘယတုပဋ္ဌာနေ ပညာ၊ ယဉ္စ အာဒိနဝေ ဉာဏံ၊
ယာ စ နိဗ္ဗိဒါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္စနမေဝ နာန”န္တိ^၂။

မုဇ္ဈိတုကမျတဉာဏကထာ

၇၅၆။ ဣမိနာ ပန နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန ဣမဿ ကုလပုတ္တဿ နိဗ္ဗိန္ဒန္တဿ
ဥက္ကဏ္ဌန္တဿ အနဘိရမန္တဿ သဗ္ဗဘဝယောနိဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသတ္တာဝါသ-
ဂတေသု သဘောဒကေသု သင်္ခါရေသု ဧကသင်္ခါရေပိ စိတ္တံ န သဇ္ဇတိ၊
န လဂ္ဂတိ၊ န ဗဇ္ဈတိ၊ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုစ္စိတုကာမံ^၃ နိဿရိတုကာမံ
ဟောတိ။ ယထာ ကိံ။ ယထာ နာမ ဇာလဗန္တန္တရဂတော မစ္ဆော၊ သပ္ပမုခ-
ဂတော မဏှုကော၊ ပဉ္စရပက္ခိတ္တော ဝနကုက္ကုဇော၊ ဒဠပါသဝသဂတော
မိဂေါ၊ အဟိတုဏှိကဟတ္တဂတော သပ္ပေါ၊ မဟာပင်္ကပက္ခန္တော ကုဉ္ဇရော၊

၁-ဆဒ္ဓန္တဒဟဂတောဝ (သီ)၊ ဆဒ္ဓန္တဒဟဒဟနေယေဝ (က)

၂-ပဋိပ ၂၅၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-မုဇ္ဈိတုကာမံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

သုပက္ခမုခဂတော နာဂရာဇာ၊ ရာဟုမုခပ္ပဝိဋ္ဌော စန္ဒော၊ သပတ္တပရိဝါရိတော ပုရိသောတိ ဝေမာဒယော တတော တတော မုစ္ဆိတုကာမာ^၁ နိဿရိတုကာမာဝဟောန္တိ၊ ဧဝံ တဿ ယောဂိနော စိတ္တံ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုစ္ဆိတုကာမံ^၂ နိဿရိတုကာမံ ဟံတိ။ အထဿ ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဝိဂတာလယဿ သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုစ္ဆိတုကာမဿ^၃ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မုစ္ဆိတုကမျတာ^၄ဉာဏန္တိ။

မုစ္ဆိတုကမျတာ^၄ဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏကထာ

၇၅၇။ သော ဧဝံ သဗ္ဗဘဝလောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသဂတေဟိ သဘောဒကေပဒိ သင်္ခါရေဟိ မုစ္ဆိတုကာမော သဗ္ဗသ္မာ သင်္ခါရဂတာ မုစ္ဆိတုံ ပုန တေ ဧဝံ သင်္ခါရေ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ ပရိဂ္ဂဟာတိ။

သော သဗ္ဗသင်္ခါရေ အနစ္စန္တိကတော၊ တာဝကာလိကတော၊ ဥပ္ပါဒဝယ-ပရိစ္ဆိန္နတော၊ ပလောကတော၊ စလတော၊ ပဘင်္ဂတော၊ အဗ္ဗုဝတော၊ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊ အဿာရကတော၊ ဝိဘဝတော၊ သင်္ခတတော၊ မရဏ-ဓမ္မတောတိအာဒိဟိ ကာရဏေဟိ အနိစ္စာတိ ပဿတိ။

အဘိဏ္ဍပဋိပိဋနတော၊ ဒုက္ခမတော၊ ဒုက္ခဝတ္ထုတော၊ ရောဂတော၊ ဂဠု-တော၊ သလ္လတော၊ အဃတော၊ အာဗာဓတော၊ ဤတိတော၊ ဥပဒ္ဒဝတော၊ ဘယတော၊ ဥပသဂ္ဂတော၊ အတာဏတော၊ အလေဏတော၊ အသရဏတော၊ အာဒိနဝတော၊ အဃမူလတော၊ ဝဲဓကတော၊ သာသဝတော၊ မာရာမိသတော၊ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဇရာဓမ္မတော၊ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ သောကဓမ္မတော၊ ပရိဒေဝ-ဓမ္မတော၊ ဥပါယာသဓမ္မတော၊ သံကိလေသိကဓမ္မတောတိအာဒိဟိ ကာရ-ဏေဟိ ဒုက္ခာတိ ပဿတိ။

အဇညတော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓတော၊ ဇေဂုစ္ဆတော၊ ပဋိက္ကုလတော၊ အမဏ္ဍနာရ-ဟတော၊ ဝိရူပတော၊ ဗိဘန္ဓတော^၁တိအာဒိဟိ ကာရဏေဟိ ဒုက္ခလက္ခဏဿ ပရိဝါရ်ဘူတတော အသုဘတော ပဿတိ။

ပရတော၊ ရိတ္တတော၊ တုစ္ဆတော၊ သုညတော၊ အဿာမိကတော၊ အနိဿရတော၊ အဝသဝတ္တိတောတိအာဒိဟိ ကာရဏေဟိ အနတ္တတော ပဿတိ။

၁-မုစ္ဆိတုကာမာ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၂-မုစ္ဆိတုကာမံ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ၃-မုစ္ဆိတုကာမဿ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)

၄-မုစ္ဆိတုကမျတာ (က)

၅-ဝိဂစ္ဆတော (က)၊ ဝိဘန္ဓတော (သု)

၇၅၈။ ဧဝံပိ ပဿတာနေန တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရာ ပရိဂ္ဂဟိတာ နာမ ဟောန္တိ။ ကဿွာ ပနာယမေတေ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟာတိတိ။ မုဉ္ဇနဿ ဥပါယသမ္မာဒနတ္ထံ။

တကြာယံ ဥပမာ—ဧကော ကိရ ပုရိသော “မစ္ဆေ ဂဟေဿာမီ”တိ မစ္ဆဒိပ္ပံ ဂဟေတွာ ဥဒကေ ဩဇ္ဈာပေသိ၊ သော ဒိပ္ပမုခေန ဟတ္ထံ ဩတာရေတွာ အန္တောဥဒကေ သပ္ပံ ဂိဝါယ ဂဟေတွာ “မစ္ဆော မေ ဂဟိတော”တိ အတ္တမနော အဟောသိ။ သော “မဟာ ဝတ မယာ မစ္ဆော လဒ္ဓေါ”တိ ဥက္ခိပ္ပိတွာ ပဿန္တော သောဝတ္ထိကတ္တယဒဿနေန သပ္ပေါက် သဇ္ဇာနိတွာ ဘိတော အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ ဂဟဏေ နိဗ္ဗိန္ဒော၊ မုဉ္ဇိတုကာမော ဟုတွာ မုဉ္ဇနဿ ဥပါယံ ကရောန္တော အဂ္ဂနဂ်ဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထံ နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ၊ ဟာဟံ ဥက္ခိပ္ပိတွာ ဥပရိသိသေ ဓွေ တယော ဝါရေ အာဝိဇ္ဈိတွာ သပ္ပံ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ “ဂစ္ဆ ဒုဋ္ဌ သပ္ပါ”တိ နိဿဋ္ဌိတွာ ဝေဂေန တဋ္ဌာကပါဋိံ အာရုယ “မဟန္တဿ ဝတ ဘော သပ္ပဿ မုခတော မုတ္တောမိ”တိ အာဂတမဂ္ဂံ ဩလောကယမာနော အဋ္ဌာသိ။

တတ္ထ တဿ ပုရိသဿ “မစ္ဆော”တိ သပ္ပံ ဂိဝါယ ဂဟေတွာ တုဋ္ဌကာလော ဝိယ ဣမဿာပိ ယောဂိနော အာဒိတောဝ အတ္တဘာဝံ ပဋိလင်္ဂိတွာ တုဋ္ဌကာလော၊ တဿ ဒိပ္ပမုခတော သီသံ နိဟရိတွာ သောဝတ္ထိကတ္တယဒဿနံ ဝိယ ဣမဿ ဃနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ သင်္ခါရေသု တိလက္ခဏဒဿနံ၊ တဿ ဘိတကာလော ဝိယ ဣမဿ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ။ တတော အာဒိနဝဒဿနံ ဝိယ အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏံ၊ ဂဟဏေ နိဗ္ဗိန္ဒနံ ဝိယ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ။ သပ္ပံ မုဉ္ဇိတုကာမတာ ဝိယ မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏံ၊ မုဉ္ဇနဿ ဥပါယကရဏံ ဝိယ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန သင်္ခါရေသု တိလက္ခဏာရောပနံ။ ယထာ ဟိ သော ပုရိသော သပ္ပံ အာဝိဇ္ဈိတွာ ဒုဗ္ဗလံ ကတွာ နိဝတ္တေတွာ ခံသိတုံ အသမတ္တဘာဝံ ပါပေတွာ သုမုတ္တံ မုဉ္ဇတိ၊ ဧဝမယံ ယောဂါဝစရော တိလက္ခဏာရောပနေန သင်္ခါရေ အာဝိဇ္ဈိတွာ ဒုဗ္ဗလေ ကတွာ ပုန နိစ္စသုခသုဘအတ္တာကာရေန ဥပဋ္ဌာတုံ အသမတ္တတံ ပါပေတွာ သုမုတ္တံ မုဉ္ဇတိ။ တေန ဝုတ္တံ “မုဉ္ဇနဿ ဥပါယသမ္မာဒနတ္ထံ ဧဝံ ပရိဂ္ဂဟာတိ”တိ။

၇၅၉။ ဧတ္တာဝတာ တဿ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

၁-မစ္ဆဒိပ္ပံ (သီ၊ ဣ)

၃-နိဗ္ဗိန္ဒော (ဣ၊ က)၊ နိဗ္ဗိန္ဒော (သု၊ ဘ)

၂-ဩဇ္ဈာပေသိ (သု၊ ဘ၊ ဣ၊ က)

၄-နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ (သု၊ ဘ၊ က)

“အနိစ္စတော မနသိကရောတော ကိံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ? ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော မနသိကရောတော ကိံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ? အနိစ္စတော မနသိကရောတော နိမိတ္တံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောတော ပဝတ္တံ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောတော နိမိတ္တဉ္စ ပဝတ္တဉ္စ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ။

ဧတ္ထ စ နိမိတ္တံ ပဋိသင်္ခါတိ သင်္ခါရနိမိတ္တံ “အဒ္ဓုဝံ တာဝကာလိက”^၁ အနိစ္စလက္ခဏဝသေန ဇာနိတွာ။ ကာမဉ္စ န^၂ ပဌမံ ဇာနိတွာ ပစ္ဆာ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝေါဟာရဝသေန ပန “မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏ”^၃ အာဒိနိ? ဝိယ ဧဝံ ဝုစ္ဆတိ။ ကေတ္တနယေန ဝါ ပုရိမဉ္စ ပစ္ဆိမဉ္စ ဧကံ ကတွာ ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမိနာ နယေန ဣတရသ္မိမ္ပိ ပဒေသယေ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏကထာ

၇၆၀။ သော ဧဝံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏေန “သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ သုညာ”တိ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန “သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ”တိ^၄ ဒွိကောဋိကံ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ သော ဧဝံ နေဝ အတ္တာနံ၊ န ပရံ ကိဉ္စိ အတ္တနော ပရိက္ခာရဘာဝေ ဌိတံ ဒိသ္မာ ပုန “နာဟံ ကွစနိ၊ ကဿမိ ကိဉ္ဇန-တသ္မိ”^၅၊ န စ မမ ကွစနိ၊ ကိသ္မိဉ္စ ကိဉ္ဇနတတ္ထိ”တိ^၆ ယာ ဧတ္ထ စတုကောဋိကာ သုညတာ ကထိတာ၊ တံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။

ကထံ? အယဉ္စ နာဟံ ကွစနိတိ ကွစိ အတ္တာနံ န ပဿတိ။ ကဿမိ ကိဉ္ဇနတသ္မိန္တိ^၇ အတ္တနော အတ္တာနံ ကဿမိ ပရဿ ကိဉ္ဇနဘာဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိ။ ဘာတိဋ္ဌာနေဝါ? ဘာတရံ၊ သဟာယဋ္ဌာနေဝါ^၈ သဟာယံ၊ ပရိက္ခာ-ရဋ္ဌာနေ ဝါ ပရိက္ခာရံ မညိတွာ ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိတိ အတ္ထော။ န စ မမ ကွစနိတိ ဧတ္ထ မမသဒ္ဓိ တာဝ ဌပေတွာ န စ ကွစနိတိ^၉ ပရဿ စ အတ္တာနံ ကွစိ

၁-ပဋိသံ ၂၅၉-ပိဋေ။

၂-ကာမဉ္စ ပန(သမ္ပတ္တ)၊ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂဋ္ဌကထာယ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋ္ဌိကာယ စ သံသန္နေတဗ္ဗံ။

၃-မ ၃-၃၂၈-ပိဋာဒိသု။ ၄-မ ၃-၅၀-ပိဋေ။ ၅-ကိဉ္ဇနတသ္မိ(?) ၆-ကိဉ္ဇနတသ္မိတိ(?)

၇-ဘာတိဋ္ဌာနေ(သျှာ၊ဇု)

၈-သဟာယဋ္ဌာနေ(ဇု) ၉-န စ ကွစနိ(သိ၊ဇု၊က)

နပဿတိတိ^၁ အယမတ္ထော။ ဣဒါနိ မမသဒ္ဓိအာဟရိတွာ မမ ကိသ္ဗိန္ဒြိ ကိဉ္ဇန-
တတ္ထိတိ သော ပရဿ အတ္တာ မမ ကိသ္ဗိန္ဒြိ ကိဉ္ဇနဘာဝေ အတ္ထိတိ န ပဿတိတိ။
အတ္တနော ဘာတိဋ္ဌာနေ ဝါ ဘာတရံ၊ သဟာယဋ္ဌာနေ ဝါ သဟာယံ
ပရိက္ခာရဋ္ဌာနေ ဝါ ပရိက္ခာရန္တိ ကိသ္ဗိန္ဒြိ ဌာနေ ပရဿ အတ္တာနံ ဣမိနာ
ကိဉ္ဇနဘာဝေန ဥပနေတဗ္ဗံ န ပဿတိတိ အတ္ထော။ ဧဝမယံ ယသ္မာ နေဝ
ကတ္ထမိ အတ္တာနံ ပဿတိ၊ န တံ ပရဿ ကိဉ္ဇနဘာဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ ပဿတိ၊
၂ န ပရဿ အတ္တာနံ ပဿတိ၊ ၂ န ပရဿ အတ္တာနံ အတ္တနော ကိဉ္ဇနဘာဝေ
ဥပနေတဗ္ဗံ ပဿတိ။ တသ္မာနေန စတုကောဋိကာ သုညတာ ပရိဂ္ဂဟိတာ
ဟောတိတိ။

၇၆၁။ ဧဝံ စတုကောဋိကံ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန ဆဟာကာရေဟိ
သုညတံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ ကထံ? စက္ခုသုညံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ နိစ္စေန
ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ပ။ မနော သုညော။
ရူပါ သုညာ။ ပ။ ဓမ္မာ သုညာ။ စက္ခုဝိညာဏံ။ ပ။ မနောဝိညာဏံ။ စက္ခု-
သမ္ပဿောတိ ဧဝံ ယာဝ ဇရာမရဏာ နယော နေတဗ္ဗော^၂။

၇၆၂။ ဧဝံ ဆဟာကာရေဟိ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန အဋ္ဌဟာကာ-
ရေဟိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ သေယျထိဒံ—ရူပံ အသာရံ နိဿာရံ သာရာပဂတံ
နိစ္စသာရသာရေန ဝါ ဓုဝသာရသာရေန ဝါ သုခသာရသာရေန ဝါ
အတ္တသာရသာရေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ သဿတေန ဝါ အဝိပရိ-
ဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ စက္ခု။ ပ။ ဇရာမရဏံ
အသာရံ နိဿာရံ သာရာပဂတံ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ ဓုဝသာရသာရေန ဝါ
သုခသာရသာရေန ဝါ အတ္တသာရသာရေန ဝါ နိစ္စေန ဝါ ဓုဝေန ဝါ
သဿတေန ဝါ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါ။ ယထာ နဋ္ဌော အသာရော
နိဿာရော သာရာပဂတော။ ယထာ ဧရဏ္ဍော။ ယထာ ဥဒုဗ္ဗရော။ ယထာ
သေတဝစ္ဆော။ ယထာ ပါဠိဘဒ္ဒကော။ ယထာ ဖေဏပိဏ္ဍော။ ယထာ
ဥဒကဗုဗ္ဗုဋ်။ ယထာ မရိစိ။ ယထာ ကဒလိက္ခန္ဓော။ ယထာ မာယာ အသာရာ
နိဿာရာ သာရာပဂတာ၊ ဧဝမေဝ ရူပံ။ ပ။ ဇရာမရဏံ အသာရံ နိဿာရံ
သာရာပဂတံ နိစ္စသာရသာရေန ဝါ။ ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မေန ဝါတိ^၃။

၁-ကုမိ ပဿတိတိ (ဣ၊ က)

၂-၂-ဣဒံ ဝါကျံ သီ-ဣ-က-ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ၊ မ-ဋ္ဌ ၃-၄၃-၆၄ ပဿိတဗ္ဗံ။

၃-စူဠ နိ ၁၈၃-ပိဋ္ဌေ။

၄-စူဠ နိ ၁၈၂-၃-ပိဋ္ဌေသု။

၇၆၃။ သော ဧဝံ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန ဒသဟာကာရေဟိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ ရူပံ ရိတ္တတော ပဿတိ။ တုစ္ဆတော။ သုညတော။ အနတ္တတော။ အနိဿရိယတော။ အကာမကာရိယတော။ အလဗ္ဘနိယတော။ အဝသဝတ္တကတော။ ပရတော။ ဝိဝိတ္တတော ပဿတိ။ ဝေဒနံ။ ပ။ ဝိညာဏံ ရိတ္တတော။ ပ။ ဝိဝိတ္တတော ပဿတိတိ။

၇၆၄။ ဧဝံ ဒသဟာကာရေဟိ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန ဒွါဒသဟာကာရေဟိ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ သေယျထိဒံ။ ရူပံ န သတ္တော၊ န ဇီဝေါ၊ န နရေ၊ န မာဏဝေါ၊ န ဣတ္ထိ၊ န ပုရိသော၊ န အတ္တာ၊ န အတ္တနိယံ။ နာဟံ၊ န မမ၊ န အညဿ၊ န ကဿမိ။ ဝေဒနာ။ ပ။ ဝိညာဏံ န ကဿမိတိ။

၇၆၅။ ဧဝံ ဒွါဒသဟာကာရေဟိ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပုန တိရဏပရိညာဝသေန ဒွါစက္ကာလိသာယ အာကာရေဟိ သုညတံ ပရိဂ္ဂဟာတိ။ ရူပံ အနိစ္စတော။ ဒုက္ခတော။ ရောဂတော။ ဂဏ္ဍတော။ သလ္လတော။ အသတော။ အာဗာဓတော။ ပရတော။ ပလောကတော။ ဤတိတော။ ဥပဒ္ဓတော။ ဘယတော။ ဥပသဂ္ဂတော။ စလံတော။ ပဘင်္ဂတော။ အဗ္ဗုတတော။ အတာဏတော။ အလေဏတော။ အသရဏတော။ အသရဏီဘူတတော။ ရိတ္တတော။ တုစ္ဆတော။ သုညတော။ အနတ္တတော။ အနဿာဒတော။ အာဒိနတော။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော။ အဿာရကတော။ အသမူလတော။ ဝဓကတော။ ဝိဘဝတော။ သာသဝတော။ သင်္ခတတော။ မာရာမိသတော။ ဇာတိဓမ္မတော။ ဇရာဓမ္မတော။ ဗျာဓိဓမ္မတော။ မရဏဓမ္မတော။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿဥပါယာသဓမ္မတော။ သမုဒယတော။ အတ္တင်္ဂမတော။ အနဿာဒတော။ အာဒိနတော။ နိဿရဏတော ပဿတိ။ ဝေဒနံ။ ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော။ ပ။ နိဿရဏတော ပဿတိ။

ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—“ရူပံ အနိစ္စတော။ ပ။ နိဿရဏတော ပဿန္တော သုညတော လောကံ အဝေက္ခတိ။ ဝေဒနံ။ ပ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စတော။ ပ။ နိဿရဏတော ပဿန္တော သုညတော လောကံ အဝေက္ခတိ”^၄။

“သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု၊ မောသရာဇ သဒါ သတော။
အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဦဟစ္စ၊ ဧဝံ မစ္စုတရော သိယာ။
ဧဝံ လောကံ အဝေက္ခန္တိ၊ မစ္စုရာဇာ န ပဿတိ”^၅တိ။

၁-စူဠ နိ ၁၈၄-ပိဋကေ။ ပစ္ဆိမာ ပန ဆ အာကာရာ အညဏာ ဒိဿန္တိ။

၂-န ကောစိ(ပါဠိယံ) ၃-စူဠ နိ ၁၈၄-ပိဋကေ။ ၄-သေတဗ္ဗံ။ ၅-၃ ၁-၄၄၈၊ စူဠ နိ ၁၈၀-ပိဋကေ။

၇၆၆။ ဧဝံ သုညတော ဒိသ္မာ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟန္တော ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပဟာယ သင်္ခါရေသု ဥဒါသိနော^၁ အဟောသိ မဇ္ဈတ္တော၊ အဟန္တိ ဝါ မမန္တိ ဝါ န ဂဏှာတိ ဝိဿဋ္ဌဘရိယော ဝိယ ပုရိသော။

ယသာ နာမ ပုရိသဿ ဘရိယာ ဘဝေယျ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ၊ သော တာယ ဝိနာ မဟုတ္တဗ္ဗိ အဓိဝါသေတုံ န သက္ကုဏေယျ၊ အတိဝိယ နံ မမာယေယျ၊ သော တံ ဣတ္ထိ^၂ အညေန ပုရိသေန သဗ္ဗိ^၃ ဌိတံ ဝါ နိသိန္တံ ဝါ ကထေန္တိ^၄ ဝါ ဟသန္တိ^၅ ဝါ ဒိသ္မာ ကုပိတော အဿ အနတ္တမနော၊ အဓိမတ္တံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေယျ၊ သော အပရေန သမယေန တဿာ ဣတ္ထိယာ ဒေါသံ ဒိသ္မာ မုဋ္ဌိတုကာမော ဟုတွာ တံ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ န နံ မမာတိ^၆ ဂဏှေယျ၊ တတော ပဋ္ဌာယ တံ ယေနကေနစိ သဗ္ဗိ^၇ ယံကိဉ္စ ကုရုမာနံ ဒိသ္မာပိ နေဝ ကုပ္ပေယျ၊ န ဒေါပနဿံ အာပဇ္ဇေယျ၊ အညဒတ္ထု ဥဒါသိနောဝ ဘဝေယျ မဇ္ဈတ္တော။ ဝေမေဝါယံ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ မုဋ္ဌိတုကာမော ဟုတွာ ပဋိသင်္ခါရပဿနာယ သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟန္တော အဟံ မမာတိ^၈ ဂဟေတဗ္ဗံ အဒိသ္မာ ဘယဉ္စ နန္ဒိဉ္စ ဝိပ္ပဟာယ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု ဥဒါသိနော ဟောတိ မဇ္ဈတ္တော။

ဇာဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော တီသု ဘဝေသု စတူသု ယောနီသု ပဉ္စသု ဂဟိသု သတ္တသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု နဝသု သတ္တာဝါသေသု စိတ္တံ ပတိလိယတိ ပတိကုဋ္ဌတိ^၉ ပတိဝတ္တတိ^{၁၀} န သမ္ပသာရိယတိ၊ ဥပေက္ခာ ဝါ ပါဠိကုလျတာ ဝါ သဏ္ဌာတိ။

သေယျတာပိ နာမ ပဒုမပလာသေ ဤသကပေါဏေ ဥဒကဖုသိတာနိ ပတိလိယန္တိ ပတိကုဋ္ဌန္တိ ပတိဝတ္တန္တိ န သမ္ပသာရိယန္တိ၊ ဧဝမေဝ။ပ။ သေယျတာပိ နာမ ကုက္ကုဋ္ဌပတ္တံ ဝါ နဟာရုဒ္ဓုလံ ဝါ အဂ္ဂိမိ ပက္ခိတ္တံ ပတိလိယတိ ပတိကုဋ္ဌတိ^{၁၁} ပတိဝတ္တတိ န သမ္ပသာရိယတိ^{၁၂}၊ ဧဝမေဝ တဿ တီသု ဘဝေသု စိတ္တံ။ပ။ ဥပေက္ခာ ဝါ ပါဠိကုလျတာ ဝါ သဏ္ဌာတိ။ ဣစ္စဿ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ နာမ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။

၇၆၇။ တံ ပနေတံ သစေ သန္တိပဒံ နိဗ္ဗာနံ သန္တတော ပဿတိ၊ သဗ္ဗံ သင်္ခါရုပ္ပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ^{၁၃} နိဗ္ဗာနမေဝ ပက္ခန္တတိ။ နော စေ နိဗ္ဗာနံ

၁-ဥဒါသိနော (သျှာ၊က)

၄-ပဋိလိယတိ ပဋိကုဋ္ဌတိ (သျှာ၊ဇု၊က)

၆-အံ ၂-၄၃၅-၇-ပိဋေသု။

၂-မမန္တိ (သိ)

၅-ပတိဝုဋ္ဌတိ (သိ)၊ ပဋိဝုဋ္ဌတိ (သျှာ၊ဇု၊က)

၇-ဝိဿဇိတွာ (သိ)

၃-မမန္တိ (?)

သန္တတော ပဿတိ။ ပုနပ္ပုနံ သင်္ခါရရမ္မဏမေဝ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ သာမုဒ္ဓိကာနံ ခြိသာကာကော^၁ ဝိယ။ သာမုဒ္ဓိကာ ကိရ ဝါဏိဇကာ နာဝ အာရောဟန္တာ ခြိသာကာကံ နာမ ဂဏှန္တိ။ တေ ယဒါ နာဝါ ဝါတက္ခိတ္တာ ဝိဒေသ ပက္ခန္တတိ တီရံနပညာယတိ။ ဗဒါ ခြိသာကာကံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ^၂။ သော ကူပကယဉ္ဇိတော အာကာသံ လင်္ခိတွာ သဗ္ဗာ ခြိသာ စ ဝိဒိသာ စ အနဂန္တာ သစေ တီရံ ပဿတိ တဒဘိမုခေါဝ ဂစ္ဆတိ။ နော စေ ပဿတိ။ ပုနပ္ပုနံ အာဂန္တာ ကူပကယဉ္ဇိယေဝ အလ္လိယတိ။ ဝေမေဝ သစေ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ သန္တိပဒံ နိဗ္ဗာနံ သန္တတော ပဿတိ။ သဗ္ဗံ သင်္ခါရပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ နိဗ္ဗာနပေဝ ပက္ခန္တတိ။ နော ဝေ ပဿတိ။ ပုနပ္ပုနံ သင်္ခါရရမ္မဏမေဝ ဟုတွာ ပဝတ္တတိ။

တဒိဒံ သုပ္ပဂ္ဂေ ဝိဇ္ဇံ ဝဋ္ဋယမာနံ^၃ ဝိယ။ နိဗ္ဗုဒ္ဓိတကပ္ပါသံ^၄ ဝိဟနမာနံ^၅ ဝိယ နာနပ္ပကာရတော သင်္ခါရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဘယဉ္ဇ နန္တိဉ္စ ပဟာယ သင်္ခါရင်္ဂိနနေ မဇ္ဈတ္တံ ဟုတွာ တိဝိဓာနပဿနာဝသေန တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ တိဋ္ဌမာနံ တိဝိဓဝိမောက္ခမုဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ ပစ္စယော ဟောတိ။

၇၆၈။ တတြိဒံ တိဝိဓာနပဿနာဝသေန ပဝတ္တနတော တိဏ္ဍံ ဣန္ဒြိယာဒ် အာဓိပတေယျဝသေန တိဝိဓဝိမောက္ခမုဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ နာမ။ တိဿော ဟိ အနုပဿနာ တိဏ္ဍိ ဝိမောက္ခမုခါနိတိ ပုစ္ဆန္တိ။ ယထာဟ—

“တိဏ္ဍိ ခေါ ပနိမာနိ ဝိမောက္ခမုခါနိ လောကနိယျာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရေ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဌမတော သမနုပဿနတာယ၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္တနတာယ၊ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု မနောသမုတ္တေဇနတာယ၊ အပ္ပဏိဟိတာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္တနတာယ၊ သဗ္ဗဓမ္မေ ပရတော သမနုပဿနတာယ၊ သုညတာယ စ ဓာတုယာ စိတ္တသမ္ပက္ခန္တနတာယ၊ ဣမာနိ တိဏ္ဍိ ဝိမောက္ခမုခါနိ လောကနိယျာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ^၆။

တတ္ထ ပရိစ္ဆေဒပရိဝဋ္ဌမတောတိ ဥဒယဗ္ဗယဝသေန ပရိစ္ဆေဒတော ဇေဝ ပရိဝဋ္ဌမတော စ။ အနိစ္စာနုပဿနံ ဟိ “ဥဒယတော ပုဗ္ဗေ သင်္ခါရ နဋ္ဌိ”တိ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ တေသံ ဂတိ^၇ သမန္နေသမာနံ^၈ “ဝယတော ပရံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ဇေဝေဝ အန္တရဓာယန္တိ”တိ ပရိဝဋ္ဌမတော သမနုပဿတိ။ မနောသမုတ္တေဇနတာယာဝံ

၁-ဒီ ၁-၂၃၊ အံ ၂-၃၂၃-ပိဋေသု။ ၂-ဝိဿဇ္ဇန္တိ (သိ)၊ ဝိဿဇ္ဇန္တိ (က) ၃-ဝဋ္ဋယမာနံ (?)
 ၄-နိဗ္ဗုဒ္ဓိတကပ္ပါသံ (က) ၅-ဝိဟနမာနံ (က-သိ၊ သု၊ ဣ)၊ ဝိဟနမာနံ (က)
 ၆-ပဋိသံ ၂၄၄-ပိဋေ။ ၇-သမန္နေသမာနံ (သိ၊ သု)

စိတ္တသံဝေဇနတာယ။ ဒုက္ခာနုပဿနေန ဟိ သင်္ခါရေသု စိတ္တံ သံဝေဇတိ။
ပရတော သမနုပဿနတာယာတိ “နာဟံ၊ န မမာ”တိ ဧဝံ အနတ္တတော သမနု-
ပဿနတာယ။ ဣတိ ဣမာနိ တိဏိ ပဒါနိ အနိစ္စာနုပဿနာဒိနံ ဝသေန
ဝုတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တေနော တဒနန္တရေ ပဉ္စဝိသုဇ္ဇနေ ဝုတ္တံ—
“အနိစ္စတော မနသိကရောတော ခယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဒုက္ခတော
မနသိကရောတော ဘယတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ အနတ္တတော မနသိ-
ကရောတော သုညတော သင်္ခါရာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ”တိ ၁။

၇၆၉။ ကကမေ ပန တေ ဝိဇမာက္ခာ၊ ယေသံ ဣမာနိ အနုပဿနာနိ
မုခါနိတိ? အနိမိတ္တော၊ အပ္ပဏိဟိတော၊ သုညတောတိ ဧတေ တယော။
ဝုတ္တံ ဟေတံ “အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော အဓိမောက္ခဗဟုလော အနိမိတ္တံ
ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။ ဒုက္ခတော မနသိကရောန္တော ပဿဒ္ဓိဗဟုလော
အပ္ပဏိဟိတံ ဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ။ အနတ္တတော မနသိကရောန္တော
ဝေဒဗဟုလော သုညတဝိမောက္ခံ ပဋိလဘတိ”တိ ၂။

ဧတ္ထ စ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခောတိ အနိမိတ္တာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ
ကတွာ ပဝတ္တော အရိယမဂ္ဂေါ။ သော ဟိ အနိမိတ္တာယ ဓာတုယာ ဥပ္ပန္နတ္တာ
အနိမိတ္တော။ ကိလေသေဟိ စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမောက္ခော။ ဧတေနော နယေန
အပ္ပဏိဟိတာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တော အပ္ပဏိဟိတော။
သုညတာကာရေန နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တော သုညတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇၇၀။ ယံ ပန အဘိဓမ္မေ “ယသ္မိ” သမယေ လောကုတ္တရံ ဈာနံ ဘာဝေတိ
နိယျာနိကံ အပစယဂါမိ” ဝိဋ္ဌိဂတာနံ ပဟာနာယ ပဌမာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ အပ္ပဏိဟိတံ သုညတ”န္တိ?
ဧဝံ ဝိမောက္ခဒယမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ နိပ္ပရိယာယတော ဝိပဿနာဂမနံ သန္ဓာယ။
ဝိပဿနာဉာဏံ ဟိ ကိဉ္စာပိ ပဋိသန္တိ ဘိမုဇ္ဇေ—

“အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော အဘိနိဝေသံ မုဇ္ဈတိတိ?
သုညတော ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော
အဘိနိဝေသံ။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော အဘိနိဝေသံ

မုဇ္ဈတိတိ သုညတော ဝိမောက္ခော”တိ၊ ဧဝံ အဘိနိဇ္ဈေသံ
မုဇ္ဈနဝသေန သုညတော ဝိမောက္ခောတိ စ၊

“အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော နိမိတ္တံ မုဇ္ဈတိတိ အနိဗ္ဗိဇ္ဈော
ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော နိမိတ္တံ၊ အနတ္တာ-
နုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော နိမိတ္တံ မုဇ္ဈတိတိ အနိဗ္ဗိဇ္ဈော
ဝိမောက္ခော”တိ၊ ဧဝံ နိမိတ္တံ မုဇ္ဈနဝသေန အနိဗ္ဗိဇ္ဈော
ဝိမောက္ခောတိ စ၊

“အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏံ နိစ္စတော ပဏိဓိ” မုဇ္ဈတိတိ အပ္ပဏိ-
ဟိတော ဝိမောက္ခော။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ သုခတော ပဏိဋ္ဌိ။
အနတ္တာနုပဿနာဉာဏံ အတ္တတော ပဏိဓိ” မုဇ္ဈတိတိ အပ္ပဏိဟိတော
ဝိမောက္ခော”တိ၊ ဧဝံ ပဏိဓိ” မုဇ္ဈနဝသေန အပ္ပဏိဟိတော
ဝိမောက္ခောတိ စ—

၇၇၀။ တထာပိ တံ သင်္ခါရနိမိတ္တဿ အဝိဇ္ဇဟနတော န နိပ္ပရိယာယေန
အနိမိတ္တံ။ နိပ္ပရိယာယေန ပန သုညတဉ္စေဝ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ။ တဿ ဝ
အာဂမနဝသေန အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ ဝိမောက္ခော ဥဒ္ဓဇ္ဇော။ တသ္မာ အပ္ပဏိဟိတံ
သုညတန္တိ ဝိမောက္ခဒ္ဓယမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝေဉ္စ
ဝိမောက္ခကထာ။

၇၇၁။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “သတ္တအရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂါယ ပစ္စယော ဟောဘိ”ဇိ။
တတ္ထ သဒ္ဓါနုသာရိ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော၊ ကာယသက္ခိ၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော၊
ဓမ္မာနုသာရိ၊ ဝိဇ္ဇိပုတ္တော၊ ပညာဝိမုတ္တောတိ ဣမေ တာဝ သတ္တ အရိယပုဂ္ဂလာ၊
တေသံ ဝိဘာဂါယ ဣဒံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ပစ္စယော ဟောတိ။

၇၇၂။ ယော ဟိ အနိစ္စတော မနသိကရောဇ္ဇော အဓိမောက္ခဗဟုလော
သဒ္ဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ၊ သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရိ ဟောဇိ။
သေသေသု သတ္တသု ဌာနေသု သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။

၇၇၃။ ယော ပန ဒုက္ခတော မနသိကရောဇ္ဇော ပဿဒ္ဓိဗဟုလော
သမာဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ၊ သော သဗ္ဗတ္ထ ကာယသက္ခိ နာမ ဟောတိ။ အရူပဇ္ဈာန်
ပန ပတွာ အဂ္ဂဗလပ္ပတ္တော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ ဟောတိ။

၇၇၄။ ယော ပန အနိစ္စတော မနသိကရောန္တော ဝေဒဗဟုလော ပညိန္ဒြိယံ ပဋိလဘတိ။ သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဓမ္မာနုဿာရီ ဟောတိ။ ဆဿ ဌာနေဿ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော အဂ္ဂဖလေ ပညာဝိမုတ္တောတိ။

၇၇၅။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိလဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ သဒ္ဓါနုဿာရီ”တိ။

တဿ “အနိစ္စတော မနသိကရောတော သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အဓိမတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ အဓိမတ္တတ္တာ သောတာပတ္တိဖလံ သဒ္ဓိကတံ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော”တိအာဒိ ၁။

၇၇၆။ အပရမ္ဘိ ဝုတ္တံ—

“သဒ္ဓဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဖုဋ္ဌန္တံ ၂ သဒ္ဓိကတောတိ ကာယသက္ခိယံ။ ဒိဋ္ဌန္တံ ၃ ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ သဒ္ဓဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ ဂျာနဖဿံ ပဌမံ ဖုသတိ ပစ္စာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သဒ္ဓိကရောတိတိ ကာယသက္ခိယံ။ ‘ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ၊ သုခေါ နိရောဓော’တိ ဉာတံ ဟောတိ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သဒ္ဓိကတံ ဖုသိတံ ပညာယာတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော”တိ ၄။

၇၇၇။ ဣတရေဿ ပန စတုဿ သဒ္ဓိ အနုသရတိ၊ သဒ္ဓါယ ဝါ အနုသရတိ ဂစ္ဆတိတိ သဒ္ဓါနုဿာရီ။ တဿ ပညာသင်္ခါတံ ဓမ္မံ အနုသရတိ၊ ဓမ္မေန ဝါ အနုသရတိတိ ဓမ္မာနုဿာရီ။ အရူပဇ္ဈာနေန စေဝ အရိယမဂ္ဂေန စာတိ ဥဘတောဘာဂေန ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ ပဇာနန္တော ဝိမုတ္တောတိ ပညာဝိမုတ္တောတိ ဧဝံ ဝစနတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ၁။

၇၇၈။ တံ ပနေတံ ပုရိမေန ဉာဏဒ္ဓယေန အတ္တတော ဧကံ။ တေနာဟု ပေါရာဏာ—“ဣဒံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ဧကမေဝ တိဏိ နာမာနိ လဘတိ။

ဟေဋ္ဌာ မုဋ္ဌိတုကမျတာဉာဏံ နာမဇာတံ၊ မဇ္ဈေ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏံ နာမ၊
အန္တေ စ သိခါပ္ပတ္တံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ နာမ”။

၇၇၉။ ပါဠိယမ္ပိ ဝုတ္တံ—

“ကထံ မုဋ္ဌိတုကမျတာ-ပဋိသင်္ခါ-သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရပေက္ခာသု
ဉာဏံ? ဥပ္ပါဒံ မုဋ္ဌိတုကမျတာ-ပဋိသင်္ခါ-သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရ-
ပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ပဝတ္တံ။ ပ။ နိမိတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသံ မုဋ္ဌိတုကမျတာ-
ပဋိသင်္ခါ-သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ သင်္ခါရပေက္ခာသု ဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒေါ
ဒုက္ခန္တိ။ ပ။ ဘယန္တိ။ ပ။ သာမိသန္တိ။ ပ။ ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာတိ။ ပ။
ဥပါယာသော သင်္ခါရာတိ မုဋ္ဌိတုကမျတာ-ပဋိသင်္ခါ-သန္တိဋ္ဌနာ ပညာ
သင်္ခါရပေက္ခာသု ဉာဏံ”န္တိ။

၇၈၀။ တတ္ထ မုဋ္ဌိတုကမျတာ စ သာ ပဋိသင်္ခါ စ သန္တိဋ္ဌနာ ဇောတိ
မုဋ္ဌိတုကမျတာ-ပဋိသင်္ခါ-သန္တိဋ္ဌနာ။ ဣတိ ပုဗ္ဗဘာဝေ နိဗ္ဗိဒါဉာဏေန နိဗ္ဗိန္ဒဿ။
ဥပ္ပါဒါဒိနိ ပရိစ္ဆေဒိတုကာမတာ မုဋ္ဌိတုကာမတာ။ မုဉ္ဇနဿ ဥပါယကရဏတ္ထံ
မဇ္ဈေ ပဋိသင်္ခါနိ ပဋိသင်္ခါ။ မုဋ္ဌိတွာ အဝသာနေ အဇ္ဈုပေက္ခနံ သန္တိဋ္ဌနာ။ ယံ
သန္ဓာယ “ဥပ္ပါဒေါ သင်္ခါရာ၊ တေ သင်္ခါရေ အဇ္ဈုပေက္ခတိတိ သင်္ခါရပေက္ခာ” ဘိ-
အာဒိ? ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဧကမေဝိဒံ ဉာဏံ။

၇၈၁။ အဝိစ ဣမာယပိ ပါဠိယာ ဣဒံ ဧကမေဝိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တံ
ဟေတံ—“ယာ စ မုဋ္ဌိတုကမျတာ၊ ယာ စ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ၊ ယာ စ
သင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ။

၇၈၂။ ဧဝံ အဓိဂတသင်္ခါရပေက္ခဿ ပန ဣမဿ ကုလပုတ္တဿ ဝိပဿနာ
သိခါပ္ပတ္တာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဟေတိ။ သိခါပ္ပတ္တာ ဝိပဿနာတိ ဝါ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီတိ
ဝါ သင်္ခါရပေက္ခာဒိဉာဏတ္ထယဿေဝ ဧတံ နာမံ။ သာ ဟိ သိခံ ဥတ္တမဘာဝံ
ပတ္တတ္တာ သိခါပ္ပတ္တာ။ ဝုဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ။ ဝုဋ္ဌာနံ ဝုစ္ဆတိ ဗဟိဒ္ဓါ-
နိမိတ္တဘူတတော အဘိနိဝိဋ္ဌဝတ္ထုတော စေဝ အဇ္ဈုတ္တပဝတ္ထတော စ ဝုဋ္ဌဟနတော
မဂ္ဂေါ၊ တံ ဂစ္ဆတိတိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ၊ မဂ္ဂေန သမ္ဘိ ဃဋိယတိတိ အတ္ထေ။

၇၈၃။ တတြာယံ အဘိနိဝေသဝုဋ္ဌာနာနံ အာဝိဘာဝတ္ထာယ မာတိကာ—
အဇ္ဈုတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ အဇ္ဈုတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အဇ္ဈုတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ

ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝိသိတွာ အဇ္ဈတ္တာ^၁ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ ရူပါဝုဋ္ဌာတိ၊ ရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ အရူပါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ အရူပါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ ရူပါ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဧကပ္ပဟာရေန ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အနိစ္စတော အဘိနိဝိသိတွာ အနိစ္စတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ အနိစ္စတော အဘိနိဝိသိတွာ ဒုက္ခတော။ အနတ္တတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဒုက္ခတော အဘိနိဝိသိတွာ ဒုက္ခတော။ အနိစ္စတော။ အနတ္တတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ အနတ္တတော အဘိနိဝိသိတွာ အနတ္တတော။ အနိစ္စတော။ ဒုက္ခတော ဝုဋ္ဌာတိ။

၇၁၄။ ကယံ? ဣဓေကစွော အာဒိတောဝံ အဇ္ဈတ္တသင်္ခါရေသု အဘိနိဝိသတိ၊ အဘိနိဝိသိတွာ တေ ပဿတိ။ ယသ္မာ ပန န သုဒ္ဓါအဇ္ဈတ္တဒဿနမတ္တေနဝ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါပိ ဒဠဗ္ဗမေဝ၊ တသ္မာ ပရဿ ခန္ဓေပိ အနုပါဒိဏ္ဏသင်္ခါရေပိ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ ပဿတိ။ သော ကာလေန အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသတိ၊ ကာလေန ဗဟိဒ္ဓါ။ တဿေဝံ သမ္ပသတော အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသနကာလေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေန သဗ္ဗိံ ဘဒ္ဒိယတိ။ အယံ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ အဇ္ဈတ္တာ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။

သစေ ပနဿ ဗဟိဒ္ဓါ သမ္ပသနကာလေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေန သဗ္ဗိံ ဘဒ္ဒိယတိ၊ အယံ အဇ္ဈတ္တံ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။ သေ နယော ဗဟိဒ္ဓါ အဘိနိဝိသိတွာ ဗဟိဒ္ဓါ စ အဇ္ဈတ္တာ စ ဝုဋ္ဌာနေပိ။

၇၁၅။ အပရော အာဒိတောဝံ ရူပေ အဘိနိဝိသတိ၊ အဘိနိဝိသိတွာ ဘူတရူပဉ္စ ဥပါဒါရူပဉ္စ ရာသီ ကတွာ ပဿတိ။ ယသ္မာ ပန န သုဒ္ဓါရူပဒဿနမတ္တေနဝ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ အရူပဗ္ဗိ ဒဠဗ္ဗမေဝ။ တသ္မာ တံ ရူပံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နံ ဝေဒနံ သညံ သင်္ခါရေ ဝိညာဏဉ္စ “ဣဒံ အရူပ”န္တိ အရူပံ ပဿတိ။ သော ကာလေန ရူပံ သမ္ပသတိ၊ ကာလေန အရူပံ။ တဿေဝံ သမ္ပသတော ရူပသမ္ပသနကာလေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေန သဗ္ဗိံ ဘဒ္ဒိယတိ၊ အယံ ရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ ရူပါ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။

သစေ ပနဿ အရူပသမ္ပသနကာလေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေန သဗ္ဗိံ ဘဒ္ဒိယတိ၊ အယံ အရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ အရူပါ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။ သေ နယော အရူပေ အဘိနိဝိသိတွာ အရူပါ စ ရူပါ စ ဝုဋ္ဌာနေပိ။

၇၁၆။ “ယံကိဉ္စ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗိံ တံ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ၊ ဧဝံ အဘိနိဝိသိတွာ ဧဝမေဝ ဝုဋ္ဌာနကာလေ ပန ဧကပ္ပဟာရေန ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ နာမ။

၇၀၇။ ဧကော အာဒိတောဝံ အနိစ္စတော သင်္ခါရေ သမ္ပသတိ။ ယံသ္မာ ပန
န အနိစ္စတော သမ္ပသနမတ္တေနော ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ ဒုက္ခတောပိ အနတ္တတောပိ
သမ္ပသိတဗ္ဗမေဝ၊ တသ္မာ ဒုက္ခတောပိ အနတ္တတောပိ သမ္ပသတိ။ တဿေဝံ
ပဋိပန္နဿ အနိစ္စတော သမ္ပသနကာလေ ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ အယံ အနိစ္စတော
အဘိနိဝိသိတွာ အနိစ္စတော ဝုဠာတိ နာမ။

သစေ ပနဿ ဒုက္ခတော အနတ္တတော သမ္ပသနကာလေ ဝုဠာနံ ဟောတိ၊
အယံ အနိစ္စတော အဘိနိဝိသိတွာ ဒုက္ခတော၊ အနတ္တတော ဝုဠာတိ နာမ။
ဧသ နယော ဒုက္ခတော အနတ္တတော အဘိနိဝိသိတွာ သေသဝုဠာနေသုပိ။

၇၀၈။ ဧတ္ထ စ ယောပိ အနိစ္စတော အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ ယောပိ ဒုက္ခတော၊
ယောပိ အနတ္တတော၊ ဝုဠာနကာလေ စ အနိစ္စတော ဝုဠာနံ ဟောတိ။
တယောပိ ဇနာ အဓိမောက္ခဗဟုလာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗိန္ဒြိယံ ပဋိလဘန္တိ၊ အနိမိတ္တ-
ဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရိနော ဟောန္တိ၊ သတ္တသု-
ဌာနေသု သဒ္ဓါဝိမုတ္တာ။ သစေ ပန ဒုက္ခတော ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ တယောပိ ဇနာ
ပဿဒ္ဓိဗဟုလာ ဟောန္တိ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ ပဋိလဘန္တိ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန
ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ကာယသက္ခိနော ဟောန္တိ။ ယဿ ပနေတ္ထ အရူပဇ္ဈာနံ ပါဒကံ၊
သော အဂ္ဂဗလေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဟောတိ။ အထ နေသံ အနတ္တတော
ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ တယောပိ ဇနာ ဝေဒဗဟုလာ ဟောန္တိ၊ ပညိန္ဒြိယံ ပဋိလဘန္တိ၊
သုညတဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ဓမ္မာနုသာရိနော ဟောန္တိ၊
ဆသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တာ အဂ္ဂဗလေ ပညာဝိမုတ္တာတိ။

၇၀၉။ ဣဒါနိ သဒ္ဓိံ ပုရိမပစ္ဆိမဉာဏေဟိ ဣမိဿာ ဝုဠာနဂါမိနိယာ
ဝိပဿနာယ အာဝိဘာဝတ္ထံ ဒွါဒသဥပမာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တာသံ ဣဒံ ဥဒ္ဓါနံ—

“ဝဂ္ဂုလီ ကဏ္ဍသပ္ပေါ စ၊ သရံ ဂေါ ယက္ခိ ဒါရကော။

ခုဒ္ဒံ” ဝိပါသံ သိတုဏှံ၊ အန္ဓကာရံ ဝိသေန စာ”တိ။

ဣမာ စ ဥပမာ ဘယတုပဋ္ဌာနတော ပဘုတိ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဉာဏေ ဌာတော
အာဟရိတံ ဝဇ္ဇေယျံ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ အာဟရိယမာနာသု ဘယတု-
ပဋ္ဌာနတော ယာဝ ဖလဉာဏံ သဗ္ဗံ ပါကဋံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဣဇေဝ
အာဟရိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တာ။

၇၉၀။ ဝဂ္ဂါလီတိ ဧကော ကိရ ဝဂ္ဂါလီ “ဧတ္ထ ပုပ္ဖံ ဝါဖလံ ဝါ လဘိဿာမီ”တိ ပဉ္စသာခေ မရကရုက္ခေ နိလိယိတွာ ဧကံ သာခံ ပရာမသိတွာ န တတ္ထ ကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ ဖလံ ဝါ ဂယျပဂံ အဋ္ဌသ။ ယထာ စ ဧကံ၊ ဧဝံ ဒုတိယံ။ တတိယံ။ စတုတ္ထံ။ ပဉ္စမမ္ပိ သာခံ ပရာမသိတွာ နာဒ္ဓသ။ သာ “အဖလော ဝတာယံ ရုက္ခော၊ နတ္ထေတ္ထ ကိဉ္စိ ဂယျပဂံ”န္တိ တသ္မိံ ရုက္ခေ အာလယံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဥဇုကာယ သာခါယ အာရုယျ ဝိဋ္ဌပန္နရေနံ သီသံ နိဟရိတွာ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေတွာ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွာ အညသ္မိံ ဖလရုက္ခေ နိလိယတိ။

တတ္ထ ဝဂ္ဂါလီ ဝိယ ယောဂါဝစရော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ပဉ္စသာခေါ မရကရုက္ခော ဝိယ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တတ္ထ ဝဂ္ဂါလိယာ နိလိယန္တံ ဝိယ ယောဂိနော ခန္ဓပဉ္စကေ အဘိနိဝေသော၊ တဿာ ဧကေကံ သာခံ ပရာမသိတွာ ကိဉ္စိ ဂယျပဂံ အဒိသ္မာ အဝသေသလာခါပရာမသန္တံ ဝိယ ယောဂိနော ရူပက္ခန္ဓံ သမ္ပသိတွာ တတ္ထ ကိဉ္စိ ဂယျပဂံ အဒိသ္မာ အဝသေသက္ခန္ဓသမ္ပသန္တံ၊ တဿာ “အဖလော ဝတာယံ ရုက္ခော”တိ ရုက္ခေ အာလယဝိဿဇ္ဇန္တံ ဝိယ ယောဂိနော ပဉ္စသုပ္ပါဒန္တေသု အနိစ္စ-လက္ခဏာဒိဒဿနဝသေန နိဗ္ဗိန္ဒဿ၊ မုဉ္စိတုကမျတုဒိဉာဏတ္ထယံ၊ တဿာ ဥဇုကာယ သာခါယ ဥပရိအာရောဟန္တံ ဝိယ ယောဂိနော အနုလောမံ၊ သီသံ နိဟရိတွာ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကန္တံ ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ အာကာသေ ဥပ္ပတန္တံ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏံ၊ အညသ္မိံ ဖလရုက္ခေ နိလိယန္တံ ဝိယ ဖလဉာဏံ။

၇၉၁။ ကဏ္ဍသပ္ပုပမာ ပဋိသင်္ခါဉာဏေ ဝုတ္တာဝ။ ဥပမာသံသန္တနေ ပနေတ္ထ သပ္ပဝိဿဇ္ဇန္တံ ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ မုဉ္စိတွာ အာဂတမဂ္ဂံ ဩလောကေန္တဿ ဌာနံ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ဂန္ဓာ အဘယဌာနေ ဌာနံ ဝိယ ဖလဉာဏန္တိ အယံ ဝိသေသော။

၇၉၂။ ဃရန္တိ ဃရသာမိကေ ကိရ သာယံ ဘုဉ္စိတွာ သယန္တံ အာရုယျ နိဒ္ဓိ ဩက္ကန္တေ ဃရံ အာဒိတ္တံ၊ သော ပဗုဇ္ဈိတွာ အဂ္ဂိံ ဒိသ္မာ “ဘိတော သာဓု ဝတဿ သစေ အဗုယမာနော နိက္ခမေယျ”န္တိ ဩလောကယမာနော မဂ္ဂံ ဒိသ္မာ နိက္ခမိတွာ ဝေဂေန ခေမဌာနံ ဂန္ဓာ ဌိတော။ တတ္ထ ဃရသာမိကဿ ဘုဉ္စိတွာ သယန္တံ အာရုယျ နိဒ္ဓေါက္ကမန္တံ ဝိယ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ ခန္ဓပဉ္စကေ “အဟံ မမာ”တိ ဂဟဏံ။ ပဗုဇ္ဈိတွာ အဂ္ဂိံ ဒိသ္မာ ဘိတကာလော ဝိယ သမ္မာပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇိ-တွာ လက္ခဏံ ဒိသ္မာ ဘယတုပဌာနဉာဏံ၊ နိက္ခမနမဂ္ဂံ ဩလောကန္တံ ဝိယ

မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏံ၊ မဂ္ဂဒဿနံ ဝိယ အနုလောမံ၊ နိက္ခမနံ ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊
ဝေဂေန ဂမနံ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏံ၊ ခေမဋ္ဌာနေ ဌာနံ ဝိယ ဖလဉာဏံ။

၇၉၃။ ဂေါတိ ကေဿ ကိရ ကဿကဿ ရတ္တိဘာဂေ နိဒ္ဓိ
ဩက္ကန္တဿ ဝဇ ဘိဒ္ဓိတွာ ဂေါဏာ ပလာတာ၊ သော ပစ္စုသသမယေ တတ္ထ
ဂန္တာ ဩလောကေန္တော တေသံ ပလာတဘာဝံ ဥတွာ အနုပဒံ ဂန္တာ ရညော
ဂေါဏေ အဒ္ဓဿ။ တေ “မယံ ဂေါဏာ”တိ သလ္လက္ခေတွာ အာဟရန္တော
ပဘာတကာလေ “န ဣမေ မယံ ဂေါဏာ၊ ရညော ဂေါဏာ”တိ သညာနိဘွာ
“ယာဝ မံ ‘စောရော အယ’န္တိ ဂဟေတွာ ရာဇပုရိသာ န အနယဗျသနံ ပါပေန္တိ၊
တာဝဒေဝ ပလာယိဿာမီ”တိ ဘီတော ဂေါဏေ ပဟာယ ဝေဂေန ပလာ-
ယိတွာ နိဗ္ဗယဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ “မယံ ဂေါဏာ”တိ ရာဇဂေါဏာနံ
ဂဟဏံ ဝိယ ဗာလပုထုဇနဿ “အဟံ မမာ”တိ ခန္ဓာနံ ဂဟဏံ၊ ပဘာတေ
“ရာဇဂေါဏာ”တိ သညာနနံ ဝိယ ယောဂိနော တိလက္ခဏဝသေန ခန္ဓာနံ
“အနိစ္စာ ဒုက္ခာ အနတ္တာ”တိ သညာနနံ၊ ဘီတကာလော ဝိယ ဘယတုပဋ္ဌာန-
ဉာဏံ၊ ဝိဿဇ္ဇိတွာ ဂန္တကာမတာ ဝိယ မုဉ္ဇိတုကမျတာ၊ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝိယ
ဂေါတြဘု၊ ပလာယနံ ဝိယ မဂ္ဂေါ၊ ပလာယိတွာ အဘယဒေသေ ဌာနံ
ဝိယ ဖလံ။

၇၉၄။ ယက္ခိတိ ဧကော ကိရ ပုရိသော ယက္ခိနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ကပ္ပေသိ၊
သာ ရတ္တိဘာဂေ “သုတ္တော အယ”န္တိ မန္တာ အာမကသုသာနံ ဂန္တာ မနုဿ မံသံ
ခါဒတိ။ သော “ကုဟိံ” သော ဂစ္ဆတိ”တိ အနုဗန္ဓိတွာ မနုဿမံသံ ခါဒမာနံ
ဒိသွာ တဿာ အမနုဿိဘာဝံ ဥတွာ “ယာဝ မံ န ခါဒတိ၊ တာဝ ပလာယိ-
ဿာမီ”တိ ဘီတော ဝေဂေန ပလာယိတွာ ခေမဋ္ဌာနေ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ
ယက္ခိနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝါသော ဝိယ ခန္ဓာနံ “အဟံ မမာ”တိ ဂဟဏံ၊ သုသာနေ
မနုဿမံသံ ခါဒမာနံ ဒိသွာ “ယက္ခိနိ အယ”န္တိ ဇာနနံ ဝိယ ခန္ဓာနံ တိလက္ခဏံ
ဒိသွာ အနိစ္စာဒိဘာဝဇာနနံ၊ ဘီတကာလော ဝိယ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ ပလာယိ-
ကာမတာ ဝိယ မုဉ္ဇိတုကမျတာ၊ သုသာနဝိဇဟနံ ဝိယ ဂေါတြဘု၊ ဝေဂေန
ပလာယနံ ဝိယ မဂ္ဂေါ၊ အဘယဒေသေ ဌာနံ ဝိယ ဖလံ။

၇၉၅။ ဒါရကောတိ ဧကော ကိရ ပုတ္တဂိဗ္ဗိနိ ဣတ္ထိ၊ သာ ဥပရိပါသဒေ
နိသိန္နာဝ အန္တရိယိယံ ဒါရကသဒ္ဓိံ သုတွာ “ပုတ္တော န ခေါ မေ ကေနစိ
ဝိဟေဋ္ဌိယတိ”တိ ဝေဂသာ ဂန္တာ “အတ္တနော ပုတ္တော”တိ သညာယ ပပေပုတ္တံ
အဂ္ဂဟေသိ။ သာ “ပရပုတ္တော အယ”န္တိ သညာနိတွာ ဩက္ကပ္ပမာနာ ဣတော

စိတော စ ဩလောကေတွာ “မာ ဟေဝ မံ ကောစိ ‘ဒါရကစောရိ အယ’န္တိ ဝဒေယျာ”တိ ဒါရကံ တတ္ထေဝ ဩရောပေတွာ ပုန ဝေဂဿ ပါဿာဒံ အာရုယ နိသီဒိ။ တတ္ထ အတ္တနော ပုတ္တသညာယ ပရပုတ္တဿ ဂဟဏံ ဝိယ “အဟံ မမာ”တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဂဟဏံ။ “ပရပုတ္တော အယ”န္တိ သဉ္ဇာနနံ ဝိယတိလက္ခဏဝသေန “နာဟံ၊ န မမာ”တိ သဉ္ဇာနနံ၊ ဩတ္တပ္ပနံ ဝိယ ဘယတုပဋ္ဌာနံ၊ ဣတော စိတော စ ဩလောကနံ ဝိယ မုဋ္ဌိတုကမျတာဉာဏံ၊ တတ္ထေဝ ဒါရကဿ ဩရောပနံ ဝိယ အနုလောမံ၊ ဩရောပေတွာ အန္တရိယိယံ ဌိတကာလော ဝိယ ဂေါတြဘု၊ ပါဿဒါရူဟနံ ဝိယ မဂ္ဂေါ၊ အာရုယ နိသီဒနံ ဝိယ ဖလံ။

၇၉၆။ ခုဋ္ဌံ ဝိပါသံ သီတုဏှံ၊ အန္ဓကာရံ ဝိသေန ဝာတိ ဣမာ ပန ဆ ဥပမာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ဌိတဿ လောကုတ္တရဓမ္မောဘိမုခနိန္ဒပေါဏ- ပဗ္ဗာရဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ ယထာ ဟိ ခုဋ္ဌါယ အဘိဘူတော သုဇိဃန္တိတော ပုရိသော သာဒုရသံ ဘောဇနံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝါယံ သံသာရဝဋ္ဋဇိဃန္တိယ ဖုဋ္ဌော ယောဂါဝစရော အမတရသံ ကာယဂတာသတိဘောဇနံ ပတ္တေတိ။

ယထာ စ ဝိပါသိတော ပုရိသော ပရိသုဿမာနကဏ္ဍမုခေါ အနေကင်္ဂ- သမ္ဘာရံ ပါနကံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝါယံ သံသာရဝဋ္ဋဝိပါဿာယ ဖုဋ္ဌော ယောဂါဝစရော အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ္ဂပါနကံ ပတ္တေတိ။

ယထာ ပန သိတသမ္ပုဋ္ဌော ပုရိသော ဥဏှံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝပေဝါယံ သံသာရဝဋ္ဋေ တဏှာသိနေဟသိတေန ဖုဋ္ဌော ယောဂါဝစရော ကိလေသ- သန္တာပကံ မဂ္ဂတေဇံ ပတ္တေတိ။

ယထာ စ ဥဏှသမ္ပုဋ္ဌော ပုရိသော သီတံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝါယံ သံသာရဝဋ္ဋေ ကောဒသဂ္ဂိသန္တာပသန္တတ္ထော ယောဂါဝစရော ကောဒသဂ္ဂိပူပသမံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တေတိ။

ယထာ ပန အန္ဓကာရပရေတော ပုရိသော အာလောကံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝါယံ အဝိဇ္ဇန္ဓကာရေန ဩနန္ဒပရိယောနဗ္ဗေါ ယောဂါဝစရော ဉာဏာ- လောကံ မဂ္ဂဘာဝနံ ပတ္တေတိ။

ယထာ စ ဝိသသမ္ပုဋ္ဌော ပုရိသော ဝိသဃာတနံ ဘေသန္တံ ပတ္တေတိ၊ ဧဝမေဝါယံ ကိလေသဝိသသမ္ပုဋ္ဌော ယောဂါဝစရော ကိလေသဝိသနိဗ္ဗိယနံ အမတောသမံ နိဗ္ဗာနံ ပတ္တေတိ။ တေန ဝုတ္တံ—“တဿေဝံ ဇာနတော ဧဝံ

ပဿတော တီသု ဘဝေသု။ပ။ နဝသု သတ္တာဝါသေသု စိတ္တံ ပတိလိယငါ
ပတိကုဋ္ဌတိ ပတိဝတ္တတိ န သမ္ပသာရိယတိ။ ဥပေက္ခာ ဝါ ပါဠိကုလျတာ ဝါ
သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ နာမ ပဒုမပလာသေ ဤသကပေါဏေ”တိ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ
ဝုတ္တနယေနော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇၉၇။ ဧတ္တာဝတာ စ ပနေသ ပတိလိနစရော နာမ ဟောတိ၊ ယံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ—

“ပတိလိနစရဿ ဘိက္ခုနော၊
ဘဇမာနဿ ဝိဝိတ္တမာသနံ။
သာမဂ္ဂိယမာဟု တဿ တံ၊
ယော အတ္တာနံ ဘဝနေ န ဒဿယေ”တိ။”

ဝေဒိဒံ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ ယောဂိနော ပတိလိနစရဘာဝံ နိယမေတွာ ဥတ္တုဒိ၊
အရိယမဂ္ဂဿာပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂျာနင်္ဂပဋိပဒါဝိမောက္ခဝိသေသံ နိယမေတိ။
ကေစိ ဟိ ထေရာ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂျာနင်္ဂါနံ ဝိသေသံ ပါဒကဇ္ဈာနံ နိယမေတိတိ
ဝဒန္တိ။ ကေစိ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ ခန္ဓာ နိယမေန္တိတိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ
ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယော နိယမေတိတိ ဝဒန္တိ။ တေသမ္ပိ ဝါဒေသု အယံ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာဝ နိယမေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၇၉၈။ တတြာယံ အနုပုဗ္ဗကထာ—ဝိပဿနာနိယမေန ဟိ သုက္ခဝိပဿ-
ကဿ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊ သမာပတ္တိလာဘိနော ဈာနံ ပါဒကံ အကတွာ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေါပိ၊
ပဌမဇ္ဈာနံ ပါဒကံ ကတွာ ပကိဏ္ဍကသင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေါပိ
ပဌမဇ္ဈာနိကာဝ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗေသု သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ပဉ္စ
ဈာနင်္ဂါနိ ဟောန္တိ။ တေသံ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သောမနဿသဟဂတာပိ
ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ ဟုတွာ ဝုဋ္ဌာနကာလေ သင်္ခါရပေက္ခာဘာဝံ ပတွာ
သောမနဿသဟဂတာ ဟောတိ။ ပဉ္စကနယေ ဒုတိယတတိယစတုတ္ထဇ္ဈာနာနိ
ပါဒကာနိ ကတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေသု ယထာက္ကမေနော ဈာနံ စတုရင်္ဂိကံ တိဝင်္ဂိကံ
ဒုဝင်္ဂိကဉ္စ ဟောတိ။ သဗ္ဗေသု ပန သတ္တ မဂ္ဂင်္ဂါနိ ဟောန္တိ။ စတုတ္ထေ ဆ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ။ အယံ ဝိသေသော ပါဒကဇ္ဈာနနိယမေန စေဝ ဝိပဿနာနိယမေန
စ ဟောတိ။ တေသမ္ပိ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ သောမနဿသဟဂတာပိ
ဥပေက္ခာသဟဂတာပိ ဟောတိ။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ သောမနဿသဟဂတာဝ။

ပဉ္စမဇ္ဈာန် ပါဒကံ ကတွာ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂေ ပန ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဝသေန
 ဒွေ ဈာန်ဂါနိ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ ဆ သတ္တ စေတ။ အယမ္ပိ ဝိသေသော ဥဘယ-
 နိယမဝသေန ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဟိ နယေ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာ ဇဿာမနဿ-
 သဟဂတာ ဝါ ဥပေက္ခာသဟဂတာ ဝါ ဟောတိ။ ဝုဠာနဂါမိနိ ဥပေက္ခာ-
 သဟဂတာဝ။ အရူပဇ္ဈာနာနိ ပါဒကံ ကတွာ ဥပ္ပါဒိတမဂ္ဂေပိ ဒေသေ နယော။
 ဧဝံ ပါဒကဇ္ဈာနတော ဝုဠာယ ယေကေစိ သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ နိဗ္ဗတ္တိတမဂ္ဂဿ
 အာသန္နပဒေသေ ဝုဠိတသမာပတ္တိ အတ္တနော သဒိသဘာဝံ ကရေတိ
 ဘူမိဝဏ္ဏော ဝိယ ဂေါဓာဝဏ္ဏဿ။

၇၉၉။ ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေ ပန ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ
 ယေ ယေ သမာပတ္တိဓမ္မေ သမ္ပသိတွာ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗတ္တိတော ဟောတိ။ တံ တံ
 သမာပတ္တိသဒိသောဝ ဟောတိ။ တတြာပိ စ ဝိပဿနာနိယမော ဝုတ္တနယေနေဝ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈၀၀။ တတိယတ္ထေရဝါဒေ အတ္တနော အတ္တနော အဇ္ဈာသယာနုရူပေန ယံ
 ယံ ဈာန် ပါဒကံ ကတွာ ယေ ယေ ဈာန်ဓမ္မေ သမ္ပသိတွာ မဂ္ဂေါ နိဗ္ဗတ္တိတော။
 တံ တံ ဈာန်သဒိသောဝ ဟောတိ။ ပါဒကဇ္ဈာန် ပန သမ္ပသိတဇ္ဈာန် ဝါ ဝိနာ
 အဇ္ဈာသယမတ္တေနေဝ တံ န ဣဇ္ဈတိ။ သွာယမတ္တော နန္ဒကောဝါဒသုတ္တေန^၁
 ဒိပေတဗ္ဗော။ ()^၂တ္ထောပိ စ ဝိပဿနာနိယမော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ဧဝံ တာဝ သင်္ခါရူပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂါနိ နိယမေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈၀၁။ သစေ ပနာယံ အာဒိတော ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘယမာနာ ဒုက္ခေန
 သပ္ပယောဂေန သသင်္ခါရေန ဝိက္ခမ္ဘေတုံ အသက္ခိ၊ ဒုက္ခာပဋိပဒါ နာမ ဟောတိ။
 ဝိပရိယာယေန သုခါပဋိပဒါ။ ကိလေသေ ပန ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိပဿနာပရိဝါသံ
 မဂ္ဂပါတုဘာဝံ သဏိကံ ကုရုမာနာ ဒန္ဓာဘိညာ နာမ ဟောတိ။ ဝိပရိယာယေန
 ခိပ္ပါဘိညာ။ ဣတိ အယံ သင်္ခါရူပေက္ခာ အာဂမနီယဋ္ဌာနေ ဌတွာ အတ္တနော
 အတ္တနော မဂ္ဂဿ နာမံ ဒေတိ။ တေန မဂ္ဂေါ စတ္တဒရိ နာမာနိ လဘတိ။

၁-မ-၃-၃၂၄-ပိဋေ။

၂-(ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ—သေယုဏာပိ ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ။ပ။ နိယတာ
 သမ္ပောဓိပရာယဏာတိ။ တာသု ဟိ ယဿာ ဘိက္ခုနိယာ။ပ။ ဝိနာ အဇ္ဈာသယမတ္တေနေဝ
 တံ န ဣဇ္ဈတိတိ။) (သု) ပရိပုဏ္ဏပါဠော ပန အဋ္ဌသာလိနိယံ ၂၇၃-ပိဋေ ဩလော-
 ကေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။

သာ ပနာယံ ပဋိပဒါ ကဿစိ ဘိက္ခုနော နာနာ ဟောတိ၊ ကဿစိ စတူသုဉ် မဂ္ဂေသု ဧကော။ ဗုဒ္ဓါနံ ပန စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာဉ် အဟောသုံ။ တထာ ဓမ္မသေနာပတိဿ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ ပန ပဌမ-မဂ္ဂေါ သုခါပဋိပဒေါ ခိပ္ပါဘိညော အဟောသိ။ ဥပရိ တယော ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္တာဘိညာ။ ယထာ စ ပဋိပဒါ၊ ဧဝံ အဓိပတယောပိ ကဿစိ ဘိက္ခုနော စတူသု မဂ္ဂေသု နာနာ ဟောန္တိ။ ကဿစိ စတူသုပိ ဧကော။ ဧဝံ သင်္ခါရပေက္ခာ ပဋိပဒါဝိသေသံ နိယမေတိ။ ယထာ ပန ဝိမောက္ခဝိသေသံ နိယမေတိ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ။

၈၀၂။ အပိစ မဂ္ဂေါ နာမ ပဉ္စဟိ ကာရဏေဟိ နာမံ လဘတိ သရသေန ဝိပစ္စနီကေန ဝါ သဂုဏေန ဝါ အာရမ္မဏေန ဝါ အာဂမနေန ဝါ။ သစေ ဟိ သင်္ခါရပေက္ခာ အနိစ္စတော သင်္ခါရေ သမ္ပသိတွာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အနိမိတ္တဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ သစေ ဒုက္ခတော သမ္ပသိတွာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ အပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ သစေ အနတ္တတော သမ္ပသိတွာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ သုညတဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စတိ။ ဣဒံ သရသတော နာမံ နာမ။

ယသ္မာ ပနေသ အနိစ္စာနုပဿနာယ သင်္ခါရနံ သနဝိနိဗ္ဗောဂံ ကတွာ နိစ္စနိမိတ္တရဝနိမိတ္တသဿတနိမိတ္တာနိ ပဇဟန္တော အာဂတော၊ တသ္မာ အနိမိတ္တော။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ ပန သုခသညံ ပဟာယ ပဏိမိံ ပတ္တနံ သုက္ခာပေတွာ အာဂတတ္တာ အပ္ပဏိဟိတော။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသတ္တပုဂ္ဂလသညံ ပဟာယ သင်္ခါရနံ သုညတော ဝိဇ္ဇတ္တာ သုညတောတိ ဣဒံ ပစ္စနီကတော နာမံ နာမ။

ရာဂါဒိဟိ ပနေသ သုညတ္တာ သုညတော၊ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ ရာဂနိမိတ္တာဒိနညေဝ ဝါ အဘာဝေန အနိမိတ္တော၊ ရာဂပဏိမိအာဒိနံ အဘာဝတော အပ္ပဏိဟိတောတိ ဣဒမဿ သရဏတော နာမံ။

သွာယံ သညံ အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကရေတိတိပိ သုညတော အနိမိတ္တော အပ္ပဏိဟိတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒမဿ အာရမ္မဏတော နာမံ။

၈၀၃။ အာဂမနံ ပန ဒုဝိဓံ ဝိပဿနာဂမနံ မဂ္ဂါဂမနဉ္စ။ တတ္ထ မဂ္ဂေ ဝိပဿနာဂမနံ လဘတိ၊ ဖလေ မဂ္ဂါဂမနံ။ အနတ္တာနုပဿနာ ဟိ သုညတာ နာမ၊ သုညတဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ သုညတော၊ အနိစ္စာနုပဿနာ အနိမိတ္တာ

နာမ၊ အနိမိတ္တဝိပဿနာယံ မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တော။ ဣဒံ ပန နာမံ န အဘိဓမ္မေ-
ပရိယာယေန လဗ္ဘတိ၊ သုတ္တန္တပရိယာယေန လဗ္ဘတိ။ တတြိ ဟိ ဂေါတြဘုဉာဏံ
အနိမိတ္တံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ အနိမိတ္တနာမကံ ဟုတွာ သယံ အာဂမဇိ-
ယဋ္ဌာနေ ဌတွာ မဂ္ဂဿ နာမံ ဒေတိတိ ဝဒန္တိ။ တေန မဂ္ဂေါ အနိမိတ္တောတိ
ဝုတ္တော။ မဂ္ဂါဂမနေန ပန ဖလံ အနိမိတ္တန္တိ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ
သင်္ခါရေသု ပဏိဓိံ သုက္ခာပေတွာ အာဂတတွာ အပ္ပဏိဟိတာ နာမ၊ အပ္ပဏိ-
ဟိတဝိပဿနာယ မဂ္ဂေါ အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂဿ ဖလံ အပ္ပဏိ-
ဟိတံ။ ဧဝံ ဝိပဿနာ အတ္တနော နာမံ မဂ္ဂဿ ဒေတိ၊ မဂ္ဂေါ ဖလဿာတိ ဣဒံ
အာဂမနတော နာမံ။ ဧဝမယံ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိမောက္ခဝိသေသံ နိယမေတိတိ။

သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

အနုလောမဉာဏကထာ

၈၀၄။ တဿ တံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ အာသေဝန္တဿ ဘာဝေန္တဿ
ဗဟုလီကရေန္တဿ အဓိမောက္ခသဋ္ဌါ ဗလဝတရာ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဝိရိယံ သုပဂ္ဂဟိတံ
ဟောတိ၊ သတိ သူပဋ္ဌိတာ၊ စိတ္တံ သုသမာဟိတံ၊ တိက္ခတရာ သင်္ခါရုပေက္ခာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ “ဒါနိ မဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ သင်္ခါရုပေက္ခာ သင်္ခါရေ အနိစ္စာတိ
ဝါ ဒုက္ခာတိ ဝါ အနတ္တာတိ ဝါ သမ္မသိတွာ ဘဝင်္ဂံ ဩတရတိ။ ဘဝင်္ဂါနန္တရံ
သင်္ခါရုပေက္ခာယ ကတနယေနေဝ သင်္ခါရေ အနိစ္စာတိ ဝါ ဒုက္ခာတိ ဝါ အနတ္တာတိ
ဝါ အာရမ္မဏံ ကုရုမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ။ တတော ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇေတွာ
ဥပ္ပန္နဿ တဿ ကိရိယစိတ္တဿာနန္တရံ အဝိစိကံ စိတ္တသန္တတိံ အနုပ္ပဗန္ဓမာနံ
တထေဝ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဌမံ ဇဝနစိတ္တံ၊ ယံ ပရိကမ္မန္တိ
ဝုစ္စတိ။ တဒနန္တရံ တထေဝ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုတိယံ
ဇဝနစိတ္တံ၊ ယံ ဥပစာရန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဒနန္တရမ္ပိ တထေဝ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံ
ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တတိယံ ဇဝနစိတ္တံ၊ ယံ အနုလောမန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒံ နေသံ
ပါဠိယေတ္တံ နာမံ။

အဝိသေသေန ပန တိဝိဓမ္မေတံ အာသေဝနန္တိပိ ပရိကမ္မန္တိပိ ဥပစာရန္တိပိ
အနုလောမန္တိပိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ ကိဿာနုလောမံ? ပုရိမဘာဂပစ္စိမဘာဂါနံ။ တဋ္ဌိ
ပုရိမာနံ အဋ္ဌန္တံ ဝိပဿနာဉာဏာနံ တထကိစ္စတာယ စ အနုလောမေတိ၊ ဥပရိ စ
သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ။ တဋ္ဌိ အနိစ္စလက္ခဏာဒိဝသေန သင်္ခါရေ

အာရတ္တံ ပဝတ္တတ္တာ၊ “ဥဒယဗ္ဗယဝန္တာနံယေဝ ဝတ မ္မောနံ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ ဥပ္ပါဒ-
ဝယေ အဒ္ဓဿာ”တိ စ၊ “ဘင်္ဂဝန္တာနံယေဝ ဝတ ဘင်္ဂါနုပဿနံ ဘင်္ဂံ အဒ္ဓဿာ”တိ
စ၊ “သဘယံယေဝ ဝတ ဘယတုပဋ္ဌာနဿ ဘယတော ဥပဋ္ဌိတ”န္တိ စ၊ “သာဒီန-
ဝေယေဝ ဝတ အာဒီနင်္ဂါနုပဿနံ အာဒီနဝံ အဒ္ဓဿာ”တိ စ၊ “နိဗ္ဗိန္ဒိတဗ္ဗေယေဝ
ဝတ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ နိဗ္ဗိန္ဒ”န္တိ စ၊ “မုဋ္ဌိတဗ္ဗမ္ပိယေဝ ဝတ မုဋ္ဌိတုကမျတာဉာဏံ
မုဋ္ဌိတုကာမံ ဇာတ”န္တိ စ၊ “ပဋိသင်္ခါတဗ္ဗိယေဝ ဝတ ပဋိသင်္ခါဉာဏေန ပဋိသင်္ခါ-
တ”န္တိ စ၊ “ဥပေက္ခိတဗ္ဗိယေဝ ဝတ သင်္ခါရုပေက္ခာယ ဥပေက္ခိတ”န္တိ စ
အတ္ထတော ဝဒမာနံ ဝိယ ဣမေသဉ္စ အဋ္ဌန္တံ ဉာဏာနံ တထကိစ္စတာယ အနု-
လောမေတိ၊ ဥပရိ စ သတ္တတိံသာယ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ တာယ ပဋိပတ္တိယာ
ပတ္တဗ္ဗတ္တာ။

ယထာ ဟိ မြို့ကော ရာဇာ ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ နိဿိန္နော ဝေါဟာရိကမဟာ-
မတ္တာနံ ဝိနိစ္ဆယံ သုတွာ အဂတိဂမနံ ပဟာယ မဇ္ဈတ္တော ဟုတွာ “ဧဝံ
ဟောတူ”တိ အနုမောဒမာနော တေသဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဿ အနုလောမေတိ၊
ပေါရာဏဿ စ ရာဇဓမ္မဿ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရာဇာ ဝိယ ဟိ
အနုလောမဉာဏံ၊ အဋ္ဌ ဝေါဟာရိကမဟာမတ္တာ ဝိယ အဋ္ဌ ဉာဏာနိ၊ ပေါရာ-
ဏော ရာဇဓမ္မော ဝိယ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယာ။ တတ္ထ ယထာ ရာဇာ “ဧဝံ
ဟောတူ”တိ ဝဒမာနော ဝေါဟာရိကာနဉ္စ ဝိနိစ္ဆယဿ၊ ရာဇဓမ္မဿ စ
အနုလောမေတိ၊ ဝေဒိဒံ အနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ အာရတ္တ ဥပ္ပါဒမာနံ အဋ္ဌန္တဉ္စ
ဉာဏာနံ တထကိစ္စတာယ အနုလောမေတိ၊ ဥပရိ စ သတ္တတိံသာယ
ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာနံ။ တေနော သစ္စာနုလောမိကဉာဏန္တိ ဝုဠတိတိ။

အနုလောမဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝုဠာနဂါမိနိဝိပဿနာကထာ

၈၀၅။ ဣဒဉ္စ ပန အနုလောမဉာဏံ သင်္ခါရာရမ္မကာယ ဝုဠာနဂါမိနိယာ
ဝိပဿနာယ ပရိယောသာနံ ဟောတိ။ သဇ္ဇေန သဗ္ဗံ ပန ဂေါတြဘုဉာဏံ
ဝုဠာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ ပရိယောသာနံ။ ဣဒါနိ တဿာယေဝ ဝုဠာန-
ဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ အသမ္မောဟတ္ထံ အယံ သုတ္တသံသန္တနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သေယျထိဒံ—

အယဉ္ဇိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီ ဝိပဿနာ သဗ္ဗာယတနုဗိဘင်္ဂသုတ္တေ “အတမ္ဗယတံ တိက္ခဝေ နိဿာယ အတမ္ဗယတံ အာဂမ္မ ယာယံ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တ- သိတာ၊ တံ ပဇဟထ တံ သမတိက္ကမထာ”တိ^၁ ဧဝံ အတမ္ဗယတာတိ ဝုတ္တာ။

အလဂဒ္ဓသုတ္တန္တေ “နိဗ္ဗိန္ဒ ၂ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုဋ္ဌတိ”တိ^၂ ဧဝံ နိဗ္ဗိဓါတိ ဝုတ္တာ။

သုသိမာသုတ္တန္တေ “ပုဗ္ဗေ ခေါ သုသိမ မ္မေဋ္ဌိတိဉာဏံ၊ ပစ္ဆာ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏ”န္တိ^၃ ဧဝံ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ ဝုတ္တာ။

ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တန္တေ “သညာ ခေါ ပေါဋ္ဌပါဒ ပဌပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပစ္ဆာ ဉာဏ”န္တိ^၄ ဧဝံ သညဂန္တိ ဝုတ္တာ။

ဒသုတ္တရသုတ္တန္တေ “ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂ”န္တိ^၅ ဧဝံ ပါရိသုဒ္ဓိပဓာနိယင်္ဂန္တိ ဝုတ္တာ။

ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ “ယာ စ မုဇ္ဈိတုကဗျတာ ယာ စ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာ ယာ စ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ^၆ ဧဝံ တိဟိ နာမေဟိ ဝုတ္တာ။

ပဋ္ဌာနေ “အနုလောမံ ဂေါတြဘူသ၊ အနုလောမံ ဂေါဒါနဿာ”တိ^၇ ဧဝံ တိဟိ နာမေဟိ ဝုတ္တာ။

ရထဝိနိတသုတ္တန္တေ “ကိံ ပနာဝုသော ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ”တိ^၈ ဧဝံ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိတိ ဝုတ္တာ။

၁-မ ၃-၂၆၃-ပိဋေ။

၄-သုသိမ (သီ၊ ဣ)

၇-ဒိ ၃-၂၅၂-ပိဋေ။

၂-နိဗ္ဗိဓါ (ပါဠိယံ)

၅-သံ ၁-၃၄၄-ပိဋေ။

၈-ပဋိသံ ၂၅၉-ပိဋေ။

၁၀-မ ၁-၂၀၁-ပိဋေ။

၃-မ ၁-၁၉၂-ပိဋေ။

၆-ဒိ ၁-၁၇၂-ပိဋေ။

၉-ပဋ္ဌာန ၁-၁၃၈-ပိဋေ။

ဣတိနေကေဟိ နာမေဟိ၊ ကိတ္တိတာ ယာ မဟေသိနာ။
 ဝုဠာနဂါမိနီ သန္တာ၊ ပရိသုဒ္ဓါ ဝိပဿနာ။
 ဝုဠာတုကာမော သံသာရ-ဒုက္ခပဏ္ဍိတံ မဟန္တယာ။
 ကရေယျ သတတံ တတ္ထ၊ ယောဂံ ပဏ္ဍိတဇာတိကောတိ။
 ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
 ပညာဘာဝနာမိကာရေ

ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ
 ကေဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၂-ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသ

ပဌမမဂ္ဂဉာဏကထာ

၈၀၆။ ဣတော ပရံ ဂေါတြဘုဉာဏံ ဟောတိ၊ တံ မဂ္ဂဿ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာ-
နိယတ္တာ နေဝ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ န ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ ဘဇေတိ၊
အန္တရာ အဗ္ဗောဟာရိကမေဝ ဟောတိ။ ဝိပဿနာသောတေ ပတိတတ္တာ ပန
ဝိပဿနာတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ အနာဂါမိ-
မဂ္ဂေါ အရဟတ္တမဂ္ဂေါတိ ဣမေသု ဝန စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ ဉာဏဒဿန-
ဝိသုဒ္ဓိံ နာမ။

တတ္ထ ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ တာဝ သမ္မာဒေတုကာမေန အညံ ကိဉ္စိ ကာတဗ္ဗံ
နာမ နတ္ထိ။ ယဉ္စိ အနေန ကာတဗ္ဗံ သိယာ၊ တံ အနုလောမာဝသာနံ ဝိပဿနံ
ဥပ္ပါဒေန္တေန ကတမေဝ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နအနုလောမဉာဏဿ ပနဿ တေဟိ
တိဟိဝိ အနုလောမဉာဏေဟိ အတ္တနော ဗလာနရူပေန တူလတူလေ
သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ တမမိ အန္တရဓာပိတေ သဗ္ဗသင်္ခါရဂတေသု စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ၊
န သဗ္ဗိန္ဒြတိ၊ နာမိမုစ္စတိ၊ န သဇ္ဇတိ၊ န လဂ္ဂတိ၊ န ဗဇျတိ။ ပဒုမပလာသတော
ဥဒကံ ဝိယ ပတိလိယတိ ပတိကုဋတိ ပတိဝတ္တတိ။ သဗ္ဗံ နိမိတ္တာရမ္ပဏမ္ပိ သဗ္ဗံ
ပဝတ္တာရမ္ပဏမ္ပိ ပလိဗောဓတော ဥပဋ္ဌာတိ။ အယဿ သဗ္ဗသ္မိံ နိဗ္ဗိဟ္မပဝတ္တာ-
ရမ္ပဏေ ပလိဗောဓတော ဥပဋ္ဌိတေ အနုလောမဉာဏဿ အာသေဝနန္တေ
အနိမိတ္တံ အပ္ပဝတ္တံ ဝိသင်္ခါရံ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္ပဏံ ကုရုမာနံ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တံ
ပုထုဇ္ဇနသင်္ခံ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ အတိက္ကမမာနံ အရိယဂေါတ္တံ အရိယသင်္ခံ
အရိယဘူမိံ ဩက္ကမမာနံ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏေ ပဌမာဝဇ္ဇနပဌမာဘောဂပဌမ-
သမဉ္ဇာဟာရဘူတံ မဂ္ဂဿ အနန္တရသမနန္တရေသေဝနဥပနိဿယနတ္ထိဝိဂတ-
ဝသေန သဟိ အာကာရေဟိ ပစ္စယဘာဝံ သာယေမာနံ သိခါပုတ္တံ ဝိပဿနာယ
မုဒ္ဒဘူတံ အပုနရာဝဇ္ဇကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဂေါတြဘုဉာဏံ။

ယံ သန္တာယ ဝုတ္တံ—

“ကထံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ ဂေါတြဘုဉာဏံ။ ဥပ္ပါဒံ
အဘိဘုယျတိတိ ဂေါတြဘု။ ပဝတ္တံ။ ပ။ ဥပါယာသံ အဘိဘုယျတိတိ
ဂေါတြဘု။ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတိတိ ဂေါတြဘု။ အနုပ္ပါဒံ
ပက္ခန္တတိတိ ဂေါတြဘု။ အပ္ပဝတ္တံ။ ပ။ အနုပါယာသံ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ

ပက္ခန္တတိတိ ဂေါတြဘူ။ ဥပ္ပါဒံ အဘိဘုယျိတွာ အနုပ္ပါဒံ ပက္ခန္တတိတိ
ဂေါတြဘူ”တိ သဗ္ဗံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

၈၀၇။ တတြာယံ ကောဝဇ္ဇေန ဧကဝိသိယံ ပဝတ္ထမာနာနမ္ပိ အနုလောမ-
ဂေါတြဘူနံ နာနာရမ္ပဏေ ပဝတ္ထနာကာရဒီပိကာ ဥပမာ—ယထာ ဟိ မဟာ-
မာတိကံ လဃိတွာ ပရတိရေ ပတိဋ္ဌာတုကာမော ပုရိသော ဝေဂေန ဓာဝိတွာ
မာတိကာယ ဩရိမတိရေ ရုက္ခသာခါယ ဗန္ဓိတွာ ဩလမ္ပိတံ ရဇ္ဈံ ဝါ ယဋ္ဌံ ဝါ
ဂဟေတွာ ဥလ္လဃိတွာ ပရတိရနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရကာယော ဟုတွာ ပရတိရဿ
ဥပရိဘာဂံ ပတ္တော တံ မုဋ္ဌိတွာ ဝေဓမာနော ပရတိရေ ပတိတွာ သဏိကံ
ပတိဋ္ဌာတိ။ ဝေမေဝါယံ ယောဂါဝစရောပိ ဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိနိဝါသာနံ
ပရတိရဘူတေ နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌာတုကာမော ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဒိနာ ဝေဂေန
ဓာဝိတွာ အတ္တဘာဝရုက္ခသာခါယ ဗန္ဓိတွာ ဩလမ္ပိတံ ရူပရဇ္ဈံ ဝါ ဝေဒနာဒိသု
အညတရဒဏ္ဍံ ဝါ အနိစ္စန္တိ ဝါ ဒုက္ခန္တိ ဝါ အနတ္တာတိ ဝါတိ အနုလောမာ-
ဝဇ္ဇေန ဂဟေတွာ တံ အမုဉ္ဇမာနောဝ ပဌမေန အနုလောမစိတ္တေန ဥလ္လဃိတွာ
ဒုတိယေန ပရတိရနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရကာယော ဝိယ နိဗ္ဗာနနိန္ဒပေါဏပဗ္ဗာရ-
မာနသော ဟုတွာ တတိယေန ပရတိရဿ ဥပရိဘာဂံ ပတ္တော ဝိယ ဣဒါနိ
ပတ္တဗ္ဗဿ နိဗ္ဗာနဿ အာသန္ဓော ဟုတွာ တဿ စိတ္တဿ နိရောဓေန
တံ သင်္ခါရာရမ္ပဏံ မုဋ္ဌိတွာ ဂေါတြဘူစိတ္တေန ဝိသင်္ခါရေ ပရဟိရဘူတေ နိဗ္ဗာနေ
ပတတိ။ ကောရမ္ပဏေ ပန အလဒ္ဓါသေဝနတာယ ဝေဓမာနော သော ပုရိသော
ဝိယ န တာဝ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။ တတော မဂ္ဂဉာဏေန ပတိဋ္ဌာတိတိ။

၈၀၈။ တတ္ထ အနုလောမံ သစ္စပဋိစ္စာဒကံ ကိလေသတမံ ဝိနောဒေတုံ
သက္ကောတိ။ န နိဗ္ဗာနမာရမ္ပဏံ ကာတုံ။ ဂေါတြဘူ နိဗ္ဗာနမေဝ အာရမ္ပဏံ
ကာတုံ သက္ကောတိ။ န သစ္စပဋိစ္စာဒကံ တမံ ဝိနောဒေတုံ။ တတြာယံ ဥပမာ—
ဧကော ကိရ စက္ခုမာ ပုရိသော “နက္ခတ္တယောဂံ ဇာနိဿာမီ”တိ ရတ္တိဘာဂေ
နိက္ခမိတွာ စန္ဒံ ပဿိတုံ ဥဒ္ဓံ ဥလ္လောကေသိ။ တဿ ဝလာဟကေဟိ ပဋိစ္စန္တတ္ထာ
စန္ဒော နံ ပညာယိတ္ထ။ အထေကော ဝါတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ထူလထူလေ
ဝလာဟကေ ဝိဒ္ဓံသေတိ။ အပရော မဇ္ဈိမေ၊ အပရော သုခုမေတိ။ တတော
သေဒ ပုရိသော၊ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘေ စန္ဒံ ဒိသ္မာ နက္ခတ္တယောဂံ
အညာသိ။

တတ္ထ တယော ဝလာဟကာ ဝိယ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံတုလမဇ္ဈိမသုခုမံ ကိလေသန္ဓကာရံ၊ တယော ဝါတာ ဝိယ တိဏိ အနုလောမစိတ္တာနိ၊ စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ စန္ဒော ဝိယ နိဗ္ဗာနံ၊ ဧကေကဿ ဝါတဿ ယထာက္ကမေန ဝလာဟကဝိဒ္ဓိသနံ ဝိယ ဧကေကဿ အနုလောမစိတ္တဿ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကတမဝိနောဒနံ၊ ဝိဂတဝလာဟကေ နဘော တဿ ပုရိသဿ ဝိသုဒ္ဓစန္ဒဒဿနံ ဝိယ ဝိဂတေ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကေ တမေ ဂေါတြဘုဉာဏဿ ဝိသုဒ္ဓိနိဗ္ဗာနဒဿနံ။

ယထေဝ ဟိ တယော ဝါတာ စန္ဒပဋိစ္ဆာဒကေ ဝလာဟကေယေဝ ဝိဒ္ဓိ-
သေတုံ သက္ကောန္တိ၊ န စန္ဒံ ဒဠု၊ ဧဝံ အနုလောမာနိ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကံ တမညေဝ
ဝိနောဒေတုံ သက္ကောန္တိ၊ န နိဗ္ဗာနံ ဒဠု။ ယထာ သော ပုရိသော စန္ဒမေဝ ဒဠု
သက္ကောတိ၊ န ဝလာဟကေ ဝိဒ္ဓိသေတုံ၊ ဧဝံ ဂေါတြဘုဉာဏံ နိဗ္ဗာနမေဝ
ဒဠု သက္ကောတိ၊ န ကိလေသတမံ ဝိနောဒေတုံ။ တေနေဝ စေတံ မဂ္ဂဿ
အာဝဇ္ဇနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စိ အနာဝဇ္ဇနဗ္ဗိ သမာနံ အာဝဇ္ဇနဌာနေ ဌတော “ဧဝံ
နိဗ္ဗတ္တာဟိ”တိ မဂ္ဂဿ သညံ ဒတော ဝိယ နိရုဇ္ဈတိ။ မဂ္ဂေါပိ တေန ဒိန္နသညံ
အမုဉ္ဇိတွာဝ အဝိစိသန္တတိဝသေန တံ ဉာဏံ အနုပ္ပဗန္ဓမာနော အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗ
အပဒါလိတပုဗ္ဗံ လောဘက္ခန္ဓံ ဒေါသက္ခန္ဓံ မောဟက္ခန္ဓံ နိဗ္ဗိဇ္ဈမာနောဝ
ပဒါလယမာနောဝ နိဗ္ဗတ္တတိ။

၈၀၉။ တတြာယံ ဥပမာ—ဧကော ကိရ ဣဿာသော အဋ္ဌဥသဘမတ္တေ
ပဒေသေ ဖလကသတံ ဌပါပေတွာ ဝတ္ထေန မုခံ ဝေဌေတွာ သရံ သန္တဟိတွာ
စက္ကယန္တေ အဋ္ဌာသိ။ အညော ပုရိသော စက္ကယန္တံ အာဝိဇ္ဈိတွာ ယဒါ
ဣဿာသဿ ဖလကံ အဘိမုခံ ဟောတိ၊ တဒါ တတ္ထ ဒဏှကေန သညံ ဒေတိ။
ဣဿာသော ဒဏှကသညံ အမုဉ္ဇိတွာဝ သရံ ခိပိတွာ ဖလကသတံ နိဗ္ဗိဇ္ဈတိ။ တတ္ထ
ဒဏှကသညံ ဝိယ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ဣဿာသော ဝိယ မဂ္ဂဉာဏံ။ ဣဿာသဿ
ဒဏှကသညံ အမုဉ္ဇိတွာဝ ဖလကသတနိဗ္ဗိဇ္ဈနံ ဝိယ မဂ္ဂဉာဏဿ ဂေါတြဘု-
ဉာဏေန ဒိန္နသညံ အမုဉ္ဇိတွာဝ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗာနံ
အပဒါလိတပုဗ္ဗာနံ လောဘဒေါသမောဟက္ခန္ဓာနံ နိဗ္ဗိဇ္ဈနပဒါလနံ။

၈၁၀။ န ကေဝလဉ္စေသ မဂ္ဂေါ လောဘက္ခန္ဓာဒီနံ နိဗ္ဗိဇ္ဈနမေဝ ကရေတိ။
အပိစ ခေါ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋဒုက္ခသမုဒ္ဓိ သောသေတိ၊ သဗ္ဗအပါယဒ္ဓါရာနိ
ပိဒဟတိ၊ သတ္တန္တံ အရိယဓနာနံ သမ္ပုဒ္ဓိဘာဝံ ကရေတိ၊ အဋ္ဌကိကံ ခိစ္ဆာမဂ္ဂံ
ပဇဟတိ၊ သဗ္ဗဝေရဘယာနိ ဝုပသမေတိ၊ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ ဩရသပုတ္တဘာဝံ

ဥပနေတိ၊ အညေသန္တ အနေကသတာနံ အာနိသံသာနံ ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တတိတိ ဧဝံ အနေကာနိသံသဒါယကေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန သဗ္ဗယုတ္တံ ဉာဏံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ။

ပဌမမဂ္ဂဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

သောတာပန္နပုဂ္ဂလကထာ

၈၁၁။ ဣမဿ ပန ဉာဏဿ အနန္တရံ တဿေဝ ဝိပါကဘူတာဒိ ခွေ တိဏိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အနန္တရဝိပါကတ္တာယေဝ ဟိ လောကုတ္တရ- ကုသလာနံ “သမာဓိမာနန္တရိကညမာဟူ”တိ^၁ စ “ဒန္တံ အနန္တရိကံ ပါပုဏာတိ အာသဝါနံ ခယာယာ”တိ^၂ စ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန ဧကံ ခွေ တိဏိ စတ္တာရိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိတိ ဝေဒန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

အနုလောမဿ ဟိ အာသေဝနန္တေ ဂေါတြဘုဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ဒွိဟိ အနုလောမစိတ္တေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ဧကံ အာသေဝနပစ္စယံ လဘတိ၊ သတ္တစိတ္တပရမာ စ ကောဝဇ္ဇနဝိတိ။ တသ္မာ ယဿ ခွေ အနုလောမာနိ၊ တဿ တတိယံ ဂေါတြဘု စတုတ္ထံ မဂ္ဂစိတ္တံ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ ဟောန္တိ။ ယဿ တိဏိ အနုလောမာနိ၊ တဿ စတုတ္ထံ ဂေါတြဘု ပဉ္စမံ မဂ္ဂစိတ္တံ ခွေ ဖလစိတ္တာနိ ဟောန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ခွေ တိဏိ ဝါ ဖလစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ။

ကေစိ ပန ယဿ စတ္တာရိ အနုလောမာနိ၊ တဿ ပဉ္စမံ ဂေါတြဘု ဆဋ္ဌံ မဂ္ဂစိတ္တံ ဧကံ ဖလစိတ္တန္တိ ဝေဒန္တိ၊ တဗ္ဗန ယသ္မာ စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ ဝါ အပ္ပေတိ၊ န တကော ပရိအာသန္တဘဝဂ်တ္တာတိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တသ္မာ န သာရတော ပဓွေတဗ္ဗံ။

၈၁၂။ ဧတ္တာဝတာ စ ပနေသ သောတာပန္နော နာမ ဒုတိယော အရိယပုဂ္ဂလော ဟောတိ။ ဘုသဗ္ဗမတ္ထောပိ ဟုတွာ သတ္တက္ခတ္တံ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု စ သန္တာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တဿ ကရဏသမတ္ထော ဟောတိ။ ဖလပရိယောသာနေ ပနဿ စိတ္တံ ဘဝဂ်ံ ဩတရတိ၊ တတော ဘဝဂ်ံ ဥပုတ္တိန္ဒိတ္တာ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ၊ တသ္မိ နိရုဒ္ဓေ ပဋိပါဋိယာ သတ္တ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏဇေနာနိတိ။ ပုန ဘဝဂ်ံ ဩတရိတွာ ဧတေနာဝ

နယေန ဖလာဒိနံ ပစ္စဝေက္ခဏတ္ထာယ အာဝဇ္ဇနာဒိနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယေသံ ဥပ္ပတ္တိယာ သေ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ အဝသိဋ္ဌကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။

သော ဟိ “ဣမိနာ ဝတာဟံ မဂ္ဂေန အာဂတော”တိ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ တဟော “အယံ မေ အာနိသံသော လဒ္ဓေါ”တိ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တတော “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာပဟိနာ”တိ ပဟိနကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ။ တတော “ဣမေ နာမ မေ ကိလေသာ အဝသိဋ္ဌာ”တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယဝဇ္ဇေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အဝသာနေ စ “အယံ မေ ဓမ္မော အာရမ္မဏတော ပဋိဝိဒ္ဓေါ”တိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ဣတိ သောတာပန္နဿ အရိယသာဝကဿ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စ သောတာပန္နဿ၊ ဧဝံ သကဒါဂါမိ- အနာဂါမိနဗ္ဗိ။ အရဟတော ပန အဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏံ နာမ နတ္ထိတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ ဧကေနဝိသတိ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ နာမ။

ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါယေဝ စေသော။ ပဟိနာဝသိဋ္ဌကိလေသပစ္စဝေက္ခဏာဗျိ သေက္ခာနဗ္ဗိ ဟောတိ ဝါ န ဝါ။ တဿ ဟိ ပစ္စဝေက္ခဏဿ အဘာဝေနေဝ မဟာနာမော ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ “ကောသု နာမ မေ ဓမ္မော အဇ္ဈတ္တံ အပ္ပဟိနော၊ ယေန-မေ ဧကေဒါ လောဘဓမ္မာပိ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ”တိ သဗ္ဗံ ဝိတ္တာရကော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယမဂ္ဂဉာဏကထာ

၈၁၃။ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပန သော သောတာပန္နော အရိယသာဝကော တသ္မိညေဝ ဝါအာသနေ နိသိဇ္ဇော၊ အပရေန ဝါ သမယေန ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ တနဘာဝါယ ဒုတိယာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ ယောဂံ ကရေတိ။ သော ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ တဒေဝ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရ- ဝိညာဏဘေဒံ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ ဉာဏေန ပရိမဒ္ဒတိ၊ ပရိဝတ္တေတိ၊ ဝိပဿနာဝီရိယံ ဩဂါဟတိ။ တဿေဝ ပဋိပန္နဿ ဝုတ္တနယေနေဝ သင်္ခါရပေက္ခာဝသာနေ ဧကောဝဇ္ဇနေန အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေသု ဥပ္ပန္နေသု ဂေါတြဘုအနန္တရံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ။

ဒုတိယဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

တတိယမဂ္ဂဉာဏကထာ

၈၁၄။ ဣမဿပိ ဉာဏဿ အနန္တရံ ဝုတ္တနယေနော ဖလစိတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္တာဝတာ စေသ သကဒါဂါမိ နာမ စတုတ္ထော အရိယပုဂ္ဂလော ဟောတိ သင်္ကဗေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တကရဏသမတ္ထော။ တတော ပရိပစ္စဝေက္ခန္တံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ စ သော သကဒါဂါမိ အရိယသာဝကော တသ္မိညေဝ ဝါ အာသနေ နိသိန္ဓော အပရေန ဝါ သမယေန ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနဝသေ- သပ္ပဟာနာယ တတိယာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ ယောဂံ ကရေတိ၊ သော ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ တဒေဝ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စံ ဒုက္ခ- မနတ္တာတိ ဉာဏေန ပရိမဒ္ဒတိ၊ ပရိဝတ္ထေတိ၊ ဝိပဿနာဝိထိံ ဩဂါဟတိ။ တဿေဝံ ပဋိပန္နဿ ဝုတ္တနယေနော သင်္ခါရုပေက္ခာဝသာနေ ကောဝဇ္ဇနေန အနုလောမဂေါတြဘုဉာဏေသု ဥပ္ပန္နေသု ဂေါတြဘုအနန္တရံ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ အနာဂါမိမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ။

တတိယဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏကထာ

၈၁၅။ ဣမဿပိ ဉာဏဿ အနန္တရံ ဝုတ္တနယေနော ဖလစိတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္တာဝတာ စေသ အနာဂါမိ နာမ ဆဋ္ဌော အရိယပုဂ္ဂလော ဟောတိ ဩပပါတိကော တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္တိဓမ္မော ပဋိသန္ဓိဝသေန ဣမံ လောကံ ပုန အနာဂန္တာ။ တတော ပရိ ပစ္စဝေက္ခန္တံ ဝုတ္တနယမေဝ။

ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခိတွာ စ သော အနာဂါမိ အရိယသာဝကော တသ္မိညေဝ ဝါ အာသနေ နိသိန္ဓော၊ အပရေန ဝါ သမယေန ရူပါရူပရာဂမာနဥဒ္ဓစ္စအဝိဇ္ဇာနံ အနဝသေသပ္ပဟာနာယ စတုတ္ထာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ ယောဂံ ကရေတိ၊ သော ဣန္ဒြိယဗလဗောဇ္ဈင်္ဂါနိ သမောဓာနေတွာ တဒေဝ သင်္ခါရဂတံ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ ဉာဏေန ပရိမဒ္ဒတိ၊ ပရိဝတ္ထေတိ၊ ဝိပဿနာဝိထိံ ဩဂါဟတိ။ တဿေဝံ ပဋိပန္နဿ ဝုတ္တနယေနော သင်္ခါရုပေက္ခာဝသာနေ ကောဝဇ္ဇနေန

၁-န ယိမံ ကောကံ ပုနရာဂန္တာ (သိ)၊ န ဣမံ လောကံ ပုန အာဂန္တာ (သျှာ)၊

ဣမံ လောကံ ပုန အနာဂန္တာ (က)

အံ့လောမဂေါတြဘုဉာဏေသု ဥပ္ပန္နသု ဂေါတြဘုအနန္တရံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဘေန သမ္ပယုတ္တံ ဉာဏံ အရဟတ္တမဂ္ဂေ ဉာဏန္တိ။

စတုတ္ထဉာဏံ နိဋ္ဌိတံ။

အရဟန္တပုဂ္ဂလကထာ

၈၁၆။ ဣမဿပိ ဉာဏဿ အနန္တရံ ဝုတ္တနယေနော ဖလပိတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ တောဝတာ စေသ အရဟာ နာမ အဋ္ဌမော အရိယပုဂ္ဂလော ဟောတိ မဟာခိဏာသဝေါ အန္တိမဒေဟဓာရိ ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တ- သဒတ္ထော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သမ္မာဒညာ ဝိမုတ္တော သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျောတိ။

ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ အနာဂါမိမဂ္ဂေါ အရဟတ္တမဂ္ဂေါတိ ဣမေသု ပန စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမာ”တိ၊ တံ ဣမာနိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗာနိ စတ္တာရိ ဉာဏာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဗောဓိပက္ခိယကထာ

၈၁၇။ ဣဒါနိ ဣမိဿာယေဝ စတုဉာဏာယ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိယာ အာနုဘာဝဝိဇာနနတ္ထံ—

ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယ၊ ဘာဝေါ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ။

ယေ ယေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ ဓမ္မာ တေသံ ပဟာနဉ္စ။

ကိစ္စာနိ ပရိညာဒီနိ၊ ယာနိ ဝုတ္တာနိ အဘိသမယကာလေ။

တာနိ စ ယထာသဘာဝေန၊ ဇာနိတဗ္ဗာနိ သဗ္ဗာနိတိ။

၈၁၈။ တတ္ထ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယ၊ ဘာဝေါတိ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ပရိပုဏ္ဏ- ဘာဝေါ။ -စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ၊ -စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ပဋိန္ဒြိယာနိ၊ ပဉ္စ ဗလာနိ၊ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါတိ ဟိ ဣမေ သတ္တတိံသ ဓမ္မာ ဗုဇ္ဈနဋ္ဌေန ဗောဓောတိ လဒ္ဓနာမဿ အရိယမဂ္ဂဿ ပက္ခေ ဘဝတ္တာ ဗောဓိပက္ခိယာ နာမ။ ပက္ခေ ဘဝတ္တာတိ ဥပကာရဘာဝေ ဌိဟတ္တာ။

၈၁၉။ တေသု တေသု အာရမ္မဏေသု ဩက္ခန္ဓိတွာ ပက္ခန္ဓိတွာ ဥပဋ္ဌာန-
တော ပဋ္ဌာနံ။ သတိယေဝ ပဋ္ဌာနံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု
ပနဿာ အသုဘ-ဒုက္ခ-အနိစ္စ-အနတ္တာကာရဂဟဏဝသေန သုဘ-သုခ-နိစ္စ-
အတ္တ-သညာပဟာနကိစ္စသာဓနဝသေန စ ပဝတ္တိတော စတုဓာ ဘေဒေါ
ဟောတိ။ တဿ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝုစ္စန္တိ။

၈၂၀။ ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ ပဓာနံ။ သောဘနံ ပဓာနံ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ သမ္မာ
ဝါ ပဒဟန္တိ ဧတေနာတိ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ သောဘနံ ဝါ တံ ကိလေသဝိရူပတ္တ-
ဝိရဟတော ပဓာနဉ္စ ဟိတသုခနိပ္ပေါဒကတ္တေန သေဋ္ဌဘာဝါဝဟနတော ပဓာန-
ဘာဝကာရဏတော စာတိ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ ဝိရိယဿေတံ အဓိဝစနံ။ တယံဒံ
ဥပ္ပန္နာနုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ပဟာနာနုပ္ပတ္တိကိစ္စံ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနဉ္စ ကုသလာနံ
ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌိတိကိစ္စံ သာယေတိတိ စတုဗ္ဗိမံ ဟောတိ။ တဿ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ
ဝုစ္စန္တိ။

၈၂၁။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေန ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဒ္ဓိ။ တဿာ သမ္ပယုတ္တာယ ပုဗ္ဗင်္ဂမဋ္ဌေန
ဖလဘူတာယ ပုဗ္ဗဘာဂကာရဏဋ္ဌေန စ ဣဒ္ဓိယာ ပါဒေါတိ ဣဒ္ဓိပါဒေါ။ သော
ဆန္တာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ တဿ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒေါတိ ဝုစ္စန္တိ။
ယထာဟ “စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္တိဒ္ဓိပါဒေါ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒေါ
ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ”တိ။ ဣမေ လောကုတ္တရာဝ။ လောကီယာ ပန “ဆန္တဉ္စ ဘိက္ခု
အဓိပတိံ ကရိတွာ လဘတိ သမာဓိံ၊ လဘတိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတံ။ အယံ ဝုစ္စတိ
ဆန္တသမာဓိံ”တိ။ အာဒိဝစနတော ဆန္တာဒိအဓိပတိဝသေန ပဋိလဒ္ဓဓမ္မာပိ
ဟောန္တိ။

၈၂၂။ အဿဒ္ဓိယကောသဇ္ဇပမာဒ ဝိက္ခေပသမ္မောဟာနံ အဘိဘဝနတော
အဘိဘဝနသင်္ခါတေန အဓိပတိယဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ။ အာသဒ္ဓိယာဒိဟိ စ အနဘိ-
ဘဝနီယတော အကမ္ပိယဋ္ဌေန ဗလံ။ တဒုဘယမ္ပိ သဒ္ဓါဒိဝသေန ပဉ္စဝိမံ ဟောတိ။
တဿ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စဗလာနိတိ ဝုစ္စန္တိ။

၈၂၃။ ဗုဇ္ဈနကုသတ္တဿ ပန အင်္ဂဘာဝေန သတိအာဒယော သတ္တ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ နိယျာနိကဋ္ဌေန စ သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒယော အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါ ဟောန္တိ။
တေန ဝုတ္တံ “သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ။

၈၂၄။ ဣတိ ဣမေ သတ္တတိံသ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မော ပုဗ္ဗဘာဝေ လောကိ-
ယဝိပဿနာယ ဝတ္တမာနာယ စုဒ္ဓသဝိဇ္ဇေန ကာယံ ပရိဂ္ဂဟတော စ ကာယာ-
နုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ၊ နဝရိဇ္ဇေန ဝေဒနံ ပရိဂ္ဂဟတော စ ဝေဒနာနုပဿနာ-
သတိပဋ္ဌာနံ၊ သောဠသဝိဇ္ဇေန စိတ္တံ ပရိဂ္ဂဟတော စ စိတ္တာနုပဿနာသတိ-
ပဋ္ဌာနံ၊ ပဉ္စဝိဇ္ဇေန ဓမ္မေ ပရိဂ္ဂဟတော စ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာနံ။ ဣမသ္မိံ
အတ္တဘာဝေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ ပရဿ ဥပ္ပန္နံ အကုသလံ ဒိသ္မာ “ယဿ ပဋိပဋ္ဌ-
ဿေတံ ဥပ္ပန္နံ၊ န တထာ ပဋိပဋ္ဌိဿာမိ ဧဝံ မေ ဧတံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ၊ တဿ
အနုပ္ပါဒါယ ဝါယမနကာလေ ပဌပံ သမ္ပပ္ပဓာနံ။ အတ္တနော သမုဒါစာရပ္ပတ္တံ
အကုသလံ ဒိသ္မာ တဿ ပဟာနာယ ဝါယမနကာလေ ဒုတိယံ။ ဣမသ္မိံ
အတ္တဘာဝေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗံ ဈာနံ ဝါ ဝိပဿနံ ဝါ ဥပ္ပါဒေတုံ ဝါယမန္တဿ
တတိယံ။ ဥပ္ပန္နံ ယထာ န ပရိဟာယတိ၊ ဧဝံ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပါဒေန္တဿ စတုတ္ထံ
သမ္ပပ္ပဓာနံ။ ဆန္တံ ဓရံ ကတွာ ကုသလပ္ပါဒနကာလေ ဆန္တိဋ္ဌိပါဒေါ၊ မိန္ဒ္လာဝါစာယ
ဝိရမဏကာလေ သမ္မာဝါစာတိ ဧဝံ နာနာစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ။ ဣမေသံ ပန စတုန္တံ
ဉာဏာနံ ဥပ္ပတ္တိကာလေ ဧကစိတ္တေ လဗ္ဘန္တိ။ ဖလက္ခဏေ ဌပေတွာ စတ္တာရော
သမ္ပပ္ပဓာနေ အဝသေသာ တေတ္တိံသ လဗ္ဘန္တိ။

၈၂၅။ ဧဝံ ဧကစိတ္တေ လဗ္ဘမာနေသု စေတေသု ဧကာဝ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာ
သတိ ကာယာဒီသု သုဘသညာဒိပ္ပဟာနကိစ္စသာနေဝသေန စတ္တာရော
သတိပဋ္ဌာနာတိ ဝုစ္စတိ။ ဧကမေဝ စ ဝိရိယံ အနုပ္ပန္နာနံ အနုပ္ပါဒါဒိကိစ္စသာ-
နေဝသေန စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ ဝုစ္စတိ။ သေသေသု ပန ဟာပနဝဗုဒ္ဓံ နတ္ထိ။

၈၂၆။ အဝိစ တေသု—

နဝ ဧကဝိဇာ ဧကော၊ ခွေဓာထ စတု ပဉ္စဓာ။

အဋ္ဌဓာ နဝဓာ စေဝ၊ ဣတိ ဆဒ္ဓါ ဘဝန္တိ တေ။

နဝ ဧကဝိဇာတိ ဆန္တော၊ စိတ္တံ၊ ဝီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ ဥပေက္ခာ၊ သင်္ကပ္ပေါ၊ ဝါစာ၊
ကမ္မန္တော၊ အာဇီဝေါတိ ဣမေ နဝ ဆန္တိဋ္ဌိပါဒါဒိဝသေန ဧကဝိဇာဝ ဟောန္တိ၊
န အညံ ကောဠာသံ ဘဇန္တိ။ ဧကော ခွေဓာတိ သဒ္ဓါ ဣန္ဒြိယ၊ ဗလဝသေန
ခွေဓာ ဌိတာ။ အထ စတု ပဉ္စဓာတိ အထညော ဧကော စတုဓာ၊ အညော
ပဉ္စဓာ ဌိတောတိ အတ္တော။ တတ္ထ သမာဓိ ဧကော ဣန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊
မဂ္ဂင်ဝသေန စတုဓာ ဌိတော။ ပညာ တေသဉ္စ စတုန္တံ ဣဒ္ဓိပါဒကောဠာသဿ

စ ဝသေန ပဉ္စမာ။ အဋ္ဌဇာ နဝဇာ စေဝါတိ အပရော ဧကော အဋ္ဌဇာ၊
ဧကော နဝဇာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ စတုသတိပဋ္ဌာန၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗလ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊
မဂ္ဂင်္ဂဝသေန သတိ အဋ္ဌဇာ ဌိတာ။ စတုသမ္ပပ္ပဇာန၊ ဣဒ္ဓိပါဒ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဗလ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂင်္ဂဝသေန ဝိရိယံ နဝဇာတိ။ ဧဝံ—

စုဒ္ဓသေဝ အသန္တိန္ဒာ၊ ဟေခန္တေတေ ဗောဓိပက္ခိယာ။
ကောဠာသတော သတ္တဝိဇာ၊ သတ္တဝိသပ္ပဘေဒတော။

သင်္ကစ္ဆနိပ္ပာဒနတော၊ သရူပေန စ ဝုတ္တိတော။
သဗ္ဗေဝ အရိယမဂ္ဂဿ၊ သမ္ဘဝေ သမ္ဘဝန္တိ တေတိ။

ဧဝံ တာဝေတ္ထ ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော။

ဝုဠာနဗလသမာယောဂကထာ

၈၂၇။ ဝုဠာနဗလသမာယောဂေါတိ ဝုဠာနဉ္စေဝ ဗလသမာယောဂေါ
စ။ လောကီယဝိပဿနာ ဟိ နိမိတ္တာရမ္ပဏက္ခာ စေဝ ပဝတ္တိကာရဏဿ စ
သမုဒယဿ အသမုတ္တိန္ဒနတော နေဝ နိမိတ္တာ န ပဝတ္တာ ဝုဠာတိ။ ဂေါတြဘု-
ဉ္ဇာဏံ သမုဒယဿ အသမုတ္တိန္ဒနတော ပဝတ္တာ န ဝုဠာတိ။ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏတော
ပန နိမိတ္တာဝုဠာတိတိ ဧကတော ဝုဠာနံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဗဟိဒ္ဓါဝုဠာန-
ဝိဝေနေ ပညာ ဂေါတြဘုဉ္ဇာဏ”န္တိ။ တတာ “ဥပ္ပါဒါ ဝိဝေဒိတော အနုပ္ပါဒံ
ပက္ခန္တိတိ ဂေါတြဘု၊ ပဝတ္တာ ဝိဝေဒိတော”တိ၊ သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမာနိ ပန
စတ္တာရိပိ ဉ္ဇာဏာနိ အနိမိတ္တာရမ္ပဏက္ခာ နိမိတ္တတော ဝုဠဟန္တိ၊ သမုဒယဿ
သမုတ္တိန္ဒနတော ပဝတ္တာ ဝုဠဟန္တိတိ ဒုဘတော ဝုဠာနာနိ ဟောန္တိ။

တေန ဝုတ္တိ—

“ကထံ ဒုဘတော ဝုဠာနဝိဝေနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉ္ဇာဏံ?

သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ
ဝုဠာတိ၊ တဒနုပတ္တကကိလေသေဟိ စ ခန္တေဟိ စ ဝုဠာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ
စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဠာတိ။ တေန ဝုတ္တိ ဒုဘတော ဝုဠာနဝိဝေနေ
ပညာ မဂ္ဂေ ဉ္ဇာဏံ။ အဘိနိရောပနဋ္ဌေန သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာ-
သင်္ကပ္ပိ။ ပ။ ပရိဂ္ဂဟဋ္ဌေန သမ္မာဝါစာ မိစ္ဆာဝါစာယ။ သမုဠာနဋ္ဌေန
သမ္မာကမ္မန္တော။ ဝေါဒါနဋ္ဌေန သမ္မာအာဇီဝေါ။ ပဂ္ဂဟဋ္ဌေန

သမ္မာဝါယာဓမ္မာ။ ဥပဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမ္မာသတိ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဝိန္တုသမာဓိတော ဝုဋ္ဌာတိ။ တဒနဝတ္တကကိုလေသေဟိ စ ခန္တေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ “ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏ”န္တိ။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ဩဋ္ဌာရိကာ ကာမရာဂသံယောဇနာ ပဋိသသံယောဇနာ ဩဋ္ဌာရိကာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိသန္ဓာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ။ပ။

အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂသံယောဇနာ ပဋိသသံယောဇနာ အနုသဟဂတာ ကာမရာဂါနုသယာ ပဋိသန္ဓာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ။ပ။

အရဟတ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ အဝိက္ခေပဋ္ဌေန သမ္မာသမာဓိ ရူပရာဂါ အရူပရာဂါ မာနာ ဥက္ကဋ္ဌာ အဝိဇ္ဇာယ မာနာနုသယာ ဘဝရာဂါနုသယာ အဝိဇ္ဇာနုသယာ ဝုဋ္ဌာတိ။ တဒနဝတ္တကကိုလေသေဟိ စ ခန္တေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တေန ဝုစ္စတိ “ဒုဘတော ဝုဋ္ဌာနဝိဝဇ္ဇနေ ပညာ မဂ္ဂေ ဉာဏ”န္တိ။

၈၂၈။ လောကီယာနဉ္စ အဋ္ဌန္တံ သမာပတ္တိနံ ဘာဝနာကာလေ သမထဗလံ အဓိကံ ဟောတိ။ အနိစ္စာနုပဿနာဒိနံ ဘာဝနာကာလေ ဝိပဿနာဗလံ။ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ ပန ယုဂနဋ္ဌါတေ ဓမ္မာ ဗျတ္တန္တိ အညမညံ အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန။ တသ္မာ ဒုမေသု စတူသုပိ ဉာဏေသု ဥဘယဗလသမာယောဂေါ ဟောတိ။ ယထာဟ—

“ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတကိုလေသေဟိ စ ခန္တေဟိ စ ဝုဋ္ဌဟတော စိတ္တဿ ကေဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမာဓိ နိရောဓဂေါစရာ၊ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိုလေသေဟိ စ ခန္တေဟိ စ ဝုဋ္ဌဟတော အနုပဿနဋ္ဌေန ဝိပဿနာ နိရောဓဂေါစရာ။ ဣတိ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနာ

ဧကရသာ ဟောန္တိ၊ ယုဂနန္ဒါ ဟောန္တိ၊ အညမညံ နာတိဝတ္တန္တိတိ။
တေန ဝုစ္ဆတိ ဝုဋ္ဌာနဋ္ဌေန သမထဝိပဿနံ ယုဂနန္ဒိ ဘာဝေတိ”တိ”။

ဝေမေတ္တ ဝုဋ္ဌာနဗလသမာယောဂေါ ဝေဒိတဗျော။

ပဟာတဗ္ဗဓမ္မပဟာနကထာ

၈၂၉။ ယေ ယေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ တေသံ ပဟာနဉ္စာတိ ဣမေသု ပန စတုသု ဉာဏေသု ယေ ဓမ္မာ ယေန ဉာဏေန ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေသံ ပဟာနဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တောနိ ဟိ ယထာယောဂံ သံယောဇန ဝိလေသ မိစ္ဆတ္တလောကဓမ္မ-
မစ္ဆရိယ ဝိပလ္လာသ ဂန္ထ အဂတိ အာသဝ ဩသ ယောဂ နိဝရဏ ပရာမာသ-
ဥပါဒါန အနုသယ မလ အကုသလကမ္မပထ စိတ္တုပ္ပါဒသင်္ခါတာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနကရာနိ။

တတ္ထ သံယောဇနာနီတိ ခန္ဓေဟိ ခန္ဓာနံ ဖလေန ကမ္မဿ ဒုက္ခေန ဝါ သတ္တာနံ သံယောဇကတ္တာ ရူပရာဂါဒယော ဒသ ဓမ္မာ ဝုစ္ဆန္တိ။ ယာဝဉ္စိ တေ၊ တာဝ ဧတေသံ အနုပရမေတိ။ တတြာပိ ရူပရာဂေါ အရူပရာဂေါ မာနော ဥဒ္ဓစ္စံ အဝိဇ္ဇာတိ ဣမေ ပဉ္စ ဥဒ္ဓိ နိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ ဥဒ္ဓိဘာဂိယ-
သံယောဇနာနိ နာမ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာမရာဂေါ ပဋိသောတိ ဣမေ ပဉ္စ အဓောနိဗ္ဗတ္တနကခန္ဓာဒိသံယောဇကတ္တာ အဓောဘာဂိယသံယောဇနာနိ နာမ။

ကိလေသာတိ သယံ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စ သံကိလေသိကတ္တာ လောဘော ဒေါသော မောဟော မာနော ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ထိနံ ဥဒ္ဓစ္စံ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပန္တိ ဣမေ ဒသ ဓမ္မာ။

မိစ္ဆတ္တာတိ မိစ္ဆာပဝတ္တနတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တော မိစ္ဆာအာဇီဝေါ မိစ္ဆာဝါယာမော မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိတိ ဣမေ အဋ္ဌ ဓမ္မာ။ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ မိစ္ဆာဉာဏေဟိ ဝါ သဒ္ဓိ” ဒသ။

လောကဓမ္မာတိ လောကပ္ပဝတ္တိယာ သတိ အနုပရမဓမ္မကတ္တာ လာဘော အလာဘော ယသော အယသော သုခံ ဒုက္ခံ နိဗ္ဗာ ပသံသာတိ ဣမေ အဋ္ဌ။ ဣမံပန ကာရုဏောပစာရေန လာဘာဒိဝတ္ထုကဿ အနုနယဿ အလာဘာဒိ-
ဝတ္ထုကဿ ပဋိသဿ စေတံ လောကဓမ္မဂ္ဂဟဏေန ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မစ္ဆရိယာနီတိ အာဝါသမစ္ဆရိယံ ကုလမစ္ဆရိယံ လာဘမစ္ဆရိယံ ဓမ္မ-
မစ္ဆရိယံ ဝဏ္ဏမစ္ဆရိယန္တိ ဗုဒ္ဓမာသု အာဝါသာဒိသု အညေသံ သာဓောရဏဘာဝံ
အသဟနာကာရေန ပဝတ္တာနိ ပဉ္စ မစ္ဆရိယာနိ။

ဝိပလ္လာသတိ အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တအသုဘေသုယေဝ ဝတ္ထုသု “နိစ္စံ သုခံ
အတ္တာ သုဘ”န္တိ ဧဝံ ပဝတ္တော သညာဝိပလ္လာသော စိတ္တဝိပလ္လာသော
ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသောတိ ဣမေ တယော။

ဂန္ထာတိ နာမကာယဿ စေဝ ရူပကာယဿ စ ဂန္ထနတော အဘိဇ္ဈာဒယော
စတ္တာဗျေ။ တထာ ဟိ တေ အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ထော၊ ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ထော၊
သီလဗ္ဗတပရာမာသော ကာယဂန္ထော၊ ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသော ကာယဂန္ထော
ဣစ္စေဝ ဝုတ္တာ။

အဂတီတိ ဆန္ဒဒေါသမောဟဘယေဟိ အကတ္တဗ္ဗကရဏဿ၊ ကတ္တဗ္ဗာ-
ကရဏဿ စ အဓိဝစနံ။ တဋ္ဌိ အရိယေဟိ အဂန္တဗ္ဗတ္တာ အဂတီတိ ဝုစ္စတိ။

အာသဝါတိ အာရမ္မဏဝသေန အာဂေါတြဘူတော၊ အာဘဝဂ္ဂတော စ
သဝနာ၊ အသံဝုတေဟိ ဝါ ဒွါရေဟိ ဃဋ္ဌဆိဒ္ဓေဟိ ဥဒကံ ဝိယ သဝနတော
နိစ္စပဋ္ဌရဏဋ္ဌေန သံသာရဒုက္ခဿ ဝါ သဝနတော ကာမရာဂဘဝရာဂမိစ္ဆာ-
ဒိဋ္ဌိအဝိဇ္ဇာနမေတံ အဓိဝစနံ။

ဘဝသာဂရေ အာကုနဋ္ဌေန ဒုရုတ္တရဏဋ္ဌေန စ ဩဃာတိပိ၊ အာရမ္မဏ-
ဝိယောဂဿ စေဝ ဒုက္ခဝိယောဂဿ စ အပ္ပဒါနတော ယောဂါတိပိ
တေသညေဝ အဓိဝစနံ။

နိဝရဏာနီတိ စိတ္တဿ အာဝရဏနိဝရဏပဋိစ္ဆာဒနဋ္ဌေန ကာမစ္ဆန္တာ-
ဒယော ပဉ္စ။

ပရာမာသောတိ တဿ တဿ ဓမ္မဿ သဘာဝံ အတိက္ကမ္မ ပရတော
အဘူတံ သဘာဝံ အာမသနာကာရေန ပဝတ္တနတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဧတံ
အဓိဝစနံ။

ဥပါဒါနာနီတိ သဗ္ဗာကာရေန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တာနိ . ကာမု-
ပါဒါနာဒိနိ စတ္တာရိ။

အနုသယာတိ ထာမဂတဋ္ဌေန ကာမရာဂါနုသယော၊ ပဋိဃ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဘဝရာဂ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယောတိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ကာမရာဂါဒယော

သတ္တ။ တေ ဟိ ထာမဂတတ္တာ ပုနပ္ပုနံ ကာမရာဂါဒိနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုဘာဝေန အနုသေန္တိယေဝါတိ အနုသယာ။

မလာတိ တေလဉ္စနကလလံ ဝိယ သယဉ္စ အသုဒ္ဓတ္တာ၊ အညေသဉ္စ အသုဒ္ဓဘာဝကရဏတော လောဘဒေါသမောဟာ တယော။

အကုသလကမ္မပဏာတိ အကုသလကမ္မဘာဝေန စေဝ ဒုဂ္ဂတိနဉ္စ ပထ-
ဘာဝေန ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ
ဝိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ
ဣမေ ဒသ။

အကုသလဝိတ္တုပ္ပါဒါတိ လောဘမူလာ အဋ္ဌ ဒေါသမူလာ ဒွေ မောဟ-
မူလာ ဒွေတိ ဣမေ ဒွါဒသ။

၈၃၀။ ဣတိ ဧတေသံ သံယောဇနာဒိနံ ဓမ္မာနံ တောနိ ယထာယောဂံ
ပဟာနကရာနိ။ ကထံ? သံယောဇနေသု တာဝ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ
သီလဗ္ဗတပရာမာသော အပါယဂမနိယာ စ ကာမရာဂပဋိသတ္တိတိ ဧတေ ပဉ္စ
ဓမ္မာပဌမဉ္စုပ္ပန်တော။ သေသာ ကာမရာဂပဋိသတ္တိသု ဩဠာရိကာ ဒုတိယဉ္စုပ္ပန်တော။
သုခုမာ တတိယဉ္စုပ္ပန်တော။ ရူပရာဂါဒယော ပဉ္စပိ စတုတ္ထဉ္စုပ္ပန်တော။ ဝေ။
ပရတောပိ စ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝေသဒ္ဓေန နိယမံ န ကရိယာမ။ တတ္ထ
တတ္ထ ယံ ယံ “ဥပရိဉ္စုပ္ပန်တော”တိ ဝက္ခာမ၊ သော သော ပုရိမဉ္စုပ္ပန်တော
ဟတာပါယဂမနိယာဒိဘာဝေါ ဟံတွာ ဥပရိဉ္စုပ္ပန်တော ဟောတိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကိလေသေသု ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ပဌမဉ္စုပ္ပန်တော။ ဒေါသော တတိယဉ္စုပ္ပန်-
တော။ လောဘမောဟမာနထိနဉ္စုပ္ပန်အဟိရိကအနောတ္တပ္ပုနိ စတုတ္ထဉ္စုပ္ပန်-
တောနိ။

မိစ္ဆတ္တေသု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မုသာဝါဒေါ မိစ္ဆာကမ္မန္တော မိစ္ဆာအာဇီဝေါတိ
ဣမေ ပဌမဉ္စုပ္ပန်တော။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ ဝိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာတိ ဣမေ
တတိယဉ္စုပ္ပန်တော။ စေတနာယေဝ စေတ္တ ဝါစာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္ပပ္ပ-
လာပုမိစ္ဆာဝါယာမသတိ သမာဓိဝိမုတ္တိဉ္စုပ္ပန်တောနိ စတုတ္ထဉ္စုပ္ပန်တောနိ။

လောကဓမ္မေသု ပဋိသော တတိယဉ္စုပ္ပန်တော။ အနုနယော စတုတ္ထဉ္စုပ္ပန်-
တော။ ယသေ စ ပသံသာယ စ အနုနယော စတုတ္ထဉ္စုပ္ပန်တောတိ ဧကေ။
မစ္ဆရိယာနိ ပဌမဉ္စုပ္ပန်တောနေဝ။

ဝိပလ္လာသေသု အနိစ္စေနိစ္စံ၊ အနတ္တနိ အတ္တာတိ စ သညာစိတ္တဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသ၊ ဒုက္ခေ သုခံ၊ အသုဘေ သုဘန္တိ ဒိဋ္ဌိဝိပလ္လာသော စာတိ ဣမေ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ အသုဘေ သုဘန္တိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသ၊ တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ ဒုက္ခေ သုခန္တိ သညာစိတ္တဝိပလ္လာသ၊ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇော။

ဂန္ထေသု သီလဗ္ဗတပရမသဇ္ဇဒိသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထော ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ ဗျာပါဒကာယဂန္ထော တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ ဣတရော စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇော။

အဂတိ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော။

အာသဝေသု ဒိဋ္ဌာသဝေါ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ ကာမာသဝေါ တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ ဣတရေ ဒွေ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇော။ ဩသယောဂေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

နိဝရဏေသု ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇံ၊ ကာမစ္ဆန္တော ဗျာပါဒေါ ကုက္ကုစ္ဆန္တိ တိဏိ တတိယဉာဏဝဇ္ဇာနိ၊ ထိနမိဒ္ဓဥဒ္ဓစ္စာနိ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇာနိ။

ပရာမာသော ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော။

ဥပါဒါနေသု သဗ္ဗေသမ္ဘိ လောကီယဓမ္မာနံ ဝတ္ထုကာမဝသေန ကာမာတိ အာဂတတ္တာ ရူပါရူပရာဂေါပိ ကာမုပါဒါနေ ပတတိ၊ တသ္မာ တံ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇံ၊ သေသာနိ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇာနိ။

အနုသယေသု ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ ကာမရာဂပဋိသန္နသယာ တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ မာနဘဝရာဂါပိဇ္ဇာနုသယာ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇော။

မလေသု ဒေါသမလံ တတိယဉာဏဝဇ္ဇံ၊ ဣတရနိ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇာနိ။

အကုသလကမ္မပထေသု ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ မိစ္ဆာစာရော မုသာဝါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ဣမေ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ ပိသုဏဝါစာ ဖရုသဝါစာ ဗျာပါဒေါတိ တယော တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ သမ္မုပ္ပလာပါတိဇ္ဈာ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇော။

အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေသု စတ္တာရော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တာ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တာ စာတိ ပဉ္စ ပဌမဉာဏဝဇ္ဇော၊ ဒွေ ပဋိသသမ္ပယုတ္တာ တတိယဉာဏဝဇ္ဇော၊ သေသာ စတုတ္ထဉာဏဝဇ္ဇာတိ။

ယဉ္စ ယေန ဝဇ္ဇံ၊ တံ တေန ပဟာတဗ္ဗံ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ “ဣတိ ဧတေသံ သံယောဇနာဒိနံ ဓမ္မာနံ တောနိ ယထာယောဂံ ပဟာနကရာနိ”တိ။

ဂဉာ။ ကိ' ပနေတာနိ ဧတေ ဓမ္မေ အတိတာနာဂတေ ပဇဟန္တိ ဥဒါဟု ပစ္စုပ္ပန္နတိ။ ကိ' ပနေတ္ထ ယဒိ တာဝ အတိတာနာဂတေ၊ အဖလော ဝါယာမော အာပဇ္ဇတိ။ ကဿာ? ပဟာတဗ္ဗာနံ နတ္ထိတာယ။ အထ ပစ္စုပ္ပန္န၊ တထာပိ အဖလော၊ ဝါယာမေန သဒ္ဓိ' ပဟာတဗ္ဗာနံ အတ္ထိတာယ၊ သံကိလေသိကာ စ မဂ္ဂဘာဝနာ အာပဇ္ဇတိ၊ ဝိပုယုတ္တတာ ဝါ ကိလေသာနံ၊ န စ ပစ္စုပ္ပန္န- ကိလေသောစိတ္တဝိပုယုတ္တော နာမ အတ္ထိတိ။ နာယံ' အာဝေဏိကာ စောဒနာ။ ပါဠိယံယေဝ' ဟိ “သွာယံ' ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ အတိတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ ပစ္စုပ္ပန္န ကိလေသေ ပဇဟတိ”တိ ဝတ္ထု၊ ပုန “ဟန္တိ အတိတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ တေနဟိ ဒီဏံ ခေပေတိ၊ နိရုဒ္ဓိ နိရောဓေတိ၊ ဝိဂတံ ဝိဂမေတိ၊ အတ္တင်္ဂတံ အတ္တင်္ဂမေတိ။ အတိတံ ယံ နတ္ထိ၊ တံ ပဇဟတိ”တိ စ ဝတ္ထု၊ “န အတိတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ”တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။

တထာ “ဟန္တိ အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ တေနဟိ အဇာတံ ပဇဟတိ၊ အနိဗ္ဗတ္တံ ပဇဟတိ၊ အနုပ္ပန္နံ ပဇဟတိ၊ အပါတုဘူတံ ပဇဟတိ။ အနာဂတံ ယံ နတ္ထိ၊ တံ ပဇဟတိ”တိ စ ဝတ္ထု၊ “န အနာဂတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ”တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။

တထာ “ဟန္တိ ပစ္စုပ္ပန္န ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ တေနဟိ ရက္ခော ရာဂံ ပဇဟတိ။ ဒုဋ္ဌော ဒေါသံ၊ မူဋ္ဌော မောဟံ၊ ဝိနိဗ္ဗေဒါ မာနံ၊ ပရာမဋ္ဌော ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိက္ခေပဂတော ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အနိဋ္ဌင်္ဂတော ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ထာမဂတော အနုသယံ ပဇဟတိ။ ကဏ္ဍသုက္ကာ ဓမ္မာ ယုဂနန္ဒါဝ ဝတ္တန္တိ။ သံကိလေသိကာ မဂ္ဂဘာဝနာ ဟောတိ”တိ စ ဝတ္ထု၊ “န အတိတေ ကိလေသေ ပဇဟတိ၊ န အနာဂတေ၊ န ပစ္စုပ္ပန္န ကိလေသေ ပဇဟတိ”တိ သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ “တေနဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ နတ္ထိ ဖလသစ္စိကိရိယာ၊ နတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ နတ္ထိ ဓမ္မာ- ဘိသမယော”တိ ပဉ္စာပရိယောသာနေ “န ဟိ နတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ။ပ။ နတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော”တိ ပဋိဇာနိတ္တာ “ယထာ ကထံ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တေ ဣဒံ ဝုတ္တံ—

“သေယျထာပိ တရုဏော ရုက္ခော အဇာတဖလော၊ တမေနံ ပုရိသော မူလေ' ဆိန္ဒေယျ၊ ယေ တဿ ရုက္ခဿ အဇာတဖလော၊ တေ အဇာတာယေဝ န ဇာယန္တိ၊ အနိဗ္ဗတ္တာယေဝ န နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ အနုပ္ပန္နာယေဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အပါတုဘူတာယေဝ န ပါတုဘဝန္တိ။

ဝေပေဝ ဥပ္ပါဒေါ ဟေတု ဥပ္ပါဒေါ ပစ္စယော ကိလေသာနံ နိဗ္ဗတ္တိယာတိ ဥပ္ပါဒေ အာဒိနဝံ ဒိသ္မာ အနုပ္ပါဒေ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ၊ အနုပ္ပါဒေ စိတ္တဿ ပက္ခန္တတ္တာ ယေ အာယူဟနပစ္စယံ ကိလေသာ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ တေ အဇာတာယေဝ န ဇာယန္တိ။ ပ။ အင်္ဂါတုဘူတာ-ယေဝ န ပါတုဘဝန္တိ၊ ဧဝံ ဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော။ ပဝတ္တံ ဟေတု။ ပ။ နိမိတ္တံ ဟေတု။ ပ။ အာယူဟနာ ဟေတု။ ပ။ အနာယူ-ဟနေ စိတ္တဿ ပက္ခန္တတ္တာ ယေ အာယူဟနပစ္စယာ ကိလေသာ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ တေ အဇာတာယေဝ။ ပ။ အင်္ဂါတုဘူတာယေဝ န ပါတုဘဝန္တိ၊ ဧဝံ ဟေတုနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော။ ဧဝံ အတ္ထိ မဂ္ဂဘဝနာ၊ အတ္ထိ ဖလသန္တိကိရိယာ၊ အတ္ထိ ကိလေသပ္ပဟာနံ၊ အတ္ထိ ဓမ္မာဟိသမယော”တိ ၂။

၈၃၂။ တေနေ ကိံ ဒီပိတံ ဟောတိ? ဘူမိလဒ္ဓါနံ ကိလေသာနံ ပဟာနံ ဒီပိတံ ဟောတိ။ ဘူမိလဒ္ဓါ ပန ကိံ အတိတာနာဂတာ ဥဒါဟု ပဇ္ဇပ္ပန္နာတိ။ ဘူမိလဒ္ဓါပုဉ္ဇာ ဧဝ နာမ တေ။

၈၃၃။ ဥပ္ပန္နံ ဟိ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသကတဘူမိလဒ္ဓဝသေန အနေကပ္ပဘေဒံ။ တတ္ထ သဗ္ဗမ္ဘိ ဥပ္ပါဒဇရာဘင်္ဂသမင်္ဂိသင်္ခါတံ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ နာမ။ အာရမ္မဏရသံ အနုဘဝိတွာ နိရုဒ္ဓံ အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ ကုသလာ-ကုသလံ ဥပ္ပါဒါဒိတ္တယံ အနုပ္ပတွာ နိရုဒ္ဓံ ဘူတာပဂတ ဝိသင်္ခါတံ သေသသင်္ခါတဉ္စ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ နာမ။ “ယာနိဿ တာနိ ပုဗ္ဗေကတာနိ ကမ္မာနိ”တိ၊ ဧဝမာဒိနာ နယေန ဝုတ္တံ ကမ္မံ အတိတမ္ဘိ သမာနံ အညံ ဝိပါကံ ပဋိဗောဟိတွာ အတ္တနော ဝိပါကသေသာကာသံ ကတွာ ဌိတတ္တာ တထာ ကတောကာသဉ္စ ဝိပါကံ အနုပ္ပန္နမ္ဘိ သမာနံ ဧဝံ ကတေ ဩကာသေ ဧကန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဩကာသကတုပ္ပန္နံ နာမ။ တာသု တာသု ဘူမိလု အသမူဟတံ အကုသလံ ဘူမိလဒ္ဓါပုဉ္ဇံ နာမ။

၈၃၄။ ဧတ္ထ စ ဘူမိယာ ဘူမိလဒ္ဓဿ စ နာနတ္ထံ ဝေဒိတပုံ။ ဘူမိတိ ဟိ ဝိပဿနာယ အာရမ္မဏဘူတာ တေဘူမကာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ ဘူမိလဒ္ဓံ နာမ တေသု ခန္ဓေသု ဥပ္ပတ္တိရဟံ ကိလေသဇာတံ။ တေနဟိ သာ ဘူမိလဒ္ဓါ နာမ ဟောတိတိ တသ္မာ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ ဝုစ္စတိ၊ သာ စ ခေါ န အာရမ္မဏဝသေန။

အာရမ္မဏဝသေန ဟိ သဗ္ဗေပိ အတိတာနာဂတေ ပရိညာတေပိ စ ဒီဏာသဝါနံ ခန္ဓေ အာရမ္မ ကိလေသာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ မဟာကစ္ဆာနဥပ္ပလဝဏ္ဏာဒိနံ ခန္ဓေ အာရမ္မ သောရေယျသေဋ္ဌိ နန္ဒမာဏဝကာဒိနံ^၁ ဝိယ။ ယဒိ စ တံ ဘူမိလဒ္ဓိံ နာမံ သိယာ၊ တဿ အပ္ပဟေယျတော န ကောစိ ဘဝမူလံ ပဇဟေယျ။ ဝတ္ထုဝသေန ဗန ဘူမိလဒ္ဓိံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ဝိပဿနာယ အပရိညာတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပါဒတော ပဘုတိ ဧတသု ဝဋ်မူလံ ကိလေသဇာတံ အနုသေတိ။ တံ အပ္ပဟိနဋ္ဌေန ဘူမိလဒ္ဓိန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၃၅။ တတ္ထ စ ယဿ ယေသု ခန္ဓေသု အပ္ပဟိနဋ္ဌေန အနုသယိတာ ကိလေသာ၊ တဿ တေ ဧဝ ခန္ဓာ တေသံ ကိလေသာနံ ဝတ္ထု၊ န အညေသံ သန္တကာ ခန္ဓာ။ အတိတက္ခန္ဓေသု စ အပ္ပဟိနာနုသယိတာနံ ကိလေသာနံ အတိတက္ခန္ဓာဝ ဝတ္ထု၊ န ဣတရေ။ ဧသ နယော အနာဂတာဒိသု။ တထာ ကာမာဝစရက္ခန္ဓေသု အပ္ပဟိနာနုသယိတာနံ ကိလေသာနံ ကာမာဝစရက္ခန္ဓာဝ ဝတ္ထု၊ န ဣတရေ။ ဧသ နယော ရူပါရူပါဝစရေသု။ သောတာပန္နာဒိသု ပန ယဿ ယဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ ခန္ဓေသု တံ တံ ဝဋ်မူလံ ကိလေသဇာတံ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟိနံ၊ တဿ တဿ တေ တေ ခန္ဓာ ပဟိနာနံ တေသံ တေသံ ဝဋ်မူလကိလေသာနံ အဝတ္ထုတော ဘူမိတိ သင်္ခံ န လဘန္တိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ သဗ္ဗသောဝ ဝဋ်မူလကိလေသာနံ အပ္ပဟိနတ္တာ ယံကိဉ္စိ ကရိယမာနံ ကမ္မံ ကုသလံ အကုသလံ ဝါ ဟောတိ။ ဣစ္စဿ ကမ္မကိလေသပစ္စယာ ဝဋ် ဝဋ်တိ။ တဿေတံ ဝဋ်မူလံ ရူပက္ခန္ဓေယေဝ၊ န ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိသု။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေယေဝ ဝါ၊ န ရူပက္ခန္ဓာဒိသုတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကဿာ? အဝိသေသေန ပဉ္စသုပိ ခန္ဓေသု အနုသယိတတ္တာ။

၈၃၆။ ကထံ? ပထဝီရသာဒိ ဝိယ ရုက္ခေ။ ယထာ ဟိ မဟာရုက္ခေ ပထဝီတလံ အဓိဋ္ဌာယ ပထဝီရသဉ္စ အာပေါရသဉ္စ နိဿာယ တပ္ပစ္စယာ မူလခန္ဓ သာဓ- ပသာဓပလ္လဝပလာသပုပ္ဖ ဖလေဟိဝစိတွာ နာဘံ ပူရေတွာ ယာဝ ကပ္ပါဝသာနာ ဗီဇပရမ္ပရာယ ရုက္ခပဝေဏီ^၂ သန္တာနယမာနေ၊ ဌိတေ တံ ပထဝီရသာဒိ- မူလေယေဝ၊ န ခန္ဓာဒိသု။ ပ။ ဖလေယေဝ ဝါ၊ န မူလာဒိသုတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကဿာ? အဝိသေသေန သဗ္ဗေသု မူလာဒိသု အနုဂတတ္တာတိ။

ယထာ ပန တဿေဝ ရုက္ခဿ ပုပ္ဖဖလာဒိသု နိဗ္ဗိန္ဓော ကောစိ ပုရိသော စတူသု ဒိသာသု မဏ္ဍုကကဏ္ဍကံ နာမ ဝိသကဏ္ဍကံ အာကောဋေယျ၊ အထ

သော ရူက္ခော တေန ဝိသသမ္ပဿေန ဖုဋ္ဌော ပထဝီရသအာပေါရသာနံ ပရိယာဒိဏ္ဏတ္တာ အပ္ပသဝနဓမ္မံ အာဂမ္မ ပုန သန္တာနံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကာဏေယျ၊ ဝေမေဝ ခန္ဓပဝတ္တိယံ နိဗ္ဗိန္ဒော ကုလပုတ္တော တဿ ပုရိသဿ စတူသု ဒိသာသု ရူက္ခေ ဝိသယောဇနံ ဝိယ အတ္တနော သန္တာနော စတုမဂ္ဂဘာဝနံ အာရဘတိ။ အထဿ သော ခန္ဓသန္တာနော တေန စတုမဂ္ဂဝိသသမ္ပဿေန သဗ္ဗသော ဝဇ္ဇမူလကကိလေသာနံ ပရိယာဒိဏ္ဏတ္တာ ကိရိယဘာဝမတ္တဥပဂတကာယ-ကမ္မာဒိသဗ္ဗကပ္ပပဘေဒေါ ဟုတွာ အာယတိ ပုန ဗ္ဗပါနဘိနိဗ္ဗတ္တနဓမ္မံ အာဂမ္မ ဘဝန္တရသန္တာနံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ န သက္ကာတိ။ ကေဝလံ စရိမဝိညာဏ-နိရောဓေန နိဗ္ဗိန္ဒနော ဝိယ ဇာတဝေဒေါ အနုပါဒါနော ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ဧဝံ ဘူမိယာ ဘူမိလဒ္ဓဿ စ နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၃၇။ အပိစ အပရမ္ပိ သမုဒါစာရ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတ အဝိက္ခန္တိတ-အသမူဟတဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ ဥပ္ပန္နံ။ တတ္ထ ဝတ္တမာနပ္ပန္နမေဝ သမုဒါစာရပ္ပန္နံ။ စက္ခာဒိနံ ပန အာပါထဂတေ အာရမ္မဏေ ပုဗ္ဗဘာဂေ အနုပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ ကိလေသဇာတံ အာရမ္မဏဿ အဓိဂ္ဂဟိတတ္တာ ဧဝံ အပရဘာဂေ ကေန္တေန ဥပ္ပတ္တိတော အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ကလျာဏိဂါမေ ပိဏ္ဍာယ စရတော မဟာတိဿထွေရဿ ဝိသဘာဂရူပဒဿနေန ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံ ဝိယ။ သမထဝိပဿနာနံ အညတရဝသေန အဝိက္ခန္တိတံ ကိလေသဇာတံ စိတ္တသန္တတိမနာရူဠမ္ပိ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရကဿ ဟေတုနော အဘာဝါ အဝိက္ခန္တိတုပ္ပန္နံ နာမ။ သမထဝိပဿနာဝသေန ပန ဝိက္ခန္တိတမ္ပိ အရိယမဂ္ဂေန အသမူဟတတ္တာ ဥပ္ပတ္တိဓမ္မံ အနတိတတာယ အသမူဟတုပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ၊ အာကာသေန ဂစ္ဆန္တဿ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော ထေရဿ ကုသမိတရူက္ခေ ဥပဝနေ ပုပ္ဖါနိ ဥဗ္ဗိနန္တဿ မရရေန သရေန ဂါယတော မာတုဂါမဿ ဂီတသဝနေန ဥပ္ပန္နကိလေသဇာတံ ဝိယ။ တိဝိဓမ္ပိ စေတံ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတဝိက္ခန္တိတ-အသမူဟတုပ္ပန္နံ ဘူမိလဒ္ဓေနော သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၃၈။ ဣစ္ဆေတသ္မိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒေ ဥပ္ပန္နေ ယဒေတံ ဝတ္တမာနဘူတာ-ပဂတောကာသကတသမုဒါစာရသင်္ခါတံ စတုဗ္ဗိဓံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ အမဂ္ဂဝဇ္ဇတ္တာ ကေနစိပိ ဉာဏေန ပဟာတဗ္ဗံ န ဟောတိ။ ယမ္ပနေတံ ဘူမိလဒ္ဓါရမ္မဏာ-ဓိဂ္ဂဟိတအဝိက္ခန္တိတအသမူဟတသင်္ခါတံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ တံ ဥပ္ပန္နဘာဝံ ဝိနာ-သယမာနံ ယသ္မာ တံ တံ လောကီယလောကုတ္တရဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ပဟာတဗ္ဗံ ဟောတိတိ။ ဧဝမေတ္ထ ယေ ယေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ၊ တေသံ ပဟာနဉ္စ ဇာနိတဗ္ဗံ။

ပရိညာဒိကိစ္စကထာ

၈၃၉။ ကိစ္စာနိ ပရိညာဒိနိ၊ ယာနိ ဝုတ္တာနိ အဘိသမယကာလေ။
တာနိ စ ယထာသဘာဝေန၊ ဇာနိတဗ္ဗာနိ သဗ္ဗာနီတိ။

သစ္စာဘိသမယကာလံ ဟိ ဧတေသု စတူသု ဉာဏေသု ဧကေကဿ
ဧကက္ခဏေ^၁ ပရိညာ ပဟာနံ သစ္စိကိရိယာ ဘာဝနာတိ ဧတာနိ ပရိညာဒိနိ
စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိ ယထာသဘာဝေန ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ
ပေါရာဏေဟိ—

“ယသော ပဒီပေါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ^၂ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ကရောတိ၊
ဝဇ္ဇိ^၃ ဈာပေတိ၊ အန္တကာရံ ဝိမေတိ၊ အာလောကံ ပရိဝိဒ္ဓိသေတိ^၄၊ သိနေဟံ
ပရိယာဒိယတိ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂဉာဏံ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ^၂ စတ္တာဒိ၊
သစ္စာနိ အဘိသမေတိ၊ ဒုက္ခံ ပရိညာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ သမုဒယံ
ပဟာနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊ မဂ္ဂံ ဘာဝနာဘိသမယေန အဘိသမေတိ၊
နိရောဓံ သစ္စိကိရိယာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နိရောဓံ
အာရမ္မဏံ ကရိတွာ စတ္တာရိပိ သစ္စာနိ ပါပုဏာတိ ပဿတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ”တိ။

ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော
ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓမ္ပိ ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ^၅ ပဋိပဒမ္ပိ ပဿတိ”တိ^၆
သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ “မဂ္ဂသမင်္ဂိဿ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခေပေတံ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခသမုဒယေပေတံ
ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓေပေတံ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိယာ ပဋိပဒါယပေတံ
ဉာဏ”န္တိ^၇။

တတ္ထ ယထာ ပဒီပေါ ဝဇ္ဇိ^၃ ဈာပေတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဉာဏံ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ။
ယထာ အန္တကာရံ ဝိမေတိ၊ ဧဝံ သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ယထာ အာလောကံ
ပရိဝိဒ္ဓိသေတိ၊ ဧဝံ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒိဓမ္မသင်္ခါတံ မဂ္ဂံ
ဘာဝေတိ။ ယထာ သိနေဟံ ပရိယာဒိယတိ၊ ဧဝံ ကိလေသပရိယာဒါနံ နိရောဓံ
သစ္စိကရောတိတိ ဧဝံ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၄၀။ အပရော နယော—ယထာ သူရိယော ဥဒယန္တော အပုဗ္ဗံ အစရိမံ
သဟ^၈ ပါတုဘာဝါ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ကရောတိ၊ ရူပဂတာနိ ဩဘာသေတိ၊

၁-ဧကက္ခဏေန (သျှာ)

၂-ဧကက္ခဏေန (သျှာ၊ ဣ၊ က)

၃-ပရိဝိဒ္ဓိသေတိ (သီ၊ ဣ)

၄-သံ ၃-၃၈၂-ဒိဋ္ဌေ။

၅-ပိဘင်္ဂ ၃၄၁၊ ပဋိသံ ၁၁၄-ဒိဋ္ဌေသျှ။

၆-သယံ (က)

အန္တကာရံ ဝိဓေတိ၊ အာလောကံ ဒဿေတိ၊ သီတံ ပဋိပ္ပဿန္တေတိ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂဉာဏံ။ပ။ နိရောဓံ သတ္တိကိရိယာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ဣဓာပံ ယထာ သူရိယော ရူပဂတာနိ ဩဘာသေတိ။ ဧဝံ မဂ္ဂဉာဏံ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ။ ယထာ အန္တကာရံ ဝိဓေတိ၊ ဧဝံ သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ယထာ အာလောကံ ဒဿေတိ၊ ဧဝံ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ယထာ သီတံ ပဋိပ္ပဿန္တေတိ၊ ဧဝံ ဂါလေသပဋိပ္ပဿဌိံ နိရောဓံ သတ္တိကရောတိတိ ဧဝံ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၄၁။ အပရော နယော—ယထာ နာဝါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဧကက္ခဏေ^၁ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ကရေတိ၊ ဩရိမတိရံ ပဇဟတိ၊ သောဟံ သိန္တဟိ၊ ဘဏ္ဍံ ဝဟတိ၊ ပါရိမတိရံ အပ္ပေတိ၊ ဧဝမေဝ မဂ္ဂဉာဏံ။ပ။ နိရောဓံ သတ္တိကိရိယာဘိသမယေန အဘိသမေတိ။ ဧတ္ထာပိ ယထာ နာဝါ ဩရိမတိရံ ပဇဟတိ၊ ဧဝံ မဂ္ဂဉာဏံ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ။ ယထာ သောဟံ သိန္တဟိ၊ ဧဝံ သမုဒယံ ပဇဟတိ။ ယထာ ဘဏ္ဍံ ဝဟတိ၊ ဧဝံ သဟဇာတာဒိပစ္စယတာယ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ။ ယထာ ပါရိမတိရံ အပ္ပေတိ၊ ဧဝံ ပါရိမတိရဘူတံ နိရောဓံ သတ္တိကရောတိတိ ဧဝံ ဥပမာသံသန္တနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၄၂။ ဧဝံ သစ္စာဘိသမယကာလသ္မိံ ဧကက္ခဏေ^၁ စတုန္တံ ကိစ္စာနံ ဝသေန ပဝတ္တဉာဏဿ ပနဿ^၂ သောဠသဟာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓာနိ ဟောန္တိ။ ယထာဟ—

“ကထံ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓာနိ။ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓာနိ။ ဒုက္ခဿ ဝိဇ္ဇနဋ္ဌော၊ သင်္ခတဋ္ဌော၊ သန္တာပဋ္ဌော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ တထဋ္ဌော။ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော၊ နိဒါနဋ္ဌော၊ သံယောဂဋ္ဌော၊ ပလိဗောဓဋ္ဌော၊ တထဋ္ဌော။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ အသင်္ခတဋ္ဌော၊ အမတဋ္ဌော၊ တထဋ္ဌော။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဟေတုဋ္ဌော၊ ဒဿနဋ္ဌော၊ အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ တထဋ္ဌော။ ဣမေဟိ သောဠသဟိ အာကာရေဟိ တထဋ္ဌေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကသင်္ခကာနိ။ ယံ ဧကသင်္ခဟိတံ၊ တံ ဧကတ္ထံ။ ယံ ဧကတ္ထံ၊ တံ ဧကေန ဉာဏေန^၃ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဧကပဋိဝေဓာနိတိ။

၁-ဧကက္ခဏေန (သျှာ)

၃-၃-တံ ဧကတ္ထံ ဧကေန ဉာဏေန (သီ၊ဇု)

၂-ဓဿ (သျှာ၊က)

၄-ပဋိသံ ၂၉၆-ပိဋေ။

၈၄၃။ တတ္ထ သိယာ ယဒါ ဒုက္ခာဒီနံ အညေဝိ ရောဂဂဏှာဒယော အဉ္ဇာ အတ္ထိ၊ အထ ကဿာ စတ္တာရောယေဝ ဝုတ္တာတိ။ ဧတ္ထ ဝဒါမ၊ အညသဒ္ဓေသန-
ဝသေန အာဝိဘဝတော။ “တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေ ဉာဏံ၊ ဒုက္ခံ အာရမ္ဘ ယာ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပညာ ပဇာနနာ”တိအာဒိနာ^၁ ဟိ နယေန ဧကေနသစ္စရမ္မဏ-
ဝသေနာပိ သစ္စဉာဏံ ဝုတ္တိ။ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ သမုဒယန္တိ သော
ပဿတိ”တိအာဒိနာ^၂ နယေန ဧကံ သစ္စံ အာရမ္မဏံ ကတွာ သေသေသန္တိ
ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေနာပိ ဝုတ္တိ။

တတ္ထ ယဒါ ဧကေနံ သစ္စံ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ တဒါ သမုဒယဒဿနေန
တာဝ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇနလက္ခဏဿာပိ ဒုက္ခဿ၊ ယသ္မာ တံ အာယူဟန-
လက္ခဏေန သမုဒယေန အာယူဟိတံ သင်္ခတံ ရာသိကတံ၊ တသ္မာဿ သော
သင်္ခတဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ။ ယသ္မာ ပန မဂ္ဂေါ ကိလေသသန္တာဟဇော
သုသိတလော၊ တသ္မာဿ မဂ္ဂဿ ဒဿနေန သန္တာပဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ
အာယသ္မတော နန္ဒဿ အစ္စရာဒဿနေန သုန္ဒရိယာ အနဘိရူပဘာဝေါ ဝိယ။
အဝိပရိဏာမဓမ္မဿ ပန နိရောဓဿ ဒဿနေနဿ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အာဝိ-
ဘဝတိတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝေတ္ထ နတ္ထိ။

တထာ သဘာဝတော အာယူဟနလက္ခဏဿာပိ သမုဒယဿ၊ ဒုက္ခ-
ဒဿနေန နိဒါနဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ အသပ္ပါယဘောဇနတော ဥပ္ပန္နဗျာဓိ-
ဒဿနေန ဘောဇနဿ ဗျာဓိနိဒါနဘာဝေါ ဝိယ။ ဝိသိယောဂဉာတဿ
နိရောဓဿ ဒဿနေန သိယောဂဋ္ဌော^၃၊ နိယျာနဘူတဿ စ မဂ္ဂဿ ဒဿနေန
ပလိဗောဓဋ္ဌောတိ။

တထာ နိဿရဏလက္ခဏဿာပိ နိရောဓဿ၊ အဝိဝေကဘူတဿ သမု-
ဒယဿ ဒဿနေန ဝိဝေကဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ။ မဂ္ဂဒဿနေန အသင်္ခတဋ္ဌော၊
ဣဒိနာ ဟိ အနမတဂ္ဂသံသာရေ မဂ္ဂေါ နဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ သောပိ စ သပ္ပယဉာ
သင်္ခတောယေဝါတိ အပ္ပစ္စယဓမ္မဿ အသင်္ခတဘာဝေါ အတိဝိယ ပါကဋ္ဌော
ဟေတိ။ ဒုက္ခဒဿနေန ပနဿ အမတဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ၊ ဒုက္ခံ ဟိ ဝိသိ၊
အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ။

တထာ နိယျာနလက္ခဏဿာပိ မဂ္ဂဿ၊ သမုဒယဒဿနေန “နာသံ
ဟေတု နိဗ္ဗာနဿ ပတ္တိယာ၊ အယံ ဟေတု”တိ ဟေတုဋ္ဌော အာဝိဘဝတိ။
နိရောဓဒဿနေန ဒဿနဋ္ဌော၊ ပရမသုဒ္ဓမာနိ ရူပါနိ ပဿတော “ဝိပ္ပသန္တံ ဝေဿ

မေ စက္ခု” နှိ စက္ခုဿ ဝိပ္ပသန္တဘာဝေါ ဝိယ။ ဒုက္ခဒဿနေန အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ အနေကရောဂါတုရကပဏဇနဒဿနေန ဣဿရဇနဿ ဥဋ္ဌာရဘာဝေါ ဝိယာတိ ဧဝမေတ္ထ သလက္ခဏဝသေန ဧကေကဿ၊ အညသစ္စဒဿနဝသေန စ ဣတရေသံ တိဏှံ တိဏှံ အာဝိဘာဝတော ဧကေကဿ စတ္တာရော စတ္တာရော အတ္တာဝုတ္တာ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ပန သဗ္ဗေ စေတေ အတ္တာ ဧကေနဝ ဒုက္ခာဒီသု စတုကိစ္စေန ဉာဏေန ပဋိဝေဓံ ဂစ္ဆန္တိတိ။ ယေ ပန နာနာဘိသမယံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တေသံ ဥတ္တရံ အဘိဓမ္မေ ကထာဝတ္ထုသ္မိံ ဝုတ္တမေဝ။

ပရိညာဒိပ္ပဘေဒကထာ

၈၄၄။ ဣဒါနိ ယာနိ တာနိ ပရိညာဒိနိ စတ္တာရိ ကိစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တေသု—
တိဝိဓာ ဟောတိ ပရိညာ၊ တထာ ပဟာနဗ္ဗိ သန္တိကိရိယာပိ။
ဒွေ ဘာဝနာ အဘိမတာ၊ ဝိနိစ္ဆယော တတ္ထ ဉာတဗ္ဗော။

၈၄၅။ တိဝိဓာ ဟောတိ ပရိညာတိ ဉာတပရိညာ တိရဏပရိညာ ပဟာန-
ပရိညာတိ ဧဝံ ပရိညာ တိဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ “အဘိညာပညာ ဉာတဋ္ဌေန
ဉာဏ” နှိ^၁ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသိတွာ “ယေ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာတာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ
ဓမ္မာ ဉာတာ ဟောန္တိ” တိ^၂ ဧဝံ သင်္ခေပတော၊ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျံ။
ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ အဘိညေယျံ။ စက္ခု ဘိက္ခဝေ အဘိညေယျ” နှိ အာဒိနာ^၃
နယေန^၄ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တာ ဉာတပရိညာ နာမ။ တဿာ သပ္ပစ္စယနာမ-
ရူပါဘိဇာနနာ အာဝေဏိကာ ဘူမိ။

၈၄၆။ “ပရိညာပညာ တိရဏဋ္ဌေန ဉာဏ” နှိ^၁ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ပန “ယေ
ယေ ဓမ္မာ ပရိညာတာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တိရိတာ ဟောန္တိ” တိ^၂ ဧဝံ
သင်္ခေပတော၊ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ပရိညေယျံ။ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ ပရိညေယျံ။ စက္ခု
ဘိက္ခဝေ ပရိညေယျ” နှိ အာဒိနာ^၃ နယေန^၄ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တာ တိရဏ-
ပရိညာ နာမ။ တဿာ ကလာပသမ္ပသနတော ပဋ္ဌာယ အနိစ္စံ ဒုက္ခမနတ္တာတိ
တိရဏဝသေန ပဝတ္တမာနာယ ယာဝ အနုလောမာ အာဝေဏိကာ ဘူမိ။

၈၄၇။ “ပဟာနပညာ^၆ ပရိစ္စာဂဋ္ဌေန ဉာဏ” နှိ^၁ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသိတွာ “ယေ
ယေ ဓမ္မာ ပဟိနာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ ပရိစ္စတ္တာ ဟောန္တိ” တိ^၇ ဧဝံ

၁-ပဋိသံ ၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-ပဋိသံ ၈၄-ပိဋ္ဌေ။

၃-ပဋိသံ ၆-ပိဋ္ဌေ။

၄-အာဒိနာဝ နယေန (က)၊ အာဒိနာ စ နယေန (?)

၅-ပဋိသံ ၂၃-ပိဋ္ဌေ။

၆-ပဟာနပရိညာ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ ပဟာနပညာ (ပိဋိယံ)

၇-ပဋိသံ ၈၅-ပိဋ္ဌေ။

ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တာ “အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသည် ပဇာတိ”တိအာဒိ-
နယပ္ပဝတ္တာ ပဟာနုပရိညာ။ တဿာ ဘင်္ဂါနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ
မဂ္ဂဉာဏာ ဘူမိ၊ အယံ ဣမ အဓိပ္ပေတာ။

ယသ္မာ ဝါ ဉာတတိရဏပရိညာယောပိ တဒတ္တာယေဝ၊ ယသ္မာ ဓ ယေ
ဓမ္မေ ပဇာတိ၊ တေ နိယမတော ဉာတာ စေဝ တိရိတာ စ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ
ပရိညာတ္တယမ္ပိ ဣမိနာ ပရိယာယေန မဂ္ဂဉာဏဿ ကိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၄၈။ တထာ ပဟာနုဗ္ဗိတိ ပဟာနုမ္ပိ ဟိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ
သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနန္တိ ပရိညာ ဝိယ တိဝိဓမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထယံ သသေဝါလေ
ဥဒကေ ပက္ခိတ္တေန ဃဇ္ဇေန သေဝါလဿ ဝိယ တေန တေန လောကီယ-
သမာဓိနာ နိဝရဏာဒိနံ ပစ္စနိကဓမ္မာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ၊ ဣဒံ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ နာမ။
ပါဠိယဗ္ဗန “ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဉ္စ နိဝရဏာနံ ပဋ္ဌမံ ဖျာနံ ဘာဝယတော”တိ^၁
နိဝရဏာနညေဝ ဝိက္ခမ္ဘနံ ဝုတ္တံ၊ တံ ပါကဋတ္တာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နိဝရဏာနိ
ဟိ ဖျာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ ပစ္စာဘာဂေပိ န သဟဿာ စိတ္တံ အဇ္ဈောတ္တရန္တိ၊
ဝိတက္ကာဒယော အပ္ပိတက္ခဏေယေဝ။ တသ္မာ နိဝရဏာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ ပါကဋံ။

၈၄၉။ ယံ ပန ရတ္တိဘာဂေ သမုဇ္ဇလိတေန ပဒီပေန အန္တကာရဿ ဝိယ တေန
တေန ဝိပဿနာယ အဝယဝဘူတေန ဉာဏဂေန် ပဋိပက္ခဝသေနဝ တဿ တဿ
ပဟာတဗ္ဗဓမ္မဿ ပဟာနံ၊ ဣဒံ တဒဂ်ပ္ပဟာနံ နာမ။ သေယျထိဒံ—နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒေန တာဝ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန အဟေတုဝိသမဟေတု-
ဒိဋ္ဌိယာ စေဝ ကင်္ခါမလဿ စ။ ကလာပသမ္ပသနေန “အဟံ မမာ”တိ သမူဟ-
ဂါဟဿ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဝဝတ္ထာနေန အမဂ္ဂေ မဂ္ဂသညာယ။ ဥဒယဒဿနေန ဥစ္ဆေဒ-
ဒိဋ္ဌိယာ။ ဝယဒဿနေန သဿတဒိဋ္ဌိယာ။ ဘယတုပဋ္ဌာနေန သဘယေ
အဘယသညာယ။ အာဒိနဝဒဿနေန အဿာဒသညာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန
အဘိရတိသညာယ။ မုဉ္ဇိတုကမျတာယ အမုဉ္ဇိတုကာမဘာဝဿ။ ပဋိသင်္ခါနေန
အပ္ပဋိသင်္ခါနဿ။ ဥပေက္ခာယ အနုပေက္ခနဿ။ အနုလောမေန သစ္စပဋိလောမ-
ဂါဟဿ ပဟာနံ။

ယံ ဝါ ပန အဋ္ဌာရသသု မဟာဝိပဿနာသု အနိစ္စာနုပဿနာယ
နိစ္စသညာယ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ။ အနတ္တာနုပဿနာယ
အတ္တသညာယ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ။ ဝိရာဂါနုပဿနာယ ရာဂဿ။

နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယဿ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနဿ။
ခယာနုပဿနာယ ဃနသညာယ။ ဝယာနုပဿနာယ အာယူဟနဿ။ ဝိပရိ-
ဏာမာနုပဿနာယ ဓုဝသညာယ။ အနိမိတ္တာနုပဿနာယ နိမိတ္တဿ။ အပ္ပဏိ-
ဟိတာနုပဿနာယ ပဏိမိယာ။ သုညတာနုပဿနာယ အဘိနိဝေသဿ။ အဓိ-
ပညာဓမ္မဝိပဿနာယ သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနေန
သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ။ အာဒိနဝါနုပဿနာယ အာလယာဘိနိဝေသဿ။
ပဋိသင်္ခါနုပဿနာယ အပ္ပဋိသင်္ခါယ။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာယ သံယောဂါဘိနိဝေသဿ
ပဟာနံ။ ဣဒမ္ပိ တဒင်္ဂဗ္ဗဟာနမေဝ။

၈၅၀။ တတ္ထ ယထာ အနိစ္စာနုပဿနာဒိဟိ သတ္တဟိ နိစ္စသညာဒိနံ ပဟာနံ
ဟောတိ။ တံ ဘင်္ဂါနုပဿနေ ဝုတ္တမေဝ။

ခယာနုပဿနာတိ ပန ဃနဝိနိဇ္ဇောဂံ ကတွာ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ဧဝံ
ခယံ ပဿတော ဉာဏံ။ တေန ဃနသညာယ ပဟာနံ ဟောတိ။

ဝယာနုပဿနာတိ—

အာရမ္မဏာန္တယေန၊ ဥဘော ဧကဝုတ္တာနာ။

နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ၊ ဝယလက္ခဏဝိပဿနာတိ—

ဧဝံ ဝုတ္တာ ပစ္စက္ခတော စေဝ အန္တယတော စ သင်္ခါရာနံ ဘင်္ဂံ ဝိသွာ
တသ္မိညေဝ ဘင်္ဂသင်္ခါတေ နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ။ တာယ အာယူဟနဿ
ပဟာနံ ဟောတိ။ ယေသံ ဟိ အတ္ထာယ အာယူဟေယျ၊ “တေ ဧဝံ ဝယဓမ္မာ”တိ
ဝိပဿတော အာယူဟနေ စိတ္တံ န နမတိ။

ဝိပရိဏာမာနုပဿနာတိ ရူပသတ္တကာဒိဝသေန တံ တံ ပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကမ္မ
အညယာပဝတ္တိဒဿနံ။ ဥပ္ပန္နဿ ဝါ ဇရာယ စေဝ မရဏေန စ ဦဟာကာရေဟိ
ဝိပရိဏာမဒဿနံ။ တာယ ဓုဝသညာယ ပဟာနံ ဟောတိ။

အနိမိတ္တာနုပဿနာတိ အနိစ္စာနုပဿနာဝ၊ တာယ နိစ္စနိမိတ္တဿ ပဟာနံ
ဟောတိ။

အပ္ပဏိဟိတာနုပဿနာတိ ဒုက္ခာနုပဿနာဝ၊ တာယ သုခပဏိမိသုခ-
ပတ္တနာပဟာနံ ဟောတိ။

သုညတာနုပဿနာတိ အနတ္တာနုပဿနာဝ၊ တာယ “အတ္ထိ အတ္တာ”တိ
အဘိနိဝေသဿ ပဟာနံ ဟောတိ။

အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတိ—

“အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါ၊ ဘင်္ဂဉ္စ အနုပဿတိ။

လုညတော စ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အဓိပညာ ဝိပဿနာ”တိ—

ဧဝံ ဝုတ္တာ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ ဇာနိတွာ တဿ စ အာရမ္မဏဿ တဒါ-
ရမ္မဏဿ စ ဗိက္ခဿ ဘင်္ဂံ ဒိသွာ “သင်္ခါရာဝ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ သင်္ခါရာနံ မရဏံ၊ န
အညော ကောစိ အတ္ထိ”တိ ဘင်္ဂဝသေန သုညတံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ ဝိပဿနာ။
ဿ အဓိပညာ စ ဓမ္မေသု စ ဝိပဿနာတိ ကတွာ အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာတိ
ဝုစ္စတိ၊ တာယ နိစ္စသာရာဘာဝဿ စ အတ္တသာရာဘာဝဿ စ သုဉ္ဇူ ဒိဋ္ဌတ္တာ
သာရာဒါနာဘိနိဝေသဿ ပဟာနံ ဟောတိ။

ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော၊ တေန “အဟောသံ”
န ခေါ အဟံ အတိတမဒ္ဓါန”န္တိအာဒိဝသေန စေဝ, “ဣဿရတော လောကော
သန္တောတိ”တိအာဒိဝသေန စ ပဝတ္တဿ သမ္မောဟာဘိနိဝေသဿ ပဟာနံ
ဟောတိ။

အာဒိနဝါနုပဿနာတိ ဘယတုပဋ္ဌာနဝသေန ဥပ္ပန္နံ သဗ္ဗဘဝံ ဒိသု အာဒိ-
နဝဒဿနဉာဏံ၊ တေန “ကိဉ္စိ အလ္လိယိတဗ္ဗံ န ဒိဿတိ”တိ အာလယာဘိ-
နိဝေသဿ ပဟာနံ ဟောတိ။

ပဋိသင်္ခါနုပဿနာတိ မုဉ္ဇနဿ ဥပါယကရဏံ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ တေန
အပ္ပဋိသင်္ခါယ ပဟာနံ ဟောတိ။

ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာတိ သင်္ခါရုပေက္ခာ စေဝ အနုလောမဉ္စ။ တဒါ ဟိဿ ဗိက္ခံ
ဤသကပေါဏေ ပဒုမပလာသေ ဥဒကဗိန္ဒူ၊ ဝိယ သဗ္ဗသွာ သင်္ခါရဂတာ ပတိ-
လိယတိ၊ ပတိကုဋတိ၊ ပတိဝတ္တတိတိ ဝုတ္တံ။ တသွာ တာယ သံယောဂါ-
ဘိနိဝေသဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ကာမသံယောဂါဒိကဿ ကိလေသာဘိနိ-
ဝေသဿ ကိလေသပ္ပဝတ္တိယာ ပဟာနံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ဝိတ္တာရတော
တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပါဠိယံ ပန “တဒင်္ဂပ္ပဟာနန္တု ဒိဋ္ဌိဂတာနံ နိဗ္ဗေဘောဂိယံ
သမာဓိံ ဘာဝယတော”တိ သင်္ခေပေနေဝ ဝုတ္တံ။

ဂင်္ဂာ။ -ယံ ပန အသနိဝိစက္ကာဘိဟတဿ ရုက္ခဿ ဝိယ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန
သံယောဇနာဒိနံ ဓမ္မာနံ ယထာ န ပုန ပဝတ္တိ၊ ဧဝံ ပဟာနံ၊ ဣဒံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ
နာမ။ ယံ သန္တာယ ဝုတ္တံ “သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနန္တု လောကုတ္တရံ ခယဂါမိမဂ္ဂံ

ဘာဝယတော”တိ။ ဣတိ ဣမေသု တီသု ပဟာနေသု သံမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနမေဝ
ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ယသ္မာ ပန တဿ ယောဂိနော ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိက္ခမ္ဘနတဒဂ်ပ္ပ-
ဟာနာနိပိ တဒတ္တာနေဝ၊ တသ္မာ ပဟာနတ္တယမ္ပိ ဣဒိနာ ပရိယာယေန
မဂ္ဂဉာဏဿ ကိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိရာဇာနံ ဝဓိတွာ ရဇ္ဇံ ပတ္တေန ဟိ ယမ္ပိ
တတော ပုဗ္ဗေ ကတံ၊ သဗ္ဗံ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ရညာ ကတ”န္တိယေဝ ဝုစ္စတိ။

၈၅၂။ သန္တိကိရိယာဒီတိ လောကိယသန္တိကိရိယာ လောကုတ္တရသန္တိကိရိ-
ယာတိ ဒွေဓာ ဘိန္နာပိ လောကုတ္တရနာယ ဒဿနဘာဝနာဝသေန ဘေဒတော
တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ “ပဌမဿ ဈာနဿ လာဘီမ္ပိ၊ ဝသီမ္ပိ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ
သန္တိကတံ မယာ”တိအာဒိနာ ၂ နယေန အာဂတာ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ဖဿနာ
လောကိယသန္တိကိရိယာ နာမ။ ဖဿနာတိ အဓိဂန္ဓာ “ဣဒံ မယာ အဓိဂတ”န္တိ
ပစ္စက္ခတော ဉာဏဖဿေန ဖုသနာ။ ဣမမေဝ ဟိ အတ္ထံ သန္ဓာယ
“သန္တိကိရိယာ ပညာ ဖဿနဋ္ဌေ? ဉာဏ”န္တိ ၄ ဥဒ္ဓိသိတွာ “ယေ ယေ ဓမ္မာ
သန္တိကတာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ ဖဿိတာ ၂ ဟောန္တိ”တိ ၆ သန္တိကိရိယ-
နိဒ္ဒေသော ဝုတ္တော။

အပိစ္စ အတ္တနော သန္တာနေ အနုပ္ပါဒေတွာပိ ယေ ဓမ္မာ ကေဝလံ
အပရပ္ပစ္စယေန ဉာဏေန ဉာတာ၊ တေ သန္တိကတာ ဟောန္တိ။ တေနော ဟိ
“သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ သန္တိကာတဗ္ဗံ၊ ကိဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗံ သန္တိကာတဗ္ဗံ။ စက္ခု
ဘိက္ခဝေ သန္တိကာတဗ္ဗံ”န္တိအာဒိ? ဝုတ္တံ။

အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ “ရူပံ ပဿန္တော သန္တိကရေတိ။ ဝေဒနံ။ ပ။ ဝိညာဏံ
ပဿန္တော သန္တိကရေတိ။ စက္ခု ဇရာမရဏံ အမတောဂဓံ နိဗ္ဗာနံ ပဿန္တော
သန္တိကရေတိတိ။ ယေ ယေ ဓမ္မာ သန္တိကတာ ဟောန္တိ၊ တေ တေ ဓမ္မာ
ဖဿိတာ ၂ ဟောန္တိ”တိ?။

ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ပန နိဗ္ဗာနဒဿနံ ဒဿနသန္တိကိရိယာ။ သေသမဂ္ဂက္ခဏေသု
ဘာဝနာသန္တိကိရိယာတိ။ သာ ဒုဝိဓာပိ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ တသ္မာ ဒဿန-
ဘာဝနာဝသေန နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာ ဣမဿ ဉာဏဿ ကိစ္စန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁-ပဋိသံ ၂၇-ပိဋေ။

၄-ပဋိသံ-၂-ပိဋေ။

၇-ပဋိသံ ၃၄-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၁-၁၂၁-၂-ပိဋာဒိသု။

၅-ဖုသိတာ (သျှာ၊က)

၃-ဖဿနဋ္ဌေန (သဗ္ဗတ္ထ)

၆-ပဋိသံ ၈၅-ပိဋေ။

၈-ဖုသိတာ (သျှာ၊က)

၈၅၃။ ခွေ ဘာဝနာ အဘိမတောဟိ ဘာဝနာ ပန လောကီယဘာဝနာ လောကုတ္တရဘာဝနာတိ ခွေယေဝ အဘိမတာ။ တတ္ထ လောကီယာနံ သီလ-
သမာဓိပညာနံ ဥပ္ပါဒနံ၊ တာဟိ စ သန္တာနဝါသနံ လောကီယဘာဝနာ။
လောကုတ္တရာနံ ဥပ္ပါဒနံ၊ တာဟိ စ သန္တာနဝါသနံ လောကုတ္တရဘာဝနာ။
တာသု ဣမ လောကုတ္တရာ အဓိပ္ပေတာ။ လောကုတ္တရာနိ ဟိ သီလာဒိနိ စတုဗ္ဗိ-
ဓမ္မေတံ ဉာဏံဥပ္ပါဒေတိ။ တေသံ သမာဓာတပစ္စယာဒိတာယ တေဟိ စ သန္တာနံ
ဝါသေတိတိ လောကုတ္တရဘာဝနာဝဿ ကိစ္စန္တိ။

ဝေ—

ကိစ္စာနိ ပရိညာဒိနိ၊ ယာနိ ဝုတ္တာနိ အဘိသမယကာလေ။
တာနိ စ ယထာသဘာဝေန၊ ဇာနိတဗ္ဗာနိ သဗ္ဗာနိတိ။

တ္တောဝတာ စ—

“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊
စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ”န္တိ—

ဝေ သရူပေနေဝ အာဘတာယ ပညာဘာဝနာယ ဝိဓာနဒဿနတ္ထံ ယံ
ဝုတ္တံ “မူလဘူတာ ခွေ ဝိသုဒ္ဓိယော သမ္မာဒေတွာ သရီရဘူတာ ပဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိယော
သမ္မာဒေန္တေန ဘာဝေတဗ္ဗာ”တိ၊ တံ ဝိတ္ထာရိတံ ဟောတိ။ ကထံ ဘာဝေ-
တဗ္ဗာတိ အယဉ္စ ပညော ဝိဿန္တိတောတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇက္ခာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော နာမ

ဗာဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

၂၃-ပညာဘာဝနာနိဿိသနိဇ္ဈေသ

အာနိသံသပကာသနာ

၈၅၄။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “ပညာဘာဝနာယ ကော အာနိသံသော” တိ၊ တတ္ထ ဝဒါမ။ အယဉ္ဇိ ပညာဘာဝနာ နာမ အနေကသတာနိသံသာ။ တဿာ ဒိဃေနာပိ အဗ္ဗုနာ န သုကရံ ဝိတ္ထာရတော အာနိသံသံ ပကာသေတုံ။ သင်္ခေပတော ပနဿာ နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ၊ အရိယဖလရသာနဘဝနံ၊ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာ၊ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိတိ အယ-မာနိသံသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနကထာ

၈၅၅။ တတ္ထ ယံ နာမရူပပရိစ္ဆေဒတော ပဋ္ဌာယ သက္ကာယဒိဋ္ဌာဒီနံ ဝသေန နာနာကိလေသဝိဒ္ဓံသနံ ဝုတ္တံ၊ အယံ လောကိကာယ ပညာဘာဝနာယ အာနိသံသော။ ယံ အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ သံယောဇနာဒီနံ ဝသေန နာနာကိလေသ-ဝိဒ္ဓံသနံ ဝုတ္တံ၊ အယံ လောကုတ္တရာယ ပညာဘာဝနာယ အာနိသံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဘိမဝေဂါနုပတိတာ၊ အသနိဝ သိလုစ္စယေ။

ဝါယုဝေဂသမုဋ္ဌိတော၊ အရညမိဝ ပါဝကော။

အန္ဓကာရံ ဝိယ ရဝိ၊ သတေဇုဇ္ဇလမဏ္ဍလော။

ဒိဃရတ္တာနုပတိတံ၊ သဗ္ဗာနတ္ထဝိဇာယကံ။

ကိလေသဇာလံ ပညာ ဟိ၊ ဝိဒ္ဓံသယတိ ဘာဝိတာ။

သန္တိဋ္ဌိကံ မတော ဇညာ၊ အာနိသံသမိမံ ဣဓ။

ဖလသမာပတ္တိကထာ

၈၅၆။ အရိယဖလရသာနဘဝနန္တိ န ကေဝလဉ္စ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနညေဝ၊ အရိယဖလရသာနဘဝနမ္ပိ ပညာဘာဝနာယ အာနိသံသော။ အရိယဖလန္တိ ဟိ သောတာပတ္တိဖလာဒိ သာမညဖလံ ဝုစ္စတိ။ တဿ ဒွိဟာကာရေဟိ ရသာနဘဝနံ ဟောတိ။ မဂ္ဂဝိတိယဉ္စ ဖလသမာပတ္တိဝသေန စ ပဝတ္တိယံ။ တကြာဿ မဂ္ဂဝိတိယံ ပဝတ္တိ ဒဿိတာယေဝ။

၈၅၇။ အပိစ ယေ “သံယောဇနပ္ပဟာနမတ္ထမေဝ ဖလံ နာမ၊ န ကောစိ အညော ဓမ္မော အတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ အနုနယတ္ထံ ဣဒံ သုတ္တံဗ္ဗိ ဒသေတဗ္ဗံ—
“ကထံ ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပညာ ဖလေ ဉာဏံ? သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဒဿနဋ္ဌေန သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဓိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဒနုဝတ္တကကိလေသေဟိ ဝ ခန္ဓေဟိ စ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေဟိ ဝုဋ္ဌာတိ။ တမ္ပယောဂပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ မဂ္ဂသေတံ ဖလ”န္တိ^၁ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။

“စတ္တာရော^၂ မဂ္ဂါ အပရိယာပန္နာ၊^၂ စတ္တာရိ စ သာမညဖလာနိ၊ ဣမေ ဓမ္မာ အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ”^၃။ “မဟဂ္ဂတော ဓမ္မော အပ္ပမာဏဿ ဓမ္မဿ အနန္တရ-
ပစ္စယေန ပစ္စယော”^၄တိ၊ ဝေမာဒိနိပိ စေတ္ထ သာဓကောနိ။

၈၅၈။ ဖလသမာပတ္တိယံ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ပနဿ ဣဒံ ပဉ္စကမ္ပံ—ကာ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ကိံ ဖလဿ အနန္တရံ၊ ကဿ စ ဖလံ အနန္တရန္တိ။

၈၅၉။ တတ္ထ ကာ ဖလသမာပတ္တိတိယာ အရိယဖလဿနိရောဓေ အပ္ပနာ။

၈၆၀။ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ သဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာ န သမာပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အနဓိဂတတ္တာ။ အရိယာ ပန သဗ္ဗေပိ သမာပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ? အဓိဂတတ္တာ။ ဥပရိမာ ပန၊ ဟေဋ္ဌိမံ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ပုဂ္ဂလန္တရဘာ-
ဝုပဂမနေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ။ ဟေဋ္ဌိမံ စ ဥပရိမံ၊ အနဓိဂတတ္တာ။ အတ္တနော၊ အတ္တနောယေဝ၊ ပန ဖလံ သမာပဇ္ဇန္တိတိ ဣဒမေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနံ။

ကေစိ ပန “သောတာပန္နသကဒါဂါမိနောပိ န သမာပဇ္ဇန္တိ။ ဥပရိမာ ဒွေယေဝ သမာပဇ္ဇန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဣဒဉ္စ တေသံ ကာရဏံ၊ ဧတေ ဟိ သမာဓိသ္မိံ^၅ ပရိပူရကာရိနောတိ။ တံ ပုထုဇ္ဇနဿာပိ အတ္တနာ၊ ပဋိလဒ္ဓလောကိယသမာဓိ-
သမာပဇ္ဇနတော အကာရဏမေဝ။ ကိဉ္စေတ္ထ ကာရဏံကာရဏစိန္တာယ။ နန ပါဠိယံယေဝ ဝုတ္တံ—“ကတမေဒသ ဂေါတြဘုဓမ္မာ ဝိပဿနာဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ ဥပ္ပါဒံ ပဝတ္တံ။ပ။ ဥပါယာသံ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတိတိ ဂေါတြဘု။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တက္ကာယ

၁-ပဋိသံ ၆၈-ပိဋေ။

၃-အဘိ ၁-၂၇၁-ပိဋေ။

၂-၂-အရိယမဂ္ဂါ(သမ္ပတ္တ)၊ အဘိ ၁-၂၇၁-ပိဋေ ပဿိတဗ္ဗံ၊

၄-ပဋ္ဌာန ၂-၃၂၇-ပိဋေ။

သကဒါဂါမိမဂ္ဂံ။ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တတ္ထာယ။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ ဥပ္ပါဒံ။ပ။ ဗဟိဒ္ဓါ သင်္ခါရနိမိတ္တံ အဘိဘုယျတိတိ ဂေါတြဘူ”တိ။ တသ္မာ သဗ္ဗေပိ အရိယာ အတ္တနော အတ္တနော ဖလံ သမာပဇ္ဇန္တိတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဂ၆၁။ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ ဝိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထံ။ ယထာ ဟိ ရာဇာရဇဉ္ဇသုခံ၊ ဒေဝတာဒိဗ္ဗသုခံ အနုဘဝန္တိ၊ ဧဝံ အရိယာ “အရိယံ လောကုတ္တရသုခံ အနုဘဝိဿာမာ”တိ အဗ္ဗါနုပ္ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယတက္ခဏေ ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တိ။

ဂ၆၂။ ကထညဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဦးတိ တာဝ အာကာရေဟိ အဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ— နိဗ္ဗာနတော အညဿ အာရမ္မဏဿ အမနသိကာရာ နိဗ္ဗာနဿ စ မနသိကာရာ။ ယထာဟ “ဒွေ ခေါ အာဝုသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ သမာပတ္တိယာ သဗ္ဗ-နိမိတ္တာနဉ္စ အမနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာရော”တိ။

ဂ၆၃။ အယဗ္ဗနေတ္ထ သမာပဇ္ဇနက္ခမော။ ဖလသမာပတ္တတ္ထိကေန ဟိ အရိယသာဝိကေန ရဟောဂတေန ပဋိသလ္လိနေန ဥဒယဗ္ဗယာဒိဝသေန သင်္ခါရာဝိပဿိတဗ္ဗာ၊ တဿ ပဝတ္တာနုပုဗ္ဗဝိပဿနဿ သင်္ခါရာရမ္မဏဂေါတြဘုဉ္ဇဏာနန္တရာ ဖလသမာပတ္တိဝသေန နိရောဓေ စိတ္တံ အပ္ပေတိ။ ဖလသမာပတ္တိနိန္ဒတာယ စေတ္ထ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။

ယေ ပန ဝဒန္တိ “သောတာပန္နော ‘ဖလသမာပတ္တိံ’ သမာပဇ္ဇိဿာမီ”တိ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ သကဒါဂါမိ ဟောတိ။ သကဒါဂါမိ စ အနာဂါမိ”တိ၊ တေဝတ္ထဗ္ဗာ “ဧဝံ သတိ အနာဂါမိ အရဟာ ဘဝိဿတိ၊ အရဟာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ စ ဗုဒ္ဓေါ။ တသ္မာန ကိဉ္စိ တေ၊ ပါဠိဝသေနေဝ စ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိပိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒမေဝ ပန ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သေက္ခဿာပိ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န မဂ္ဂေါ။ ဖလဉ္ဇဿ သစေ အနေန ပဌမဇ္ဈာနိကော မဂ္ဂေါ အဓိဂတော ဟောတိ။ ပဌမဇ္ဈာနိကမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သစေ ဒုတိယာဒီသု အညတရဇ္ဈာနိကော၊ ဒုတိယာဒီသု အညတရဇ္ဈာနိကမေဝတိ။ ဧဝံ တာဝဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ။

၈၆၄။ “တယော ခေါ် အာရုံသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဝိတိယာ သဗ္ဗနိမိတ္တာနု ခမနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ မနသိကာရော၊ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရေ”တိ ဝစနတော ပနဿာ တိဟာကာရေဟိ ဌာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ စ အဘိသင်္ခါရေဟိ သမာပတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ။ “အသုကသ္မိ နာမ ကာလေ ဝုဠဟိဿာမိ”တိ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ဟိဿာ ယာဝ သော ကာလော နာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ ဌာနံ ဟောတိ။ ဧဝမဿာ ဌာနံ ဟောတိတိ။

၈၆၅။ “ဗ္ဗေ ခေါ် အာရုံသော ပစ္စယာ အနိမိတ္တာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ဝုဠာနာယ သဗ္ဗနိမိတ္တာနု မနသိကာရော၊ အနိမိတ္တာယ စ ဓာတုယာ အမနသိကာရော”တိ ဝစနတော ပနဿာ ဝိဟာကာရေဟိ ဝုဠာနံ ဟောတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနု ရူပနိမိတ္တဝေဒနာသညာသင်္ခါရိညာဏနိမိတ္တာနံ။ ကာမဉ္စ န သဗ္ဗာနေဝေတာနိ ဧကေတော မနသိကာရေဟိ သဗ္ဗသင်္ခါဟိကဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တိ။ တဿာ ယံ ဘဝင်္ဂဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ၊ တံ မနသိကာရေတော ဖလသမာပတ္တိဝုဠာနံ ဟောတိတိ ဧဝမဿာ ဝုဠာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၆၆။ ကိံ ဖလဿ အနန္တရံ၊ ကဿ စ ဖလံ အနန္တရန္တိ ဖလဿ တာဝ ဖလမေဝ ဝါ အနန္တရံ ဟောတိ၊ ဘဝင်္ဂံ ဝါ။ ဖလံ ပန အတ္ထိ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ အတ္ထိ ဖလာနန္တရံ၊ အတ္ထိ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ အတ္ထိ နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရံ။ တတ္ထ မဂ္ဂဝိထိယံ မဂ္ဂါနန္တရံ၊ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ ဖလာနန္တရံ။ ဖလသမာပတ္တိသု ပုရိမံ ပုရိမံ ဂေါတြဘုအနန္တရံ၊ ဂေါတြဘုတိ စေတ္ထ အနုလောမံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပဋ္ဌာနေ—“အရံဟတော အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ သေက္ခာနံ အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ယေန ဖလေန နိရောဓာ ဝုဠာနံ ဟောတိ၊ တံ နေဝသညာနာသညာယတနာနန္တရန္တိ။ တတ္ထ ဌပေတွာ မဂ္ဂဝိထိယံ ဥပ္ပန္နံ ဖလံ အဝသေသံ သဗ္ဗံ ဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဝတ္တိ နာမ။ ဧဝမေတံ မဂ္ဂဝိထိယံ ဖလသမာပတ္တိယံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန၊

ပဋိပ္ပဿဒ္ဓ္မရထံ၊ အမတာရမ္မဏံ သုဘံ။

ဝန္တလောကာမိသံ သန္တံ၊ သာမညဖလမုတ္တမံ။

ဩဇေန္တေန သုစိနာ၊ သုခေန အဘိသန္တိတံ။

ယေန သာတာတိသာတေန၊ အမတေန မဓုံ ဝိယ။

တံ သုခံ တဿ အရိယဿ၊ ရသဘူတမနုတ္တရံ။
ဖလဿ ပညံ ဘာဝေတွာ၊ ယသ္မာ ဝိနွတိ ပဏ္ဍိတော။

ဘသ္မာ အရိယဖလဿေတံ၊ ရသာနဘဝနံ ဣဓ။
ဝိပဿနာဘာဝနာယ၊ အာနိသံသောတိ ဝုစ္စတိ။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာ

၈၆၇။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနသမတ္တတာတိ န ကေဝလဉ္စ အရိယ-
ဖလရသာနဘဝနံယေဝ၊ အယံပန နိရောဓသမာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာပိ
ဣဒိဿာ ပညာဘာဝနာယ အာနိသံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တကြိဒံ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝိဘာဝနတ္ထံ ပဉ္စကမ္ပံ—ကော နိရောဓ-
သမာပတ္တိ၊ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိ၊
ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ၊ ကထံ ဌာနံ၊ ကထံ
ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌိကဿ ကိန္နိန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ မတဿ စ သမာပဇ္ဇဿ စ ကော
ဝိသေသော၊ နိရောဓသမာပတ္တိ ကိ သင်္ခတာ အသင်္ခတာ လောကီယာ
လောကုတ္တရာ နိပ္ပန္နာ အနိပ္ပန္နာတိ။

၈၆၈။ တတ္ထ ကော နိရောဓသမာပတ္တိတိ ယာ အနုပုဗ္ဗနိရောဓေသေန စိတ္တ-
စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ အပ္ပဝတ္တိ။ ကေ တံ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ
သုဗ္ဗေပိ ပုထုဇ္ဇနာ၊ သောတာပန္နာ၊ သကဒါဂါမိနော၊ သုက္ခဝိပဿကာ စ
အနာဂါမိနော၊ အရဟန္တာ န သမာပဇ္ဇန္တိ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိလာဘိနော ပန
အနာဂါမိနော၊ ဒိဏာသဝါ စ သမာပဇ္ဇန္တိ။ “ဒွိဟိ ဗလေဟိ သမန္တာဂတတ္တာ၊
တယော စ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ၊ သောဋ္ဌသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ၊ နဝဟိ
သမာဓိစရိယာဟိ ဝသီဘာဝတာ ပညာ နိရောဓသမာပတ္တိယာ ဉာဏ”န္တိ ဟိ
ဝုတ္တံ။ အယဉ္စ သမ္ပဒါ ဌပေတွာ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အနာဂါမိဒိဏာ-
သဝေ အညေသံ နတ္ထိ။ တသ္မာ တေယေဝ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ န အညေ။

၈၆၉။ ကတမာနိ ပနေတ္ထ ဒွေ ဗလာနိ။ပ။ ကတမာ ဝသီဘာဝတာတိ။ န
တ္ထေ ကိဉ္စ အမှေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိ။ သဗ္ဗမိဒံ တေဿ ဥဒ္ဓေသဿ နိဒ္ဓေသေ
ဝုတ္တမေဝ။ ယထာဟ—

“**ဒွိဟိ ဗလေဟိတိ** ခွေ ဗလာနိ သမထဗလံ ဝိပဿနာဗလံ။ ကတမံ သမထဗလံ? နေက္ခမ္မဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလံ။ အဗျာပါဒဝသေန။ အာလောကသညာဝသေန။ အဝိက္ခေပဝသေန။ ပ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာသဝသေန။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိပဿာသဝသေန စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ အဝိက္ခေပေါ သမထဗလန္တိ။ ကေနဋ္ဌေန သမထဗလံ? ပဌမဇ္ဈာနေန နိဝရဏေ န ကမ္မတိတိ သမထဗလံ။ ဒုတိယဇ္ဈာနေန ဝိတက္ကဝိစာရေ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယ န ကမ္မတိတိ သမထဗလံ။ ဥဒ္ဓစ္စေ စ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂဏကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္မတိ န စလတိ န ဝေဓတိတိ သမထဗလံ။ ဣဒံ သမထဗလံ။

ကတမံ ဝိပဿနာဗလံ? အနိစ္စာနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ။ အနတ္တာနုပဿနာ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ။ ဝိရောဂါနုပဿနာ။ နိရောဓာနုပဿနာ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿနာ။ ပ။ ရူပေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလံ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ။ စက္ခုသိပ္ပံ။ ပ။ ဇောမရဏေ အနိစ္စာနုပဿနာ။ ဇရာမရဏေ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာ ဝိပဿနာဗလန္တိ။ ကေနဋ္ဌေန ဝိပဿနာဗလံ? အနိစ္စာနုပဿနာယ နိစ္စသညာယ န ကမ္မတိတိ ဝိပဿနာဗလံ။ ဒုက္ခာနုပဿနာယ သုခသညာယ န ကမ္မတိတိ။ အနတ္တာနုပဿနာယ အတ္တသညာယ န ကမ္မတိတိ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ နန္ဒိယာ န ကမ္မတိတိ။ ဝိရာဂနုပဿနာယ ရာဂေ န ကမ္မတိတိ။ နိရောဓာနုပဿနာယ သမုဒယေ န ကမ္မတိတိ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿနာယ အာဒါနေ န ကမ္မတိတိ ဝိပဿနာဗလံ။ အဝိဇ္ဇာယ စ အဝိဇ္ဇာသဟဂတကိလေသေ စ ခန္ဓေ စ န ကမ္မတိ န စလတိ န ဝေဓတိတိ ဝိပဿနာဗလံ။ ဣဒံ ဝိပဿနာဗလံ။

တယော စ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာတိ ကတမေသံ တိဏ္ဍန္တံ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿ ဝိတက္ကဝိစာရော ဝစီသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဟောန္တိ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နဿ အဿာသပဿာသာ ကာယသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဟောန္တိ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နဿ သညာ စ ဝေဒနာ စ စိတ္တသင်္ခါရာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ဟောန္တိ။ ဣမေသံ တိဏ္ဍန္တံ သင်္ခါရာနံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယာ။

သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိတိ ကတမာဟိ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ။ အနိစ္စာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ ဒုက္ခာ။ အနတ္တာ။ နိဗ္ဗိဒါ။ ဝိရာဂါ။ နိရောဓာ။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ။ ဝိဝဇ္ဇာနုပဿနာ ဉာဏစရိယာ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ဉာဏစရိယာ။ သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ။ ပ။ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိ ဉာဏစရိယာ။ ဣမာဟိ သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ။

နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိတိ ကတမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ။ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာဓိစရိယာ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ သမာဓိစရိယာ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ပဋိလာဘတ္တာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ပဋိလာဘတ္တာယ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ။ ဣမာဟိ နဝဟိ သမာဓိစရိယာဟိ။

ဝသီတိ ပဉ္စ ဝသိယော အာဝဇ္ဇနဝသီ၊ သမာပဇ္ဇနဝသီ၊ အဓိဋ္ဌာနဝသီ၊ ဝုဋ္ဌာနဝသီ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ယတ္ထိစ္စကံ ယဒိစ္စကံ ယာဝတိစ္စကံ အာဝဇ္ဇတိ၊ အာဝဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ အာဝဇ္ဇနဝသီ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ယတ္ထိစ္စကံ ယဒိစ္စကံ ယာဝတိစ္စကံ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပဇ္ဇနာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ သမာပဇ္ဇနဝသီ။ ပ။ အဓိဋ္ဌာတိ အဓိဋ္ဌာနေ။ ပ။ ဝုဋ္ဌာတိ ဝုဋ္ဌာနေ။ ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ။ ဒုတိယံ။ ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ ယတ္ထိစ္စကံ ယဒိစ္စကံ ယာဝတိစ္စကံ အာဝဇ္ဇတိ။ ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဒန္ဓာယိတတ္ထံ နတ္ထိတိ ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ။ ဣမာ ပဉ္စ ဝသိယော”တိ။

၈၇၀။ ဣတ္ထ စ “သောဠသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ”တိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသော သေ။ အနာဂါမိနော ပန စုဒ္ဓသဟိ ဉာဏစရိယာဟိ ဟောတိ။ ယဒိ ဧဝံ သကဒါဂါမိနော ဒွါဒသဟိ သောတာပန္နဿ စ ဒသဟိ ကိံ န ဟောတိတိ။ န ဟောတိ၊ သမာဓိပါရိဗန္ဓိကဿ၊ ပဉ္စ ကာမဂုဏိကရာဂဿ အပ္ပဟိနတ္တာ။ တေသံ ဟိ သော အပ္ပဟိနော။ တသ္မာ သမထဗလံ န ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ အပရိပုဏ္ဏေ ဒ္ဓိဟိ ဗလေဟိ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နိရောဓသမာပတ္တိံ ဗလဝေကလ္လေန သမာပဇ္ဇိတံ န သက္ကောန္တိ။ အနာဂါမိဿ ပန သော ပဟိနော၊ တသ္မာ သေ

ပရိပုဏ္ဏဗလော ဟောတိ။ ပရိပုဏ္ဏဗလတ္တာ သက္ကောတိ။ တေနာဟ ဘဂဝံ—
“နိရောဓာ ဝုဠဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပဋ္ဌိဿ
အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ဣဒဉ္စ ပဋ္ဌာနေ မဟာပကရဏေ အနာ-
ဂါမိနောဝ နိရောဓာ ဝုဠာနံ သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ။

၈၇၁။ ကတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိတိ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ။ ကသ္မာ? အဋ္ဌပုဗ္ဗ-
သမာပတ္တိသမ္ဘာဝတော။ စဘုဝေါကာရဘဝေ ပန ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ ဥပ္ပတ္တိန္နတ္ထိ။
တသ္မာ န သက္ကာ တတ္ထ သမာပဇ္ဇိတုန္တိ။ ကေမိ ပန “ဝတ္ထုဿ အဘာဝ”တိ
ဝဒန္တိ။

၈၇၂။ ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ သင်္ခါရာနံ ပဝတ္တိဘေဒေ ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ဣဒဉ္စ
ဓမ္မေ အဝိတ္တကာ ဟုတွာ “နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ သုခံ ဝိဟရိဿာမာ”တိ
သမာပဇ္ဇန္တိ။

၈၇၃။ ကထဉ္စဿ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိတိ သမထဝိပဿနာဝသေန၊
ဥဿက္ကိတွာ ကတပုဗ္ဗကိစ္စဿ နေဝသညာနာသညာယတနံ နိရောဓေဘော၊
ဝေမဿ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ။ ယော ဟိ သမထဝသေနော ဥဿက္ကတိ၊ သော
နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိံ ပတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယော ပန ဝိပဿနာ-
ဝသေနော ဥဿက္ကတိ၊ သော ဖလသမာပတ္တိံ ပတွာ တိဋ္ဌတိ။ ယော ပန
ဥဘယဝသေနော ဥဿက္ကိတွာ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ
နိရောဓေတိ၊ သော တံ သမာပဇ္ဇတိတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

၈၇၄။ အယမ္ပန ဝိတ္တာရော—ဣဓ ဘိက္ခု နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတုကာမော
ကတဘတ္တကိစ္စော သုခောတဟတ္ထပါဒေါ ဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ သုပညတ္တမ္ပိ
အာသနေ နိဿိဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ငဒါမုခံ
သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သော ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ တတ္ထ သင်္ခါရေ
အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ။

ဝိပဿနာ ပနေသာ တိဝိဓာ ဟောတိ သင်္ခါရပရိဂဏှနကဝိပဿနာ၊ ဖလ-
သမာပတ္တိဝိပဿနာ၊ နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာတိ။ တတ္ထ သင်္ခါရပရိဂဏှန-
ကဝိပဿနာ မန္တာ ဝါ ဟောတု တိက္ခာ ဝါ၊ မဂ္ဂဿ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိသေဝ။

ဇလသမာပတ္တိဝိပဿနာ တိက္ခာဝ ဝဋ္ဋတိ မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာ။ နိရောဓ-
သမာပတ္တိဝိပဿနာ ပန နာတိမန္တနာတိတိက္ခာ ဝဋ္ဋတိ။ တဿှာ ဒေသ နာတိ-
မန္တာယ နာတိတိက္ခာယ ဝိပဿနာယ တေ သင်္ခါရေ ဝိပဿတိ။

တတော ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ တတ္ထ သင်္ခါရေ တထေဝ
ဝိပဿတိ။ တတော တတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ
သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ တတ္ထ သင်္ခါရေ တထေဝ ဝိပဿတိ။ တထာ အာကိဉ္စ-
ညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဠာယ စတုဗ္ဗိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကရေတိ နာနာဗဒ္ဓ-
အဝိကောပနံ၊ သံဃပဋိမာနနံ၊ သတ္ထုပက္ခောသနံ၊ အဗ္ဗါနပရိစ္ဆေဒန္တိ။

၈၇၅။ တတ္ထ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနန္တိ ယံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ
ကောဗဒ္ဓံ န ဟောတိ၊ နာနာဗဒ္ဓံ ဟုတွာ ဌိတံ ပတ္တစိဝရံ ဝါ မဉ္ဇုပိဋံ ဝါ
နိဝါသဂေဟံ ဝါ အညံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ ပရိက္ခာရဇာတံ၊ တံ ယထာ န ဝိကုပ္ပတိ၊
အဂ္ဂိဥဒကဝါတစောရဥန္တုရာဒိနံ ဝသေန န ဝိနဿတိ၊ ဧဝံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။

တတြိဒံ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ “ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ ဣမသ္မိံ သတ္တာဟပ္ပန္နရေ မာ အဂ္ဂိနာ
ဈာယတု၊ မာ ဥဒကေန ဝုယတု၊ မာ ဝါတေန ဝိဉ္ဇံသတု၊ မာ စောရေဟိ
ဟရိယတု၊ မာ ဥန္တုရာဒိဟိ ခဇ္ဇတူ”တိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေ တံ သတ္တာဟံ တဿ န
ကောစိ ပရိဿယော ဟောတိ။

အနဓိဋ္ဌဟတော ပန အဂ္ဂိအာဒိဟိ ဝိနဿတိ မဟာနာဂတ္ထေရဿ ဝိယ။
ထေရော ကိရ မာတုဥပါသိကာယ ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ ဥပါသိကာ ယာဂုံ
ဒတွာ အာသနသာလာယ နိသီဒါပေသိ။ ထေရော နိရောဓံ သမာပဇ္ဇိတွာ
နိသီဒိ။ တသ္မိံ နိသိန္ဓေ အာသနသာလာယ အဂ္ဂိနာ ဂဟိတာယ သေသဘိက္ခု။
အတ္တနော အတ္တနော နိသိန္ဓာသနံ ဂဟေတွာ ပလာယိံသု။ ဂါမဝါသိကာ
သန္ဓိပတိတွာ ထေရံ ဒိဿှာ “အလသသမဏော”တိ အာဟံသု။ အဂ္ဂိ
တိဏဝေဏုကဋ္ဌာနိဈာပေတွာ ထေရံ ပရိက္ခိပိတွာ အဋ္ဌာသိ။ မနုဿာ ဃဇ္ဇေဟိ
ဥဒကံ အာဟရိတွာ နိဗ္ဗာပေတွာ ဆာရိကံ အပနေတွာ ပရိဘဏ္ဍံ ကတွာ ပုပ္ဖါနိ
ဝိကိရိတွာ နမဿမာနာ အဋ္ဌံသု။ ထေရော ပရိစ္ဆိန္နကာလဝသေန ဝုဠာယ တေ
ဒိဿှာ “ပါကဇ္ဇောမိ ဇာတော”တိ ဝေဟာသံ ဥပ္ပတိတွာ ပိယဂုံဒိပံ အဂမာသိ။
ဣဒံ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ နာမ။

ယံ ကောဗဒ္ဓံ ဟောတိ နိဝါသနပါဝုရဏံ ဝါ နိသိန္ဓာသနံ ဝါ၊ တတ္ထ ဝိသု
အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သမာပတ္တိဝသေနော နံ ရက္ခတိ အာယသ္မတော သဉ္ဇိဝဿ

ဝိယ။ ဂုတ္တဗ္ဗိ စေတံ “အာယသ္မတော သဗ္ဗိဝဿ သမာဓိဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သမာဓိဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ”တိ။

၈၇၆။ သံဃပဋိမာနနန္တိ သံဃဿပဋိမာနနံ ဥဒိက္ခနံ။ ယာဝ ဧသော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ၊ တာဝ သံဃကမ္မဿ အကရဏန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ န ပဋိမာနနံ ဧတဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပဋိမာနနာဝဇ္ဇနံ ပန ပုဗ္ဗကိစ္စံ။ တသ္မာ ဧဝံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ “သစေ မယိ သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဋိတွာ နိသိန္ဓေ သံဃော ဥတ္တိကမ္မာဒိသု ကိဉ္စိဒေဝ ကမ္မံ ကတ္ထုကာမော ဟောတိ၊ ယာဝ မံ ကောစိ ဘိက္ခု အာဂန္တာ န ပက္ခောသတိ၊ တာဝဒေဝ ဝုဠာဟိဿာမီ”တိ။ ဧဝံ ကတွာ သမာပန္နော ဟိ တသ္မိံ သမယေ ဝုဠာတိယေဝ။

ယော ပန ဧဝံ န ကရေတိ၊ သံဃော စ သန္တိပတိတွာ တံ အပဿန္တော “အသုကော ဘိက္ခု ကုဟိ”န္တိ “နိရောဓသမာပန္နော”တိ ဝုတ္တေ သံဃော ကဉ္စိ ဘိက္ခု ပေသေတိ “ဂစ္ဆ နံ သံဃဿ ဝစနေန ပက္ခောသာဟိ”တိ။ အထဿ တေန ဘိက္ခုနာ သဝနုပစာရေ ဌတွာ “သံဃော တံ အာဝုသော ပဋိမာနေတိ”တိ ဝုတ္တမတ္ထေဝ ဝုဠာနံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဂရုကာ ဟိ သံဃဿ အာဏာ နာမ။ တသ္မာ တံ အာဝဇ္ဇိတွာ ယထာ သယမေဝ ဝုဠာတိ၊ ဧဝံ သမာပဋိတဗ္ဗံ။

၈၇၇။ သတ္ထုပက္ခောသနန္တိ ဣဓာပိ သတ္ထုပက္ခောသနာဝဇ္ဇနမေဝ ဣမဿ ကိစ္စံ။ တသ္မာ တဗ္ဗိဧဝံ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ “သစေ မယိ သတ္တာဟံ နိရောဓံ သမာပဋိတွာ နိသိန္ဓေ သတ္တာ ဩတိဏ္ဏဝတ္ထုသ္မိံ သိက္ခာပဒံ ဝါ ပညပေတိ၊ တထာရူပါယ ဝါ အတ္ထုပ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ယာဝ မံ ကောစိ အာဂန္တာ န ပက္ခောသတိ၊ တာဝဒေဝ ဝုဠာဟိဿာမီ”တိ။ ဧဝံ ကတွာ နိသိန္ဓော ဟိ တသ္မိံ သမယေ ဝုဠာတိယေဝ။

ယော ပန ဧဝံ န ကရေတိ၊ သတ္တာ စ သံဃေ သန္တိပတိတေ တံ အပဿန္တော “အသုကော ဘိက္ခု ကုဟိ”န္တိ “နိရောဓသမာပန္နော”တိ ဝုတ္တေ ကဉ္စိ ဘိက္ခု ပေသေတိ “ဂစ္ဆ နံ မမ ဝစနေန ပက္ခောသာ”တိ။ အထဿ တေန ဘိက္ခုနာ သဝနုပစာရေ ဌတွာ “သတ္တာ အာယသ္မန္တိ အာမန္နေတိ”တိ ဝုတ္တမတ္ထေဝ ဝုဠာနံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဂရုကံ ဟိ သတ္ထုပက္ခောသနံ၊ တသ္မာ တံ အာဝဇ္ဇိတွာ ယထာ သယမေဝ ဝုဠာတိ၊ ဧဝံ သမာပဋိတဗ္ဗံ။

၈၇၈။ အပ္ပါနပရိစ္ဆေဒေါတိဇိဝိတပ္ပါနဿ ပရိစ္ဆေဒေါ။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ အပ္ပါနပရိစ္ဆေဒေ သုကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ အတ္တနော “အာယုသင်္ခါရာ

သတ္တာဟံ ပဝတ္တိဿန္တိ န ပဝတ္တိဿန္တိ”တိ အာဝဇ္ဇိတွာဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သဝေ
ဟိ သတ္တာဟန္တန္တရေ နိရုဇ္ဈနကေ အာယုသင်္ခါဓရေ အနာဝဇ္ဇိတွာဝံ သမာပဇ္ဇတိ။
နာဿ နိရောဓသမာပတ္တိ မရဏံ ပဋိဗောဟိတုံ သက္ကောတိ။ အံန္တောနိရောဓေ
မရဏဿ နတ္ထိတာယ အန္တရာဝံ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာတိ။ တသ္မာ ဧတံ
အာဝဇ္ဇိတွာဝံ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ အဝသေသံ ဟိ အနာဝဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ပန
အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗမေဝါတိ ဝုတ္တံ။

၈၇၉။ သော ဧဝံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ ဣမံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ
ကတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ။ အထေကံ ဝါ ဒွေ ဝါ
စိတ္တဝါရေ အတိက္ကမိတွာ အစိတ္တကော ဟောတိ။ နိရောဓံ ဖုသတိ။ ကသ္မာ ပနဿ
ဒိန္တံ စိတ္တာနံ ဥပရိစိတ္တာနိ န ပဝတ္တန္တိတိ။ နိရောဓဿ ပယောဂက္ကာ။ ဣဒဉ္စိ
ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဒွေ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ ယုဂနဒွေ ကတွာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိ-
အာရောဟနံ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဿ ပယောဂေါ၊ န နေဝသညာနာသညာယတနံ-
သမာပတ္တိယာတိ နိရောဓဿ ပယောဂက္ကာ ဒိန္တံ စိတ္တာနံ ဥပရိ န ပဝတ္တန္တိ။

ယော ပန ဘိက္ခု အာကိဉ္ဇညာယတနတော ဝုဋ္ဌာယ ဣဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ အကတွာ
နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ။ သော ပရတော အစိတ္တကော
ဘဝိတုံ န သက္ကောတိ။ ပဋိနိဝတ္တိတွာ ပန အာကိဉ္ဇညာယတနေယေဝ ပတိဋ္ဌာတိ။
မဂ္ဂံ အဂတပုဗ္ဗပုရိသုပမာ စေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗာ—

ဧကော ကိရ ပုရိသော ဧကံ မဂ္ဂံ အဂတပုဗ္ဗော အန္တရာ ဥဒကကန္တရံ ဝါ
ဂန္တိရံ ဥဒကစိက္ခလံ အတိက္ကမိတွာ ဌပိတံ စဏ္ဍာတပသန္တတ္ထံ^၁ ပါသာဏံ ဝါ
အာဂမ္မ တံ နိဝါသနပါဝုရဏံ^၂ အသဏ္ဌပေတွာဝံ ကန္တရံ ဩရုဋ္ဌော ပရိက္ခာရ-
တေမနဘယေန ပုနဒေဝ တိရေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ပါသာဏံ အက္ကမိတွာပိ သန္တတ္ထ-
ပါဒေါ ပုနဒေဝ ဩရဘာဂေ ပတိဋ္ဌာတိ။ တတ္ထ ယထာ သော ပုရိသော
အသဏ္ဌပိတနိဝါသနပါဝုရဏက္ကာ ကန္တရံ ဩတိဏ္ဏမတ္တောဝံ၊ တတ္ထပါသာဏံ
အက္ကန္တမတ္တော ဧဝ စ ပဋိနိဝတ္တိတွာ ဩရတောဝံ^၃ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ယောဂါ-
ဝစရောပိ ပုဗ္ဗကိစ္စဿ အကတက္ကာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပန္တ-
မတ္တောဝံ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အာကိဉ္ဇညာယတနေ ပဝ-ဋ္ဌာတိ။

ယထာ ပန ပုဗ္ဗေပိ တံ မဂ္ဂံ ဂတပုဗ္ဗပုရိသော တံ ဌာနံ အာဂမ္မ ဧကံ
သာဓုကံ ဒဋ္ဌံ နိဝါသေတွာ အပရံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ ကန္တရံ ဥတ္တရိတွာ

၁-သန္တတ္ထံ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)

၂-အာဂမ္မ နိဝါသနပါဝုရဏံ (သိ)

၃-ဩရတော (သိ)၊ ဩရဘာဂေ (သျှ၊)

တတ္ထပါသာဏံ ဝါ အက္ကန္တမတ္တကမေဝ ကရိတွာ ပရတော ဂစ္ဆတိ။ ဇေဓမ္မံ ကတပုဗ္ဗကိစ္စော ဘိက္ခု နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဋိဘူဝံ ပရေ ဘာ အစိတ္တကော ဟုတွာ နိရောဓံ ဖုသိတွာ ဝိဟရတိ။

၈၈၀။ ကထံ ဌာနန္တိ ဧဝံ သမာပန္နာယ ပနဿာ ကာလပရိဋ္ဌေဒဝသေန စေဝ အန္တရာ အာယုက္ခယသံသပဋိမာနန သတ္တုပက္ခောသနာဘာဝေန စ ဌာနံ ဟောတိ။

၈၈၁။ ကထံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ အနာဂါမိဿ အနာဂါမိဖလပ္ပတ္တိယာ၊ အရဟတေ ဘာ အရဟတ္တဖလပ္ပတ္တိယာတိ ဧဝံ ဒွေဓာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။

၈၈၂။ ဝုဋ္ဌိတဿ ကိန္နိန္နံ စိတ္တံ ဟောတိတိ နိဗ္ဗာနန္နိန္နံ။ ဝုဋ္ဌံ ဟေဘိ “သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌိတဿ ခေါ အာဝုသော ဝိသုဒ္ဓါ ဘိက္ခုနော ဝိဝေကနိန္နံ စိတ္တံ ဟောတိ ဝိဝေကပေါဏံ ဝိဝေကပဗ္ဗာရံ” နိ။

၈၈၃။ မတဿ စ သမာပန္နဿ စ ကော ဝိသေသောတိ အယမ္ပိ အညော သုတ္တေ ဝုတ္တောယေဝ။ ယထာဟ “ယွာယံ အာဝုသော မတော ကာလဏိ-
တော၊ တဿ ကာယသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဝစီသင်္ခါရာ။ စိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ အာယု ပရိက္ခိဏော၊ ဥဿာ ဝုပသန္တာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ ပဋိဘိန္နာနိ။ ယော စာယံ ၂ ဘိက္ခု သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော၊ တဿဝိ ကာယ-
သင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဝစီသင်္ခါရာ။ စိတ္တသင်္ခါရာ နိရုဒ္ဓါ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ အာယု အပရိက္ခိဏော၊ ဥဿာ အဝုပသန္တာ၊ ဣန္ဒြိယာနိ အပရိဘိန္နာနိ” တိ ၃။

၈၈၄။ နိရောဓသမာပတ္တိ သင်္ခတာတိအာဒိပုစ္ဆာယံ ပန သင်္ခဘာဏိဝိ အသင်္ခတာတိဝိ လောကိယာတိဝိ လောကုတ္တရာတိဝိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? သဘာဝတော နတ္ထိတာယ။ ယသ္မာ ပနဿာ သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေန သမာပန္နာ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ နိပ္ပန္နာတိ ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ၊ နော အနိပ္ပန္နာ။

ဣတိ သန္တံ သမာပတ္တိံ၊ ဣမံ အရိယနိသေဝိတံ။

ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာန-မိတိသင်္ခံ ဥပါဂတံ၊

ဘာဝေတွာ အရိယံ ပညံ၊ သမာပဇ္ဇန္တိ ပဏှိတာ။

ယသ္မာ တသ္မာ ဣမိဿာဝိ၊ သမာပတ္တိသမတ္တတာ။

အရိယမဂ္ဂေသု ပညာယ၊ အာနိသံသောတိ ဝုစ္စတိတိ။

အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိကထာ

၈၈၅။ အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိတိ န ကေဝလဉ္စ နိရောဓသမ္မာပတ္တိယာ သမာပဇ္ဇနသမတ္တတာဝ၊ အယံ ပန အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိပိ ဣမိဿာ လောကုတ္တရပညာဘာဝနာယ အာနိသံသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဝိသေသေန ဟိ စတုဗ္ဗိခာယပိ ဧတိဿာ ဘာဝိတတ္တာ ဘာဝိတပညော ပုဂ္ဂလော သဒ္ဓေဝကဿ လောကဿ အာဟုနေယျော ဟောတိ ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဉ္စလိကရဏီယော အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

၈၈၆။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ ပဌမမဂ္ဂပညံ ဘာဝ ဘာဝေတွာ မန္ဒာယ ဝိပဿနာယ အာဂတော မုဒိန္ဒိယောပိ သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ ဟောတိ၊ သတ္တသုဂတိဘဝေ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။ မဉ္ဇိမာယ ဝိပဿနာယ အာဂတော မုဒိန္ဒိယော ကောလံကောလော နာမ ဟောတိ၊ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ကုလာနိ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။ တိက္ခာယ ဝိပဿနာယ အာဂတော တိက္ခိန္ဒိယော ဧကမိဒိ နာမ ဟောတိ၊ ဧကညေဝ မာနသကံ ဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။

၈၈၇။ ဒုတိယမဂ္ဂပညံ ဘာဝေတွာ သကဒါဂါဒိ နာမ ဟောတိ၊ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တှာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရေတိ။

၈၈၈။ တတိယမဂ္ဂပညံ ဘာဝေတွာ အနာဂါဒိ နာမ ဟောတိ။ သောဇုန္ဒိယ-ဝေမတ္တတာဝသေန အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိ၊ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ၊ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိတိ ပဉ္စမာ။ ဣမ ဝိဟာယနိဋ္ဌော ဟောတိ။ တတ္ထ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိတိ ယတ္ထ ကတ္ထမိ သုဒ္ဓါဝါသဘဝေ ဥပပဋိတွာ အာယုဝေမဇ္ဈံ အပ္ပတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိတိ အာယုဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိတိ အသင်္ခါရေန အပ္ပယောဂေန ဥပရိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိတိ သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ဥပရိမဂ္ဂံ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိတိ ယတ္ထုပပန္နော၊ တတော ဥဒ္ဓံ ယာဝ အကနိဋ္ဌဘဝါ အာရယု တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

၈၈၉။ စတုတ္ထမဂ္ဂပညံ ဘာဝေတွာ ကောမိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဟောတိ၊ ကောမိ ပညာဝိမုတ္တော ဟောတိ၊ ကောမိ ဥဘတောဘာဝိမုတ္တော ဟောတိ၊ ကောမိ ဧကမိဇ္ဇော၊ ကောမိ ဆဋ္ဌဘိညော၊ ကောမိ ပဋိသန္တိဒပ္ပဘေဒပ္ပတ္တော မဟာဒိဏာသဝေါ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “မဂ္ဂက္ခန္ဓေ ပနေသ တံ ဇေဝံ ဝိဇေဝတိ

နာမ။ ဖလက္ခဏေ ဝိဇဉ်တဇဉော သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂဒက္ခိ-
ဏေယျော ဟောတိ”တိ။

ဧဝံ အနေကာနိသံသာ၊ အရိယပညာယ ဘာဝနာ။
ယသ္မာ တသ္မာ ကရေယျာယ၊ ရတိံ တတ္ထ ဝိစက္ခဏော။

၈၉၀။ ဧတ္တာဝတာ စ—

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော သိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဉေယေ ဇဉန္တိ—

ဣမိဿံ ဂါထာယ သီလသမာဓိပညာမုခေန ဒေသိတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
သာနိသံသာ ပညာဘာဝနာ ပရိဒီပိတာ ဟောတိတိ။

ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတေ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ
ပညာဘာဝနာဓိကာရေ

ပညာဘာဝနာနိသံသနိဒ္ဒေသော နာမ
တေဝိသတိမော ပရိစ္ဆေဒေါ။

နိဂမနံကထာ

၈၉၁။ ဧတ္တာဝတာ စ—

“သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယံ။
အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇဋ္ဌယေ ဇဋ္ဌ”န္တိ—

ဣမံ ဂါထံ နိက္ခိပိတ္တာ ယဒဝေါစုမ—

“ဣမိဿာ ဒါနိ ဂါထာယ၊ ကထိတာယ မဟေသိနာ။
ဝဏ္ဏယန္တော ယထာဘူတံ၊ အတ္ထံ သီလာဒိဘေဒနံ။

သုဒုလ္လဘံ လဘိတွာန၊ ပဗ္ဗန္တိ ဇိနသာသနေး။
သီလာဒိသင်္ဂဟံ ခေမံ၊ ဥဇုံ မဂ္ဂံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။

ယထာဘူတံ အဇာနန္တာ၊ သုဒ္ဓိကာမာပိ ယေ ဣမ။
ဝိသုဒ္ဓိ နာမိဂစ္ဆန္တိ၊ ဝါယမန္တာပိ ယောဂိနော။

တေသံ ပါမောဇ္ဇကရဏံ၊ သုဝိသုဒ္ဓိဝိနိစ္ဆယံ။
မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဒေသနာနယနိသိတံ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂံ ဘာသိဿံ၊ တံ မေ သက္ကစ္စ ဘာသတော။
ဝိသုဒ္ဓိကာမာ သဗ္ဗေပိ၊ နိသာမယထ သာဓဝေါ”တိ။

သွာယံ ဘာသိတော ဟောတိ။

၈၉၂။ တတ္ထ စ—

တေသံ သီလာဒိဘေဒါနံ၊ အတ္တာနံ ယော ဝိနိစ္ဆယော။
ပဉ္စန္တိ နိကာယာနံ၊ ဝုတ္တော အဋ္ဌကထာနုယော။

သမာဟရိတွာ တံ သဗ္ဗံ၊ ယေဘုယျေန သနိစ္ဆယော။
သဗ္ဗသင်္ကရဒေါသေဟိ၊ မုတ္တော ယသ္မာ ပကာသိတော။

တသ္မာ ဝိသုဒ္ဓိကာမေဟိ၊ သုဒ္ဓပညေဟိ ယောဂိဟိ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ တေသ္မိ၊ ကရဏီယောဝ အာဒရေတိ။

၈၉၃။ ဝိဘဇ္ဇင်္ဂါဒိသေဋ္ဌာနံ၊ ထေရိယာနံ ယသသိနံ။
မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ ဝံသဇဿ ဝိဘာဝိနော။
ဘဒန္တသံဃပါလဿ၊ သုစိသလ္လေခဂုတ္တိနော။
ဝိနယာစာရယုတ္တဿ၊ ယုတ္တဿ ပဋိပတ္တိယံ။
ခန္တိသောရစ္စမေတ္တာဒိ-ဂုဏဘူသိတစေတသော။
အဇ္ဈေသနံ ဂဟေတွာနံ^၁၊ ကရောန္တေန ဣမံ မယာ။
သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိကာမေန၊ ယော ပတ္တော ပုညသဉ္စယော။
တဿ တေဇေန သဗ္ဗေဝိ၊ သုခမေဓန္တု^၂ ပါဏိနော။

၈၉၄။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ ဧသော စ^၃၊ အန္တရာယံ ဝိနာ ဣဓ။
နိဋ္ဌိတော အဋ္ဌပညာသ-ဘာဏဝါရာယ ပါဋိယာ။
ယထာ တထေဝ လောကဿ၊ သဗ္ဗေ ကလျာဏနိဿိတာ။
အနန္တရာယာ ဣဇ္ဈန္တု၊ သီဃံ သီဃံ^၄ မနောရထာတိ။

၈၉၅။ ပရမ ဝိသုဒ္ဓ သဒ္ဓါ ဗုဒ္ဓိ ဝိရိယ ပဋိမဏ္ဍိတေန^၁ သီလာစာရဇ္ဇဝ မဒ္ဒဝါဒိ-
ဂုဏသမုဒယသမုဒိတေန သကသမယ သမယန္တရ ဂဟနဇ္ဈောဂါဟဏသမထွေနေ
ပညာဝေယျတ္တိယသမန္တာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိဘေဒေ သာဠကထေ သတ္တု-
သာသနေ အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏ-
သမ္ပတ္တိ ဇနိတ သုခဝိနိဂ္ဂတမရုရောဒါရ^၆ ဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ
ဝါဒိဝရေန မဟာကဝိနာ ဆဋ္ဌဘိညာပဋိသမ္ဘိဒါဒိ^၇ ဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ အပ္ပဋိဟတဗုဒ္ဓိနံ ထေရဝံသပ္ပဒိပါနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရ-
ဝါသိနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ ဗုဒ္ဓဃောသောတိ ဂရူဟိ
ဂဟိတနာမဓေယျေန ထေရေန မုဒန္တခေဒကဝတ္တဗ္ဗေန^၈ ကတော ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ
နာမ။

၈၉၆။ တာဝံ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏေသိနံ။
ဒဿေန္တော ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ သီလာဒိသုဒ္ဓိယာ^၉။

၁-ဂုဟေတွာဝ (သီ၊ သျှ၊ က) ၂-သုခမေဓန္တု (သီ၊ သျှ၊ က) ၃-ဧသောဝ (သျှ၊ က)
၄-သီဃသီဃံ (သီ) ၅-ပဋိမဏ္ဍိတ (ဣ၊ က) ၆-....မရုရောဒါတ (က)
၇-ပဟိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဋ္ဌဘိညာဒိ (သျှ၊)
၈-မောရဏ္ဏခေဒကဝတ္တဗ္ဗေန (သီ)၊ မုရဏ္ဏခေဒကဝတ္တဗ္ဗေန (သျှ၊)၊ မောရဏ္ဏခေဒကဝတ္တဗ္ဗေန (ဣ)
၉-သီလဝိသုဒ္ဓိယာ (သီ၊ က)

ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ တာဒိနော။
 လောကမ္ပိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။
 (ဣတိ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ ကတာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂကထာ၊
 ပါဠိဂဏနာယ ပန သာ အဋ္ဌပညာသဘာဏဝါရာ ဟောတိတိ။)၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂပကရဏံ နိဋ္ဌိတံ ၂။

၁-(ယံ သိဒ္ဓံ ဣဒိနာ ပုညံ၊ ယံ စညံ ပသုတံ မယာ။
 ဧတေန ပုညကမ္မေန၊ ဒုတိယေ အတ္တသမ္ဘဝေ။
 တာဝတိံသေ ပမောဒေန္တော၊ သီလာစာရဂုဏေ ရတော။
 အလဂ္ဂေါ ပဉ္စကာမေသု၊ ပတ္တာန ပဌမံ ဖလံ။
 အပ္ပိမေ အတ္တဘာဝမ္ပိ၊ မေတ္တေယျံ မုနိပုဂံ။
 လောကဂ္ဂပုဂ္ဂလံ နာထံ၊ သမ္မသတ္တဟိတေ ရတံ။
 ဒိဉ္ဇာန တဿ ဝီရဿ၊ သုတ္တာ သဒ္ဓမ္မဒေသနံ။
 အဓိဂန္တော ဖလံ အဂ္ဂံ၊ သောဘေယံ ဇီနဿာသနန္တိ။) (သိ)

ဣဒိလိသက္ခယပေါက္ခကေ ပန ဒွေပိမေ ဟေဋ္ဌိမုပရိမပါဌာ သီဟဋ္ဌိကမေရိန္ဒကပေါက္ခကေသု ဒိဿမာန-
 ပါဌဘာဝေန ဝိသု ပကာသိတာ။ သျာမပေါက္ခကေ ပနေတ္ထ န ကိဉ္စိပိ ဒိဿတိ။

၂-ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော (သိ)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဒုတိယဘာဏေ

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ခမော	ပိဋကော
[အ]		[အ]	
အကုသလကမ္မပထာ	၃၂၅	အဝိမုတ္တံ	၄၀
အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ	၃၂၅	အသဇ္ဇမာနော	၂၃
အဂတိ	၃၂၄	အသမာဟိတံ	၄၀
အဋ္ဌ ပဒါနိ	၁၄	အဟိနိဗ္ဗိယံ	၃၄
အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ	၃၇	[အာ]	
အတ္ထတော	၁၁၅-၁၅၇	အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ	၅
အတ္ထော	၇၀	အာယတနာနိ	၁၁၂
အဓိပညာဝိပဿနာ	၂၈၁	အာယော	၆၉
အဓိမောက္ခော	၂၇၂	အာရမ္မဏဉ္စ ပဋိသင်္ခါ	၂၈၀
အနဂ်ဏေ	၅	အာရမ္မဏန္တယေန ဥဘော	
အနုတ္တရံ	၄၀	ကေဝဝတ္ထနာ	၂၈၀
အနုသယာ	၃၂၄	အာရမ္မဏပဋိသင်္ခါ	၂၇၈
အနုဿရတိ	၄၀	အာဝဇ္ဇတိ	၁၅
အနေကဝိဟိတံ	၁၂-၄၀	အာဝဇ္ဇနာဗလဉ္စေ	၂၈၀
အနေကေပိ သံဝဏ္ဏကပ္ပေ	၄၃	အာဝဇ္ဇိတွာ ဉာဏေန အဓိဋ္ဌာတိ	၁၅
အန္တောဂဓာနံ ပဘောဒါ	၁၄၂	အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ	၁၈
အပါယော	၇၀	အာသဝါ	၃၂၄
အပါယံ	၅၇	အာဟုနေယျဘာဝါဒိသိဒ္ဓိ	၃၅၂
အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ	၁၃၅	[ဣ]	
အဘိနိန္ဒာမေတိ	၁၂	ဣဒ္ဓိပါဒံ	၁၃
အမဟဂ္ဂတံ	၄၀	ဣဒ္ဓိယော	၆
အမုတြ ဥဒပါဒိ°	၅၂	ဣဒ္ဓိဝိဓာယ	၆-၁၂
အမုတြသိ°	၅၂	ဣဒ္ဓိဝိဓံ	၁၂
အရိယဖလရသာနဘဝနံ	၃၄၀	ဣရူပပန္နော	၅၃
အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ	၅၅	ဣဗ္ဗိယာနိ	၁၂၂
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ	၁၅၄		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၉]		[၈]	
ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ	၂၅	ဂန္ထာ	၃၂၄
ဥပမာတော	၁၀၉-၁၄၃	ဂန္ထိရနယာသမ္ဘဝတော	၁၅၀
ဥပါဒါနာနိ	၃၂၄	[၉]	
ဥပါယာသော	၁၃၅	စတဿော ဘူမိယော	၁၃
ဥပေက္ခာ	၂၇၃	စတဿော စ ဝိပဿနာသု	၂၈၁
ဥဘော သဗ္ဗေ သုဏ္ဏာတိ	၃၇	စတ္တာရော ပါဒါ	၁၃
[၁၀]		စိတ္တဝသေန ကာယံ ပရိဏာ-	
ဧကဝစနနိဗ္ဗေသေန	၂၀၀	မေတိ	၃၄
ဧကဝိဇာဒိဟိ	၁၄၄	စိတ္တေ	၅
ဧကောပိ ဟုတ္တာ	၁၃	စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ	၁၂
ဧဝမာယုပရိယန္တော	၅၂	စုတူပပါတဉာဏာယ	၅၃
ဧဝံ	၅-၁၅၉	စေတဿာ စေတော	၃၉
ဧဝံဂေါတ္ထော	၅၂	စေတောပရိယဉာဏာယ	၃၉
ဧဝံနာမော	၅၂	[ဆ]	
ဧဝံဝဇ္ဇော	၅၂	ဆန္ဒသမာဓိ	၁၃
ဧဝံ သုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒိ	၅၂	[ဇ]	
[က]		ဇရာပိ ဒုက္ခာ	၁၃၂
ကတိဝိဇာ ပညာ	၆၈	ဇာတိအာဒိနံ နိစ္ဆယာ	၁၂၈
ကမတော	၁၀၇	[ဈ]	
ကမ္မနိယေ	၅	ဉာဏကိစ္စတော	၁၄၂
ကာယဒုစ္စရိတေန	၅၅	ဉာဏေန အဓိဋ္ဌဟန္တော	၁၅
ကာယဝသေန စိတ္တံ	၃၃	ဉာဏံ	၄၀
ကာယဿ ဘေဒါ	၅၇	[ဋ]	
ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိ	၃၀	ဋ္ဌိတေ	၅
ကုသလော တီသု		[ဍ]	
အနုပဿနာသု	၂၈၁	[ဎ]	
[ခ]		တတြ တတြာဘိနန္ဒိနိ	၁၃၈
ခဏိကတော	၂၆၂	တတြာပါသိ	၅၃
ခန္ဓာ	၇၃		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[တ]		[ပ]	
တယော ဥပဋ္ဌာနေ		ပက္ခိ	၂၅
ကုသလတာ	၂၈၁	ပုဂ္ဂဟော	၂၇၂
တိရောကုဋ်	၂၃	ပစ္စနဘောတိ	၁၂
တံ အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ	၂၇၈	ပဇာနာတိ	၃၉
[ခ]		ပညာယ စ ပိဝနနာ	၂၈၀
ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ	၃၇	ပဋိပါဋိတော	၂၆၂
ဒိဗ္ဗေန	၅၃	ပဋိသင်္ခါပိပဿနာ	၂၈၁
ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ	၃၃	ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ်	၂၄
ဒုက္ခံ	၁၃၄-၂၇၇	ပဏီတေ	၅၀
ဒုဂ္ဂတေ	၅၄	ပဓာနသင်္ခါရာ	၁၃
ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ	၅၄	ပဗ္ဗတော	၂၃
ဒေသနာဘေဒတော	၁၅၄	ပရပုဂ္ဂလာနံ	၃၉
ဒေါမနဿံ	၁၃၅	ပရမ္မရဏာ	၅၇
ဒွေပိ ဇာတိယော	၄၃	ပရသတ္တာနံ	၃၉
[ဝ]		ပရာမသတိ	၂၆
ဓာတုယော	၁၁၅	ပရာမာသော	၃၂၄
[န]		ပရိစ္စ	၃၉
နန္ဒိရာဂေန သဟဂတာ	၁၃၈	ပရိဒေဝေါ	၁၃၄
နဝ ကေဝိဓာ	၃၂၀	ပရိပုဏ္ဏဗောဓိပက္ခိယဘာဝေါ	၃၁၈
နာနာဒိဋ္ဌိသု န ကမ္မတိ	၂၈၁	ပရိမဇ္ဇတိ	၂၆
နိကန္တိ	၂၇၃	ပရိယောဒါတေ	၅
နိက္ခေပနံ	၂၅၃	ပရိသုဇ္ဈေ	၅
နိရောဓေ အဓိမုတ္တတာ	၂၈၀	ပလ္လင်္ကေန ကမတိ	၂၅
နိဂုတ္တာ	၄၀	ပဿဒ္ဓိ	၂၇၂
နိဝရဏာနိ	၃၂၄	ပါကာရော	၂၃
		ပိယဝိပ္ပယောဂေါ	၁၃၆
		ပိတိ	၂၇၂
		ပုညာနံ ဒုဝိဓာ	၁၇၃
		ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ	၄၀
		ပုဗ္ဗေနိဝါသော	၄၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ဟ]		[ခ]	
ပုဗ္ဗေနိဝါသံ	၄၀	ရူပက္ခန္ဓော	၇၃
ပေါနောဗ္ဗဝိကာ	၁၃၇	[ဇ]	
[ဗ]		လက္ခဏာဒိတော	၁၁၆
ဗဟုဓာ	၁၃	လက္ခဏာဒိပ္ပဘောဒတော	၁၂၆
[ဘ]		လက္ခဏာဒိဟိ	၁၂၃
ဘင်္ဂန္တ အနုပဿတိ	၂၈၀	[ဝ]	
ဘင်္ဂါနုပဿနေ ပညာ	၂၇၈	ဝယသက္ခဏဝိပဿနာ	၂၈၀
ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ	၂၁၀	ဝသီ	၃၄၆
ဘူမိ	၃၂၈	ဝိက္ခိတ္တံ	၄၀
ဘူမိတော	၁၂၄	ဝိဂတုပတ္တိလေသေ	၅
ဘူမိလဒ္ဓိ	၃၂၈	ဝိညာဏံ	၁၇၇
[ဃ]		ဝိပလ္လာသာ	၃၂၄
မစ္ဆရိယာနိ	၃၂၄	ဝိဘာဂတော	၁၂၅
မနောမယံ	၃၄	ဝိဘာဂါ နာမရူပါနံ	၁၉၂
မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ	၁၃၃	ဝိမုတ္တံ	၄၀
မလာ	၃၂၅	ဝိသုဒ္ဓါယ	၃၇
မဟဂ္ဂတံ	၄၀	ဝိတဒေါသံ	၃၉
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ	၅၆	ဝိတမောဟံ	၄၀
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ	၅၆	ဝုဠာနဗလသမာယောဂေါ	၃၂၁
မုဒုဘူတေ	၅	ဝေဒနာက္ခန္ဓော	၉၀
[ဎ]		[သ]	
ယထာကမ္မုပဂေ	၅၄	သဥတ္တရံ	၄၀
ယမကတော	၂၆၂	သဥဒ္ဓေသံ	၅၃
ယမ္ပိစ္ဆံ န လဘတိ	၁၃၆	သကုဏော	၂၅
ယာယံ တဏှာ	၁၃၇	သင်္ခါရာ	၉၂
ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ	၃၀	သစ္စာနိ	၁၂၄
ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ	၃၇	သညာက္ခန္ဓော	၉၁
		သတ္တေ ပဿတိ	၅၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သဒ္ဓဘောဒတော	၁၅၀	သုဝဏ္ဏေ	၅၄
သမန္ဓာဂတိံ	၁၃	သေယျထာပိ အာကာသေ	၂၃
သမာဟိတေ	၅	သေယျထိဒံ	၁၃၈
သမာဟိတံ	၄၀"	သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ	၃၇
သမောဟံ	၄၀	သောကော	၁၃၄
သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ	၃၉	သော တတော စုကော	၅၃
သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော	၁၉၉	သံခိတ္တံ	၄၀
သာကာရံ	၅၃		
သုခံ	၂၇၂	[ဟ]	
သုဂတေ	၅၄	ဟတ္ထိမ္ပိ ဒဿေတိ	၃၅
		ဟိနေ	၅၄

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဒုတိယဘာဏေ

လင်္ကာတဗ္ဗာနံ ပဒါနံ ဝိသယာနဉ္စ အနုတ္တမဏိကဉ္စ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အကနိဋ္ဌဂါမိ	၃၅၂	အနတ္တာနုပဿနာနိ	
အကုသလကမ္မပထာ (ဒသ)	၃၂၅	(ပဉ္စဝိသတိ)	၄၈
အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒါ (ဒွါဒသ)	၃၂၅	အနန္တရပစ္စယော	၁၆၅
အဂတိ	၃၂၄	အနန္တရူပနိဿယော	၁၆၈
အဂ္ဂိနာ ကပ္ပနဿနာကာရ	၄၄...	အနာဂတံသညဏံ	၃၂၆၀
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘိနိဝေသာ ပညာ	၇၀	အနာဂါမိမဂ္ဂေါ	၁၁၇
အဇ္ဈတ္တာဘိနိဝေသာ ပညာ	၆၈၊ ၇၀	အနာဂါမိ	၁၁၇
အညမညပစ္စယော	၁၆၇	ပဉ္စဝိစော	၁၅၂
အဋ္ဌကထာဂတရူပါနိ	၈၀	အနာသဝါ ပညာ	၆၈
အတ္တဝါဒုပါဒါနံ	၂၀၉	အနိစ္စံ	၂၇၆
အတ္တပဋိသန္တိဒါ	၇၀	အနိစ္စလက္ခဏံ	၂၇၇
အတ္ထိပစ္စယော	၁၇၁	အနိစ္စာနုပဿနာနိ (ပညာသံ)	၂၄၈
အတ္ထော	၇၀	အနုပဿတိ	၂၇၇၊ ၂၇၉
အတ္ထော (ပဉ္စ ဓမ္မာ)	၇၀	အနုပဿနာ (တိဿော)	၂၉၅
အဗ္ဗါနပရိစ္ဆေဒေါ	၃၄၉	အနုလောမံ	၃၀၈
အဗ္ဗါပစ္စုပ္ပန်	၆၂	အနုလောမညဏံ	၁၁၈-၉
အဓိဂမော	၇၂	အနုသယာ (သတ္တ)	၃၂၄
အဓိဋ္ဌာနာ ဣဒ္ဓိ	၇	အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ	၃၅၂
အဓိပတိပစ္စယော	၁၆၅	အပရာပရိယဝေဒနီယကန္တံ	၂၃၆
အဓိမောက္ခော	၂၇၂	အပါယကောသလံ	၇၀
အဓောဘာဂိယ-		အပါယော	၇၀
သံယောဇနာနိ	၃၂၃	အပ္ပမာဏာရမ္မဏာ ပညာ	၁၁၆၊ ၉
အနတ္တလက္ခဏံ	၂၇၇	အပ္ပညာဘိသင်္ခါရော	၂၀၆
အနတ္တာ	၂၄၅၊ ၂၇၇	အပ္ပိယသမ္ပယောဂေါ	၁၃၅
		အဗျာပါရနယော	၂၂၀

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဘိညာ		တာဝတွတော	၁၁၃
အာရမ္မဏဝိဘာဂ	၆၀	ဒဋ္ဌဗ္ဗတော	၁၁၄-၅
လောကိကာ ပဉ္စ	၁	သင်္ခေပဝိတ္ထာရတော	၁၁၄
သတ္တ	၆၀	အာယော	၆၉၊ ၁၁၂
အရဟတ္တမဂ္ဂေါ	၃၁၈	အာရဒ္ဓဝိပဿကော	၂၆၉
အရဟာ	၃၁၈	အာရမ္မဏပစ္စယော	၁၆၅
အရိယပုဂ္ဂလာ (သတ္တ)	၂၉၇	အာရမ္မဏပဋိပါဒကော	၉၆
အရိယဝသကထာ	၂၆၁၊ ၂၆၃	အာရမ္မဏာဓိဂတုပ္ပန္နံ	၃၃၀
အရိယာ ဣဒ္ဓိ	၁၀	အာရမ္မဏူပနိဿယော	၁၆၇
အရိယူပဝါဒ	၅၅၊ ၅၇	အာဝဇ္ဇနကိစ္စ	၈၈
အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ	၃၃၀	အာသန္ဓကမ္မ	၂၃၆
အဝိဂတပစ္စယော	၁၇၂	အာသဝါ	၃၂၄
အဝိဇ္ဇာ	၁၅၇-၉၊ ၁၆၁	အာသေဝနပစ္စယော	၁၆၉
အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၃၅၂	အာဟာရပစ္စယံ	၂၅၁
အသမ္မဟတုပ္ပန္နံ	၃၃၀	အာဟာရပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၁
အသမ္ပတ္တဝိသယဂါဟကာနိ	၇၅	အာဟာရပစ္စယအာဟာရ-	
အဟောသိကမ္ပံ	၂၃၆	သမုဋ္ဌာနံ	၂၅၁
[အာ]		အာဟာရပစ္စယော	၁၇၀
အာကာရာ (စတ္တာရိသ)	၂၄၆-၈	အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၁
အာကာသဓာတု	၇၈	အာဟာရော	၂၅၁
အာဂမော	၇၂	[ဣ]	
အာစိဏ္ဏ (ဗဟုလ) ကမ္မ	၂၃၆	ဣတ္ထိန္ဒြိယံ	၇၇
အာဒိနဝဉာဏံ	၂၈၅	ဣဒ္ဓပစ္စယတာ	၁၄၉
အာနေဇ္ဇာဘိသင်္ခါရော	၂၀၆	ဣဒ္ဓိ	
အာယကောသလံ	၆၉	အာဝိဘာဝကရဏေ ဝတ္ထု	၁၉
အာယတနံ	၁၅၉	တိရောဘာဝကရဏေ ဝတ္ထု	၂၁
အာယတနဝစနတ္ထ	၁၁၂-၃	ဒသ	၇
အာယတနာနိ (ဒွါဒသ)	၁၁၂	ပဒါနိ (အဋ္ဌ)	၁၄
ကမတော ဝိနိစ္ဆယော	၁၁၄	ပါဒါ (စတ္တာရော)	၁၃

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[ဣ]

ဘူမိယော (စတသော)	၁၃
မူလာနိ (သောဠသ)	၁၄
ဝစနတ္ထ	၆
ဣဒ္ဓိပါဒေါ	၃၁၉
ဣဒ္ဓိဝိဓာ	၁၂...
ဣန္ဒြိယံ	၃၁၉
ဣန္ဒြိယဋ္ဌော	၁၂၂
ဣန္ဒြိယတိက္ခကာရကာ နဝ-	
အာကာရာ	၂၄၀
ဣန္ဒြိယပစ္စယော	၁၇၀
ဣန္ဒြိယာနိ (ဗာဝိသတိ)	၁၂၂
အတ္တတော ဝိနိစ္ဆယော	၁၂၂
ကိစ္ဆတော	၁၂၃-၄
ဘူမိတော	၁၂၃-၄
ဘေဒါဘေဒတော	၁၂၃
လက္ခဏာဒိတော	၁၂၃

[ဥ]

ဥတု	၂၅၁၊ ၂၅၆
ဥတုပစ္စယံ	၂၅၂
ဥတုပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၂
ဥတုပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၂
ဥတုသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၁
ဥဒကေန ဣပ္ပနဿနာကာရ	၅၀
ဥဒယဗ္ဗယဒဿန	
ခဏတော	၂၆၇
ပစ္စယဘော	၂၆၇
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံ	၂၆၅
ဥဒ္ဓိဘာဂိယသံယောဇနာနိ	၃၂၃
ဥဒ္ဓိသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိ	၃၅၂

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

[ဥ]

ဥပသာတကကမ္မ	၂၃၆
ဥပစာရံ	၃၀၀
ဥပဋ္ဌာနံ	၂၇၂
ဥပထမ္ဘကကမ္မ	၂၃၆
ဥပနိဿယပစ္စယော	၁၆၇
ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကမ္မ	၂၃၆
ဥပပိဋကကမ္မ	၂၃၆
ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ	၃၅၂
ဥပါဒါနံ	၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၂၀၃
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၁၀၀
ဥပါဒါနာနိ (စတ္တာရိ)	၂၀၃
ဥပါဒါနာနိ	၃၂၄
ဥပါဒါရူပံ (စတုရိသတိဝိဓံ)	၇၃...
ဥပါယာသော	၁၃၅၊ ၁၅၉
ဥပေက္ခာ	၂၇၃
ဥပေက္ခာသဟဂတာ ပညာ	၆၀
ဥပ္ပန္နံ (အနေကပ္ပဘေဒံ)	၃၂၀
(စတုပ္ပိဓံ)	၃၃၀
ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော	၂၉၇၊ ၂၉၈၊ ၃၅၂

[ဧ]

ဧကကာရဏဝါဒ	၁၇၃
ဧကတ္တနယော	၂၂၀
ဧကမ္ပိဇိ	၃၅၂
ဧဝံဓမ္မတာနယော	၂၂၀

[ဩ]

ဩကာသကတုပ္ပန္နံ	၃၂၀
ဩဃာ	၃၂၄
ဩဘာသော	၂၇၀

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[က]		[ခ]	
ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ	၂၃၃၊ ၂၃၉	အနုနာဓိကတော	၁၀၈
တဿာ အညာနိ နာမာနိ	၂၃၉	ဥပမာတော	၁၀၉
ကဋ္ဌတ္တာကမ္မ	၂၃၆	ကမတော	၁၀၇
ကပ္ပဝိဝဇ္ဇနံ	၄၇.....	ဒဋ္ဌဗ္ဗတော	၁၀၉
ကဗဠိကာရော အာဟာရော	၈၀	ဝိသေသတော	၁၀၈
ကမော (ဗဟုဝိဇော)	၁၀၇	ခိဉ္ဇာဒသကံ	၂၅၄
ကမ္မံ	၂၄၉	[ဂ]	
ကမ္မံ (စတုပ္ပိဓံ)	၂၃၅၊ ၂၃၆	ဂန္ထာ	၃၂၄
ကမ္မဇံ	၂၅၉	ဂန္ဓော	၇၇၊ ၁၁၂
ကမ္မပစ္စယံ	၂၄၉	ဂရုကကမ္မ	၂၃၆
ကမ္မပစ္စယအာဟာရ-		ဂရုသန္ဓိဿယော	၇၂
သမုဋ္ဌာနံ	၂-၄၉-၂၅၀	ဂေါတြဘု	၃၄၃
ကမ္မပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၀	ဂေါတြဘုဉာဏံ	၃၁၂
ကပ္ပပစ္စယစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ	၂၄၉	[ဃ]	
ကမ္မပစ္စယော	၁၆၉	ဃာနံ	၇၄၊ ၇၆၊ ၁၁၂
ကမ္မဝိပါကဇာ ဣဒ္ဓိ	၁၁	ဃာယနကိစ္စ	၈၈
ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ	၂၄၉	[င]	
ကလာပသမ္ပသန	၂၄၁.....	စက္ကဝတ္တိ	၁၁
ကာယဝိညတ္တိ	၇၈	စက္ကဝါဠ	၄၈
ကာယသက္ခိ	၂၉၇	စက္ခာဒိနံ ဥပမာယော	၇၆
ကာယော	၇၄၊ ၇၆၊ ၁၁၂	စက္ခ၊ ၅၄၊ ၇၄၊ ၇၅-၆၊ ၁၁၂၊ ၁၁၅	
ကိလေသာ (ဒသ)	၃၂၃	စက္ခ၊ ဝိညာဏံ	၈၅၊ ၁၁၅
ကောလံကောလော	၃၅၂	စတုတ္ထ(မဂ္ဂ)ဉာဏဝဇ္ဇာ ဓမ္မာ	၃၂၅
[ခ]		စန္ဒော	၄၈
ခဏပစ္စုပ္ပန်	၆၁	စိတ္တံ	၂၅၀
ခတ္တိယော	၄၉	စိတ္တဒမနာကာရာ(စုဒ္ဓသံ)	၂
ခန္ဓာ		စိတ္တပစ္စယံ	၂၅၀
အတိတာဒိဝိဘာဂေါ	၁၀၂	စိတ္တပစ္စယအာဟာရသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၀
အတ္တသိပ္ပိတော ဝိနိစ္ဆယော	၁၁၀	စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၁

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၈]		[၉]	
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၂၂၂	တဏှာ	၅၉
စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ	၂၅၀၊ ၂၅၉	တဏှာ(ဆ၊တိဝိဘေ၊	
စိန္တာမယာ ပညာ	၆၈၊ ၆၉	အဋ္ဌသတံ)	၁၂
စုတိကိစ္စ	၉၈	တတိယ(မဂ္ဂ)ဉာဏသစ္စာ	
စုတုပပါတဉာဏံ	၅၃	ဓမ္မာ	၂၅
စေတောပရိယဉာဏံ	၃၉	တတ္ထ တတ္ထ သမ္မာပယောဂ-	
ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာကာရ	၃၉	ပစ္စယာ ဣဒ္ဓိ	၁၂
[၉]		တဒါရမ္မဏကိစ္စ	၈၉ - ၉၀
ဆဋ္ဌဘိညော	၃၅၂	တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ	၁၉
[၁၀]		တိရစ္ဆာနယောနိ	၅၇ - ၁၆
ဇနကကမ္မ	၂၃၆	တိရုဏပရိညာ	၂၄ - ၃၄
ဇရာ(ဒုဝိဓာ)	၁၃၂	တေဝိဇ္ဇော	၁၅၂
ဇရာ	၁၅၉	[၁၁]	
ဇဝနကိစ္စ	၈၉	ဒသကာ (ဒသ)	၅၄
ဇဝနပဋိပါဒကော	၉၆	ဒဿနကိစ္စ	၈၈
ဇာတိ	၁၅၉	ဒဿနဘူမိပညာ	၆၁ - ၆၉
ဇာတိသဒ္ဓအတ္ထုပ္ပါဒ	၁၂၉	ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယကမ္မ	၂၃၆
ဇိဝှါ	၇၄၊ ၇၆၊ ၁၁၂	ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော	၂၉၈
ဇိဝှိတိန္ဒြိယံ	၇၇	ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ	၂၂၂ ၂၃၂
[၁၂]		ဒိဋ္ဌိ	၅၃
ဈာနပစ္စယော	၁၇၀	ဒိဋ္ဌိစက္ခုဥပ္ပါဒနာကာရ	၁၁ - ၉
[၁၃]		ဒိဋ္ဌိသောတဓာတု	၃၇
ဉာဏံ	၂၇၁	ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာကာရ	၁၇ - ၈
ဉာဏံဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၃၁၂	ဒုက္ခံ	၁၃၄၊ ၁၅၉၊ ၂၄၅ ၂၇၇
ဉာဏဝိပ္ပါရာ ဣဒ္ဓိ	၇	ဒုက္ခဋ္ဌာဒိ	၁၂၅
ဉာဏာနိ(အဋ္ဌ၊နဝ)	၂၇၆	ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပတ္တိယော	
ဉာတပရိညာ	၂၃၈၊ ၂၄၁၊ ၃၃၄	ဉာဏံ	၇၀
		ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ	၇၀
		ဒုက္ခလက္ခဏံ	၂၇၇

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[ခ]		[န]	
ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ	၇၀	နတ္ထိပစ္စယော	၁၇၂
ဒုက္ခဿ အတ္တာ	၃၃၂၊ ၃၃၃	နန္ဒောပနန္ဒနာဂဒမနံ	၂၇-၃၀
ဒုက္ခာနိ အနေကာနိ	၁၃၀	နယဝိပဿနာ	၂၄၁
ဒုက္ခာနုပဿနာနိ		နာနတ္တနယော	၂၂၀
(ပဉ္စပိသတိသတံ)	၂၄၈	နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ	၃၄၈
ဒုက္ခေ ဉာဏံ	၇၀	နာပံ	၁၅၉၊ ၁၉၂၊ ၁၉၆
ဒုတိယ(မဂ္ဂ)ဉာဏဝဇ္ဈာ	၃၂၅	နာမရူပံ	၁၉၆
ဒုဒ္ဓဿ ဓမ္မာ(စတုရော)	၁၅၃	နာမဝဝတ္ထာပနပညာ	၆၈
ဒေဝလောက	၄၅	နိကန္တိ	၂၇၃
ဒေဝါ	၁၈၅	နိဗ္ဗာနကဿာ	၁၃၉
ဒေသဘာသာ	၇၂	နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဉာဏံ	၂၈၈
ဒေါမနဿံ	၁၃၅၊ ၁၅၉	နိရုတ္တိပဋိသန္တိဒါ	၇၁
[ဓ]		နိရောဓဿ အတ္တာ	၃၃၂၊ ၃၃၃
ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏံ	၂၃၉	နိရောဓသမာပတ္တိ	၃၄၄
ဓမ္မတာရူပံ	၂၆၀	ကတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၇
ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ	၇၀	ကထံ ဌာနံ?	၃၅၁
ဓမ္မာ	၁၁၂	ကထံ ဝုဋ္ဌာနံ?	၃၅၁
ဓမ္မာနုသာရိ	၂၉၈	ကထံ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၇....
ဓမ္မော	၇၀	ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၇
ဓာတုဝစနတ္ထ	၁၁၅-၆	ကာ?	၃၄၄
ဓာတုယော (အဋ္ဌာရသ)	၁၁၅	ကိံ သင်္ခတာ?....အနိပ္ပန္နာ?	၃၅၁
အတ္တတော ဝိနိစ္ဆယော	၁၁၅	ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၄
ကမတော	၁၁၆	ကေ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၄
တာဝတူတော	၁၁၇	ပုဗ္ဗကိစ္စံ (စတုပ္ပိဓံ)	၃၄၈
ဒဋ္ဌဗ္ဗတော	၁၂၀	မတဿ စ သမာပန္နဿ စ	
ပစ္စယတော	၁၁၉	ကော ဝိသေသော?	၃၅၁
လက္ခဏာဒိတော	၁၁၆	ဝုဋ္ဌိတဿ ကိံနိဗ္ဗံ စိတ္တံ?	၃၅၁
သင်္ခတော	၁၁၉	နိဿယပစ္စယော	၁၆၇
		နိဝရဏာနိ	၃၂၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပကတိဝါဒီ	၁၄၄	ပဋိစ္စော	၁၅၁
ပကတိသာဝက	၄၁	ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၂၇၆
ပကတူပနိဿယော	၁၆၈	ပဋိဘာနပဋိသန္တိဒါ	၇၂
ပဂ္ဂဟော	၂၇၂	ပဋိသန္တိနုပဿနာဉာဏံ	၂၈၉
ပစ္စယာ (စတုရိသတိ)	၁၆၃-၁၇၂	ပဋိသန္တိကိစ္စ	၈၈
ပစ္စယော	၁၆၄	ပဋိသန္တိဒုပ္ပဘောဒုပ္ပတ္တော	၃၅၂
ပစ္စေကဗုဒ္ဓ	၄၁	ပဋိသန္တိဒါ (စတုရိသတိ)	၇၀
ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော	၁၆၉	တာသံ ပစ္စယာ (အဋ္ဌ)	၇၂
ပညာ		ဝိသဒါကာရာ (ပဉ္စ)	၇၂
ကထံ ဘာဝေတဗ္ဗာ?	၇၃	ပဌမကပ္ပိကာ	၁၁
ကာ?	၆၆	ပဌမ(မဂ္ဂ)ဉာဏဝဇ္ဈာ ဓမ္မာ	၃၂၅
ကေနဋ္ဌေန?	၆၆	ပဗ္ဗာရဒသကံ	၂၅၅
လက္ခဏာရသပစ္စုပဋ္ဌာန-		ပရာမာသော	၃၂၄
ပဋ္ဌာနာနိ	၆၈	ပရိကမ္ပံ	၃၀၈
ပဘောဒ	၆၈	ပရိညာ (တိရိစ္ဆာ)	၃၃၄
ပညာဒသကံ	၂၅၄	ပရိတ္တာရမ္ပဏာ ပညာ	၆၈၊ ၆၉
ပညာဘာဝနာနိသံသာ	၃၄၀	ပရိဒေဝေါ	၁၃၄၊ ၁၃၅၊ ၁၅၉
ပညာယ ဘူမိ	၇၃	ပရိပုစ္ဆာ	၇၂
။ မူလံ	၇၃	ပရိယတ္တိ	၇၂
။ သရီရံ	၇၃	ပဿန္တိ	၂၇၂
ပညာဝိမုတ္တော	၂၉၈၊ ၃၅၂	ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ	၃၂၃
ပဋိစ္စသဒ္ဓေါ	၁၅၀	ပဟာနံ (တိရိစ္ဆာ)	၃၃၅
ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ	၁၄၈	ပဟာနပရိညာ	၂၄၁၊ ၃၃၄
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိနိစ္ဆယ		ဝိယဝိပ္ပယောဂေါ	၁၃၆
အင်္ဂါနံ ဝေတ္တာနတော	၁၆၀-၁	ဝိတိ (ပဉ္စဝိဓာ)	၂၇၂
အတ္တတော	၁၅၇	ပုညဝတော ဣဒ္ဓိ	၁၁
ဧကဝိဓာဒိတော	၁၆၀	ပုညာဘိသန္တိရော	၂၀၆
ဒေသနာဘေဒတော	၁၅၄	ပုဗ္ဗယောဂေါ	၇၂
လက္ခဏာဒိတော	၁၅၉	ပုဗ္ဗနိဝါသံ အနုဿရန္တာ	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ	၁၄၈၊ ၁၅၁၊ ၁၅၂	ဆ ဇနာ	၄၀....
၈၃၅ ၂-၂၄			

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဘ]	
ပုဗ္ဗေနိဝါသ သရူပံ	၄၃...	ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ	၂၇၇
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ	၄၀-၅၃	အဋ္ဌ အာနိသံသာ	၂၈၁
ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာကာရ	၄၂-၃	ဘယတုပဋ္ဌာနံ	၂၈၃
ပုရိသိန္ဒြိယံ	၇၇	ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏံ	၂၈၂
ပုရေဇာတပစ္စယော	၁၆၉	ဘဝင်္ကိစ္စ	၈၈
ပေတ	၁၃၂	ဘဝစက္က	၂၁၁
		ဥပမာ	၂၁၈
[ဖ]		ကိစ္စ	၂၁၇
ဖလသမာပတ္တိ	၃၄၁	ဂမ္ဘီရဘေဒ	၂၁၈-၂၂၀
ကထံ ဌာနံ?	၃၄၃	စတုဘေဒသင်္ဂဟ	၂၁၄
ကထံ ဝုဋ္ဌာနံ?	၃၄၃	တယော ကာလာ	၂၁၃
ကထံ သမာပဇ္ဇနံ?	၃၄၂	တိသန္ဓိ	၂၁၄
ကသ္မာ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၂	နယဘေဒ	၂၂၀
ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၁	နိဝါရဏ	၂၁၇
ကေ သမာပဇ္ဇန္တိ?	၃၄၁	မူလံ, ခွေ ဓမ္မာ	၂၁၃
ဇဿာ (ဆ၊ ဗတ္တိံသ)	၁၉၉	ဘဝေါ ၁၅၉၊ ၁၆၀၊ ၂၀၆၊ ၂၁၀	
ဇဿော	၁၅၉	ဘဝေါ (ဒုဝိဓော)	၂၀၆
ဇုသနကိစ္စ	၈၈	ဘာဝနာ (ခွေ)	၃၃၉
ဇောဋ္ဌဗ္ဗ	၁၁၂	ဘာဝနာဘူမိ ပညာ	၆၈၊ ၆၉
		ဘာဝနာမယာ ပညာ	၆၈၊ ၆၉
[ဗ]		ဘူတရူပံ (စတုဗ္ဗိဓံ)	၇၃
ဗလံ	၃၁၉	ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံ	၃၂၈
ဗလဒသကံ	၂၅၄	ဘူမိ	၃၂၈
ဗလသမာယောဂေါ	၃၂၁	ဘူမိလဉ္စံ	၃၂၈
ဗဟိဒ္ဓါဘိနိဝေသာ ပညာ	၇၀	ဘူမိလဉ္စုပ္ပန္နံ	၃၂၈
ဗာဟုသစ္စံ	၇၂	[ဓ]	
ဗုဒ္ဓဓမ္မံ (တိဝိဓံ)	၄၄	မဂ္ဂကိစ္စာနိ (စတ္တာရိ)	၃၃၁
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ (သတ္တ)	၃၁၉	မဂ္ဂင်္ဂါ	၃၁၉
ဗောဓိပက္ခိယာ	၃၁၈	မဂ္ဂနာမလာဘဿ ကာရဏာနိ	
ဗောဓိသတ္တော	၁၂၉	ပဉ္စ	၃၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဗ]	
မဂ္ဂပစ္စယော	၁၇၁
မဂ္ဂဝဇ္ဇာ ဓမ္မာ	၃၂၅
မဂ္ဂါ (စက္ကာရော)	၃၁၂
မဂ္ဂါမဂ္ဂဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ	၂၄၁၊ ၂၇၄
မစ္ဆရိယာနိ	၃၂၄
မန္တဒဿကံ	၂၅၄
မနသိကာရော (တိပ္ပကာရော)	၉၆
မနော	၁၁၂
မနောဓာတု	၈၅၊ ၈၆
မနောမယာ ဣဒ္ဓိ	၇
မနောဝိညာဏဓာတု	၈၅၊ ၈၇
မရဏံ	၁၅၉
မရဏံ (ဒုဝိဓံ)	၁၃၃
မလာ	၃၂၅
မဟဂ္ဂတာရမ္ပဏာ ပညာ	၆၈၊ ၆၉
မဟာနဒိယော	၄၆
မဟာဝိပဿနာ (အဋ္ဌာရသ)	၂၆၄၊ ၃၃၅-၇
မိစ္ဆတ္တာ	၃၂၃
မိတ္တသမ္ပတ္တိ	၇၂
မိစ္ဆရူပပဋိက္ခေပ	၈၀
မုဇ္ဈိတုကမျတာဉာဏံ	၂၈၉
မောမူဟဒဿကံ	၂၅၅
[ဃ]	
ယထာကမ္မဗဂဉ္ဇဏံ	၅၄-၅၊ ၆၀
ယထာဘူတဉာဏံ	၂၃၉
ယမ္ပိန္နံ န လဘတိ	၁၃၆
ယောဂါ	၃၂၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]	
ရသော	၇၇၊ ၁၁၂
ရာဇာ	၄၉
ရူပံ	၇၆၊ ၁၁၂၊ ၁၁၅၊ ၁၅၉ ၁၉၂၊ ၁၉၆
ရူပဝဝတ္ထာပနပညာ	၆၈
ရူပဿ အနိစ္စတာ	၈၀
ရူပဿ ဥပစယော	၇၉
ရူပဿ ဧကဝိတောဒိ	၈၀....
ရူပဿ ကမ္မညတာ	၇၈-၉
ရူပဿ ဇရတာ	၈၀
ရူပဿ မုဒုတာ	၇၈၊ ၇၉
ရူပဿ လဟုတာ	၇၈၊ ၇၉
ရူပဿ သန္တတိ	၇၉
[ဓ]	
လောကဓမ္မာ (အဋ္ဌ)	၃၂၃
လောကပါလကာ ဓမ္မာ	၉၄
လောကဝိနဿနကာရဏံ	၅၂
လောကီယာ ပညာ	၆၈
လောကုတ္တရာ ပညာ	၆၈
[ဝ]	
ဝက်ဒဿကံ	၂၅၅
ဝစီဝိညတ္တိ	၇၈
ဝနုကထာယ သိသာ (ဒွေ)	၁၅၆
ဝဏ္ဏဒဿကံ	၂၅၄
ဝတ္ထမာနုပ္ပန္နံ	၃၂၈
ဝယော (တိဝိဓော)	၂၅၄
ဝါတေန ကပ္ပနဿနာကာရ	၅၁
ဝိကုဗ္ဗနာ ဣဒ္ဓိ	၇

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[ဝ]	
ဝိကုဗ္ဗနာမနောမယာနံ		ဝေဒနာ	၉၀၊ ၁၅၉
နာနာကရဏံ	၃၅	ပဘောဒ	၉၀
ဝိဂတပစ္စယော	၁၇၂	လက္ခဏ	၉၀
ဝိစိကိစ္ဆာ (သောဠသဝိဓာ)	၂၃၄	ဝေဒနာ (ဆ၊ ဧကူနနဂုတိ)	၂၀၁
ဝိဇ္ဇာရေ	၁၂	ဝေါဠုဗ္ဗနကိဇ္ဇ	၈၉
ဝိဇ္ဇာပယာ ဣဒ္ဓိ	၁၂	[သ]	
ဝိညာဏံ	၈၂	သံဃပဋိမာနနံ	၃၄၉
အကုသလံ	၈၄	သံယောဇနာနိ	၃၂၃
အပျာကတံ	၈၄	သံဝဇ္ဇကပ္ပေါ	၄၃
ကုသလံ	၈၃	သံဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ	၄၄၊ ၅၀
ဝိညာဏံ	၁၅၉၊ ၁၇၇	သံဝဇ္ဇသိမာ	၄၄
ဝိပလ္လာသာ (တယော)	၃၂၄	သံဝဇ္ဇာ (တယော)	၄၄
ဝိပဿနပက္ကိလေသာ (ဒသ)	၂၆၉	သံဝဇ္ဇော	၄၉
ဝိပါကုပစ္စယော	၁၇၀	သံသာရော	၁၇၆
ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော	၁၇၁	သကဒါဂါမိမဂ္ဂေါ	၃၁၆
ဝိဘဇ္ဇဝါဒိ	၁၅၃	သကဒါဂါမီ	၃၁၇၊ ၃၅၂
ဝိမောက္ခမုခါနိ (တိဏိ)	၂၉၅	သင်္ခါရာ	၉၂
ဝိမောက္ခာ (တယော)	၂၉၆၊ ၂၉၇	ပဘောဒ	၉၂
ဝိဝဇ္ဇကပ္ပေါ	၄၃	လက္ခဏာဒိ	၉၂
ဝိဝဇ္ဇဋ္ဌာယိ	၄၄-၅၀	သင်္ခါရာ	၁၅၈၊ ၁၅၉၊ ၁၆၁
ဝိဝဇ္ဇော	၅၀	သင်္ခါရာ (ဆ)	၁၅၈
ဝိသုဒ္ဓိကထာ	၂၆၁၊ ၂၆၃	သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏံ	၂၉၄
ဝိသုဒ္ဓိယော (သတ္တ)	၂၂၂	တဿ နိယမဘာဝေ	
မူလဘူတာ (ဒွေ)	၂၂၂	နာနာဝါဒါ	၃၀၅
သရီရဘူတာ (ပဉ္စ)	၂၂၂	သစ္စဉာဏံ (ဒုဝိဓံ)	၁၄၂
ဝိထိပဋိပါဒကော	၉၆	သစ္စဝိနိစ္ဆယ	
ဝုဠာနံ	၃၂၁	အတ္တတော	၁၂၇
ဝုဠာနဂါမိနိယာ ဝိပဿနာယ		အတ္ထုဒ္ဓါရတော	၁၂၇
ဒွါဒသ ဥပမာ	၃၀၁-၄	အနုနာဓိကတော	၁၂၈
ဝုဠာနဂါမိနိ	၂၉၉		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[သ]		[သ]	
အန္တောဂဓာနံ		သမနန္တရပစ္စယော	၁၆၅-၆
ပဘေဒတော	၁၄၂	သမယဝါဒီ	၁၄၄
ဥပမာတော	၁၄၃	သမာဓိဝိပွါရာ ဣဒ္ဓိ	၈
ဧကဝိဓာဒိတော	၁၄၄	သမုဒယဿ အတ္တာ	၃၃၂၊ ၃၃၃
ကမတော	၁၂၈	သမုဒါစာရပုဉ္ဇံ	၃၃၀
စတုက္ကတော	၁၄၃	သမ္ပုဋ္ဌိနုကိစ္စ	၈၈-၉
ဇာတိအာဒိနံ နိစ္ဆယတော	၁၂၈	သမ္ပတ္တဝိသယဂါဟကာ	၇၅
ဉာဏကိစ္စတော	၁၄၂	သမ္ပယုတ္တပစ္စယော	၁၇၁
နိဗ္ဗစနတော	၁၂၅	သမ္ပပ္ပဓာနံ	၃၁၉
လက္ခဏာဒိပ္ပဘေဒတော	၁၂၆	သမ္ပသနဉာဏံ	၂၆၅
ဝိဘာဂတော	၁၂၅	သမ္ပာအာဇီဝေါ	၁၄၁
သဘာဂဝိသဘာဂတော	၁၄၇	သမ္ပာကမ္မန္တော	၁၄၁
သုညတော	၁၄၄	သမ္ပာဒဿနံ	၂၃၉
သစ္စာနိ (စတ္တာရိ)	၁၂၄	သမ္ပာဒိဋ္ဌိ	၁၄၁
သစ္စာနုလောမိကဉာဏံ	၂၇၆၊ ၃၀၉	သမ္ပာဝါစာ	၁၄၁
သစ္စိကိရိယာ (ဒွေ)	၃၃၈	သမ္ပာဝါယာမော	၁၄၁
သညာဝိညာဏပညာနံ		သမ္ပာသင်္ကပ္ပေါ	၁၄၁
နာနာကရဏံ	၆၆၆	သမ္ပာသတိ	၁၄၁၊ ၂
သညာ	၉၁	သမ္ပာသမာဓိ	၁၄၂
ပဘေဒ	၉၂	သယနဒသကံ	၂၅၅
လက္ခဏ	၉၁	သဝနကိစ္စ	၈၈
သတိပဋ္ဌာနံ	၃၁၉	သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ	၃၅၂
သတ္တက္ခတ္တပရမော	၃၅၂	သဟဇာတပစ္စယော	၁၆၆
သတ္တပက္ခောသနံ	၃၄၉	သဋ္ဌာယတနံ	၁၅၉၊ ၁၉၆၊
သဒ္ဓေါ	၇၇၊ ၁၁၂		၁၉၉၊ ၂၀၀
သဒ္ဓါနုသာရိ	၂၉၇၊ ၂၉၈	သာယနကိစ္စ	၈၈
သဒ္ဓါဝိမုတ္တော	၂၉၇၊ ၃၅၂	သာသဝါ ပညာ	၆၈
သန္တတိပစ္စုပ္ပန်	၆၁	သီလဝိသုဒ္ဓိ	၂၂၂
သန္တိရဏကိစ္စ	၈၉	သုခံ	၂၇၂
သဘာဝနိရုတ္တိ	၇၁		

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သုညတပရိဂ္ဂဏနာကာရာ		သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ	၃၁၂
(ဆ၊ အဋ္ဌ)	၂၉၂	သောတာပဇ္ဇော	၃၁၅
(ဒသ၊ ခွါဒသ၊ ခွါစက္ကာလီသ)	၂၉၃	သောမနဿသဟဂတာ ပညာ	၆၈
သုညတစတုကောဋိကာ	၂၉၂		
သုတမယာ ပညာ	၆၈၊ ၆၉	[ဗ]	
သုရိယော	၄၇	ဟဒယဝတ္ထု	၇၇
သောကော	၁၃၄၊ ၁၃၅၊ ၁၅၉	ဟာနိဒသကံ	၂၅၅
သောတံ	၇၄၊ ၇၆၊ ၁၁၂	ဟေတု	၁၆၄
သောတာဒိပိညာဏာနိ	၈၅	ဟေတုပစ္စယော	၁၆၄

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဒုတိယဘာဏေ

နာမာနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော
[အ]		[က]	
အကနိဋ္ဌ	၂၀၊ ၁၀၃၊ ၂၇၀	ကစ္စာန	၁၅၀
အင်္ဂုလိမာလ	၃၂	ကဏ္ဍမုဏ္ဍက	၄၆
အနာထပိဏ္ဍိက	၃၀	ကပေါတကန္ဓရာ	၈
အနုရုဒ္ဓတ္ထေရ	၁၉	ကလျာဏဂါမ	၃၃၀
အနောဇာ ဒေဝီ	၂၁	ကာကဝလိယ	၃၃
အနောတတ္ထဒဟ	၁၉၊ ၄၆	ကုဏာလဒဟ	၄၆
အဝိစိ	၅၇၊ ၁၁၇		
အသုရ	၃၅၊ ၁၃၂	[ခ]	
အဿဂုတ္တတ္ထေရ	၆၀	ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရ	၈
		ဒုဇ္ဈတ္တရာ	၇၂
[အာ]		[ဝ]	
အာနန္ဒ	၂၈၊ ၇၂၊ ၁၄၇၊ ၁၅၁၊ ၂၂၁	ဂင်္ဂါ	၃၃
အာဘဿရာ	၄၄၊ ၄၆	ဂူထနရက	၁၃၂
[အု]		[ဃ]	
အုန္န	၃၅	ဃောသိတ	၁၁
အုလ္လိသ	၃၃		
အုဿရ	၁၁၂	[ဝ]	
[ဇ]		စတုဝေါကာရဘဝ	၃၄၇
ဥတ္တရကုရု	၁၉	စန္ဒပဒုမသိရီ	၁၁
ဥတ္တရမာတာ	၁၁	စာတုမဟာရာဇိကာ	၄၆
ဥတ္တရာ ဥပါသိကာ	၈၊ ၉	စိတ္တ (ဂဟပတိ)	၆၊ ၇၂
ဥဒေန	၉	စိတ္တကုဋ	၂၈၇
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ	၂၃၉	စိတ္တလပဗ္ဗတ	၂၇၀
ဥပါလိ ဂဟပတိ	၇၂	စူဠအနာထပိဏ္ဍိက	၁၉
		စူဠနာဂတ္ထေရ၊ တိပိဋက-	၂၇
		စူဠပန္နက	၁၅

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
စူဠသမုဒ္ဒတ္တေရ	၃၂	နန္ဒ (အာယသ္မာ)	၃၃၃
စူဠသုဘဒ္ဒါ	၁၉	နန္ဒ (မာဏဝက)	၃၂၉
စူဠသုမနုတ္တေရ၊ နိဂ္ဂဟေဏ္ဍက-		နန္ဒောပနန္ဒ	၂၇
ပဓာနသရဝါသီ	၂၇၀	နန္ဒနဝန	၅၅
စူဠဘယတ္တေရ၊ တိပိဋက-	၂၃	နာဂသေန	၆၇
[ဆ]		နိရယ	၁၀၆၊ ၁၀၅
ဆဒ္ဒန္တ (ဒဟ)	၄၆၊ ၂၀၀	[ပ]	
[ဇ]		ပဉ္စဝေါကာရဘဝ	၃၄၇
ဇဠိလ	၁၁	ပဉ္စသီခ	၂၀
ဇမ္ဗုဒ္ဓိပ	၁၁၊ ၁၂	ပဏ္ဍကမ္မလသိလာတလ	၁၉
ဇမ္ဗုဒ္ဓိပဝါသီနော	၂၀	ပန္နက (စူဠ)	၁၇
ဇိဝက	၁၆	ပရနိမ္မိတဝသဝတ္ထိ	၁၀၆၊ ၂၀၆
ဇောတိက	၁၁	ပါဠိလိပုတ္တ	၃၂
[တ]		ပိဋက	၁၂
တမ္မပဏ္ဍိယဒီပ	၂၂	ပိယင်္ဂရမာတာ	၁၁
တာဝဏိသ	၁၉၊ ၂၀	ပုဏ္ဏ (ဒါသ)	၁၁
တိဿဒတ္တတ္ထေရ	၃၂	ပုဏ္ဏ (သေဋ္ဌိ)	၉
တိဿမဟာဝိဟာရ	၂၁	[ဖ]	
[ထ]		ဖာရုသက	၅၅
ထေရမ္မတ္တလ	၄	ဖုဿမိတ္တာ	၁၁
[ဘ]		[ဗ]	
ဒက္ခိဏာပထ	၁၁၃	ဗန္ဓုမတီ	၆၄
ဒေဝဒတ္တ	၃၅	ဗန္ဓုမာ	၆၄
ဒေဝရာဇာ	၂၀	ဗာက္ကုလ	၇
[ဝ]		ဗေဒါ	၁၂
ဓနုဉ္ဇယ	၁၁	ဗာရာဏသီ	၇
ဓမ္မဂုတ္တာ	၁၁	ဗုဒ္ဓဃောသ	၃၅၅
ဓမ္မဒိန္နတ္ထေရ၊ တလင်္ဂရဝါသီ	၂၁၊ ၂၇၀	ဗြဟ္မကာယိကာ	၁၉၂
ဓမ္မသေနာပတိ	၃၀၇		
ဓမ္မိက	၇၂		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဗ]		[ဗ]	
ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ	၂၂	မာဂဓိကာ	၇၁
ဗြဟ္မလောက	၁၉၊ ၅၀	မာဂဏှိယ (ဗြာဟ္မဏ)	၉
ဗြဟ္မဝတီ	၆၅	မိဿကဝန	၅၅
ဗြဟ္မာ	၂၂၊ ၁၀၅	မုဒန္တခေဒကဝတ္ထဗ္ဗေန	၃၅၅
		မေဏှက	၁၁
[ဘ]		မေတ္တေယျော (ဘဂဝါ)	၆၅
ဘဒ္ဒိယ	၂၀	[ဃ]	
ဘူတပါလ (အာယသ္မာ)	၇	ယသ	၂၁
ဘူတပါလ (ဒါရက)	၈	ယုဂန္ဓရ	၁၉
[ဃ]		[င]	
မဟက (အာယသ္မာ)	၂၂	ရက္ခိတတ္ထေရ	၄
မဟာအနုဋ္ဌတ္ထေရ	၃၃	ရဋ္ဌပါလ	၂၀
မဟာကစ္စာန	၃၂၉	ရထကာရဒဟ	၄၆
မဟာကပ္ပိန	၂၁	ရာဇဂဟ	၃၂
မဟာကဿပတ္ထေရ	၃၂၊ ၃၃၊ ၆၀	ရာဟု	၂၀၉
မဟာဒတ္တတ္ထေရ၊ ဟံကနကဝါသီ	၂၇၀	ရာဟုလ	၂၀
မဟာပန္နက	၁၆၄		
မဟာဗောဓိ	၃၂	[လ]	
မဟာနာဂတ္ထေရ	၃၄၈	လောကန္တရ	၁၃၂
မဟာနာဂတ္ထေရ၊		လောကဗျူဟာ	၄၅
ဥစ္စဝါလိကဝါသီ	၂၇၀၊ ၂၇၁		
မဟာနာမ	၃၁၆	[ဝ]	
မဟာဗြဟ္မာ	၂၀	ဝတ္တနိယသေနာသန	၆၀
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရ	၈၊ ၁၉၊ ၃၀	ဝါသုဒေဝ	၁၁၂
	၃၂၊ ၃၃၊ ၃၀၇	ဝိပဿီ	၆၄
မဟာဒုရေဟုဏဂုတ္တတ္ထေရ	၄	ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ	၃၅၅
မဟာဝိဟာရဝါသီ	၃၅၅	ဝိဿကမ္မ	၁၉၊ ၂၀
မဟာသမ္ပတ	၄၉	ဝေဇယန္တ	၂၀
မဟိန္ဒတ္ထေရ	၂၂	ဝေဟပ္ပလာ	၄၄

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်
သံကိစ္စ		၇	သီဟပပိတ		၄၆
သံသပါလ		၃၅၅	သုဒဿာ		၁၀၃
သက္က		၂၀	သုဒဿီ		၁၀၃
သင်္ကဿ		၂၀	သုဒ္ဓါဝါသ		၂၀
သဗ္ဗိဝ		၉၊ ၃၄၈	သုမြဟ္ဓာ		၆၅
သာကေတ		၁၉	သုဘင်္ဂိဏ္ဍာ		၄၄
သာမာဝတီ		၈၊ ၉	သုမနဒေဝီ		၁၁
သာရိပုတ္တ		၈၊ ၁၉၊ ၃၄၉	သုန္ဒရီ		၃၃၃
သာဝတ္ထိ		၁၉	သုယာမ		၂၀
သိနေရ	၁၉၊ ၂၀၊ ၂၈၊ ၂၉၊ ၃၂၊	၄၅၊ ၄၆၊ ၄၈	သောရေယျ		၃၂၉
သိရိမာ		၉	ဟံသပပိတ	[ဟ]	၄၆၊ ၄၈၊ ၂၈၈

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဒုတိယဘာဏေ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သိ...သိဟဋ္ဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ...သျှာမပေါတ္တကံ၊ ကံ...ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ...ဣဂ်လိသပေါတ္တကံ၊ က...ကေသုစိ မရဗ္ဗပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သိ...ကေသုစိ သိဟဋ္ဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာနပါဌော။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဒုတိယဘာဏေ

နာနာပါဌာ	ပိဋကံ
[အ]	
အဂါရံ = အင်္ဂါရံ (သိ၊ က)	၂၈၄
အညတရသ္မိံ = အညတရညတရသ္မိံ (က-သိ)	၂၇၃
အမုဂ်လမုဂ်လန္တရေ = အင်္ဂလန္တရေ အင်္ဂလန္တရေ အမုဂ်လန္တရေ အမုဂ်လန္တရေ (ဣ)	၂၅၈
အတာဏတော = အတ္တာဏတော (က-သိ)	၂၄၆
အတ္တနာ = အတ္တနောဝ (သျှာ)	၄
အတိရုဒ္ဓါဘိဘူတော = အတိရုဒ္ဓါဘိဘူတော (သိ၊ ဣ)	၅၅
အနစ္စန္တိကတာယ = အနိစ္စန္တိကတာယံ (သိ၊ က)	၂၄၇
အနနဗောဓာ = အညာဏာ အနနဗောဓာ (သိ၊ က)	၂၂၁
အနာယူဟန္တေန = အနာရူဟန္တေန (သျှာ၊ က)	၁၅၃
အနန္တတံ = အနုဏ္ဏတံ (ဣ၊ က)	၁၄
အနုပ္ပဗန္ဓက = အနုပ္ပဗန္ဓကရ (သိ၊ က) အနုပ္ပဗန္ဓနက (သျှာ)	၇၉
အနုဗဒ္ဓတာယ = အနုဗန္ဓတာယ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၂၄၇
အနောနတံ = အနောဏတံ (ဣ၊ က)	၁၄
အပ္ပမတ္တကာ = အပ္ပမတ္တိကာပိ (သိ၊ သျှာ)	၂၅၅
အပ္ပဝတ္တံ = အပ္ပဝတ္တိ (က-သိ)	၂၃၇
အပုညမပိ = အပုညမ္ပိ စ (သိ)	၁၇၇
အဗျောသာနေနာတိ = အစ္စောသာနေနာတိ (သိ)	၂၄၈
အဘိက္ကမာဒယော = အဘိက္ကမပဋိက္ကမာဒယော (သိ)	၇၈
အဗ္ဘော = ဟဗ္ဘော (သိ)	၂၅၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အရက်သဟိတာဘိမန္တနတော = ...မတ္တနတော (သျှ၊က)	၂၁၈
အရဟတ္တပဋိလာဘောနေဝ = ပဋိလာဘဝသေနေဝ (သျှ)	၄
အဝဿံ = အဝသာ (ဣ)	၂၅၃
အဝိနိပတိတတ္တာ = အဝိနိပါတတ္တာ (သိ၊ဣ၊က)	
အဝိနိပါတိတတ္တာ (သျှ)	၅၇

[အာ]

အာဂမ္မ တံ နိဝါသနပါဝရဏံ = အာဂမ္မ နိဝါသနပါဝရဏံ (သိ)	၃၅၀
အာဗန္ဓိ = အာဗန္ဓိ (သျှ၊ဣ၊က)	၂၂၄
အာရပ္ပဏပဋိသင်္ခါ = အာရမ္မဏံ ပဋိသင်္ခါ (ဣ၊ပါဠိ)	၂၇၇
အာဝဇ္ဇေဟာ = အာဝဇ္ဇိဟာ (သျှ၊ဣ)	၂၃၃

[ဣ]

ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန, = ဣဇ္ဈနဋ္ဌေန ဣဋ္ဌိ, (သျှ)	၁၃
ဣမံ လောကံ ပုန အနာဂန္တာ = နယိမံ လောကံ ပုနရာဂန္တာ (သိ)	
န ဣမံ လောကံ ပုန အာဂန္တာ (သျှ)	
ဣမံ လောကံ ပုန အနာဂန္တာ (က)	၃၁၇

[ဥ]

ဥစ္စဝါလိကဝါသီ = ဥစ္စင်္ဂဝါလိကဝါသီ (သျှ)၊ ဥစ္စဝါဠင်္ကဝါသီ (က)	၂၇၀
ဥစ္ဆေဒေါ = ဥစ္ဆေဒ- (သျှ၊က)	၁၅၃
ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌံ = ဥဒကပုဗ္ဗုဋ္ဌံ (သိ၊သျှ၊ဣ)	၁၀၉
ဥဒါသိနော = ဥဒါသိနော (သျှ၊က)	၂၉၄
ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေ = ...ဒဿနေန (သျှ၊က)	၂၆၇
ဥဒယဗ္ဗယပုဋိဝိဋ္ဌိတတ္တာ = ဥဒယဗ္ဗယပရိဝိဋ္ဌိတတ္တာ (သိ၊ဣ)	၁၃၀
ဥဒ္ဓါမာတ = ဥဒ္ဓါမာတက- (သိ၊သျှ၊က)	၂၄၇
ဥပပတ္တိဘဝေါ = ဥပပတ္တိဘဝေါ (သိ၊သျှ)	၂၀၆
ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ = ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ (သိ၊သျှ)	၂၀၈
ဥပါဒိဏ္ဍကံ = ဥပါဒိဏ္ဍကံ (သိ၊သျှ)	၂၇
ဥပ္ပါဒဝယဝတ္တိတော = ဥပ္ပါဒဝယပုတ္တိတော (သိ)၊ ဥပ္ပါဒဝယပုတ္တိ- တော (သျှ၊က)	၂၅၃

နာနာပါဌာ

ဒိဋ္ဌိကံ

[ဥ]

ဥပန္တံ ဟိ ရူပံ = ဥပန္တရူပဉ္စိ (က)

၂၅၉

ဥမ္မဂ္ဂေနာပိ = ကုမ္မဂ္ဂေနာပိ (ဣ၊ က)

၁၇၇

ဥသ္မနာ = ဥသ္မာနာ (သျှ၊ က)

၁၃၀

[ဇ]

ဧကကရိသမတ္တေ = ဧကကသိတမတ္တေ (သျှ၊ က)၊

အဋ္ဌကရိသမတ္တေ (ဓမ္မ-ဋ္ဌ)

၁၁

ဧကက္ခဏေ = ဧကက္ခဏေန (သျှ၊ က)

၃၃၁

ဧကန္တကုသလာကုသလတော = ဧကန္တာကုသလ-ကုသလတော (ဣ)

၁၄၇

ဧကောဝ ဟောတိ = သက္ကောတိ (သီ၊ သျှ၊ က)၊ ပရဿ ပတိဋ္ဌာ

ဟောတိ (?)

၄

ဧတသ္မိ° = ဧကသ္မိ° (ဣ၊ က)

၂၂၇

ဧတဿဝါမိဝစနံ = ဧတဿဝ ဝေဝစနံ (သျှ၊ က)

၂၃၉

ဧတ္ထေဝ = တတ္ထေဝ (သီ၊ ဣ၊ က)

၂၅၇

[ဩ]

ဩက္ခန္ဓိဘွာ = ဩက္ခန္ဓိဘွာ (က-သီ၊ သျှ၊ က)

၃၁၉

ဩဒ္ဓာပေသိ = ဩသာပေသိ (သျှ၊ ဣ၊ က)

၂၉၀

ဩရတောဝ = ဩရတော (သီ)၊ ဩရဘာဂေ (သျှ၊ က)

၃၅၀

[က]

ကာမာသဝသမုဒယာ = ...သမုဒယော (သီ၊ သျှ၊ က)

၂၁၁

ကိပ္ပိဒပိ = ကိပ္ပိရပိ (သီ၊ က)

၁၃၂

ကိလေသောတိ = ယာ ကိလေသောတိ (သျှ၊ က)

၂၇၃

ကုလာဂဏ္ဍိကဇာတာ = ဂုဠာဂဏ္ဍိကဇာတာ (သီ)၊ ဂုဠာဂဏ္ဍိက-

ဇာတာ (ဣ)၊ ဂုဏိဂဏ္ဍိကဇာတာ (သျှ၊ က)၊

ဂုဏိကုဏ္ဍိကဇာတာ (က)

၂၂၁

[ခ]

ခုဒ္ဒံ = ခုဒ္ဒံ (သီ၊ ဣ)

၃၀၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ဂဇ္ဇတော = ဂဇ္ဇယတော (သိ)၊ ဂဇ္ဇိတော (သျှာ၊ က)

၉

ဂရုက = ဂရုကတ (သိ)၊ ဂရု (ဇု)

၁၀၇

[ဃ]

ယောသိတဿ = ယောသကဿ (သျှာ)၊ ယောသိကဿ (က)

၁၁

[စ]

....စက္ကဝါဠာနံ =စက္ကဝါဠံ (ဇု)

၅၀

စတ္တာရိ စတ္တာရိ စိတ္တာနိ = စတ္တာရိ စတ္တာရိ (သျှာ၊ က)၊

စတ္တာရိ စိတ္တာနိ (ဇု)

၂၆၂

စန္ဒိမသုရိယေ = စန္ဒိမသုရိယေ (သိ၊ သျှာ၊ ဇု)

၂၆

စိတ္တဿ = စိတ္တံ (က)

၃၂၀

စုဠသောတာပဇ္ဇော = စုဠသောတာပဇ္ဇော (သိ)

၂၄၀

စောတောဗာဓနဒုက္ခံ = ... ဗာဓနကံ ဒုက္ခံ (သိ၊ က)

၁၃၇

[ဆ]

ဆဒ္ဓန္တဒဟဂဟနေယေဝ = ဆဒ္ဓန္တဒဟဂတောဝ (သိ)၊

ဆဒ္ဓန္တဒဟဒဟနေယေဝ (က)

၂၀၀

ဆဒ္ဓါ = ဆဓာ (သျှာ၊ ဇု၊ က)

၃၂၀

ဆဠာဘိညာပဋိသန္တိဒါဒိ = ပဘိန္ဒပဋိသန္တိဒါပရိဝါရေ

ဆဠာဘိညာဒိ (သျှာ)

၃၅၅

[ဇ]

....ဇိဝိကဘာဝံ =ဇိဝိတဘာဝံ (ဇု၊ က)

၅၂

[ဈ]

ဈတ္တံ = ဇတ္တံ (သျှာ၊ က) ဈပ+တ = ဈတ္တံ။

၂၅၀

[ဠ]

ဠာဏုပ္ပတ္တိတော = ဠာဏုပ္ပတ္တိတော (က-သိ၊ သျှာ)

၇

[အ]

အိတန္တိ = အအိတန္တိ (သိ၊ က)

၇၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၈]

တထာ ဟေတ္ထ = တံထာ ဟေတ္ထ ယသ္မာ (သိ၊ သျှ၊ က)	၂၁၉
တဒနန္တရာ = တဒနန္တရံ (ဇု)	၆၆
တဒါရမ္ပဏ = တဿ (သျှ၊ ဝိ၊ က)	၂၂၆
တရုဏဝိဿနာဉာဏံ = ပဌမံ တရုဏဝိပဿနာဉာဏံ (သျှ၊)	
ပဌမတရုဏဝိပဿနာဉာဏံ (ဇု)	၂၆၉
တလင်္ဂရဝါသီ = တဠင်္ဂရဝါသီ (သျှ၊ ဇု)၊ ဝါဠင်္ဂရဝါသီ (က)	၂၁
တဿေဝံ မနသိကရောတော = တဿေဝံ ကရောတော (သိ)	၂၆၇
တတြ = တတ္ထ (သိ၊ က)၊ အတ္ထ (သျှ၊ ဇု၊ က)	၇၀
တာနိ ဗီဇာနိ၊ တေ အဘိသင်္ခါရာ ဝါ = တာနိ ဗီဇာနိ အဘိသင်္ခါရာ ဝါ (သိ၊ ဇု)၊ တာနိ ဗီဇာနိ အဘိသင်္ခါရာ (က)	၁၈၈
တိရောကုဋ် = တိရောကုဋ် (သိ၊ သျှ၊ ဇု)	၂၃
တိဝိဇာနမ္ပယံ = တိဝိဇာနံ အယံ (သိ၊ က)၊	
တိဝိဇာနမယံ (သျှ၊)	၁၇၅
တိဿဒတ္ထ = တိဿဂုတ္တ (သိ)၊ တိဿ (က)	၃၂
တေသု = တေသံ (ဇု)	၁၆၇

[၉]

ထိနနတာ ထိနံ = ထိနနတာ ထိနံ (သိ၊ သျှ၊ ဇု)	၉၉
ထေရမ္ပတ္တလေ = ထေရမ္ပတ္တလေဏေ (က)	၄

[၁၀]

ဒက္ခိဏနာသ = ဒက္ခိဏနာသာ (သိ၊ ဇု)	၂၉
ဒဿန္တိ = ဝဒန္တိ (သိ)	၇၄
ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော = ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တော (က)	၂၉၇
ဒိဋ္ဌိဗန္ဓနဗဒ္ဓါ = ...ဗန္ဓာ (သျှ၊ ဇု၊ က)	၂၃၈
ဒုက္ခနိရောဓော = ဒုက္ခနိရောဓံ (သိ၊ ဇု)	၁၂၄
ဒုဠံ = ဒုဠ (သိ၊ က)	၅၅
ဒုဗ္ဗလပညဿာပိ = ဒုဗ္ဗညဿာပိ (သိ၊ သျှ၊)	၂၅၅

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇင်္ကာ

[၁]

ဒုဗ္ဗာ-သရ-ဘူတိဏကာဒီနံ = ဒုဗ္ဗဘူတိဏကာဒီနံ (သီ)၊	
ဒုဗ္ဗာ ဘူတနကာဒီနံ (က)၊ ဒုဗ္ဗာဘူတိဏကာဒီနံ (သျှာ)၊	
ဒုဗ္ဗာသရဘူတနကာဒီနံ (ဇု) ဣကာ ပဿိတဗ္ဗာ။	၁၇၅
ဒုရတိယာနံ = ဒုရဘိယာနံ (သျှာ၊ က)	၂၂၁
ဒေါသူပသဋ္ဌတာယ = ဒေါသူပသတ္တတာယ (က)	၂၄၇

[န]

န စ ကုစနိတိ = န စ ကုစနိ (သီ၊ ဣ၊ က)	၂၉၁
နပဿတိတိ = ကုစိ ပဿတိ (ဣ၊ က)	၂၉၂
နယေန = နယေန ဝါ ကေသာဒယော (က)	၂၂၇
နဠကလာပိယော = နဠကလာပိနော (သီ၊ က)	၁၉၄
နာနာနယဂဟနတော = ...ဂဟဏတော (သီ၊ သျှာ၊ က)	၂၂၁
နာယံ = အယံ (က)	၃၂၇
နာသဝါတံ = နာသာဝါတံ (သီ၊ ဣ)	၂၉
နိက်ပေဏ္ဍက = နိကပေဋ္ဌက (သီ၊ ဣ)၊ နိကာရဝဏ္ဏက (က)	၂၇၀
နိဗ္ဗုတကပ္ပါသံ = နိပ္ပုတကပ္ပါသံ (က)	၂၉၅
နိဗ္ဗန္တိန္ဒိ = နိဗ္ဗန္တိန္ဒိ (သျှာ)၊ နိဗ္ဗန္တိန္ဒိ (ဣ၊ က)	၃၀၉
နိဗ္ဗန္တိဿ = နိဗ္ဗန္တိန္ဒိဿ (ဣ၊ က)	၂၉၉
နိဗ္ဗန္တော = နိဗ္ဗန္တော (ဣ၊ က)၊ နိဗ္ဗန္တော (သျှာ)	၂၉၀
နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ = နိဗ္ဗေဋ္ဌေတွာ (သျှာ၊ က)	၂၉၀
နိဗ္ဗထနံ = နိဗ္ဗဒနံ (က)	၃၀၄
နိရသာ = နိရသာ (သီ)	၂၀၄
နိရသာသံ = နိရသာဟံ (သီ)၊ နိရသာသံ (ဣ၊ က)	၄၇
နိရသံ = နိရသံ (သီ)	၂၀၅
နောပိ = နာပိ (က)	၂၃၂

[ပ]

ပကိရိယ = ပိကိရိယ (သီ၊ သျှာ)	၁၃၅
ပက္ခိတ္တ = ပက္ခန္တိ (ဣ)၊ ပက္ခန္တိ (က)	၂၇၃
ပက္ခုတ္တိတဉာကဿ = ပက္ခုတ္တိတဉာကဿ (သီ)၊	
ပက္ခုတ္တိတဉာကဿ (သျှာ၊ ဣ)	၃၀

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ပစ္စယာနုပ္ပါဒေန = ပစ္စယာနုပ္ပါဒနေန (က)	၂၆၇
ပစ္စယော ဟောတိ = ယထာ စ ဟောတိ (က)	၁၉၈
ပဉ္စဒါရေ = ပဉ္စသု ဒ္ဓါရေသု (ဣ)	၁၈၀
ပဋိပါတိယမာနဿ = ပဋိပါဒိယမာနဿ (သိ၊ ဣ)	၁၃၁
ပဋိဝိသန္တိ = ပဋိဝိသန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၁၃၅
ပဋိဝိဇာနာတိ = ပဋိဇာနာတိ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၁၇
ပဋိသန္တိက္ခဏတော = ပဋိသန္တိက္ခဏတော စ (သိ၊ ဣ၊ က)၊ ပဋိသန္တိက္ခဏတောဝ (သျှ)	၁၉၃
ပဌာနံ = ဥပဌာနံ (ဣ)	၃၁၉
ပတိလိယတိ ပတိကုဋတိ = ပဋိလိယတိ ပဋိကုဋတိ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၉၄
ပတိဝတ္တတိ = ပတိဝနုတိ (သိ)၊ ပဋိဝနုတိ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၉၄
ပဒုမံ = ပဋ္ဌံ (သျှ၊ က)	၁၆
ပရမာယိ = ရမာသိ (သျှ)၊ ပရပါသိ (ဣ)၊ ပရမာသိ (က)	၂၉
ပနဿ = စဿ (သျှ၊ က)	၃၃၂
ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ ဩဓိ ဩဓိ = ပဗ္ဗပဗ္ဗံ ဩဓိဩဓိံ (သိ)	၂၆၁
ပဗ္ဗံ ပဗ္ဗံ သန္တိ သန္တိ ဩဓိ ဩဓိ = ပဗ္ဗပဗ္ဗံ သန္တိသန္တိံ ဩဓိဩဓိံ (သိ)	၂၅၇
ပဘိဇ္ဇမာနံ = ဘိဇ္ဇမာနံ (သျှ)	၂၀၅
ပမုဿတိ = ပမ္မုဿတိ (သိ၊ သျှ)၊ သမ္မုဿတိ (ဣ)	၂၅၅
ပရိစ္ဆိန္နကာလာတိက္ကမေန = ပရိစ္ဆိန္နကာလာတိက္ကမေ (ဣ)	၂၅
ပရိဇေပိတွာ = ပရိဇေပိတွာ (သျှ)၊ ပရိဇေပေတွာ (က)	၁၂
ပရိဗန္ဓော = ပရိပန္ဓော (သိ၊ သျှ၊ ဣ)	၅၉
ပရိဝိဒံသေတိ = ပဝိဒံသေတိ (သိ၊ ဣ)	၃၃၁
ပရိသုဒ္ဓေ = ဝိသုဒ္ဓေ (သိ၊ သျှ၊ က)	၂၂၆
ပဝတ္တာနံ = ပဝတ္တာနံ တေသံ (သိ၊ က)	၂၀၁
ပဝတ္တိတုံ = ပဝတ္တေတုံ (က)	၂၃၁
ပဟဋ္ဌာယ = ပဟတာယ (က)	၂၃၀
ပဟာနပညာ = ပဟာနပရိညာ (သိ၊ ဣ၊ က)၊ ပဟာနေ ပညာ (ပါဠိယံ)	၃၃၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

ပါရိမန္တိကဿ = ပရိပန္တိကဿ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၆
ပီဏိတံ = ပီဏိတံ မုဒု ဖဿဝန္တံ (သီ၊ ဣ)	၂၅၉
ပုနောဗ္ဗဝေါ = ပုနုဗ္ဗဝေါ (သီ၊ သျှ၊ ဣ) ပုနောဘဝေါ (?)	၁၃၇
ပုရက္ခတ္တာ = ပုရက္ခိတ္တာ (သျှ၊)၊ ပုရေက္ခိတ္တာ (က)	၈၃
ပူတိမစ္ဆ = ပူတိမစ္ဆ ပူတိကုဏပ (သျှ၊ ဣ)	၂၃၃
ပေါနောဗ္ဗဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (သီ)	၁၃၇

[ဖ]

ဖလဒေဟိ = ဖလံ ဒေတီတိ (သီ)၊ ဖလံ ဒေတိ (က)	၁၈၈
ဖဿပဉ္စမကာ = ဖဿပဉ္စကာ (က-သီ)	၂၆၁
ဖဿိတာ = ဖုသိတာ (သျှ၊ က)	၃၃၈
ဖဿေတိ = ဖုသတိ (သျှ၊)	၃၃

[ဗ]

ဗိဘစ္ဆတော = ဝိဂစ္ဆတော (က)၊ ဝိဘစ္ဆတော (သျှ၊)	၂၈၉
ဗုဗ္ဗုဠာဏံ = ပုပ္ဖုဠာဏံ (က)	၂၈၁
ဗုဗ္ဗုဠော = ပုပ္ဖုဠော (က)	၂၆၉

[ဘ]

ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝါ = န ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝါ (က)	၂၅၀
ဘဇ္ဇိယမာနာနံ = ဘိဇ္ဇိယမာနာနံ (သျှ၊)၊ ဘိဇ္ဇိယမာနာနံ (ဣ)၊ ဘဇ္ဇိယမာနာနံ (က)	၂၈၁
ဘာတိဋ္ဌာနေ ဝါ = ဘာတိဋ္ဌာနေ (သျှ၊ ဣ)	၂၉၁
ဘိန္ဒဝါဟနိကာ = ဘိန္ဒဝဟနိကာ (သျှ၊ ဣ၊ က)	၁၉၄
ဘူတာပဂတ = ဟုတ္တာပဂတ (ဣ၊ က)	၃၂၈

[မ]

မစ္ဆဒိပ္ပံ = မစ္ဆဒိပ္ပံ (သီ၊ ဣ)	၂၉၀
...မရုရောဒါရ = ...မရုရောဒါတ (က)	၃၅၅
မမာတိ = မမန္တိ (သီ)	၂၉၄
မာဂဏ္ဍိယ = မာဂန္တိယ (သီ၊ ဣ)	၉

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဝ]

မာရိသာ = မာရိသာ မာရိသာ (သိ)	၄၅
မိဒ္ဓနတာ = မိဇ္ဈနတာ (သျှာ)၊ မိဒ္ဓတာ (ဣ)	၉၉
မိယမာနံ = မိယမာနံ (သျှာ၊ ဣ၊ က)	၂၀၃
မုစ္ဆိတုကာမာ = မုစ္ဆိတုကာမာ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၉
မုစ္ဆိတုကာမံ = မုစ္ဆိတုကာမံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)	၂၀၀
မုဒန္တဓာနကဝတ္ထဗ္ဗေန = မောရဏ္ဍဓာနကဝတ္ထဗ္ဗေန (သိ)၊ မုရဏ္ဍဓာနကဝတ္ထဗ္ဗေန (သျှာ)၊ မောရဏ္ဍဓာနကဝတ္ထဗ္ဗေန (ဣ)	၃၁၅
မုစ္ဆိတုကမျတာ = မုစ္ဆိတုကမျတာ (က)	၂၀၉
မူလေ = မူလံ (ဣ၊ က)	၃၂၇

[ယ]

ယမကတာလကန္တံ = ယမကတာလကန္တံ (သိ)	၂၂၀
ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ၊ တံ = ယံ ဟိ အနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ (သိ၊ သျှာ၊ ဣ)၊ ယဉ္ဇိ အနိစ္စံ၊ တံ ဒုက္ခံ၊ တံ (က)	၂၄၅
ယာဝ ပန = ယာဝ စ ပန (သိ၊ ဣ၊ က)	၆၂
ယုဂနဋ္ဌါ = ယုဂနန္ဒာ (က)	၃၂၂

[ရ]

ရန္တန္တိ = ရန္တန္တိ (သိ)၊ ရန္တန္တိ (သျှာ၊ ဣ)၊ ရန္တန္တိ (က)	၄၇
ရူပဂန္ဓရသာဒိကံ = ရူပဂန္ဓရသာဒိ- (သျှာ၊ က)	၁၇၄
ရူပပရိဂ္ဂါဟကစိတ္တတော = ရူပပရိဂ္ဂဟတော (ဣ၊ က)	၂၆၂

[လ]

လာဘာလာဘာဒိဟိ = လာဘာဒိဟိ (သိ၊ က)	၂၄၇
---------------------------------	-----

[ဝ]

ဝဇိတံဌာနဿ = ဝဇိတဝဇိတဌာနဿ (သိ)	၅၀
ဝဇိတဿ = ဝုဇိတဿ (သျှာ၊ က)	၂၅၄
ဝယောဝုဗ္ဗတ္တဂ္ဂမတော = ဝယောဝုဗ္ဗတ္တဂ္ဂမိတော (သိ)၊ ဝယောဝုဗ္ဗတ္တဂ္ဂမတော (သျှာ၊ ဣ)	၂၅၃

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၀]

ဝဝတ္ထပေတွာ = ဝဝဋ္ဌာပေတွာ (သျှာ)	၃
....ဝသေနေဝေတံ =ဝသေနေဝ ဝေတံ (သီ)၊ ဝသေနေဝ တံ (ဣ၊က)	၆၃
ဝါယုက္ခိတ္တ = ဝါတက္ခိတ္တ (သီ၊ဣ)	၃၃
ဝါယံ = ဝါယံ (ဣ၊က)	၃၄
ဝါရေတုံ = ဓာရေတုံ (က)	၂၄၅
ဝိကုဗ္ဗနပ္ပတ္တဿာပိ = ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနပ္ပတ္တဿာပိ (သျှာ)	၄
ဝိဇ္ဈာတံ = ဝိဇ္ဈာတံ ဝိဇ္ဈတံ (သီ)	
ဝိတာနမတ္ထကေနေဝ = ဝိမာနမတ္ထကေနေဝ (သီ)	၂၈
ဝိတ္တာရကထာ = ဝိတ္တာရကထာမုခံ (သျှာ၊က)	၁၇၇
ဝိပဿိတဗ္ဗာ = ပဿိတဗ္ဗာ (သီ၊က)	၃၄၂
ဝိပါကစိတ္တယုတ္တာဝ = ဝိပါကသမ္ပယုတ္တာဝ (က-သီ၊ဣ၊က)	၂၀၁
....ဝိနာမိတံ =ဝိနမိတံ (သီ၊သျှာ၊ဣ)၊ဝနမိတံ (က)	၁၈၁
ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ = ဝိနိဗ္ဗုဇ္ဇိတွာ (သျှာ၊ဣ၊က)	၂၇၆
ဝိဿကမ္ပုနာ = ဝိဿကမ္ပုနာ (သျှာ)၊ ဝိသုကမ္ပုနာ (က)	၁၉
ဝိဿဇ္ဇေတွာ = ဝိဿဇိတွာ (သီ)	၂၉၄
ဝိဟနမာနံ = ဝိဟတမာနံ (က-သီ၊သျှာ၊ဣ)၊ ဝိဟဇ္ဇမာနံ (က)	၂၉၅
ဝိတစ္ဆိကင်္ဂါရ = ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရ (သျှာ)၊ ဝိတစ္ဆိတင်္ဂါရ (က)	၂၈၄

[၁]

သကေန = န သကေန (သျှာ)	၂၃၂
သင်္ခတသင်္ခါရေ =သင်္ခါရ (ဣ၊က)	၁၅၈
သင်္ခါရေသု သတိ = သင်္ခါရေ သတိ (သီ)၊ သင်္ခါရေသု သန္တေသု (ဣ)	၂၃၅
သင်္ဂါဟေန္တေန = ဂါဟေန္တေန (ဣ)၊ သင်္ဂါဟန္တေန (က)	၁၅၃
သတဓာ = သတ္တဓာ (သျှာ)	၁၄၇
သန္တာနယမာနေ = သန္တာယမာနေ (ဣ၊က)	၃၂၉
သဇ္ဈိရုမ္ဘန = သဇ္ဈိရုဇ္ဈန (ဣ၊က)	၂၅၆
သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကံ =သမာနဂတိကံ (သျှာ)၊သမဂတိကံ (ဣ)	၆၄

နာနာပါဌာ

ဝိဇ္ဇာ

[သ]

သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နသု = သဗ္ဗဟေတုသမုပ္ပန္နသု (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၈၇
သဗ္ဗေ တေ = သဗ္ဗေပေတေ (သီ)	၂၅၇
သဗ္ဗံ ရူပံ = သဗ္ဗန္တံ (သီ)၊ သဗ္ဗံ (က)	၂၂၅
သဗျာဗဇ္ဈတော = သဗျာပဇ္ဇတော (သီ၊ က)၊ သဗျာပဇ္ဈတော (သျှ၊ ဣ)	၁၀၄
သဘာဝဝသေန စ = သဘာဝဝသေန (သီ၊ ဣ၊ က)	၁၇၅
သမန္တေသမာနံ = သမန္တေသမာနံ (သီ၊ သျှ၊)	၂၉၅
သမာဓိပါရိဗန္ဓိကဿ = ...ပါရိဗန္ဓိကဿ (သီ၊ သျှ၊ ဣ)	၃၄၆
သဉ္စေန = သဗ္ဗိဉ္စေန (သီ၊ သျှ၊)၊ သမဉ္စေန (က)	၂၅၆
သမ္ပုတိ = သမ္ပုတိ (သျှ၊)	၁၈၈
သဿတာနံ = သဿတာဒီနံ (သီ၊ သျှ၊ က)	၁၅၃
သဟ = သယံ (က)	၃၃၁
သဟာယဋ္ဌာနေဝါ = သဟာယဋ္ဌာနေ (ဣ)	၂၉၁
သာဝတ္ထိဝါသိကေ၊ = သာဝတ္ထိဝါသိကေ ပဿန္တိ (သျှ၊)	၁၉
သာ'ဿ ဒိဋ္ဌိတိ = န သဿတဒိဋ္ဌိတိ (သျှ၊)၊ ...သဿတန္တိ (က)	၂၀၅
သီလာဒိသုဒ္ဓိယာ = သီလဝိသုဒ္ဓိယာ (သီ၊ က)	၃၅၅
သီဟပပါတော = သီဟပပါတနော (က-သီ၊ ဣ)၊ သီဟပါတနော (သျှ၊ က)	၄၆
သုက္ခဘက္ခမေဝ = လူခဘက္ခမေဝ (သျှ၊)	၃၃
သုခမေဓန္တု = သုခမေဓန္တု (သီ၊ သျှ၊ က)	၃၅၅
သုညံ တံ = သုညကံ (သီ)	၂၃၈
သုဝိသုဗ္ဗရူပပါရိဂ္ဂဟဿ = ...ပါရိဂ္ဂဟဝသေန (သျှ၊ ဣ၊ က)	၂၂၇
သုသိမ = သုသိမ (သီ၊ ဣ)	၃၁၀
သုသုမာရ = သုံသုမာရ (သီ၊ ဣ)၊ သံသုမာရ (က)	၇၆
သုပဋိတာ = သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ (သျှ၊ က)	၂၈၇
[ဟ]	
ဟံကနကဝါသီ = ဟင်္ကနဝါသီ (သီ၊ ဣ)	၂၇၀
ဟံသပါတနော = ဟံသပပါတော (သီ)	၄၆
ဟောတိ = သက္ကောတိ (သီ၊ သျှ၊)	၄

န-ဗ-သ-စ—မိသွင်-၂—၂၄-၁၁-၅၇—၃၀၀၀
